

JULKAISTAAN
NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN
PUOLUEEN (BOLSHEVIKKIEN)
KESKUSKOMITEAN
PÄÄTÖKSEN PERUSTEELLA

Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!

**NKP:n KESKUSKOMITEAN
MARX—ENGELS—LENIN—STALIN-INSTITUUTTI**

J. V. STALIN

TEOKSET

KARJALAIS-SUOMALAISEN SNT:n
VALTION KUSTANNUSLIIKE
Petroskoi * 1954

J. V. STALIN

6 OSA

1924

ESIPUHE

J. V. Stalinin Teosten kuudenteen osaan kuuluvat teokset, jotka on kirjoitettu vuonna 1924.

Vuosi 1924 oli ensimmäinen vuosi, jolloin bolshevikkipuolue ja neuvostokansa jatkoivat ilman V. I. Leniniä luomistyötään sosialismin rakentamiseksi toveri Stalinin johdolla. Toveri Stalin liitti puolueen lujasti Keskuskomitean ympärille ja mobilisoi puolueen taisteluun sosialismin rakentamiseksi Neuvostoliitossa.

Tähän osaan kuuluvilla toveri Stalinin teoksilla oli mitä suurin merkitys trotskilaisuuden ja muiden leniniläisvastaisten ryhmittymien aatteellisessa murskaamisessa sekä leninismien puolustamisessa, perustelemisessä ja kehittämisessä.

Kuudes osa alkaa toveri Stalinin haastattelulla „Väittelystä“, jonka hän antoi Venäjän sähkösanomatoimiston kirjeenvaihtajalle, ja VKP(b):n XIII konferenssissa pidetyllä alustuksella „Puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä“, jotka oli omistettu trotskilaisuuden paljastamiselle ja taistelulle bolshevikkipuolueen aatteellisen ja organisatorisen yhtenäisyyden puolesta.

Neuvostojen II Yleisliittolaisessa edustajakokouksessa pitämässään puheessa „Leninin kuoleman johdosta“ toveri Stalin vannoi bolshevikkipuolueen nimessä juhlallisen valan — pitää pyhänä V. I. Leninin antamat ohjeet ja toteuttaa ne käytännössä.

Tähän osaan kuuluu J. V. Stalinin tunnettu teos „Leninismien perusteista“, jossa annetaan mestarillinen esitys leninismistä ja sen teoreettinen perustelu.

Kansainvälistä tilannetta, puolueen sisäistä elämää ja puolueen lujittamista, työväenluokan ja talonpoikaiston liittoa sekä työtätekevien joukkojen kasvattamista ja uudestikasvattamista sosialismin hengessä käsitellään teoksissa: „Keskuskomitean organisatorinen toimintaselostus VKP(b):n XIII edustajakokoukselle“, „Yhteenvetoja VKP(b):n XIII edustajakokouksen työstä“, „Kansainvälisestä tilanteesta“, „Puolueen lähimmistä tehtävistä maaseudulla“ y.m.

Tämä osa päättyy teokseen „Lokakuun vallankumous ja venäläisten kommunistien taktiikka“, jossa on tehty teoreettinen yhteenveto Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen kokemuksesta sekä perusteltu ja kehitetty edelleen Leninin oppia sosialismin voitosta yhdessä maassa.

Tässä osassa julkaistaan ensi kertaa „Kirje toveri Demjan Bednyille“.

*NKP(b):n Keskuskomitean
Marx—Engels—Lenin Instituutti*

1924

VÄITTELYSTÄ

*Venäjän sähkösanomatoimiston kirjeenvaihtajalle
annettu haastattelu
tammikuun 9 pnä 1924*

Vain Yleisliittolainen puoluekonferenssi, joka kokoontuu viikon kuluttua, tekee lopulliset yhteenvedot VKP(b):ssa ja sen lehdistössä laajasti käytävästä väittelystä. Paikkakunnilta saatujen puoluejärjestöjen päätöslauselmien perusteella on jo nyt epäilemätöntä, että koko VKP(b):seen kuuluvasta jäsenjoukosta enemmän kuin 90% hyväksyy Keskuskomitean kannan.

Puolueemme käsittää sen, että vihollisemme yrittävät käyttää hyväkseen alkanutta väittelyä levitelläkseen kaikenlaisia valheita muka VKP(b):ssa alkaneesta rappeutumisesta, Neuvostovallan heikentymisestä j.n.e. Sellainen arvio väittelystämme on joka tapauksessa naurettava. Puolueessamme monesti syntyneet väittelyt ovat todellisuudessa antaneet aina lopputulokseksi erimielisyyksien voittamisen. Puolue on aina suoriutunut näistä väittelyistä entistä lujemmin yhteenliittyneenä ja lujittuneena. Nykyinen väittely on tuonut esiin työväenjoukkojen erikoisen korkean poliittisen kypsyyden, työväenjoukkojen, jotka ovat Neuvostoliitossa valtiovallan pitäjiä. Täytyy sanoa — ja jokainen, joka tuntee väittelyn sisällön, voi siitä vakuuttua, — että puolueen valtavan enemmistön keskuudessa vallitsee täydellinen yksimielisyys kaikissa

poliittisissa ja taloudellisissa peruskysymyksissä. Meidän ulko- ja sisäpolitiikkamme perustat pysyvät järkkymättöminä.

Kiistan olemus, josta suurella kiihkolla väitellään poikkeuksetta kaikissa puoluejärjestöjen kokouksissa, on seuraava:

1) Onko puolueemme oltava yhtenäinen vireätöiminen elimistö, jolla on yhtenäinen tahto, vai onko päinvastoin sallittava erillisten ryhmien ja ryhmittymien muodostaminen sopimuspuolina puolueen sisällä?

2) Onko niinsanottu uusi talouspolitiikka osoittautunut pääpiirteissään oikeaksi vai pitääkö sitä tarkistaa?

Yhdessä puolueen valtavan enemmistön kanssa Keskuskomitea on sitä mieltä, että puolueen on oltava yhtenäinen ja että uusi talouspolitiikka ei kaipaa tarkistusta. Pienilukuinen oppositioryhmä, jonka kokoonpanoon kuuluu pari tunnettua nimeä, on toista mieltä kuin puolue kokonaisuudessaan.

Tyhjentävän ja samalla täysin avoimen väittelyn kautta puolue pyrkii saamaan selville tämän kysymyksen kaikki yksityiskohdat. Puoluekonferenssi tekee tästä kysymyksestä arvovaltaisen päätöksensä, joka on velvoittava kaikille puolueen jäsenille.

Olen varma siitä, — sanoi toveri Stalin lopuksi, — että väittelyn tuloksena puolue tulee olemaan voimakkaampi ja yhtenäisempi kuin milloinkaan ennen ja kykenee vieläkin paremmin johtamaan valtavan suuren maan elämää alkaneen taloudellisen ja kulttuurielämän nopean nousun oloissa.

VKP(b):n XIII KONFERENSSI¹

tammikuun 16—18 pnä 1924

*Venäjän kommunistisen puolueen
(bolshevikkien) kolmastoista
konferenssi.
Buletiini. M., 1924*

1. ALUSTUS PUOLUERAKENNUSTYÖN LÄHIMMISTÄ TEHTÄVISTÄ

tammikuun 17 pnä

Toverit! Väittelykokouksissa meidän puhujamme aloittavat tavallisesti kysymyksen historiasta: kuinka heräsi kysymys puolueen sisäisestä demokratiasta, kuka ensimmäisenä sanoi A, kuka sen jälkeen virkkoi B j.n.e. Olen sitä mieltä, että tuo menetelmä ei kelpaa meille, sillä se synnyttää riitaisuusaineksia ja keskinäisiä syyttämisiä eikä anna mitään kunnollista. Arvelen, että on paljon parempi, kun aloitamme kysymyksestä, kuinka puolue otti vastaan Politbyroon päätöslauselman demokratiasta², sen, jonka Keskuskomitean täysistunto sitten vahvisti.

Minun on todettava, että tämä päätöslauselma on tietääkseni ainoa päätöslauselma puolueemme koko historiassa, joka demokratiaa koskevasta kysymyksestä käydyn kiihkeän väittelyn jälkeen on saanut osakseen koko puolueen täydellisen, sanoisin: kirjaimellisesti yksimielisen hyväksymisen. Eivät edes oppositiossa olevat järjestöt ja solut, jotka mielialaltaan olivat yleensä puolueen enemmistöä ja Keskuskomiteaa vastaan,—eivät edes ne, kaikesta riidanaiheen löytämisen halustaan huolimatta, ole löytäneet sellaiseen

aihetta ja perustaa, ja nämä järjestöt ja solut, tunnustaen puolueen sisäistä demokratiaa koskevan Politbyroon päätöslauselman perusajatuksot oikeiksi, yrittivät päätöslauselmissaan tavallisesti erota jotenkin muista järjestöistä lisäämällä niihin jonkinlaisen loppukaneetin, esimerkiksi tällaisen: niin, teillä on kaikki hyvin, mutta älkää loukatko Trotskia; tai vielä näin: teillä on kaikki oikein, mutta olette myöhästyneet hieman, olisi ollut hyvä tehdä tämä kaikki ennemmin. Minä en herätä tässä kysymystä siitä, kuka ketä loukkaa. Arvelen, että jos asia tutkitaan perinpohjin, niin voi osoittautua, että tunnettu sananparsi Tit Titytshistä sopii aika tarkasti Trotskiin: „Kuka sinua, Tit Titytsh, loukkaa? Sinähän itse loukkaat jokaista“. (Naurua.) Mutta sanoin jo, etten lähde tarkastelemaan tätä kysymystä. Vieläpä oletan, että joku todellakin loukkaa Trotskia. Mutta onko kysymys siitä? Mitä periaatteellista on loukkaamiskysymyksessä? Kysymyshän on päätöslauselman periaatteellisesta puolesta eikä siitä, kuka on ketä loukannut. Tällä haluan sanoa, että eivät edes räikeästi ja suorasukaisesti oppositiossa olevat solut ja järjestökään, eivät edes nekään ole rohjenneet esittää mitään periaatteellista Keskuskomitean Politbyroon ja Keskuskontrollikomitean Puhemiehistön päätöslauselmaa vastaan. Totean tämän tosiasiana tähdentääkseni vielä kerran sitä, että puolueemme koko historiasta on vaikea löytää toista sellaista tapausta, jolloin päätöslauselma, joka on käynyt kiihkeän väittelyn tulen ja myrskyn läpi, olisi saanut osakseen kirjaimellisesti koko puolueen eikä vain puolueen enemmistön näin yksimielisen hyväksymisen.

Teen tästä kaksi johtopäätöstä. Ensimmäinen johtopäätös on se, että Politbyroon ja Keskuskontrollikomitean päätöslauselma vastaa siis täydellisesti puolueen tarpeita ja vaatimuksia tällä hetkellä. Ja toinen johtopäätös on se, että puolue siis suoriutuu tästä väittelystä, jota on käyty puolueen sisäistä demokratiaa koskevasta kysymyksestä, vahvistuneena ja entistä lujemmin yhteenliittyneenä. Tämä johtopäätös lyö niin sanoakseni suoraan otsaan niitä ulkomaisia pahanonnetoivottajiamme, jotka ovat jo kauan hieruskelleet käsiään väittelymme johdosta luullen, että väittelyn tuloksena puolueemme heikkenee ja valta hajoaa.

Minä en lähde puhumaan laajemmin puolueen sisäisen demokratian olemuksesta. Tämän demokratian perustat on esitetty päätöslauselmassa, koko puolue on väitellyt päätöslauselmasta kaikinpuolisesti, — miksi toistaisin tässä vielä samaa? Sanon vain sen, että laajaa ja täydellistä demokratiaa ei ilmeisesti tule olemaan. Ilmeistä on, että tämä demokratia tulee olemaan demokratiaa niissä puitteissa, jotka X, XI ja XII edustajakokous ovat hahmoitelleet. Te tiedätte hyvin, mitkä nämä puitteet ovat, ja siksi en käy tässä kertaamaan. En ryhdy puhumaan laajemmin myöskään siitä, että perustakeena puolueen sisäisen demokratian tulemiselle puolueemme lihaksi ja vereksi on se, että kohotetaan puoluejoukkojen aktiivisuutta ja tietoisuutta. Myös tästä on päätöslauselmassamme sanottu kyllin yksityiskohtaisesti.

Siirryn kysymykseen, kuinka meillä eräät toverit ja eräät järjestöt muuttavat demokratiakysymyksen fetishiksi, pitävät sitä jonain absoluuttisena, ajasta ja paikasta riippumattomana. Haluan tällä sanoa, että

demokratia ei ole jotain kaikkia aikoja ja ehtoja varten määrättyä, sillä on ajankohtia, jolloin sen toteuttaminen ei ole mahdollista eikä tarkoituksenmukaista. Jotta se, tämä puolueen sisäinen demokratia, kävisi mahdolliseksi, tarvitaan kaksi ehtoa tai kaksi ryhmää ehtoja, sisäisiä ja ulkoisia, joiden puuttuessa on turhaa puhua demokratiasta.

Ensinnäkin on välttämätöntä, että teollisuus kehittyisi, että työväenluokan aineellinen asema ei huononiisi, että työväenluokka kasvaisi määrällisesti, että työväenluokan sivistystaso kohoaisi ja että työväenluokka kasvaisi myös laadullisesti. On välttämätöntä, että puolue työväenluokan etujoukkona myöskin kasvaisi, ennen kaikkea laadullisesti ja ennen kaikkea maan proletaarisista aineksista. Nämä sisäistä luonnetta olevat ehdot ovat ehdottoman välttämättömiä, jotta voitaisiin asettaa kysymys puolueen sisäisen demokratian todellisesta eikä paperilla olevasta toteuttamisesta.

Mutta nämä ehdot yksistään eivät riitä. Minä jo sanoin, että on vielä toinen ryhmä ehtoja, ulkoista luonnetta olevia ehtoja, joita vailla demokratia puolueen sisällä on mahdoton. Tarkoitin määrättyjä kansainvälisiä ehtoja, jotka suuremmassa tai pienemmässä määrin turvaavat rauhan, rauhallisen kehityksen, jota ilman demokratia puolueen sisällä ei ole ajateltavissa. Toisin sanoen, jos kimppuumme hyökätään ja meidän pitää ase kädessä puolustaa maatamme, niin demokratiasta ei voi olla puhuttakaan, sillä se pitää panna syrjään. Puolue mobilisoi itsensä, me siis militarisoimme sen, ja kysymys puolueen sisäisestä demokratiasta raukeaa itsestään.

Juuri tämän vuoksi olen sitä mieltä, että demokratiaa on käsiteltävä olosuhteista riippuen, että puolueen sisäistä demokratiaa koskevissa kysymyksissä ei saa olla fetishismiä, sillä puolueen sisäisen demokratian toteuttaminen, kuten näette, on riippuvainen ajan ja paikan konkreettisista ehdoista kysymyksessä-olevana ajankohtana.

Ettei olisi enää liiallista kiihkoilua ja perusteettomia syytöksiä, minun on muistutettava myös niistä esteistä, joita puolueen edessä on demokratian toteuttamisessa, — esteistä, jotka haittaavat demokratian toteuttamista vieläpä silloinkin, kun ovat olemassa molemmat edellähahmotellut otolliset perusehdot, sisäiset ja ulkoiset. Toverit, näitä esteitä on olemassa, ne vaikuttavat suuresti puolueetyöhömmе, eikä minulla ole oikeutta vaieta niistä. Mitä nämä esteet ovat?

Näitä esteitä, toverit, on ensinnäkin se, että työntekijäimme erään osan mielissä on vielä entisen sotakauden jätteitä, jolloin meidän puolueemme oli militarisoitu, — jätteitä, jotka synnyttävät eräitä sellaisia epämarxilaisia mielipiteitä, että puolueemme ei muka ole vireätoiminen elimistö, joka elää itsenäistä aatteellista ja käytännöllistä elämää, vaan jonkinlainen alimpien, keskinkertaisten ja ylimpien laitosten systeemi. Tämä ehdottomasti epämarxilainen mielipide ei tosin ole vielä saanut missään täydellistä muotoa, sitä ei ole missään täydellisenä ilmaistu, mutta tämän mielipiteen aineksia elää puolue tehtävissä olevien työntekijäimme erään osan mielissä, ja ne estävät heitä toteuttamasta johdonmukaisesti puolueen sisäistä demokratiaa. Juuri tämän vuoksi on taistelu tällaisia mielipiteitä vastaan, taistelu sotakauden jätteitä

vastaan niin keskuksessa kuin paikkakunnillakin puolueen päiväjärjestyksessä oleva tehtävä.

Toisena esteenä puolueen demokratian toteuttamisen tiellä on byrokraattisen valtiokoneiston painostus puoluekoneistoon, meidän puolueytyöntekijöihimme. Tämän suuren koneiston painostus puolueytyöntekijöihimme ei ole aina huomattavissa eikä aina pistä silmään, mutta se ei lakkaa hetkeksikään. Tämä suuren byrokraattisen valtiokoneiston painostus tuntuu lopulta siinä, että kokonainen joukko työntekijöitämme sekä keskuksessa että paikkakunnilla, useinkin tahtomattaan ja aivan tietämättään, poikkeavat puolueen sisäisestä demokratiasta, siltä linjalta, jonka he uskovat olevan oikean, mutta jota he usein eivät kykene toteuttamaan loppuun asti. Te voitte kuvitella mielesänne vähintään miljoonan toimitsijaa käsittävän byrokraattisen valtiokoneiston, joka on pantu kokoon suurimmalta osaltaan puolueelle vieraista aineksista, ja meidän puoluekoneistomme, jossa ei ole enempää kuin 20—30 tuhatta henkilöä, joiden tehtävänä on alistaa valtiokoneisto puolueelle, sosialisoida valtiokoneisto. Minkä arvoinen on meidän valtiokoneistomme ilman puolueen tukea? Ilman puoluekoneistomme apua ja tukea sillä on valitettavasti vähän arvoa. Ja joka kerta, kun puoluekoneistomme ojentaa koskettimiaan valtiosuunnitelman kaikille aloille, sen täytyy usein sopeuttaa puolueytyönsä näissä elimissä valtiolaitosten linjan mukaisesti. Konkreettisesti: puolueen on työskenneltävä työväenluokan valistamiseksi poliittisesti, työväenluokan tietoisuuden syventämiseksi, mutta samaan aikaan pitää koota elintarvikevero, toteuttaa määrätty kamppailu, sillä ilman kamppailua, ilman

puolueen apua valtiolaitokset eivät pysty täyttämään tehtäväänsä. Ja tässä työntekijämme joutuvat kahden tulen väliin, toisaalta on välttämätöntä oikaista vanhaan tapaan toimivien valtiolaitosten työn linjaa, ja toisaalta on välttämätöntä säilyttää yhteys työläisten kanssa. Ja tässä he usein itse byrokratisoituvat.

Sellainen on toinen este, jota on vaikea voittaa, mutta joka on voitettava hinnalla millä hyvänsä, jotta voitaisiin helpottaa puolueen sisäisen demokratian toteuttamista.

Lopuksi on olemassa vielä kolmas este, joka on demokratian toteuttamisen tiellä, — se on hyvin monien järjestöjemme ja solujemme alhainen sivistystaso, erikoisesti reunamaissa (tarkoitukseni ei ole loukata niitä), mikä estää puoluejärjestöjämme toteuttamasta puolueen sisäistä demokratiaa täydellisesti. Te tiedätte, että demokratiaa varten on solujemme jäsenillä ja järjestöillämme yleensä oltava vissi vähimmäismäärä sivistystä ja käytettävissämme pitää olla vissi vähimmäismäärä aktiivisia työntekijöitä, joita voidaan valita ja panna toimipaikoille. Mutta jos järjestössä ei ole tätä aktiivisten työntekijäin vähimmäismäärää, jos itse järjestön sivistystaso on alhainen, — niin mikä silloin neuvoksi? Luonnollista on, että tällöin on poikettava demokratiasta, turvauduttava toimihenkilöiden nimittämiseen j.n.e.

Sellaisia ovat esteet, jotka ovat olleet ja tulevat vieläkin olemaan tiellämme ja jotka meidän on voitettava voidaksemme toteuttaa puolueen sisäisen demokratian kunnollisesti ja täydellisesti.

Näistä esteistä, jotka ovat tiellämme, ja niistä ulkoisista ja sisäisistä ehdoista, joiden puuttuessa

demokratia muuttuu tyhjäksi demagogiseksi fraasiksi, olen muistuttanut teille sen vuoksi, että eräät toverit tekevät demokratiakysymyksestä fetishin, absoluutin, arvellen, että demokratia on mahdollinen aina ja kaikenlaisissa oloissa ja että sen toteuttamisen esteenä on muka vain „koneistomiesten“ „paha“ tahto. Juuri tämän idealistisen katsantokannan vastapainoksi, joka ei ole meikäläinen, marxilainen eikä leniniläinen katsantokanta, minä muistutin teille, toverit, demokratian toteuttamisen ehdoista ja tällä hetkellä tiellämme olevista esteistä.

Voisinkin, toverit, päättää alustukseni tähän, mutta olen sitä mieltä, että meidän on tehtävä yhteenvedot väittelystä ja näistä yhteenvedoista eräitä johtopäätöksiä, joilla voi olla meille tärkeä merkitys. Voisin jakaa koko taistelumme väittelyn linjalla, demokratiaa koskevassa kysymyksessä, kolmeen vaiheeseen.

Ensimmäinen vaihe on se, kun oppositio hyökkäsi Keskuskomiteaa vastaan ja syytti tätä siitä, että kahden viime vuoden aikana, uuden talouspolitiikan aikana yleensä, Keskuskomitean koko linja on muka ollut väärä. Tämä vaihe oli ennen Polithyroon ja Keskuskontrollikomitean Puhemiehistön päätöslauselman julkaisemista. En ryhdy tässä puhumaan siitä, kuka siinä oli oikeassa ja kuka väärässä. Hyökkäilyt olivat ankaria ja, kuten tiedätte, ne eivät olleet aina perusteltuja. Se vain on selvää, että tämä vaihe voidaan luonnehtia opposition suurimpien hyökkäysten vaiheeksi Keskuskomiteaa vastaan.

Toinen vaihe alkoi Polithyroon ja Keskuskontrollikomitean päätöslauselman julkaisemisen jälkeen, jolloin opposition olisi pitänyt asettaa Keskuskomi-

tean päätöslauselman vastapainoksi jotain ehyttä ja konkreettista, mutta jolloin oppositiolla ei osoittautunut olevan mitään ehyttä enempää kuin konkreettista-kaan. Tämä oli Keskuskomitean ja opposition välisen suurimman lähentymisen vaihe. Asia oli nähtävästi päättymäisillään tai olisi voinut päättyä opposition jonkinlaiseen sovinnontekoon Keskuskomitean linjan kanssa. Muistan hyvin, kuinka Moskovassa, väittelytaistelun keskuksessa, Preobrazhenski esitti Pylväs-salissa pidetyssä istunnossa, muistaakseni joulukuun 12 p:nä, päätöslauselman, joka jostain syystä hylättiin, vaikka se erosi hyvin vähän Keskuskomitean päätöslauselmasta. Asiallisesti tuo päätöslauselma ei lainkaan eronnut Keskuskomitean päätöslauselmasta, eipä edes eräissä toisarvoisissakaan kohdissa. Ja silloin minusta näytti, ettei oikeastaan ole mitään, josta pitäisi edelleen kiistellä: on Keskuskomitean päätöslauselma, se tyydyttää kaikkia, ainakin yhdeksältä kymmenesosaltaan, itse oppositio nähtävästi tuntee tämän, ottaa sen varteen, ja ehkäpä me voimme näin tehdä lopun erimielisyyksistä. Tämä oli toinen, sovinnonteon vaihe.

Mutta sitten tuli kolmas vaihe. Tämän vaiheen aloitti Trotskin esiintyminen, hänen vetoamuksensa kaupunkipiireille, esiintyminen, joka kerralla hävitti sovintopyrkimykset ja käänsi kaikki ylösalaisin. Tämän Trotskin esiintymisen jälkeen alkoi puolueen mitä ankaramman sisäisen taistelun vaihe, taistelun, jota ei olisi ollut, ellei Trotski olisi esiintynyt kirjeellään seuraavana päivänä sen jälkeen, kun oli äänestänyt Politbyroon päätöslauselman puolesta. Te tiedätte, että Trotskin ensimmäistä esiintymistä seurasi toinen, toista kolmas, ja tämän johdosta taistelu kärjistyi yhä enemmän.

Näissä esiintymisissään, toverit, Trotski teki nähdäkseni ainakin kuusi vakavaa virhettä. Nämä virheet johtivat puolueen sisäisen taistelun kärjistymiseen. Siirryn erittelemään näitä virheitä.

Trotskin ensimmäinen virhe oli itse esiintyminen, artikkelin julkaiseminen seuraavana päivänä Keskuskomitean Politbyroon ja Keskuskontrollikomitean päätöslauselman julkaisemisen jälkeen, artikkelin, jota ei voida pitää muuna kuin Keskuskomitean päätöslauselmaa vastaan asetettuna ohjelmana. Minä toistan ja korostan, että se oli artikkeli, jota ei voida pitää muuna kuin Keskuskomitean yksimielisesti hyväksymää päätöslauselmaa vastaan asetettuna uutena ohjelmana. Ajatelkaahan vain, toverit: määrättynä päivänä kokoontuvat Politbyroo ja Keskuskontrollikomitean Puhemiehistö, asetetaan kysymys puolueen sisäistä demokratiaa koskevasta päätöslauselmasta, päätöslauselma hyväksytään yksimielisesti, ja jo heti päivän kuluttua tämän jälkeen, Keskuskomiteasta välittämättä, Keskuskomitean tahdosta huolimatta, Keskuskomitean ohitse lähetetään kaupunkipiireille Trotskin artikkeli, — uusi ohjelma, joka asettaa uudella tavalla kysymyksen koneistosta ja puolueesta, kaadereista ja nuorisosta, ryhmistä ja puolueen yhtenäisyydestä y.m., y.m., — ohjelma, johon koko oppositio yhtyy ja jonka se asettaa Keskuskomitean päätöslauselmaa vastaan. Tätä ei voida pitää muuna kuin itsensä asettamisena Keskuskomiteaa vastaan. Tämä on Trotskin puolelta itsensä avointa ja räikeää asettamista koko Keskuskomiteaa vastaan. Puolueen eteen nousi kysymys: onko meillä Keskuskomitea johtavana elimenä vai eikö sitä enää ole, onko olemassa Keskuskomitea,

jonka yksimielisiä päätöksiä tämän Keskuskomitean kaikki jäsenet pitävät arvossa, vai onko meillä vain yli-ihminen, joka on Keskuskomitean yläpuolella, yli-ihminen, jolle ei ole kirjoitettu lakia, joka voi sallia itselleen sen, että tänään äänestää Keskuskomitean päätöslauselman puolesta, mutta huomenna julkaisee ja asettaa tätä päätöslauselmaa vastaan uuden ohjelman? Toverit, ei voida vaatia työläisiltä puoluekuriin alistumista, jos yksi Keskuskomitean jäsenistä on avoimesti ja kaikkien nähden välittämättä Keskuskomiteasta ja sen yksimielisesti hyväksytystä päätöslauselmasta. Ei voida ottaa käytäntöön kahta kuria: toista työläisiä varten ja toista ylimyksiä varten. Kurin on oltava yksi.

Trotskin virhe onkin juuri siinä, että hän asetti itsensä Keskuskomiteaa vastaan ja on olevinaan yli-ihminen, joka on Keskuskomitean yläpuolella, sen lakien yläpuolella, sen päätösten yläpuolella, antaen siten puolueen eräälle tietylle osalle aiheen toiminnan aloittamiselle tämän Keskuskomitean nauttiman luottamuksen horjuttamiseksi.

Eräät toverit ovat ilmaisseet tyytymättömyyttä sen johdosta, että eräissä „Pravdan“ ja eräiden Keskuskomitean jäsenten kirjoituksissa on pantu merkille tämä Trotskin puoluevastainen teko. Toverit, vastaukseksi näille tovereille minun on sanottava, ettei mikään puolue voi pitää arvossa sellaista Keskuskomiteaa, joka tällaisena vaikeana ajankohtana ei ilmaise kykenevänsä puolustamaan puolueen kunniaa, kun yksi Keskuskomitean jäsen yrittää asettua koko Keskuskomitean yläpuolelle. Jos Keskuskomitea olisi vaieten sivuuttanut tuon Trotskin yrityksen, niin se

olisi merkinnyt Keskuskomitean moraalista itse-murhaa.

Toinen Trotskin tekemä virhe on siinä, että koko väittelyn ajan Trotski käyttäytyi kaksimielisesti, oli röyhkeästi välittämättä puolueen tahdosta, kun se halusi saada tietää hänen todellisen kantansa, ja yritti diplomaattisesti kieräillen päästä vastaamasta kysymykseen, jonka monet järjestöt olivat suoraan asettaneet: kenen puolella Trotski loppujen lopuksi on, — Keskuskomitean vaiko opposition puolella? Väittelyä ei käydä kieräilyä varten, vaan sitä varten, että puolueelle sanotaan suoraan ja miehuullisesti koko totuus, siten kuin Iljitsh sen tekee, siten kuin jokainen bolshevikki on velvollinen tekemään. Sanotaan, että Trotski on hyvin sairas. Olettakaamme, että hän on hyvin sairas. Mutta sairautensa aikana hän kirjoitti kolme artikkelia ja neljä uutta lukua tänään ilmestyneeseen kirjaseensa. Eikö ole selvää, että Trotskilla oli täysi mahdollisuus vastata hänelle kysymyksen tehneille järjestöille parilla rivillä, onko hän opposition puolesta vaiko oppositiota vastaan? Onko tarpeen todistella, että tämä monien järjestöjen tahdosta piittaamattomuus ei voinut olla kärjistämättä puolueen sisäistä taistelua.

Kolmas Trotskin tekemä virhe on siinä, että artikkeleissaan hän asetti puoluekoneiston puoluetta vastaan esittäen tunnuksen taistelusta „koneistomiehiä“ vastaan. Bolshevismi ei voi hyväksyä puolueen asettamista puoluekoneistoa vastaan. Mistä realisesti muodostuu meidän puoluekoneistomme? Puoluekoneisto — se on Keskuskomitea, aluekomiteat, läänikomiteat ja kihlakuntakomiteat. Ovatko ne puolueen alaisia? Tie-

tysti ovat, sillä 90% niiden kokoonpanosta puolue valitsee. He, jotka sanovat, että läänikomiteat on nimetty, eivät ole oikeassa. He ovat väärässä. Te tiedätte, toverit, että läänikomiteat meillä valitaan samoin kuin kihlakuntakomiteatkin, samoin kuin Keskuskomiteakin. Ne ovat puolueen alaisia. Mutta sen jälkeen, kun ne on valittu, niiden on johdettava työtä,—juuri siten on asia. Olisiko puolue työ mahdollista, ellei Keskuskomitea, sen jälkeen kun edustajakokous on sen valinnut, ellei läänikomitea, sen jälkeen kun läänikonferenssi on sen valinnut, elleivät Keskuskomitea ja läänikomiteat johtaisi työtä? Eihän meillä puolue työ olisi ilman sitä mahdollista. Sehän on jonkinlainen holtiton anarko-menshevistinen katsantokanta, joka kieltää puolue työnsä koko johtamisperiaatteen. Pelkään, että Trotski, jota en tietenkään aio panna samalle laudalle menshevikkien kanssa, antaa tällaisella puoluekoneiston ja puolueen vastakkainasettamisella eräille puolueemme kokemattomille aineksille sysäyksen asettua anarko-menshevistisen holtittomuuden ja organisaattorisen hajanaisuuden kannalle. Pelkään, että tämä Trotskin virhe saattaa vaaraan puolueemme kokemattomia jäseniä — koko puoluekoneistomme, koneiston, jota ilman puolueen olemassaolo on mahdoton.

Neljäs Trotskin tekemä virhe on siinä, että hän asetti nuorison puolueemme kaadereita vastaan, että hän esitti perustelemattoman syytöksen kaaderiemme rappeutumisesta. Trotski pani meidän puolueemme samalle laudalle Saksan sosialidemokraattien puolueen kanssa, esitti esimerkkejä siitä, kuinka eräät Marxin oppilaat, vanhat sosialidemokraatit, ovat rappeutuneet, ja teki siitä sellaisen johtopäätöksen, että meidän

puoluekaaderimme ovat samanlaisen rappeutumisvaaran edessä. Oikeastaan sietäisi nauraa sille, kuinka eräs Keskuskomitean jäsenistä, joka vielä hiljan taisteli yhdessä opportunistien ja menshevikkien kanssa bolshevismia vastaan, kuinka hän nyt, Neuvostovallan olemassaolon seitsemäntenä vuotena, yrittää väittää, joskin otaksuvassa muodossa, että puolueemme kaadereita, jotka ovat syntyneet, kasvaneet ja lujittuneet taistelussa menshevismia ja opportunistia vastaan, että näitä kaadereita muka uhkaa rappeutumisen vaara. Toistan, että tällaiselle yritykselle sietäisi nauraa. Mutta kun tätä väitettä ei ole esitetty tavallisena aikana, vaan väittelyn aikana, ja kun meillä on tässä kysymys eräänlaisesta kaaderien, jotka voivat rappeutua, ja nuorison, joka on muka vapaa tai melkein vapaa tällaisesta vaarasta, vastakkainasettamisesta, niin tämä olemukseltaan naurettava ja kevytmielinen otaksuma voi saada ja on jo saanut määrätynlaisen käytännöllisen merkityksen. Juuri tämän vuoksi ajattelen, että meidän on viivähdettävä tässä kysymyksessä.

Toisinaan sanotaan, että vanhuksia pitää kunnioittaa, koska he ovat eläneet kauemmin kuin nuoret, koska he tietävät enemmän ja antavat parempia neuvoja. Minun on sanottava, toverit, että sellainen käsitys on aivan väärä. Ei ole kunnioitettava jokaista vanhusta, eikä meille ole tärkeää kaikenlainen kokemus. Koko kysymys on siitä, minkälainen tuo kokemus on. Saksan sosialidemokratialla on omat kaaderinsa, hyvin kokeneet kaaderit: Scheidemann, Noske, Wels y. m., mitä kokeneimmat kaaderit, jotka ovat tulleet taistelussa mestareiksi... Mutta mitä vastaan käydyssä taistelussa? Ketä vastaan käydyssä taiste-

lussa? Koko kysymys on siinä, minkälainen on tuo kokemus. Siellä kaaderit kasvoivat taistelussa vallankumouksellisuutta vastaan, taistelussa proletariaatin diktatuuria vastaan eikä sen puolesta. Tuo kokemus on valtava, mutta se on kielteistä kokemusta. Nuoriso on velvollinen, toverit, lyömään rikki, hajottamaan tuon kokemuksen ja ajamaan ulos sellaiset vanhukset. Siellä, Saksan sosialidemokratiassa, jossa nuoriso on vapaa vallankumouksellisuutta vastaan käydyn taistelun kokemuksesta, siellä tuo nuoriso on lähempänä vallankumouksellisuutta eli lähempänä marxilaisuutta kuin vanhat kaaderit, joita painaa proletariaatin vallankumouksellista henkeä vastaan käydyn taistelun kokemus, joita painaa opportunistin puolesta vallankumouksellisuutta vastaan käydyn taistelun kokemus. Tuollaisia kaadereita on lyötävä, ja meidän koko myötätuntomme on oltava sen nuorison puolella, joka, toistan vielä, on vapaa tuosta vallankumouksellisuutta vastaan käydyn taistelun kokemuksesta ja joka sen vuoksi omaksuu sitä helpommin proletariaatin diktatuurin puolesta opportunistia vastaan käytävän taistelun uudet tavat ja menetelmät. Minulle on ymmärrettävää tämä kysymyksen asettaminen siellä, Saksassa. Jos Trotski olisi puhunut Saksan sosialidemokratiasta ja sellaisen puolueen kaadereista, niin minä allekirjoitaisin tuon väitteen kaksin käsin. Mutta meillähän on puhe toisesta puolueesta—kommunistisesta puolueesta, bolshevikkien puolueesta, jonka kaaderit syntyivät taistelussa opportunistia vastaan, jotka lujittuivat taistelussa opportunistia vastaan, jotka kasvoivat ja ottivat vallan käsiinsä taistelussa imperialismia vastaan, taistelussa imperialismin kaikenlaisia

opportunistikäskyläisiä vastaan. Eikö ole selvää, että tässä meillä on kysymyksessä periaatteellinen ero? Kuinka voidaan panna samalle laudalle kaaderit, jotka ovat kasvaneet taistelussa vallankumouksellisuuden puolesta, kaaderit, jotka ovat käyneet taistelua vallankumouksellisuuden puolesta, kaaderit, jotka ovat tulleet valtaan taistelussa imperialismia vastaan, kaaderit, jotka horjuttavat maailman imperialismiin perustoja, kuinka voidaan nämä kaaderit, jos puhutaan rehellisesti ja vilpittömästi,—kuinka voidaan nämä kaaderit panna samalle laudalle sellaisten kaaderien kanssa kuin Saksan sosialidemokratia, joka ennen hieroi ystävyyttä Wilhelmin kanssa työväenluokkaa vastaan, joka nyt hieroo ystävyyttä Seecktin kanssa ja joka syntyi ja lujittui taisteluissa proletariaatin vallankumouksellista henkeä vastaan,—kuinka nämä periaatteellisesti erilaiset kaaderit voidaan panna samalle laudalle, kuinka ne voidaan sekoittaa toisiinsa? Onko vaikea ymmärtää, että näiden kaaderien välinen kuilu on ylipääsemätön? Onko vaikea ymmärtää, että tämän Trotskin karkean vilpistelyn, tämän karkean sekoittamisen tarkoituksena on meidän vallankumouksellisten kaaderiemme, meidän puolueemme ydinjoukon arvovallan horjuttaminen? Eikö ole selvää, että tämä vilpistely saattoi vain nostaa kiihkoa ja kärjittää puolueen sisäistä taistelua?

Viides Trotskin tekemä virhe on siinä, että kirjeissään hän antoi aiheen sekä antoi tunnuksen ojennuksen ottamisesta opiskelevan nuorison, tämän „puolueemme varmimman ilmapuntarin“ mukaan. „Nuoriso on puolueen varmin ilmapuntari, joka reagoi kaikkein jyrkimmin puoluebyrokratismiin“, hän sanoo ensim-

mäisessä kirjoituksessaan. Ja ettei olisi epäilystä siitä, mistä nuorisosta on puhe, Trotski lisää toisessa kirjjeessään: „Kuten olemme nähneet, erikoisen herkästi byrokratismiin reagoi opiskeleva nuoriso“. Jos otetaan lähtökohdaksi tämä ehdottomasti väärä, teoreettisesti virheellinen ja käytännöllisesti vahingollinen väite, niin on mentävä pitemmälle ja annettava tunnus: „Enemmän opiskelevaa nuorisoa puolueeseemme, leveämmäksi puolueemme ovet opiskelevalle nuorisolle“.

Tähän asti on asia ollut niin, että me olemme ojentautuneet puolueemme proletaarisen sektorin mukaan ja sanoneet: leveämmäksi puolueemme ovet proletaarisille aineksille, kasvakoon puolueemme proletaariselta osaltaan. Trotski kääntää nyt tämän formulaa ylösalaisin.

Sivistyneistöä ja työläisiä koskeva kysymys puolueessamme ei ole meille uusi. Se oli esillä jo puolueemme II edustajakokouksessa, kun käsiteltiin sääntöjen ensimmäisen pykälän sanamuotoa puolueen jäsenyydestä. On tunnettua, että Martov vaati silloin puolueen puitteiden laajentamista epäproletaarisia aineksia varten asettuen toveri Leniniä vastaan, joka vaati epäproletaaristen ainesten puolueeseen pääsyn päättäväistä rajoittamista. Myöhemmin, puolueemme III edustajakokouksessa, tämä kysymys nousee jälleen esille uudella voimalla. Muistan, kuinka toveri Lenin asetti siellä jyrkästi kysymyksen työläisistä ja intelligenteistä puolueessamme. Toveri Lenin sanoi siitä silloin seuraavaa:

„Täällä mainittiin siitä, että hajoitustyön johdossa ovat tavallisesti olleet intelligentit. Tämä maininta on hyvin tärkeä, mutta

se ei ratkaise kysymystä... Olen sitä mieltä, että asiaa täytyy tarkastella laajemmasta näkökulmasta. Työläisten ottaminen komiteoihin ei ole vain kasvatuksellinen, vaan se on myöskin poliittinen tehtävä. Työläisillä on luokkavaistoa, ja vähäisenkin poliittisen tottumuksen saatuaan työläisistä tulee verrattain nopeasti lujia sosialidemokraatteja. Minä kannattaisin lujasti sitä, että komiteoissamme olisi jokaista kahta intelligenttiä kohti 8 työläistä" (kts. VII osa, s. 282).

Näin oli kysymys jo vuonna 1905. Siitä lähtien on tämä toveri Leninin ohje ollut meille johtavana periaatteena puoluerakennustyössä. Mutta nyt Trotski ehdottaa meille tosiasiallisesti erontekemistä bolshevismin organisatoorisesta linjasta.

Ja lopuksi Trotskin kuudes virhe, joka on se, että hän julistaa ryhmittymävapautta. Niin, ryhmittymävapautta! Muistan, kuinka me jo siinä alavaliokunnassa, joka laati päätöslauselmaluonnosta demokratiasta, kiistelimme Trotskin kanssa ryhmittymistä ja ryhmistä (fraktioista). Trotski ei vastustanut ryhmien kieltämistä, mutta puolusti päättäväisesti ajatusta ryhmittymien sallimisesta puolueen sisällä. Samalla kannalla on oppositio. Tämä väki ei nähtävästi ymmärrä, että ryhmittymävapauden sallimisella he avaavat takaportin mjasnikovilaisille aineksille antaen niille mahdollisuuden helpommin pettää puoluetta ja esittää ryhmän (fraktion) ryhmittymänä. Sillä minkälainen ero on ryhmittymän ja ryhmän välillä? Vain ulkonainen. Kuvatun ryhmäkuntalaisuuden ryhmittymän kaltaiseksi Lenin määrittelee sen seuraavalla tavalla:

„Jo ennen puolueen yleistä väittelyä ammattiliitoista puolueessa ilmeni eräitä ryhmäkuntalaisuuden merkkejä, s. o. ryhmittymien syntymistä erikoisine ohjelmineen ja pyrkimyksineen jossain määrin sulkeutua ja luoda oma ryhmäkurinsa“ (kts. VKP(b):n X edustajakokouksen pikakirjoituspöytäkirja, s. 309).

Kuten huomaatte, asiallisesti tässä ei ole mitään eroa fraktion ja ryhmittymän välillä. Kun oppositio muodosti täällä, Moskovassa, erikoisen, Serebrjakovin johtaman byroon ja lähetti puhujiaan velvoittaen heidät esiintymään määrättyissä kokouksissa, määrättyllä tavalla vastustamaan, ja kun oppositiolaisten oli taistelun kulussa pakko perääntyä ja he muuttivat komennon mukaan päätöslauselmiaan, niin siinä oli tietysti sekä ryhmittymä että ryhmäkuri. Tämä ei ole ryhmä, sanovat he. Mutta mikä on silloin ryhmä, — selittäköön Preobrazhenski sen. Trotskin esiintymiset, hänen kirjeensä ja hänen kirjoituksensa sukupolvista ja ryhmistä sysäävät puoluetta siihen, että puolue sietäisi sisällään ryhmittymiä. Se on ryhmien ja ennen kaikkea Trotskin ryhmän legalisoimisen yritys.

Trotski väittää, että ryhmittymät syntyvät Keskuskomitean byrokraattisen komennon vuoksi, että ellei meillä olisi byrokraattista komentoa, niin ei olisi ryhmittymiäkään. Tämä on epämarxilainen katsantokanta, toverit. Meillä syntyy ja tulee syntymään ryhmittymiä sen vuoksi, että meillä on maassamme mitä erilaisimpia talousmuotoja — sosialismin itumuodoista keskiaikaisuuteen saakka. Tämä ensinnäkin. Edelleen, meillä on uusi talouspolitiikka, s.o. me olemme sallineet kapitalismia, yksityispääoman uudelleensyntymistä ja vastaavien aatteiden uudelleensyntymistä, jotka tunkeutuvat puolueeseen. Tämä toiseksi. Ja kolmanneksi sen vuoksi, että puolue on meillä pantu kokoon kolmesta osasta: puolueessa on työläisiä, on talonpoikia ja on intelligenttejä. Sellaisia ovat syyt, kun kysymys otetaan marxilaisesti, syyt, jotka vetävät puolueesta määrätynlaisia aineksia ryhmittymien

muodostamiseen, jotka meidän täytyy toisinaan karsia kirurgisia toimenpiteitä käyttäen ja toisinaan taas hajoittaa väittelyjärjestyksessä aatteellisin keinoin.

Tässä ei ole kysymys komennosta. Jos meillä olisi mitä vapain komento, niin ryhmittymiä olisi paljon enemmän. Siis syy ei ole komennossa, vaan niissä oloissa, joiden puitteissa me elämme, oloissa, jotka maassamme vallitsevat, itse puolueen kehityksen oloissa.

Jos me tällaisessa tilanteessa, tällaisessa monimutkaisessa tilanteessa vielä sallimme ryhmittymät, niin me saatamme puolueen turmioon, muutamme sen yhtenäisestä ja lujasta järjestöstä ryhmien ja fraktioiden liitoksi, jotka neuvottelevat keskenään ja järjestävät tilapäisiä yhteenliittymiä ja sopimuksia. Se ei tule olemaan puolue, vaan puolueen hajoaminen. Bolshevikit eivät ole milloinkaan, eivät edes hetkeäkään pitäneet puoluetta muuna kuin yhtenäisenä, yhdestä kappaleesta veistettynä järjestönä, jolla on yksi tahto ja joka yhdistää toiminnassaan kaikki ajatusvivahteet käytännöllisten tekojen yhteen virtaan.

Mutta se, mitä Trotski ehdottaa, on syvästi virheellistä, se on ristiriidassa bolshevististen järjestöperiaatteiden kanssa ja johtaa kiertämättömästi puolueen hajoamiseen, sen tekemiseen hauraaksi ja hölläksi, yhtenäisen puolueen muuttamiseen ryhmien federatioksi. Meille, ollessamme kapitalististen valtioiden ympäröiminä, on tarpeen ei vain yhtenäinen, ei vain lujasti yhteentaottu, vaan todella teräksinen puolue, joka kykenee kestämaan proletariaatin vihollisten rynnistyksen, kykenee johtamaan työläiset ratkaisevaan taisteluun.

Minkälaisia ovat tulokset?

Ensimmäinen tulos on se, että me annoimme konkreettisen ja määritellyn päätöslauselman tämän väitteen tuloksista, että sanoimme: me emme voi sietää ryhmittymiä ja ryhmiä, puolueen on oltava yhtenäinen, ehjä, puoluetta ei saa panna vastakkain koneiston kanssa, ei saa jaaritella kaaderien rappeutumisen vaarasta, sillä nämä kaaderit ovat vallankumouksellisia, ei saa etsiä rakoja näiden vallankumouksellisten kaaderien ja nuorison väliltä, joka kulkee käsi kädessä näiden kaaderien kanssa ja tulee edelleenkin kulkemaan siten.

Meillä on myöskin eräitä myönteisiä johtopäätöksiä. Ensimmäinen ja tärkein johtopäätös on se, että puolueen on vastaisuudessa suuntauduttava ja ojentauduttava täydellisesti puolueemme proletaarisen sektorin mukaan, että on vaikeutettava ja supistettava ei-proletaaristen ainesten puolueeseen pääsyä tai suljettava se kokonaan ja avattava ovet avarammiksi proletaarisille aineksille.

Mitä tulee ryhmittymiin ja ryhmiin, niin olen sitä mieltä, että on tullut aika, jolloin meidän on saatettava julkisuuteen puolueen yhtenäisyyttä koskevan päätöslauselman se kohta, joka hyväksyttiin toveri Leninin ehdotuksesta puolueemme X edustajakokouksessa ja jota ei oltu tarkoitettu julkaistavaksi. Puolueen jäsenet ovat unohtaneet tämän kohdan. Pelkään pahoin, etteivät kaikki muista sitä. Tämän kohdan, joka on tähän asti ollut salainen, on nyt tultava julkiseksi ja saatava paikkansa siinä päätöslauselmassa, jonka me hyväksymme väitteen tuloksia koskevasta kysymyksestä. Jos sallitte, niin luen sen. Siinä sanotaan:

„Jotta voitaisiin toteuttaa tiukkaa kuria puolueen sisällä ja kaikessa neuvostotyössä ja saada aikaan mahdollisimman suuri

yhtenäisyys, poistaen kaikenlaisen ryhmäkuntalaisuuden, edustajakokous valtuuttaa Keskuskomitean soveltamaan kurin rikkomisen tai ryhmäkuntalaisuuden henkiinherättämisen tai sallimisen tapauksessa (tapauksissa) kaikkia puoluerangaistuksia aina puolueesta erottamiseen asti ja Keskuskomitean jäsenten suhteen — siirtämään heidät varajäseniksi ja äärimmäisessä tapauksessa erottamaan puolueesta. Tällaisen äärimmäisen toimenpiteen soveltamisen ehtona (Keskuskomitean jäseniin, Keskuskomitean varajäseniin ja Keskuskontrollikomitean jäseniin) täytyy olla Keskuskomitean täysistunnon koollekutsuminen kutsumalla siihen kaikki Keskuskomitean varajäsenet ja kaikki Keskuskontrollikomitean jäsenet. Jos tällainen puolueen vastuunalaisimpain johtajain yleinen kokous $\frac{2}{3}$ äänten enemmistöllä katsoo välttämättömäksi Keskuskomitean jäsenen siirtämisen varajäseneksi tai puolueesta erottamisen, niin sellainen toimenpide on toteutettava viipymättä.“

Olen sitä mieltä, että meidän on otettava tämä kohta väittelyn tuloksia koskevaan päätöslauselmaan ja tehtävä se julkiseksi.

Lopuksi eräs kysymys, jonka oppositio tämän tästä esittää ja johon se nähtävästi ei saa aina tyydyttävää vastausta. Kenen mielialoja me, oppositio, sitten ilmaiseemme? — kysyvät he usein. Olen sitä mieltä, että oppositio ilmaisee puolueemme ei-proletaarisen sektorin mielialoja. Olen sitä mieltä, että oppositio, vaikkei se ehkä sitä tajuakaan, ehkä vasten tahtoaan, on puolueemme ei-proletaaristen ainesten mielialojen tahdoton ilmaisija. Olen sitä mieltä, että hillittömällä agitatiollaan demokratian puolesta, josta oppositio usein tekee absoluutin ja fetishin, se päästää valloilleen pikkuporvarillista vaistovaraisuutta.

Ovatko teille tunnettuja sellaisten tovereiden kuin opiskelijain Martynovin, Kazarjanin y.m. mielialat? Oletteko te lukeneet „Pravdasta“ Hodorovskin pakkinan, jossa hän esitti lainauksia näiden tovereiden

puheista? Tässä on esimerkiksi Martynovin puhe (hän on kuulemma puolueen jäsen): „meidän asiamme on päättää, mutta Keskuskomitean asia on panna täytäntöön ja vähemmän järkeillä“. Tässä on puhe Liikenneasiain kansankomissariaatin korkeakoulun solusta. Mutta meillä on puolueessa, toverit, ainakin 50 tuhatta solua; jos kaikki solut tulevat suhtautumaan Keskuskomiteaan sillä tavalla, että solujen asia on päättää ja Keskuskomitean asiana on olla järkeilemättä, niin pelkään, ettei meillä synny milloinkaan minkäänlaista päätöstä. Mistä Martynoveilla on tuollaisia mielialoja? Mitä proletaarista siinä on? Ja Martynovit ovat opposition puolesta, ottakaa se huomioon. Onko Martynovin ja Trotskin välillä eroa? Ero on vain siinä, että Trotski alkoi hyökkäyksen puoluekoneistoa vastaan, mutta Martynov nujertaa sen lopullisesti.

Ja tässä on teille toinen korkeakoululainen, Kazarjan, joka myöskin kuuluu olevan puolueen jäsen. „Mikä meillä on“, kysyy hän, „proletariaatin diktatuuri vai kompuolueen diktatuuri proletariaatin yli?“. Näin puhuu, toverit, ei menshevikki Martov, vaan „kommunisti“ Kazarjan. Ero Trotskin ja Kazarjanin välillä on vain siinä, että Trotskin mukaan kaaderit rappeutuvat, mutta Kazarjanin mukaan täytyy kaaderit ajaa ulos, sillä hänen mielestään ne istuvat proletariaatin niskassa.

Kysyn: kenen mielialoja ilmaisevat Martynovit ja Kazarjanit? Proletariaatinko? Ei tietenkään. Kenen sitten? Puolueen ja maan ei-proletaaristen ainesten mielialoja. Onko se sattuma, että nämä ei-proletaaristen mielialojen ilmaisijat äänestävät opposition puolesta? Ei, se ei ole sattuma. (Suosionosoituksia.)

2. LOPPULAUSUNTO

tammikuun 18 pnä

Sanoin jo alustuksessani, etten haluaisi kosketella kysymyksen historiaa, etten haluaisi tehdä sitä sen vuoksi, että se tuo riitaisuusaineiksia, kuten sanoin, ja keskinäisiä syytöksiä. Mutta kun kerran Preobrazhenski sitä tahtoo, koska hän sitä vaatii, niin olen valmis tekemään myönnytyksen ja sanomaan pari sanaa puolueen sisäistä demokratiaa koskevan kysymyksen historiasta.

Kuinka Keskuskomiteassa heräsi kysymys puolueen sisäisestä demokratiasta? Se heräsi ensi kerran syyskuussa Keskuskomitean täysistunnossa, heräsi tuotantolaitoksilla sattuneiden selkkausten yhteydessä ja sen eräiden puolue- ja ammattiliittojärjestöjen joukoista irtaantuneisuuden vuoksi, jonka me silloin paljastimme. Keskuskomitea tuli silloin johtopäätökseen, että tämä asia on vakava, että puolueessa on kertynyt epäkohtia, että on muodostettava erikoinen arvovaltainen komissio, joka ottaisi selvän tästä asiasta, tutkisi kaikki seikat ja esittäisi konkreettisia ehdotuksia tilanteen parantamiseksi puolueessa. Samaa on sanottava menekkipulasta, „saksista“. Sekä kysy-

mysten asettaminen että puolueen sisäistä tilaa ja „saksia“ tutkivan komission valinta tapahtui ilman opposition minkäänlaista osanottoa. Missä oli silloin oppositio? Ellen erehdy, niin Preobrazhenski oli silloin Krimillä, Sapronov Kislovodskissa, Trotski lopeteli Kislovodskissa kirjoituksiaan taiteesta ja hankkiutui matkustamaan Moskovaan. Keskuskomitea asetti tämän kysymyksen istunnossaan jo ennen heidän saapumistaan. Tultuaan valmiille he eivät puuttuneet asiaan sanallakaan, eivät esittäneet ainoatakaan vastaväitettä Keskuskomitean suunnitelmaa vastaan. Toveri Dzierzhynski teki läänikomiteain sihteerien neuvottelukokouksessa syyskuussa selostuksen puolue-tilanteesta. Vakuutan, että syyskuun täysistunnossa enempiä kuin sihteerien neuvottelukokouksessaakaan nykyiset opposition jäsenet eivät ainoallakaan sanalla vihjanneet „ankarasta talouspulasta“ tai „puolueen kriisistä“ ja „demokratiasta“.

Kuten huomaatte, kysymykset demokratiasta ja „saksista“ Keskuskomitea asetti itse, aloite oli täydellisesti Keskuskomitealla, ja opposition jäsenet vaikenivat, sillä heitä ei ollut läsnä.

Tämä oli niin sanoakseni ensimmäinen näytös, ensimmäinen vaihe kysymyksen historiassa.

Toinen näytös alkoi Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean lokakuun täysistunnosta. Kun oppositio näki, että asia haiskahti epäkohdilta puolueen sisällä, että Keskuskomitea on jo tarttunut tähän asiaan käsiksi, muodostanut komissioita ja, herra siitä varjeltoon, aloite jää Keskuskomitean käsiin, niin oppositio, Trotskin ollessa etunenässä, yritti, asetti tarkoitusperäkseen temmata Keskuskomitealta

aloitteen ja istahtaa demokratia-keppihevosen selkään, sillä tämä keppihevonen, kuten tunnettua, on rivakka, ja sillä voi yrittää ajaa Keskuskomitean sivu. Tällä pohjalla syntyivät ne asiakirjat, joista Preobrazhenski täällä laajasti puhui — neljänkymmenen kuuden asiakirja³ ja Trotskin kirje. Tuo sama Trotski, joka syyskuussa, muutamaa päivää ennen ryhmäkuntalaista esiintymistään, vaikeni täysistunnossa eikä ainakaan vastustanut Keskuskomitean päätöksiä, huomasikin yht'äkkiä kahden viikon kuluttua tämän jälkeen, että maa ja puolue ovat menossa perikatoon ja että hän, Trotski, tämä byrokraattien patriarkka, ei voi elää ilman demokratiaa.

Meistä oli hiukan huvittavaa kuulla puheita demokratiasta Trotskin suusta, sen saman Trotskin, joka puolueen X edustajakokouksessa vaati ammattiliittojen ravistelemista ylhäältäkäsien. Mutta me tiesimme, että X edustajakokouksen kauden Trotskin ja meidän päiviemme Trotskin välillä ei ole suurta eroa, sillä hän on nyt samoin kuin silloinkin leniniläisten kaadereiden ravistelemisen kannalla. Ero on vain siinä, että X edustajakokouksessa hän ravisteli leniniläisiä kaadereita ylhäältäkäsien ammattiliittojen alalla, mutta nyt hän ravistelee näitä samoja leniniläisiä kaadereita alhaaltakäsien puolueen alalla. Demokratia on tarpeen keppihevosenä, strategisena manööverinä. Siinä koko juttu.

Sillä jos oppositio olisi todella halunnut auttaa asiaa, suhtautua kysymykseen asiallisesti, toverillisesti, niin sen olisi pitänyt esittää lausuntonsa ennen kaikkea syyskuun täysistunnon valitsemalle valiokunnalle ja sanoa esimerkiksi näin: „Me olemme sitä mieltä, että

teidän työnne on epätyydyttävää, me vaadimme, että teidän toimintanne tulokset tiedoitetaan Politbyroolle ja kutsutaan koolle Keskuskomitean täysistunto, jolle meillä on esitettävänä omat uudet ehdotuksemme" j.n.e. Ja jos komissiot eivät olisi heitä kuunnelleet tai jos Politbyroo ei olisi heitä kuunnellut, jos se olisi jättänyt huomiotta opposition mielipiteen tai kieltäytynyt kutsumasta koolle täysistuntoa Trotskin ja yleensä opposition ehdotusten käsittelemiseksi, niin silloin, ja vain silloin, oppositiolla olisi ollut täysi oikeus esiintyä suoraan, Keskuskomitean ohi, vetoomuksella puolueen jäsenille ja sanoa puolueelle: „Maa on perikadon partaalla, taluspula laajenee, puolue tuhoutuu, me ehdotimme Keskuskomitean komissioille näiden kysymysten käsittelemistä, mutta ne kieltäytyivät kuuntelemasta meitä, me yritimme kääntyä Politbyroon puoleen, mutta siitä ei ollut mitään tulosta, meidän on nyt pakko vedota puolueeseen, jotta puolue itse tarttuisi käsiksi asiaan“. Olen varma siitä, että puolue olisi vastannut tähän: „Niin, nämä ovat vallankumouksellisia asiassa, sillä he asettavat asian olemuksen sen muotoa korkeammalle“.

Mutta menettelikö oppositio näin? Yrittikö se edes kertaakaan pistäytyä Keskuskomitean komissioissa ehdotuksineen? Aikoiko se ja yrittikö se asettaa ja ratkaista kysymykset Keskuskomitean tai sen elinten puitteissa? Ei, sellaista yritystä oppositio ei tehnyt. Ilmeisesti opposition tarkoituksena ei ollut parantaa puolueen sisäistä tilaa, auttaa puoluetta taloudellisen tilanteen parantamisessa, vaan ehättää Keskuskomitean komissioiden ja täysistunnon edelle, siepata Keskuskomitealta aloite, istahtaa demokratia-keppi-

hevosen selkään ja nostaa melu, ennen kuin on myöhäistä, yrittääkseen horjuttaa Keskuskomitean nauttimaa luottamusta. Oppositio kiiruhti näköjään luomaan „asiakirjoja“ Keskuskomiteaa vastaan Trotskin kirjeen ja neljänkymmenen kuuden ilmoituksen muodossa, jotta sitten olisi voitu viedä ne sverdlovilaisille, kaupunkipiireihin ja sanoa, että he, oppositio, ovat demokratian kannalla, talouden parantamisen kannalla, mutta Keskuskomitea on esteenä, että tarvitaan apua Keskuskomiteaa vastaan j.n.e.

Sellaisia ovat tosiasiat.

Minä vaadin, että Preobrazhenski kumoaisi nämä minun väitteeni. Minä vaadin, että hän kumoaisi ne edes lehdistössä. Kumotkoon Preobrazhenski sen tosiasian, että Keskuskomitean täysistunto muodosti komissiot syyskuussa ilman oppositiota, ennen opposition esiintymistä. Kumotkoon Preobrazhenski sen tosiasian, ettei Trotski eivätkä muutkaan oppositiolaiset yrittäneet tulla ehdotuksineen näihin komissioihin. Kumotkoon Preobrazhenski sen tosiasian, että oppositio oli tietoinen näiden komissioiden olemassaolosta, että se ei halunnut huomioida niiden toimintaa, että se ei yrittänyt ratkaista kysymystä Keskuskomitean puitteissa.

Juuri tämän vuoksi, kun Preobrazhenski ja Trotski sanoivat lokakuussa täysistunnossa, että he haluavat pelastaa puolueen demokratian avulla, mutta Keskuskomitea on sokea eikä näe mitään, Keskuskomitea teki heistä pilaa ja sanoi: ei, toverit, me, Keskuskomitea, olemme täydellisesti demokratian kannalla, mutta teidän demokratianne me emme usko, sillä olemme sitä mieltä, että teidän „demokratianne“ on

Keskuskomiteaa vastaan suunnattu strateginen liike, jonka teidän ryhmäkuntalaisuutenne on sanellut.

Minkälaisen päätöksen Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean täysistunnot tekivät silloin puolueen sisäisen demokratian kysymyksestä? Ne tekivät seuraavanlaisen päätöksen:

„Täysistunnot hyväksyvät täydellisesti Politbyroon oikeaan aikaan viitoittaman suunnan puolueen sisäiseen demokratiaan, samoin myöskin Politbyroon ehdotuksen taistelun voimistamisesta liiallisuuksia ja uuden talouspolitiikan puolueen eräisiin aineksiin tekemää rappeuttavaa vaikutusta vastaan.

Täysistunnot velvoittavat Politbyroon tekemään kaiken välttämättömän Politbyroon ja syyskuun täysistunnon asettamien komissioiden työn jouduttamiseksi: 1) „saksien“, 2) työpalkka-, 3) puolueen sisäisen tilan komissiot.

Suunniteltuaan tarpeelliset toimenpiteet näiden kysymysten alalla Politbyroon on alettava toteuttaa niitä viipymättä käytännössä ja tehtävä siitä selostus Keskuskomitean seuraavassa täysistunnossa“.

Eräässä Keskuskomitealle kirjoittamassaan kirjeessä Trotski sanoo, että lokakuun täysistunto oli „koneistobyrokraattisen suunnan korkein ilmaus“. Eikö ole selvää, että tämä Trotskin väite on Keskuskomitean parhaamista? Vain päästään pyörälle mennyt ja ryhmäkuntalaisuuden sokaisema ihminen voi julkaistun asiakirjan jälkeen sanoa, että lokakuun täysistunto oli byrokraattismin korkein ilmaus.

Entä mitä Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean täysistunnot päättivät silloin Trotskin ja neljäkymmenen kuuden „demokraattisista“ manöveerauksista? Ne päättivät seuraavaa:

„Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean täysistunnot 10 puoluejärjestön edustajain kanssa katsovat Trotskin esiintymisen

tällä mitä vastuunalaisimmalla ajankohdalla, jota kansainvälinen vallankumous ja puolue nykyään elävät, suureksi poliittiseksi virheeksi, erikoisesti siksi, että Trotskin Politbyroota vastaan suuntaama hyökkäys on saanut objektiivisesti ryhmäkuntasiintymisen luonteen, joka uhkaa puolueen yhtenäisyyttä ja aiheuttaa puoluekriisiä. Täysistunnot toteavat ikäväkseen, että koskettelemiensa kysymysten asettamisen tieksi Trotski on valinnut kääntymisen yksityisten puolueen jäsenten puoleen sen ainoan sallittavan tien asemesta, jonka mukaan nämä kysymykset olisi ensin pitänyt asettaa käsiteltäväksi kollegioissa, joiden jäsen Trotski on.

Trotskin valitsema tie oli signaalina ryhmäkuntalaiseen ryhmittymiseen (neljäkymmenen kuuden ilmoitus).

Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean täysistunnot ja 10 puoluejärjestön edustajat tuomitsevat jyrkästi 46:n ilmoituksen ryhmäkuntalaisen hajoituspolitiikan askeleeksi, joka on saanut tuollaisen luonteen ehkä tämän ilmoituksen allekirjoittaneiden tahdosta huolimatta. Tuo ilmoitus uhkaa saattaa koko puolue-elämän lähikuukausien ajaksi puolueen sisäisen taistelun ilmapiiriin ja siten heikentää puoluetta ajankohdalla, joka on mitä vastuunalaisin kansainvälisen vallankumouksen kohtalolle“.

Kuten näette, toverit, edellämainitut tosiasiat kumoavat jyrkästi sen tilannekuvan, jonka Preobrazhenski täällä esitti.

Kolmantena näytöksenä eli vaiheena kysymyksen historiassa on lokakuun täysistunnon jälkeinen kausi. Lokakuun täysistunto päätti velvoittaa Politbyroon ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin yksimielisen työn turvaamiseksi. Minun on sanottava, toverit, että lokakuun jälkeisenä kautena me ryhdyimme kaikkiin toimenpiteisiin, jotta olisi saatu aikaan yhteistyö Trotskin kanssa, vaikkakin on tunnustettava, että tämä tehtävä ei suinkaan ole helpoimpia. Meillä oli kaksi yksityisneuvottelua Trotskin kanssa, me tarkastelimme kaikki taloutta ja puoluetta koskevat kysymykset, ja

tällöin me tulimme määrättyihin johtopäätöksiin, jotka eivät aiheuttaneet minkäänlaisia erimielisyyksiä. Näiden yksityisneuvottelujen ja Politbyroon sisäisen yhteistyön järjestämisen yritysten jatkona oli, kuten jo eilen tiedoitin, kolmimiehisen alavaliokunnan muodostaminen. Tämä alavaliokunta juuri laatikin sen päätöslauselmaluonnoksen, josta tuli sitten Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean päätöslauselma demokratiasta.

Siten oli asia.

Meistä näytti, että sen jälkeen, kun päätöslauselma on hyväksytty yksimielisesti, ei ole enää syytä kiistoihin eikä ole syytä puolueen sisäiseen taisteluun. Ja niin se asiallisesti olikin aina Trotskin uuteen esiintymiseen saakka hänen kääntyessään kaupunkipiirien puoleen. Mutta Trotskin esiintyminen seuraavana päivänä Keskuskomitean päätöslauselman julkaisemisen jälkeen Keskuskomiteasta välittämättä ja Keskuskomitean ylitse pilasi koko asian, muutti tilanteen perinpohjaisesti ja heitti puolueen takaisin, uusiin kiistoihin, uuteen taisteluun, vielä kärkevämpään kuin aikaisemmin. Sanotaan, että Keskuskomitean olisi pitänyt kieltää Trotskin artikkelin julkaiseminen. Se olisi ollut väärin, toverit. Se olisi ollut Keskuskomitean puolelta mitä vaarallisin askel. Koettakaapa kieltää Trotskin kirjoituksen julkaiseminen, joka on jo saatettu julkisuuteen Moskovon kaupunkipiireissä! Keskuskomitea ei voinut ottaa sellaista harkitsematonta askelta.

Sellainen on kysymyksen historia.

Edelläsanoitusta näkyy, että oppositiolla ei ollut kysymyksessä niinkään paljon demokratia kuin

demokratia-aatteen käyttäminen Keskuskomitean horjuttamiseksi, että kun on kysymyksessä oppositio, niin me emme ole tekemisissä sellaisen väen kanssa, joka haluaa auttaa puoluetta, vaan ryhmän kanssa, joka väijyi Keskuskomiteaa: „ehkäpä se muka tekee virheen, lyö tilaisuuden laimin, ja silloin me kolhaisemme sitä“. Se juuri onkin fraktio, kun jokin puolueen jäsenten ryhmä väijyy nurkan takana puolueen keskuslaitoksia voidakseen keinotella joko kadolla tai tshervonetsin kurssin alenemisella tahi puolueen muilla vaikeuksilla ja voidakseen sitten rynnätä nurkan takaa, väijytyksestään esiin ja kolhaista puoluetta päähän. Niin, Keskuskomitea oli lokakuussa oikeassa sanoessaan teille, toverit oppositiolaiset, että demokratia ja puolueen väijyminen on kaksi eri asiaa, että demokratia ja demokratiasta nostetun hälinän käyttäminen puolueen enemmistöä vastaan on kaksi eri asiaa.

Sellainen, Preobrazhenski, on kysymyksen historia, josta en aikonut täällä puhua, mutta josta minun oli teidän itsepintaiseen vaatimukseenne myöntyen kuitenkin puhuttava.

Oppositio on ottanut tavakseen ylistää toveri Leniniä nerokkaista nerokkaimmaksi mieheksi. Pelkään, että tuo ylistäminen ei ole vilpittöntä, vaan että siinäkin piilee strateginen juoni: hälinällä toveri Leninin nerokkuudesta he haluavat peittää loittonemistaan Leninistä ja korostaa samalla hänen oppilaidensa heikkoutta. Tietysti, kenpä sitten, ellemme me, toveri Leninin oppilaat, ymmärtäisi sitä, että toveri Lenin on nerokkaista nerokkain ja että sellaisia miehiä syntyy vain kerran sadoissa vuosissa. Mutta sallikaa kysyä teiltä,

Preobrazhenski, miksi te olitte Brestin rauhan kysymyksessä eri mieltä tämän nerokkaimman miehen kanssa? Miksi te hylkäsitte tämän nerokkaimman miehen vaikealla hetkellä, ettekä kuunnellut häntä? Missä, minkälaisessa leirissä te silloin olitte?

Entä Saprionov, joka nyt petollisesti, farisealaisesti ylistelee toveri Leniniä, se samainen Saprionov, jolla riitti hävyttömyyttä nimittää toveri Leniniä eräässä edustajakokouksessa „sivistymättömäksi“ ja „oligarkiksi“! Miksi hän ei kannattanut nerokasta Leniniä esimerkiksi X edustajakokouksessa, miksi hän on aina vaikeina hetkinä osoittautunut olevan vastakkaisessa leirissä, jos hän todellakin on sitä mieltä, että toveri Lenin on nerokkaista nerokkain? Tietääkö Saprionov, että toveri Lenin, esittäessään X edustajakokoukselle päätöslauselman yhtenäisyydestä, jossa vaadittiin ryhmäkuntalaisten erottamista puolueesta, piti siinä silmällä muun muassa myös Saprionovia?

Tai vielä: miksi Preobrazhenski oli ei vain Brestin rauhan kaudella, vaan myöskin myöhemmin, ammattiliittoväittelyn kaudella, mitä nerokkaimman Leninin vastustajain leirissä? Oliko tuo kaikki sattuma? Eikö hän siinä ole jotakin lakimääräisyyttä? (Preobrazhenski: „Yritin toimia oman järkeni mukaan“.)

Se on hyvin kiitettävää, Preobrazhenski, että yrititte toimia oman järkenne mukaan. Mutta katsokaapa, mikä oli seurauksena: Brestin kysymyksessä te toimitte oman järkenne mukaan ja löitte kirveenne kiveen; sitten ammattiliittoväittelyn aikana te taaskin yrititte toimia oman järkenne mukaan ja taaskin löitte kirveenne kiveen; en tiedä, toimitteko te nyt oman vai vieraan järjen mukaan, mutta näyttää siltä, että

te olette taaskin lyönyt kirveenne kiveen. (Naurua.) Olen kuitenkin sitä mieltä, että jos Preobrazhenski toimisi nykyään enemmän oman järkensä mukaan kuin Trotskin järjen mukaan, järjen, joka on ilmaistu Trotskin lokakuun 8 p:nä päivätyssä kirjeessä, niin hän olisi lähempänä meitä kuin Trotskia.

Preobrazhenski moitti Keskuskomiteaa sanoen, että niin kauan kuin meidän johdossamme oli Iljitsh, ratkaistiin asiat ajoissa ja ilman myöhästymistä, sillä Iljitsh osasi havaita uudet tapahtumat jo ituina ja antaa tunnuksia, jotka kävivät tapahtumien edellä, mutta nyt, Iljitshin jälkeen, Keskuskomitea on nähkääs alkanut jäädä jälkeen tapahtumista. Mitä Preobrazhenski tällä tarkoittaa? Että Iljitsh on oppilaitaan korkeammalla? Mutta epäileeköhän sitä kukaan? Onkohan kellään epäilyä sen suhteen, että oppilaihinsa verrattuna Iljitsh on jättiläinen? Kun puhe on puolueen johtajasta, ei sanomalehtimiesjohtajasta, joka saa pinkoittain tervehdyksiä, vaan todellisesta johtajasta, niin meillä on yksi johtaja — toveri Lenin. Juuri tämän vuoksi meillä on usein sanottu, että nykyisissä oloissa, kun toveri Lenin on tilapäisesti poissa, on suuntauduttava kollegioon. Mitä tulee toveri Leninin oppilaisiin, niin voitaisiin viitata esimerkiksi Curzonin uhkavaatimukseen⁴ liittyneisiin tapauksiin, jotka olivat heille kokeena, tutkintona. Se seikka, että me suoriuduimme silloin vaikeuksista asiaa vahingoittamatta, osoittaa selvästi, että toveri Leninin oppilaat ovat jo yhtä ja toista oppineet opettajaltaan.

Preobrazhenski ei ole oikeassa väittäessään, että aikaisempina vuosina puolueemme ei jäänyt jälkeen tapahtumista. Hän ei ole oikeassa, sillä tuo väite on

tosiasiallisesti väärä ja teoreettisesti paikkansa pitämätön. Voidaan viitata moniin esimerkkeihin. Ottakaamme esimerkiksi Brestin rauha. Emmekö me myöhästyneet Brestin rauhan kysymyksessä? Eivätkö olleet tarpeen sellaiset tosiasiat kuin saksalaisten hyökkäys ja sotilaidemme yleinen pakeneminen, ennenkuin me vihdoinkin ymmärsimme rauhanteon välttämättömyyden? Rintaman luhistuminen, Hoffmannin hyökkäys⁵, hänen marssimisensa Pietarin edustalle, talonpoikain painostus meihin, — eivätkö kaikki nämä seikat olleet tarpeen ennenkuin me ymmärsimme, että kansainvälisen vallankumouksen vauhti ei ole niin nopea kuin me halusimme sen olevan, että meidän armeijamme ei ole niin vahva kuin me luulimme ja ettei talonpoikaisto ole niin kärsivällinen kuin eräät meistä luulivat, vaan että se haluaa rauhaa ja että se ottaa rauhan voimalla?

Tai ottakaamme esimerkki elintarvikeylijäämien luovutusvelvollisuuden lakkauttamisesta. Emmekö me myöhästyneet luovutusvelvollisuuden lakkauttamisessa? Eivätkö olleet tarpeen sellaiset tapahtumat kuin Kronstadt ja Tambov⁶ ennenkuin me ymmärsimme, että sotakommunismin oloissa ei voida pitemmälle elää? Eikö Iljitsh itse tunnustanut, että tällä rintamalla me kärsimme tappion, joka oli vakavampi kuin mikään tappio Denikinin- ja Koltshakin-vastaisella rintamalla?

Oliko se sattuma, että kaikissa näissä tapauksissa puolue jäi jälkeen tapahtumista, jonkinverran myöhästyi? Ei, se ei ollut sattuma. Siinä me olimme tekemisissä lakimääräisyyden kanssa. Ilmeistä on, että kun kerran tässä ei ole kysymys yleisistä teoreettisista

ennakkonäkemyksistä, vaan välittömästä käytännöllisestä johdosta, niin hallitsevan puolueen, ohjaksissa olevan ja päivän kysymyksissä askartelevan puolueen, on mahdoton heti huomata ja ottaa vaari syvällä elämässä tapahtuvista prosesseista, ja sitä varten, että puolue huomaisi nämä prosessit ja suuntautuisi niiden mukaisesti, on tarpeen sivultapäin tuleva sysäys ja näiden uusien prosessien määrätty kehitysaste. Juuri sen vuoksi puolueemme aikaisemmin jäi jonkinverran jälkeen tapahtumista ja tulee jäämään myös tulevaisuudessakin. Ja tässä ei ole lainkaan kysymys jälkeenjäämisestä, vaan siitä, että käsitetään tapahtumain merkitys, uusien prosessien merkitys ja sitten ohjataan niitä taitavasti yleisen kehityssuunnan mukaisesti. Juuri siten on kysymys, kun asioita tarkastellaan marxilaisen silmillä eikä ryhmäkuntalaisen silmillä, joka etsii kaikkialla syyllisiä.

Preobrazhenski on kuohuksissaan siitä, että Keskuskomitean edustajat puhuvat Trotskin poikkeamisista leninismistä. Hän on kuohuksissaan, mutta asiallisesti ei sanonut mitään vastaan eikä yleensääkään yrittänyt perustella suuttumustaan unohtaen, että suuttumus ei ole todiste. Niin, se on totta, että organisatiokysymyksissä Trotski poikkeaa leninismistä. Niin me olemme väittäneet ja väitämme edelleenkin. Tunnetut kirjoitukset „Pravdassa“ otsikolla „Alas ryhmäkuntalaisuus“, jotka ovat Buharinin kirjoittamia, ovat kokonaan omistetut Trotskin leninismistä poikkeamisten kysymykselle. Miksi Preobrazhenski ei esittänyt oleellisia vastaväitteitä näiden kirjoitusten perusajatuksia vastaan? Miksi Preobrazhenski ei yrittänyt tukea suuttumustaan perusteluilla tai perustelujen tapai-

silla? Sanoin eilen ja minun on toistettava se tänään, että Trotskin sellaiset edesottamukset kuin itsensä asettaminen Keskuskomiteaa vastaan, niiden monien järjestöjen tahdon huomiotta jättäminen, jotka vaativat Trotskilta selvää vastausta, puolueen asettaminen puoluekoneistoa vastaan, nuorison asettaminen puoluekaadereita vastaan, puolueen suuntaaminen opiskelevan nuorison mukaan ja ryhmittymävapauden julistaminen,— että tällaiset edesottamukset eivät sovi yhteen leninismin järjestöperiaatteiden kanssa. Miksi Preobrazhenski ei yrittänyt kumota tätä minun väitettäni?

Puhutaan Trotskin jahtaamisesta. Siitä puhuivat Preobrazhenski ja Radek. Toverit, minun on sanottava, että näiden tovereiden väitteet jahtaamisesta eivät ole lainkaan totuuden mukaisia. Palautan mielinne pari tosiasiaa, jotta voisitte tehdä päätelmiä asiasta. Ensimmäinen tosiasia — välikohtaus, joka sattui Keskuskomitean syyskuun täysistunnossa, jolloin Trotski vastaukseksi Keskuskomitean jäsenen Komarovin lausuntoon, että Keskuskomitean jäsenet eivät voi kieltäytyä täyttämästä Keskuskomitean päätöksiä, hypähti paikaltaan ja poistui täysistunnon istunnosta. Te muistatte, että Keskuskomitean täysistunto lähetti silloin Trotskin luo „lähetystön“ pyytämään häntä palaamaan täysistunnon istuntoon. Te muistatte, että Trotski kieltäytyi täyttämästä täysistunnon pyyntöä ilmaisten siten, ettei hän pienimmässäkään määrässä kunnioita omaa Keskuskomiteaansa.

Tai vielä sellainen tapaus, että Trotski kieltäytyy jyrkästi työskentelemästä neuvostovallan keskuselimissä, Työ- ja Puolustusneuvostossa ja Kansan-

komissaarien Neuvostossa huolimatta Keskuskomitean kahdesti tekemästä päätöksestä, että Trotski vihdoinkin ryhtyisi työhön neuvostoelimissä. Te tiedätte, ettei Trotski yrittänyt panna edes tikkua ristiin Keskuskomitean päätöksen täyttämiseksi. Todellakin, miksi Trotski ei voisi työskennellä Työ- ja Puolustusneuvostossa ja Kansankomissaarien Neuvostossa? Miksi Trotski, joka niin mielellään puhuu paljon suunnitelmasta, miksi hän ei voisi pistäytyä Valtion Suunnittelukomiteassamme? Voidaanko pitää normaalina sellaista asiaintilaa, kun Keskuskomitean jäsen ei välitä Keskuskomitean päätöksestä? Eivätkö nämä kaikki tosiasiat ole osoituksena siitä, että puheet jahtaamisesta ovat perätöntä juorua, että jos pitää syyttää jotakuta, niin syyttää pitää Trotskia itseään, jonka käyttäytymistä ei voida pitää muuna kuin Keskuskomitean pilkkaamisena?

Preobrazhenskin puheet demokratiasta ovat aivan väärä. Preobrazhenski asettaa kysymyksen näin: joko meillä on ryhmittymiä, ja silloin meillä on demokratia, tai te kiellätte ryhmittymät, ja silloin ei ole demokratiaa. Ryhmittymävapaus ja demokratia ovat hänellä erottamattomasti sidottu toisiinsa. Me emme käsitä demokratiaa siten. Me käsitämme demokratian puoluejoukkojen aktiivisuuden ja tietoisuuden kohottamiseksi, puoluejoukkojen järjestelmälliseksi vetämisiksi ei vain asioiden käsittelemiseen, vaan myöskin toiminnan johtamiseen. Ryhmittymävapaus, s. o. ryhmävapaus,—ne ovat yksi ja sama,—on pahe, joka uhkaa pirstoa puolueen ja muuttaa sen väittelyklubiksi. Te olette paljastanut itsenne, Preobrazhenski, sillä te puolustatte ryhmävapautta. Puoluejoukot käsit-

tävät demokratian sellaisten ehtojen luomiseksi, jotka turvaavat puolueen jäsenten aktiivisen osallistumisen maamme johtamiseen, mutta pari intelligenttiä oppositiosta käsittää asian siten, että oppositiolle pitäisi antaa mahdollisuus ryhmän muodostamiseen. Te olette paljastanut itsenne, Preobrazhenski.

Ja mistä teillä johtuu sellainen säikähdys puolueen yhtenäisyyttä koskevan seitsemannen pykälän suhteen, mitä pelottavaa siinä on? Seitsemännessä pykälässä sanotaan: „Jotta voitaisiin toteuttaa tiukkaa kuria puolueen sisällä ja kaikessa neuvostotyössä ja saada aikaan mahdollisimman suuri yhtenäisyys, poistaen kaikenlaisen ryhmäkuntalaisuuden“... Mutta vastustatteko te „tiukkaa kuria puolueen sisällä ja neuvostotyössä“, toverit oppositiolaiset, vastustatteko te kaikkea tätä? En todellakaan tiennyt, toverit, että te vastustatte sitä. Ja oletteko te, Sapronov ja Preobrazhenski, todellakin sitä vastaan, jotta saataisiin aikaan mahdollisimman suuri yhtenäisyys ja „ryhmäkuntalaisuuden poistaminen“? Sanokaa suoraan, — ehkäpä me teemme pieniä korjausehdotuksia. (Naurua.)

Edelleen: „Edustajakokous valtuuttaa Keskuskomitean soveltamaan puoluekurin rikkomisen tai ryhmäkuntalaisuuden henkiinherättämisen tapauksissa puoluerangaistuksia“... Pelkäätekö te tätäkin? Aiotteko te, Preobrazhenski, Radek ja Sapronov, tosiaankin rikkoa puoluekuria, herättää henkiin ryhmäkuntalaisuutta? Mutta jos te ette aio sitä tehdä, niin mitä pelkäämistä teillä on? Te paljastatte itsenne, toverit, sillä pakokauhulla, jonka valtaan te olette joutuneet. Ilmeistä on, että kun te kerran pelkäätte yhtenäisyydestä hyväksytyn päätöslauselman seitsemättä

pykälää, niin te olette ryhmäkuntalaisuuden kannalla, kurinrikkomisen kannalla, yhtenäisyyttä vastaan. Mutta jos te ette ole kaikkea tätä vastaan, niin mitä syytä teillä on pakokauhuun? Jos teidän omatuntonne on puhdas, jos te olette yhtenäisyyden puolesta ryhmäkuntalaisuutta vastaan ja kurin rikkomista vastaan, niin eikö ole selvää, että puolueen rankaiseva käsi ei kajoa teihin? Mitä pelkäämistä siinä on? (Ääni paikalta: „Mutta mitä varten te esitätte sen ottamista, jos se ei ole peloittava?“.)

Me muistutamme teille siitä. (Naurua, suosionosoituksia. Preobrazhenski: „Te peloittelette puoluetta“.)

Me peloittelemme ryhmäkuntalaisia emmekä puoluetta. Ajatteletteko te, Preobrazhenski, todellakin, että puolue ja ryhmäkuntalaiset ovat yksi ja sama? Ilmeistä on, että tässä älähtää se, johon kalikka kalahtaa. (Naurua.)

Edelleen: „Ja Keskuskomitean jäsenten suhteen — siirtämään heidät varajäseniksi ja äärimmäisessä tapauksessa erottamaan puolueesta. Tällaisen äärimmäisen toimenpiteen Keskuskomitean jäseniin, Keskuskomitean varajäseniin ja Keskuskontrollikomitean jäseniin soveltamisen ehtona täytyy olla Keskuskomitean täysistunnon koollekutsuminen“.

Mitä kammottavaa siinä on? Jos te ette ole ryhmäkuntalaisia, jos te olette ryhmittymävapautta vastaan, jos te olette yhtenäisyyden puolesta, niin teidän, toverit oppositiolaiset, pitää äänestää X edustajakokouksen päätöslauselman seitsemännen pykälän puolesta, sillä se on suunnattu yksinomaan ryhmäkuntalaisia vastaan, yksinomaan puolueen yhtenäisyyden, sen lujuu-

den ja kurin rikkojia vastaan. Eikö tämä ole selvää?

Siirryn Radekiin. On henkilöitä, joilla on kieli sitä varten, jotta he voisivat käyttää ja hallita sitä. He ovat tavallisia ihmisiä. Ja on henkilöitä, jotka itse ovat kielensä vallanalaisuudessa ja sen hallittavina. He ovat epätavallisia ihmisiä. Radek kuuluu tällaisiin epätavallisiin ihmisiin. Henkilö, jolla kieli ei ole sitä varten, että hän hallitsisi sitä, vaan sitä varten, että hän itse olisi oman kielensä vallanalaisuudessa, ei voi tietää, milloin ja mitä hänen kielensä tulee sanoneeksi. Jos teillä olisi ollut tilaisuus kuulla Radekin puheita eri kokouksissa, niin teitä hämmästyttäisi hänen tämänpäiväinen puheensa. Eräässä väittelykokouksessa Radek vakuutti, että kysymys puolueen sisäisestä demokratiasta on tyhjänpäiväinen kysymys, että hän, Radek, on oikeastaan demokratiaa vastaan, että oleellisesti kysymys ei ole nyt demokratiasta, vaan siitä, miten Keskuskomitea aikoo menettellä Trotskin suhteen. Toisessa väittelykokouksessa tämä samainen Radek sanoi, että demokratia puolueen sisällä ei ole tärkeä kysymys, mutta sensijaan demokratia Keskuskomitean sisällä — se on kaikkein tärkein asia, sillä hänen mielestään Keskuskomiteassa on muodostunut direktorio. Mutta tänään sama Radek silmänsä räpäyttämättä sanoo, että puolueen sisäinen demokratia on yhtä välttämätön kuin ilma ja vesi, sillä ilman demokratiaa ei kuulemma voida johtaa puoluetta. Kehen näistä kolmesta Radekista käskette uskoa, ensimmäiseen, toiseen vaiko kolmanteen? Mikä on takeena siitä, ettei Radek eli hänen kielensä esitä lähitulevaisuudessa uusia odottamattomia lausuntoja,

jotka kumoavat kaikki edelliset lausunnot? Voidaanko sellaiseen mieheen kuin Radekiin luottaa? Voidaanko tämän jälkeen antaa arvoa esimerkiksi sille Radekin väitteelle, että Boguslavski ja Antonov syrjäytettiin määrättyistä toimista „ryhmäkuntanäkökohtien“ vuoksi?

Boguslavskista minä jo puhuin, toverit... Mitä Antonov-Ovsejenkoon tulee, niin sallikaa minun ilmoittaa teille seuraavaa. Antonov erotettiin Työläisten ja Talonpoikain Punaisen Armeijan Poliittisesta Hallinnosta Keskuskomitean Organisaatiobyroon päätöksellä, jonka Keskuskomitean täysistunto vahvisti. Hänet erotettiin ennen kaikkea sen vuoksi, että hän lähetti kiertokirjeen sotakorkeakoulujen ja ilmalai-vaston solujen konferenssista, jonka päiväjärjestyksenä oli kansainvälinen tilanne, puoluerakennustyö y. m., Keskuskomitean tietämättä ja sopimatta siitä sen kanssa, vaikka Antonov tiesi, että TTPA:n Poliittinen Hallinto toimii Keskuskomitean osaston oikeuksilla. Hänet erotettiin TTPA:n Poliittisesta Hallinnosta myös siksi, että hän lähetti kaikille armeijain soluille kiertokirjeen puolueen sisäisen demokratian soveltamisen muodoista vastoin Keskuskomitean tahtoa ja välittämättä Keskuskomitean varoituksesta, että tuo kiertokirje piti yhdenmukaistaa Keskuskomitean suunnitelmien kanssa. Hänet erotettiin vihdoin sen vuoksi, että hän lähetti Keskuskomitealle ja Keskuskontrollikomitealle sävyiltään aivan sopimattoman ja sisällöltään ehdottomasti sallimattoman kirjeen uhaten Keskuskomiteaa ja Keskuskontrollikomiteaa „riehaantuneiden johtajain“ järjestykseen saattamisella.

Toverit! Oppositiolaisia voidaan ja pitää laskea toimipaikoille. Voidaan ja pitää sallia Keskuskomitean

osastojen johtajien puolelta tulevaa Keskuskomitean toiminnan arvostelua. Mutta ei saa sallia sitä, että Keskuskomitean osaston oikeuksilla toimivan TTPA:n Poliittisen Hallinnon johtaja kieltäytyy järjestelmällisesti asiallisen yhteyden järjestämisestä Keskuskomiteansa kanssa, ei saa sallia sitä, että vastuunalainen työntekijä loukkaa säädyllisyyden alkeellisimpia sääntöjä. Punaisen Armeijan kasvatusta ei saa uskoa sellaiselle toverille. Siten on asia Antonovin suhteen.

Lopuksi minun on sanottava muutama sana siitä, kenen mielialoja toverit oppositiolaiset esiintymisissään ilmaisevat. Minun on palattava Liikenneasiain kansankomissariaatin kurssien opiskelijain, tovereiden Kazarjanin ja Martynovin „tapaukseen“. Tämä „tapaus“ puhuu siitä, että korkeakoululaisten eräällä osalla eivät kaikki asiat ole hyvin, että puolueisuus on heillä siellä sisällä ehtinyt jo mädätä, että sisimmässään he ovat jo tehneet eron puolueesta, ja juuri siksi he äänestävät mielihyvin opposition puolesta. Suokaa anteeksi, toverit, mutta tällaisia puoluesuhteessa läpeensä turmeltuneita henkilöitä ei ole eikä voi ollakaan niiden joukossa, jotka äänestivät Keskuskomitean päätöslauselman puolesta. Sellaisia meillä ei ole, toverit. Meillä, meidän riveissämme ei ole henkilöitä, jotka sanoisivat: „Mutta kumpi meillä on — proletariaatin diktatuuri vaiko kompuolueen diktatuuri proletariaatin yli?“. Se on Martovin ja Danin fraasi. Se on eserrien „Dni“ lehden ⁷ fraasi, ja kun teillä, teidän riveissänne, on tuollaisia puolustajia, niin minkä arvoinen on teidän kantanne, toverit oppositiolaiset? Tai esimerkiksi toinen toveri, toveri Martynov, joka on sitä mieltä, että Keskuskomitean pitää olla vaiti, mutta solut päättävät.

Te, Keskuskomitea, saatte muka panna toimeen sen, mitä me, solut, olemme päättäneet. Mutta meillä on 50 tuhatta solua. Jos ne tulevat tekemään päätöksen esimerkiksi Curzonin uhkavaatimuksesta, niin me emme saa kahteen vuoteen aikaan tuota päätöstä. Sehän on silkkaa anarkomenshevismiä. Kun nuo päästään pyörälle menneet ja puoluesuhteessa läpeensä rappeutuneet henkilöt ovat ryhmässänne, niin minkä arvoinen on teidän ryhmänne? (Ääni: „Ovatko he puolueen jäseniä?“.)

Niin, valitettavasti he ovat puolueen jäseniä, mutta minä olen valmis ryhtymään kaikkiin toimenpiteisiin, jotta tällaiset henkilöt lakkaisivat olemasta puolueemme jäseniä. (Suosionosoituksia.) Minä sanoin, että oppositio ilmaisee puolueessa ja puolueen ulkopuolella olevien ei-proletaaristen aineiden mielialoja ja pyrkiä myksiä. Oppositio päästää tietämättään valloilleen pikkuporvarillista vaistovaraisuutta. Opposition ryhmäkuntalainen toiminta valaa vettä puolueemme vihollisten myllyyn, niiden myllyyn, jotka haluavat heikentää proletariaatin diktatuuria ja kukistaa sen. Sanoin tämän eilen, ja tänään vahvistan sen.

Mutta ehkä te haluaisitte kuulla muita, uusia todistajia? Hyvä on, voin tarjota teille tuon nautinnon viittaamalla esimerkiksi teille tunnetun St. Ivanovitshin lausuntoihin. Kuka on St. Ivanovitsh? Hän on menshevikki, entinen, senaikainen puolueen jäsen, kun meillä oli menshevikkien kanssa yksi puolue. Riitaanuttuaan sitten menshevikkien Keskuskomitean kanssa hänestä tuli oikeistomenshevikki. Oikeistomenshevikit muodostavat menshevikki-interventionistien ryhmän, jonka päiväjärjestyksessä olevana tehtävänä on Neuvos-

tovallan kukistaminen, vaikkapa ulkomaisten pistinten avulla. Heidän äänenkannattajanaan on „Zarja“⁸. Tämän äänenkannattajan toimittajana on St. Ivanovitsh. Miten tämä oikeistomenshevikki suhtautuu oppositioon, minkälaisen todistuksen hän sille antaa? Kuulkaa.

„Olemme kiitollisia oppositiolle siitä, että se on kuvannut niin värikkäästi sen kauhistuttavan moraalisen kaatopaikan, jota nimitetään VKP:ksi. Me olemme sille kiitollisia siitä, että se on antanut VKP:lle vakavan moraalisen ja organisatorisen iskun. Me olemme sille kiitollisia siitä, että sen toiminta helpottaa kaikkien niiden työtä, jotka pitävät Neuvostovallan kukistamista sosialististen puolueiden tehtävänä“.

Siinä on teille todistus, oppositioon kuuluvat toverit.

Lopettaessani puheeni haluaisin kuitenkin lausua oppositioon kuuluville tovereille toivomuksen, ettei tuo St. Ivanovitshin suudelma tarttuisi heihin liian lujasti. (Kauankestäviä suosionosoituksia.)

LENININ KUOLEMAN JOHDOSTA

*Puhe Neuvostojen II Yleisliittolaisessa edustajakokouksessa⁹
tammikuun 26 pnä 1924*

Toverit! Me kommunistit olemme erikoista tekoa. Meidät on muovattu erikoisesta aineesta. Me olemme niitä, jotka muodostavat suuren proletaarisen strategin armeijan, toveri Leninin armeijan. Ei ole mitään korkeampaa kunniaa kuin on kunnia kuulua tähän armeijaan. Ei ole mitään ylevämpää nimeä kuin sen puolueen jäsenen nimi, jonka perustaja ja johtaja on toveri Lenin. Ei jokainen voi olla tällaisen puolueen jäsen. Ei jokainen voi kestää niitä vastoinkäymisiä ja myrskyjä, jotka liittyvät tällaisen puolueen jäsenyyteen. Työväenluokan poikain, puutteen ja taistelun poikain, uskomattomien kieltäymysten ja sankarillisten ponnistusten poikain — heidän ennen kaikkea on oltava tällaisen puolueen jäseniä. Juuri siksi leninläisten puoluetta, kommunistien puoluetta, nimitetään samalla työväenluokan puolueeksi.

POISTUESSAAN LUOTAMME TOVERI LENIN LAUSUI VIIMEISENÄ TAHTONAAN, ETTÄ ME PITÄISIMME KORKEALLA JA SÄILYTTÄISIMME PUHTAANA PUOLUEEN JÄSENEEN SUUREN NIMEN. VANNOMME SINULLE, TOVERI LENIN, ETTÄ ME TÄYTÄMME KUNNIALLA TÄMÄN KÄSKYSI!

25 vuotta vaali toveri Lenin puolueettamme ja kasvatti siitä maailman vankimman ja karaistuneimman työväenpuolueen. Tsarismiin ja sen hurttain iskut, porvariston ja tilanherrain raivo, Koltshakin ja Denikin aseelliset päällekkarkaukset, Englannin ja Ranskan aseellinen sekaantuminen, satapäisen porvarillisen lehdistön valhe ja parjaus — kaikki nämä skorpioonit ovat putoilleet herkeämättä puolueemme päälle neljänneksivuosisadan ajan. Mutta puolueemme on seisonut kuin kallio torjuen vihollisten lukemattomat iskut ja johtaen työväenluokkaa eteenpäin, voittoon. Ankarissa taisteluissa on puolueemme takonut riviensä yhtenäisyyden ja eheyden. Yhtenäisyydellä ja eheydellä se on saavuttanut voiton työväenluokan vihollisista.

POISTUESSAAN LUOTAMME TOVERI LENIN LAUSUI VIIMEISENÄ TAHTONAAN, ETTÄ ME VARJELISIMME PUOLUEEMME YHTENÄISYYTTÄ KUIN SILMÄTERÄÄMME. VANNOMME SINULLE, TOVERI LENIN, ETTÄ ME TÄYTÄMME KUNNIALLA TÄMÄNKIN KÄSKYSI!

Raskas ja sietämätön on työväenluokan asema. Kiduttavia ja tuskallisia ovat työtätekevien kärsimykset. Orjat ja orjanomistajat, maaorjat ja heidän herransa, talonpojat ja tilanherrat, työläiset ja kapitalistit, sorretut ja sortajat — sellainen on ollut maailman järjestys ammoisista ajoista, sellaiseksi se on jäänyt nykyäänkin useimmissa maissa. Kymmeniä ja satoja kertoja ovat työtätekevät yrittäneet vuosisatojen kuluessa heittää sortajat pois harteiltaan ja päästä asemansa herroiksi. Mutta joka kerta he ovat hajallelyötyinä ja häväistyinä olleet pakoitettuja peräännyttämään kätkien sisimpäänsä loukkauksen ja nöyryytyksen, vihan ja epätoivon, sekä kääntämään katseensa

kohti tuntematonta taivasta, josta he toivoivat löytävänsä pelastuksen. Orjuuden kahleet jäivät koskemattomiksi, tai vanhat kahleet vaihtuivat uusiin, yhtä raskaisiin ja nöyryyttäviin. Ainoastaan meidän maassamme onnistui sorrettujen ja poljettujen työtätekevään joukkojen heittää pois harteiltaan tilanherrain ja kapitalistien herruus sekä pystyttää sen tilalle työväen ja talonpoikain herruus. Te tiedätte, toverit, ja nyt koko maailma myöntää sen, että tätä jättiläis-taistelua johti toveri Lenin ja hänen puolueensa. Leninin suuruus onkin ennen kaikkea siinä, että luotuaan Neuvostojen Tasavallan hän juuri sillä näytti teoissa koko maailman sorretuille joukoille, ettei pelastuksen toivo ole mennyt, että tilanherrain ja kapitalistien herruus on lyhytaikaista, että työn valtakunta **voidaan** luoda työtätekevään omin ponnistuksin, että työn valtakunta voidaan luoda **maan päällä** eikä taivaassa. Täten hän sytytti koko maailman työläisten ja talonpoikain sydämissä vapautuksen toivon. Tämä selittääkin sen tosiasian, että Leninin nimestä on tullut työtätekevien ja riistettyjen joukkojen rak-kain nimi.

POISTUESSAAN LUOTAMME TOVERI LENIN LAUSUI VIIMEISENÄ TAHTONAAN, ETTÄ ME VARJELISIMME JA LUJITTAISIMME PROLETARIAATIN DIKTATUURIA. VANNOMME SINULLE, TOVERI LENIN, ETTÄ ME EMME SÄÄSTÄ VOIMIAMME TÄYTTÄÄKSEMME KUNNIALLA TÄMÄNKIN KÄSKYSI!

Proletariaatin diktatuuri muodostui maassamme työväen ja talonpoikain liiton pohjalla. Se on Neuvostojen Tasavallan ensimmäinen ja pohjimmaisin perusta. Työläiset ja talonpojat eivät olisi pystyneet voittamaan kapitalisteja ja tilanherroja ilman tällaista

liittoa. Työläiset eivät olisi pystyneet nujertamaan kapitalisteja ilman talonpoikain tukea. Talonpojat eivät olisi pystyneet nujertamaan tilanherroja ilman työläisten johtoa. Sitä todistaa koko kansalaissodan historia meidän maassamme. Mutta taistelu Neuvostojen Tasavallan lujittamiseksi ei ole vielä läheskään päättynyt — se on vain saanut uuden muodon. Ennen oli työväen ja talonpoikain liitolla sotaliiton muoto, sillä se oli tähdätty Koltshakia ja Denikiniä vastaan. Nyt on työväen ja talonpoikain liiton saatava itselleen kaupungin ja maaseudun, työläisten ja talonpoikain taloudellisen yhteistoiminnan muoto, sillä se on tähdätty kauppiasta ja kulakkia vastaan, sillä sen tarkoituksena on talonpoikain ja työläisten keskinäinen huolto kaikella välttämättömällä. Te tiedätte, ettei kukaan ole toteuttanut tätä tehtävää niin sitkeästi kuin toveri Lenin.

POISTUESSAAN LUOTAMME TOVERI LENIN LAUSUI VIHEISENÄ TAHTONAAN, ETTÄ ME LUJITTAISIMME KAIKIN VOIMIN TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN LIITTOA. VANNOMME SINULLE, TOVERI LENIN, ETTÄ ME TÄYTÄMME KUNNIALLA TAMÄNKIN KÄSKYSI!

Neuvostojen Tasavallan toinen perusta on maamme kansallisuuksien työtätekevien liitto. Venäläiset ja ukrainalaiset, bashkiirit ja bielovenäläiset, gruusialaiset ja azerbaidzhanilaiset, armenialaiset ja dagestanilaiset, tataarit ja kirgiisit, uzbekit ja turkmenit — kaikkien heidän etunsa vaativat yhtäläisesti proletariaatin diktatuurin lujittamista. Proletariaatin diktatuuri suojaa näitä kansoja kahleilta ja sorrolta, ja nämä kansat taas puolestaan suojaavat Neuvostotasavaltaamme työväenluokan vihollisten konnankoukuilta

ja salahyökkäyksiltä rajattomalla uskollisuudellaan Neuvostojen Tasavallalle ja uhrivalmeudellaan sen hyväksi. Juuri siksi toveri Lenin puhui meille herkeämättä maamme kansojen vapaaehtoisen liiton välttämättömyydestä, niiden veljellisen yhteistyön välttämättömyydestä Tasavaltojen Liiton puitteissa.

POISTUESSAAN LUOTAMME TOVERI LENIN LAUSUI VIIMEISENÄ TAHTONAAN, ETTÄ ME LUJITTAISIMME JA LAAJENTAISIMME TASAVALTOJEN LIITTOA. VANNOMME SINULLE, TOVERI LENIN, ETTÄ ME TÄYTÄMME KUNNIALLA TÄMÄNKIN KÄSKYSI!

Proletariaatin diktatuurin kolmas perusta on Punainen Armeijamme ja Punainen Laivastomme. Lenin puhui meille usein, että hengähdysaika, jonka olemme valloittaneet kapitalistisilta valtioilta, saattaa osoittautua lyhyeksi. Lenin osoitti meille usein, että Punaisen Armeijan lujittaminen ja sen kuntoisuuden parantaminen on yksi tärkeimpiä puolueemme tehtäviä. Curzonin uhkavaatimukseen ja Saksan kriisiin¹⁰ liittyvät tapahtumat ovat yhä uudelleen vahvistaneet sen, että Lenin oli oikeassa, kuten aina. Vannokaamme siis, toverit, ettemme säästä voimiamme lujittaaksemme Punaista Armeijaamme ja Punaista Laivastoamme!

Maamme seisoo mahtavana kalliona porvarillisten valtioiden valtameren keskellä. Aalto toisensa jälkeen vyöryy sitä vasten uhaten hukuttaa ja huuhtoa sen pois. Mutta kallio seisoo yhä järkkymättä paikallaan. Missä on sen voima? Ei yksinomaan siinä, että maamme pysyy pystyssä työväen ja talonpoikain liiton pohjalla, että se olennoi vapaiden kansallisuuksien liittoa ja että sitä puolustaa Punaisen Armeijan ja Punaisen Laivaston mahtava käsi. Maamme voima, sen vank-

kuus, sen lujuus on siinä, että sillä on syvä myötätunto ja horjumaton tuki koko maailman työläisten ja talonpoikain sydämissä. Koko maailman työläiset ja talonpojat tahtovat säilyttää Neuvostojen Tasavallan nuolena, jonka toveri Leninin varma käsi on singonnut vihollisten leiriin, tukena omille toiveilleen sorrosta ja riistosta vapautumiseksi, luotettavana majakkana, joka näyttää heille vapautuksen tien. He tahtovat sen säilyttää, eivätkä he salli tilanherrain ja kapitalistien tuhota sitä. Siinä on meidän voimamme. Siinä on kaikkien maiden työtätekevien voima. Siinä on myös koko maailman porvariston heikkous.

Lenin ei koskaan pitänyt Neuvostojen Tasavaltaa itsetarkoituksena. Hän piti sitä aina välttämättömänä renkaana vallankumouksellisen liikkeen voimistuttamiseksi Lännen ja Idän maissa, välttämättömänä renkaana koko maailman työtätekevien voiton helpottamiseksi pääomasta. Lenin tiesi, että ainoastaan tällainen käsitys on oikea niin kansainväliseltä näkökannalta kuin myöskin itsensä Neuvostojen Tasavallan säilymisen näkökannalta. Lenin tiesi, että ainoastaan tätä tietä voidaan koko maailman työtätekevien sydämissä sytyttää halu ratkaiseviin taisteluihin vapautuksen puolesta. Juuri sen vuoksi hän, nerokkain proletariaatin nerokkaista johtajista, heti seuraavana päivänä proletariaatin diktatuurin pystyttämisen jälkeen laski perustuksen työväen Internationaalelle. Juuri siksi hän uupumatta laajensi ja lujitti koko maailman työtätekevien liittoa—Kommunistista Internationalea.

Te olette nähneet näinä päivinä kymmenien ja satojen tuhansien työtätekevien pyhiinvaelluksen toveri

Leninin arkun luo. Jonkun ajan kuluttua te tulette näkemään miljoonien työtätekevien edustajien pyhiinvaelluksen toveri Leninin haudalle. Voitte olla varmoja siitä, että miljoonia edustavien perässä tulee sitten kymmenien ja satojen miljoonien edustajia kaikilta maailman ääriltä todistamaan, että Lenin ei ollut ainoastaan Venäjän proletariaatin, ei ainoastaan Euroopan työläisten, ei ainoastaan Idän siirtomaakansojen johtaja, vaan koko maailman työtätekevän väen johtaja.

POISTUESSAAN LUOTAMME TOVERI LENIN LAUSUI VIIMEISENÄ TAHTONAAN, ETTÄ ME OLISIMME USKOLLISIA KOMMUNISTISEN INTERNATIONALEN PERIAATTEILLE. VANNOMME SINULLE, TOVERI LENIN, ETTEMME SÄÄSTÄ HENKEÄMME LUJITTAAKSEMME JA LAAJENTAAKSEMME KOKO MAAILMAN TYÖTÄTEKEVIEN LIITTOA — KOMMUNISTISTA INTERNATIONALEA!

*„Pravda“ № 23,
tammikuun 30 pnä 1924*

LENINISTÄ

*Puhe Kremlin kurssilaisten illanvietossa
tammikuun 28 päivänä 1924*

Toverit! Minulle sanottiin, että täällä vietetään iltaa, joka on omistettu muistelmille Leninistä, ja minut on kutsuttu illanviettoon yhtenä puhujista. Luulen, ettei ole tarpeellista tehdä yhtenäistä selostusta Leninin toiminnasta. Mielestäni olisi parempi rajoittua muutamien sellaisten seikkojen kertomiseen, jotka kuvaavat Leninin eräitä erikoisuuksia ihmisenä ja toimihenkilönä. Näiden seikkojen välillä ei ehkä tule olemaan sisäistä yhteyttä, mutta sillä ei voi olla ratkaisevaa merkitystä yleiskäsityksen saamiselle Leninistä. Joka tapauksessa minulla ei ole tällä kertaa mahdollisuutta antaa teille enempää kuin mitä juuri lupasin.

VUORIKOTKA

Ensi kerran tutustuin Leniniin vuonna 1903. Tuo tutustuminen tosin ei ollut henkilökohtaista, vaan välillistä, kirjeenvaihdon kautta tapahtunutta tutustumista. Mutta se teki minuun unohtumattoman vaikutuksen, joka ei ole häipynyt mielestäni koko sinä

aikana, minkä olen toiminut puolueessa. Olin silloin Siperiassa karkoituksella. Tutustuminen Leninin vallankumoukselliseen toimintaan 90-luvun lopulta lähtien ja varsinkin vuoden 1901 jälkeen, sen jälkeen, kun „Iskra“¹¹ oli alkanut ilmestyä, sai minut vakuuttuneeksi siitä, että Leninissä meillä on poikkeuksellinen henkilö. Minun silmissäni hän ei ollut silloin puolueen pelkkä johtaja, hän oli sen tosiasiallinen luoja, sillä vain hän yksin ymmärsi puolueemme sisäisen olemuksen ja ajankohtaisimmat tarpeet. Kun vertasin häntä puolueemme muihin johtajiin, niin minusta tuntui kaiken aikaa, että Leninin taistelutoverit—Plehanov, Martov, Axelrod ynnä muut—olivat päättään lyhyempiä Leniniä, että heihin verrattuna Lenin ei ollut pelkästään eräs johtajista, vaan korkeammantyyppinen johtaja, vuorikotka, joka ei tunne pelkoa taistelussa ja vie rohkeasti puoluetta eteenpäin Venäjän vallankumouksellisen liikkeen ennentutkimattomia teitä. Tämä vaikutelma painui niin syväälle mieleeni, että tunsin tarvetta kirjoittaa siitä eräälle läheiselle ystävälleni, joka oli silloin maanpaossa, ja kysyin hänen mielipidettään. Jonkun ajan kuluttua, kun olin jo karkoitettuna Siperiaan—se oli vuoden 1903 lopulla—sain ihastusta uhkuvan vastauksen ystävältäni ja yksinkertaisen, mutta syvällisen, sisältörikkaan kirjeen Leniniltä, jonka ystäväni oli, kuten osoittautui, tutustuttanut kirjeeseeni. Leninin kirje oli verrattain lyhyt, mutta siinä annettiin rohkea, peloton arvostelu puolueemme käytännöllisestä toiminnasta sekä erinomaisen selvä ja suppea esitys puolueen koko toimintasuunnitelmasta lähimmäiseksi kaudeksi. Vain Lenin osasi kirjoittaa kaikkein mutkikkaimmistakin asioista niin

yksinkertaisesti ja selvästi, suppeasti ja rohkeasti, että jokainen lause tuntuu iskevän eikä puhuvan. Tuo yksinkertainen ja rohkea kirje sai minut vielä entistä varmemmaksi siitä, että Lenin on puolueemme vuorikotka. En voi antaa itselleni anteeksi, että vanhan maanalaisen työntekijän tottumuksesta poltin tuon Leninin kirjeen, niinkuin monet muutkin kirjeet.

Tuosta ajasta alkoi tuttavuuteni Leninin kanssa.

VAATIMATTOMUUS

Ensimmäisen kerran kohtasin Leninin joulukuussa 1905 bolshevikkien konferenssissa Tampereella (Suomessa). Toivoin saavani nähdä puolueemme vuorikotkan, suurmiehen, joka ei ole suuri ainoastaan poliittisesti, vaan, jos niin voi sanoa, myöskin ruumiillisesti, sillä olin kuvitellut mielessäni Leninin jättilliseksi, komeaksi ja edustavaksi. Millainen olikaan pettymykseni, kun sain nähdä aivan tavallisen, keskikokoa lyhyemmän miehen, joka ei kerrassaan mitenkään eronnut tavallisista kuolevaisista...

On totuttu siihen, että „suurmiehen“ täytyy tavallisesti myöhästyä kokouksista, että kokouksen osanottajat odottelisivat hänen ilmestymistään sydän kurkussa; ja juuri suurmiehen saapumisen edellä kokouksen osanottajat antavat merkkejä: „tss... hiljaa... hän tulee“. Tuo juhlallisuus ei tuntunut minusta liialliselta, sillä se vaikuttaa, herättää kunnioitusta. Millainen olikaan pettymykseni, kun sain tietää, että Lenin oli tullut kokoukseen ennen edustajia ja oli johonkin nurkkaan vetäytyneenä tuttavallisessa keskustelussa, aivan tavallisessa keskustelussa mitä

tavallisimpien konferenssin edustajien kanssa. En salaa, että se tuntui minusta silloin jonkinlaiselta eräiden välttämättömien sääntöjen rikkomiselta.

Vasta myöhemmin minä käsitin, että tuo Leninin yksinkertaisuus ja vaatimattomuus, tuo pyrkimys jäädä huomaamattomaksi tai ainakin olla pistämättä silmiin ja korostamatta korkeaa asemaansa — tuo piirre on eräs Leninin kaikkein vahvimpia puolia uusien joukkojen, ihmiskunnan syvimpien „pohjakerrosten“, yksinkertaisten ja tavallisten joukkojen uutena johtajana.

LOGIIKAN VOIMA

Erinomaisia olivat Leninin kaksi puhetta, jotka hän piti tässä konferenssissa: päivänpolitiikasta ja agraarikysymyksestä. Ne eivät valitettavasti ole säilyneet. Ne olivat innostavia puheita, jotka saivat koko konferenssin myrskyisän ihastuksen valtaan. Tavaton vakaumuksen voima, todistelun yksinkertaisuus ja selvyys, lyhyet ja kaikille ymmärrettävät lauseet, koruttomuus, häikäisevien eleiden ja vaikutusta tavoittelevien mahtipontisten korulauseiden puuttuminen — kaikessa tässä Leninin puheet erosivat edukseen tavallisten „parlamentti“-puhujain puheista.

Mutta tämä ei ollut se puoli Leninin puheissa, joka minua silloin viehätti. Minua viehätti Leninin puheissa se vastustamaton logiikan voima, joka jonkin verran kuivan asiallisesti, mutta perusteellisesti tempaa kuulijakunnan mukaansa, sähköistää sen vähitellen ja sitten ottaa sen kokonaan valtoihinsa. Muistan, kuinka monet edustajat silloin sanoivat: „Logiikka Leninin

puheissa on ikäänkuin väkevät kourat, jotka pihtien tavoin tarttuvat kiinni joka puolelta ja joiden otteista ei voi päästä irti: joko antaudu tai kärsi täydellinen tappio“.

Minun mielestäni tämä erikoisuus Leninin puheissa on hänen puhujataitonsa kaikkein vahvin puoli.

EI PIDÄ VALITELLA

Toisen kerran kohtasin Leninin vuonna 1906 puolueemme Tukholman edustajakokouksessa¹². On tunnettua, että tuossa edustajakokouksessa bolshevikit jäivät vähemmistöksi ja kärsivät tappion. Silloin näin ensi kertaa Leninin voitettun osassa. Hän ei ollut hitustakaan niiden johtajain kaltainen, jotka valittelevat ja masentuvat tappion jälkeen. Päinvastoin, tappio sai Leninin keskittämään tarmonsensa ja innostamaan kannattajiaan uusiin taisteluihin, tulevaan voittoon. Minä puhun Leninin tappiosta. Mutta millainen tappio se oli? Riitti, kun näki Leninin vastustajat, Tukholman edustajakokouksen voittajat—Plehanovin, Axelrodin, Martovin ja muut: he muistuttivat hyvin vähän todellisia voittajia, sillä menshevismmin säälimättömässä arvostelussaan Lenin ei ollut jättänyt heihin, kuten sanotaan, ainoatakaan ehjää paikkaa. Muistan, kuinka me, bolshevikiedustajat, yhteen joukkoon kerääntyneinä katsoimme Leniniin kysyen häneltä neuvoa. Joidenkin edustajien puheissa kuului väsymys ja alakuloisuus. Muistan, kuinka Lenin vastaukseksi tuollaisiin puheisiin sanoi purevasti hampaittensa välitse: „Älkää valitelko, toverit, me voitamme varmasti, sillä olemme oikeassa“. Viha valittelevia

intelligenttejä kohtaan, luottamus omiin voimiin ja usko voittoon — siitä puhui Lenin silloin meille. Tuntui, että bolshevikkien tappio on tilapäinen, että bolshevikkien täytyy voittaa lähitulevaisuudessa.

„Ei pidä valitella tappion johdosta“ — se on juuri se erikoisuus Leninin toiminnassa, joka auttoi häntä liittämään lujasti ympärilleen loppuun saakka uskollisen ja voimiinsa luottavan armeijan.

EI PIDÄ PÖYHKEILLÄ

Seuraavassa edustajakokouksessa vuonna 1907 Lontoossa¹³ bolshevikit tulivat voittajiksi. Näin silloin Leninin ensi kerran voittajan osassa. Voitto panee tavallisesti eräiden johtajain päät pyörälle, tekee heistä ylpeitä ja pöyhkeitä. Useimmiten sellaisissa tapauksissa aletaan juhlia voittoa ja levätä laakereilla. Mutta Lenin ei ollut hitustakaan sellaisten johtajain kaltainen. Päinvastoin, juuri voiton jälkeen hän oli erikoisen valpas ja varuillaan. Muistan, kuinka Lenin silloin teroitti lujasti edustajain mieliin: „Ensiksi — ei pidä innostua liikaa voiton johdosta eikä pöyhkeillä; toiseksi — saavutettu voitto on varmistettava; kolmanneksi — vihollinen on nujerrettava, sillä se on ainoastaan lyöty, mutta ei läheskään vielä nujerrettu“. Hän pilkkasi purevasti niitä edustajia, jotka kevytmielisesti vakuuttelivat, että „nyt on menshevikeistä tehty selvä“. Hänen oli helppo todistaa, että menshevikeillä on yhä vielä juuret työväenliikkeessä, että heitä vastaan on taisteltava taitavasti, välttämällä kaikin tavoin omien voimien yliarviointia ja etenkin vihollisen voimien aliarviointia.

„Ei pidä pöyhkeillä voiton johdosta“— se on juuri se Leninin luonteen erikoisuus, joka auttoi häntä järkevästi punnitsemaan vihollisen voimat ja suojaamaan puolueen mahdollisilta yllätyksiltä.

PERIAATTEELLISUUS

Puolueen johtajat eivät voi olla pitämättä arvossa puolueensa enemmistön mielipidettä. Enemmistö on voima, jota johtaja ei voi olla ottamatta huomioon. Lenin ymmärsi sen yhtä hyvin kuin kuka muu puolueen johtaja tahansa. Mutta Lenin ei koskaan antanut enemmistön kahlita itseään, varsinkaan silloin, kun tuolla enemmistöllä ei ollut periaatteellista pohjaa. Puolueemme historiassa on ollut hetkiä, jolloin enemmistön mielipide tai puolueen hetkelliset edut ovat joutuneet ristiriitaan proletariaatin perusetujen kanssa. Sellaisissa tapauksissa Lenin asettui empimättä ja päättäväisesti periaatteellisuuden kannalle puolueen enemmistöä vastaan. Enemmänkin, hän ei pelännyt sellaisissa tapauksissa esiintyä kirjaimellisesti yksin kaikkia vastaan luottaen siihen—kuten hän tästä usein puhui,—että „periaatteellinen politiikka on ainoata oikeata politiikkaa“.

Erittäin kuvaavia ovat tässä suhteessa seuraavat kaksi tosiasiaa.

Ensimmäinen tosiasia. Vuosien 1909—1911 kausi, jolloin vastavallankumouksen hajallelyömä puolue oli täydellisessä hajaannustilassa. Se oli kautta, jolloin puuttui usko puolueeseen, jolloin eivät ainoastaan intelligentit, vaan osaksi työläisetkin aivan yleisesti pakenivat puolueesta, jolloin maanalaista toimintaa

hyljittiin, se oli likvidatiokannan ja hajaannuksen kautta. Eivät yksinomaan menshevikit, vaan myöskin bolshevikit olivat silloin jakaantuneina moniin ryhmiin ja virtauksiin, jotka enimmäkseen olivat irrallaan työväenliikkeestä. On tunnettua, että juuri tuona kautena syntyi ajatus maanalaisen toiminnan täydellisestä likvidoisesta ja työläisten järjestämisestä legaaliseen, liberaaliseen stolypinilaiseen puolueeseen. Lenin oli silloin ainoa, joka ei mennyt virran mukana, vaan piti korkealla puoluekannan lippua kooten hajanaisia ja pirstoutuneita puolueen voimia ihmeteltävällä kärsivällisyydellä ja verrattomalla sitkeydellä, taistelun kaikkia ja kaikenlaisia puoluevastaisia virtauksia vastaan työväenliikkeensisällä, pitäen kiinni puoluekannasta verrattomalla miehuudella ja päättäväisyydellä.

On tunnettua, että tässä kiistassa puoluekannasta Lenin osoittautui sittemmin voittajaksi.

Toinen tosiasia. Vuosien 1914—1917 kausi, imperialistisen sodan riehunnan kausi, jolloin kaikki tai miltei kaikki sosialidemokraattiset ja sosialistiset puolueet yleistä isänmaallisuushäkkää nieltyään antautuivat oman maansa imperialismiin palvelukseen. Se oli kautta, jolloin II Internationale laski lippunsa pääoman jalkoihin, jolloin sellaisetkin miehet kuin Plehanov, Kautsky, Guesde ja muut eivät kestäneet kiihkoisänmaallisuuden aaltoa vastaan. Lenin oli silloin ainoa tai miltei ainoa, joka nosti päättävän taistelun sosialichauvinismia ja sosialipasifismia vastaan, paljasti Guesdein ja Kautskyjen petoksen sekä leimasi häpeällä kahdenvaiheilla olevien „vallankumouksellisten“ puolinnaisuuden. Lenin ymmärsi, että hänen takanaan on pieni vähemmistö, mutta tällä seikalla ei ollut hänen

mielestään ratkaisevaa merkitystä, sillä hän tiesi, että ainoata oikeata politiikkaa, jolle kuuluu tulevaisuus, on johdonmukaisen kansainvälisyyden politiikka, sillä hän tiesi, että periaatteellinen politiikka on ainoata oikeata politiikkaa.

On tunnettua, että tässäkin kiistassa uudesta Internationalesta Lenin sai voiton.

„Periaatteellinen politiikka on ainoata oikeata politiikkaa“ — se on juuri se sääntö, jonka avulla Lenin valtasi rynnäköllä uusia „murtumattomia“ asemia voittaen proletariaatin parhaat ainekset vallankumouksellisen marxilaisuuden puolelle.

USKO JOUKKOIHIN

Puolueiden teoreetikkoja ja johtajia, jotka tuntevat kansojen historian ja ovat tutkineet vallankumousten historian perusteellisesti alusta loppuun asti, vaivaa joskus eräs epäsäädyllinen tauti. Tuota tautia sanotaan joukkojen pelkäämiseksi, uskon puutteeksi joukkojen luoviin kykyihin. Tällä pohjalla syntyy joskus eräänlaista johtajain ylimysmielistä suhtautumista joukkoihin, jotka eivät tunne vallankumousten historiaa, mutta joiden kutsumuksena on lyödä rikki vanha ja rakentaa uutta. Pelko, että luonnonvoimat saattavat päästä valloilleen, että joukot saattavat „särkeä liian paljon“, halu näytellä lapsenhoitajattaren osaa, joka pyrkii opettamaan joukkoja kirjojen mukaan, mutta ei halua ottaa oppia joukoilta, — se on tämänlaatuisen ylimysmielisyyden pohja.

Lenin oli tuollaisten johtajien täydellinen vastakohta. En tunne toista vallankumousmiestä, jolla olisi

ollut niin vahva usko kuin Leninillä proletariaatin luoviin voimiin ja sen luokkavaiston vallankumoukselliseen tarkoituksenmukaisuuteen. En tunne toista vallankumousmiestä, joka olisi osannut ruoskia niin armottomasti kuin Lenin omahyväisiä „vallankumouksen kaaoksen“ ja „joukkojen omavaltaisuuden riehunnan“ arvostelijoita. Muistan, kuinka erään keskustelun aikana Lenin vastaukseksi erään toverin mainintaan, että „vallankumouksen jälkeen täytyy saada aikaan normaalijärjestys“, huomautti purevasti: „On se surkeata, jos henkilöt, jotka haluavat olla vallankumouksellisia, unohtavat, että kaikkein normaalisinta järjestystä historiassa on vallankumouksen järjestys“.

Tämä selittää Leninin halveksuvan suhtautumisen kaikkiin niihin, jotka pyrkivät katselemaan joukkoja yli olkainsa ja opettamaan niitä kirjojen mukaan. Tämä selittää Leninin herkeämättömän ohjeen: on otettava oppia joukoilta, opittava ymmärtämään niiden tekoja, huolellisesti tutkittava joukkojen taistelun käytännöllistä kokemusta.

Usko joukkojen luoviin voimiin—se on juuri se Leninin toiminnan erikoisuus, joka antoi hänelle mahdollisuuden ymmärtää joukkojen vaistovaraista toimintaa ja suunnata sen kulkua proletaarisen vallankumouksen uomaan.

VALLANKUMOUKSEN NERO

Lenin oli syntynyt vallankumousta varten. Hän oli todella vallankumouksellisten purkausten nero ja vallankumouksellisen johtamisen suuri mestari. Milloinkaan hän ei tuntenut itseään niin vapaaksi ja

iloiseksi kuin vallankumouksellisten järjestysten kaudella. Tällä en tahdo suinkaan sanoa, että Lenin hyväksyi yhtäläillä jokaisen vallankumouksellisen järjestyksen tai että hän aina ja kaikissa olosuhteissa oli vallankumouksellisten purkausten kannalla. En lainkaan. Tällä tahdon sanoa vain sen, että koskaan ei Leninin nerokas tarkkanäköisyys ilmennyt niin täydellisesti ja selvästi kuin vallankumouksellisten purkausten aikana. Vallankumouksellisten käännteiden päivinä hän suorastaan kukoisti, hänestä tuli kaukonäkijä, hän arvasi etukäteen luokkien liikkeen ja vallankumouksen todennäköiset äkkikäännteet nähden ne aivan kuin kämmenellään. Eipä suotta puoluepiireissämme sanotakaan, että „Iljitsh osaa uida vallankumouksen aalloissa kuin kala vedessä“.

Tämä selittää Leninin taktillisten tunnusten „hämmästyttävän“ selvyuden ja hänen vallankumouksellisten suunnitelmiansa „päätähuimaavan“ rohkeuden.

Mieleeni muistuu kaksi erittäin luonteenomaista tosiasiaa, jotka kuvaavat tätä Leninin erikoisuutta.

Ensimmäinen tosiasia. Lokakuun kumousta edeltänyt kausi, jolloin selustassa ja rintamalla vallinneen kriisin kannustamat miljoonat työläiset, talonpojat ja sotamiehet vaativat rauhaa ja vapautta; jolloin kenraalisto ja porvaristo valmistelivat sotilasdiktatuuria käydäkseen „sotaa loppuun asti“; jolloin koko niinsanottu „yleinen mielipide“ ja kaikki niinsanotut „sosialistiset puolueet“ olivat bolshevikkeja vastaan ja parjasivat heitä „saksalaisten vakoilijoiksi“; jolloin Kerenski yritti ajaa ja osittain ehti jo ajaakin

bolshevikkipuolueen maan alle; jolloin itävaltalais-saksalaisen liittoutuman yhä vielä mahtavat, kurinsa säilyttäneet armeijat olivat meidän uupuneita ja hajoavia armeijoitamme vastassa, ja Länsi-Euroopan „sosialistit“ elelivät tyytyväisinä liitossa hallitustensa kanssa käydäkseen „sotaa täydelliseen voittoon asti“...

Mitä merkitsi kapinan nostaminen sellaisella hetkellä? Kapinan nostaminen sellaisessa tilanteessa merkitsee kaiken panemista yhden kortin varaan. Mutta Lenin ei pelännyt vaaraa, sillä hän tiesi ja näki kaukonäkijän katseellaan, että kapina on kiertämätön, että kapina voittaa, että kapina Venäjällä valmistaa imperialistisen sodan loppua, että kapina Venäjällä panee liikkeelle Lännen paljonkärksineet joukot, että kapina Venäjällä muuttaa imperialistisen sodan kansalaissodaksi, että kapina synnyttää Neuvostojen Tasavallan, että Neuvostojen Tasavallasta tulee koko maailman vallankumouksellisen liikkeen tuki.

On tunnettua, että tuo Leninin vallankumouksellinen ennakkonäkemyks toteutui sittemmin ennenkuulumattoman tarkasti.

Toinen tosiasia. Ensimmäiset päivät Lokakuun vallankumouksen jälkeen, jolloin Kansankomissaarien Neuvosto yritti pakottaa niskoittelevan kenraalin, ylipäällikkö Duhoninin lopettamaan sotatoimet ja alkaamaan saksalaisten kanssa neuvottelut välirauhasta. Muistan, kuinka Lenin, Krylenko (tuleva ylipäällikkö) ja minä läksimme Pietarissa Yleisesikuntaan neuvottelemaan Duhoninin kanssa sähköteitse. Se oli raskas hetki. Duhonin ja Päämaja kieltäytyivät jyrkästi täyttämästä Kansankomissaarien Neuvoston käskyä.

Armeijan päällystö oli kokonaan Päämajan käsissä. Mitä tulee sotamiehiin, niin ei tiedetty, mitä sanoo 14-miljoonainen armeija, joka oli Neuvostovaltaa kohtaan vihamielisesti suhtautuvien niinsanottujen armeijajärjestöjen määräysvallan alainen. Itsessään Pietarissa oli silloin, kuten tunnettua, puhkeamassa upseerikoululaisten kapina. Lisäksi vielä Kerenski oli hyökkäämässä Pietaria vastaan. Muistan, kuinka jonkun aikaa lennättimen ääressä kestäneen vaitiolon jälkeen Leninin kasvot kirkastuivat ja saivat jonkin epätavallisen ilmeen. Näkyi, että hän oli jo tehnyt päätöksen. „Mennään radioasemalle“, sanoi Lenin, „se on tekevä meille hyödyllisen palveluksen: erikoispäiväkäskeyllä panemme kenraali Duhoninin pois viralta, nimitämme toveri Krylenkon ylipäälliköksi hänen tilalleen ja käännyimme päällystön päitten yli sotamiesten puoleen kehoittaen heitä ottamaan kenraalit kiinni, lopettamaan sotatoimet, asettumaan yhteyteen itävaltalais-saksalaisten sotamiesten kanssa ja ottamaan rauhan asian omiin käsiinsä“.

Se oli „hyppäys tuntemattomuuteen“. Mutta Lenin ei pelännyt tuota „hyppäystä“, päinvastoin, hän astui sitä kohti, sillä hän tiesi, että armeija tahtoo rauhaa ja se valloittaa rauhan lakaisemalla pois rauhan tieltä kaikki ja kaikenlaiset esteet, sillä hän tiesi, että tällainen keino rauhan aikaansaamiseksi tekee vaikutuksensa itävaltalais-saksalaisiin sotamiehiin, että se päästää valloilleen rauhankaipuun poikkeuksetta kaikilla rintamilla.

On tunnettua, että tämäkin Leninin vallankumouksellinen ennakkonäkemyks toteutui sittemmin täsmälleen.

Nerokas tarkkanäköisyys, kyky nopeasti tajuta ja ymmärtää lähenevien tapahtumain sisäinen merkitys—se oli juuri se Leninin ominaisuus, joka auttoi häntä viitoittamaan oikean strategian ja selvän menettelytavan vallankumousliikkeen käännteissä.

*„Pravda“ № 34,
helmikuun 12 pnä 1924*

RISTIRIIDOISTA KOMMUNISTISESSA NUORISOLIITOSSA

*Puhe VKP(b):n Keskuskomiteassa pidetyssä neuvottelukokouksessa nuorison keskuudessa tehtävään työn kysymyksistä*¹⁴

huhtikuun 3 pnä 1924

Ennen kaikkea minun on sanottava muutama sana siitä asenteesta, jonka Nuorisoliiton Keskuskomitea otti puolueväittelyä koskevassa kysymyksessä. Se oli virhe, että VKNL:n Keskuskomitea oli itsepintaisesti edelleenkin vaiti sen jälkeen, kun paikkakunnat olivat jo lausuneet mielipiteensä. Mutta olisi väärin selittää tämä Liiton Keskuskomitean vaikeneminen puolueettomuudesta johtuvaksi. Oltiin yksinkertaisesti ylenpalttisen varovaisia.

Vielä yhtä ja toista keskusteluista. Olen sitä mieltä, että teillä ei ole periaatteellisia erimielisyyksiä. Olen tutustunut teidän teeseihinne ja kirjoituksiinne enkä kuitenkaan ole löytänyt periaatteellisia erimielisyyksiä. Mutta sen sijaan on sekavuutta ja paljon keksittyjä „sovittamattomia“ ristiriitoja.

Ensimmäinen ristiriita on siinä, että asetetaan vastakkain liitto „reservinä“ ja liitto puolueen „välikappaleena“. Mikä Nuorisoliitto on — reservi vaiko välikappale? Se on kumpikin. Se on selvää, ja tovereiden omissa puheissakin se tuli sanotuksi. Kommunistinen nuorisoliitto on reservi, työläisistä ja talonpojista

muodostuva reservi, josta puolue ammentaa täydennystä. Mutta samalla se on myöskin välikappale, puolueen käsissä oleva välikappale, joka alistaa vaikutukseensa nuorisojoukot. Voitaisiin sanoa konkreettisemmin, että liitto on puolueen välikappale, puolueen apuväline siinä mielessä, että kommunistisen nuorisoliiton aktiivinen jäsenistö on puolueen välikappale liiton ulkopuolella olevaan nuorisoon vaikuttamiseksi. Nämä käsitteet eivät ole keskenään ristiriidassa eikä niitä voida asettaa toistensa vastakohdiksi.

Toinen muka sovittamaton ristiriita on siinä, että eräiden tovereiden mielestä „liiton luokkapolitiikkaa ei määrää sen jäsenistön kokoonpano, vaan sen johdossa olevien henkilöiden horjumattomuus“. Horjumattomuus ja jäsenistön kokoonpano asetetaan vastakkain. Tämä ristiriita on myöskin keksitty, sillä VKNL:n luokkapolitiikan määrää kumpikin — sekä jäsenistön kokoonpano että johdon horjumattomuus. Jos horjumattomat henkilöt joutuvat liiton hengelle vieraan jäsenistöosan vaikutuksen alaiseksi, liiton, jonka jäsenet nauttivat samanlaisia oikeuksia, niin jäsenistön tuollainen kokoonpano ei voi olla vaikuttamatta liiton toimintaan ja politiikkaan. Miksi puolue säännöstelee jäsenistönsä kokoonpanoa? Siksi, että se tietää jäsenistön kokoonpanon vaikuttavan sen toimintaan.

Lopuksi vielä eräs, myöskin keksitty ristiriita, joka koskee liiton merkitystä ja sen toimintaa talonpoikain keskuudessa. Eräät asettavat kysymyksen siten, että liiton tehtävänä on muka oman vaikutuksensa „varmistaminen“ talonpoikain keskuudessa eikä sen laajentaminen, ja toiset haluavat muka „laajentaa vaikutusta“, mutta eivät suostu varmistamaan sitä. Tälle

perustalle halutaan rakentaa ohjelma väittelyssä. On selvää, että näiden kahden tehtävän vastakkain asettaminen on keinotekoista, sillä kaikki käsittävät hyvin, että liiton on samalla sekä varmistettava että laajennettava vaikutustaan maaseudulla. VKNL:n Keskuskomitean teesien eräessä kohdassa on tosin kömpelö lause työstä talonpoikain keskuudessa. Mutta ei Tarhanov eivätkä muutkaan VKNL:n Keskuskomitean enemmistön edustajat pidä kiinni tästä kömpelöstä lauseesta, vaan ovat suostuvaisia korjaamaan sen. Kannattaako tämän jälkeen kiistellä pikkuseikoista?

Mutta Kommunistisen nuorisoliiton elämässä ja toiminnassa on eräs ristiriita, todellinen eikä keksitty ristiriita, josta haluaisin sanoa muutaman sanan. Tarkoitin kahden tendenssin: työläistendenssin ja talonpoikaistendenssin olemassaoloa liitossa. Tarkoitin ristiriitaa näiden tendenssien välillä, joka antaa tietää itsestään ja jota ei voida olla huomioimatta. Tätä ristiriitaa koskeva kysymys on heikoin kohta puhujien puheissa. Kaikki puhuvat siitä, että on laajennettava liittoa vetämällä siihen työläisiä, mutta kaikki kompastuvat, kun siirtyvät talonpoikaistoa koskevaan kysymykseen, kysymykseen talonpoikaiston saamisesta liittoon. Jopa nekin puhujat, jotka eivät viisastelleet eivätkä kieräilleet, kompastuivat tässä kysymyksessä.

VKNL:n edessä on ilmeisesti kaksi probleemia: työläisprobleemi ja talonpoikaisprobleemi. Ilmeistä on, että koska Kommunistinen nuorisoliitto on työläis-talonpoikaisliitto, niin nämä kaksi tendenssiä, nämä ristiriidat liitossa jäävät edelleenkin olemaan. Eräät tulevat sanomaan, että liittoon pitää saada työläisiä,

ja vaikenevat talonpoikaistosta, mutta toiset tulevat sanomaan, että liittoon pitää saada talonpoikia, ja aliarvioivat liiton proletaarisen aineksen osuuden joltavana aineksena. Tämä sisäinen ristiriita, joka on itse liiton luonteessa, juuri paneekin puhujat kompastelemaan. Puheissa rinnastettiin puolue ja nuorisoliitto. Mutta asia on niin, että todellisuudessa sellaista yhtäläisyyttä ei ole olemassa, sillä meidän puolueemme on työväen puolue eikä työläis-talonpoikaispuolue, sen sijaan kun nuorisoliitto on työläis-talonpoikaisliitto. Juuri tämän vuoksi nuorisoliitto ei voi olla vain työväen liitto, vaan sen on oltava samanaikaisesti sekä työväen että talonpoikaiston liitto. Selvää on: liiton nykyisen rakenteen vallitessa sekä sisäiset ristiriidat että tendenssien taistelu ovat kiertämättömiä edelleenkin.

Ne ovat oikeassa, jotka sanovat, että keskitalonpoikaistoon kuuluvaa nuorisoa pitää saada puolueeseen, mutta siinä on oltava varovaisia eikä saa luisua työläis-talonpoikaispuolueen kannalle, johon suuntaan asiaa yrittävät toisinaan kääntää jopa eräät vastuunalaisetkin työntekijät. Monet ovat pitäneet melua ja sanovat: „Te pyritte saamaan puolueeseen työläisiä, miksi ei pyrittäisi saamaan puolueeseen samassa määrin myös talonpoikia? Ottakaamme puolueeseen sata tai kaksisataa tuhatta talonpoikaa“. Keskuskomitea on tätä vastaan, sillä meidän puolueemme on oltava työväen puolue. 70 tai 80 prosenttia työläisiä ja noin 20—25 prosenttia ei-töyläisiä — sellainen on likimain oltava suhde puolueessa. Nuorisoliitossa on asia jonkunverran toisin kuin puolueessa. Kommunistinen nuorisoliitto on työläis- ja talonpoikaisnuorison vallan-

kumouksellisten ainesten vapaaehtoinen ja vapaa järjestö. Ilman talonpoikia, ilman talonpoikaisnuorison joukkoja se lakkaa olemasta työläis-talonpoikaisliitto. Mutta asia on järjestettävä tällöin siten, että johtava osuus jää proletaariselle ainekselle.

Ensi kerran julkaistu kirjassa:

J. Stalin. Nuorisoliitosta.

M., 1926

LENINISMIN PERUSTEISTA ¹⁵

Sverdlovin Yliopistossa pidetyt luennot

OMISTAN
LENIN-KUTSUNNALLE

J. STALIN

Leninismien perusteet on laaja aine. Sen tyhjentävä käsittely vaatii kokonaisen kirjan. Enemminkin — kokonaisen kirjasarjan. Sen vuoksi on luonnollista, että luentoni eivät voi olla tyhjentävä esitys leninismistä. Parhaimmassa tapauksessa ne antavat vain suppeasti pääasiallisen sisällön leninismien perusteista. Pidän kuitenkin hyödyllisenä tämän pääasiallisen sisällön esittämistä antaakseni muutamia perustavia lähtökohtia, jotka ovat välttämättömiä leninismien menestykselliselle tutkimiselle.

Leninismien perusteiden esittäminen ei vielä merkitse Leninin maailmankatsomuksen perusteiden esittämistä. Leninin maailmankatsomus ja leninismien perusteet eivät ole sama asia laajuuteensa nähden. Lenin on marxilainen ja hänen maailmankatsomuksensa pohjana on tietysti marxilaisuus. Mutta tästä ei suinkaan seuraa, että leninismien selostaminen on aloitettava marxilaisuuden perusteiden selostamisesta. Leninismien selostaminen merkitsee sen Leninin teoksissa esiintyvän erikoisen ja uuden esittämistä, minkä Lenin on tuonut marxilaisuuden yhteiseen aarreaittaan ja mikä

luonnollisesti liittyy hänen nimeensä. Vain tässä mielessä tulen luennoissani puhumaan leninisin perusteista.

Siis, mitä on leninismi?

Eräät sanovat, että leninismi on marxilaisuuden soveltamista Venäjän erikoisoloihin. Tässä määritelmässä on osanen totta, mutta se ei ilmaise lähimainkaan tyhjentävästi koko totuutta. Lenin tosiaankin sovelsi marxilaisuutta Venäjän oloihin, ja sovelsi sitä mestarillisesti. Mutta jos leninismi olisi vain marxilaisuuden soveltamista Venäjän erikoisoloihin, niin silloin leninismi olisi puhtaasti kansallinen ja ainoastaan kansallinen, puhtaasti venäläinen ja ainoastaan venäläinen ilmiö. Mutta me tiedämme, että leninismi ei ole yksinomaan venäläinen ilmiö, vaan se on kansainvälinen ilmiö, jolla on juurensa koko kansainvälisessä kehityksessä. Sen vuoksi arvelen, että tätä määritelmää vaivaa yksipuolisuus.

Toiset sanovat, että leninismi on XIX vuosisadan 40-luvun marxilaisuuden vallankumouksellisten aineiden henkiinherättämistä eroitukseksi myöhempien vuosien marxilaisuudesta, jolloin marxilaisuus muuttui maltilliseksi ja ei-vallankumoukselliseksi. Jos emme ota huomioon tuota typerää ja säädyttöntä Marxin opin jakamista kahteen osaan, vallankumoukselliseen ja maltilliseen, niin on myönnettävä, että tässäkin aivan riittämättömässä ja epätyytyttävässä määritelmässä on hiukkanen totta. Tämä totuuden hiukkanen on siinä, että Lenin todellakin herätti uudelleen eloon marxilaisuuden vallankumouksellisen sisällön, jonka II Internationalen opportunistit olivat muuranneet piiloon. Mutta tämä on vain osa totuutta. Koko totuus

leninismistä on se, että leninismi ei ainoastaan herättänyt uudelleen eloon marxilaisuutta, vaan että leninismi otti vielä askeleen eteenpäin, kehittäen marxilaisuutta edelleen kapitalismin sekä proletariaatin luokkataistelun uusissa oloissa.

Mitä siis leninismi lopultakin on?

Leninismi on imperialismien ja proletaarisen vallankumouksen aikakauden marxilaisuutta. Täsmällisemmin sanoen: leninismi on yleensä proletaarisen vallankumouksen teoriaa ja taktiikkaa, erikoisesti proletariaatin diktatuurin teoriaa ja taktiikkaa. Marx ja Engels toimivat vallankumousta (tarkoitamme proletaarista vallankumousta) edeltäneellä kaudella, jolloin imperialismi ei vielä ollut kehittynyt, kaudella, jolloin proletaareja valmistettiin vallankumoukseen, sinä kautena, jolloin proletaarinen vallankumous ei ollut vielä suoranainen käytännöllinen välttämättömyyden pakko. Lenin, Marxin ja Engelsin oppilas, taas toimi kehittyneen imperialismien kaudella, kehkeytyvän proletaarisen vallankumouksen kaudella, jolloin proletaarinen vallankumous yhdessä maassa jo voitti, löi maahan porvarillisen demokratian ja avasi proletaarisen demokratian aikakauden, Neuvostojen aikakauden.

Juuri tämän tähden leninismi on marxilaisuuden edelleenkehittämistä.

Tavallisesti huomioidaan leninismien erittäin taistelutahtoinen, erittäin vallankumouksellinen luonne. Se on aivan oikein. Mutta leninismien tämän ominaisuuden selittää kaksi seikkaa: ensiksi se, että leninismi nousi proletaarisen vallankumouksen uumenista, vallankumouksen, jonka leimaa se ei voi olla kantamatta; toiseksi se, että se kasvoi ja vahvistui otteluissa

II Internationalen opportunistia vastaan, jota vastaan taistelemisen oli ja on välttämätön ennakkoehto menestykselliselle taistelulle kapitalismia vastaan. Ei saa unohtaa, että toisaalta Marxin ja Engelsin ja toisaalta Leninin välillä on kokonainen ajanjakso, II Internationalen opportunistin rajattoman herruuden kausi, ja että leninisin tärkeimpiä tehtäviä on luonnollisestikin ollut säälimätön taistelu tuota opportunistia vastaan.

I

LENINISMIN HISTORIAALLISET JUURET

Leninismi kasvoi ja muovautui imperialismin oloissa, jolloin kapitalismin ristiriidat olivat kehittyneet äärimmilleen, jolloin proletaarinen vallankumous tuli välittömän käytännön kysymykseksi, jolloin työväenluokan vallankumouksen valmistelun vanha kausi päättyi ja muuttui uudeksi suoranaisen rynnäkönnä kaudeksi kapitalismia vastaan.

Lenin nimitti imperialismia „kuolevaksi kapitalismiksi“. Miksi? Siksi, että imperialismi kehittää kapitalismin ristiriidat huippuunsa, äärimmäisiin rajoihinsa, joiden tuolla puolen alkaa vallankumous. Näistä ristiriidoista on pidettävä tärkeimpinä kolmea ristiriitaa.

Ensimmäinen ristiriita on työn ja pääoman välinen ristiriita. Imperialismi on monopolististen trustien ja syndikaattien, pankkien ja finanssioligarkian kaikkivaltaa teollisuusmaissa. Taistelussa tätä kaikkivaltaa vastaan osoittautuivat työväenluokan tavalliset menettelytavat — ammattiliitot ja osuustoiminta, parlamenttipuolueet ja parlamentaarinen taistelu — aivan

riittämättömiksi. Joko antaudut pääoman armoille, elää retuutat vanhaan tapaan ja vajoat yhä syvemmälle tai tartut uuteen aseeseen — näin asettaa imperialismi kysymyksen proletariaatin miljoonaisille joukoille. Imperialismi vie työväenluokan vallankumoukseen.

Toinen ristiriita on eri finanssiryhmien ja imperialististen valtojen välinen ristiriita niiden taistelussa raaka-ainelähteistä ja vieraista alueista. Imperialismi on pääoman vientiä raaka-ainelähteille, hurjaa taistelua näiden lähteitten monopolisesta omistamisesta, taistelua jo jaetun maailman uudelleen jakamisesta, taistelua, jota uudet finanssiryhmät ja valtiot, etsiessään „paikkaa auringon alla“, käyvät erikoisella raivolla vanhoja ryhmiä ja valtioita vastaan, jotka pitävät lujasti kiinni siitä, mitä ovat anastaneet. Tämä eri kapitalistiryhmien välinen hurja taistelu on siinä suhteessa erikoista, että se sisältää välttämättömänä aineksena imperialistiset sodat, sodat vieraiden alueiden valtaamiseksi. Tämä seikka vuorostaan on siinä suhteessa merkittävä, että se johtaa imperialistien keskinäiseen toistensa heikentämiseen, yleensä kapitalismin aseman heikkenemiseen, proletaarisen vallankumouksen hetken lähenemiseen, tämän vallankumouksen käytännölliseen välttämättömyyteen.

Kolmas ristiriita on maailman harvojen hallitsevien „sivistys“-kansojen ja satamiljoonaisten siirtomaaja riippuvaisten kansojen välinen ristiriita. Imperialismi on mitä laajimpien siirtomaiden ja riippuvaisten maiden satamiljoonaisten väestöjoukkojen julkeinta riistämistä ja epäinhimillisintä sortamista. Tämän riiston ja sorron tarkoituksena on ylivoiton pusertaminen. Mutta samalla kun imperialismi riistää näitä

maita, on sen pakko rakentaa niissä rautateitä, tehtaita, teollisuus- ja kauppakeskuksia. Proletaarien luokan syntyminen, paikallisen sivistyneistön muodostuminen, kansallistunnon herääminen, vapausliikkeen voimistuminen, — siinä tämän „politiikan“ kiertämättömät seuraukset. Ilmeisenä todistuksena tästä on vallankumousliikkeen voimistuminen poikkeuksetta kaikissa siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa. Tämä seikka on tärkeä proletariaatille siinä suhteessa, että se järkyttää kapitalismin asemia perustuksiaan myöten, muuttaen siirtomaat ja riippuvaiset maat imperialismin reserveistä proletaarisen vallankumouksen reserveiksi.

Tällaiset ovat yleispiirteissään imperialismin perusristiriidat, jotka ovat muuttaneet entisen „kukoistavan“ kapitalismin kuolevaksi kapitalismiksi.

10 vuotta sitten puhjenneen imperialistisen sodan merkitys on muun muassa siinä, että se kokosi kaikki nämä ristiriidat yhdeksi solmuksi ja heitti ne vaakakuppiin jouduttaen ja helpottaen proletariaatin vallankumoustaisteluja.

Toisin sanoen, imperialismi ei ainoastaan ole vienyt siihen, että vallankumous on tullut käytännölliseksi välttämättömyyden pakoksi, vaan myöskin siihen, että ovat muodostuneet suotuisat ehdot välittömälle rynnäkölle kapitalismin linnoituksia vastaan.

Tällainen on kansainvälinen tilanne, joka synnytti leninismiin.

Kaikki tuo on oikein, sanotaan meille, mutta mitä tekemistä tässä on Venäjällä, joka ei ollut eikä voinut olla imperialismien klassillinen maa? Mitä tekemistä tässä on Leninillä, joka toimi pääasiassa Venäjällä ja

Venäjää varten? Miksi juuri Venäjästä on tullut leninisin ahjo, proletaarisen vallankumouksen teorian ja taktiikan kotimaa?

Siksi, että Venäjä oli kaikkien näiden imperialismin ristiriitojen solmukohta.

Siksi, että Venäjä oli kypsynyt vallankumoukseen enemmän kuin mikään muu maa, ja tämän tähden vain se kykeni ratkaisemaan nämä ristiriidat vallankumoustietä.

Ensiksikin, tsaarin Venäjällä rehoitti kaikenlainen sorto — kapitalistinen sorto, siirtomaasorto ja sotilaallinen sorto — sen epäinhimillisimmässä ja raaimmassa muodossa. Kukapa ei tietäisi, että Venäjällä pääoman kaikkivalta sulautui yhteen tsarismin despotismin kanssa, venäläisen natsionalismin aggressiivisuus sulautui yhteen tsarismin pyövelitoiminnan kanssa eivätkä kansoja kohtaan, kokonaisten alueiden — Turkin, Persian ja Kiinan — riistäminen sulautui yhteen tsarismin toteuttaman näiden alueiden anastuksen kanssa, anastussodan kanssa? Lenin oli oikeassa sanoessaan, että tsarismi on „sotilaallis-feodaalista imperialismia“. Tsarismissa keskittyivät imperialismin kielteisimmät puolet neliöön korotettuina.

Edelleen. Tsaarin Venäjä oli länsimaisen imperialismin valtava reservi ei ainoastaan siinä mielessä, että sinne pääsi vapaasti ulkomainen pääoma, jonka käsissä olivat sellaiset Venäjän kansantalouden ratkaisevat alat kuin polttoainetuotanto ja metallurgia, vaan myös siinä mielessä, että Venäjä saattoi panna liikkeelle miljoonia sotilaita länsimaiden imperialistien hyväksi. Muistakaa Venäjän 14-miljoonaista armeijaa, joka vuodatti vertaan imperialistisilla rintamilla

englantilaisten ja ranskalaisten kapitalistien huimavien voittojen takaamiseksi.

Edelleen. Tsarismi ei ollut ainoastaan imperialismin vahtikoira itä-Euroopassa, vaan se oli myöskin Lännen imperialismin asioimisto satamiljoonaisten korkojen kiskomiseksi väestöltä niistä lainoista, joita Pariisi ja Lontoo, Berliini ja Bryssel olivat sille myöntäneet.

Lopuksi, tsarismi oli Lännen imperialismin mitä uskollisin liittolainen Turkin, Persian, Kiinan y.m. jakamisessa. Kukapa ei tietäisi, että tsarismi kävi imperialistista sotaa liitossa Ententen imperialistien kanssa ja että Venäjä oli oleellinen tekijä tässä sodassa?

Juuri tämän vuoksi tsarismin ja länsimaisen imperialismin edut punoutuivat yhteen ja loppujen lopuksi yhtyivät yhdeksi imperialismin etujen vyyhdeksi.

Saattoiko länsimainen imperialismi suostua menettämään niin voimakkaan tukikohdan Idässä ja sellaisen rikkaan voima- ja varalähteen kuin vanha, tsaristinen, porvarillinen Venäjä oli, panematta liikkeelle kaikkia voimiaan käydäkseen taistelua elämästä ja kuolemasta Venäjän vallankumousta vastaan tsarismin puolustamiseksi ja säilyttämiseksi? Eipä tietenkään!

Mutta tästä seuraa, että ken tahtoi lyödä tsarismia, hän nosti pakostakin kätensä myös imperialismia vastaan, ken nousi kapinaan tsarismia vastaan, hänen oli noustava kapinaan imperialismiakin vastaan, sillä ken syöksi vallasta tsarismin, hänen oli syöstävä vallasta myös imperialismi, jos hän tahtoi todellakin ei vain lyödä tsarismia maahan, vaan myöskin nujertaa sen perinpohjin. Vallankumous tsarismia vastaan lähenee niin muodoin imperialisminvastaista vallankumousta,

proletaarista vallankumousta, joksi sen täytyi edelleen kasvaessaan muuttua.

Ja Venäjällä nousi valtava kansanvallankumous, jonka johdossa oli maailman vallankumouksellisin proletariaatti, jonka käytettävissä oli sellainen vaka-valta kannalta otettava liittolainen kuin Venäjän vallankumouksellinen talonpoikaisto. Tarvitseeko todistella, että tuollainen vallankumous ei voinut pysähtyä puolitiehen, että onnistuessaan sen piti mennä pitemmälle ja kohottaa kapinanlippu imperialismia vastaan?

Senpä vuoksi Venäjästä täytyi tulla imperialismiin ristiriitojen solmukohta ei ainoastaan siinä mielessä, että nämä ristiriidat helpoimmin puhkesivat juuri Venäjällä, jossa ne olivat luonteeltaan erikoisen inhoitavia ja sietämättömiä, eikä ainoastaan sentähden, että Venäjä oli Lännen imperialismiin tärkein tuki, joka yhdisti Lännen finanssipääoman Idän siirtomaihin, vaan myös siksi, että vain Venäjällä oli sellainen realinen voima, joka kykeni ratkaisemaan imperialismiin ristiriidat vallankumoustietä.

Mutta tästä seuraa, että Venäjän vallankumouksen täytyi tulla proletaariseksi vallankumoukseksi, että sen jo kehityksensä ensi päivinä täytyi saada kansainvälinen luonne ja että se niin muodoin ei voinut olla järkyttämättä maailman imperialismiin varsinaisia perustuksia.

Saattoivatko venäläiset kommunistit tällaisen asiain tilan vallitessa rajoittaa toimintansa Venäjän vallankumouksen ahtaasti kansallisiin puitteisiin? Luonnollisesti eivät! Päinvastoin, koko sekä sisäinen tilanne (syvä vallankumouksellinen kriisi) että ulkoinen tilanne (sota) sysäsi heitä astumaan työssään

näiden puitteiden yli, siirtämään taistelun kansainväliselle areenalle, paljastamaan imperialismin mätäpäisseet, osoittamaan kapitalismin romahduksen kiertämättömyyden, lyömään maahan sosiali-chauvinismin ja sosiali-pasifismin ja vihdoin kukistamaan kapitalismin omassa maassaan sekä takomaan proletariaatille uudet taisteluaseet, proletaarisen vallankumouksen teorian ja taktiikan, tehdäkseen siten helpommaksi kaikkien maiden proletaareille kapitalismin kukistamisen. Venäläiset kommunistit eivät voineetkaan menetellä toisin, sillä vain tämä tie saattoi johtaa kansainvälisessä tilanteessa määrättyihin muutoksiin, jotka voivat olla takeina siitä, että porvarillinen järjestelmä ei palaudu Venäjälle.

Juuri siksi Venäjältä tuli leninisin ahjo ja venäläisten kommunistien johtajasta Leninistä sen luoja.

Venäjän ja Leninin „kävi“ jotensakin samoin kuin Saksan sekä Marxin ja Engelsin viime vuosisadan 40-luvulla. Saksa kantoi silloin kohdussaan porvarillista vallankumousta samoin kuin Venäjä XX vuosisadan alussa. Marx kirjoitti silloin „Kommunistisessa manifestissa“:

„Saksaan kohdistavat kommunistit päähuomionsa sen vuoksi, että Saksa elää porvarillisen vallankumouksen aattoa, siksi, että tämä kumous tapahtuu yleensä eurooppalaisen sivistyksen edistyneemmissä oloissa ja proletariaatin ollessa siellä paljon kehittyneempää kuin XVII vuosisadalla Englannissa ja XVIII vuosisadalla Ranskassa. Saksan porvarillinen vallankumous ei siis voi olla muuta kuin proletaarisen vallankumouksen välitön alkunäytös“¹⁶.

Toisin sanoen, vallankumouksellisen liikkeen keskus oli siirtymässä Saksaan.

Tuskinpa voi olla epäilystä, että juuri tuo seikka, jonka Marx yllämainitussa lainauksessa on maininnut, oli todennäköisenä syynä siihen, että juuri Saksasta tuli tieteellisen sosialismin syntymämaa ja Saksan proletariaatin johtajista, Marxista ja Engelsistä, tieteellisen sosialismin luojat.

Samaa on sanottava, mutta vielä suuremmassa määrin, Venäjältä XX vuosisadan alussa. Venäjä eli tuolla kaudella porvarillisen vallankumouksen aattoa, sen oli suoritettava tämä vallankumous edistyneempien olojen vallitessa Euroopassa ja proletariaatin ollessa Venäjällä kehittyneempää kuin se oli Saksassa XIX vuosisadan 40-luvulla (puhumattakaan Englannista ja Ranskasta), jonka lisäksi kaikki tosiasiat puhuivat sen puolesta, että tämä vallankumous oli oleva proletaarisen vallankumouksen käyte-ainetta ja alkunäytöstä.

Ei ole pidettävä sattumana sitä tosiasiaa, että Lenin jo vuonna 1902, jolloin Venäjän vallankumous oli vielä itumuodossaan, kirjoitti kirjasessaan „Mitä on tehtävä?“ seuraavat profeetalliset sanat:

„Historia on asettanut nyt meille (s. o. venäläisille marxilaisille. J. St.) lähimmän tehtävän, joka on kaikkein vallankumouksellisin minkä tahansa muun maan proletariaatin kaikista lähimmistä tehtävistä“,

että... „tämän tehtävän toteuttaminen, ei ainoastaan eurooppalaisen, vaan myöskin (voimme sanoa nyt) aasialaisen taantumuksen mahtavimman suojamuurin murskaaminen tekisi Venäjän proletariaatista kansainvälisen vallankumouksellisen proletariaatin etujoukon“ (kts. IV osa, s. 382).

Toisin sanoen, vallankumouksellisen liikkeen keskus oli siirtyvä Venäjälle.

Tunnettua on, että vallankumouksen kulku Venäjällä on enemmän kuin riittävästi näyttänyt toteen tämän Leninin ennustuksen.

Onko näin ollen ihme, että maasta, joka on tehnyt sellaisen vallankumouksen ja jolla on sellainen proletariaatti, tuli proletaarisen vallankumouksen teorian ja taktiikan syntymämaa?

Onko ihme, että Venäjän proletariaatin johtajasta Leninistä on samalla tullut tämän teorian ja taktiikan luoja ja kansainvälisen proletariaatin johtaja?

II

METODI

Edellä mainitsin, että toisaalta Marxin ja Engelsin ja toisaalta Leninin välillä on kokonainen II Internationalen opportunistien herruuden kausi. Täsmällisyyden vuoksi on minun lisättävä, ettei puhe ole opportunistien muodollisesta, vaan ainoastaan sen todellisesta herruudesta. Muodollisesti olivat II Internationalen johdossa „oikeaoppiset“ marxilaiset, „ortodoksit“ — Kautsky ynnä muut. Mutta tosiasiallisesti II Internationalen päätyön suunta oli opportunistinen. Opportunistit mukautuivat porvaristoon taipuisan pikkuporvarillisen luonteensa vuoksi, — „ortodoksit“ taas vuorostaan mukautuivat opportunisteihin „säilyttääkseen yhtenäisyyden“ opportunistien kanssa, säilyttääkseen „rauhan puolueessa“. Tuloksena oli opportunistien herruus, sillä ketju, joka kytki toisiinsa porvariston politiikan ja „ortodoksien“ politiikan, tuli näin yhtenäiseksi.

Se oli kapitalismin verrattain rauhallisen kehityksen aikaa, niin sanoakseni sotaa edeltänyttä kautta, jolloin imperialismin katastrofimaaiset ristiriidat eivät olleet vielä ehtineet paljastua täysin silminnähtäviksi, jolloin työväen taloudelliset lakot ja ammattiliitot kehittyivät enemmän tai vähemmän „normaalisesti“, jolloin vaalitaistelu ja parlamenttiryhvät tuottivat „päätähuimaavaa“ menestystä, jolloin legaalisia taistelumuotoja ylistettiin maasta taivaaseen ja legaalisuudella luultiin voitavan „tappaa“ kapitalismi — sanalla sanoen aikaa, jolloin II Internationalen puolueet ihroituiivat eivätkä enää tahtoneet vakavasti ajatella vallankumousta, proletariaatin diktatuuria, joukkojen vallankumouksellista kasvatusta.

Eheän vallankumouksellisen teorian asemesta oli ristiriitaisia teoreettisia väittämiä ja teorian katkelmia, jotka olivat irrallaan joukkojen elävästä vallankumouksellisesta taistelusta ja olivat muuttuneet lahonneiksi dogmeiksi. Näön vuoksi tietenkin muistettiin Marxin teoriaa, mutta vain siksi, että siitä olisi saatu kuohituksi pois elävä vallankumouksellinen henki.

Vallankumouksellisen politiikan asemesta oli näivettynyttä poroporvarillisuutta ja kuivakiskoista politikointia, parlamentaarista diplomatiaa ja parlamentaarisia sommitelmia. Näön vuoksi tietenkin hyväksyttiin „vallankumouksellisia“ päätöksiä ja tunnuksia, mutta vain sitä varten, että ne painettaisiin villasella.

Sen sijaan, että puoluetta olisi kasvatettu ja että sille olisi opetettu oikeaa vallankumoustaktiikkaa sen omien virheiden opetusten pohjalla, kipeät kysymykset taiten kierrettiin, niitä peiteltiin ja hämättiin.

Näön vuoksi oltiin tietysti valmiita puhumaan kipeistäkin kysymyksistä, mutta vain siksi, että asia saataisiin päättymään johonkin venyvään päätöslauselmaan.

Tällaiset olivat II Internationalen kasvot, työmetodi ja asevarasto.

Mutta imperialististen sotien ja proletariaatin vallankumoustaistelujen uusi ajanjakso teki tuloaan. Vanhat taistelutavat osoittautuivat ilmeisen riittämättömiksi ja tehottomiksi finanssipääoman kaikkivaltaa vastaan.

Oli tarkistettava II Internationalen koko toiminta, koko sen työmetodi, puhdistettava se poroporvarillisuudesta, lyhytnäköisyydestä, politikoinnista, luopuruudesta, sosiali-chauvinismista ja sosiali-pasifismista. Oli tarkistettava II Internationalen koko asevarasto, heitettävä pois kaikki, mikä oli ruostunutta ja lahoa, taottava uusia aselajeja. Ilman tällaista ennakotyötä ei ollut lähtemistä sotaan kapitalismia vastaan. Ilman sitä oli tarjolla vaara, että proletariaatti joutuisi riittämättömästi aseistettuna, vieläpä suorastaan aseistamattomanakin uusiin vallankumousotteluihin.

Tämä kunnia, II Internationalen Augeiaan tallien yleinen tarkastus ja suursiivous, lankesi leninismin osalle.

Tällaisessa tilanteessa syntyi ja muovautui leninismin metodi.

Mitä vaatimuksia tämä metodi asettaa?

Ensiksi: on tarkistettava II Internationalen teoreettiset dogmit joukkojen vallankumouksellisen taistelun tulessa, elävän käytännön tulessa, t. s. on rakennettava jälleen teorian ja käytännön välinen särkynyt yhteys, poistettava juopa niiden väliltä, sillä vain siten on

luotavissa todella proletaarinen puolue, joka on aseistettu vallankumouksellisella teorialla.

Toiseksi: on tarkistettava II Internationalen puolueiden politiikka ei niiden tunnusten eikä päätöslauselmien mukaan (joihin ei ole uskomista), vaan niiden tekojen, niiden toiminnan perusteella, sillä vain siten on saavutettavissa ja ansaittavissa proletaarijoukkojen luottamus.

Kolmanneksi: koko puolue työ on järjestettävä uudestaan, uuteen, vallankumoukselliseen tapaan, joukkojen kasvattamisen ja valmistamisen hengessä vallankumoustaisteluun, sillä vain siten voidaan joukot valmistaa proletaariseen vallankumoukseen.

Neljänneksi: proletaaristen puolueiden on harjoitettava itsearvostelua ja itsekasvatusta ottaen oppia omista virheistään, sillä vain siten ovat kasvatettavissa puolueen todelliset kaaderit ja todelliset johtajat.

Tämä on leninismin metodin perusta ja olemus.

Miten tätä metodia sovellettiin käytäntöön?

II Internationalen opportunisteilla on joukko teoreettisia dogmeja, joista he lähtevät ja joihin he palaavat alituisesti. Tarkastelkaamme muutamia niistä.

Ensimmäinen dogmi: proletariaatin vallanoton ehdoista. Opportunistit vakuuttavat, että proletariaatti ei voi eikä saa ottaa valtaa käsiinsä, ellei se itse ole enemmistönä maassa. Todistuksia ei ole minkäänlaisia, sillä tätä järjetöntä väitettä on sekä teoriassa että käytännössä mahdoton todistaa. Mutta olettaamme asian olevan niin, vastaa Lenin II Internationalen herroille. Entä sitten, jos on muodostunut sellainen historiallinen tilanne (sota, maatalouspula j.n.e.), jonka aikana proletariaatilla, joka on väestön vähemmistö, on

on mahdollisuus liittää ympärilleen työtätekevien joukkojen suuri enemmistö,— miksei se silloin ottaisi valtaa käsiinsä? Miksei proletariaatti käyttäisi hyväkseseen suotuisaa kansainvälistä ja sisäistä tilannetta murtaakseen pääoman rintaman ja jouduttaakseen yleistä ratkaisua? Eikö Marx jo viime vuosisadan 50-luvulla sanonut, että proletaarisen vallankumouksen asiat Saksassa saattaisivat olla „mainiolla kannalla“, jos proletariaatin vallankumousta voitaisiin tukea niin sanoaksemme „talonpoikaissodan toisella painoksella“¹⁷? Eikö kaikille ole tunnettua, että Saksassa oli silloin proletaareja suhteellisesti vähemmän kuin esimerkiksi Venäjällä v. 1917? Eikö Venäjän proletaarinen vallankumous ole käytännössä osoittanut, että tällä II Internationalen sankareitten mielidogmilla ei ole proletariaatille mitään merkitystä elämässä? Eikö ole selvää, että joukkojen vallankumouksellisen taistelun käytäntö lyö sähäleiksi tuon lahon dogmin?

Toinen dogmi: proletariaatti ei voi säilyttää valtaa käsissään, jollei sen käytettävissä ole riittävää määrää valmiita kulttuuri- ja hallintokaadereita, jotka kykenevät järjestämään maan hallinnon,— ensin on luotava nämä kaaderit kapitalismin vallitessa ja vasta sitten otettava valta. Olettakaamme niin, vastaa Lenin, mutta miksikä ei voitaisi tehdä niinpäin, että ensin otetaan valta, luodaan suotuisat ehdot proletariaatin kehittymiselle ja sitten marssitaan eteenpäin seitsenpeninkulmaisoin askelin kohottamaan työtätekevien joukkojen kulttuuritasoa, kouluttamaan työläisistä lukuisia johtaja- ja hallintokaadereita? Eikö käytäntö Venäjällä ole osoittanut, että työläisistä kohonneet johtajakaaderit kasvavat proletariaatin valtakaudella

sata kertaa nopeammin ja perusteellisemmin kuin pääoman valtakaudella? Eikö ole selvää, että joukkojen vallankumouksellisen taistelun käytäntö murskaa armotta tämänkin opportunistien teoreettisen dogmin?

Kolmas dogmi: proletariaatti ei voi sovelluttaa poliittisen suurlakon metodia, sillä se on teoreettisesti kestämaton (kts. Engelsin arvostelua), käytännössä vaarallinen (voi saattaa sekasortoon maan talouselämän säännöllisen kulun ja tyhjentää ammattiliittojen kassat), se ei voi korvata parlamentaarisia taistelumuotoja, jotka ovat proletariaatin luokkataistelun päämuoto. Hyvä on, vastaavat leniniläiset. Mutta ensiksikään Engels ei arvostellut mitä suurlakkoa tahansa, vaan ainoastaan suurlakon määrättyä lajia, anarkistien taloudellista suurlakkoa¹⁸, jolla anarkistit tahtovat korvata proletariaatin poliittisen taistelun,— mitä tekemistä tällä kaikella on poliittisen suurlakon metodin kanssa? Toiseksi, kuka on todistanut ja missä, että parlamentaarinen taistelumuoto on proletariaatin taistelun päämuoto? Eikö vallankumousliikkeen historia osoita, että parlamenttitaistelu on vain koulu ja apuväline parlamentin ulkopuolella käytävän proletariaatin taistelun järjestämiseksi, että työväenliikkeen peruskysymykset kapitalismin vallitessa ratkaistaan voimalla, proletaarijoukkojen välittömällä taistelulla, niiden suurlakolla, niiden kapinalla? Kolmanneksi, mistä on ilmestynyt kysymys parlamentaarisen taistelun korvaamisesta poliittisen suurlakon metodilla? Missä ja milloin poliittisen suurlakon kannattajat ovat pyrkineet korvaamaan parlamentaariset taistelumuodot parlamentin ulkopuolella käytävän taistelun muodoilla? Neljänneksi, eikö Venäjän vallankumous ole osoitta-

nut, että poliittinen suurlakko on mitä parhain proletarisen vallankumouksen koulu ja korvaamaton keino mitä laajimpien proletaarijoukkojen mobilisoimiseksi ja järjestämiseksi lähdetessä rynnäkköön kapitalismin linnoituksia vastaan? Mitä tekemistä tässä on poroporvarillisilla voivotteluilla talouselämän säännöllisen kulun sekasortoon saattamisesta ja ammattiliittojen kassoista? Eikö ole selvää, että vallankumouksellisen taistelun käytäntö kumoaa tämänkin opportunistien dogmin?

J.n.e., y.m.s.

Juuri tämän tähden Lenin sanoi, että „vallankumouksellinen teoria ei ole dogmi“, että se „muovautuu lopullisesti vasta kiinteässä yhteydessä todellisen joukkoliikkeen ja todellisen vallankumousliikkeen käytännön kanssa“ („Lastentauti“¹⁹), sillä teorian on palveltava käytäntöä, sillä „teorian on vastattava käytännön esillenostamiin kysymyksiin“ („Kansan ystävät“²⁰), sillä teoria on tarkastettava käytännön tosiasioiden valossa.

Mitä tulee II Internationalen puolueiden poliittisiin tunnuksiin ja poliittisiin päätöksiin, niin riittää, kun muistamme „sota sotaa vastaan“-tunnuksen historian, ymmärtääksemme näiden puolueiden poliittisen käytännön koko vilpillisyyden ja mädännäisyyden, puolueiden, jotka verhoavat vallankumouksenvastaista toimintaansa mahtipontisilla vallankumouksellisilla tunnuksilla ja päätöslauselmilla. Kaikki muistavat II Internationalen mahtipontisen esiintymisen Baselin kongressissa²¹, jossa uhattiin imperialisteja kaikilla kapinan kauhuilla ja pelottavalla tunnuksella „sota sotaa vastaan“, jos imperialistit uskaltavat alkaa

sodan. Mutta kukapa ei muistaisi, että jonkin ajan kuluttua, juuri sodan edellä, Baselin päätöslauselma painettiin villasella ja työläisille annettiin uusi tunnus — tuhota toisiaan kapitalistisen isänmaan kunniaksi? Eikö ole selvää, että vallankumoukselliset tunnukset ja päätöslauselmat eivät ole penninkään arvoisia, jos niitä ei vahvisteta teoilla? Voidakseen ymmärtää opportunismien politikoitsijain koko halpamaisuuden ja leninismin metodin koko suuruuden, on vain verrattava Leninin politiikkaa, joka tähtäsi imperialistisen sodan muuttamiseen kansalaissodaksi, II Internationalen kavalluspolitiikkaan sodan aikana.

En voi olla esittämättä tässä erästä kohtaa Leninin kirjasta „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky“, jossa hän ruuskii ankarasti II Internationalen johtajan K. Kautskyn opportunistista yritystä arvostella puolueita niiden paperilla esitettyjen tunnusten ja asiakirjojen mukaan eikä niiden tekojen mukaan:

„Kautsky harjoittaa tyypillistä pikkuporvarillista, poroporvarillista politiikkaa, kuvitellen... että tunnuksen esittäminen muuttaa asian. Porvarillisen demokratian koko historia paljastaa tämän harhakuvitelman: kansan pettämiseksi porvarilliset demokraatit ovat aina esittäneet ja aina esittävät mitä „tunnuksia“ taivansa. Kysymys on siitä, että koetellaan niiden vilpittömyys, että sanoja verrataan tekoihin, ettei tyydytä idealistiseen tai veijarimaiseen fraasiin, vaan että koetetaan saada selville asian todellinen luokkasisältö“ (kts. XXIII osa, s. 377).

En edes puhukaan II Internationalen puolueiden itsearvostelun pelosta, niiden tavasta salata virheitään, hämätä kipeät kysymykset, peitellä puutteellisuksiinsa valheellisella hyvinvoinnin näytteilleasettamisella, joka tylsistää elävän ajattelun ja jarruttaa puolueen vallankumouksellista kasvatusta sen omien

virheiden pohjalla, tuosta tavasta, jota Lenin pilkkasi ja jonka hän naulitsi häpeäpaaluun. Lenin kirjoittaa kirjassaan „Lastentauti“ proletaaristen puolueiden itsearvostelusta seuraavaa:

„Poliittisen puolueen suhtautuminen virheisiinsä on yksi tärkeimpiä ja varmimpia arvioperusteita puolueen vakavuudelle ja sen tosiasialliselle velvollisuuksiensa täyttämislle luokkaansa ja työtätekevien joukkoja kohtaan. Virheen avoin tunnustaminen, sen syiden selville saaminen, sen aiheuttaneen tilanteen erittely, virheen korjaamiseksi välttämättömien keinojen huolellinen harkitseminen — juuri se on vakavan puolueen tunnusmerkki, juuri se on sen velvollisuuksiensa täyttämistä, juuri se on luokan ja sitten joukkojenkin kasvattamista ja opettamista“ (kts. XXV osa, s. 200).

Jotkut sanovat, että omien virheiden paljastaminen ja itsearvostelu ovat vaarallisia puolueelle, sillä vihollinen voi käyttää niitä proletariaatin puoluetta vastaan. Lenin piti tuollaisia vastaväitteitä harkitsemattomina ja aivan väärinä. Niinpä hän sanoi siitä kirjassaan „Askel eteenpäin“ jo v. 1904, jolloin puolueemme oli vielä heikko ja pieni:

„He (s. o. marxilaisten vastustajat. J. St.) ovat vahingoniloisia ja virnistelevät tarkkaillessaan kiistojamme; he koettavat tietysti poimia omia tarkoitusperiään varten erinäisiä kohtia kirjassani, jossa käsitellään puolueemme puutteellisuuksia ja vikoja. Venäläiset sosialidemokraatit ovat jo riittävästi tottuneet taisteluiden tuleen ollakseen välittämättä noista näykkimisistä, jatkaakseen niiden uhallakin itsearvosteluaan ja omien puutteellisuuksiensa säälimätöntä paljastamista, jotka varmasti ja välttämättä tulevat voitetuiksi työväenliikkeen kasvaessa“ (kts. VI osa, s. 161).

Tällaiset ovat yleensä leninisin metodin luonteenomaiset piirteet.

Se, mikä sisältyy Leninin metodiin, sisältyi peruspiirteissään jo Marxin oppiin, joka Marxin sanojen

mukaan oli „olemukseltaan arvostelevaa ja vallankumouksellista“²². Leninin metodi on alusta loppuun juuri tämän arvostelevan ja vallankumouksellisen hengen läpitunkema. Mutta olisi väärin luulla, että Leninin metodi on Marxin metodin yksinkertaista uudelleenesittämistä. Itse asiassa Leninin metodi ei ole ainoastaan Marxin arvostelevan ja vallankumouksellisen metodin, hänen materialistisen dialektiikkansa uudelleenesittämistä, vaan myöskin sen konkretisointia ja edelleenkehittämistä.

III

TEORIA

Tästä aineesta otan käsiteltäväkseni kolme kysymystä:

- a) teorian merkitys proletaariselle liikkeelle,
- b) vaistovaraisuuden „teorian“ arvostelu,
- c) proletaarisen vallankumouksen teoria.

1) **Teorian merkitys.** Jotkut luulevat, että leninismi on käytännön asettamista teorian edelle siinä mielessä, että leninismille on pääasia marxilaisten perusajatus-ten käytännössä toteuttaminen, näiden perusajatus-ten „täytäntöönpano“, kun taas teoriaan nähden leninismi muka olisi jokseenkin huoleton. Kuten tunnettua, Plehanov teki usein pilaa Leninin „huolettomuudesta“ teoriaa ja eritoten filosofiaa kohtaan. Tunnettua on myös, etteivät monet nykyiset leniniläiset käytännön-miehet tunne suurtakaan mieltymystä teoriaan, varsinkin sen valtavan käytännöllisen työn taakan tähden, jonka tilanne säilyttää heidän kannettavakseen. Minun täytyy sanoa, että tämä enemmän kuin omituinen

käsitys Leninistä ja leninismistä on aivan väärä eikä vähimmäskään määrin vastaa todellisuutta ja että käytännönmiesten taipumus teorian hylkimiseen on koko leninisin hengen vastaista ja hyvin vaarallista asialle.

Teoria on kaikkien maiden työväenliikkeen kokemus sen yleisessä muodossa. Teoria tulee tietysti tarkoituksettomaksi, jollei se ole sidottu vallankumoukselliseen käytäntöön, aivan samoin kuin käytäntökin tulee sokeaksi, jollei se valaise tietään vallankumouksellisella teorialla. Mutta jos teoria kehittyy kiinteässä yhteydessä vallankumoukselliseen käytäntöön, niin siitä voi tulla työväenliikkeen mitä suurin voima, sillä teoria, ja ainoastaan teoria, voi antaa liikkeelle varmuuden, kyvyn perehtyä asioihin ja ymmärtää ympärillä sattuvien tapahtumain sisäinen yhteys, sillä teoria, ja ainoastaan teoria, voi auttaa käytäntöä ymmärtämään ei ainoastaan sitä, miten ja minne luokat ovat kulkemassa nykyisyydessä, vaan myöskin sen, miten ja minne niiden täytyy kulkea lähimmässä tulevaisuudessa. Juuri Lenin, eikä kukaan muu, on lausunut ja toistanut kymmeniä kertoja sen tunnetun väittämän, että:

„Ilman vallankumouksellista teoriaa ei voi olla vallankumouksellista liikettäkään“* (kts. IV osa, s. 380).

Lenin ymmärsi paremmin kuin kukaan muu teorian tärkeän merkityksen, erikoisesti sellaiselle puolueelle kuin on meidän puolueemme, jonka osalle on tullut kansainvälisen proletariaatin eturivin taistelijan

---

* Alleviivaus minun. J. St.

tehtävä ja jonka on toimittava sitä ympäröivässä monimutkaisessa sisäisessä ja kansainvälisessä tilanteessa. Arvaten jo v. 1902 ennakoita tämän puolueemme erikoisen tehtävän Lenin katsoi jo silloin tarpeelliseksi muistuttaa mieliin, että:

„Eturivin taistelijan tehtävän voi suorittaa vain puolue, jolla on johtonaan edistynein teoria“ (kts. IV osa, s. 380).

Tuskin tarvinnee todistella, että nyt, jolloin Leninin ennustus puolueemme tehtävästä on jo toteutunut, tämä Leninin väittämä saa erikoisen voiman ja erikoisen merkityksen.

Kenties kaikkein selvimpänä osoituksena siitä suuresta merkityksestä, jonka Lenin antoi teorialle, on pidettävä sitä tosiasiaa, että juuri Lenin, eikä kukaan muu, ryhtyi suorittamaan mitä vakavinta tehtävää — tekemään materialistisen filosofian alalla yhteenvetoa kaikesta siitä tärkeimmästä, mitä tiede oli tuonut esiin Engelsin ja Leninin välisenä aikana, ja esittämään kaikinpuolisen arvostelun marxilaisten keskuudessa ilmenneistä materialisminvastaisista virtauksista. Engels on sanonut, että „materialismin täytyy saada uusi muoto jokaisen uuden suuren keksinnön mukana“²³. Tunnettua on, että tämän tehtävän on omaa aikaansa varten suorittanut juuri Lenin mainiossa kirjassaan „Materialismi ja empiriokritisismi“²⁴. Tunnettua on, että Plehanov, joka mielellään teki pilaa Leninin „huolettomuudesta“ filosofiaa kohtaan, ei itse uskaltanut edes käydä todenteolla käsiksikään sellaisen tehtävän suorittamiseen.

2) **Vaistovaraisuuden „teorian“ arvostelu eli etujoukon merkityksestä liikkeessä.** Vaistovaraisuuden

„teoria“ on opportunistin teoria, työväenliikkeen vaistovaraisuuden palvomisen teoria, työväenluokan etujoukon, työväenluokan puolueen johtavan merkityksen tosiasiallisen kieltämisen teoria.

Vaistovaraisuuden palvomisen teoria sotii jyrkästi työväenliikkeen vallankumouksellista luonnetta vastaan, se vastustaa liikkeen suuntaamista taisteluun kapitalismin perustuksia vastaan,— se on sillä kannalla, että liikkeen on käytävä yksinomaan sellaisten vaatimusten linjaa, jotka kapitalismi voi „täyttää“ ja „hyväksyä“, se on täydellisesti „pienimmän vastustuksen linjan“ kannalla. Vaistovaraisuuden teoria on tradeunionismin ideologiaa.

Vaistovaraisuuden palvomisen teoria vastustaa jyrkästi sitä, että vaistovaraiselle liikkeelle annettaisiin tietoinen ja suunnitelmallinen luonne, se on sitä vastaan, että puolue kulkisi työväenluokan etunenässä, että puolue kohottaisi joukot tietoisuuden tasolle, että puolue johtaisi liikettä,— se on sillä kannalla, että liikkeen tietoiset ainekset eivät estäisi liikettä kulke-
masta omia teitään, se tahtoo, että puolue ainoastaan kuuntelisi vaistovaraista liikettä ja laahustaisi sen perässä. Vaistovaraisuuden teoria on liikkeen tietoisien aineksen merkityksen väheksymisen teoriaa, „perässä-laahustamisen“ ideologiaa, se on **kaikenlaisen** opportunistin loogillinen perusta.

Käytännössä tämä teoria, ilmestyttyään näyttämölle jo ennen Venäjän ensimmäistä vallankumousta, johti siihen, että sen kannattajat, niinsanotut „ekonomistit“, kielsivät itsenäisen työväenpuolueen välttämättömyyden Venäjällä, vastustivat työväenluokan vallankumouksellista taistelua tsarismin kukistamiseksi,

saarnasivat trade-unionilaista politiikkaa liikkeessä ja yleensä luovuttivat työväenliikkeen liberaalisen porvariston johtoon.

Vanhan „Iskran“ taistelu ja Leninin kirjasessaan „Mitä on tehtävä?“ suorittama loistava arvostelu „perässäläähustamisen“ teoriasta eivät ainoastaan lyöneet maahan niinsanottua „ekonomismia“, vaan loivatpa vielä teoreettisen perustankin Venäjän työväenluokan todella vallankumoukselliselle liikkeelle.

Ilman tätä taistelua ei voitu ajatellakaan itsenäisen työväenpuolueen luomista Venäjällä eikä sen johdotehtävää vallankumouksessa.

Mutta vaistovaraisuuden palvomisen teoria ei ole vain venäläinen ilmiö. Se on mitä laajimmalle levinnyt—tosin kyllä jonkinverran toisessa muodossa—poikkeuksetta kaikkiin II Internationalen puolueisiin. Tarkoitin II Internationalen johtajien äitelöittämää niinsanottua „tuotantovoimien“ teoriaa, joka puolustelee kaikkea ja yrittää sovittaa kaikki, joka toteaa tosiasiat ja selittelee niitä sen jälkeen, kun jo kaikki ovat saaneet niistä kyllikseen, ja todettuaan ne jättää asiat silleen. Marx on sanonut, että materialistinen teoria ei voi tyytyä vain selittämään maailmaa, vaan että sen pitää se myöskin muuttaa²⁵. Mutta Kautskya ja kumppaneita ei tämä liikuta, he pysähtyvät mieluummin Marxin määritelmän ensimmäiseen osaan.

Esitän erään esimerkin tämän „teorian“ monista sovellutuksista. Sanotaan, että imperialistisen sodan edellä II Internationalen puolueet uhkasivat julistaa „sodan sotaa vastaan“, jos imperialistit alkavat sodan. Sanotaan, että aivan sodan edellä nämä puolueet pai-

noivat villasella tunnuksen „sota sotaa vastaan“ ja ottivat käytäntöön päinvastaisen tunnuksen: „sota imperialistisen isänmaan puolesta“. Sanotaan, että tämän tunnusten vaihdon tuloksena oli miljoonia uhreja työläisten joukosta. Mutta olisi väärin ajatella, että joku on siihen syyllinen, että joku olisi pettänyt tai kavaltanut työväenluokan. Ei sinne päinkään! Kaikki kävi niin kuin käydä pitikin. Ensiksikin siksi, että Internationale on kuulemma „rauhan väline“ eikä sodan väline. Toiseksi siksi, että sillä „tuotantovoimain tasolla“, mikä silloin oli, ei voitu tehdä mitään muuta. „Syyllisiä“ ovat „tuotantovoimat“. Juuri näin selittää „meille“ herra Kautskyn „tuotantovoima-teoria“. Ja ken ei usko tähän „teoriaan“, hän ei ole marxilainen. Puolueiden tehtävä? Niiden merkitys liikkeessä? Mutta mitä puolue voisi tehdä sellaiselle ratkaisevalle tekijälle kuin on „tuotantovoimain taso“?..

Tällaisia esimerkkejä marxilaisuuden väärentämisestä voisi esittää suuren joukon.

Tuskin tarvinnee todistella, että tämä väärennetty „marxilaisuus“, joka on tarkoitettu verhoamaan opportunistin alastomuutta, on pelkkä eurooppalainen muunnos samasta „perässäläähustamisen“ teoriasta, jota vastaan Lenin taisteli jo ennen Venäjän ensimmäistä vallankumousta.

Tuskin tarvinnee todistella, että tämän teoreettisen vääristelyn murtaminen on välttämätön ennakko-ehto todella vallankumouksellisten puolueiden luomiselle Lännessä.

3) **Proletaarisen vallankumouksen teoria.** Leninin proletaarisen vallankumouksen teorian lähtökohtana on kolme perustoteamaa.

Ensimmäinen toteama. Finanssipääoman herruus edistyneissä kapitalistimaissa; arvopaperien liikkeellelaskeminen finanssipääoman tärkeimpänä toimintana; pääoman vienti raaka-ainelähteille yhtenä imperiaalismin perusteista; finanssioligarkian kaikkivalta finanssipääoman herruuden tuloksena,— kaikki tämä paljastaa monopolistisen kapitalismin räikeän loisuuteen, tekee kapitalististen trustien ja syndikaattien harjoittaman sorron sata kertaa tuntuvammaksi, nostattaa työväenluokassa yhä enemmän vihaa kapitalismin perustuksia vastaan, vie joukot proletaariseen vallankumoukseen, joka on niiden ainoa pelastus (kts. Leninin „Imperialismi“²⁶).

Tästä seuraa ensimmäinen johtopäätös: vallankumouksellisen kriisin kärjistyminen kapitalistisissa maissa, räjähdysten aineiden karttuminen sisäisellä, proletarisella rintamalla „emämaissa“.

Toinen toteama. Pääoman voimaperäinen vienti siirtomaihin ja riippuvaisiin maihin; „vaikutuspiirien“ ja siirtomaaomistusten laajeneminen niin, että ne käsittävät lopuksi koko maapallon; kapitalismin muuttuminen vähälukuisten „edistyneimpien“ maiden harjoittaman, maapallon väestön suunnatonta enemmistöä vastaan kohdistuvan finanssiorjuutuksen ja siirtomaa-sorron yleismaailmalliseksi järjestelmäksi,— kaikki tämä on toisaalta muuttanut erilliset kansalliset taloudet ja kansalliset alueet saman ketjun renkaiksi, jota sanotaan maailmantaloudeksi, ja toisaalta jakanut maapallon väestön kahteen leiriin: kouralliseen „edistyneimpiä“ kapitalistisia maita, jotka riistävät ja sortavat laajoja siirto- ja riippuvaisia maita, sekä siirtomaiden ja riippuvaisten maiden valtavaan

enemmistöön, joiden on pakko käydä taistelua imperialistisesta sorrosta vapautuakseen (kts. „Imperialismi“).

Tästä seuraa toinen johtopäätös: vallankumouksellisen kriisin kärjistyminen siirtomaissa, vihan yltyminen imperialismia vastaan ulkoisella rintamalla, siirtomaarintamalla.

Kolmas toteama. „Vaikutusalueiden“ ja siirtomaiden monopolinen omistus; kapitalistimaiden epätasainen kehitys, mikä vie hurjaan taisteluun maailman uudelleenjakamisesta toisaalta jo maa-alueita vallanneiden maiden ja toisaalta niiden maiden välillä, jotka tahtovat saada „osansa“; imperialistiset sodat ainoana keinona häirityn „tasapainon“ palauttamiseksi,— kaikki tämä vie kolmannen rintaman, kapitalistien välisen rintaman voimistumiseen, joka heikentää imperialismia ja helpottaa kahden ensimmäisen rintaman, vallankumouksellisen proletariaatin rintaman ja siirtomaiden vapausrintaman yhtymistä imperialismia vastaan (kts. „Imperialismi“).

Tästä seuraa kolmas johtopäätös: sotien kiertämättömyys imperialismiin vallitessa ja Euroopan proletariaatin vallankumouksen liittoutumisen välttämättömyys Idän siirtomaa-vallankumouksen kanssa yhtenäiseksi vallankumouksen maailmanrintamaksi imperialismiin maailmanrintamaa vastaan.

Lenin yhdistää kaikki nämä johtopäätökset yhdeksi yleiseksi johtopäätökseksi: „imperialismi on sosialistisen vallankumouksen aattoa“* (kts. XIX osa, s. 71).

---

* Alleviivaus minun. J. St.

Tämän mukaisesti muuttuu myös itse proletaarista vallankumousta, vallankumouksen luonnetta, sen laajuutta, sen syvyyttä koskevan kysymyksen käsittelytapakin, muuttuu vallankumouksen kaavio yleensä.

Ennen lähdettiin erittelemään proletaarisen vallankumouksen edellytyksiä tavallisesti jonkin erillisen maan taloudellisen tilan näkökannalta. Nykyään tällainen käsittelytapa on jo riittämätön. Nykyään on tarkasteltava asioita kaikkien maiden tai useimpien maiden taloudellisen tilan kannalta, maailmantalouden tilan kannalta, sillä erilliset maat ja erilliset kansalliset taloudet ovat lakanneet olemasta omintakeisia yksikköjä ja muuttuneet yhtenäisen, maailmantaloudeksi sanotun ketjun renkaiksi, sillä vanha „sivistynyt“ kapitalismi on kehittyessään muuttunut imperia-lismiksi, ja imperialismi on finanssiorjuutuksen ja siirtomaasorron yleismaailmallinen järjestelmä, jota kourallinen „edistyneimpiä“ maita pitää yllä maapallon väestön suunnatonta enemmistöä kohtaan.

Ennen oli tapana puhua proletaarisen vallankumouksen objektiivisten edellytysten olemassaolosta tai puuttumisesta erillisissä maissa tai tarkemmin sanoen jossakin kehittyneessä maassa. Nykyään tämä näkökanta on jo riittämätön. Nykyään on puhuttava vallankumouksen objektiivisten edellytysten olemassaolosta imperialistisen maailmantalouden koko järjestelmässä yhtenäisenä kokonaisuutena, eikä se seikka, että tässä järjestelmässä on joitakin teollisessa suhteessa riittämättömästi kehittyneitä maita, voi olla vallankumouksen voittamaton este, jos järjestelmä kokonaisuudessaan, tai oikeammin, koska järjestelmä kokonaisuudessaan on jo kypsinyt vallankumoukseen.

Ennen oli tapana puhua proletaarisesta vallankumouksesta jossakin kehittyneessä maassa erillisenä, omintakeisena suureena, joka asetettiin vastakohdaksi eli antipodiksi pääoman erilliselle, kansalliselle rintamalle. Nykyään on tämä katsantokanta jo riittämätön. Nykyään on puhuttava proletaarisesta maailman vallankumouksesta, sillä pääoman erilliset kansalliset rintamat ovat muuttuneet yhtenäisen, imperialismin maailmanrintamaksi nimitetyn ketjun renkaiksi, jota rintamaa vastaan on asetettava kaikkien maiden vallankumouksellisen liikkeen yhteisrintama.

Ennen pidettiin proletaarista vallankumousta yksinomaan kunkin maan sisäisen kehityksen tuloksena. Nykyään tämä katsantokanta on jo riittämätön. Nyt on proletaarista vallankumousta pidettävä ennen kaikkea tuloksena ristiriitojen kehityksestä imperialismin maailmanjärjestelmässä, tuloksena maailman imperialistisen rintamaketjun murtumisesta jossakin maassa.

Missä alkaa vallankumous, missä kohden voidaan ensimmäiseksi murtaa pääoman rintama, missä maassa?

Siellä, missä teollisuus on kehittyneintä, missä proletariaatti muodostaa enemmistön, missä kulttuuritaso on korkein, missä demokratia on laajin,— vastattiin tavallisesti aikaisemmin.

Ei,— väittää Leninin vallankumousteoria,— **ei ehdottomasti siellä, missä teollisuus on kehittyneintä j.n.e.** Pääoman rintama murtuu siellä, missä imperialismin ketju on heikoin, sillä proletaarinen vallankumous on tulos maailman imperialistisen rintamaketjun murtamisesta sen heikoimmasta kohdasta, jolloin voi käydä niin, että maa, joka on alkanut

vallankumouksen, maa, joka on murtanut pääoman rintaman, on kapitalistisessa suhteessa vähemmän kehittynyt kuin toiset, kehittyneemmät maat, jotka kuitenkin ovat jääneet kapitalismin puitteisiin.

Vuonna 1917 imperialismiin maailmanrintaman ketju osoittautui Venäjällä heikommaksi kuin muissa maissa. Täällä se murtuikin päästäten proletaarisen vallankumouksen valloilleen. Miksi? Siksi, että Venäjällä oli käynnissä mitä suurin kansanvallankumous, jonka etunenässä kulki vallankumouksellinen proletariaatti, jolla oli niin voimakas liittolainen kuin tilanherrojen sortama ja riistämä monimiljoonainen talonpoikaisto. Siksi, että vallankumousta vastassa täällä oli niin inhoittava imperialismiin edustaja kuin tsarismi, jolla ei ollut mitään moraalista arvovaltaa ja joka oli saanut osakseen väestön yleisen vihan. Venäjällä oli ketju heikompi, vaikka Venäjä oli kapitalistisessa suhteessa vähemmän kehittynyt kuin sanokaamme Ranska tai Saksa, Englanti tai Amerikka.

Missä ketju murtuu lähitulevaisuudessa? Taaskin siellä, missä se on heikoin. Ei ole mahdotonta, että ketju voi murtua sanokaamme Intiassa. Miksi? Siksi, että siellä on nuori taisteluintoinen vallankumouksellinen proletariaatti, jolla on sellainen liittolainen kuin kansallinen vapausliike,— epäilemättä suuri ja epäilemättä vankka liittolainen. Siksi, että vallankumousta vastassa siellä on sellainen kaikille tunnettu vihollinen kuin vierasmaalainen imperialismiin, jolla ei ole moraalista luottoa ja joka on saanut osakseen Intian sorrettujen ja riistettyjen joukkojen yleisen vihan.

Täysin mahdollista on myös, että ketju voi murtua Saksassa. Miksi? Siksi, että samat tekijät, jotka

vaikuttavat esimerkiksi Intiassa, alkavat vaikuttaa Saksassakin, ja on ymmärrettävää, että valtava ero Saksan ja Intian kehitystason välillä ei voi olla painamatta leimaansa vallankumouksen kulkuun ja tulokseen Saksassa.

Tämän tähden Lenin sanookin:

„Länsi-Euroopan kapitalistiset maat toteuttavat kehityksensä sosialismin... ei sosialismin yhtäläisellä „kypsymisellä“ niissä, vaan valtioiden harjoittamalla toisten valtioiden riistämällä, imperialistisen sodan aikana voitetuista valtioista ensimmäisen valtion riistämällä, johon liittyy koko Idän riistäminen. Ja toisaalta on Itä tullut lopullisesti vallankumoukselliseen liikkeeseen juuri tämän ensimmäisen imperialistisen sodan vaikutuksesta ja tullut lopullisesti vedetyksi vallankumousliikkeen yleismaailmalliseen pyörteeseen“ (kts. XXVII osa, s. 415—416).

Lyhyemmin sanoen: imperialismin rintamaketju on yleensä murtuva siellä, missä ketjun renkaat ovat heikoimmat, eikä suinkaan ehdottomasti siellä, missä kapitalismi on kehittyneintä, missä proletaareja on niin ja niin monta prosenttia, talonpoikia niin ja niin monta prosenttia j.n.e.

Siksipä tilastolliset laskelmat väestön proletaarisen aineksen prosenttiluvusta erillisessä maassa menettävät proletaarista vallankumousta koskevaa kysymystä ratkaistaessa sen erikoisen merkityksen, minkä niille niin mielellään antoivat II Internationalen kirjanoppiheet, jotka eivät ymmärtäneet imperialismia ja pelkäävät vallankumousta kuin ruttoa.

Edelleen. II Internationalen sankarit väittivät (ja väittävät edelleenkin), että porvarillis-demokraattisen vallankumouksen ja proletaarisen vallankumouksen välillä on kuilu tai ainakin kiinanmuuri, joka erottaa ne toisistaan enemmän tai vähemmän pitkällä

väliajalla, jonka kuluessa valtaan päässyt porvaristo kehittää kapitalismia, kun taas proletariaatti kartuttaa voimiaan ja valmistautuu „ratkaisevaan taisteluun“ kapitalismia vastaan. Tämä väliaika lasketaan tavallisesti moniksi kymmeniksi vuosiksi, ellei vieläkin pitemmäksi ajaksi. Tuskinpa kaipaa todistelua, että tämä kiinanmuurin „teoria“ on vailla kaikkea tieteellistä pohjaa imperialismin oloissa, että se on eikä voi olla muuta kuin porvariston vastavallankumouksellisten pyyteiden verhoamista ja kaunistelua. Tuskinpa tarvitsee todistella, että imperialismin oloissa, jotka ovat täynnä yhteentörmäysten ja sotien uhkaa, „sosialistisen vallankumouksen aaton“ oloissa, jolloin „kukoistava“ kapitalismi muuttuu „kuolevaksi“ kapitalismiksi (Lenin) ja vallankumouksellinen liike maailman kaikissa maissa kasvaa, jolloin imperialismi yhtyy poikkeuksetta kaikkien taantumuksellisten voimien kanssa aina tsarismia ja maaorjajärjestelmää myöten, tehden juuri sillä välttämättömäksi kaikkien vallankumouksellisten voimien liittoutumisen alkaen Lännen proletaarisesta liikkeestä aina Idän kansalliseen vapausliikkeeseen asti, jolloin feodaalisen maaorjuusjärjestelmän jätteen hävittäminen on mahdotonta ilman vallankumouksellista taistelua imperialismia vastaan, — tuskinpa tarvitsee todistella, että porvarillis-demokraattisen vallankumouksen täytyy enemmän tai vähemmän kehittyneessä maassa tällaisten olojen vallitessa lähentyä proletaarista vallankumousta, että edellisen täytyy kasvaessaan muuttua jälkimmäiseksi. Venäjän vallankumouksen historia on todistanut täysin selvästi tämän toteaman oikeaksi ja kiistämättömäksi. Lenin ei suotta esittänyt kirjasessaan „Kaksi taktiikkaa“ jo

vuonna 1905, Venäjän ensimmäisen vallankumouksen kynnyksellä, porvarillis-demokraattista vallankumousta ja sosialistista kumousta saman ketjun kahtena renkaana, Venäjän vallankumouksen kantovoiman yhtenäisenä ja eheänä kuvana:

„Proletariaatin täytyy viedä loppuun asti demokraattinen vallankumous yhdistäen mukaansa talonpoikaiston joukon, murtaakseen väkivalloin itsevaltiuden vastarinnan ja tehdäksään tehottomaksi porvariston horjuvaisuuden. Proletariaatin täytyy suorittaa sosialistinen vallankumous yhdistäen mukaansa väestön puoliproletaaristen ainesten joukon, murtaakseen väkivalloin porvariston vastarinnan ja tehdäksään tehottomaksi talonpoikaiston ja pikkuporvariston horjuvaisuuden. Sellaiset ovat proletariaatin tehtävät, joista uusiskralaisilla on niin ahdas käsitys kaikissa vallankumouksen kantovoimaa koskevissa järkeilyissään ja päätöslauselmissaan“ (kts. Lenin, VIII osa. s. 96).

En edes puhukaan Leninin muista, myöhemmistä teoksista, joissa ajatus porvarillisen vallankumouksen muuttumisesta kasvaessaan proletaariseksi vallankumoukseksi esiintyy Leninin vallankumousteorian eräänä kulmakivenä vieläkin selväpiirteisemmin kuin „Kahdessa taktiikassa“.

Jotkut toverit näköjään luulevat, että Lenin tuli tähän käsitykseen vasta vuonna 1916, että hän siihen asti oli muka ollut sitä mieltä, että Venäjän vallankumous pysyy porvarillisissa puitteissa, että siis valta oli siirtyvä proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin elimeltä porvariston eikä proletariaatin käsiin. Kerrotaan, että tämä väite on päässyt tunkeutumaan meidän kommunistiseen lehdistöömme. Minun on sanottava, että tämä väite on aivan väärä ja että se ei lainkaan vastaa todellisuutta.

Voisin vedota Leninin tunnettuun puheeseen III puoluekokouksessa (v. 1905), jossa hän määritteli proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin, s.o. demokraattisen vallankumouksen voiton, ei „järjestyksen“ organisatioksi“, vaan „sodan organisatioksi“ (kts. VII osa, s. 264).

Voisin edelleen vedota Leninin tunnettuihin kirjoituksiin „Väliaikaisesta hallituksesta“ (v. 1905)²⁷, joissa hän, kuvaillessaan Venäjän vallankumouksen kehityksen näköaloja, asettaa puolueen tehtäväksi „päästä siihen, että Venäjän vallankumous ei olisi joidenkin kuukausien liike, vaan monien vuosien liike, että se ei johtaisi ainoastaan pelkkiin pikku myönnytyksiin vallanpitäjain taholta, vaan näiden vallanpitäjain täydelliseen kukistamiseen“, ja joissa hän, kehittäen edelleen tätä näköalaa ja yhdistäen sen Euroopan vallankumoukseen, jatkaa:

„Ja jos se onnistuu, niin silloin... silloin vallankumouksen palo sytyttää Euroopan; porvarillisen taantumuksen näännyttämä Euroopan työmies nousee vuorostaan ja näyttää meille, „kuinka se tehdään“; silloin Euroopan vallankumousnousu vaikuttaa takaisin Venäjään ja tekee muutamien vallankumousvuosien ajanjaksosta useiden vallankumouksellisten vuosikymmenien ajanjakson“... (kts. sama, s. 191).

Edelleen voisin vedota Leninin tunnettuun, marraskuussa 1915 julkaistuu kirjoitukseen, jossa hän sanoo:

„Proletariaatti taistelee ja tulee taistelemaan uhrautuvaisesti vallan valloittamisen puolesta, tasavallan puolesta, maan pakko-
luovutuksen puolesta... „ei-proletaaristen kansanjoukkojen“
osanoton puolesta porvarillisen Venäjän vapauttamiseen **soitilaalis-feodaalisesta** „imperialismista“ (= tsarismista). Ja tätä porvarillisen Venäjän vapautumista tsarismista ja tilanherrain maavallasta

proletariaatti käyttää heti*, ei auttaakseen varakkaita talonpoikia heidän taistelussaan maatyöläisiä vastaan, vaan — suorittaakseen sosialistisen vallankumouksen liitossa Euroopan proletaarien kanssa“ (kts. XVIII osa, s. 318).

Voisin vihdoin vedota tunnettuun kohtaan Leninin kirjasessa „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky“, jossa hän, viitaten edelläesitettyyn Venäjän vallankumouksen kantovoimaa koskevaan lainaukseen „Kahdesta taktiikasta“**, tulee seuraavaan johtopäätökseen:

„On käynyt juuri niin kuin me sanoimme. Vallankumouksen kulku on vahvistanut ajatuksemme oikeaksi. Ensin yhdessä „koko“ talonpoikaiston kanssa monarkiaa vastaan, tilanherroja vastaan, keskiaikaisuutta vastaan (ja sikäli vallankumous pysyy porvarillisena, porvarillis-demokraattisena). Sitten yhdessä köyhimmän talonpoikaiston kanssa, puoliproletariaatin kanssa, kaikkien riistettyjen kanssa kapitalismia vastaan, siis myöskin kyläpohattoja, kulakkeja, keinottelijoita vastaan, ja sikäli vallankumous tulee sosialistiseksi. Yritys pystyttää keinotekoinen kiinanmuuri kummankin välille, erottaa ne toisistaan jollain muulla kuin proletariaatin valmistuneisuuden asteella ja sillä, missä määrin proletariaatti on liittoutunut maalaisköyhälistön kanssa, on mitä suurinta marxilaisuuden väärentämistä. sen mataloittamista, sen korvaamista liberalismilla“ (kts. XXIII osa, s. 391).

Tämä kai riittää.

Hyvä on, sanotaan meille, mutta miksi Lenin näin ollen taisteli „permanentin (keskeytymättömän) vallankumouksen“ ajatusta vastaan?

Siksi, että Lenin kehoitti „amentamaan loppuun asti“ talonpoikaiston vallankumoukselliset voimat ja käyttämään pohjiaan myöten sen vallankumouksellisen

* Alleviivaus minun. J. St.

** Kts. tämä osa, s. 109.— *Toim.*

energian tsarismin täydellistä hävittämistä varten, proletaariseen vallankumoukseen siirtymistä varten, kun taas „permanentin vallankumouksen“ kannattajat eivät ymmärtäneet talonpoikaiston suurta merkitystä Venäjän vallankumouksessa, aliarvioivat talonpoikaiston vallankumouksellisen energian voimaa, aliarvioivat Venäjän proletariaatin voimaa ja kykyä johtaa talonpoikaistoa ja vaikeuttivat siten talonpoikaiston vapauttamista porvariston vaikutuksesta, talonpoikaiston liittämistä proletariaatin ympärille.

Siksi, että Lenin kehoitti **kruunaamaan** vallankumouksen työn vallan siirtämisellä proletariaatille, kun taas „permanentin“ vallankumouksen kannattajat aikoivat aloittaa asian suoraan proletariaatin vallasta, ymmärtämättä, että he sulkevat siten silmänsä sellaiselta „pikku seikalta“ kuin maaorjuuden jätteet eivätkä ota huomioon niin suurta voimaa kuin on Venäjän talonpoikaisto, ymmärtämättä, että sellainen politiikka voi vain jarruttaa talonpoikaiston voittamista proletariaatin puolelle.

Lenin ei siis taistellut „permanentin“ vallankumouksen kannattajia vastaan keskeytymättömyyskysymyksen tähden, sillä Lenin itse oli keskeytymättömän vallankumouksen kannalla, vaan siksi, että he aliarvioivat talonpoikaiston, proletariaatin suurimman reservin merkitystä eivätkä ymmärtäneet proletariaatin hegemonian ajatusta.

„Permanentin“ vallankumouksen ajatusta ei saa pitää uutena ajatuksena. Sen esitti ensimmäisenä Marx 40-luvun lopulla tunnetussa „Vetoimuksessaan“ „Kommunistiliitolle“ (v. 1850). Tästä asiakirjasta ovat meidänkin „permanentikkomme“ ottaneet kes-

keytymättömän vallankumouksen ajatuksen. On huomautettava, että ottaessaan tämän ajatuksen Marxilta „permanentikkomme“ muuttivat sitä jonkin verran ja muuttaessaan „pilasivat“ sen, tehden sen käytännölliseen tarpeeseen kelpaamattomaksi. Tarvittiin Leninin kokenut käsi korjaamaan tämä virhe, ottamaan keskeytymättömän vallankumouksen ajatus Marxilta puhtaassa muodossaan ja tekemään siitä yhden vallankumousteoriansa kulmakivistä.

„Vetoimuksessaan“ Marx sanoo keskeytymättömästä (permanentista) vallankumouksesta, lueteltuaan joukon vallankumouksellisia-demokraattisia vaatimuksia, joiden toteuttamisen puolesta hän kehoittaa kommunisteja taistelemaan:

„Sen sijaan, että demokraattiset pikkuporvarit tahtovat mitä pikimmin päättää vallankumouksen ajamalla läpi mahdollisimman paljon yllämainituista vaatimuksista, meidän etumme vaatii sitä ja meidän tehtävämme on siinä, että vallankumous tehdään keskeytymättömäksi siihen saakka, kunnes kaikki enemmän tai vähemmän omistavat luokat on syrjäytetty vallasta, kunnes proletaariat valloittaa valtiiovallan, kunnes proletaarien yhdistyminen ei vain yhdessä maassa, vaan kaikissa maailman hallitsevissa maissa on päässyt niin pitkälle, että näiden maiden proletaarien välinen kilpailu lakkaa ja että ainakin ratkaisevat tuotantovoimat on keskitetty proletaarien käsiin“²⁸.

Tosin sanoen:

a) Marx ei suinkaan kehoittanut aloittamaan vallankumousta Saksassa 50-luvulla välittömästi proletaarisesta vallasta, kuten venäläisten „permanentikkomme“ suunnitelmat tekevät;

b) Marx kehoitti ainoastaan **kruunaamaan** vallankumouksen työn proletaarisen valtiiovallan pystyttämällä syrjäyttämällä askel askeleelta porvaristoryhmän

toisensa jälkeen vallan kukkuloilta, jotta sitten, proletariaatin päästyä valtaan, sytytettäisiin vallankumouksen palo kaikissa maissa,—täysin yhdenmukaisesti kaiken sen kanssa, mitä Lenin opetti ja mitä hän toteutti käytännössä meidän vallankumouksemme kulussa noudattaen teoriaansa proletaarisesta vallankumouksesta imperialismin oloissa.

Venäläiset „permanentikkomme“ eivät siis ainoastaan aliarvioineet talonpoikaiston osuutta Venäjän vallankumouksessa ja proletariaatin hegemonian aatteen merkitystä, vaan vieläpä muuttivat (huonomaksi) Marxin ajatuksen „permanentista“ vallankumouksesta ja tekivät sen käytäntöön kelpaamattomaksi.

Juuri tämän tähden Lenin pilkkasi „permanentikkojemme“ teoriaa, sanoen sitä „originelliksi“ ja „mainioksi“ ja syyttäen „permanentikkojamme“ haluttomuudesta „ajatella sitä, mistä syystä elämä on kokonaista 10 vuotta kulkenut tämän mainion teorian ohi“ (Leninin kirjoitus on kirjoitettu v. 1915, 10 vuotta sen jälkeen kun „permanentikkojen“ teoria ilmestyi Venäjälle,— kts. XVIII osa, s. 317).

Tämän tähden Lenin piti tuota teoriaa puolimenshevistisenä ja sanoi, että se „ottaa bolsheveikeilta kehoituksen proletariaatin päättäväiseen vallankumoukselliseen taisteluun ja proletariaatin poliittisen vallan pystyttämiseen, mensheveikeiltä taas — talonpoikaiston merkityksen „kieltämiseen““ (kts. Leninin kirjoitus „Vallankumouksen kahdesta linjasta“, sama).

Tällainen on Leninin ajatus porvarillis-demokraattisen vallankumouksen muuttumisesta kasvaessaan proletaariseksi, porvarillisen vallankumouksen käyttä-

misestä „viipymätöntä“ siirtymistä varten proletaariin vallankumoukseen.

Edelleen. Ennen pidettiin mahdottomana vallankumouksen voittoa yhdessä maassa, olettaen, että voiton saavuttamiseksi porvaristosta on välttämätön kaikkien edistyneimpien maiden tai ainakin useimpien sellaisten maiden proletaarien yhteinen esiintyminen. Nykyään ei tämä käsitys enää vastaa todellisuutta. Nyt on otettava lähtökohdaksi sellaisen voiton mahdollisuus, sillä eri kapitalistimaiden epätasainen ja hyppäyksiin tapahtuva kehitys imperialismin oloissa, katastrofimaisten, kiertämättömiin sotiin johtavien ristiriitojen kehittyminen imperialismin sisällä, vallankumouksellisen liikkeen kasvu maailman kaikissa maissa — tämä kaikki vie ei ainoastaan proletariaatin voiton mahdollisuuteen, vaan sen välttämättömyyteenkin eri maissa. Venäjän vallankumouksen historia on siitä suoranaisena todistuksena. Tällöin on vain muistettava, että porvariston kukistaminen on menestyksellisesti suoritettavissa vain siinä tapauksessa, että ovat olemassa eräät aivan välttämättömät edellytykset, joita ilman ei voida ajatellakaan vallanottoa proletariaatin käsiin.

Lenin sanoo näistä edellytyksistä kirjasessaan „Lastentauti“ seuraavaa:

„Vallankumouksen peruslaki, jonka kaikki vallankumoukset ja erikoisesti Venäjän kaikki kolme XX vuosisalalla tapahtunutta vallankumousta ovat vahvistaneet oikeaksi, on seuraava: vallankumousta varten ei riitä se, että riistetyt ja sorretut joukot ovat tajunneet, että on mahdotonta elää entiseen tapaan ja vaativat muutoksia; vallankumousta varten on välttämätöntä, että riistäjät eivät voisi elää ja hallita entiseen tapaan. Vasta silloin kun „pohjakerrokset“ eivät tahdo elää entiseen tapaan ja kun

„huippukerrokset“ eivät voi elää ja hallita entiseen tapaan, vasta silloin voi vallankumous voittaa. Toisin tämä totuus ilmaistaan sanoilla: vallankumous ei ole mahdollinen ilman koko kansaa (sekä riistettäviä että riistäjiä) käsittävää kriisiä*. Vallankumousta varten on siis ensiksikin päästävä siihen, että työläisten enemmistö (tai ainakin tietoisten, ajattelevien, poliittisesti aktiivisten työläisten enemmistö) käsittäisi täydelleen vallankumouksen välttämättömyyden ja olisi valmis käymään kuolemaan sen puolesta; toiseksi, että hallitsevat luokat kokisivat hallituspulaa, joka vetää takapajuisimmatkin joukot politiikkaan..., tekee hallituksen voimattomaksi ja antaa vallankumouksellisille mahdollisuuden sen nopeaan kukistamiseen* (kts. XXV osa, s. 222).

Mutta porvariston vallan kukistaminen ja proletariaatin vallan pystyttäminen yhdessä maassa ei vielä merkitse sosialismin täydellisen voiton turvaamista. Lujitettuaan valtansa ja johtaen mukanaan talonpoikaista voittaneen maan proletariaatti voi rakentaa sosialistisen yhteiskunnan, ja sen täytyy rakentaa se. Mutta merkitseekö tämä sitä, että proletariaatti siten saavuttaa sosialismin täydellisen, lopullisen voiton, toisin sanoen: merkitseekö tämä sitä, että se voi yhden ainoan maan voimilla lopullisesti lujittaa sosialismin ja täysin suojata maan interventiolta ja siis myös vanhojen olojen palauttamiselta? Ei, ei merkitse. Sitä varten on välttämätöntä vallankumouksen voitto ainakin muutamissa maissa. Tämän vuoksi on voittaneen vallankumouksen oleellisena tehtävänä vallankumouksen kehittäminen ja tukeminen muissa maissa. Sen takia voittaneen maan vallankumousta ei saa pitää vain omintakeisena, itsekohteisena suurena, vaan tukena ja välineenä proletariaatin voiton jouduttamiseksi muissa maissa.

---

* Alleviivaus minun. J. St.

Lenin on parilla sanalla ilmaissut tämän ajatuksen sanoessaan, että voittaneen vallankumouksen tehtävänä on toteuttaa „mahdollisimman paljon siitä, mikä on toteutettavissa yhdessä maassa vallankumouksen kehittämistä, tukemista ja herättämistä varten kaikissa maissa“ (kts. XXIII osa, s. 385).

Tällaiset ovat yleensä Leninin proletaarista vallankumousta koskevan teorian luonteenomaiset piirteet.

IV

PROLETARIAATIN DIKTATUURI

Tästä aineesta otan käsiteltäväkseni kolme peruskysymystä:

a) proletariaatin diktatuuri proletaarisen vallankumouksen aseena;

b) proletariaatin diktatuuri proletariaatin herruutena porvariston yli;

c) Neuvostovalta proletariaatin diktatuurin valtiomuotona.

1) **Proletariaatin diktatuuri proletaarisen vallankumouksen aseena.** Kysymys proletariaatin diktatuurista on ennen kaikkea kysymys proletaarisen vallankumouksen perussisällöstä. Proletaarinen vallankumous, sen kulku, sen kantovoima ja sen saavutukset tulevat lihaksi ja vereksi vasta proletariaatin diktatuurin kautta. Proletariaatin diktatuuri on proletaarisen vallankumouksen ase, sen elin, sen tärkein tukikohta, joka luodaan sitä varten, että se ensiksikin kukistaisi vallasta syöstyjen riistäjien vastarinnan ja varmistaisi omat saavutuksensa, ja toiseksi veisi

proletaarisen vallankumouksen päätökseen, veisi vallankumouksen sosialismin täydelliseen voittoon asti. Vallankumous voi voittaa porvariston ja kukistaa sen vallan ilman proletariaatin diktatuuriakin. Mutta vallankumous ei kykene kukistamaan porvariston vastarintaa, säilyttämään voittoa ja menemään eteenpäin sosialismin lopulliseen voittoon, ellei se kehityksensä määrättyllä asteella luo tärkeimmäksi tuekseen erikoista elintä proletariaatin diktatuurin muodossa.

„Valtakysymys on jokaisen vallankumouksen peruskysymys“ (**Lenin**). Merkitseekö tämä sitä, että kysymys rajoittuu vain vallan ottoon, vallan valtaamiseen? Ei, ei merkitse. Vallan otto on vasta asian alkua. Porvaristo, joka on syösty vallasta yhdessä maassa, jää monista syistä vielä pitkäksi aikaa voimakkaammaksi kuin proletariaatti, joka on sen kukistanut. Siksi koko kysymys on vallan säilyttämisestä, varmistamisesta ja sen tekemisestä voittamattomaksi. Mitä tarvitaan tämän tarkoitusperän saavuttamiseksi? Sitä varten on täytettävä ainakin kolme päätehtävää, jotka nousevat proletariaatin diktatuurin eteen „seuraavana päivänä“ voiton jälkeen:

a) vallasta syöstyjen ja vallankumouksen pakko-luovuttamien tilanherrojen ja kapitalistien vastarinta on murrettava, tehtävä loppu heidän kaikista ja kaikenlaisista yrityksistään pääoman vallan palauttamiseksi;

b) rakennustyö on järjestettävä siinä hengessä, että kaikki työtätekevät liitetään proletariaatin ympärille ja tämä työ johdetaan sellaiseen suuntaan, joka valmistaa luokkien likvidoimista, hävittämistä;

c) on aseistettava vallankumous, järjestettävä vallankumouksen armeija taistelua varten ulkoisia

vihollisia vastaan, taistelua varten imperialismia vastaan.

Näiden tehtävien suorittamiseksi ja täyttämiseksi tarvitaan proletariaatin diktatuuria.

„Siirtyminen kapitalismista kommunismiin“, sanoo Lenin, „on kokonainen historiallinen aikakausi. Siihen asti, kunnes se on päättynyt, jää riistäjille pakostakin vallan palauttamisen toivo ja tämä toivo muuttuu vallan palauttamisyrityksi. Ja ensimmäisen suuren tappion jälkeen vallasta suistettut riistäjät, jotka eivät olleet odottaneet kukistumistaan, eivät olleet uskoneet siihen eivätkä pitäneet mahdollisena sellaista ajatustakaan, syöksyvät kymmenkertaisella tarmolla, hurjalla kiihkolla, satakertaisesti yltyneen vihan vimalla taisteluun poisotetun „paratiisin“ palauttamiseksi, perheittensä puolesta, jotka elivät niin suloisesti ja jotka „alhainen roskaväki“ nyt tuomitsee häviöön ja kurjuuteen (eli „yksinkertaiseen“ työhön...). Ja kapitalististen riistäjien jäljessä seuraa laaja pikkuporvariston joukko, josta kymmenien vuosien historiallinen kokemus kaikissa maissa todistaa, että se hoippuu ja horjuu, tänään se seuraa proletariaattia, huomenna se pelästyy vallankumouksen vaikeuksia ja joutuu pakokauhun valtaan työläisten ensimmäisestä tappiosta tahi puolittaisesta tappiosta, hermostuu, heittelehtii sinne tänne, vaikeroi, karkaa leiristä leiriin“ (kts. XXIII osa, s. 355).

Porvaristolla on omat perusteensa valtansa palauttamisyrityksiin, sillä kukistumisensa jälkeen se jää vielä pitkäksi aikaa voimakkaammaksi kuin proletariaatti, joka on sen kukistanut.

„Jos riistäjät on lyöty hajalle ainoastaan yhdessä maassa“, sanoo Lenin, „ja tämä on tietysti tyyppillinen tapaus, sillä samanaikainen vallankumous useammassa maassa on harvinainen poikkeus,— niin he jäävät sittenkin voimakkaammaksi kuin riistetyt“ (sama, s. 354).

Missä on kukistetun porvariston voima?

Ensiksi „kansainvälisen pääoman voimassa, porvariston kansainvälisten siteiden voimassa ja lujudessa“ (kts. XXV osa, s. 173).

Toiseksi siinä, että „riistäjät pitkän aikaa vallankumouksen jälkeen säilyttävät kiertämättömästi joukon suunnattomia tosiasiallisia etuja: heille jää rahoja (rahaa ei voida heti hävittää), jonkinlainen irtain omaisuus, joskus huomattavakin, heille jää yhteyksiä, järjestämis- ja hallintotottumuksia, kaikkien hallitsemis-„salaisuuksien“ (tapojen, otteiden, keinojen, mahdollisuuksien) tuntemus, heille jää korkeampi sivistys, läheinen suhde korkeampaan teknilliseen (porvarillisesti elävään ja ajattelevaan) henkilökuntaan, heille jää verrattoman paljoa suurempi tottumus sotasasioissa (tämä on hyvin tärkeää) ja niin edespäin, ja niin edespäin“ (kts. XXIII osa, s. 354).

Kolmanneksi, „tottumuksen voimassa, pientuotannon voimassa, sillä pientuotantoa on maailmaan vielä jäänyt, ikävä kyllä, hyvin, hyvin paljon ja pientuotanto synnyttää kapitalismia ja porvaristoa alituisen, joka päivä, joka tunti, luonnonvoimaisesti ja joukkoimitassa“... sillä „luokkien hävittäminen ei merkitse ainoastaan tilanherrain ja kapitalistien pois ajamista,—sen me suoritimme verrattain helposti,— vaan se merkitsee myöskin **pien-ten tavarantuottajain poistamista**, mutta heitä ei saa ajaa pois, heitä ei saa nujertaa, heidän kanssaan pitää tulla toimeen, heidät voidaan (ja täytyy) muokata uudestaan, kasvattaa uudestaan vain hyvin pitkällisellä, verkkaisella, varovaisella organisaatorisella työllä“ (kts. XXV osa, s. 173 ja 189).

Tämän tähden Lenin sanookin:

„Proletariaatin diktatuuri on uuden luokan kaikkein uhrautuvaisinta ja säälimättömintä sotaa **mahtavampaa** vihollista vastaan, porvaristoa vastaan, jonka vastarinnan sen vallasta syökseminen **kymmenkertaistuttaa**“,

„proletariaatin diktatuuri on sitkeää taistelua, veristä ja vere-töntä, väkivaltaista ja rauhallista, sotilaallista ja taloudellista, kasvatuksellista ja hallinnollista, vanhan yhteiskunnan voimia ja perinteitä vastaan“ (sama, s. 173 ja 190).

Tuskin tarvinnee todistella, että ei ole mitään mahdollisuutta täyttää näitä tehtäviä lyhyessä ajassa, suorittaa kaikkea tätä muutamassa vuodessa. Sen vuoksi proletariaatin diktatuuria, siirtymistä kapita-

lismista kommunismiin, ei saa pitää ohikiitävänä kautena, sarjana „hyvin vallankumouksellisia“ tekoja ja asetuksia, vaan kokonaisena historiallisena ajanjaksona, joka on täynnä kansalaissotia ja ulkoisia yhteen-törmäyksiä, sitkeätä järjestämistyötä ja taloudellista rakennustyötä, hyökkäystä ja perääntymistä, voittoja ja tappioita. Tämä historiallinen ajanjakso ei ole välttämätön ainoastaan sosialismin täydellisen voiton edellytysten luomiseksi talouden ja kulttuurin alalla, vaan myöskin mahdollisuuden antamiseksi proletariaatille ensinnäkin kasvaa ja karaistua voimaksi, joka kykenee hallitsemaan maata, ja toiseksi — kasvattaa ja muokata uudelleen pikkuporvarilliset kerrokset sellaiseen suuntaan, joka takaa sosialistisen tuotannon järjestämisen.

„Teidän on“, sanoi Marx työläisille, „kestettävä 15, 20, 50 vuotta kansalaissotaa ja kansainvälisiä taisteluita, ei ainoastaan sitä varten, että muuttaisitte olosuhteet, vaan myöskin sitä varten, että muuttuisitte itse ja tulisitte kykeneviksi poliittiseen valtaan“ (kts. K. Marx ja F. Engels. Teokset, VIII osa, s. 506).

Jatkaen ja kehittäen edelleen Marxin ajatusta Lenin kirjoittaa:

„Proletariaatin diktatuurin aikana on uudestikasvatettava miljoonia talonpoikia ja pikkuisäntiä, satoja tuhansia toimitsijoita, virkamiehiä, porvarillisia intelligenttejä, alistettava heidät kaikki proletaarisen valtion ja proletariaatin johdon alaisiksi, voitettava heidän porvarilliset tottumuksensa ja perinteensä“, samoin kuin on välttämätöntä „...kasvattaa uudelleen... pitkäaikaisessa taistelussa, proletariaatin diktatuurin pohjalla, itse proletaaritkin, jotka eivät vapaudu omista pikkuporvarillisista ennakkoluuloistaan kerralla, eivät ihmeen avulla, eivät jumalanäidin käskystä, eivät tunnuksen, päätöslauselman eikä asetuksen voimalla, vaan ainoastaan pitkäikäisessä ja vaikeassa joukkotaistelussa pikkuporvarillista joukkovaikutusta vastaan“ (kts. XXV osa, s. 248 ja 247).

2) **Proletariaatin diktatuuri proletariaatin herruutena porvariston yli.** Edelläsanoitusta jo nähdään, että proletariaatin diktatuuri ei ole pelkkä henkilöiden vaihdos hallituksessa, „kabinetin“ vaihdos t.m.s., missä vanhat taloudelliset ja poliittiset olot jätetään koskemattomiksi. Kaikkien maiden menshevikit ja opportunistit, jotka pelkäävät diktatuuria kuin tulta ja vaihtavat peloissaan diktatuurikäsitteen „vallan valtaamis“-käsitteeseen, tarkoittavat tällä „vallan valtaamisella“ tavallisesti „kabinetin“ vaihdosta, Scheidemannin ja Nosken, Macdonaldin ja Hendersonin kaltaisista miehistä muodostetun uuden ministeristön valtaan astumista. Tuskin kaipaa selitystä se, että näillä ja tämäntapaisilla kabinettien vaihdoksilla ei ole mitään yhteistä proletariaatin diktatuurin kanssa, todellisen proletariaatin todellisen vallanoton kanssa. Kun Macdonaldit ja Scheidemannit ovat vallassa vanhan porvarillisen järjestyksen säilyessä, niin heidän niinsanotut hallituksensa eivät voi olla mitään muuta kuin apukoneisto porvariston käsissä, imperialismin mätähaavoja salaava verho, ase porvariston käsissä sorrettujen ja riistettyjen joukkojen vallankumousliikettä vastaan. Pääoma tarvitsee näitä hallituksia kaihtimena silloin, kun sille on epämukavaa, epäedullista, vaikeata sortaa ja riistää joukkoja ilman kaihdinta. Tällaisten hallitusten syntyminen on tietenkin merkinä siitä, että „heillä siellä“ (s.o. kapitalisteilla), „Shipkalla“, ei kaikki ole rauhallista, mutta tuollaiset hallitukset pysyvät siitä huolimatta pakostakin väriään muuttaneina pääoman hallituksina. Macdonaldin tai Scheidemannin hallituksesta on vallan valtaamiseen proletariaatin käsiin yhtä pitkä matka kuin maasta

taivaaseen. Proletariaatin diktatuuri ei ole hallituksen vaihdos, vaan uusi valtio uusine valtaelimineen keskuksessa ja paikkakunnilla, proletariaatin valtio, joka syntyy vanhan valtion, porvariston valtion raunioille.

Proletariaatin diktatuuri ei synny porvarillisen järjestelmän pohjalla, vaan tätä järjestelmää murskattaessa, porvariston kukistamisen jälkeen, pakoluovutettaessa tilanherrojen ja kapitalistien omaisuutta, yhteiskunnallistettaessa perustuotantovälineitä, proletariaatin väkivaltaisen vallankumouksen kulussa. Proletariaatin diktatuuri on vallankumouksellinen valta, joka nojaa väkivaltaan porvaristoa vastaan.

Valtio on koneisto hallitsevan luokan käsissä sen luokkaviihollisten vastarinnan kukistamiseksi. Tässä suhteessa ei proletariaatin diktatuuri oleellisesti mitenkään eroa jonkun muun luokan diktatuurista, sillä proletaarinen valtio on koneisto porvariston kukistamiseksi. Mutta on eräs oleellinen ero. Se on siinä, että kaikki tähänastiset luokkavaltiot ovat olleet riistävän vähemmistön diktaturia riistetyn enemmistön yli, kun sen sijaan proletariaatin diktatuuri on riistetyn enemmistön diktaturia riistävän vähemmistön yli.

Lyhyemmin sanoen: **proletariaatin diktatuuri on lailla rajoittamatonta ja väkivaltaan nojautuvaa proletariaatin herruutta porvariston yli, herruutta, joka nauttii työtätekevien ja riistettyjen joukkojen myötätuntoa ja kannatusta (Lenin. „Valtio ja vallankumous“).**

Tästä seuraa kaksi perusjohtopäätöstä:

Ensimmäinen johtopäätös. Proletariaatin diktatuuri ei voi olla „täyttä“ demokratiaa, demokratiaa kaikille, sekä rikkaille että köyhille, — proletariaatin

diktatuurin „on oltava **uudella tavalla** demokraattinen valtio (proletaareja ja yleensä omistamattomia varten *) ja **uudella tavalla** diktatoorinen (porvaristoa vastaan *)“ (kts. XXI osa, s. 393). Kautskyn ja kumppanien jutut yleisestä tasa-arvoisuudesta, „puhtaasta“ demokraatiasta, „täydellisestä“ demokratiasta j.n.e., ovat sen epäämättömän tosiasian porvarillista peittelemistä, että riistettävien ja riistäjien tasa-arvoisuus on mahdoton. „Puhtaan“ demokratian teoria on työväenluokan huippukerroksen, imperialististen rosvojen kesyttämän ja syöttämän huippukerroksen teoriaa. Tuo teoria on synnytetty peittelemään kapitalismin mätähaavoja, koristelemaan imperialismia ja antamaan sille moraalista voimaa taistelussa riistettyjä joukkoja vastaan. Kapitalismin vallitessa ei riistetyillä ole eikä voi olla todellisia „vapauksia“ jo senkään tähden, että huoneistot, kirjapainot, paperivarastot y.m., jotka ovat välttämättömiä „vapauksien“ nauttimiseksi, ovat riistäjien etuoikeutena. Kapitalismin vallitessa ei ole eikä voi olla riistettyjen joukkojen todellista osallistumista maan hallitsemiseen jo senkään tähden, että kapitalismin vallitessa ei kansa demokraattisimmissakaan oloissa koskaan aseta hallitusta, vaan sen asettavat Rotschildit ja Stinnesit, Rockefellerit ja Morganit. Kapitalismin vallitessa on demokratia kapitalistista demokratiaa, riistävän vähemmistön demokratiaa, joka perustuu riistetyn enemmistön oikeuksien rajoittamiseen ja on suunnattu tätä enemmistöä vastaan. Vain proletaarisen diktatuurin vallitessa ovat mahdollisia todelliset vapaudet riistetyille ja proletaarien sekä

---

* Alleviiivaus minun. **J. St.**

talonpoikain todellinen osanotto maan hallitsemiseen. Proletariaatin diktatuurin vallitessa on demokratia **proletaarista** demokratiaa, riistetyn enemmistön demokratiaa, joka perustuu riistävän vähemmistön oikeuksien rajoittamiseen ja on suunnattu tätä vähemmistöä vastaan.

Toinen johtopäätös. Proletariaatin diktatuuri ei voi syntyä porvarillisen yhteiskunnan ja porvarillisen demokratian rauhallisen kehityksen tuloksena,— se voi syntyä vain porvarillisen valtiokoneiston, porvarillisen armeijan, porvarillisen virkakoneiston, porvarillisen poliisin murskaamisen tuloksena.

„Työväenluokka ei voi yksinkertaisesti ottaa haltuunsa valmista valtiokoneistoa ja panna sitä käyntiin omiin tarkoituksiinsa“,— sanovat Marx ja Engels „Kommunistisen puolueen Manifestin“ alkulauseessa.— Proletaarisen vallankumouksen täytyy „...ei siirtää byrokraattis-sotilaallista koneistoa käsistä toisiin, kuten tähän asti, vaan **murskata** se...—tämä on jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehto mannermaalla“, sanoo Marx kirjeessään Kugelmannille v. 1871²⁹.

Marxin rajoittava sanonta mannermaasta on antanut kaikkien maiden opportunisteille ja menshevikeille aiheen pitää suurta ääntä siitä, että Marx piti siis mahdollisena porvarillisen demokratian rauhallista kehittymistä proletaariseksi demokratiaksi ainakin joissakin Euroopan mantereen ulkopuolella olevissa maissa (Englanti, Amerikka). Marx tosiaan piti sitä mahdollisena, ja hänellä oli perusteet tällaiseen olettamukseen Englantiin ja Amerikkaan nähden viime vuosisadan 70-luvulla, jolloin ei vielä ollut monopolistista kapitalismia, ei ollut imperialismia eikä näissä maissa silloin vielä, niiden kehityksen erikoisten ehtojen

vuoksi, ollut kehittyneyttä sotilasmahtia ja byrokraatismia. Näin olivat asiat siihen asti kun kehittyneet imperialismit ilmestyivät. Mutta sitten, 30—40 vuoden kuluttua, kun asiointi näissä maissa oli perinpohjin muuttunut, kun imperialismi oli kehittyneet ja käsitti poikkeuksetta kaikki kapitalistiset maat, kun myöskin Englannissa ja Amerikassa oli syntynyt sotilasmahti ja byrokraatismi, kun Englannin ja Amerikan rauhallisen kehityksen erikoiset edellytykset olivat hävinneet,—niin näihin maihin nähden tehtyjen rajoitusten täytyi hävitä itsestään.

„Nyt“, sanoo Lenin, „vuonna 1917, ensimmäisen imperialistisen suursodan aikana, tämä Marxin tekemä rajoitus katoaa. Sekä Englanti että Amerika, koko maailman suurimmat ja viimeiset anglosaksilaisen „vapauden“ edustajat siinä mielessä, että niissä ei ollut sotilasmahtia eikä byrokraatismia, ovat nyt luisuneet täydellisesti yleis-eurooppalaiseen, likaiseen, veriseen byrokraattisotilaallisten laitosten suohon, jotka laitokset alistavat kaiken valtaansa, musertavat kaiken painollaan. Nyt on sekä Englannissa että Amerikassa „jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehtona“ „valmiin“ „valtiokoneen“ (joka niissä on vuosina 1914—17 saatettu „eurooppalaiseen“, yleisimperialistiseen täydellisyyteen) **s ä r k e m i n e n , m u r s k a a m i n e n**“ (kts. XXI osa, s. 395).

Toisin sanoen, laki proletariaatin väkivaltaisesta vallankumouksesta, laki porvarillisen valtiokoneiston särkemisestä sellaisen vallankumouksen ennakkoehtona on maailman imperialististen maiden vallankumouksellisen liikkeen kiertämätön laki.

Tietenkin kaukaisessa tulevaisuudessa, jos proletariaatti voittaa tärkeimmässä kapitalismin maissa ja jos nykyisen kapitalistisen ympäristön tilalle tulee sosialistinen ympäristö, on „rauhallinen“ kehitystie täysin

mahdollinen muutamille kapitalistisille maille, joiden kapitalistit „epäsuotuisan“ kansainvälisen tilanteen pakoittamina katsovat tarkoituksenmukaiseksi tehdä „vapaaehtoisesti“ oleellisia myönnytyksiä proletariaatille. Mutta tämä oletamus koskee vain kaukaista ja mahdollista tulevaisuutta. Lähitulevaisuuteen nähden ei tälle olettamukselle ole mitään, ei yhtään mitään pohjaa.

Siksi Lenin on oikeassa sanoessaan:

„Proletaarinen vallankumous on mahdoton ilman porvarillisen valtiokoneiston väkivaltaista murskaamista ja sen korvaamista uudella“ (kts. XXIII osa, s. 342).

3) Neuvostovalta proletariaatin diktatuurin valtiomuotona. Proletariaatin diktatuurin voitto merkitsee porvariston nujertamista, porvarillisen valtiokoneiston särkemistä, proletaarisen demokratian asettamista porvarillisen demokratian tilalle. Se on selvää. Mutta mitkä ovat ne järjestöt, joiden avulla tämä valtava työ voidaan suorittaa? Että proletariaatin vanhat järjestömuodot, jotka ovat kehittyneet porvarillisen parlamentarismien pohjalla, ovat riittämättömät tähän työhön,—siitä voi tuskin olla epäilystä. Minkälaisia ovat sitten ne proletariaatin uudet järjestömuodot, jotka pystyvät suorittamaan porvarillisen valtiokoneiston haudankaivajan tehtävän, jotka kykenevät ei ainoastaan särkemään tätä koneistoa eikä vain vaihtamaan porvarillista demokratiaa proletaariseen demokratiaan, vaan jotka kykenevät myös tulemaan proletaarisen valtiovallan perustaksi?

Tämä proletariaatin uusi järjestömuoto on Neuvostot.

Missä on Neuvostojen voima vanhoihin järjestömuotoihin verraten?

Siinä, että Neuvostot ovat proletariaatin **kaikkialle ulottuvat** joukkojärjestöt, sillä ne ja vain ne käsittävät poikkeuksetta kaikki työläiset.

Siinä, että Neuvostot ovat **ainoat** joukkojärjestöt, jotka yhdistävät kaikki sorretut ja riistetyt, työläiset ja talonpojat, sotilaat ja matruusit, ja joissa joukkojen taistelun poliittinen johto niiden etujoukon, proletariaatin, taholta on tämän vuoksi kaikkein helpoimmin ja kaikkein täydellisimmin toteutettavissa.

Siinä, että Neuvostot ovat joukkojen vallankumoustaistelun, joukkojen poliittisten esiintymisten, joukkojen kapinan **mahtavimmat elimet**, jotka todella kykenevät murtamaan finanssipääoman ja sen valtiollisten lisäkkeiden kaikkivallan.

Siinä, että Neuvostot ovat itse joukkojen **välittömiä** järjestöjä, siis **kaikkein demokraattisimpia** ja niin muodoin kaikkein arvovaltaisimpia joukkojen järjestöjä, jotka mitä suurimmassa määrässä helpottavat joukkojen osanottoa uuden valtion järjestämiseen ja hallitsemiseen, ja jotka mitä suurimmassa määrässä päästävät oikeuksiinsa joukkojen vallankumouksellisen energian, aloitteellisuuden ja luovat kyvyt taistelussa vanhan järjestyksen murskaamiseksi, taistelussa uuden, proletaarisen järjestyksen puolesta.

Neuvostovalta on paikallisten Neuvostojen yhtyminen ja muodostuminen yhdeksi yhteiseksi valtiojärjestöksi, proletariaatin, sorrettujen ja riistettyjen joukkojen etujoukon ja hallitsevan luokan valtiojärjestöksi,— yhtyminen Neuvostojen Tasavallaksi.

Neuvostovallan olemus on siinä, että juuri niiden luokkien joukkoluontoisimmat ja vallankumouksellisimmat järjestöt, joita kapitalistit ja tilanherrat sortivat, ovat nyt „koko valtiovallan, koko valtiokoneiston vakituinen ja ainoa perusta“, että „juuri ne joukot, jotka kaikkein demokraattisimmissakin porvarillisissa tasavalloissa“, vaikka lain mukaan ovatkin olleet tasarvoisia, on „todellisuudessa tuhansin keinoin ja verukkein syrjäytetty osallistumisesta poliittiseen elämään ja demokraattisten oikeuksien ja vapauksien nauttimisesta, vedetään nyt osallistumaan vakituisesti, ehdottomasti sekä samalla ratkaisevasti demokraattiseen valtion hallitsemiseen“* (kts. Lenin, XXIV osa, s. 13).

Tämän tähden Neuvostovalta on valtiojärjestön uusi muoto, joka periaatteellisesti eroaa vanhasta, porvarillis-demokraattisesta ja parlamentaarisesta muodosta, uusi valtiotyyppi, joka ei ole sopeutettu työtä-tekevien joukkojen riistämisen- ja sortamistehtäviin, vaan niiden kaikesta sorrosta ja riistosta täydellisen vapauttamisen tehtäviin, proletariaatin diktatuurin tehtäviin.

Lenin on oikeassa sanoessaan, että Neuvostovallan ilmestyessä päättyi „porvarillis-demokraattisen parlamentarismen aikakausi, alkoi maailmanhistorian uusi luku: proletariaatin diktatuurin aikakausi“.

Mitkä ovat Neuvostovallan luonteenomaiset piirteet?

Neuvostovalta on joukkoluontoisin ja demokraattisin valtiojärjestö kaikista luokkien olemassaolon aikana mahdollisista valtiojärjestöistä, sillä ollen työläisten ja riistettyjen talonpoikien liiton ja yhteistoiminnan

---

* Alleviivaus kaikkialla minun. J. St.

areena taistelussa riistäjiä vastaan ja nojautuen työsään tähän liittoon ja tähän yhteistoimintaan, se on siten väestön enemmistön valtaa vähemmistön yli, tämän enemmistön valtio, sen diktatuurin ilmaus.

Neuvostovalta on kansainvälisin luokkayhteiskunnan kaikista valtiojärjestöistä, sillä hävittäessään kaikkinaisen kansallisen sorron ja nojatessaan eri kansallisuuksien työtätekevien joukkojen yhteistoimintaan, se helpottaa siten näiden joukkojen yhtymistä yhdeksi valtioliitoksi.

Neuvostovalta, itse sen rakenne, helpottaa sorrettujen ja riistettyjen joukkojen johtamista näiden joukkojen etujoukon taholta, proletariaatin taholta, joka on Neuvostojen kiintein ja tietoisin ydinjoukko.

„Kaikkien vallankumousten ja kaikkien sorrettujen luokkien liikkeiden kokemus, sosialistisen maailmanliikkeen kokemus opettaa meille“, sanoo Lenin, „että ainoastaan proletariaatti kykenee liittämään yhteen työtätekevän ja riistetyn väestön hajanaiset ja takapajuiset kerrokset ja johtamaan niitä“ (kts. XXIV osa, s. 14). Asia on niin, että Neuvostovallan rakenne helpottaa tämän kokemuksen antamien opetusten toteuttamista.

Yhdistäen lakiasäättävän ja toimeenpanevan vallan yhtenäisessä valtiojärjestössä ja asettaen alueellisten vaalipiirien tilalle tuotannolliset yksiköt, tehtaat, — Neuvostovalta asettaa työläiset ja yleensä työtätekevät joukot välittömästi valtion hallintokoneiston yhteyteen, opettaa ne hallitsemaan maata.

Vain Neuvostovalta voi vapauttaa armeijan porvariston käskyvallasta ja muuttaa sen kansan sortamisvälineestä, jollainen se on porvarillisen järjestelmän

aikana, kansan vapauttamisvälineeksi sekä oman että vieraan porvariston ikeestä.

„Vain neuvostovaltiojärjestö voi todella lyödä kerralla maahan ja lopullisesti murskata vanhan, s. o. porvarillisen virkamies- ja tuomiokoneiston“ (sama).

Vain neuvostovaltiomuoto, joka vetää työtätekevien ja riistettyjen joukkojärjestöt vakinaiseen ja ehdottomaan osanottoon valtion hallintaan, pystyy valmistamaan sitä valtiiovallan kuolemista, mikä on yksi tulevan valtiottoman, kommunistisen yhteiskunnan perusaineksia.

Neuvostojen Tasavalta on niinmuodoin se etsitty ja vihdoinkin löydetty poliittinen muoto, jonka puitteissa proletariaatin taloudellinen vapauttaminen, sosialismin täydellinen voitto on toteutettavissa.

Pariisin Kommuuni oli tämän muodon itu. Neuvostovalta on sen kehittämistä ja täydelliseksi tekemistä.

Tämän vuoksi Lenin sanoo:

„Työläisten, sotilaiden ja talonpoikain edustajain Neuvostojen tasavalta ei ole ainoastaan demokraattisten laitosten korkeamman tyyppinen muoto.., vaan myös ainoa* muoto, joka kykenee takaamaan mahdollisimman kivuttoman siirtymisen sosialismiin“ (kts. XXII osa, s. 131).

V

TALONPOIKAISKYSYMYS

Tästä aineesta otan käsiteltäväkseni neljä kysymystä:

a) kysymyksen asetus;

---

* Alleviivaus minun. J. St.

b) talonpoikaisto porvarillis-demokraattisen vallankumouksen aikana;

c) talonpoikaisto proletaarisen vallankumouksen aikana;

d) talonpoikaisto Neuvostovallan lujittumisen jälkeen.

1) **Kysymyksen asetus.** Jotkut luulevat, että peruskysymys leninismissä on talonpoikaiskysymys, että leninisin lähtökohtana on kysymys talonpoikaistosta, sen merkityksestä, sen ominaispainosta. Se on kokonaan väärin. Leninisin peruskysymys, sen lähtökohta ei ole talonpoikaiskysymys, vaan kysymys proletariaatin diktatuurista, sen valloittamisen ehdoista, sen lujittamisen ehdoista. Talonpoikaiskysymys, kysymyksenä proletariaatin liittolaisesta sen taistelussa vallasta, on johdannainen kysymys.

Tämä seikka ei kuitenkaan hituistakaan vähennä sitä suurta, päivänpolttavaa merkitystä, mikä talonpoikaiskysymyksellä epäilemättä on proletaariselle vallankumoukselle. Tunnettua on, että talonpoikaiskysymyksen perusteellinen käsittely venäläisten marxilaisten keskuudessa alkoi juuri ensimmäisen vallankumouksen (v. 1905) kynnyksellä, jolloin kysymys tsarismien kukistamisesta ja proletariaatin hegemonian toteuttamisesta nousi puolueen eteen kaikessa laajuudessaan ja kysymys proletariaatin liittolaisesta edessä olevassa porvarillisessa vallankumouksessa tuli päivänpolttavaksi. Niinikään on tunnettua, että talonpoikaiskysymys Venäjällä sai vieläkin ajankohtaisemman luonteen proletaarisen vallankumouksen aikana, jolloin kysymys proletariaatin diktatuurista, sen valloittamisesta ja säilyttämisestä johti kysymyk-

seen proletariaatin liittolaisista edessä olevassa proletaarisessa vallankumouksessa. Se on ymmärrettävääkin: sitä, joka on menossa ja valmistautumassa vallanottoon, ei voi olla kiinnostamatta kysymys todellisista liittolaisistaan.

Tässä mielessä on talonpoikaiskysymys osa proletariaatin diktatuuria koskevaa yleistä kysymystä ja sellaisena se on leninismin polttavimpia kysymyksiä.

II Internationalen puolueiden välinpitämätöntä, jopa suorastaan kielteistäkin suhtautumista talonpoikaiskysymykseen eivät selitä yksistään kehityksen erikoiset ehdot Lännessä. Sen selittää ennen kaikkea se, että nuo puolueet eivät usko proletariaatin diktatuuriin, pelkäävät vallankumousta eivätkä aiokaan johtaa proletariaattia valtaan; ja sitä, joka pelkää vallankumousta ja joka ei aio johtaa proletaareja valtaan, ei voi kiinnostaa kysymys proletariaatin liittolaisista vallankumouksessa,— sille kysymys liittolaisista on yhdentekevä, ei ole ajankohtainen. II Internationalen sankarien ivallista suhtautumista talonpoikaiskysymykseen pidetään heidän keskuudessaan hyvin tapoihin kuuluvana, „oikean“ marxilaisuuden tunnusmerkkinä. Itse asiassa siinä ei ole hituistakaan marxilaisuutta, sillä välinpitämätön suhtautuminen niin tärkeään kysymykseen kuin talonpoikaiskysymykseen proletaarisen vallankumouksen kynnyksellä on proletariaatin diktatuurin kieltämisen toinen puoli, marxilaisuuden suoranaisen kavaltamisen ilmeinen tunnusmerkki.

Kysymys on siitä, onko ne vallankumoukselliset mahdollisuudet, jotka piilevät talonpoikaiston syvissä riveissä, sen määrättyjen elämänehtojen vuoksi, jo

ammennettu pohjiaan myöten vai eikö, ja ellei niitä ole ammennettu pohjiaan myöten, niin onko toivoa, perustetta näiden mahdollisuuksien käyttämiseen proletaarisien vallankumouksen hyväksi, talonpoikaiston, sen riistetyn enemmistön muuttamiseen porvariston reservistä, jona se on ollut Lännen porvarillisten vallankumousten aikana ja jona se on nytkin,— proletariaatin reserviksi, sen liittolaiseksi?

Leninismi vastaa tähän kysymykseen myönteisesti, siinä mielessä, että se myöntää talonpoikaiston enemmistön riveissä olevan vallankumouksellisia voimia ja että niitä voidaan käyttää proletariaatin diktatuurin hyväksi.

Venäjän kolmen vallankumouksen historia vahvistaa leninismin johtopäätökset tässä suhteessa täysin oikeiksi.

Tästä seuraa se käytännöllinen johtopäätös, että on kannatettava talonpoikaiston työtätekeviä joukkoja niiden taistellessa orjuutusta ja riistoa vastaan, niiden taistellessa vapautuakseen sorrosta ja kurjuudesta. Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että proletariaatin on kannatettava **kaikenlaista** talonpoikaissiikettä. Tässä on puhe talonpoikaiston sellaisen liikkeen ja sellaisen taistelun kannattamisesta, joka suoranaisesti tai välillisesti helpottaa proletariaatin vapautusliikettä, tavalla tai toisella tuo vettä proletaarisien vallankumouksen myllyyn ja edistää talonpoikaiston muuttamista työväenluokan reserviksi ja liittolaiseksi.

2) **Talonpoikaisto porvarillis-demokraattisen vallankumouksen aikana.** Tämä kausi käsittää Venäjän ensimmäisen vallankumouksen (v. 1905) ja toisen vallankumouksen (helmikuu v. 1917) sekä niiden

välisen ajan. Tämän ajan luonteenomainen piirre on talonpoikaiston vapautuminen liberaalisen porvariston vaikutuksesta, talonpoikaiston loittoneminen kadeteista, talonpoikaiston **kääntyminen** proletariaatin puolelle, bolshevikkien puolueen puolelle. Tämän kauden historia on kadettien (liberaalisen porvariston) ja bolshevikkien (proletariaatin) talonpoikaistosta käymän taistelun historiaa. Tämän taistelun kohtalon ratkaisi duumain kausi, sillä neljän duuman kausi oli talonpoikaistolle havainto-opetusta, joka todisti päivän selvästi talonpojille, että he eivät saa kadeteilta maata eikä vapautta, että tsaari on täydelleen tilanherrain puolella ja kadetit taas kannattavat tsaaria, että ainoa voima, jonka apuun voidaan luottaa,— on kaupunkien työväki, proletariaatti. Imperialistinen sota vain vahvisti duumakauden opetuksen tekemällä täydelliseksi talonpoikaiston luopumisen porvaristosta, tekemällä täydelliseksi liberaalisen porvariston eristämisen, sillä sotavuodet osoittivat kokonaan turhiksi ja pettäviksi toiveet saada rauha tsaarilta ja sen porvarillisilta liittolaisilta. Ilman duumakauden havainto-opetusta olisi proletariaatin hegemonia ollut mahdoton.

Näin muodostui työväen ja talonpoikain liitto porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa. Näin muodostui proletariaatin hegemonia (johto) yhteisessä taistelussa tsarismiin kukistamiseksi, hegemonia, joka vei helmikuun vallankumoukseen v. 1917.

Lännen (Englannin, Ranskan, Saksan, Itävallan) porvarilliset vallankumoukset kulkivat, kuten tunnettua, toista tietä. Siellä hegemonia vallankumouksessa kuului liberaaliselle porvaristolle eikä proletariaatille, joka heikkoutensa vuoksi ei ollut eikä voinut olla

itsenäinen poliittinen voima. Siellä talonpoikaisto sai vapautuksen maaorjuudesta porvaristolta eikä proletariaatilta, sillä proletariaatti oli vähälukuinen ja järjestymätön. Siellä talonpoikaisto taisteli vanhaa järjestelmää vastaan yhdessä liberaalisen porvariston kanssa. Siellä talonpoikaisto muodosti porvariston reservin. Siellä vallankumous tämän takia johti porvariston poliittisen merkityksen valtavaan lisääntymiseen.

Venäjällä sitävastoin porvarillinen vallankumous antoi suorastaan päinvastaiset tulokset. Venäjällä vallankumous ei johtanut porvariston voimistumiseen, vaan heikentymiseen poliittisena voimana, ei sen poliittisten reservien lisääntymiseen, vaan sen perusreservin, talonpoikaiston menetykseen. Porvarillinen vallankumous Venäjällä ei nostanut etusijalle liberaalista porvaristoa, vaan vallankumouksellisen proletariaatin, liittäen sen ympärille monimiljoonaisen talonpoikaiston.

Tämä selittääkin muun muassa sen tosiasian, että porvarillinen vallankumous Venäjällä muuttui kasvaessaan proletaariseksi vallankumoukseksi verrattain lyhyessä ajassa. Proletariaatin hegemonia oli itu ja siirtymisaste proletariaatin diktatuuriin.

Miten on selitettävissä tämä Venäjän vallankumouksen erikoisilmiö, jolla ei ole esikuvaa Lännen porvarillisten vallankumousten historiassa? Mistä tuli tämä erikoisuus?

Se on selitettävissä sillä, että porvarillinen vallankumous Venäjällä tapahtui kehittyneemmissä luokkataisteluoloissa kuin Lännessä, että Venäjän proletariaatti oli jo siihen mennessä ehtinyt muuttua itsenäiseksi poliittiseksi voimaksi, kun taas liberaali-

nen porvaristo, joka oli pelästynyt proletariaatin vallankumouksellisuutta, oli kadottanut kaiken vallankumouksellisuutta muistuttavankin (varsinkin v. 1905 opetusten jälkeen) ja tehnyt käännöksen liittoon tsaarin ja tilanherrojen kanssa vallankumousta vastaan, työläisiä ja talonpoikia vastaan.

On kiinnitettävä huomiota seuraaviin seikkoihin, jotka aiheuttivat Venäjän porvarillisen vallankumouksen omalaatuisuuden:

a) Venäjän teollisuuden ennenkuulumaton keskitys vallankumouksen edellä. Tunnettua esimerkiksi on, että sellaisissa tuotantolaitoksissa, joissa työläismäärä nousi yli 500, työskenteli Venäjällä 54 prosenttia kaikista työläisistä, kun sensijaan niin kehittyneessä maassa kuin Pohjois-Amerikassa työskenteli samansuuruisissa tuotantolaitoksissa vain 33 prosenttia kaikista työläisistä. Ei tarvitse todistella, että jo yksin tämä seikka, kun samalla oli olemassa sellainen vallankumouksellinen puolue kuin bolshevikkien puolue, teki Venäjän työväenluokasta mitä suurimman voiman maan poliittisessa elämässä.

b) Räikeät riistämismuodot tuotantolaitoksissa ynnä tsaarin santarmihurttain sietämätön poliisikomento,— seikka, joka muutti työläisten jokaisen suuren lakon valtavaksi poliittiseksi teoksi ja karaisi työväenluokkaa, tätä loppuun saakka vallankumouksellista voimaa.

c) Venäjän porvariston poliittinen selkärangattomuus, joka v. 1905 vallankumouksen jälkeen muuttui tsarismien mielistelyksi ja suoranaiseksi vastavallankumouksellisuudeksi, mitä ei selitä yksistään Venäjän proletariaatin vallankumouksellisuus, joka työnsi Venäjän porvariston tsarismien syliin, vaan myös tämän

porvariston suoranainen riippuvaisuus valtion tilauksista.

d) Mitä räikeimmät ja sietämättömimmät maaorjuuden jätteet maaseudulla ja niiden täydennyksenä tilanherran kaikkivalta,—seikka, joka heitti talonpoikaiston vallankumouksen syliin.

e) Tsarismi, joka tukahdutti kaiken sen, mikä oli elävää, ja jonka mielivalta teki kapitalistin ja tilanherran ikeen kaksinverroin raskaammaksi,—seikka, joka yhdisti työläisten ja talonpoikain taistelun yhtenäiseksi vallankumoukselliseksi vyöryksi.

f) Imperialistinen sota, joka yhdisti kaikki nämä Venäjän poliittisen elämän ristiriidat syväksi vallankumoukselliseksi kriisiksi ja antoi vallankumoukselle uskomattoman suuren rynnistysvoiman.

Minne oli talonpoikaiston käännäyttävä näissä oloissa? Keneltä sen oli etsittävä apua tilanherrojen kaikkivaltaa vastaan, tsaarin mielivaltaa vastaan, tuhoisaa sotaa vastaan, joka vei talonpoikaiston talouden häviöön? Liberaaliselta porvaristoltako? Mutta sehän oli vihollinen,—siitä oli todistuksena kaikkien neljän duuman monivuotinen kokemus. Eserriltäkö? Eserrät olivat luonnollisestikin „parempia“ kuin kadetit ja heidän ohjelmansakin oli „laatuunkäypä“, melkeinpä talonpoikainen, mutta mitä voivat eserrät antaa, kun he aikoivat nojata vain talonpoikiin ja kun he olivat heikkoja kaupungissa, josta vihollinen ennen kaikkea ammensi voimansa? Missä oli se uusi voima, jota ei pidätä mikään, ei maalla eikä kaupungeissa, joka astuu rohkeasti ensi riveihin taistelemaan tsaaria ja tilanherroja vastaan, ja joka auttaa talonpoikaistoa vapautumaan orjuutuksesta, maattomuudesta, sorrosta ja

sodasta? Oliko Venäjällä yleensä sellaista voimaa? Oli. Se oli Venäjän proletariaatti, joka jo vuonna 1905 oli näyttänyt voimansa, kykynsä taistella loppuun asti, rohkeutensa ja vallankumouksellisuutensa.

Joka tapauksessa ei toista sellaista voimaa ollut eikä sitä voitu mistään ottaa.

Sentähden tuli talonpoikaistolle, kun se irtautui kadeteista ja tuli eserrien luo, samalla välttämättömäksi alistua sellaisen rohkean vallankumouksen johtajan ohjattavaksi kuin Venäjän proletariaatti oli.

Nämä olivat ne seikat, jotka aiheuttivat Venäjän porvarillisen vallankumouksen omalaatuisuuden.

3) **Talonpoikaisto proletaarisen vallankumouksen aikana.** Tämä kausi käsittää ajan helmikuun vallankumouksesta (v. 1917) Lokakuun vallankumoukseen (v. 1917). Tämä kausi on verrattain lyhyt, kaikkiaan vain kahdeksan kuukautta, — mutta nämä kahdeksan kuukautta voidaan joukkojen poliittiseen valistukseen ja vallankumoukselliseen kasvatukseen nähden hyvin rinnastaa kokonaisuin vuosikymmeniin tavallisen perustuslaillisen kehityksen aikaa, sillä ne ovat kahdeksan **vallankumouskuukautta**. Tämän ajanjakson luonteenomainen piirre on talonpoikaiston jatkuva vallankumouksellistuminen, sen pettyminen eseriin nähden, talonpoikaiston **loittoneminen** eserristä, sen uusi **käännös välitöntä** proletariaatin ympärille **liittymistä** kohti, koska proletariaatti oli ainoa loppuun asti vallankumouksellinen voima, joka kykeni johtamaan maan rauhaan. Tämän kauden historia on sen taistelun historiaa, jota eserrät (pikkuporvarillinen demokratia) ja bolshevikit (proletaarinen demokratia) kävivät talonpoikaistosta, sen enemmistön valtaamisesta puolelleen.

Tämän taistelun kohtalon ratkaisivat kokoomushallituksen kausi, Kerenskin aika, eserrien ja menshevikkien kieltäytyminen tilanherrojen maan pakkoluovutuksesta, eserrien ja menshevikkien taistelu sodan jatkamisen puolesta, kesäkuun hyökkäys rintamalla, kuolemanrangaistuksen käytäntöönotto sotilaihin nähden ja Kornilovin kapina.

Kun aikaisemmin, edellisellä kaudella, vallankumouksen pääkysymyksenä oli ollut tsaarin ja tilanherrojen vallan kukistaminen, niin nyt, helmikuun vallankumouksen jälkeisellä kaudella, jolloin tsaaria ei enää ollut, jolloin loppumaton sota oli vienyt maan talouden hunningolle ja saattanut talonpoikaiston täyteen häviöön, — nyt vallankumouksen pääkysymykseksi tuli kysymys sodan lopettamisesta. Painopiste siirtyi puhtaasti sisäisistä kysymyksistä selvästi peruskysymykseen — kysymykseen sodasta. „Sota on lopetettava“, „irti sodasta“ — se oli koko uupuneen maan ja ennen kaikkea talonpoikaiston yleinen huuto.

Mutta sodasta irtipääsemiseksi oli syöstävä vallasta Väliaikainen hallitus, kukistettava porvariston valta, kukistettava eserrien ja menshevikkien valta, sillä he ja vain he pitkittivät sotaa „voittoisaan loppuun“. Muuta ulospääsytieta sodasta kuin porvariston kukistaminen ei käytännössä ollut.

Se oli uusi vallankumous, proletaarinen vallankumous, sillä se syöksi vallasta imperialistisen porvariston viimeisen, äärimmäisen vasemmistoryhmän, eserrien ja menshevikkien puolueen, luodakseen uuden, proletaarisen vallan, Neuvostojen vallan, asettaakseen valtaan vallankumouksellisen proletariaatin puolueen, bolshevikkien puolueen, joka kävi vallankumouksel-

lista taistelua imperialistista sotaa vastaan demokraattisen rauhan puolesta. Talonpoikaiston enemmistö kannatti työläisten taistelua rauhan puolesta, Neuvostojen vallan puolesta.

Muuta ulospääsyä ei talonpoikaistolla ollut. Muuta ulospääsyä ei voinutkaan olla.

Kerenskin aika oli näin ollen mitä suurenmoisinta havainto-opetusta talonpoikaiston työtätekeville joukoille, sillä se osoitti silmännähtävästi, että kun eserrät ja menshevikit ovat vallassa, ei maa pääse irti sodasta eivätkä talonpojat saa maata eikä vapautta, että menshevikit ja eserrät eroavat kadeteista vain makeissa puheissaan ja valheellisissa lupauksissaan, mutta tosiasiallisesti harjoittavat samaa imperialistista kadettipolitiikkaa, ja että ainoa valta, joka kykenee viemään maan oikealle tolalle, voi olla vain Neuvostojen valta. Sodan pitkittyminen vain vahvisti tämän opetuksen oikeaksi, kannusti vallankumousta ja ajoi talonpoikain ja sotilaiden miljoonajoukot suoranaisesti liittymään proletaarisen vallankumouksen ympärille. Eserräin ja menshevikkien eristäminen tuli eittämättömäksi tosiasiaksi. Ilman kokoomushallituskauden havainto-opetusta olisi proletariaatin diktatuuri ollut mahdoton.

Tällaisia olivat ne seikat, jotka helpottivat porvarillisen vallankumouksen muuttumisprosessia proletaariseksi vallankumoukseksi.

Näin muodostui proletariaatin diktatuuri Venäjällä.

4) **Talonpoikaisto Neuvostovallan lujittamisen jälkeen.** Kun aikaisemmin, vallankumouksen ensimmäisellä kaudella, oli pääasiassa ollut kysymys tsaarinvallan kukistamisesta, ja sitten, helmikuun vallankumouksen

jälkeen, ennen kaikkea ulospääsystä imperialistisesta sodasta porvariston kukistamisen kautta, niin nyt, kun kansalaissota oli loppunut ja Neuvostovalta lujittunut, — tulivat etualalle taloudellisen rakennustyön kysymykset. Oli voimistutettava ja kehitettävä kansallistettua teollisuutta; sitä varten oli teollisuus saatettava yhteyteen talonpoikaistalouden kanssa valtion säännöstelemän kaupan välityksellä; elintarvikeyljäämien luovutusvelvollisuus oli korvattava elintarvikeverolla, jotta sitten elintarvikeveron määriä vähitellen pienentäen otettaisiin käytäntöön teollisuustuotteiden vaihto talonpoikaistalouden tuotteisiin; oli elvytettävä kauppaa ja kehitettävä osuustoimintaa, vetäen osuustoimintaan miljoonat talonpojat, — näin hahmoitteli Lenin taloudellisen rakennustyön lähimmät tehtävät sosialistisen talouden perustuksen laskemisen alalla.

Sanotaan, että tämä tehtävä voi käydä ylivoimaiseksi sellaiselle talonpoikaismaalle kuin Venäjä. Jotkut epäilijät sanovat jopa sellaistaikin, että se on pelkkää utopiaa, mahdotonta toteuttaa, sillä talonpojat ovat talonpoikia, — he ovat pikkutuottajia eikä heitä sen vuoksi voida käyttää sosialistisen tuotannon perustuksen luomiseen.

Mutta epäilijät erehtyvät, sillä he eivät ota huomioon eräitä seikkoja, joilla tässä tapauksessa on ratkaiseva merkitys. Tarkastakaamme tärkeimpiä niistä.

Ensiksi. Neuvostoliiton talonpoikaista ei saa sekoittaa Lännen talonpoikaistoon. Kolmen vallankumouksen koulun käynyt talonpoikaisto, joka on taistellut tsaaria ja porvariston valtaa vastaan yhdessä proletariaatin kanssa ja proletariaatin johtamana, talonpoikaisto, joka on saanut maan ja rauhan prole-

taariselta vallankumoukselta ja josta tämän vuoksi on tullut proletariaatin reservi, — tämä talonpoikaisto eroaa pakostakin sellaisesta talonpoikaistosta, joka porvarillisen vallankumouksen aikana on taistellut liberaalisen porvariston johdolla, saanut maan tältä porvaristolta ja tullut sen vuoksi porvariston reserviksi. Tuskin kaipaa todistelua, että neuvostotalonpoikaiston, joka on tottunut antamaan arvoa poliittiselle ystävyydelle ja poliittiselle yhteistoiminnalle proletariaatin kanssa ja joka saa vapaudesta kiittää juuri tätä ystävyyttä ja tätä yhteistoimintaa, — että tämän talonpoikaiston täytyy muodostaa erittäin suotuisa aines taloudelliselle yhteistyölle proletariaatin kanssa.

Engels on sanonut, että „poliittisen vallan valloittaminen sosialistisen puolueen käsiin on tullut läheisen tulevaisuuden asiaksi“ ja että „voidakseen sen valloittaa on tämän puolueen ensin mentävä kaupungista maalle ja tultava maaseudulla voimakkaaksi“ (kts. Engelsin „Talonpoikaiskysymys“, vuoden 1922 painos³⁰). Hän kirjoitti näin viime vuosisadan 90-luvulla, tarkoittaen länsimaista talonpoikaistoa. Tarvitseeko todistella, että venäläiset kommunistit, jotka tässä suhteessa ovat suorittaneet valtavan työn kolmen vallankumouksen aikana, ovat jo ehtineet hankkia maaseudulla sellaisen vaikutusvallan ja sellaisen kannatuksen, jollaista länsimaiset toverimme eivät uskalla uneksiakaan? Miten voidaan kieltää, että tämä seikka ei voi olla perinpohjin helpottamatta taloudellisen yhteistoiminnan järjestämistä Venäjän työväenluokan ja talonpoikaiston välillä?

Epäilijät hokevat pikkutalonpoikain olevan tekijän, joka on yhteensoveltumaton sosialistisen rakennustyön

kanssa. Mutta kuulkaapa, mitä Engels sanoo Lännen pikkutalonpojista:

„Me olemme päättäväisesti pientalonpojan puolella; me tulemme tekemään kaiken, mikä on suinkin mahdollista, tehdäksemme hänen osansa siedettävämmäksi, helpottaaksemme hänen siirtymistään yhteistalouteen, jos hän on siihen valmis, ja antaaksemme hänelle, jos hän ei voi vielä tehdä tätä päätöstä, enemmän miettimisaikaa maatilikullaan. Näin emme menettele ainoastaan sentähden, että pidämme itsenäisesti työskentelevän pientalonpojan siirtymistä meidän puolellemme mahdollisena, vaan myöskin välittömän puolue-edun tähden. Mitä suurempi on niiden talonpoikain luku, joiden todellisen suistumisen proletariaattiin saamme ehkäistyksi ja jotka voimme voittaa puolellemme jo talonpoikina, sitä nopeammin ja helpommin tapahtuu yhteiskunnan uudistaminen. Meille ei olisi eduksi lykätä tätä uudistamista siihen asti, kunnes kapitalistinen tuotanto on kaikkialla kehittynyt äärimmilleen, kunnes viimeinenkin pikkukäsityöläinen ja viimeinenkin pikkutalonpoika sortuisi kapitalistisen suurtuotannon uhrina. Aineelliset uhraukset, joita tässä tarkoituksessa on talonpoikaiston hyväksi yhteiskunnallisista varoista tehtävä, voivat kapitalistisen talouden kannalta näyttää hukkaan heitetyiltä rahoilta, mutta ne ovat kuitenkin erinomaista pääoman sijoitusta, sillä ne antavat ehkä kymmenkertaisen säästön koko yhteiskunnallisen uudestijärjestämisen kuluissa. Tässä mielessä voimme siis olla hyvin anteliaita talonpoikien suhteen“ (sama).

Näin sanoi Engels tarkoittaen länsimaiden talonpoikaistoa. Mutta eikö ole selvää, että sitä, mistä Engels puhui, ei missään voida toteuttaa niin helposti ja täydellisesti kuin proletariaatin diktatuurin maassa? Eikö ole selvää, että vain Neuvosto-Venäjällä voidaan jo nyt heti ja täydelleen toteuttaa „itsenäisesti työskentelevän pientalonpojan siirtyminen meidän puolellemme“ ja suorittaa tähän välttämättömät „aineelliset uhraukset“ sekä osoittaa tähän tarvittavaa „anteliaisuutta talonpoikien suhteen“, ja että näitä ynnä muita

samanlaisia toimenpiteitä talonpoikain hyväksi jo toteutetaan Venäjällä? Miten voidaan kieltää, että tämän seikan vuorostaan täytyy helpottaa ja edistää Neuvostomaan taloudellista rakennustyötä?

Toiseksi. Venäjän maataloutta ei saa sekoittaa Lännen maatalouteen. Siellä maatalous kehittyy kapitalismin tavallista uraa, talonpoikaiston syvän luokkakajakautumisen oloissa, minkä toisena kohtiona ovat suuret maatilat ja yksityiskapitalistiset suurtilat, toisena — pauperismi, kurjuus ja palkkaorjuus. Siellä on hajoaminen ja rappeutuminen näinollen täysin luonnollista. Niin ei ole Venäjällä. Meillä ei maatalouden kehitys voi mennä tälle tielle jo senkään tähden, että Neuvostovallan olemassaolo ja tärkeimpien tuotantovälineiden kansallistaminen estää tuollaisen kehityksen. Venäjällä täytyy maatalouden kehityksen kulkea toista tietä, miljoonain pienten ja keskivarakaiden talonpoikain osuustoiminnan tietä, kehittämällä maaseudulla joukkoluontoista osuustoimintaa, jota valtio tukee edullisilla luottoehdoilla. Lenin on kirjoituksissaan osuustoiminnasta oikein osoittanut, että maatalouden kehitys meillä on kulkeva uutta tietä, siten että talonpoikaiston enemmistö vedetään osuustoiminnan avulla sosialistiseen rakennustyöhön, siten että vähitellen juurrutetaan kollektivismiin periaatteita maatalouteen, ensin maataloustuotteiden myynnin alalla, ja sitten — tuotannon alalla.

Tässä suhteessa ovat erikoisen mielenkiintoisia eräät uudet ilmiöt maataloudellisen osuustoiminnan alalla maaseudulla. On tunnettua, että Yleisvenäläisen maatalousosuuskuntien liiton³¹ sisälle on syntynyt uusia suuria järjestöjä maatalousaloittain, pellavan, perunan,

voin y.m. aloilla, ja näillä järjestöillä on suuri tulevaisuus. Niistä esimerkiksi Pellavakeskus yhdistää kokonaisen verkoston pellavaa viljelevien talonpoikien tuotanto-osuuskuntia. Pellavakeskus hankkii talonpojille siemeniä ja tuotantovälineitä, ostaa sitten samoilta talonpojilta koko pellavatuotannon, myy sen joukko-omitassa markkinoilla; takaa talonpojille osan voitosta ja yhdistää siten talonpoikaistalouden Yleisvenäläisen maatalousosuuskuntien liiton välityksellä valtion teollisuuteen. Mikä nimi on annettava tällaiselle tuotannon järjestämismuodolle? Se on mielestäni valtiososialistisen suurtuotannon kotituotanto-järjestelmää maatalouden alalla. Puhun tässä valtiososialistisen tuotannon kotituotanto-järjestelmästä, samoin kuin puhutaan kapitalismin kotituotanto-järjestelmästä esimerkiksi kangastavarain tuotannossa, missä käsityöläiset, saaden kapitalistilta raaka-aineet ja työvälineet ja luovuttaen hänelle koko tuotantonsa, olivat tosiasiasa kotona työskenteleviä puoliksi palkkatyöläisiä. Tämä on yksi monista seikoista, joista näkyy, mitä tietä maatalouden kehitys meillä on kulkeva. En kajoa tässä muihin samantapaisiin esimerkkeihin maatalouden muilta aloilta.

Tuskinpa tarvinnee todistella, että talonpoikaiston valtava enemmistö mielellään astuu tälle uudelle kehitystielle, hylkää yksityiskapitalististen suurtilojen ja palkkaorjuuden tien, kurjuuden ja häviöönjoutumisen tien.

Lenin sanoo maataloutemme kehityksen teistä:

„Valtion valta kaikkien suurten tuotantovälineiden yli, valtiolta proletariaatin käsissä, tämän proletariaatin liitto monien miljoonain pienten ja pienimpien talonpoikain kanssa, tämän pro-

letariaatin johdon turvaaminen talonpoikaistoon nähden j.n.e. — eikö siinä ole kaikki, mitä tarvitaan, jotta osuustoiminnasta, pelkästään osuustoiminnasta, jota me ennen k. htelimme yliolkai-
sesti, kuten kaupusteluhommaa ainakin, ja jota meillä on määrä-
tyssä suhteessa oikeus kohdella samalla tavalla nyt, uuden
talouspolitiikan aikana, eikö siinä ole kaikki, mikä on välttämä-
töntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten?
Se ei vielä ole sosialistisen yhteiskunnan rakentamista, mutta
siinä on kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää tätä rakenta-
mista varten“ (kts. XXVII osa, s. 392).

Puhuessaan edelleen siitä, että on välttämätöntä antaa rahallista ja muuta tukea osuustoiminnalle, „väestön organisation uudelle periaatteelle“ ja uudelle „yhteiskuntajärjestelmälle“ proletariaatin diktatuurin vallitessa, Lenin jatkaa:

„Jokainen yhteiskuntajärjestelmä syntyy vain määrätyn luokan rahallisen tuen varassa. Tuskin tarvitsee muistuttaa niistä monista sadoista miljoonista ruplista, jotka „vapaan“ kapitalismin syntyminen maksoi. Nyt on meidän oltava tietoisia ja muutettava teoksi tietoisuus siitä, että nykyhetkellä se yhteiskuntajärjestelmä, jota meidän on tuettava tavallista enemmän, on osuustoimintajärjestelmä. Mutta sitä on tuettava sanan todellisessa merkityksessä, s.o. ei riitä, että tällä tuella ymmärretään minkä osuustoiminnallisen liiketoiminnan tukemista tahansa — tällä tuella on ymmärrettävä sellaisen osuustoiminnallisen liiketoiminnan tukemista, johon todella ottavat osaa todelliset väestöjoukot“ (sama, s. 393).

Mitä nämä kaikki seikat osoittavat?

Sitä, että epäilijät ovat väärässä.

Sitä, että leninismi on oikeassa pitäessään talonpoikaiston työtätekeviä joukkoja proletariaatin reservinä.

Sitä, että vallassa oleva proletariaatti voi ja sen pitää käyttäen tätä reserviä liittääkseen teollisuuden

yhteen maatalouden kanssa, edistääkseen sosialistista rakennustyötä ja luodakseen proletariaatin diktatuurille sen välttämättömän perustuksen, jota ilman siirtyminen sosialistiseen talouteen on mahdoton.

VI

KANSALLISUUSKYSYMYS

Tästä aineesta otan käsitelläkseni kaksi pääkysymystä:

a) kysymyksen asetus,

b) sorrettujen kansojen vapausliike ja proletaarinen vallankumous.

1) **Kysymyksen asetus.** Kahden viime vuosikymmenen aikana on kansallisuuskysymys saanut kokea mitä suurimpia muutoksia. Kansallisuuskysymys II Internationalen kaudella ja kansallisuuskysymys leninismin kaudella eivät ole läheskään sama asia. Ne eroavat syvästi toisistaan, ei ainoastaan laajuutensa, vaan myöskin sisäisen luonteensa puolesta.

Ennen kansallisuuskysymys rajoittui tavallisesti ahtaaseen, pääasiassa „sivistys“-kansoja koskevien kysymysten piiriin. Irlantilaiset, unkarilaiset, puolalaiset, suomalaiset, serbialaiset ja eräät muut Euroopan kansallisuudet, — siinä niiden vajaa-oikeudellisten kansojen piiri, joiden kohtalot kiinnostivat II Internationalen toimihenkilöitä. Aasian ja Afrikan kymmen- ja satamiljoonaiset kansat, jotka saavat kokea kansallisuussortoa sen karkeimmassa ja julmimmassa muodossa, jätettiin tavallisesti näköpiirin ulkopuolelle. Ei rohjettu rinnastaa valkoisia ja mustia, „sivistyneitä“

ja „sivistymättömiä“. Pari kolme sisällyksetöntä ja happamenimelää päätöslauselmaa, joissa tarkoin kierrettiin kysymys siirtomaiden vapauttamisesta, — siinä kaikki, mistä II Internationalen toimihenkilöt voivat kerskua. Nyt on tämä kaksinaisuus ja puolinaisuus kansallisuuskysymyksessä katsottava lopetetuksi. Leninismi on paljastanut tämän huutavan epäsuhteen, murtanut muurin valkoisten ja mustien väliltä, eurooppalaisten ja aasialaisten väliltä, imperialismin „sivistyneiden“ ja „sivistymättömien“ orjien väliltä, ja näin yhdistänyt kansallisuuskysymyksen siirtomaakysymykseen. Siten kansallisuuskysymys on muuttunut yksityisestä ja valtion sisäisestä kysymyksestä yleiseksi ja kansainväliseksi kysymykseksi, yleismaailmalliseksi kysymykseksi riippuvaisten maiden ja siirtomaiden sorrettujen kansojen vapauttamisesta imperialismin ikeestä.

Ennen tulkittiin kansakuntien itsemääräämisoikeuden periaatetta tavallisesti väärin, se rajoitettiin usein kansakuntien autonomioikeudeksi. Jotkut II Internationalen johtajista menivät niinkin pitkälle, että muuttivat itsemääräämisoikeuden kulttuuriautonomian oikeudeksi, s.o. sorrettujen kansakuntien oikeudeksi pitää omia sivistyslaitoksiaan, koko poliittisen vallan jäädessä hallitsevan kansakunnan käsiin. Tämä seikka johti siihen, että itsemääräämisaate oli vaarassa muuttua taisteluseesta valtauksia vastaan — valtausten puolustelun välineeksi. Nykyään on tämä sekavuus katsottava voitetuksi. Leninismi on laajentanut itsemääräämisoikeuden käsitettä, tulkiten sen riippuvaisten maiden ja siirtomaiden sorrettujen kansojen oikeudeksi täydelliseen eroamiseen, kansakuntien oikeudeksi

itsenäiseen valtiolliseen olemassaoloon. Siten tuli tehdä mahdottomaksi valtausten puolustelu tulkitsemalla itsemääräämisoikeus autonomioikeudeksi. Itsemääräämisoikeuden periaate taas muutettiin näin joukkojen pettämisvälineestä, jona se epäilemättä oli sosialichauvinistien käsissä imperialistisen sodan aikana, — kaikkien imperialististen pyyteiden ja chauvinististen salajuonten paljastusvälineeksi, joukkojen poliittisen valistuksen aseeksi internationalismin hengessä.

Ennen pidettiin kysymystä sorretuista kansakunnista tavallisesti puhtaasti oikeuskysymyksenä. „Kansallisen tasa-arvoisuuden“ juhlallinen julistaminen, lukemattomat julkilausumat „kansakuntien yhdenvertaisuudesta“, — tähän tyytyivät II Internationalen puolueet, jotka hämäsivät sen tosiasian, että „kansakuntien yhdenvertaisuus“ imperialismin vallitessa, jolloin toinen kansakuntaryhmä (vähemmistö) elää toista kansakuntaryhmää riistämällä, — on sorrettujen kansojen pilkkaamista. Nyt on tämä porvarillinen oikeusnäkökanta kansallisuuskysymyksessä katsottava paljastetuksi. Leninismi veti kansallisuuskysymyksen suurisanaisten julistusten korkeuksista alas maan kamaralle selittäen, että julistukset „kansakuntien yhdenvertaisuudesta“, jos niitä ei proletaaristen puolueiden taholta vahvisteta sorrettujen kansojen vapautustalun suoranaishella tukemisella, ovat tyhjiä ja vilpillisiä julistuksia. Täten kysymys sorretuista kansakunnista tuli kysymykseksi sorrettujen kansakuntien tukemisesta, auttamisesta, todellisesta ja alituisesta avunannosta niiden taistelulle; imperialismia vastaan kansakuntien todellisen yhdenvertaisuuden puolesta, niiden itsenäisen valtiollisen olemassaolon puolesta.

Ennen käsiteltiin kansallisuuskysymystä reformistisesti, erillisenä, itsenäisenä kysymyksenä, irrallaan pääoman valtaa, imperialismiin kukistamista, proletariaatista vallankumousta koskevasta yleisestä kysymyksestä. Vaieten oletettiin, että proletariaatin voitto Euroopassa on mahdollinen ilman suoranaista liittoa siirtomaiden vapausliikkeen kanssa, että kansallisuus- ja siirtomaakysymys voidaan ratkaista kaikessa hiljaisuudessa, „itsestään“, syrjässä proletaarisen vallankumouksen valtatiestä, ilman vallankumouksellista taistelua imperialismia vastaan. Nyt on tämä vallankumouksen vastainen näkökanta katsottava paljastetuksi. Leninismi on todistanut ja imperialistinen sota sekä Venäjän vallankumous ovat näyttäneet toteen, että kansallisuuskysymys voidaan ratkaista ainoastaan proletaarisen vallankumouksen yhteydessä ja pohjalla, että tie vallankumouksen voittoon Lännessä kulkee vallankumouksellisen liiton kautta siirtomaiden ja riippuvaisten maiden vapausliikkeen kanssa imperialismia vastaan. Kansallisuuskysymys on osa yleistä kysymystä proletarisesta vallankumouksesta, osa proletariaatin diktatuurin kysymyksestä.

Kysymys on tästä: onko jo ammennettu pohjiaan myöten ne vallankumoukselliset mahdollisuudet, joita on sorrettujen maiden vallankumouksellisen vapausliikkeen uumenissa, vai eikö, ja jos niitä ei ole ammennettu pohjiaan myöten, — niin onko toivoa, perusteita käyttää näitä mahdollisuuksia proletaarisen vallankumouksen hyväksi, muuttaa riippuvaiset maat ja siirtomaat imperialistisen porvariston reservistä vallankumouksellisen proletariaatin reserviksi, sen liittolaiseksi?

Leninismi vastaa tähän kysymykseen myönteisesti, s.o. myöntää sorrettujen maiden kansallisen vapausliikkeen uumenissa olevan vallankumouksellisia voimia ja katsoo mahdolliseksi niiden käyttämisen yhteisen vihollisen, imperialismiin kukistamiseksi. Imperialismin kehityksen mekaniikka, imperialistinen sota ja Venäjän vallankumous todistavat leninismiin johtopäätökset tässä suhteessa täysin oikeiksi.

Tästä seuraa, että „hallitsevien“ kansakuntien proletariaatin on kannatettava, tuettava päättävästi ja aktiivisesti sorrettujen ja riippuvaisten kansojen kansallista vapausliikettä.

Tämä ei tietenkään merkitse, että proletariaatin on tuettava kaikenlaista kansallista liikettä, kaikkialla ja aina, kaikissa konkreettisissa yksityistapauksissa. Kysymys on sellaisten kansallisten liikkeiden tukemisesta, jotka suuntautuvat imperialismiin heikentämiseen, kukistamiseen eikä sen lujittamiseen ja säilyttämiseen. On tapauksia, jolloin joidenkin sorrettujen maiden kansalliset liikkeet törmäävät proletaarisien liikkeiden kehityksen etuja vastaan. On itsestään ymmärrettävää, että tällaisissa tapauksissa ei voi olla puhuttakaan niiden tukemisesta. Kysymys kansakuntien oikeuksista ei ole eristetty, omintakeinen kysymys, vaan osa yleistä kysymystä proletaarisesta vallankumouksesta, kokonaisuuden alainen osa, jota on tarkasteltava kokonaisuuden näkökannalta. Marx oli viime vuosisadan 40-luvulla puolalaisten ja unkarilaisten kansallisen liikkeen puolesta tshekkien ja etelä-slaavilaisten kansallista liikettä vastaan. Miksi? Siksi, että tshekit ja etelä-slaavilaiset olivat silloin „taantumuksellisia kansoja“, „Venäjän etuvartioita“ Euroopassa, yksinval-

tiuden etuvartioita, kun taas puolalaiset ja unkarilaiset olivat „vallankumouksellisia kansoja“, jotka taistelivat absolutismia vastaan. Siksi, että tshekkien ja etelä-slaavilaisten kansallisen liikkeen tukeminen merkitsi silloin tsarismiin, Euroopan vallankumousliikkeen vaarallisimman vihollisen välillistä tukemista.

„Demokratian eri vaatimukset“, sanoo Lenin, „itsemääräämisoikeus niihin luettuna, eivät ole absoluutti, vaan osanen yleisdemokraattisesta (nykyään yleis-sosialistisesta) maailman liikkeestä. On mahdollista, että erinäisissä konkreettisissa tapauksissa osanen on kokonaisuuden kanssa ristiriidassa, silloin se on hylättävä“ (kts. XIX osa, s. 257–258).

Sellainen on kysymys eri kansallisista liikkeistä, näiden liikkeiden mahdollisesta taantumuksellisesta luonteesta, tietenkin, jos niitä ei arvioida muodolliselta kannalta, ei abstraktisten oikeuksien kannalta, vaan konkreettisesti, vallankumouksellisen liikkeen etujen kannalta.

Samaa on sanottava kansallisten liikkeiden vallankumouksellisesta luonteesta yleensä. Kansallisten liikkeiden valtavan enemmistön epäämätön vallankumouksellisuus on yhtä suhteellista ja omalaatuista kuin eräiden kansallisten liikkeiden mahdollinen taantumuksellisuuskin. Kansallisen liikkeen vallankumouksellinen luonne imperialistisen sarron vallitessa ei suinkaan edellytä, että liikkeessä on ehdottomasti proletaarisia aineksia, että liikkeellä on vallankumouksellinen tai tasavaltainen ohjelma, että sillä on demokraattinen perusta. Afganistanin emiirin taistelu Afganistanin riippumattomuuden puolesta on objektiivisesti vallankumouksellista taistelua emiirin ja hänen asekkumppaniensa monarkistisista mielipiteistä huoli-

matta, sillä tämä taistelu heikentää, hajoittaa, jäyttää imperialismia, kun sitävastoin sellaisten „hurjien“ demokraattien ja „sosialistien“, „vallankumouksellisten“ ja tasavaltalaisten kuin esimerkiksi Kerenskin ja Tseretelin, Renaudelin ja Scheidemannin, Tshernovin ja Danin, Hendersonin ja Clynesin taistelu imperialistisen sodan aikana oli taantumuksellista taistelua, sillä sen tuloksena oli imperialismiin kaunisteleminen, lujittuminen, imperialismiin voitto. Egyptiläisten kauppiaiden ja porvarillisten intelligenttien taistelu Egyptin riippumattomuuden puolesta on samoista syistä objektiivisesti vallankumouksellista, huolimatta Egyptin kansallisen liikkeen johtajien porvarillisesta syntyperästä ja porvarillisesta nimityksestä, siitä huolimatta, että he ovat sosialismia vastaan, kun taas Englannin „työväen“-hallituksen taistelu Egyptin riippuvaisen aseman säilyttämiseksi on samoista syistä taantumuksellista taistelua, huolimatta tämän hallituksen jäsenten proletaarisesta syntyperästä ja proletaarisesta nimityksestä, siitä huolimatta, että he ovat sosialismiin „puolesta“. Minä en edes puhukaan kansallisesta liikkeestä muissa, suuremmissa siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa, sellaisissa kuin Intia ja Kiina, joiden jokainen askel vapautuksensa tiellä, vaikka se rikkoisi muodollisen demokratian vaatimuksia, on höyrymoukarin isku imperialismia vastaan, s.o. epäilemättä vallankumouksellinen askel.

Lenin on oikeassa sanoessaan, että sorrettujen maiden kansallista liikettä ei ole arvioitava muodollisen demokratian kannalta, vaan niiden todellisten tulosten kannalta, joita ne tuottavat imperialismia vastaan käytävän taistelun yleiseen taseeseen, s.o. „ei

eristettyinä, vaan maailman mittakaavassa“ (kts. XIX osa, s. 257).

2) **Sorrettujen kansojen vapausliike ja proletaarinen vallankumous.** Kansallisuuskysymystä ratkaistessaan leninismi pitää lähtökohtanaan seuraavia perusajatuksia:

a) maailma on jakautunut kahteen leiriin: toiseen leiriin kuuluu kourallinen sivistyskansoja, joiden hallussa on finanssipääoma ja jotka riistävät maapallon asujaimiston valtavaa enemmistöä; toiseen leiriin kuuluvat siirtomaiden ja riippuvaisten maiden sorretut ja riistetyt kansat, jotka muodostavat tuon enemmistön;

b) finanssipääoman sortamat ja riistämät siirtomaat ja riippuvaliset maat muodostavat imperialismin valtavan reservin ja erittäin huomattavan voimälähteen;

c) riippuvaisten maiden ja siirtomaiden sorrettujen kansojen vallankumouksellinen taistelu imperialismia vastaan on ainoa tie niiden vapautukseen sorrosta ja riistosta;

d) tärkeimmät siirtomaat ja riippuvaliset maat ovat jo astuneet kansallisen vapausliikkeen polulle, mikä ei voi olla johtamatta maailman kapitalismin pulaan;

e) proletaarisen liikkeen edut kehittyneissä maissa ja kansallisen vapausliikkeen edut siirtomaissa vaativat näiden kahdenlaisen vallankumouksellisen liikkeen yhtymistä yhdeksi rintamaksi yhteistä vihollista, imperialismia vastaan;

f) työväenluokan voitto kehittyneissä maissa ja sorrettujen kansojen vapautuminen imperialismin

ikeestä ovat mahdottomia ilman yhteisen vallankumouksellisen rintaman luomista ja lujittamista;

g) yhteisen vallankumouksellisen rintaman luominen on mahdoton ilman sortavien kansakuntien proletariaatin suoranaista ja päättäväistä tukea sorrettujen kansakuntien vapausliikkeelle „kotimaista“ imperiaalisia vastaan, sillä „kansa, joka sortaa toisia kansoja, ei voi olla vapaa“ (Engels);

h) tämä tuki merkitsee, että puolustetaan ja toteutetaan käytännössä tunnusta — kansakuntien oikeus eroamiseen, oikeus itsenäiseen valtiolliseen olemassaoloon;

i) tätä tunnusta toteuttamatta on mahdotonta saada aikaan kansakuntien yhtymistä ja yhteistoimintaa yhtenäisessä maailman taloudessa, joka on maailman sosialismin voiton aineellinen perusta;

j) tämä yhtyminen voi olla vain vapaaehtoinen ja syntyä vain kansojen keskinäisen luottamuksen ja veljellisten suhteiden pohjalla.

Tästä johtuu kaksi puolta, kaksi tendenssiä kansallisuuskysymyksessä: tendenssi poliittiseen vapautumiseen imperialismin siteistä ja itsenäisen kansallisen valtion muodostamiseen, joka tendenssi on syntynyt imperialistisen sarron ja siirtomaariiston pohjalla, sekä kansakuntien taloudellisen lähentymisen tendenssi, joka on syntynyt maailmanmarkkinain ja maailmantalouden muodostumisen yhteydessä.

„Kehittyvä kapitalismi“, sanoo Lenin, „tuntee kaksi historiallista tendenssiä kansallisuuskysymyksessä. Ensimmäinen: kansallisen elämän ja kansallisten liikkeiden herääminen, taistelu kaikkea kansallisuussortoa vastaan, kansallisten valtioiden luominen. Toinen: kaikenlaisten suhteiden kehittyminen ja taajentuminen kan-

sakuntien kesken, kansallisten raja-aitojen särkeminen, pääoman, yleensä taloudellisen elämän, politiikan, tieteen y.m. kansainvälisen yhteyden luominen.

Molemmat tendenssit ovat kapitalismin maailmanlaki. Ensimmäinen vallitsee sen kehityksen alussa, toinen on ominainen kypsyneelle, sosialistiseksi yhteiskunnaksi muuttumistaan kohti kulkevalle kapitalismille“ (kts. XVII osa, s. 139—140).

Imperialismille ovat nämä kaksi tendenssiä sovitattomia vastakohtia, sillä imperialismi ei voi elää riistämättä siirtomaita ja pitämättä niitä väkivalloin „yhtenäisen kokonaisuuden“ puitteissa, sillä imperialismi voi lähentää kansakuntia toisiinsa vain valtausten ja siirtomaa-anastusten tietä, joita ilman, yleensä puhuen, ei imperialismi ole ajateltavissa.

Kommunismille sitävastoin ovat nämä kaksi tendenssiä ainoastaan saman asian — sorrettujen kansojen vapautumisen imperialismiin ikeestä — kaksi puolta, sillä kommunismi tietää, että kansojen yhteenliittyminen yhtenäisessä maailmantaloudessa on mahdollinen vain keskinäisen luottamuksen ja vapaaehtoisen sopimuksen pohjalla, että tie kansojen vapaaehtoisen yhtymän muodostamiseen kulkee siirtomaiden eroamisen kautta „yhtenäisestä“ imperialistisesta „kokonaisuudesta“, niiden muuttumisen kautta itsenäisiksi valtioiksi.

Tästä johtuu, että on käytävä sitkeää, keskeytymätöntä ja päättävää taistelua hallitsevien kansakuntien (Englanti, Ranska, Amerikka, Italia, Japani y.m.) „sosialistien“ suurvalta-chauvinismia vastaan, „sosialistien“, jotka eivät halua taistella imperialistisia hallituksiaan vastaan, jotka eivät halua tukea „heidän“ siirtomaidensa sorrettujen kansojen taistelua sorrosta vapautumisen, valtiollisen eroamisen puolesta.

Ilman sellaista taistelua ei ole ajateltavissa hallitsevien kansakuntien työväenluokan kasvattaminen todellisen kansainvälisyyden hengessä, riippuvaisten maiden ja siirtomaiden työtätekevien joukkoihin lähentymisen hengessä, proletaarisen vallankumouksen todellisen valmistamisen hengessä. Vallankumous Venäjällä ei olisi voittanut, Koltshakia ja Denikiniä ei olisi lyöty, jollei Venäjän proletariaatin puolella olisi ollut entisen Venäjän keisarikunnan sortamien kansojen myötätunto ja kannatus. Mutta saavuttaakseen näiden kansojen myötätunnon ja kannatuksen proletariaatin piti ennen kaikkea murtaa venäläisen imperialismin kahleet ja vapauttaa nämä kansat kansallisuussorrosta.

Ilman sitä olisi ollut mahdotonta lujittaa Neuvostovaltaa, juurruttaa todellista internationalismia ja luoda sitä mainiota kansojen yhteistoiminnan järjestöä, jota sanotaan Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitoksi, ja joka on elävä esikuva kansojen tulevalle yhdistymiselle yhtenäisessä maailmantaloudessa.

Tästä johtuu, että on taisteltava sorrettujen maiden sosialistien kansallista sulkeutuneisuutta, ahdasnäköisyyttä ja eristyneisyyttä vastaan, sosialistien, jotka eivät halua nousta omaa kansallista kellotapuliaan korkeammalle eivätkä ymmärrä maansa vapautusliikkeen yhteyttä hallitsevien maiden proletaarisen liikkeen kanssa.

Ilman sellaista taistelua ei ole ajateltavissa sorrettujen kansakuntien proletariaatin politiikan itsenäisyyden säilyttäminen, sen luokkasolidarisuuden ylläpitäminen hallitsevien maiden proletariaatin kanssa taistelussa yhteisen vihollisen, imperialismin, kukistamiseksi.

Ilman sellaista taistelua internationalismi olisi mahdotonta.

Sellainen on tie hallitsevien ja sorrettujen kansakuntien työtätekevien joukkojen kasvattamiseksi valankumouksellisen internationalismin hengessä.

Lenin sanoo tästä kommunismin kaksipuolisesta työstä työläisten kasvattamiseksi internationalismin hengessä:

„Voiko tämä kasvatus... olla konkreettisesti yhtäläistä suurten sortavien kansakuntien ja pienten, sorrettujen kansakuntien keskuudessa? valtauksia suorittavien ja valtausten kohteeksi joutuneiden kansakuntien keskuudessa?

Ilmeisesti ei. Matka samaan päämäärään, kaikkien kansakuntien täydelliseen tasa-arvoisuuteen, mitä kiinteämpään lähentymiseen ja sitten yhteensulautumiseen käy tässä ilmeisesti erilaisia konkreettisia teitä, — samoin kuin esimerkiksi tie jonkun paperiliuskan keskellä olevaan pisteeseen kulkee toiselta reunalta vasempaan ja toiselta, vastakkaiselta reunalta, oikeaan. Jos suuren, sortavan, valtauksia harjoittavan kansakunnan sosialidemokraatti, joka yleensä tunnustaa kansakuntien yhteensulattamisen, hetkeksikään unohtaa, että „hänen“ Nikolai II:nsä, „hänen“ Wilhelminsä, Yrjönsä, Poincarènsä j.n.e. myös kannattavat yhteensulautumista pienten kansakuntien kanssa (aluevaltausten avulla) — Nikolai II „yhteensulautumista“ Galitsian kanssa, Wilhelm II „yhteensulautumista“ Belgian kanssa j.n.e., — niin moinen sosialidemokraatti on naurettava kaavaoppinut teoriassa, imperialismin käskyläinen käytännössä.

Työväen internationalistisen kasvatuksen painopisteen on sortavissa maissa ehdottomasti oltava sorrettujen maiden eroamisvapauden julistamisessa ja puolustamisessa. Ilman sitä ei ole internationalismia. Me olemme oikeutetut ja velvolliset kohtelemaan imperialistina ja lurjuksena jokaista sortavan kansakunnan sosialidemokraattia, joka ei harjoita tällaista propagandaa. Tämä vaatimus on ehdoton, olkoonpa, että eroamistapaus on mahdollinen ja „toteutettavissa“ ennen sosialismia vain yhdessä tapauksessa tuhannesta...

Pienen kansakunnan sosialidemokraatin on päinvastoin pantava agitationsa painopiste yleisen määritelmämme toiseen sanaan: kansakuntien „vapaaehtoinen yhtyminen“. Hän voi, rikkomatta velvollisuuksiaan internationalistina, puoltaa sekä kansakuntansa valtiollista riippumattomuutta, että sen yhtymistä johonkin naapurivaltioon X, Y, Z, j.n.e. Mutta jokaisessa tapauksessa on hänen taisteltava pienkansallista ahdasnäköisyyttä, sulkeutuneisuutta, eristyneisyyttä vastaan, kokonaisuuden ja yleisen asian huomioon ottamisen puolesta, yksityisseikan alistamisen puolesta yleisen asian hyväksi.

Ihmiset, jotka eivät ole syventyneet tähän kysymykseen, pitävät „ristiriitaisena“ sitä, että sortavien kansakuntien sosialidemokraattien pitäisi puoltaa „eroamisvapautta“, sorrettujen kansakuntien sosialidemokraattien taas „yhtymisvapautta“. Mutta kun hiukankin miettii, niin huomaa, että muuta tietä internationalismiin ja kansakuntien yhteensulautumiseen ei ole, muuta tietä tähän päämäärään ei nykyisestä tilasta ole eikä voi olla“ (kts. XIX osa, s. 261—262).

VII

STRATEGIA JA TAKTIikka

Tästä aineesta otan käsiteltäväkseni kuusi kysymystä:

- a) strategia ja taktiikka proletariaatin luokkataistelun johtamisen tieteenä;
- b) vallankumouksen vaiheet ja strategia;
- c) liikkeen nousu- ja laskukaudet sekä taktiikka;
- d) strateginen johto;
- e) taktillinen johto;
- f) reformismi ja vallankumouksellisuus.

1) **Strategia ja taktiikka proletariaatin luokkataistelun johtamisen tieteenä.** II Internationalen valtakausi oli etupäässä proletaaristen poliittisten armeijain muodostamis- ja harjoituskautta enemmän tai vähemmän rauhallisen kehityksen oloissa. Tänä

kautena oli parlamentarismi luokkataistelun pääasiallinen muoto. Kysymykset luokkien suurista yhteen-törmäyksistä, proletariaatin valmistamisesta vallankumouksellisiin otteluihin, proletariaatin diktatuurin valtaamisen teistä eivät silloin, kuten näytti, olleet päiväjärjestyksessä. Tehtävänä oli kaikkien legaalisen kehityksen teitten käyttäminen proletaaristen armeijain muodostamiseksi ja harjoittamiseksi, parlamentarismien käyttäminen sellaisia oloja vastaavasti, joiden vallitessa proletariaatti pysyi opposition asemassa ja kuten näytti, sen piti jäädäkin tähän asemaan. Tuskinpa tarvinnee todistella, että sellaisena aikana ja sillä tavoin käsitettäessä proletariaatin tehtävät ei voinut olla yhtenäistä strategiaa eikä kehitettyä taktiikkaa. Oli katkelmia, erillisiä ajatuksia taktiikasta ja strategiasta, mutta taktiikkaa ja strategiaa ei ollut.

II Internationalen kuolemansynty ei ollut siinä, että se aikoinaan noudatti parlamentaaristen taistelumuotojen käyttämisen taktiikkaa, vaan siinä, että se yliarvioi näiden muotojen merkityksen pitäen niitä melkeinpä ainoina muotoina, ja kun tuli avointen vallankumousottelujen kausi ja kysymys parlamentin ulkopuolella käytävän taistelun muodoista tuli ensi sijalle, niin II Internationalen puolueet käänsivät selkänsä uusille tehtäville eivätkä omaksuneet niitä.

Vasta seuraavalla kaudella, proletariaatin avointen esiintymisten kaudella, proletaarisen vallankumouksen kaudella, jolloin kysymys porvariston kukistamisesta tuli välittömän käytännön kysymykseksi, jolloin kysymys proletariaatin reserveistä (strategia) tuli yhdeksi päivän polttavimmista kysymyksistä, jolloin kaikki

taistelu- ja järjestömuodot — sekä parlamentaariset että parlamentin ulkopuoliset (taktiikka)—esiintyivät täysin selvällä tavalla, — vasta tällä kaudella voitiin luoda proletariaatin taistelun yhtenäinen strategia ja kehitetty taktiikka. Marxin ja Engelsin nerokkaat ajatukset taktiikasta ja strategiasta, jotka II Internationalen opportunistit olivat muuranneet piiloon, Lenin veti päivänvaloon juuri tällä kaudella. Mutta Lenin ei rajoittunut Marxin ja Engelsin yksityisten taktillisten perusajatusten uudelleen esittämiseen. Hän kehitti niitä edelleen ja täydensi niitä uusilla ajatuksilla ja kohdilla, yhdistäen kaiken tämän sääntöjen ja johtavien periaatteiden järjestelmäksi proletariaatin luokkataistelun johtamista varten. Sellaiset Leninin kirjat kuin „Mitä on tehtävä?“, „Kaksi taktiikkaa“, „Imperialismi“, „Valtio ja vallankumous“, „Proletaarinen vallankumous ja luopio Kautsky“ sekä „Lasten-tauti“ muodostavat epäilemättä mitä arvokkaimman panoksen marxilaisuuden yleiseen aarreaitaan, sen vallankumoukselliseen asevarastoon. Leninismin strategia ja taktiikka on proletariaatin vallankumoustaistelun johtamisen tiede.

2) **Vallankumouksen vaiheet ja strategia.** Strategia on proletariaatin pääiskun suunnan määrittelyä vallankumouksen kunkin vaiheen pohjalla, asianmukaisen suunnitelman laatimista vallankumouksellisten voimien (pääreservien ja toisarvoisten reservien) sijoittamista varten, taistelua tämän suunnitelman toteuttamiseksi vallankumouksen koko kyseessäolevan vaiheen kestäessä.

Meidän vallankumouksemme on jo kokenut kaksi vaihetta ja siirtynyt Lokakuun vallankumouksen jäl-

keen kolmanteen vaiheeseen. Strategia on muuttunut sen mukaan.

Ensimmäinen vaihe. Vuodesta 1903 helmikuu-
hun 1917. Päämäärä — tsarismin kaataminen, keski-
aikaisuuden jätteiden täydellinen hävittäminen.
Vallankumouksen perusvoima — proletariaatti. Lähin
reservi—talonpoikaisto. Pääiskun suunta: liberaalis-
monarkistisen porvariston eristäminen, porvariston,
joka yritti saada talonpoikaiston valtoihinsa ja tehdä
lopun vallankumouksesta **sopimuksella** tsarismin
kanssa. Voimien sijoitussuunnitelma: työväenluokan
liitto talonpoikaiston kanssa. „Proletariaatin täytyy
viedä loppuun asti demokraattinen vallankumous
yhdistäen mukaansa talonpoikaiston joukon, murtaak-
seen väkivalloin itsevaltiuden vastarinnan ja tehdäk-
seen tehottomaksi porvariston horjuvaisuuden“ (kts.
Lenin, VIII osa, s. 96).

Toinen vaihe. Maaliskuu 1917 — lokakuu 1917.
Päämäärä — imperialismin kaataminen Venäjällä ja
imperialistisesta sodasta pääseminen. Vallankumouksen
perusvoima — proletariaatti. Lähin reservi — köyhin
talonpoikaisto. Naapurimaiden proletariaatti toden-
näköisenä reservinä. Pitkittänyt sota ja imperialismin
pula suotuisana ajankohtana. Pääiskun suunta — pik-
kuporvarillisen demokratian (menshevikkien ja eser-
rien) eristäminen, tuon demokratian, joka yritti saada
talonpoikaiston työtätekevät joukot valtoihinsa ja
lopettaa vallankumouksen **sopimuksella** imperialismin
kanssa. Voimien sijoitussuunnitelma — proletariaatin
liitto köyhimmän talonpoikaiston kanssa. „Proletariaa-
tin täytyy suorittaa sosialistinen vallankumous yhdis-
täten mukaansa väestön puoliproletaaristen ainesten

joukon, murtaakseen väkivalloin porvariston vastarinnan ja tehdäkseen tehottomaksi talonpoikaiston ja pikkuporvariston horjuvaisuuden“ (sama).

Kolmas vaihe. Se alkoi Lokakuun vallankumouksen jälkeen. Päämäärä—proletariaatin diktatuurin lujittaminen yhdessä maassa, käyttäen sitä tukikohtana imperialismin voittamiseksi kaikissa maissa. Vallankumous laajenee yli yhden maan puitteiden, on alkanut maailmanvallankumouksen kausi. Vallankumouksen perusvoimat: proletariaatin diktatuuri yhdessä maassa, proletariaatin vallankumouksellinen liike kaikissa maissa. Pääreservit: puoliproletaariset ja pientalonpoikaiset joukot kehittyneissä maissa, vapautusliike siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa. Pääiskun suunta: pikkuporvarillisen demokratian eristäminen, II Internationalen puolueiden eristäminen, jotka puolueet ovat päätukena **sopimuspolitiikalle** imperialismin kanssa. Voimain sijoitussuunnitelma: proletaarisen vallankumouksen liitto siirtomaiden ja riippuvaisten maiden vapausliikkeen kanssa.

Strategia on tekemisissä vallankumouksen perusvoimien ja niiden reservien kanssa. Se muuttuu silloin kun vallankumous siirtyy vaiheesta toiseen, pysyen perusteiltaan muuttumattomana kunkin vaiheen koko ajan.

3) Liikkeen nousu- ja laskukaudet sekä taktiikka. Taktiikka on proletariaatin menettelylinjan määrittelyä liikkeen nousun tai laskun, vallankumouksen ylöstai alasmenon suhteellisen lyhyeksi kaudeksi, taistelua tämän linjan toteuttamiseksi vaihtamalla vanhat taisteluj- ja organisatiomuodot uusiin, vanhat tunnukset uusiin, näitä muotoja yhdistämällä j.n.e. Jos strategian päämääränä on voiton saaminen sodassa, esimer-

kiksi tsarismia tai porvaristoa vastaan, taistelun käyminen loppuun asti tsarismia tai porvaristoa vastaan, niin taktiikka asettaa itselleen vähemmän oleellisia päämääriä, sillä se ei pyri voittamaan sotaa kokonaisuudessaan, vaan ainoastaan määrättyjä taisteluita, määrättyjä otteluja, suorittamaan menestyksellä määrättyjä kamppailuja, määrättyjä esiintymisiä, jotka vastaavat konkreettista tilannetta vallankumouksen kullakin nousu- tai laskukaudella. Taktiikka on strategian osa, sen alainen, sitä auttava.

Taktiikka vaihtelee nousu- ja laskukausien vaihteiluista riippuen. Kun vallankumouksen ensimmäisen vaiheen ajan (vuodesta 1903 vuoden 1917 helmikuuhun) strateginen suunnitelma pysyi muuttumattomana, taktiikka muuttui samaan aikaan useamman kerran. Vuosina 1903—1905 oli puolueen taktiikka hyökkäävää, sillä oli vallankumouksen nousukausi, liike oli menossa ylöspäin, ja taktiikan oli pidettävä lähtökohtanaan tätä tosiasiaa. Tämän mukaisesti taistelumuodotkin olivat vallankumouksellisia, vastaten vallankumouksen nousukauden vaatimuksia. Paikalliset poliittiset lakot, poliittiset mielenosoitukset, poliittinen suurlakko, Duuman boikotti, kapina, vallankumoukselliset taistelutunnukset—tällaisia olivat toinen toistaan seuraavat taistelumuodot tuolla kaudella. Yhdessä taistelumuotojen kanssa muuttuivat silloin myös järjestömuodot. Tehdaskomiteat, vallankumoukselliset talonpoikaiskomiteat, lakkokomiteat, työläisten edustajain Neuvostot, enemmän tai vähemmän julkinen työväenpuolue,—sellaiset olivat tuon kauden järjestömuodot.

Vuosina 1907—1912 oli puolueen pakko siirtyä perääntymistaktiikkaan, sillä silloin elimme

vallankumousliikkeen lamaantumisen, vallankumouksen laskun kautta, ja taktiikan täytyi välttämättömästi ottaa tämä tosiasia huomioon. Sen mukaisesti muuttuivat taistelumuodotkin samoin kuin järjestömuodotkin. Duuman boikotin sijaan tuli osanotto Duumaan, Duuman ulkopuolella tapahtuneiden avointen vallankumouksellisten esiintymisten sijaan esiintymiset ja työskentely Duumassa, poliittisten suurlakkojen sijaan—taloudelliset osittaislakot tai suorastaan tauko. On ymmärrettävää, että puolueen piti tuona kautena painua maan alle, ja vallankumoukselliset joukkojärjestöt korvattiin valistus-, osuustointa-, vakuutus- y.m. lain sallimilla järjestöillä.

Samaa on sanottava vallankumouksen toisesta ja kolmannelta vaiheesta, joiden kestäessä taktiikka muuttui kymmeniä kertoja, strategisten suunnitelmien pysyessä muuttumattomina.

Taktiikka on tekemisissä proletariaatin taistelun ja järjestömuotojen, niiden vaihtelun ja yhdistelyn kanssa. Vallankumouksen kunkin vaiheen pohjalla voi taktiikka muuttua useampia kertoja, vallankumouksen nousujen tai laskujen mukaan.

4) **Strateginen johto.** Vallankumouksen reservejä on:

suoranaisia: a) talonpoikaisto ja yleensä oman maan välikerrokset, b) naapurimaiden proletariaatti, c) vallankumouksellinen liike siirtomaissa ja riippuvaisissa maissa, d) proletariaatin diktatuurin voitot ja saavutukset,—osasta niitä voi proletariaatti väliaikaisesti luopua, säilyttämällä puolellaan ylivoiman, lahjoakseen voimakkaan vihollisen ja saadakseen hengähdystauon; sekä

välillisiä: a) oman maan ei-proletaaristen luokkien keskinäiset ristiriidat ja selkkaukset, joita proleta-

riaatti voi käyttää hyväkseen vihollisen heikentämiseksi ja reserviensä vahvistamiseksi, b) proletaariselle valtiolle vihamielisten porvarillisten valtioiden väliset ristiriidat, selkkaukset ja sodat (esimerkiksi imperiaalistinen sota), joita proletariaatti voi käyttää hyväkseen hyökätessään tai luoviessaan silloin, kun sen on pakko perääntyä.

Edellisenlaisista reserveistä ei ole tarpeellista paljoa puhua, koska niiden merkitys on jokaiselle selvä. Mitä tulee jälkimmäisenlaatuisiin reserveihin, joiden merkitys ei aina ole selvä, niin on sanottava, että niillä on joskus ensiluokkainen merkitys vallankumouksen kululle. Tuskinpa voidaan kieltää esimerkiksi sitä valtavaa merkitystä, mikä oli pikkuporvarillisen demokration (eserrien) ja liberaalis-monarkistisen porvariston (kadettien) välisellä ristiriidalla ensimmäisen vallankumouksen aikana ja sen jälkeen, ristiriidalla, joka epäilemättä edisti talonpoikaiston vapauttamista porvariston vaikutuksesta. Vielä vähemmän on syytä kieltää sitä suunnatonta merkitystä, mikä oli elämästä ja kuolemasta käydyllä sodalla imperialistien pääryhmien välillä Lokakuun vallankumouksen aikana, jolloin keskenään sotaakäyvillä imperialisteilla ei ollut mahdollisuutta keskittää voimiaan nuorta Neuvostovaltaa vastaan, ja proletariaatti sai juuri senvuoksi mahdollisuuden antautua kokonaan voimiensa järjestämiseen, valtansa lujittamiseen sekä Koltshakin ja Denikinin murskaamisen valmistelemiseen. On syytä olettaa, että nyt, jolloin imperialististen ryhmien väliset ristiriidat syventyvät yhä enemmän ja kun niiden välinen uusi sota käy väistämättömäksi, tulee tällaisilla reserveilla olemaan proletariaatille yhä suurempi merkitys.

Strategisen johdon tehtävä on kaikkien näiden reservien oikein käyttäminen saavuttaakseen vallankumouksen päätarkoituksensa sen kussakin kehitysvaiheessa.

Mitä on reservien oikein käyttäminen?

Se on muutamien välttämättömien ehtojen täyttämistä, joista pääehtoina on pidettävä seuraavia:

Ensiksi. Vallankumouksen päävoimien keskittäminen ratkaisevalla hetkellä vihollisen arimpaan kohtaan, kun vallankumous on jo kypsynyt, kun hyökkäys edistyy täydellä höyryllä, kun kapina kolkuttaa ovelle ja kun reservien vetäminen etujoukon avuksi on menestyksen ratkaiseva ehto. Esimerkkinä, joka kuvaa tällaista reservien käyttöä, voidaan pitää puolueen strategiaa huhti—lokakuun kaudella v. 1917. Vihollisen arin kohta tuona aikana oli epäilemättä sota. Epäilemätöntä on, että juuri tämän kysymyksen, peruskysymyksen pohjalla puolue kokosi proletarisen etujoukon ympärille mitä laajimmat väestöjoukot. Puolueen strategia tuona kautena tähtäsi siihen, että samalla kun etujoukko opetetaan katuesiintymisiin kulkueissa ja mielenosoituksissa, vedetään etujoukon avuksi reservejä Neuvostojen kautta selustalla ja sotilaskomiteain kautta rintamalla. Vallankumouksen tulos osoitti, että reservien käyttö oli ollut oikea.

Esittäessään mukaillen Marxin ja Engelsin tunnettuja ajatuksia kapinasta Lenin sanoo tästä vallankumouksen voimien strategisen käytön ehdosta seuraavaa:

„1) Milloinkaan ei saa leikkiä kapinalla, mutta kun se aletaan, on lujasti muistettava, että on mentävä loppuun asti.

2) On koottava suuri ylivoima ratkaisevaan paikkaan ratkaisevalla hetkellä, sillä muutoin vihollinen, joka on paremmin harjaantunut ja järjestynyt, tuhoaa kapinalliset.

3) Kun kapina kerran on aloitettu, on toimittava mitä suurimmalla päättäväisyydellä sekä välttämättä, ehdottomasti siirryttävä hyökkäykseen. „Puolustus on aseellisen kapinan surma“.

4) On pyrittävä yllättämään vihollinen, löydettävä hetki, jolloin sen joukot ovat hajallaan.

5) **Joka päivä** (voidaan sanoa: joka tunti, jos kysymys on yhdestä kaupungista) on pyrittävä saavuttamaan menestyksiä, vaikkapa pieniäkin, ylläpitäen hinnalla millä tahansa „moraalista ylivoimaa“ (kts. XXI osa, s. 319—320).

Toiseksi. Ratkaisevan iskun hetken, kapinan alkamisen hetken valinta, joka on laskettu niin, että kriisi on saavuttanut huippukohtansa, että etujoukko on valmis taistelemaan loppuun saakka, että reservi on valmis auttamaan etujoukkoa ja että vihollisen riveissä vallitsee jo mahdollisimman suuri hämminki.

Ratkaisevaa taistelua, sanoo Lenin, voidaan pitää täysin ajankohtaisena, jos „(1) kaikki meille vihamieliset luokkavoimat ovat kylliksi sotkeutuneet, kylliksi riitaantuneet keskenään, kylliksi heikentäneet itseään taistelulla, joka on ollut niille ylivoimainen“; jos „(2) kaikki horjuvat, häilyvät, epävarmat väliainekset, s.o. pikkuporvaristo, pikkuporvarillinen demokratia, eroitukseksi porvaristosta, ovat kylliksi paljastaneet itsensä kansan silmissä, kylliksi saattaneet itsensä häpeään käytännöllisen toimintansa vararikolla“; jos „(3) proletariaatin keskuudessa on alkanut ja kohoaa voimakkaasti joukkomieliala mitä päättäväisimmän, rajattoman rohkean, vallankumouksellisen toiminnan puolesta porvaristoa vastaan. Silloin on vallankumous tullut ajankohtaiseksi, silloin on voittomme taattu, jos olemme oikein huomioineet kaikki yllämainitut... ehdot ja oikein valinneet hetken“ (kts. XXV osa, s. 229).

Malliesimerkkinä tällaisesta strategiasta voidaan pitää Lokakuun kapinan toimeenpanoa.

Tämän ehdon rikkominen johtaa vaaralliseen virheeseen, jota sanotaan „tahdista poisjoutumiseksi“, kun puolue jää jälkeen liikkeen kulusta tai menee

liian kauas sen edelle, mikä synnyttää epäonnistumisen vaaran. Esimerkkinä tällaisesta „tahdistä poistumisesta“, esimerkkinä siitä, miten ei pidä valita kapinan hetkeä, on pidettävä eräiden toverien yritystä aloittaa kapina Demokraattisen neuvottelukokouksen vangitsemisella syyskuussa v. 1917, jolloin Neuvostoissa ilmeni vielä horjumista, rintamajoukot olivat vielä kahden vaihella ja reservejä ei vielä oltu vedetty etujoukon yhteyteen.

Kolmanneksi. Jo otetun suunnan järkähtämätön noudattaminen, kaikista vaikeuksista ja selkkauksista huolimatta, joita voidaan kohdata päämäärää kohti kuljettaessa; se on välttämätöntä sitä varten, että etujoukko ei menettäisi näkyvistään taistelun peruspäämäärää eivätkä joukot eksyisi tieltä tähän päämäärään kulkiessaan ja pyrkiessään liittymään etujoukon ympärille. Tätä ehtoa vastaan rikkominen johtaa suureen virheeseen, jonka merimiehet tuntevat hyvin nimellä „suunnan kadottaminen“. Esimerkkinä tällaisesta „suunnan kadottamisesta“ on pidettävä puolueemme virheellistä menettelyä välittömästi Demokraattisen neuvottelukokouksen jälkeen, jolloin puolueemme päätti ottaa osaa esiparlamenttiin. Puolueemme ikäänkuin unohti tuolla hetkellä, että esiparlamentti on porvariston yritys johtaa maamme Neuvostojen raiteilta porvarillisen parlamentarismen raiteille, että puolueemme osanotto tuollaiseen laitokseen voi sotkea kaikki kortit ja johtaa harhaan työläiset ja talonpojat, jotka kävivät vallankumoustaistelua tunnuksin: „Kaikki valta Neuvostoille!“. Tämä virhe tuli korjatuksi bolshevikkien poistumisella esiparlamentista.

Neljänneksi. Reserveillä manöveeraaminen, jotta voitaisiin oikein perääntyä, silloin kun vihollinen on voimakas, kun perääntyminen on välttämätön, kun on ilmeisesti epäedullista ottaa vastaan vihollisen taiteluhaaste, kun perääntyminen on vallitsevien voima-suhteiden vuoksi ainoa keino vetää etujoukko pois iskun alta ja säilyttää sille reservit.

„Vallankumouksellisten puolueiden“, sanoo Lenin, „on opittava lisää. Ne ovat oppineet hyökkäämään. Nyt on ymmärrettävä, että tämä oppi on täydennettävä opilla, miten on peräännyttävä oikeimmin. On ymmärrettävä, — ja vallankumouksellinen luokka oppii omasta katkerasta kokemuksestaan ymmärtämään, — että ei voida voittaa, jos ei ole opittu oikein hyökkäämään ja oikein peräännyttämään“ (kts. XXV osa, s. 177).

Tällaisen strategian päämääränä on ajan voittaminen, vihollisen hajoittaminen ja voimien kokoaminen, jotta voitaisiin siirtyä sitten hyökkäämään.

Malliesimerkkinä tällaisesta strategiasta voidaan pitää Brestin rauhan solmimista, joka antoi puolueelle mahdollisuuden voittaa aikaa, käyttää hyväkseen yhteenottoja imperialismiin leirissä, hajoittaa vihollisen voimia, säilyttää talonpoikaisto puolellaan ja koota voimia valmistakseen hyökkäystä Koltshakia ja Denikiniä vastaan.

„Solmiessamme erillisrauhan“, sanoi Lenin silloin, „vapaudumme kummastakin imperialistisesta vihollisryhmästä niin suuressa määrin kuin tällä hetkellä suinkin on mahdollista, käytämme hyväksemme niiden vihollisuutta ja sotaa, —joka vaikeuttaa niiden sopimusta meitä vastaan, —ja saamme jonkun verran aikaa, jolloin kätemme ovat vapaat jatkaaksemme ja lujittaaksemme sosialistista vallankumousta“ (kts. XXII osa, s. 198).

„Kaikkein suurin hölmökin näkee nyt“, sanoi Lenin kolme vuotta Brestin rauhan jälkeen, „että „Brestin rauha“ oli

myönnytys, joka vahvisti meitä ja pirstoi kansainvälisen imperialismin voimia“ (kts. XXVII osa, s. 7).

Tällaiset ovat ne pääehdot, jotka takaavat sen, että strateginen johto on oikea.

5) **Taktillinen johto.** Taktillinen johto on strategisen johdon osa, se on viimeksimainitun tehtävien ja vaatimusten alainen. Taktillisen johdon tehtävänä on omaksua proletariaatin kaikki taistelu- ja organisatiomuodot ja taata niiden oikea käyttäminen, jotta kulloinkin olemassaolevien voimasuhteiden vallitessa saataisiin mahdollisimman paljon tuloksia, jotka ovat välttämättömät strategisen menestyksen valmistamiseen.

Mikä on proletariaatin taistelu- ja organisatiomuotojen oikeata käyttämistä?

Se, että täytetään eräät välttämättömät ehdot, joista tärkeimpinä on pidettävä seuraavia:

Ensiksi. Etualalle on asetettava juuri ne taistelu- ja organisatiomuodot, jotka liikkeen kulloinkin tapahtuvan nousun tai laskun oloihin parhaiten soveltuvina ovat omiaan helpottamaan ja takaamaan joukkojen viemistä vallankumouksellisiin aseisiin, miljoonajoukkojen viemistä vallankumousrintamalle, niiden sijoittamista vallankumousrintamalla.

Ei ole kysymys siitä, että etujoukko tajuaisi vanhan järjestelmän säilymisen mahdottomaksi ja sen kukistumisen kiertämättömäksi. Kysymys on siitä, että joukot, miljoonajoukot, käsittäisivät sen kiertämättömäksi ja osoittaisivat olevansa valmiit tukemaan etujoukkoa. Mutta joukot voivat tulla käsittämään sen vain omasta kokemuksestaan. Antaa miljoonajoukoille mahdollisuus oman kokemuksensa pohjalla

havaita vanhan vallan kumoamisen kiertämättömyys, löytää sellaiset taistelutavat ja sellaiset järjestömuodot, jotka tekevät joukoille helpommaksi havaita vallankumoukselliset tunnukset oikeiksi oman kokemuksensa pohjalla,—siinä on tehtävä.

Etujoukko olisi irtaantunut työväenluokasta ja työväenluokka olisi menettänyt yhteytensä joukkoihin, jos puolue ei olisi aikanaan päättänyt ottaa osaa Duumaan, jos se ei olisi päättänyt keskittää voimiaan duumatyöhön ja kehittää taistelua tämän työn pohjalla, saadakseen joukot omasta kokemuksestaan helpommin havaitsemaan Duuman kelvottomuuden, kadettien lupausten valheellisuuden, sopimuksen teon mahdottomuuden tsarismen kanssa, talonpoikaiston ja työväenluokan liiton välttämättömyyden. Ilman joukkojen kokemuksia duumakaudella olisi kadettien paljastaminen ja proletariaatin hegemonia ollut mahdoton.

Otzovismin taktiikka oli vaarallinen sen takia, että se uhkasi eristää etujoukon miljoonaisista reservistään.

Puolue olisi joutunut irralleen työväenluokasta ja työväenluokka olisi menettänyt vaikutuksensa laajoihin talonpoikais- ja sotilasjoukkoihin, jos proletariaatti olisi mennyt „vasemmisto“-kommunistien perässä, jotka kehoittivat nousemaan kapinaan huhtikuussa v. 1917, jolloin menshevikit ja eserrät eivät vielä olleet ehtineet paljastaa itseään sodan ja imperialismin kannattajiksi, jolloin joukot eivät vielä omasta kokemuksestaan olleet ehtineet havaita, että menshevikkien ja eserräin puheet rauhasta, maasta ja vapaudesta olivat valheellisia. Ilman joukkojen Kerenskin aikana saamaa kokemusta eivät menshevikit eivätkä

eserrät olisi tulleet eristetyiksi, ja proletariaatin diktatuuri olisi ollut mahdoton. Senvuoksi oli pikkuporvarillisten puolueiden virheiden „kärsivällisen selittämisen“ taktiikka ja julkisen taistelun taktiikka Neuvostoissa ainoa oikea taktiikka.

„Vasemmisto“-kommunistien taktiikan vaarallisuus oli siinä, että se uhkasi muuttaa puolueen proletaarisen vallankumouksen johtajasta kouralliseksi tyhjämpäiväisiä salaliittolaisia, joilta puuttuu maaperä jalkainsa alta.

„Pelkällä etujoukolla“, sanoo Lenin, „ei voida voittaa. Pelkän etujoukon heittäminen yksinään ratkaisevaan taisteluun ennen kuin koko luokka, ennen kuin laajat joukot ovat asettuneet joko suoraan aseen auttamaan etujoukkoa tai ainakin hyvänsuovan puolueettomuuden kannalle siihen nähden... olisi typeryyttä ja jopa rikoskin. Mutta siihen, että todella koko luokka, että todella laajat työtätekevät ja pääoman sortamat joukot tulisivat tälle kannalle—siihen ei riitä pelkkä propaganda, pelkkä agitatio. Siihen tarvitaan näiden joukkojen omakohtaista poliittista kokemusta. Tämä on kaikkien suurten vallankumousten peruslaki, jonka nyt on hämmästyttävällä voimalla ja selväpiirteisyydellä vahvistanut ei ainoastaan Venäjä, vaan myös Saksa. Ei ainoastaan Venäjän valistumattomien, useinkin lukutaidottomien joukkojen, vaan myös Saksan korkeasti valistuneiden, kauttaaltaan lukutaitoisten joukkojen on pitänyt kokea omassa nahassaan II Internationalen ritarien hallituksen koko voimattomuus, koko luonteettomuus, koko avuttomuus, koko lakeijamaisuus porvariston edessä, koko halpamaisuus, äärimmäisten taantumuksellisten (Kornilov Venäjällä, Kapp ja kumppanit Saksassa) diktatuurin ilmeinen kiertämättömyys proletariaatin diktatuurin ainoana vaihtoehtona kääntyäkseen päättävästi kommunismin puoleen“ (kts. XXV osa, s. 228).

Toiseksi. Kunakin hetkenä on löydettävä prosessien ketjusta se erikoinen rengas, johon tarttumalla voi pitää käsissään koko ketjun ja valmistaa edellytykset strategisen menestyksen saavuttamiselle.

Kysymys on siitä, että osataan puolueen edessä olevien tehtävien joukosta ottaa esille juuri se päiväjärjestyksessä oleva tehtävä, jonka ratkaiseminen on keskeisin seikka, ja jonka suorittaminen takaa muiden päiväjärjestyksessä olevien tehtävien menestyksellisen ratkaisemisen.

Tämän säännön merkityksen voisi osoittaa kahdella esimerkillä, joista toisen voisi ottaa kaukaisesta menneisyydestä (puolueen muodostumiskaudelta) ja toisen meitä kaikkein lähinnä olevasta nykyajasta (uuden talouspolitiikan kaudelta).

Puolueen muodostumiskaudella, jolloin lukemattomat kerhot ja järjestöt eivät vielä olleet toisiinsa sidotut, jolloin näpertely ja kerholaisuus jäytivät puoluetta ylhäältä alas asti, jolloin aatteellinen rikkinäisyys oli puolueen sisäisen elämän luonteenomaisena piirteenä,—tällä kaudella perusrenkaana, perustehtävänä puolueen silloisten tehtävien ketjussa oli yleisvenäläisen illegaalisen lehden („Iskran“) perustaminen. Miksi? Siksi, että vain yleisvenäläisen illegaalisen lehden välityksellä voitiin niissä oloissa luoda yhtäläisesti ajatteleva puolueen ydinjoukko, joka kykeni sitomaan yhteen lukemattomat kerhot ja järjestöt, valmistelemaan aatteellisen ja taktillisen yhtenäisyyden edellytykset ja laskemaan siten perustan todellisen puolueen muodostamiselle.

Aikana, jolloin siirryttiin sodasta taloudelliseen rakennustyöhön, jolloin teollisuus kitui rappion kourissa ja maatalous kärsi kaupunkilaistuotteiden puutetta, jolloin valtion teollisuuden liittoyhteys talonpoikaistalouden kanssa tuli menestyvän sosialistisen rakennustyön perusehdoksi,—tuona aikana kaupan

kehittäminen osoittautui perusrenkaaksi prosessien ketjussa, perustehtäväksi muiden tehtävien joukossa. Miksi? Siksi, että uuden talouspolitiikan oloissa ei teollisuuden ja talonpoikaistalouden liittoyhteys ole mahdollinen muutoin kuin kaupan välityksellä, siksi, että tuotanto ilman menekkiä on uuden talouspolitiikan oloissa teollisuuden surma, siksi, että teollisuutta voidaan laajentaa vain menekkiä laajentamalla, kauppaa kehittämällä, siksi, että vasta sitten kun on päästy lujiin asemiin kaupan alalla, vasta sitten kun on opittu hallitsemaan kauppaa, vasta sitten kun on saatu varma ote tähän renkaaseen, voidaan toivoa, että teollisuus saadaan yhdistetyksi talonpoikaismarkkinoihin ja menestyksellä ratkaistuiksi muut päiväjärjestyksessä olevat tehtävät edellytysten luomiseksi sosialistisen talouden perustan rakentamiselle.

„Ei riitä se, että on vallankumouksellinen ja sosialismin kannattaja tai kommunisti yleensä...” sanoo Lenin. „On osattava löytää kunakin hetkenä se ketjun erikoinen rengas, johon on tartuttava kaikin voimin pitääkseen käsissään koko ketjun ja valmistaakseen lujasti siirtymistä seuraavaan renkaaseen“...

„Nykyhetkellä... on tällaisena renkaana kotimaisen kaupan elvyttäminen valtion sitä oikein säännöstellessä (ohjatessa). Kauppa on se „rengas“ historiallisten tapahtumain ketjussa, sosialistisen rakennustyömme siirtymismuodoissa v. 1921—1922, „johon on kaikin voimin tartuttava“...“(kts. XXVII osa, s. 82).

Sellaiset ovat ne pääehdot, jotka takaavat sen, että taktillinen johto on oikea.

6) **Reformismi ja vallankumouksellisuus.** Miten eroaa vallankumouksellinen taktiikka reformistisesta taktiikasta?

Jotkut luulevat, että leninismi vastustaa yleensä reformeja, kompromisseja ja sopimuksia. Se ei ole

lainkaan totta. Bolshevikit tietävät yhtä hyvin kuin kuka muu tahansa, että määrätysssä mielessä on „jokainen anti hyvä“, että määrättyillä ehdoilla reformit yleensä, kompromissit ja sopimukset mukaanlaskettuina — ovat välttämättömiä ja hyödyllisiä.

„Kun käydään sotaa“, sanoo Lenin, „kansainvälisen porvariston kukistamiseksi, sotaa, joka on sata kertaa vaikeampaa, pitkällisempää ja monimutkaisempaa kuin kaikkein sitkein tavallisista valtioiden välisistä sodista, ja jo ennakolta kieltäydytään siinä luovimasta, käyttämästä hyväkseen vihollisten välisiä eturistiriitoja (vaikkapa väliaikaisiakin), tekemästä sopimuksia ja kompromisseja mahdollisten liittolaisten (vaikkapa väliaikaistenkin, heikkojenkin, horjuvienkin, ehdollistenkin) kanssa — niin eikö se ole äärettömän hullunkurista? Eikö se ole samaa kuin jos vainoin noustessamme ennen tutkimattomalle ja ennen saavuttamattomalle vuorenhuipulle jo ennakolta kieltäytyisimme kulke-
masta joskus mutkitellen, palaamasta joskus takaisin, luopumasta kerran valitsemastamme suunnasta ja yrittämästä eri suuntiin?“ (kts. XXV osa, s. 211).

Ilmeisesti ei ole kysymys reformeista tai kompromisseista ja sopimuksista, vaan siitä, miten reformeja ja sopimuksia käytetään.

Reformistille on reformi kaikki kaikessa, mutta vallankumouksellinen työ on hänestä yhdentekevää, pakinan aihetta, silmän lumetta. Senvuoksi, noudatettaessa reformistista taktiikkaa porvariston ollessa vallassa, reformi muuttuu ehdottomasti tämän vallan lujittamisvälineeksi, vallankumouksen hajoittamisvälineeksi.

Mutta vallankumoukselliselle on päinvastoin pääasia vallankumoustyö eikä reformi, — reformi on hänelle vallankumouksen sivutuote. Senvuoksi, vallankumouksellista taktiikkaa noudatettaessa porvariston ollessa

vallassa, reformi muuttuu luonnollisesti tämän vallan hajoittamisen välineeksi, vallankumouksen lujittamisvälineeksi vallankumousliikkeen edelleen kehittämisen tukikohdaksi.

Vallankumouksellinen hyväksyy reformin käyttäekseen sitä legaalista työtä illegaaliseen työhön kytkeväenä siteenä, käyttääkseen sitä suojana illegaalisen työn lujittamiseksi, joukkojen vallankumouksellista valmistamista varten porvariston kukistamiseen.

Siinä on asian ydin reformien ja sopimusten vallankumouksellisessa käyttämisessä imperialismiin oloissa.

Mutta reformisti sitävastoin hyväksyy reformin kieltäytyäkseen kaikesta illegaalista työstä, estääkseen joukkojen valmistelemisen vallankumoukseen ja nukkuakseen rauhassa „armosta annetun“ reformin siimeksessä.

Siinä on reformistisen taktiikan olemus.

Näin on kysymys reformeista ja sopimuksista imperialismiin oloissa.

Asia muuttuu kuitenkin jonkun verran imperialismiin kukistamisen jälkeen, proletariaatin diktatuurin aikana. Määrätyissä oloissa, määrätyssä tilanteessa voi proletaarinen valta tulla tilapäisesti pakotetuksi poikkeamaan vallitsevien olojen vallankumouksellisen uudestijärjestelyn tieltä niiden vähitellen tapahtuvan uudistamisen tielle, „reformistiselle tielle“, niinkuin Lenin sanoo tunnetussa kirjoituksessaan „Kullan merkityksestä“³², kiertoliikkeiden tielle, reformien ja ei-proletaarisille luokille tehtävien myönnytyksien tielle näiden luokkien hajoittamiseksi, hengähdystauon suojamiseksi vallankumoukselle, voimien kokoamiseksi ja

uuden hyökkäyksen edellytysten valmistelemiseksi. Ei voida kieltää, että tämä tie on määrättyssä mielessä reformistinen. On vain muistettava, että tässä olemme tekemisissä erään peruserikoisuuden kanssa, joka on siinä, että reformi tässä tapauksessa tulee proletaariselta vallalta, että se lujittaa proletaarista valtaa, että se antaa sille välttämättömän hengähdystauon, että se on tarkoitettu hajoittamaan — ei vallankumousta, vaan ei-proletaarisia luokkia.

Reformi muuttuu siis näissä oloissa vastakodakseen.

Sellaisen politiikan toteuttaminen proletaarisen vallan taholta käy mahdolliseksi sen vuoksi, ja vain sen vuoksi, että vallankumouksen kantovoima edellisellä kaudella on ollut kyllin suuri ja antanut niinmuodoin kyllin laajan tilan, jotta olisi minne perääntyä, kun hyökkäystaktiikka korvataan väliaikaiseh perääntymisen taktiikalla, kiertoliiketaktiikalla.

Kun siis reformit ennen, porvarillisen vallan aikana, olivat vallankumouksen sivutuote, niin nyt, proletariaatin diktatuurin aikana, ovat reformien lähteenä proletariaatin vallankumoukselliset saavutukset, proletariaatin käsiin kertyneet, näistä saavutuksista muodostuneet reservit.

„Reformien suhteen vallankumoukseen“, sanoo Lenin, „on täsmällisesti ja oikein määritellyt vain marxilaisuus, vaikka Marx saattoi nähdä tämän suhteen vain yhdeltä puolen, nimittäin tilanteen, joka vallitsi ennen ensimmäistä, vähänkään lujaa, vähänkään pitkäaikaista proletariaatin voittoa edes yhdessä maassa. Sellaisessa tilanteessa oli oikean suhteen perusta tämä: reformit ovat proletariaatin vallankumouksellisen luokkataistelun sivutuote... Proletariaatin voiton jälkeen, vaikkapa yhdessäkin maassa, ilmestyy jotain uutta siihen suhteeseen, joka reformeilla on

vallankumoukseen. Periaatteellisesti pysyy asia samana, mutta muotoon nähden ilmenee muutos, jota Marx ei henkilökohtaisesti voinut ennakoita nähdä, mutta joka on tajuttavissa vain marxilaisuuden filosofian ja politiikan pohjalla... Voiton jälkeen ne (s.o. reformit. J. St.) (pysyen kansainvälisessä mitassa samana „sivutuotteena“) ovat sille maalle, jossa voitto on saavutettu, sitäpaitsi välttämätöntä ja laillista hengähdystaukoa sellaisissa tapauksissa, jolloin voimat äärimmäisten ponnistusten jälkeen ilmeisesti eivät riitä määrätyn muutoksen vallankumoukselliseen suorittamiseen. Voitto antaa sellaisen „voimavaraston“, että sen avulla voidaan kestää perääntymään pakoitettuinakin,— kestää sekä aineellisessa että moraalisisessa mielessä“ (kts. XXVII osa, s. 84—85).

VIII PUOLUE

Vallankumousta edeltäneellä kaudella, enemmän tahi vähemmän rauhallisen kehityksen kaudella, jolloin II Internationalen puolueet olivat työväenliikkeessä hallitsevana voimana ja parlamentaarisia taistelumuotoja pidettiin perusmuotoina,—näissä oloissa ei puolueella ollut eikä voinut olla sitä suurta ja ratkaisevaa merkitystä, minkä se sai sittemmin, avointen vallankumoustaistelujen oloissa. Puolustaessaan II Internationalea hyökkäyksiltä Kautsky sanoo, että II Internationalen puolueet ovat rauhan eivätkä sodan välineitä, että juuri sen tähden ne eivät kyenneet mihinkään vakavaan toimintaan sodan aikana, proletariaatin vallankumouksellisten esiintymisten kaudella. Se on täysin totta. Mutta mitä se merkitsee? Se merkitsee, että II Internationalen puolueet ovat kelvottomia proletariaatin vallankumouksellista taistelua varten, että ne eivät ole proletariaatin taistelupuolueita, jotka johtavat työläisiä valtaan, vaan vaali-

koneisto, joka on sopeutettu parlamenttivaaleja ja parlamenttitaistelua varten. Tämä oikeastaan selittääkin sen tosiasian, että II Internationalen opportunistien valtakaudella ei proletariaatin poliittisena perusjärjestönä ollut puolue, vaan parlamenttiryhmä. Tunnettua on, että tuona aikana puolue oli tosiasiallisesti parlamenttiryhmän lisäkkeenä ja sen apuaineksenä. Tuskinpa on tarpeellista todistella, että sellaisissa oloissa ja sellaisen puolueen ollessa johdossa ei voinut olla puhuttakaan proletariaatin valmistamisesta vallankumoukseen.

Asia muuttui kuitenkin perin juurin uuden kauden saapuessa. Uusi kausi on luokkien avointen yhteentörmäysten kautta, proletariaatin vallankumouksellisten esiintymisten kautta, proletaarisen vallankumouksen kautta, voimien suoranaisen valmistelun kautta imperialismin kukistamiseen, vallan valloittamiseen proletariaatille. Tämä kausi asettaa proletariaatille uudet tehtävät koko puolueuuden uudelleenjärjestämiseksi uudelle, vallankumoukselliselle kannalle, työläisten kasvattamiseksi vallankumouksellisen valtataistelun hengessä, reservien kouluttamiseksi ja mukaanvetämiseksi, liiton solmiamiseksi naapurimaiden proletaarien kanssa, lujien yhteyksien aikaansaamiseksi siirtomaiden ja riippuvaisten maiden vapausliikkeen kanssa j.n.e., j.n.e. Sellainen ajatus, että nämä uudet tehtävät voidaan ratkaista parlamentarismen rauhallisissa oloissa kasvatettujen vanhojen sosialidemokraattisten puolueiden voimin, merkitsee itsensä tuomitsemista lohduktomaan epätoivoon, varmaan tappioon. Jos tällaisten tehtävien odottaessa ratkaisuaan jäädään vanhojen puolueiden

johdettavaksi, niin se merkitsee täydellisen aseettomuuden tilaan jäämistä. Tuskinpa on tarpeellista todistella, että proletariaatti ei voinut tyytyä sellaiseen asiaintilaan.

Sen tähden oli välttämätön uusi puolue, taistelupuolue, vallankumouksellinen puolue, joka on kyllin rohkea viemään proletaarit taisteluun vallasta, kyllin kokenut ymmärtääkseen vallankumouksellisen tilanteen monimutkaiset olot ja kyllin joustava välttääkseen kaikki ja kaikenlaiset salakarit kulkiessaan päämäärää kohti.

Ilman sellaista puoluetta ei ole ajateltavissakaan imperialismin kukistaminen, proletariaatin diktatuurin valloittaminen.

Tämä uusi puolue on leninismin puolue.

Mitkä ovat tämän uuden puolueen erikoisuudet?

1) **Puolue työväenluokan etujoukkona.** Puolueen on ennen kaikkea oltava työväenluokan **etujoukko**. Puolueen täytyy koota itseensä kaikki työväenluokan parhaat ainekset, niiden kokemus, niiden vallankumouksellisuus, niiden rajaton uskollisuus proletariaatin asialle. Mutta ollakseen todella etujoukko puolueen täytyy olla aseistettu vallankumouksellisella teorialla, liikkeen lakien tuntemuksella, vallankumouksen lakien tuntemuksella. Ilman sitä se ei kykene johtamaan proletariaatin taistelua, viemään proletariaattia mukanaan. Puolue ei voi olla todellinen puolue, jos se tyytyy vain kirjaamaan sen, mitä työväenluokan suuri joukko tuntee ja ajattelee, jos se laahaa vaistovaraisen liikkeen perässä, jos se ei kykene voittamaan vaistovaraisen liikkeen joustavuuden puutetta ja poliittista välinpitämättömyyttä, jos se ei kykene kohoamaan proleta-

riaatin hetkellisten etujen yläpuolelle, jos se ei kykene nostamaan joukkoja proletariaatin luokkaetujen käsittämisen tasolle. Puolueen on oltava työväenluokan edellä, sen pitää nähdä pitemmälle kuin työväenluokka, sen on johdettava proletariaattia eikä laahustettava vaistovaraisuuden perässä. II Internationalen puolueet, jotka saarnaavat „perässälaahustamisen politiikkaa“, ovat porvarillisen politiikan johdattimia, politiikan, joka tuomitsee proletariaatin olemaan välikappaleena porvariston käsissä. Vain sellainen puolue, joka on asettunut proletariaatin etujoukon näkökannalle ja kykenee nostamaan joukot proletariaatin luokkaetujen käsittämisen tasolle,—vain sellainen puolue kykenee vetämään työväenluokan pois tradeunionistiselta tieltä ja tekemään siitä itsenäisen poliittisen voiman.

Puolue on työväenluokan poliittinen johtaja.

Puhuin edellä työväenluokan taistelun vaikeuksista, taistelutilanteen monimutkaisuudesta, strategiasta ja taktiikasta, reserveistä ja luovimisesta, hyökkäämisestä ja perääntymisestä. Nämä ehdot ovat yhtä monimutkaisia, ellei monimutkaisempiakin kuin sodan ehdot. Kuka voi ymmärtää nämä ehdot, kuka voi antaa oikean suunnan proletaarien miljoonajoukoille? Mikään armeija ei sodassa voi tulla toimeen ilman kokenutta esikuntaa, jollei se tahdo joutua tappion omaksi. Eikö ole selvää, että proletariaatti sitä suuremmalla syyllä ei voi tulla toimeen ilman tällaista esikuntaa, jollei se tahdo joutua vannoutuneitten vihollistensa raadeltavaksi? Mutta mikä tämä esikunta on? Tänä esikuntana voi olla vain proletariaatin vallankumouksellinen puolue. Työväenluokka ilman

vallankumouksellista puoluetta on armeija ilman esikuntaa.

Puolue on proletariaatin taisteluesikunta.

Mutta puolue ei voi olla ainoastaan **etujoukko**. Sen on samalla oltava **luokan** joukko-osasto, luokan osa, joka on tiukasti sidottu luokkaankaikilla elinjuurillaan. Etujoukon ja työväenluokan muun joukon välinen eroavaisuus, puolueen jäsenten ja puolueeseen kuulumattomien välinen eroavaisuus ei voi hävitä ennenkuin häviävät luokat, niin kauan kuin proletariaatti täydentää itseään tulokkailla muista luokista, niin kauan kuin työväenluokalla kokonaisuudessaan ei ole mahdollisuutta kohota etujoukon tasolle. Mutta puolue lakkaisi olemasta puolue, jos tämä eroavaisuus muuttuisi välien katkeamiseksi, jos puolue sulkeutuisi kuoreensa ja irroittautuisi puolueeseen kuulumattomista joukoista. Puolue ei voi johtaa luokkaa, jos sillä ei ole yhteyttä puolueen ulkopuolella oleviin joukkoihin, jos puolue ei ole liitossa puolueen ulkopuolella olevien joukkojen kanssa, jos nämä joukot eivät hyväksy sen johtoa, jos puolue ei nauti joukkojen keskuudessa moraalista ja poliittista luottoa.

Äskettäin otettiin puolueeseemme kaksisataa tuhatta uutta työläisjäsentä. Suurenmoista siinä on se seikka, että he oikeastaan eivät tulleet puolueeseen itsestään, vaan paremminkin koko muun puolueeseen kuulumattoman joukon lähettämänä, joukon, joka aktiivisesti osallistui uusien jäsenten puolueeseen ottamiseen ja jonka hyväksymättä ei uusia jäseniä otettu. Tämä tosiasia osoittaa, että puolueeseen kuulumattomien työläisten laajat joukot pitävät puoluettamme **omana** puolueenaan, heille **läheisenä** ja **rakkaana** puolueena,

jonka laajeneminen ja lujittaminen on heille sydämen asia, ja jonka johtoon he vapaaehtoisesti uskovat kohtalonsa. Tuskin tarvitsee todistella, että ilman näitä näkymättömiä moraalisia siteitä, jotka liittävätkin puoluetta puolueen ulkopuolella oleviin joukkoihin, ei puolue olisi voinut muodostua luokkansa ratkaisevaksi voimaksi.

Puolue on työväenluokan eroittamaton osa.

„Me olemme luokan puolue“, sanoo Lenin, „ja sen tähden melkein koko luokan (ja sota-aikoina, kansalaissodan kaudella aivan koko luokankin) täytyy toimia puolueemme johdolla, täytyy tulla puolueettamme mahdollisimman lähelle, mutta olisi manilovilaisuutta ja „tapahtumain perässä laahustamista“ ajatella, että melkein koko luokka tahi aivan koko luokka kykenisi koskaan kapitalismin aikana kohoamaan etujoukkonsa, sosialidemokraattisen puolueensa tietoisuuteen ja aktiivisuuteen asti. Ei yksikään järkävä sosialidemokraatti ole vielä epäillyt sitä, että kapitalismin aikana ei edes ammatillinen järjestö (alkeellisempi, kehittymättömien kerrostien tietoisuutta paremmin vastaava) kykene saamaan riveihinsä melkein koko tahi aivan koko työväenluokkaa. Olisi vain itsensä pettämistä, silmien ummistamista näkemästä tehtäviemme valtavuutta, olisi näiden tehtävien tyypistämistä, jos unohdettaisiin erotus etujoukon ja kaikkien sen yhteyteen pyrkivien joukkojen välillä, jos unohdettaisiin etujoukon vakituinen velvollisuus kohottaa yhä laajemmat kerrokset tälle korkeimmalle tasolle“ (kts. VI osa, s. 205—206).

2) **Puolue työväenluokan järjestyneenä joukko-osastona.** Puolue ei ole ainoastaan työväenluokan etujoukko. Jos se tahtoo todella johtaa luokan taistelua, niin sen on samalla oltava luokkansa järjestynyt joukko-osasto. Puolueen tehtävät kapitalismin oloissa ovat erittäin suuret ja moninaiset. Puolueen on johdettava proletariaatin taistelua erittäin vaikeissa sisäisen ja ulkonaisen kehityksen oloissa, sen on vietävä

proletariaatti hyökkäykseen silloin kun tilanne hyökkäystä vaatii, sen on johdettava proletariaatti pois voimakkaan vihollisen iskun alta, kun tilanne vaatii perääntymistä, sen on luotava järjestymättömien, puolueen ulkopuolella olevien työläisten miljoonajoukkoihin taistelukurin ja suunnitelmallisuuden henki, järjestyneisyyden ja kestävyiden henki. Mutta puolue voi täyttää nämä tehtävät vain siinä tapauksessa, että se itse on kurin ja järjestyneisyyden olennoituma, että se itse on proletariaatin järjestynyt joukko-osasto. Ilman näitä ehtoja ei voi olla puhuttakaan siitä, että puolue voisi todella johtaa proletariaatin miljoonajoukkoja.

Puolue on työväenluokan järjestynyt joukko-osasto.

Ajatus puolueesta järjestyneenä kokonaisuutena on saanut vahvistuksensa Leninin tunnetussa puolueemme sääntöjen ensimmäisen pykälän sanamuodossa, jonka mukaan puolue on järjestöjen summa ja puolueen jäsenet — puolueen jonkun järjestön jäseniä. Menshevikit, jotka vastustivat tätä sanamuotoa jo v. 1903, esittivät sen sijalle omavaltaisen puolueeseen kirjoittautumisen „systeemiä“, sellaista „systeemiä“, että puolueen jäsenen „nimi“ ulotettaisiin jokaiseen „professoriin“ ja „lukiolaiseen“, jokaiseen „myötämieliseen“ ja „lakkolaiseen“, joka tavalla tai toisella kannattaa puoluetta, vaikkei kuulukaan eikä halua kuulua mihinkään puoluejärjestöön. Tuskin tarvitsee todistella, että tämä originelli „systeemi“, jos se olisi juurtunut puolueeseemme, olisi välttämättömyyden pakosta vienyt siihen, että puolue olisi täyttynyt ylenmäärin professoreista ja lukiolaisista ja että se olisi muuttunut

löyhäksi, epämääräiseksi, hajanaiseksi „muodostumaksi“, joka olisi hukkunut „myötämielisten“ mereen, olisi hävittänyt rajan puolueen ja luokan väliltä ja ajanut karille puolueen tehtävän nostaa järjestymättömiä joukkoja etujoukon tasalle. Ei kannata puhuaakaan siitä, että tällaisen opportunistisen „systemin“ vallitessa ei puolueemme olisikyennyt täyttämään työväenluokan järjestävän ydinjoukon tehtävää vallankumouksemme kulussa.

„Martovin näkökannalta“, sanoo Lenin, „jää puolueen raja aivan epämääräiseksi, sillä „jokainen lakkolainen“ voi „julistautua puolueen jäseneksi“. Mitä hyötyä on tästä löyhyydestä? „Nimen“ laaja leviäminen. Sen vahingollisuus on siinä, että se kylvää sekasortoa synnyttävää ajatusta luokan ja puolueen toisiinsa sekoittamisesta“ (kts. VI osa, s. 211).

Mutta puolue ei ole ainoastaan puoluejärjestöjen summa. Puolue on samalla näiden järjestöjen yhtenäinen systeemi, niiden yhtyminen muodoltaan eheäksi kokonaisuudeksi, jolla on ylemmät ja alemmat johtolimet, jossa vähemmistö alistuu enemmistön tahtoon ja käytännölliset päätökset ovat kaikkia puolueen jäseniä velvoittavia. Ilman näitä ehtoja ei puolue voi olla eheä järjestynyt kokonaisuus, joka kykenee suunnitelmallisesti ja järjestyneesti johtamaan työväenluokan taistelua.

„Ennen“, sanoo Lenin, „ei puolueemme muodoltaan ollut järjestetty kokonaisuus, vaan ainoastaan yksityisten ryhmien summa, ja senvuoksi näiden ryhmien välillä ei voinut ollakaan muita suhteita kuin aatteellinen vaikutus. Nyt on meistä tullut järjestynyt puolue ja sehän merkitsee vallan luomista, aatteiden auktoriteetin muuttamista vallan auktoriteetiksi, alempien puolue-elinten alistumista ylempien tahtoon“ (kts. VI osa, s. 291).

Se periaate, että vähemmistö alistuu enemmistön tahtoon, se periaate, että puolueityötä johdetaan keskuksesta, aiheuttaa usein hyökkäilyjä horjuvien aineiden taholta, syytöksiä „byrokratismista“, „formalismista“ j.n.e. Tuskinpa tarvitsee todistella, että puolueen kokonaisuutena suorittama suunnitelmallinen toiminta ja työväenluokan taistelun johtaminen olisi mahdotonta ilman näiden periaatteiden toteuttamista. Leninismi organisatiokysymyksessä on näiden periaatteiden järkähtämätöntä toteuttamista. Taistelua näitä periaatteita vastaan Lenin nimittää „venäläiseksi nihilismiksi“ ja „herras-anarkismiksi“, jotka ovat sen arvoisia, että ne on saatettava naurunalaisiksi ja heitettävä menemään.

Lenin sanoo noista horjuvista aineksista kirjassaan „Askel eteenpäin“:

„Tuo herras-anarkismi on erikoisesti ominaista venäläiselle nihilistille. Puoluejärjestö näyttää hänestä hirmuiselta „tehtaalta“, osan alistuminen kokonaisuuden ja vähemmistön alistuminen enemmistön tahtoon näyttää hänestä „orjuuttamiselta“.. keskukseen johdolla toteutettu työnjako synnyttää hänen taholtaan tragikoomillista voivottelua sitä vastaan, että ihmiset muutetaan „rattaiksi ja ruuveiksi“... puolueen järjestösääntöjen mainitseminen aiheuttaa halveksivan virnistyksen ja ylenkatseellisen... huomautuksen, että voidaan sitä tulla toimeen ihan ilman sääntöjäkin“.

„Eiköhän ole selvää, että paljonpuhutusta byrokratismista kirkuminen on yksinkertaisesti keskustan henkilökokoonpanoon tyytymättömyyden verhoamista, viikunanlehti... Sinä olet byrokraatti, koska edustajakokous ei asettanut sinua toimeen minun tahtoni mukaisesti, vaan sitä vastaan; sinä olet formalisti, koska sinä nojautut edustajakokouksen muodollisiin päätöksiin etkä minun suostumukseeni; sinä toimit karkean mekaanisesti, sillä vetoat puolueen edustajakokouksen „mekaaniseen“ enemmistöön etkä ota huomioon minun haluani tulla kooptatoiduksi; sinä olet

itsevaltiat, koska et halua luovuttaa valtaa vanhojen kaverusten käsiin** (kts. VI osa, s. 310 ja 287).

3) **Puolue proletariaatin luokkajärjestön korkeimpana muotona.** Puolue on työväenluokan järjestynyt joukko-osasto. Mutta puolue ei ole työväenluokan ainoa järjestö. Proletariaatilla on vielä koko joukko muita järjestöjä, joita ilman se ei voi käydä menestyksellistä taistelua pääomaa vastaan: ammattiliitot, osuusliikkeet, tehdasjärjestöt, parlamenttiryhmät, puolueettomat naisyhdistykset, sanomalehdistö, kulttuuri- ja valistusjärjestöt, nuorisoliitot, vallankumoukselliset taistelujärjestöt (avointen vallankumoussiintymisten aikana), edustajain Neuvostot valtiollisena järjestömuotona (jos proletariaatti on vallassa) j. n. e. Näiden järjestöjen valtava enemmistö on puolueen ulkopuolella ja vain pieni osa niistä liittyy läheisesti suoraan puolueeseen tai muodostaa sen haarautumia. Kaikki nämä järjestöt ovat määrättyissä oloissa työväenluokalle ehdottoman välttämättömiä, sillä ilman niitä on mahdotonta lujittaa proletariaatin luokka-asemia taistelun eri aloilla, ilman niitä on mahdotonta karaista proletariaattia voimaksi, jonka tehtävänä on asettaa porvarillisen järjestelmän tilalle sosialistinen järjestelmä. Mutta miten voidaan toteuttaa yhtenäinen johto, kun järjestöjä on niin runsaasti? Mikä takaa, että monien järjestöjen olemassaolo ei vie ristiriitaiseen erilaisuuteen johdossa? Voidaan sanoa, että kukin näistä järjestöistä tekee työtä omalla erikoisalallaan ja

---

* Puhe on „kaveruksista“ Axelrod, Martov, Potresov y.m., jotka eivät alistuneet II puoluekokouksen päätöksiin ja syyttivät Leniniä „byrokratismista“. **J. St.**

etteivät ne senvuoksi voi häiritä toinen toistaan. Se on tietenkin totta. Mutta totta on sekin, että kaikkien näiden järjestöjen on tehtävä työtä samaan suuntaan, sillä ne palvelevat samaa luokkaa, proletarien luokkaa. Kysytään, kuka määrää sen linjan, sen yleisen suunnan, jota kaikkien näiden järjestöjen on työssään noudatettava? Mikä on se keskeinen järjestö, joka kykenee välttämättömän kokemuksen pohjalla määrittelemään ei ainoastaan tämän yhteisen linjan, vaan jolla myös, siihen tarvittavan arvovallan pohjalla, on mahdollisuus saada kaikki nuo järjestöt toteuttamaan käytännössä tätä linjaa, jotta johto saataisiin yhtenäiseksi ja poistetuksi häiriöiden mahdollisuus?

Sellainen järjestö on proletariaatin puolue.

Puolueella on siihen kaikki edellytykset; ensiksikin, koska puolue on työväenluokan parhaiden ainesten kokoontumispaikka, ainesten, joilla on välittömät yhteydet puolueen ulkopuolella oleviin proletariaatin järjestöihin ja jotka hyvin usein johtavat niitä; toiseksi, koska puolue työväenluokan parhaiden ainesten kokoontumispaikkana on paras koulu työväenluokan johtajien kehittämiseksi, johtajien, jotka kykenevät johtamaan luokkansa kaikkia organisatiomuotoja; kolmanneksi, koska puolue työväenluokan johtajien parhaana kouluna on kokemuksensa ja arvovaltansa puolesta ainoa järjestö, joka kykenee keskittämään proletariaatin taistelun johdon ja siten muuttamaan työväenluokan kaikki ja kaikenlaiset puolueen ulkopuolella olevat järjestöt apuelimiksi ja yhdyshihnoiksi, jotka yhdistävät puolueen luokkaan.

Puolue on proletariaatin luokkajärjestön korkein muoto.

Tämä ei tietysti merkitse sitä, että puolueen ulkopuolella olevien järjestöjen, ammattiliittojen, osuusliikkeiden j. n. e., pitää olla muodollisesti puolueen johdon alaisia. Kysymys on vain siitä, että puolueen jäsenet, jotka kuuluvat näihin järjestöihin epäilemättä vaikutusvaltaisina henkilöinä, käyttäisivät kaikki vakuuttamiskeinot sitä varten, että puolueen ulkopuolella olevat järjestöt lähestyisivät työssään proletariaatin puoluetta ja vapaaehtoisesti hyväksyisivät sen poliittisen johdon.

Sentähden Lenin sanoo, että puolue on „proletaarien luokkayhteenliittymisen korkein muoto“, jonka poliittisen johdon pitää ulottua proletariaatin kaikkiin muihin järjestömuotoihin (kts. XXV osa, s. 194).

Sentähden opportunistinen teoria puolueen ulkopuolella olevien järjestöjen „riippumattomuudesta“ ja „neutraalisuudesta“, teoria, joka synnyttää **riippumattomia** parlamenttimiehiä ja puolueesta **irrallaan olevia** sanomalehtimiehiä, **ahdaskatseisia** ammattiliittomiehiä ja **poroporvarillistuneita** osuustoimintamiehiä — on aivan yhteensoveltumaton leninisin teorian ja käytännön kanssa.

4) **Puolue proletariaatin diktatuurin aseena.** Puolue on proletariaatin korkein järjestömuoto. Puolue on tärkein johtava tekijä proletaariluokan sisällä ja tämän luokan järjestöjen keskuudessa. Mutta tästä ei lainkaan seuraa, että puoluetta voidaan pitää itsetarkoituksena, omintakeisena voimana. Puolue ei ole ainoastaan proletaarien luokkayhdistymisen korkein muoto, — se on samalla ase proletariaatin käsissä diktatuurin valloittamista varten, silloin kun diktaturia ei vielä ole vallattu, ase diktatuurin lujittamista

ja laajentamista varten, silloin kun diktatuuri on jo vallattu. Puolueen merkitys ei olisi voinut kohota niin korkealle eikä puolue olisi voinut nousta proletariaatin kaikkien muiden järjestömuotojen yläpuolelle, jollei proletariaatin edessä olisi ollut kysymys vallasta, jos imperialismiin olosuhteet, sotien kiertämättömyys ja vallinnut pula eivät olisi vaatineet proletariaatin kaikkien voimien keskittämistä yhteen kohtaan, vallankumousliikkeen kaikkien säikeiden kokoamista yhteen paikkaan, porvariston kukistamista ja proletariaatin diktatuurin valtaamista varten. Puolue on proletariaatille tarpeen ennenkaikkea taisteluesikuntana, joka on välttämätön vallanoton onnistumiselle. Tuskin kaipaa todistelua, että ilman puoluetta, joka kykeni kokoamaan ympärilleen proletariaatin joukkojärjestöt ja keskittämään taistelun kestäessä koko liikkeen johdon, ei Venäjän proletariaatti olisi voinut toteuttaa vallankumouksellista diktatuuriaan.

Mutta puolue ei ole proletariaatille tarpeen ainoastaan diktatuurin valtaamista varten, vaan se on sille vielä tarpeellisempi diktatuurin säilyttämistä, sen lujittamista ja laajentamista varten sosialismin täydellisen voiton saavuttamiseksi.

„Nykyään varmaankin jo melkein jokainen näkee“, sanoo Lenin, „että bolshevikit eivät olisi voineet pysyä vallassa edes 2¹/₂ kuukautta, puhumattakaan 2¹/₂ vuodesta, ilman mitä ankarinta ja todella rautaista kuria puolueessamme, ilman sen mitä täydellisintä ja uhrautuvaisinta kannatusta työväenluokan koko joukon taholta, s.o. kaiken sen taholta, mitä työväenluokassa on ajattelevaa, rehellistä, uhrautuvaa, vaikutusvaltaista, kykenevää johtamaan takapajuisia kerroksia ja innostamaan ne mukaansa“ (kts. XXV osa, s. 173).

Mutta mitä merkitsee diktatuurin „säilyttäminen“ ja „laajentaminen“? Se merkitsee kurin ja järjestyneisyyden hengen luomista proletaarien miljoonajoukkoihin; se merkitsee esteen ja suojamuurin rakentamista proletaarisissa joukoissa pikkuporvarillisten vaistojen ja pikkuporvarillisten tottumusten jäytävää vaikutusta vastaan; se merkitsee proletaarien organisatorisen työn lujittamista pikkuporvarillisten kerrostien kasvattamiseksi ja uudestimuokkaamiseksi; se merkitsee proletaaristen joukkojen auttamista kasvattamaan itsensä voimaksi, joka kykenee hävittämään luokat ja valmistamaan edellytykset sosialistisen tuotannon järjestämiselle. Kaiken tämän suorittaminen on kuitenkin mahdotonta ilman puoluetta, jonka tekee voimakkaaksi sen eheys ja kuri.

„Proletariaatin diktatuuri“, sanoo Lenin, „on sitkeää taistelua, veristä ja veretöntä, väkivaltaista ja rauhallista, sotilaallista ja taloudellista, kasvatuksellista ja hallinnollista, vanhan yhteiskunnan voimia ja perinteitä vastaan. Miljoonien ja kymmenien miljoonien ihmisten tottumuksen voima on kaikkein pelottavin voima. Ilman rautaista ja taistelussa karaistunutta puoluetta, ilman puoluetta, joka nauttii kaiken sen luottamusta, mitä kysymyksessäolevassa luokassa on rehellistä, ilman puoluetta, joka kykenee seuraamaan joukkojen mielialaa ja vaikuttamaan siihen, on mahdotonta käydä sellaista taistelua menestyksellä“ (kts. XXV osa, s. 190).

Proletariaatti tarvitsee puoluetta diktatuurin valloittamista ja säilyttämistä varten. Puolue on proletariaatin diktatuurin ase.

Tästä taas seuraa, että luokkien hävitessä, proletariaatin diktatuurin vähitellen kuollessa täytyy puolueenkin vähitellen kuolla pois.

5) Puolue yhteistahtona, joka ei sovellu yhteen ryhmien olemassaolon kanssa. Proletariaatin diktatuurin

valtaaminen ja säilyttäminen on mahdotonta ilman puoluetta, jonka voima on sen eheydessä ja rautaisessa kurissa. Mutta rautainen kuri puolueessa ei ole ajateltavissa ilman tahdon yhtenäisyyttä, ilman puolueen kaikkien jäsenten toiminnan täydellistä ja ehdotonta yhtenäisyyttä. Tämä ei tietenkään merkitse sitä, että se tekisi mahdottomaksi taistelun eri mielipiteiden välillä puolueen sisällä. Päinvastoin, rautainen kuri ei sulje pois, vaan edellyttää arvostelua ja eri mielipiteiden taistelua puolueen sisällä. Vielä vähemmän se merkitsee sitä, että kurin pitää olla „sokean“. Päinvastoin, rautainen kuri ei sulje pois, vaan edellyttää tietoista ja vapaaehtoista alistumista, sillä vain tietoinen kuri voi olla todella rautaista kuria. Mutta sen jälkeen kun mielipiteiden taistelu on päättynyt, arvostelu suoritettu loppuun ja päätös tehty, on kaikkien puolueen jäsenten tahdon yhtenäisyys ja toiminnan yhtenäisyys se välttämätön ehto, jota ilman ei voida ajatellakaan yhtenäistä puoluetta eikä rautaista kuria puolueessa.

„Nykyisellä kärjistyneen kansalaissodan aikakaudella“, sanoo Lenin, „voi kommunistinen puolue täyttää velvollisuutensa vain siinä tapauksessa, että se on järjestetty mahdollisimman keskiteysti, että siinä vallitsee rautainen, sotilaallista kuria lähenevä kuri ja että sen puoluekeskus on valtaa käyttävä, arvovaltainen elin, jolla on laajat valtuudet ja joka nauttii puolueen jäsenten yleistä luottamusta“ (kts. XXV osa, s. 282—283).

Siten on kysymys puoluekurista taistelutilanteessa diktatuurin valtaamisen edellä.

Samaa on sanottava puoluekurista diktatuurin valtaamisen jälkeen, mutta vielä enemmän korostettuna.

„Joka vähänkään heikentää“, sanoo Lenin. „rautaista kuria proletariaatin puolueessa (erittäinkin proletariaatin diktatuurin aikana), se auttaa todellisuudessa porvaristoa proletariaattia vastaan“ (kts. XXV osa, s. 190).

Mutta tästä seuraa, että ryhmien olemassaolo ei sovi yhteen puolueen eheyden eikä sen rautaisen kurin kanssa. Tuskin tarvinnee todistella, että ryhmien olemassaolo johtaa useampien keskuksien olemassaoloon, mutta useampien keskuksien olemassaolo merkitsee sitä, että yhteinen keskus puolueesta puuttuu, yhteistahto pirstoutuu, kuri heikkenee ja höltyy, diktatuuri heikkenee ja höltyy. Tietenkin voivat II Internationaalin puolueet, jotka taistelevat proletariaatin diktatuuria vastaan eivätkä tahdo johtaa proletaareja valtaan, sallia keskuudessaan sellaista liberalismia kuin ryhmävapautta, sillä ne eivät lainkaan tarvitse rautaista kuria. Mutta Kommunistisen Internationalen puolueet, jotka rakentavat työnsä proletariaatin diktatuurin valtaamis- ja lujittamistehtävien pohjalle, eivät voi suostua „liberalismiin“ eikä ryhmävapauteen.

Puolue on tahdon yhtenäisyys, joka ei siedä mitään ryhmäkuntalaisuutta eikä vallan pirstomista puolueessa.

Tästä johtui Leninin selitys „ryhmäkuntalaisuuden vaarasta puolueen eheyden kannalta ja proletariaatin etujoukon yhteistahdon toteuttamisen kannalta, mikä on proletariaatin diktatuurin menestymisen perusehto“; tämä Leninin selitys sai vahvistuksensa X puoluekokouksen erikoisessa päätöslauselmassa „Puolueen yhtenäisyydestä“³³.

Tästä johtui Leninin vaatimus „kaiken ryhmäkuntalaisuuden täydellisestä lopettamisesta“ ja „poikkeuk-

setta kaikkien jonkin ohjelman pohjalla syntyneiden ryhmien hajallelaskemisesta viipymättä“, „ehdottoman ja viipymättömän puolueesta erottamisen“ uhalla (kts. päätöslauselmaa „Puolueen yhtenäisyydestä“).

6) **Puolue lujittuu puhdistautumalla opportunistisista aineksista.** Ryhmäkuntalaisuuden lähteenä puolueessa ovat puolueen opportunistiset ainekset. Proletariaatti ei ole itseensä sulkeutunut luokka. Siihen virtaa lakkaamatta tulokkaita talonpoikaistosta, pikkuporvaristosta, sivistyneistöstä, joita kapitalismin kehitys proletarisoi. Samaan aikaan tapahtuu proletariaatin huippukerrostien, pääasiallisesti ammattiliitto- ja parlamenttitoimitsijain rappeutumisprosessi, kerrostien, joita porvaristo syöttelee siirtomaista saadulla ylivoitolla. „Tämä porvarillistuneiden työläisten kerros“, sanoo Lenin, „eli „työläisaristokratia“, joka on täysin poroporvarillista elintavoiltaan, tuloiltaan, koko maailmankatsomukseltaan,— tämä kerros on II Internationalen päätuki ja meidän päivinäimme **porvariston tärkein yhteiskunnallinen (ei sotilaallinen) tuki.** Sillä he ovat todellisia **porvariston asiamiehiä työväenliikkeessä, kapitalistiluokan työläiskäskyläisiä.., reformismin ja chauvinismin todellisia välittäjiä**“ (kts. XIX osa, s. 77).!)

Kaikki nämä pikkuporvarilliset ryhmät tunkeutuvat tavalla tai toisella puolueeseen ja tuovat siihen horjumisen ja opportunistismin henkeä, rappeutumisen ja epävarmuuden henkeä. Ne pääasiassa ovatkin ryhmäkuntalaisuuden ja rappeutumisen lähteenä, hajoitustyön ja puolueen sisältäpäin hajoittamisen lähteenä. Kun käydään sotaa imperialismia vastaan ja selustassa on tällaisia „liittolaisia“,— niin se merkitsee sellais-

ten ihmisten asemaan joutumista, joita ammutaan kahdelta puolen — edestä ja takaa. Senvuoksi säälimätön taistelu tällaisia aineksia vastaan, niiden ajaminen pois puolueesta on ennakkoehto menestykselliselle taistelulle imperialismia vastaan.

Teoria opportunististen ainesten „voittamisesta“ aatteellisella taistelulla puolueen sisällä, teoria näiden ainesten „haihduttamisesta“ saman puolueen puitteissa on mätä ja vaarallinen teoria, joka uhkaa tuomita puolueen halpaantumisen ja kroonillisen voimattomuuden tilaan, uhkaa jättää puolueen opportunistien raadeltavaksi, uhkaa jättää proletariaatin ilman vallankumouksellista puoluetta, uhkaa riistää proletariaatilta sen pääseen taistelussa imperialismia vastaan. Puolueemme ei olisi voinut päästä leveälle tielle, se ei olisi voinut ottaa valtaa eikä järjestää proletariaatin diktatuuria, se ei olisi voinut selviytyä kansalaisodasta voittajana, jos sen riveissä olisivat olleet Martovit ja Danit, Potresovit ja Axelrodit. Kun puolueemme onnistui luoda itselleen sisäinen yhtenäisyys ja riviensä verraton eheys, niin se tapahtui ennen kaikkea siitä syystä, että se kykeni aikanaan puhdistautumaan opportunistien loasta, että se kykeni ajamaan ulos puolueesta likvidaattorit ja menshevikit. Proletaarien puolueiden kehityksen ja lujittumisen tie käy niiden puhdistamisen kautta opportunisteista ja reformisteista, sosiali-imperialisteista ja sosiali-chauvinisteista, sosiali-patriooteista ja sosiali-pasifisteista.

Puolue lujittuu puhdistautumalla opportunistisista aineksista.

„Jos omissa riveissä pidetään reformisteja, menshevikkejä“, sanoo Lenin, „niin on mahdotonta voittaa proletaarisessa vallan-

kumouksessa, on mahdotonta puolustaa sitä. Periaatteellisesti se on ilmeistä. Kokemus on vahvistanut sen havainnollisesti sekä Venäjällä että Unkarissa... Venäjällä oli monta kertaa vaikeita tilanteita, jolloin neuvostojärjestelmä varmastikin olisi tullut kukistetuksi, jos menshevikit, reformistit, pikkuporvarilliset demokraatit olisivat jääneet puolueemme sisälle.. Italiassa, jossa, kuten yleisesti myönnetään, ollaan menossa proletariaatin ratkaisevun taisteluihin porvaristoa vastaan valtiovallan valtaamisesta. Sellaisella hetkellä ei ole ainoastaan ehdottoman välttämätöntä menshevikien, reformistien, turatilaisten poistaminen puolueesta, mutta voipa vielä osoittautua hyödylliseksi poistaa sellaisia mainioita kommunistejakin, joilla on taipumusta horjumiseen ja jotka horjuessaan kallistuvat „yhtenäisyyteen“ reformistien kanssa, poistaa heidät kaikista vastuunalaisista tehtävistä... Vallankumouksen kynnyksellä ja hetkinä, jolloin käydään kaikkein ankarinta taistelua sen voitosta, voivat pienimmätkin horjumiset puolueen sisällä tarvella kaiken, tehdä tyhjäksi vallankumouksen, temmata pois vallan proletariaatin käsistä, sillä sen valta ei vielä ole luja, sillä hyökkäys sen kimppuun on vielä liian voimakas. Jos horjuvat johtajat tällaisena aikana menevät pois, niin se ei heikennä vaan vahvistaa sekä puoluetta, työväenliikettä että vallankumousta“ (kts. XXV osa, s. 462, 463, 464).

IX

TYÖTYILI

Puhe ei ole kirjallisesta tyylistä. Tarkoitin työtyyliä, sitä leninismän käytännöllisessä toiminnassa ilmenevää erikoista ja omalaatuista, mikä luo leniniläisen toimihenkilön erikoistyyppin. Leninismi on teoreettinen ja käytännöllinen koulu, joka muokkaa puolueetyöntekijän ja valtiollisen toimihenkilön erikoistyyppin, joka luo erikoisen leniniläisen työtyylin.

Mitkä ovat tämän tyylin luonteenomaiset piirteet? Mitkä ovat sen erikoisuudet?

Näitä erikoisuuksia on kaksi:

- a) venäläinen vallankumouksellinen lennokkuus ja
- b) amerikkalainen toimekkuus.

Leninismin tyyli on näiden kahden ominaisuuden yhdistymä puolueetyössä ja valtiollisessa toiminnassa.

Venäläinen vallankumouksellinen lennokkuus on vastamyrkkyä kangistuneisuutta, vanhoista tottumuksista kiinnipitämistä, vanhoillisuutta, ajattelun tyrehtymistä ja esi-isien perinteiden orjallista noudattamista vastaan. Venäläinen vallankumouksellinen lennokkuus on se elävöittävä voima, joka virittää ajatuksen, ajaa eteenpäin, murskaa vanhaa, avaa tulevaisuudennäköalan. Ilman sitä ei mikään liike eteenpäin ole mahdollinen.

Mutta venäläinen vallankumouksellinen lennokkuus saattaa hyvin helposti rappeutua käytännössä tyhjäksi „vallankumoukselliseksi“ manilovilaisuudeksi, jos sitä ei yhdistetä amerikkalaiseen toimekkuuteen työssä. Esimerkkejä tällaisesta rappeutumisesta on yllin kyllin. Kukapa ei tunne „vallankumouksellisen“ sepittelyn ja „vallankumouksellisen“ suunnitelmarustailun tautia, joka saa alkunsa uskosta kaikki järjestävän ja kaikki muuttavan asetuksen voimaan. Eräs venäläinen kirjailija I. Ehrenburg on kertomuksessaan „Täydellistynyt kommunistinen ihminen“ („Uskomtshel“) kuvannut tätä tautia potevan „bolshevikin“ tyyppin, joka otti tehdäkseen luonnoksen ihanteellisen täydellisestä ihmisestä ja... „hukkui“ tähän „työhönsä“. Kertomuksessa on paljon liioittelua, mutta silti siinä epäilemättä käsitetään tauti oikein. Mutta tuskinpa kukaan muu on niin purevasti ja sääliittä ruoskinut tämän lajin sairaita kuin Lenin. „Kommunistista

pöyhkeyttä"—niin hän nimitti tätä sairaalloista uskoa sepittelyn ja asetusrustailun voimaan.

„Kommunistinen pöyhkeys“, sanoo Lenin, „merkitsee, että henkilö, joka kuuluu kommunistiseen puolueeseen eikä ole vielä tullut erotetuksi siitä pois, kuvittelee voivansa suorittaa kaikki tehtävänsä kommunistisella asetusten säätämisenä“ (kts. XXVII osa, s. 50—51).

„Vallankumouksellisen“ sanahelinän vastakohtaksi Lenin asetti tavallisesti yksinkertaiset ja arkipäiväiset asiat, korostaen tällä sitä, että „vallankumouksellinen“ sepittely sotii todellisen leninismän sekä henkeä että kirjainta vastaan.

„Vähemmän mahtipontisia fraaseja“, sanoo Lenin, „enemmän yksinkertaista, arkipäiväistä työtä...“

„Vähemmän poliittista melua, enemmän huomiota kommunistisen rakennustyön yksinkertaisimpiin, mutta eläviin... tosiseikkoihin...“ (kts. XXIV osa, s. 343 ja 335).

Amerikkalainen toimekkuus sitävastoin on vastamyrkkyä „vallankumoukselliselle“ manilovilaisuudelle ja mielikuvitukselliselle sepittelylle. Amerikkalainen toimekkuus—se on se lannistumaton voima, joka ei tunne eikä tunnusta esteitä, joka toimekkaalla sitkeydellään pyyhkii pois kaikki ja kaikenlaiset esteet, joka ei voi olla viemättä loppuun saakka kerran alettua asiaa, vaikka se olisi vähäinenkin, ja jota ilman ei ole ajateltavissa vakavassa mielessä tehtävä rakennustyö.

Mutta amerikkalainen toimekkuus voi hyvin helposti rappeutua ahdaskatseiseksi ja periaatteettomaksi touhuiluksi, jos sitä ei liitetä venäläiseen vallankumoukselliseen lennokkuuteen. Kuka ei tuntisi ahtaan käytännön palvonnan ja periaatteettoman touhuilun

tautia, joka usein on johtanut eräiden „bolshevikkien“ turmeltumiseen ja vallankumouksen asiasta luopumiseen? Tätä omalaatuista tautia kuvaa B. Pilnjak kertomuksessaan „Alaston vuosi“, jossa esitetään sellaisten venäläisten „bolshevikkien“ tyyppejä, jotka ovat täynnä tahtoa ja käytännöllistä päättäväisyyttä, jotka „toimivat“ hyvin „tarmokkaasti“, mutta joilta puuttuu tulevaisuuden näköala, jotka eivät tiedä „mikä mihinkin kuuluu“ ja jotka tämän tähden eksyvät vallankumouksellisen toiminnan tieltä. Ei kukaan ole niin pisteliäästi ivannut tätä touhuamistautia kuin Lenin. „Ahdaskatseinen käytännönpalvonta“, „päättön touhukkuus“— siten nimitti Lenin tätä tautia. Sen vastakohtaksi hän asetti tavallisesti elävän vallankumoustoiminnan ja vallankumouksellisten näköalojen välttämättömyyden jokapäiväisen työmme kaikissa asioissa, korostaen täten sitä, että periaatteeton touhukkuus on yhtä vastenmielistä todelliselle leninismille kuin „vallankumouksellinen“ sepittelykin.

Venäläisen vallankumouksellisen lennokkuuden yhdistäminen amerikkalaiseen toimekkuuteen — siinä on leninisin ydin puoluetöissä ja valtiollisessa toiminnassa.

Vain tällainen yhdistelmä antaa meille leniniläisen toimihenkilön täydellisen tyyppin, leninisin työtyylin.

„Pravda“ № 96, 97, 103,

105, 107, 108 ja 111;

huhtikuun 26 ja 30 pnä,

toukokuun 9, 11, 14, 15 ja 18 pnä 1924

VKP(b):n XIII EDUSTAJAKOKOUS³⁴

toukokuun 23—31 pñä 1924

„Pravda“ № 118 ja 119;
toukokuun 27 ja 28 pñä 1924

KESKUSKOMITEAN ORGANISATOORINEN TOIMINTASELOSTUS

toukokuun 24 pnä

Toverit! Se yleinen tilanne, joka vuoden aikana on muodostunut maassa ja puolueen ympärillä, voidaan luonnehtia suotuisaksi tilanteeksi. Tärkeimpiä tosiasioita ovat: maan taloudessa tapahtunut nousu, aktiivisuuden kasvu yleensä, työväenluokan aktiivisuuden kasvu erikoisesti ja puolue-elämän vilkastuminen.

Kysymys on siitä, missä määrin puolueen on onnistunut vuoden aikana käyttää hyväkseen tätä tilannetta voimistaakseen vaikutustaan puoluetta ympäröivissä joukkojärjestöissä, missä määrin sen on onnistunut parantaa kokoonpanoan, parantaa työtään yleensä, parantaa vastuunalaisten työntekijöiden luetelointia, heidän sijoitteluaan ja nostamistaan sekä vihdoinkin, missä määrin puolueen on onnistunut parantaa järjestöjensä sisäistä elämää.

Tästä johtuu kahdeksan kysymystä, joista tulen puhumaan:

a) puoluetta ympäröivien ja sitä luokkaan yhdistävien joukkojärjestöjen tila ja kommunistisen vaikutuksen kasvu noissa järjestöissä;

b) valtiokoneiston, sekä kansankomissariaattien että itsekannattavaisuuden pohjalla toimivan, ja paikallisen neuvostokoneiston tila ja kommunistien vaikutuksen kasvu tällä alalla;

c) puolueen kokoonpano ja Lenin-kutsunta;

d) puolueen johtavien elinten kokoonpano, puolueen kaaderit ja puolueen nuori polvi;

e) puolueen toiminta agitation ja propagandan alalla, työ maaseudulla;

f) puolueen toiminta puolueeseen kuuluvien ja puolueeseen kuulumattomien vastuunalaisten työntekijöiden luetteloinnin, sijoittelun ja nostamisen alalla;

g) puolueen sisäinen elämä;

h) johtopäätökset.

Selostuksessani minun on nyt esitettävä joukko numeroita, sillä ilman niitä toimintaselostus on epätäydellinen ja epätyydyttävä. Samalla minun on huomautettava, että en luota näiden numeroiden ehdotomaan täsmällisyyteen, sillä tilastot meillä ontuvat sen vuoksi, ettei neuvostomaan kaikilla tilastotyöntekijöillä valitettavasti ole alkeellista ammattikunnan tunnetta.

Tämän välttämättömän huomautuksen jälkeen siirryn numerotietoihin.

1. PUOLUETTA LUOKKAAN YHDISTÄVÄT JOUKKOJÄRJESTÖT

a) **Ammattiliitot.** Viime vuonna oli ammattiliittoihin järjestäytyneitä tilastotietojen mukaan 4.800 tuhatta henkilöä. Tänä vuonna 5 miljoonaa. Kasvu on eittämätön. Jos otetaan 12 tärkeintä tuotannollista

ammattiliittoa sekä lasketaan näillä tuotannon aloilla työskentelevien työläisten lukumäärä ja järjestyneiden lukumäärä, niin järjestäytymisprosentiksi saadaan 92%. Teollisuuden perusalloilla ammatillinen järjestäytyneisyys on 91—92% koko työväenluokasta. Näin on teollisuuden alalla.

Huonommin on asianlaita maataloudessa, jossa on noin 800 tuhatta maataloustyöläistä, ja jos otetaan ne maataloustyöläiset, jotka työskentelevät muualla kuin valtion tuotantolaitoksissa, niin ammatillinen järjestäytyneisyys on 3%.

Mitä tulee kommunistiseen vaikutukseen ammattiliitoissa, niin siitä meillä on numerotietoja ammattiliittojen läänineuvostojen ja ammattiliittojen piirikunta-neuvostojen puheenjohtajista. XII edustajakokouksen aikana oli puheenjohtajina puolueen entisiä maanalaisia jäseniä yli 57%. Tämän edustajakokouksen aikana heitä on ainoastaan 35%. Laskua. Sen sijaan on lisääntynyt niiden prosenttimäärä, jotka ovat liittyneet puolueeseen vuoden 1917 helmikuun jälkeen. Tämä johtuu siitä, että ammattiliittoihin järjestäytyneiden luku on lisääntynyt, puolueen maanalaisen kauden työntekijöitä ei riitä ja kaaderien avuksi on tullut puolueen nuori polvi. Näistä puheenjohtajista oli työläisiä 55%, mutta nyt on 61%. Johtavien elinten yhteiskunnallinen kokoonpano on parantunut.

b) **Osuuskunnat.** Tällä alalla ovat numerotiedot sekavampia kuin millään muulla alalla eivätkä herätä luottamusta. Kulutusosuuskunnissa oli viime vuonna noin 5 miljoonaa jäsentä. Mutta tänä vuonna on noin 7 miljoonaa. Suokoon herra joka päivä uuden vuoden,

mutta minä en usko noihin numeroihin, sillä kulutusosuuskunnat eivät ole vielä siirtyneet täydellisesti vapaaehtoisuuteen, ja noissa numerotiedoissa on epäilemättä kuolleita sieluja. Maatalousosuuskunnissa oli viime vuonna luultavasti 2 miljoonaa jäsentä (vaikka minulla onkin Maatalousosuuskuntien liitolta viime vuonna saadut numerotiedot neljästä miljoonasta jäsenestä), mutta tänä vuonna on 1.500 tuhatta jäsentä. Järjestyneisyyden lasku maatalousosuuskuntien alalla on eittämätön. Kulutusosuuskuntien keskuksessa oli johtavissa elimissä viime vuonna puolueen jäseniä 87%, mutta nyt 86%. Laskua. Läänien liitoissa ja piiriliitoissa oli kommunisteja 68%, mutta nyt 86%. Vaikutus on lisääntynyt. Mutta jos ei aseteta kysymystä „johtavista“ elimistä, vaan todella johtavista vastuunalaisista työntekijöistä, niin yleensä kaikkien vastuunalaisen työntekijäin joukossa osoittautuu kommunisteja olevan kaikkiaan 26%. Tätä numeroa pidän totuudenmukaisempana. Maatalousosuuskunnissa ovat numerot johtavien elinten kokoonpanosta seuraavat: viime vuonna oli 46% ja tänä vuonna on 55%. Ja jos tutkitaan tarkemmin ja otetaan vastuunalaiset johtajat, niin kommunisteja osoittautuu olevan heidän joukossaan vain 13%.

Tuolla tavalla eräät tilastotyöntekijät osaavat meillä koristaa julkisivua, ulkonäköä, ja peittää näkyvistä lahon.

c) Nuorisoliitto. Jäseniä ja kandidaatteja oli viime vuonna 317 tuhatta (vaikka minulla onkin Venäjän Kommunistisen Nuorisoliiton Keskuskomitean jäsenen allekirjoittamat numerotiedot viime vuodelta, jossa mainitaan 400 tuhatta), mutta tänä vuonna on

jäseniä ja kandidaatteja 570 tuhatta. Numeroissa ilmenevästä vissistä sekavuudesta huolimatta tässä on kieltämättä järjestyneisyyden kasvua. Venäjän Kommunistisessa Nuorisoliitossa oli viime vuonna työläisiä 34% ja tänä vuonna 41%; talonpoikia oli viime vuonna 42% ja tänä vuonna 40%. Tehdaskouluissa opiskelevia oli siinä viime vuonna 50 tuhatta ja tänä vuonna 47 tuhatta henkilöä. VKP(b):n jäseniä oli koko Nuorisoliitossa viime vuonna noin 10% ja tänä vuonna 11%. Kasvu on samoin eittämätön.

d) Työläis- ja talonpoikaisnaisten yhdistykset. Perusjärjestön tällä alalla muodostavat delegaattikokoukset. Tässä on sekavia numeroita miten paljon hyvänsä, enemmän kuin tarpeeksi, mutta jos tutkitaan asiaa perusteellisemmin, niin osoittautuu, että kaupungeissa oli viime vuonna 37 tuhatta naisdelegaattia ja tänä vuonna 46 tuhatta, siis vähän enemmän kuin viime vuonna. Maaseudulla oli naisdelegaatteja viime vuonna 58 tuhatta ja nyt on 100 tuhatta. Minkälaisen määrän talonpoikais- ja työläisnaisten laajoja joukkoja nämä naisdelegaattit yhdistävät, siitä ei minun onnistunut saada vähänkään tarkkoja numeroita.

Sen kysymyksen erikoisen tärkeyden vuoksi, joka koskee työläis- ja talonpoikaisnaisten saamista mukaan neuvosto- ja puolueutyöhön, lienee paikallaan tarkastella työläis- ja talonpoikaisnaisten osallistumisprosenttia ammattiliittojen elimissä, Neuvostoissa sekä puolueen lääni- ja kihlakuntakomiteoissa. Kyläneuvostoissa oli viime vuonna naisia kaikkiaan noin 1% (hirveän vähän). Tänä vuonna heitä on 2,9% (myös hyvin vähän), mutta on kuitenkin kasvua. Kuntien

toimeenpaneuvissa komiteoissa oli viime vuonna naisia 0,3% ja tänä vuonna 0,5%—kasvu on minimaalinen, josta ei kannata puhuakaan. Kihlakuntien toimeenpaneuvissa komiteoissa oli viime vuonna naisia noin 2% ja tänä vuonna hiukan yli 2% (minä esitän numeroita Venäjän Sosialistisen Federatiivisen Neuvostotasavallan alueelta, sillä numerotietoja ei ole kaikista tasavalloista). VSFNT:n läänien toimeenpaneuvissa komiteoissa oli viime vuonna naisia yli 2% ja nyt yli 3%. Ammattiliittojen jäsenistä on tänä vuonna naisia 26%; viime vuodelta ei ole tietoja. Tehdaskomiteoiden jäsenistä on naisia 14%. Lääniosastojen jäsenistä on naisia 6%, ammattiliittojen keskuskomiteoiden jäsenistä yli 4%. Puolueessa oli viime vuonna naisia noin 8% ja nyt on noin 9%. Kandidaatteja oli noin 9% ja nyt on noin 11%. Tämä oli kaikki näin ennen Lenin-kutsuntaa. Läänikomiteoissa oli naisia XIII edustajakokouksen aikana 3% ja kihlakuntakomiteoissa noin 6%. Kommunistinaisia oli tärkeimmissä naisyhdistyksissä, delegaattikokouksissa, 10% ja nyt on 8%. Prosenttiluvun väheneminen johtuu puolueettomien naisdelegaattien luvun kasvusta. On myönnettävä, että puolet Neuvostoliittomme väestöstä — naiset — pysyy yhä edelleenkin sivussa, tai miltei sivussa, neuvosto- ja puoluerakennustyön valtatiestä.

e) **Armeija.** Armeijassa, sotakouluissa ja laivastossa on kommunistien kokonaismäärä vähentynyt 61 tuhannesta 52 tuhanteen. Tämä on epäkohta, joka on poistettava. Samaan aikaan on päällikkökuntaan kuuluvien puolueen jäsenten kokonaismäärä lisääntynyt. XII edustajakokouksen aikana oli päällikkökunnassa kommunisteja 13%, nyt 18%. Mielenkiintoinen on

armeijassa palvelevien puolueen jäsenten kokoonpano puoluestaazhin näkökannalta. Armeijan riveissä toimivasta 52 tuhannesta kommunistista on puolueen entisiä maanalaisia jäseniä 0,9% — ei edes yhtä prosenttia; vuoden 1917 helmikuun ja lokakuun välisenä aikana puolueeseen liittyneitä on yli 3%; ennen vuotta 1919 liittyneitä 11%; vuonna 1919 liittyneitä 22%; vuonna 1920 liittyneitä 23%; vuosina 1921—1923 liittyneitä 20%. Tästä näette, että meidän armeijaamme palvelee etupäässä, ellei yksinomaan, puolueen nuori polvi.

f) **Yhteiskunnallisen aloitteellisuuden vapaaehtoiset järjestöt.** Huomiota kiinnittää puoleensa se seikka, että tämän vuoden aikana on syntynyt uusi järjestötyyppi — vapaaehtoiset järjestöt, yhteiskunnallisen aloitteellisuuden järjestöt — erilaiset kulttuuri- ja valistuserhot ja seurat, urheilujärjestöt, avustusyhdistykset, työläis- ja talonpoikaiskirjeenvaihtajien järjestöt y.m. Näiden järjestöjen lukumäärä kasvaa herkeämättä, ja on pantava merkille, että niiden joukossa ei ole ainoastaan neuvostovallalle myötämielisiä järjestöjä, vaan myös sille vihamielisiä järjestöjä. Jos otamme VSFNT:n, niin tuollaisia yhteiskunnallisen aloitteellisuuden järjestöjä voitiin viime vuonna laskea olleen noin 78—80, tänä vuonna yli 300. Jos otetaan VSFNT:n alueella toimiva urheilujärjestö, niin tuossa järjestössä oli viime vuonna jäseniä 126 tuhatta, tänä vuonna 375 tuhatta. Tämän järjestön yhteiskunnallinen kokoonpano on seuraava: työläisiä oli viime vuonna 35%, nyt 42%. Näiden järjestöjen peruskeskuksia ovat tehdaskomiteat ja tehtaiden klubit sekä maaseudulla talonpoikain keskinäisavun komiteat³⁵. Huomiota

kiinnittävät puoleensa työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajain järjestöt, joiden tarkoituksena on olla proletaarisen yleisen mielipiteen ilmaisijana. Työläiskirjeenvaihtajien järjestöön kuuluu 25 tuhatta henkilöä ja maaseutukirjeenvaihtajien järjestöön 5 tuhatta. Kun tarkastellaan noiden järjestöjen läänielimien kokoonpanoa, niin osoittautuu, että viime vuonna oli VSFNT:n alueella niissä kommunisteja 19% ja tänä vuonna yli 29%. Lopuksi ei voida olla mainitsematta uudesta järjestöstä, jonka mielenosoituskulkue oli eilen Leninin mausoleumin edustalla³⁶, pioneerien järjestöstä, johon viime vuoden kesäkuussa kuului tilastojemme mukaan (jotka jonkun verran ontuvat, kuten jo sanoin) 75 tuhatta pioneeria, mutta tämän vuoden huhtikuussa yli 161 tuhatta. Pioneerien joukossa on työläisten lapsia teollisuuslääneissä 71% ja talonpoikain lapsia 7%. Kansallisilla alueilla on tässä järjestössä työläisten lapsia 38%. Talonpoikaislääneissä on työläisten lapsia 36%.

Näin on asiointila joukkojärjestöissä, jotka ympäröivät puoluetta ja yhdistävät sen luokkaan. Pääpiirteissään on puolueen vaikutuksen kasvu noissa järjestöissä eittämätön.

2. VALTIOKONEISTO

a) **Toimitsijain lukumäärä.** Tilastotietojen mukaan oli viime vuonna kansankomissariaattien toimitsijoita, siis valtion budjetilla olevien laitosten toimitsijoita, yli 1.500 tuhatta, tänä vuonna heitä sanotaan jääneen 1.200 tuhatta. Supistus tekee 300 tuhatta. Mutta kun tarkastellaan itsekannattavuisuuden pohjalla toimivia

laitoksia, niin osoittautuu, että tänä vuonna meillä on tällä alalla noin 200 tuhatta toimitsijaa (viime vuodelta ei ole numerotietoja), siis sen, minkä me voitimme valtion budjetilla toimivissa laitoksissa toimitsijain luvun supistumisen mielessä, me olemme huomattavassa määrin hävinneet itsekannattavaisuuden pohjalla toimivissa laitoksissa. En edes puhukaan siitä, että osa toimitsijoista on siirtynyt paikalliselle budjetille, eikä siis ole joutunut tähän laskelmaan. Toimitsijain lukumäärä on yleensä pysynyt samana, ellei ole lisääntynyt. Jää vielä osuuskuntien toimitsijat, joita oli viime vuonna 103 tuhatta ja nyt on 125 tuhatta — lisääystä; ammattiliittojen toimitsijat, joita oli 28 tuhatta ja nyt on 27 tuhatta, sekä puoluekoneiston toimitsijat, joita oli 26 tuhatta ja nyt on 23 tuhatta. Kaikkiaan 1.575 tuhatta lukuunottamatta paikallisella budjetilla olevia toimitsijoita. Kuten näette, toistaiseksi ei ole vielä syytä puhua saavutuksista toimitsijain vähentämisessä yleensä ja etenkin valtiokoneiston toimitsijain vähentämisessä.

b) **Maan ylimpien elinten puoluekokoonpano.** Kun otetaan ylimpien laitosten jäsenet, kollegioiden jäsenet, pääosastojen johtajat ja heidän apulaisensa (ilman teollisuutta), niin osoittautuu, että vuonna 1923 oli heistä kommunisteja 83% ja tänä vuonna on 86%. Vissää edistystä on ehdottomasti tapahtunut, kun verrataan tätä siihen tilaan, jossa me olimme pari vuotta sitten. Työläisiä oli noissa johtavissa elimissä viime vuonna 19% ja tänä vuonna on 21%. Tämä on vähän, mutta on kuitenkin edistystä.

c) **Teollisuuselinten puoluekokoonpano.** Mitä tulee teollisuuselimiin, trusteihin, syndikaatteihin ja

suurimpiin tuotantolaitoksiin, niin saamme seuraavan kuvan: Neuvostoliiton trusteissa oli koko koneistossa kommunisteja viime vuonna yli 6%, tänä vuonna yli 10%. Trustien, syndikaattien ja suurimpien tuotantolaitosten johtavissa elimissä oli viime vuonna yli 47%, tänä vuonna yli 52%. Jos otetaan suurimpien tuotantolaitosten johtajat, niin heistä oli viime vuonna kommunisteja 31%, tänä vuonna 61%. VSFNT:n trusteissa oli koko koneistossa 9,5% kommunisteja, tänä vuonna yli 12% (lähes 13%). VSFNT:n trustien johtohenkilöistä oli 37% kommunisteja, nyt 49%. Syndikaateissa oli koko koneistossa kommunisteja viime vuonna 9%, tänä vuonna 10%. Syndikaattien johtohenkilöistä oli kommunisteja 42%, nyt 55%.

Yleensä on sanottava, että talouselimissä, kun otetaan johtava kokoonpano, meillä on kommunisteja noin 48—50%.

d) Kauppa- ja luottolaitosten puoluekokoonpano. Kokonaan toisenlaisen kuvan antavat meidän kauppa- ja luottolaitoksemme, jotka nykyisenä ajankohtana ovat saaneet erittäin suuren merkityksen koko taloudeksamme. Ottakaamme esimerkiksi Sisämaankaupan kansankomissariaatti, jolla on erittäin tärkeä merkitys koko meidän kehityksessämme. Viime reformiin asti sen keskusvirastossa, johtavassa kokoonpanossa, oli kommunisteja kaikkiaan vain 4%. Kun otetaan Ulkomaankaupan kansankomissariaatin tärkein elin, Valtion Kauppahallinto (Gostorg), niin osoittautuu, että meillä on siinä vastuunalaisista työntekijöistä kommunisteja kaikkiaan 19% ja minkälaisia kommunisteja he ovat, te voitte päätellä sen perusteella, että Valtion Kauppahallinnon keskusvirastossa puhdistettiin kommu-

nistit 100-prosenttisesti. (Naurua.) Toinen tärkeä elin, jolla on vakava merkitys koko taloudessa — Viljatuotehallinto — antaa seuraavan kuvan. Viljatuotehallinnon 58 konttorissa, kun ei oteta lukuun keskusviraston koneistoa, valtuutettuja ja sijaisia, lasketaan olevan kaikkiaan 9.900 työntekijää. Heistä on kommunisteja 5,9%, Venäjän Kommunistisen Nuorisoliiton jäseniä 0,7% ja loput ovat puolueettomia. Elimissä, jotka ovat kaikkein lähimmässä kosketuksessa talonpoikaistoon, viljan vastaanotto- asemilla, kaikenlaisilla apuasemilla ja asiamiesten joukossa on kommunisteja kaikkiaan 17%. Viljatuotehallinnon keskusvirastossa on vastuunalaisia työntekijöitä 137 henkilöä, joista VKP(b):n jäseniä 13 henkilöä eli 9%. On huomautettava, että Viljatuotehallinnossa käytetään puolueen jäseniä tavattoman epätarkoituksenmukaisesti — ainoastaan 20% heistä on vastuunalaisessa työssä, loput 80% ovat alempia toimitsijoita. Paremmin eivät asiat ole sellaisessakaan luottolaitoksessa kuin Valtionpankissa. Tämä on erittäin tärkeä luottolaitos, jolla on tärkeä merkitys koko meidän taloudellisessa elämässämme. Te tiedätte luoton voiman — se on sellainen voima, jonka avulla voidaan köyhdyttää tai nostaa jaloilleen mikä väestökerros tahansa, kun vain pannaan liikkeelle niinsanottu halpa luotto. Ja tämän Valtionpankin koko koneistosta on kommunisteja kaikkiaan 7%, ja johtohenkilöistä ainoastaan 12%, vaikka Valtionpankki ratkaisee useiden tuotantolaitosten ja hyvin monien talouslaitosten kohtalon.

e) **Neuvostojen puoluekokoonpano.** Tiedot ovat VSFNT:n alueelta. Kyläneuvostoissa meillä oli viime

vuonna kommunisteja noin 6%, nyt on yli 7%. Kuntien toimeenpaneivissa komiteoissa oli kommunisteja yli 39%, nyt on 48%. Kihlakuntien toimeenpaneivissa komiteoissa oli yli 80%, nyt on yli 87%. Kihlakunta-kaupunkien kaupunkineuvostoissa oli 61%, nyt on vähemmän — 58%. Läänien toimeenpaneivissa komiteoissa oli 90%, nyt on 89%. Läänikaupunkien kaupunkineuvostoissa oli 78%, nyt on 71%. Näissä kolmessa viimeksessä neuvostossa — kihlakunta-kaupunkien kaupunkineuvostoissa, läänien toimeenpaneivissa komiteoissa ja läänikaupunkien kaupunkineuvostoissa — on puolueettomien vaikutus vähäistä, mutta se kasvaa kuitenkin. Mitä tulee läänien toimeenpaneivien komiteoiden täysistuntoihin, niin tiedot niistä ovat 69 läänistä ja ne koskevat 2.623 työntekijää. Ja mitä havaitaan? Läänien toimeenpaneivien komiteoiden täysistuntojen jäsenistä meillä on puolueettomia noin 11%. Korkein puolueettomien prosenttimäärä on Siperiassa ja Kauko-Idän alueella, jossa se tekee 20%. Mitä tulee kansallisiin tasavaltoihin, niin niissä on puolueettomia 7%. Tämä on pienin puolueettomien prosenttiluku läänien toimeenpaneivissa komiteoissa. Ja näin on asia kansallisissa tasavalloissa, joissa puolueen jäseniä on yleensä vähän!

3. PUOLUEEN KOKOONPANO. LENIN-KUTSUNTA

a) Jäsenmäärä. XII edustajakokouksen aikana laskettiin meillä olleen puolueen jäseniä ja kandidaatteja yli 485 tuhatta. Nykyään lasketaan olevan 472 tuhatta ilman Lenin-kutsuntaa. Lenin-kutsunta mukaan laskettuna, kun otetaan tiedot toukokuun 1 päivästä (ennen

tuota päivää hyväksyttiin puolueeseen 128 tuhatta), arvioidaan jäsenmäärämme 600 tuhanneksi henkilöksi. Kun otetaan huomioon, että parin viikon kuluttua Lenin-kutsunta tulee tekemään vähintään 200 tuhatta, niin puolueen jäsenmäärä voidaan määritellä 670—680 tuhanneksi henkilöksi.

b) **Puolueen yhteiskunnallinen kokoonpano.** Työläisiä oli viime vuonna 44,9%, tänä vuonna ilman Lenin-kutsuntaa 45,75% — kasvu 0,8%. Talonpoikia oli 25,7%, nyt 24,6%, siis vähentynyt 1,1 prosentilla. Toimitsijoita ja muita oli yli 29%, nyt on jonkun verran enemmän yli 29%, siis hiukan lisääntynyt. Kun tarkastetaan yhteiskunnallista kokoonpanoa Lenin-kutsunta mukaan laskettuna toukokuun 1 päivästä, niin VKP(b):n jäsenistä ja kandidaateista osoittautuu olevan työläisiä 55,4%, talonpoikia 23%, toimitsijoita ja muita 21,6%.

c) **Kokoonpano puoluestaazhin kannalta.** Ennen vuotta 1905 puolueeseen liittyneitä oli viime vuonna 0,7%, nyt on 0,6%. Vuodesta 1905 vuoteen 1916 puolueeseen liittyneitä oli 2%, nyt on 2%. Vuonna 1917 puolueeseen liittyneitä oli yli 9%, nyt on hiukan vähemmän kuin 9%. Vuonna 1918 puolueeseen liittyneitä oli 16,5%, nyt on 15,7%. Vuonna 1920 liittyneitä oli 31,5%, nyt on 30,4%. Vuonna 1921 liittyneitä oli 10,5%, nyt on 10,1%. Vuonna 1922 liittyneistä ei ole numerotietoja viime vuodelta, nyt heitä on 3,2%. Vuonna 1923 liittyneitä on 2,3%. Tässä kaikessa ei ole huomioitu Lenin-kutsuntaa.

d) **Puolueen kokoonpano kansallisuuden ja sukupuolen mukaan.** XIII edustajakokouksen aikana puolueessa oli isovenäläisiä 72% ja Lenin-kutsunnan

jälkeen tuo prosenttiluku tulee ilmeisesti lisääntymään. Toisen ryhmän muodostavat ukrainalaiset — 5,88%. Kolmannen ryhmän juutalaiset — 5,2%. Edelleen seuraavat turkkilais-tataarilaiset kansallisuudet — yli 4% ja niiden jälkeen muut kansallisuudet, sellaiset kuin latvialaiset, gruusialaiset, armenialaiset y.m. Naisia oli puolueen jäsenistä XII edustajakokouksen aikana 7,8%, nyt on 8,8%. Kandidaateista oli naisia 9%, nyt on 10,5%. Lenin-kutsunnassa on hyväksytty naisia 13% hyväksytyjen kokonaisluvusta, mikä tulee jonkun verran lisäämään yllämainittua naisten prosenttilukua.

Ja lopuksi, työpenkin ääressä työskenteleviä kommunisteja (jäseniä ja kandidaatteja) oli vuoden 1923 joulukuun 1 päivänä 17% ja Lenin-kutsunta mukaan laskettuna, kun hyväksytyjen luvuksi lasketaan 128 tuhatta, 35,3%.

e) **Työväenluokan puoluejärjestyneisyys.** Kun otetaan huomioon puolueemme koko työläisosa, siis sekä se lukumäärä, joka on olemassa toukokuun 1 päivänä, että se lukumäärä, joka meillä tulee olemaan parin viikon kuluttua, jolloin Lenin-kutsunta pääsee 200 tuhanteen (ja ehkä ylittääkin sen), niin puolueemme työläisosan kokonaismäärä tulee olemaan 410 tuhatta kokonaissummasta, joka on 672 tuhatta. Tämä muodostaa 10% Neuvostoliiton koko teollisuus- ja maa-seutuproletariaattiin verrattuna, joka lasketaan 4.100 tuhanneksi.

Me olemme saaneet aikaan sen, että jokaista sataa työläistä kohti on 10 puolueeseen järjestynyttä työläistä.

4. PUOLUEEN JOHTAVIEN ELINTEN KOKOONPANO. KAADERIT JA NUORI POLVI

a) **Paikallisten elinten kokoonpano.** Otan tarkasteltavaksi läänikomiteoiden ja aluekomiteoiden täysistunnot 45 järjestössä. Entiset maanalaiset muodostavat läänikomiteoiden ja aluekomiteoiden täysistunnoissa yli 32% ja loput 67% ovat myöhemmin puolueeseen liittyneitä: vuonna 1917 liittyneitä on 23%, vuosina 1918—1919 liittyneitä 33% ja vuonna 1920 liittyneitä 9%. Johtavissa paikallisissa elimissä, niin läänikomiteoissa kuin aluekomiteoissakin, ovat vallitsevina Lokakuun jälkeen puolueeseen liittyneet eivätkä entiset maanalaiset puolueen jäsenet. Kun tarkastellaan läänikomiteoiden ja aluekomiteoiden puhemiehistöjä niissä 52 järjestössä, joista meillä on tiedot puoluestaazhista, niin ennen vallankumousta puolueeseen liittyneitä on 49%, vuoden 1917 helmikuun jälkeen liittyneitä 19%, vuosina 1918—1919 liittyneitä 26% ja muita 6%. Tässä meillä on sittenkin enemmän sellaisia puolueen jäseniä, jotka ovat liittyneet puolueeseemme helmikuun jälkeen. Läänikomiteoiden ja aluekomiteoiden organisatio-osastojen johtajista oli ennen helmikuun vallankumousta puolueeseen liittyneitä XII edustajakokouksen aikana 27,4% ja XIII edustajakokouksen aikana 30%; agitatio- ja propagandaosastojen johtajista oli entisiä maanalaisia puolueen jäseniä XII edustajakokouksen aikana 31%, nyt 23%. Mitä tulee läänikomiteoiden ja aluekomiteoiden sihteereihin, niin meillä havaitaan päinvastainen suunta. XII edustajakokouksen aikana oli läänikomiteoiden ja aluekomiteoiden sihteereistä ennen helmikuun

vallankumousta puolueeseen liittyneitä 62,5%, mutta tämän edustajakokouksen aikana heitä on 71%.

Tehtävä on selvä—on pienennettävä läänikomiteoiden sihteereiltä vaadittavaa puolueestaazhia.

Kihlakuntakomiteoiden täysistuntojen kokoonpano 67 kihlakunnassa on seuraava: entisiä maanalaisia puolueen jäseniä on 12%; vuonna 1917 liittyneitä 22% ja vuosina 1918—1919 liittyneitä 43%. 248 kihlakunnasta saatujen tietojen mukaan on kihlakuntakomiteoiden sihteereistä tämän XIII edustajakokouksen aikana: entisiä maanalaisia puolueen jäseniä 25%; vuonna 1917 ennen Lokakuuta liittyneitä 27%; ennen vuotta 1919 liittyneitä 37%. Solujen sihteereistä 28 läänissä (tiedot ovat 6.541 sihteeristä): entisiä maanalaisia puolueen jäseniä kaikkiaan yli 3%; perusluku — 55% — lankeaa sen ryhmän osalle, joka on liittynyt puolueeseen Lokakuun jälkeen vuosina 1917 — 1918.

Yhteiskunnallinen kokoonpano. Tänä vuonna 45 järjestössä oli läänikomiteoissa ja aluekomiteoissa työläisiä 48%. 52 järjestössä oli työläisiä läänikomiteoiden ja aluekomiteoiden puhemiehistöissä 41%. Läänikomiteoiden ja aluekomiteoiden sihteereistä oli XII edustajakokouksen aikana työläisiä 44,6% ja XIII edustajakokouksen aikana 48,6%. Kihlakuntakomiteoiden täysistunnoissa (67 kihlakunnassa) oli työläisiä 63,4%. Kihlakuntakomiteoiden sihteereistä (248 kihlakunnassa) oli työläisiä 50%.

Kaikki nämä tiedot ovat läänien ja kihlakuntien viime puoluekonferensseja edeltäneeltä kaudelta.

Mutta minä olen saanut eräitä tietoja viime konferenssien tuloksista aivan puolueen edustajakokouksen

edellä. Nämä tiedot, jotka koskevat 11 lääniä ja 16 aluetta, osoittavat, että entisten maanalaisten puolueen jäsenten lukumäärä on läänikomiteoiden ja aluekomiteoiden täysistunnoissa vähentynyt 27 prosenttiin ja työläisten lukumäärä lisääntynyt 53 prosenttiin.

Tässä on meillä selvästi havaittavissa kaksi suuntaa: toisaalta nuoren polven vetäminen kaadereihin ja kaaderien lisääntyminen ja toisaalta puoluejärjestöjen yhteiskunnallisen kokoonpanon paraneminen.

b) **Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean kokoonpano.** Kun otetaan tarkasteltaviksi Keskuskomitean varajäsenet ja jäsenet, kaikkiaan 56 henkilöä, niin heistä on työläisiä 44,6%, talonpoikia ja intelligenttejä 55,3%. On siis laajennettava Keskuskomiteaa lisäämällä sen työläiskokoonpanoa. Keskuskontrollikomitean jäsenistä ja varajäsenistä on työläisiä 48%, talonpoikia ja intelligenttejä 52%. Tästä seuraa sama johtopäätös. Puoluestaazhin mukaan on Keskuskomitean jäsenistä ja varajäsenistä entisiä maanalaisia 96%. He ovat kaikki liittyneet puolueeseen ennen helmikuuta. Keskuskomitean 56 jäsenestä ja varajäsenestä on kaikkiaan vain 2 sellaista, jotka ovat liittyneet puolueeseen myöhemmin, ja he muodostavat 4%. Samoin on asian laita myös Keskuskontrollikomiteassa. 60 henkilöstä on 57 entistä maanalaista ja 3 (se muodostaa 5%) sellaista, jotka ovat liittyneet puolueeseen helmikuun vallankumouksen jälkeen. On siis lisättävä nuorta väkeä.

c) **Tämän edustajakokouksen kokoonpano.** Kaikkiaan on luetteloitu 742 edustajaa. Heistä on työläisiä 63,2% ja entisiä maanalaisia 48,4%. Loput ovat enemmän tai vähemmän nuorta väkeä.

5. PUOLUEEN TYÖ AGITATION JA PROPAGANDAN ALALLA

a) **Kommunistinen valistustyö.** Silmäänpistävää on poliittisesti valistumattomien suuri prosenttimäärä puolueessa: eräissä lääneissä se nousee 70%:iin. Eräissä keski-Venäjän lääneissä (tarkastettu 60 tuhatta henkilöä) on poliittisesti valistumattomia keskimäärin 57%; viime vuonna oli noin 60%. Tämä on eräs pääpuute työssämme. Ilmeistä on, että työ ei käy siinä määrin syvyysuuntaan kuin laajuuteen. Neuvosto- ja puoluekoulujen, oikeastaan niiden oppilaiden, lukumäärä on jonkun verran pienentynyt sen johdosta, että osa neuvosto- ja puoluekouluja on siirtynyt paikalliselle budjetille. Kommunististen yliopistojen ylioppilaiden määrä on lisääntynyt viime vuoteen verrattuna. Heidän lukumääräänsä täytyy kuitenkin jonkun verran pienentää, jotta voitaisiin käytettävissä olevien varojen mukaisesti parantaa heidän aineellista asemaansa ja panna suurempi paino kommunistisen valistuksen syventämiseen. Erikoisesti täytyy tähdentää leninismien propagandaa, jolla on ratkaiseva merkitys kommunistisessa valistustyössä.

b) **Lehdistö.** Sanomalehtiä meillä oli viime vuonna 560, tänä vuonna niitä on vähemmän — 495, mutta painosmäärä on kohonnut $1\frac{1}{2}$ miljoonasta $2\frac{1}{2}$ miljoonaan. Mielenkiintoista on ei-venäjänkielisten lehtien lukumäärän kasvu. Meillä on jopa sellaisiakin tasavaltaja, joissa ei ilmesty ainoatakaan venäjänkielistä lehteä, esimerkiksi Armenia, jossa kaikki lehdet 100 prosenttisesti ilmestyvät armenian kielellä. Gruusiassa 91% lehdistä ilmestyy gruusian kielellä. Bielo-Venäjällä 88% lehdistä ilmestyy ei-venäjän kielellä. Kan-

sallisten lehtien lukumäärän kasvua havaitaan kirjaimellisesti kaikilla kansallisilla alueilla ja tasavalloissa. Tulee kiinnittää huomiota lehdistömme toimittajakunnan kokoonpanoon. On tarkastettu 287 lehteä, ja osoitetaan, että näissä lehdissä on kaikkiaan 10% sellaisia toimittajia, jotka ovat liittyneet puolueeseen ennen helmikuun vallankumousta. Eniten on sellaisia, jotka ovat liittyneet puolueeseen vuosina 1918—1919. Tämä on epäkohta, joka pitäisi poistaa lähettämällä nuorten sanomalehtimiesten avuksi vanhoja ja kokeneempia.

c) **Työ talonpoikain keskuudessa.** Tällä alalla on kokonainen joukko puutteellisuuksia. Neuvostot ovat kylissä ja kunnissa vielä toistaiseksi verokoneiston elimiä. Talonpojat pitävät niitä ennen kaikkea veronkantajaeliminä. Maaseutua tuntevien työntekijäin yhteisten lausuntojen mukaan on paikallisten elinten työ kylissä seuraavanlaista: meidän politiikkamme on oikea, mutta sitä toteutetaan paikkakunnilla väärin. Kylien ja kuntien neuvostoelinten kokoonpanon suhteen on hyvin paljon toivomisen varaa. Työhön tekee huonon vaikutuksen se, että maaseutusolujen jäsenistö on hallinnollisia työntekijöitä. Vieläkin huonommin vaikuttaa se, että maaseutua lähellä olevat työntekijät eivät tunne neuvostolakeja eivätkä osaa selittää näitä lakeja maaseudun köyhälistölle, eivät osaa puolustaa neuvostolakien pohjalla köyhälistön ja keskitalonpoikain etuja kulakin puristusta vastaan niiden huojennusten pohjalla, joita neuvostolait myöntävät köyhälistölle. Sitten vielä yleinen virhe: väkemme tahtoo lähestyä talonpoikaa sanallisen agitation näkökannalta eikä ymmärrä sitä, että talonpoika ei tarvitse sanallista, vaan havainnollista agitatiota, sellaista

agitatiota, josta on välitöntä hyötyä. Osuustoimintaan liittyminen, köyhälistölle myönnettyjen huojennusten käyttäminen, maatalousluotto, talonpoikaiskomiteain järjestämä keskinäisapu — ennen kaikkea nämä kysymykset voivat kiinnostaa talonpoikaa.

6. PUOLUEEN TOIMINTA TYÖNTEKIJÖIDEN LUETTELOINNIN, SIOITTELUN JA TOIMIPAIKOILLE NOSTAMISEN ALALLA

a) Luettelointi ja sijoittelu. Viime vuonna luettelointiin noin 5 tuhatta vastuunalaista työntekijää ja tänä vuonna meillä on luetteloitu erilaisia vastuunalaisia työntekijöitä noin 15 tuhatta. Varmaa on, että luettelointityömme paranee. Numerotiedot puhuvat siitä, että viime vuonna sijoitettiin 10 tuhatta erilaista työntekijää, joista vastuunalaisia työntekijöitä yli 4 tuhatta. Tänä vuonna on sijoitettu 6 tuhatta, joista vastuunalaisia 4 tuhatta. Puolueen perustyö sijoittelun alalla on tapahtunut siten, että työntekijöitä on annettu ennen kaikkea puolueelle, sitten Korkeimman Kansantalouselneuvoston elimille ja lopuksi Finanssiasian kansankomissariaatin elimille, etupäässä sen verokoneistolle. Kaikille muille toiminnan aloille on lähetytty kommunisteja vähemmässä määrin. Se on suuri virhe meidän työssämme. Samaan aikaan kun taloudellisen elämän painopiste on siirtynyt kaupankäyntiin, me emme ole olleet kyllin aloitukykyisiä ja päättäväisiä ryhtyäksemme lähettämään mahdollisimman paljon aktiivisimpia työntekijöitä kauppa- ja luottolaitoksiin sekä niiden edustuslaitoksiin paikkakunnilla ja ulkomailla. Tarkoitin etenkin sellaisia elimiä kuin Valtion Kauppahallintoa ja Viljatuotehallintoa.

7. PUOLUEEN SISÄINEN ELÄMÄ

En ryhdy luettelemaan, paljonko kysymyksiä on käsitelty Keskuskomiteassa ja sen elimissä ja minkä laatuksia kysymyksiä ne ovat olleet — sillä ei ole ratkaisevaa merkitystä ja siitä onkin jo sanottu teille jaetussa kirjallisessa selostuksessa. Haluaisin vain kiinnittää huomiota seuraaviin seikkoihin.

Ensinnäkin, meidän järjestöjemme sisäinen elämä on epäilemättä parantunut. Muodostuu sellainen vaikutelma, että järjestöt ovat seestyneet, riittäisyyksiä on vähän ja toimelias työ on käynnissä. Poikkeuksia on reunamaissa, joissa sellaisten vanhojen työntekijäin ohella, jotka eivät ole kovinkaan vankkoja kommunisteissa, kasvaa nuorten marxilaisten työntekijäin kaadereita, jotka ovat käyneet Sverdlovin yliopiston ja muita oppilaitoksia ja jotka ovat vahvoja puoluetönnässä mutta hirvittävän heikkoja neuvostotyössä. Näistä reunamaissa syntyneistä selkkauksista nuorten ja vanhojen työntekijäin välillä ei vielä piankaan saada tehdyksi loppua. Tässä mielessä reunamaat tekevät poikkeuksen. Mitä tulee keskus-Venäjän läänien suurimpaan osaan, niin voidaan katsoa, että siellä ovat järjestöt seestyneet ja toimelias työ on alkanut edistyä. Kaikkein riittäisin tasavalta—Gruusia, josta me puhuimme niin paljon viime edustajakokouksessa, on nyt tullut sopuisammaksi puoluetönnässä. Parhaimmat miehet entisistä ukлонisteista, sellaiset kuin Filipp Maharadze ja Okudzhava, ovat tehneet lopullisen pesäeron äärimmäisistä ukлонisteista ja ilmoittaneet olevansa valmiit työskentelemään sovussa.

Toiseksi, puolueen läänikomiteoissa ja varsinkin Keskuskomiteassa on tämän vuoden kuluessa tapahtunut toiminnan painopisteen siirtyminen byroista tai puhemiehistöistä täysistuntoihin. Aikaisemmin Keskuskomitean täysistunnot uskoivat niiden ratkaistavaksi kuuluvat peruskysymykset Poliittisen byroon ratkaistavaksi. Nykyään ei enää sellaista ole. Poliitikamme ja taloutemme peruskysymykset ratkaisee nykyään täysistunto. Katsokaa täysistuntojemme työjärjestystä ja kaikille läänikomiteoille lähetettäviä pikakirjoituspöytäkirjoja, niin te huomaatte, että työn painopiste on siirtynyt Poliittiselta byroolta ja Organisiatiobyroolta täysistunnolle. Tämä on erittäin tärkeätä siksi, että täysistuntoon meillä kokoontuu 100—120 henkilöä (Keskuskomitean ja Keskuskontrollikomitean jäsenet ja varajäsenet), ja kun työn painopiste on siirtynyt täysistunnolle, niin täysistunnosta on tullut suurenmoinen koulu, jossa kasvatetaan työväenluokan johtavia toimihenkilöitä, työväenluokan poliittisia johtajia. Meidän nähtemme varttuvat ja kehkeytyvät uudet ihmiset, työväenluokan tulevat johtajat — siinä on laajennettujen täysistuntojemme tavattoman tärkeä merkitys.

On kuvaavaa, että sama suunta havaitaan myös paikkakunnilla. Tärkeimmät kysymykset siirtyvät läänikomiteoiden byroista täysistuntoihin, täysistuntoja laajennetaan, niiden istuntoajat käyvät pitemmiksi, niihin otetaan mukaan läänin kaikki parhaat työntekijät ja siten läänikomiteoiden täysistunnot muodostuvat paikallisten ja alueen johtohenkilöiden kouluksi. On saatava aikaan se, että tästä suunnasta paikkakunnilla, lääneissä ja kihlakunnissa tulisi tosi.

Kolmanneksi, puolueemme sisäinen elämä on ollut tämän vuoden aikana ennenkuulumattoman voimape-
räistä, voidaan sanoa, että se on ollut käynnissä täy-
dellä voimalla. Me, bolshevikit, olemme tottuneet
panemaan toimeen suuria asioita ja pannessamme
täytäntöön mitä suurimpia asioita me emme useinkaan
huomaa sitä. Sellaiset tosiasiat kuin väittely ja Lenin-
kutsunta ovat mitä suurimpia tapahtumia maassa ja
puolueessa — sitä ei tarvitse edes todistella — eivätkä
ne ole tietenkään voineet olla vilkastuttamatta puo-
lueen sisäistä elämää.

Mistä nämä kaksi tosiasiaa puhuvat? Siitä, että
käytyään läpi väittelyn meidän puolueemme on vankka
kuin kallio. Siitä, että meidän puolueemme, joka on
ottanut riveihinsä 200 tuhatta uutta jäsentä koko
työväenluokan tahdon ja hyväksymisen perusteella, on
itse asiassa valinnallinen puolue, työväenluokan valin-
nallinen elin.

8. JOHTOPÄÄTÖKSET

1. Puoluettamme ympäröivistä joukkojärjestöistä
ovat osuuskunnat sekä työläis- ja talonpoikaisnaisten
yhdistykset sellaisia, joihin on kiinnitettävä erikoista
huomiota. Otan nämä järjestöt erikseen sen vuoksi,
että ne ovat tällä hetkellä uhatuimpia.

a) Epäilemätöntä on, että kulutusosuuskuntien
koneisto, jonka tehtävänä on yhdistää valtion teolli-
suus talonpoikaistalouden kanssa, ei ole ollut tehtä-
vänsä tasalla. Siitä puhuu se eittämätön tosiasia, että
kulutusosuuskuntien talonpoikaisosa muodostaa
ainoastaan $\frac{1}{3}$ jäsenten kokonaisluvusta. On päästävä
siihen, että talonpojat ottaisivat kulutusosuuskunnissa

heille kuuluvan aseman. Kommunistien on siirrettävä toiminnan painopiste lääneistä kihlakuntiin ja piireihin voidakseen järjestää yhteydet talonpoikaisjoukkoihin ja tehdäkseen siten kulutusosuuskunnista yhdistävän renkaan teollisuuden ja talonpoikaistalouden välille.

b) Paremmin eivät ole asiat maatalousosuuskunnissakaan. Sekavuus numerotiedoissa ja jäsenmäärän vähentyminen vuoden aikana ovat sellaisia seikkoja, joiden ajattelemiseen on syvennyttävä. Siellä, samoin kuin kulutusosuuskunnissakin, kommunistien on siirrettävä painopiste kihlakuntiin ja piireihin, lähemmäksi talonpoikaisjoukkoja, asettaen tehtäväkseen saada aikaan sen, etteivät Maatalousosuuskuntien liiton elimet paikkakunnilla olisi kulakkien harjoittaman sorron verhona. Mutta se ei vielä riitä. On lujitettava kommunistisilla voimilla Maatalousosuuskuntien liiton johtavia elimiä, joissa työ on viime aikoina alkanut ontua pahasti.

c) Huonommin on asianlaita naisten keskuudessa harjoitettavan työn alalla. Työläis- ja talonpoikaisnaisten delegaattikokoukset tosin kasvavat ja laajenevat, mutta sitä, minkä naisliikkeen työntekijät ovat ehtineet saada aikaan agitation alalla, ei ole vielä lähemmäksi riittävästi varmistettu organisatiosuhteessa, ei edes sadannetta osaa välttämättömästä vähimmäismäärästä. Työläis- ja talonpoikaisnaisten osallistumisprosentti Neuvostoihin, ammattiliittoihin ja puolueeseen on siitä selvänä osoituksena. Puolueen on ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin tämän epäkohdan poistamiseksi lähitulevaisuudessa. Ei voida sietää sellaista tilannetta, jolloin puolet Neuvostoliiton väestöstä on vielä sivussa neuvosto- ja puoluekehityksen valtatiestä.

b) Erikoista huomiota kiinnittävät puoleensa yhteiskunnallisen aloitteellisuuden vapaaehtoiset järjestöt, varsinkin työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajien järjestöt. Työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajien järjestöillä on suuri tulevaisuus. Määrättyjen kehitysehtojen valitessa nämä järjestöt voivat olla proletaarisen yleisen mielipiteen mitä voimakkaimpina ilmaisijoina ja sen tahdon mahtavina välittäjinä. Te tiedätte proletaarisen yleisen mielipiteen voiman neuvostoyhteiskuntamme puutteellisuuksien paljastamisessa ja korjaamisessa — se on paljon vakavampi kuin hallinnollisen painostuksen voima. Juuri sen vuoksi puolueen on annettava mahdollisimman suurta apua näille järjestöille.

2. Valtiokoneiston tila kiinnittää puoleensa erikoista huomiota. Sitä seikkaa, että tällä alalla on tilanne epätydyttävä, tuskin voidaan epäillä.

a) Leninin ohjeet valtiokoneiston supistamisesta ja yksinkertaistamisesta on täytetty vain osaksi, kaikkein pienimmässä määrässä. Kansankomissariaattien koneistojen supistamista 2—3 sadalla tuhannella toimitsijalla, silloin kun aivan vierellä on syntynyt uusia koneistoja — trusteja, syndikaatteja y.m., — ei oikeastaan voida nimittää enempää koneiston supistukseksi kuin yksinkertaistamiseksikaan. Puolueen on ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin, jotta Leninin ohjeet tällä alalla pannaan rautaisella kädellä täytäntöön.

b) Esitin teille numerotietoja, jotka puhuvat puolueettomien äärimmäisen vähäisestä osallistumisprosentista Neuvostoihimme. Toverit, näin ei voi enää jatkua ja näin on mahdotonta rakentaa edelleen uutta valtiota. Vakava rakennustyö on mahdotonta, ellei

kiinnitetä erikoista huomiota puolueettomien saamiseen mukaan neuvostotyöhön läänissä ja kihlakunnassa. Tässä voitaisiin viitoittaa erilaisia teitä. Erääksi tarkoituksenmukaiseksi tieksi voitaisiin hyväksyä seuraava: läänien ja kihlakuntien Neuvostojen osastojen yhteyteen muodostetaan jaostot, tai, mikä olisi vielä paremmin, säännöllisesti kokoontuvat asioita käsittelevät neuvottelukokoukset puolueettomia varten — kaupungeissa työläisistä ja kihlakunnissa talonpojista — siinä tarkoituksessa, että saataisiin puolueettomat mukaan asioita koskevaan työhön eri hallintoaloilla ja sitten asioita koskevaan työhön saaduista puolueettomista työläisistä ja talonpojista valikoitaisiin parhaat ja kyvykkäimmät valtiolliseen työhön. Ilman tällaista kaupunki- ja kihlakuntaneuvostojen perustan laajentamista, neuvostotyön perustan laajentamista, ilman puolueettomien mukaan saamista Neuvostot voivat menettää paljon voimastaan ja vaikutusvallastaan.

c) Meidän puolueessamme on olemassa sellainen mielipide, että muka oikeata puolueetyötä on toiminta läänikomiteoissa, aluekomiteoissa, kihlakuntakomiteoissa ja soluissa. Mitä tulee kaikkiin muihin toiminnan muotoihin, niin ne eivät muka ole varsinaista puolueetyötä. Useinkin pilkataan henkilöitä, jotka toimivat trusteissa ja syndikaateissa: „ovat muka irtaantuneet puolueesta“. (Äänisalista: „Heidät puhdistetaan“.) Eräitä tovereita on puhdistettava sekä talouselimissä että puoluejärjestöissä. Mutta minä en tarkoita poikkeustapausta, vaan joukkoluontoista tapausta. Meillä jaetaan puolueetyö tavallisesti kahteen ryhmään: korkeampaan ryhmään, joka on varsinaista puolueetyötä läänikomiteoissa, aluekomiteoissa, soluissa

ja Keskuskomiteassa, sekä alempaan ryhmään, jota nimitetään puoluettyöksi lainausmerkeissä—se on työtä kaikissa neuvostoelimissä, varsinkin kauppaelimissä. Toverit! Sellainen suhtautuminen talousmiehiin on syvästi leninismin vastaista. Jokainen kaikkein vähäpätöisimmässäkkin myymälässä, kaikkein vähäpätöisimmässäkkin kauppalaitoksessa toimiva talousmies, jos hän rakentaa ja vie asiaa eteenpäin, on todellinen puoluettyöntekijä, joka ansaitsee puolueen täydellisen kannatuksen. Meidän rakennustyötämme ei voida viedä askeltakaan eteenpäin tuollaisen herrasmaisen, intelligenttimäisen kaupankäyntiin suhtautumisen vallitessa. Äskettäin pidin Sverdlovin yliopistossa luennon, jossa puhuin siitä, että meidän on ehkä siirrettävä kymmenisen tuhatta kommunistia puolue- tai teollisuustyön alalta kauppatyön alalle. He purskahtivat nauramaan. Eivät halua käydä kauppaa! Kuitenkin on selvää, että kaikki meidän puheemme sosialistisesta rakennustyöstä ovat vaarassa muodostua tyhjäänpäiväiseksi laverteluksi, ellemmme saa juuritiksi puolueesta herraskais-intelligenttimäisiä ennakkoluuloja kaupankäyntiin nähden ja ellemmme me, kommunistit, opi hallitsemaan kaikkia kaupan aloja.

d) Toverit, minkäänlainen rakennustyö, minkäänlainen valtiollinen toiminta, minkäänlainen suunnitelmallinen työ ei ole ajateltavissa ilman oikeata **luettelointia**. Ja luettelointi on mahdoton ilman tilastotietoja. Luettelointi ilman tilastotietoja ei pääse askeltakaan eteenpäin. Äskettäin pidetyssä konferenssissa Rykov sanoi, että sotakommunismin kaudella hänellä oli Korkeimmassa Kansantalouselneuvostossa tilastotyöntekijä, joka tänään antoi yhdenlaiset numerotiedot

jostain kysymyksestä, mutta huomenna toisenlaiset numerotiedot samasta kysymyksestä. Valitettavasti tuollaisista tilastotyöntekijöistä ei meillä ole vielä päästy. Tilastotyö on sellaista, että kokonaisuuden muodostavat eri alat ovat kiinteästi toisiinsa yhdistettyjä renkaita, ja jos jokin rengas on tärveltynyt, niin koko työ on vaarassa tulla tärvellyksi. Porvarillisessa valtiossa on tilastotyöntekijällä vissi vähimmäismäärä ammattikunniantuntoa. Hän ei voi valehdella. Hänen poliittinen vakaumuksensa ja suuntansa voi olla mikä hyvänsä, mutta mitä tulee tosiasioihin, numerotietoihin, niin hän antaa vaikka oikean kätensä, mutta ei sano valetta. Kunpa meillä olisi enemmän sellaisia porvarillisia tilastotyöntekijöitä, ihmisiä, jotka kunnioittavat itseään ja joilla on vissi vähimmäismäärä ammattikunniantuntoa! Ellei meillä saada tilastotyötä tälle kannalle, niin rakennustyö ei edisty meillä askeltakaan.

Samaa on sanottava **tilivelvollisuudesta**. Minkäänlainen taloustyö ei voi edistyä ilman tilivelvollisuutta. Mutta valitettavasti meidän kirjanpitäjillämme ei aina ole tavallisen porvarillisen rehellisen kirjanpitäjän alkeellisia ominaisuuksia. Minä kumarran eräille heistä, heidän joukossaan on rehellisiä ja uskollisia työntekijöitä, mutta tosiasia on, että on kehojakin, jotka voivat sepittää minkälaisen tiliselostuksen hyvänsä, ja he ovat vaarallisempia kuin vastavallankumoukselliset. Näitä epäkohtia voittamatta, niitä poistamatta, me emme voi viedä eteenpäin enempää maan taloutta kuin sen kauppaakaan.

e) Työläisten ja kommunistien prosenttimäärä eräiden valtionlaitosten johtavissa elimissä on yhä

vieläkin äärimmäisen vähäinen ja riittämätön. Tämä puutteellisuus pistää erikoisesti silmään niiden kauppaelinten (ulkomaankauppa, sisämaankauppa, syndikaatit) ja luottolaitosten johtavissa virastoissa ja ulkomailla olevissa valtuustoissa, joilla nykyisenä ajankohtana on ratkaiseva merkitys kansantalouden ja ennenkaikkea valtion teollisuuden elämässä ja kehityksessä. Puolueen on ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin tämän epäkohdan poistamiseksi. Ilman sitä ei kannata ajatellakaan puolueen taloudellisten ja poliittisten ohjeiden toteuttamista käytännössä.

f) Tähän asti on taloudellisen rakennustyön tärkeimpänä kysymyksenä ollut kysymys trustien järjestämisestä ja muodostamisesta. Nyt, kun painopiste on siirtynyt kaupan alalle, ovat päiväjärjestykseen astuneet kysymykset seka- ja osakeyhtiöiden³⁷ järjestämisestä kotimaisen kaupan ja ulkomaankaupan alalla. Käytäntö on osoittanut, että vaikka me olemmekin suoriutuneet trusteja koskevasta kysymyksestä, niin meidän virastomme ontuvat kummallakin jalallaan ratkaistaessa kysymyksiä seka- ja osakeyhtiöistä. Havaitaan pyrkimystä saada järjestetyksi sen tyyppisiä kauppalaitoksia, jotka saattaisivat valtion kontrollin merkityksen tässä tärkeässä asiassa vähimmäismäärään. Epäilemätöntä on, että puolue tulee kaikin voimin taistelemaan tuollaista pyrkimystä vastaan.

3. On parannettava edelleen puolueen kokoonpanoa yleensä ja etenkin sen johtavien elinten kokoonpanoa. Puolueen kaadereita ei missään tapauksessa ole pidettävä jonain suljettuna. Kaadereita on jatkuvasti lisättävä puolueen nuoresta polvesta. Puolueen nuoren

polven on täydennettävä kaadereita. Ilman sitä on kaaderien olemassaolo tarkoituksetonta.

4. Agitation alalla:

a) Huonosti ovat asiat puolueen jäsenten poliittiseen valistuneisuuteen nähden (60% poliittisesti valistumattomia). Lenin-kutsunta lisää vielä valistumattomien prosenttia. Tarvitaan järjestelmällistä työtä tämän epäkohdan poistamiseksi. Tätä asiaa on vietävä eteenpäin, sellainen on tehtävä.

b) Huonosti ovat asiat elokuvaan nähden. Elokuvat ovat suurenmoinen joukkoagitation väline. Tehtävänä on ottaa tämä asia omiin käsiin.

c) Lehdistön asiat kehittyvät, mutta eivät riittävästi. Tehtävänä on kohottaa „Krestjanskaja Gazetan“³⁸ painosmäärä miljoonaan kappaleeseen, „Pravdan“ painosmäärä 600 tuhanteen ja perustaa helppotajuinen Lenin-kutsunnan sanomalehti kohottaen sen painosmäärän ainakin puoleen miljoonaan kappaleeseen.

d) Seinälehdet kehittyvät, mutta eivät riittävästi. Tehtävänä on auttaa seinälehtien kirjeenvaihtajia ja viedä asiaa eteenpäin.

e) Huonosti ovat asiat maaseututyön alalla. Maaseudulla on agitation oltava etupäässä havainnollista agitatiota, jota harjoitetaan antamalla kaikenlaista apua köyhille ja keskivarakkaille aineksille, aina huojennetuilla ehdoilla myönnettävään luottoon asti, kehittämällä kollektiivisten talouksien (ei kommuunien) alkeismuotoja, samaan malliin kuin köyhien talonpoikain komiteat³⁹ Ukrainassa, jossa on noin 5 tuhatta kollektiivitaloutta, sekä saamalla talonpoikaisto mukaan osuustoimintaan, ennenkaikkea maatalousosuuskuntiin. Erikoisen tärkeänä tehtävänä on

pidettävä talonpoikaiskomiteoiden valtaamista. On pidettävä mielessä alueelliset joukkomuodostelmat⁴⁰, joilla on suuri merkitys agitatiolle maaseudulla.

5. Puolueeseen kuuluvien ja siihen kuulumattomien työntekijöiden luetteloinnin, sijoittelun ja nostamisen alalla:

a) Luettelointi on saatu enemmän tai vähemmän järjestykseen.

b) Sijoittelu on hiukan huonommalla kannalla, sillä ei ole vielä täytetty Leninin XI edustajakokouksessa asettamia perustehtäviä⁴¹ voimien ryhmittämiseksi uudelleen sisäisen kehityksen uudessa tilanteessa. Päiväjärjestyksessä oleva tehtävä parhaimpien työntekijäin antamiseksi mahdollisimman suuressa määrässä kaikille ja kaikenlaisille kauppajärjestöille odottaa ratkaisuaan.

Viime vuonna Luettelointi- ja sijoitteluosasto toimi oikeastaan vain Korkeimman Kansantalouselvoston ja Finanssiasian kansankomissariaatin elinten hyväksi, varsinkin viime mainitun verokoneiston hyväksi, lähettämällä työntekijöitä etupäässä noille elimille. Nyt on käännettävä ohjauspyörää kauppaelinten ja luottolaitosten puoleen ja lähetettävä niille työntekijöitä enemmän kuin muille laitoksille. Tähän tarvitaan ehkä viittisen tuhatta kommunistia.

Samanaikaisesti on tehtävänä täydentää nykyistä voimien sijoittelumenetelmää uusilla menetelmillä: vapaaehtoisuusmenetelmillä, kutsumalla vapaaehtoisia järjestämään työtä neuvostorakennustyön erikoisen tärkeissä kohdissa. Tämä menetelmä liittyy välittömästi kysymykseen mallikelpoisen työn järjestämisestä määrätyissä piireissä, mitä ilman (ilman mallikelpoisen

työn järjestämistä) ei voida tulla toimeen nykyisessä vaiheessa. Leninin ajatus mallikelpoisesta työstä, jonka hän esitti kirjoituksessaan „Luontaisverosta“⁴², on pantava täytäntöön.

c) Erikoinen huomio on kiinnitettävä puolueeseen kuuluvien ja siihen kuulumattomien työntekijöiden nostamiseen. Uuden väen ainoastaan ylhäältä käsin nostamisen menetelmä on riittämätöntä. Sitä on täydennettävä alhaalta käsin suoritettavan nostamisen menetelmillä, joita toteutetaan käytännöllisen työn kulussa, otettaessa uusia voimia mukaan käytännölliseen työhön. Tässä mielessä on työläisten nostamisessa vastuunalaisiin tehtäviin tehtaissa ja trusteissa suuri merkitys tehtaiden ja trustien tuotannollisilla konferensseilla. Lääni- ja kihlakuntakaupungeissa on Neuvostojen osastojen yhteydessä toimivia jaostoja kehitettävä edelleen tekemällä niistä aika-ajoittain kokoontuvia asioita käsitteleviä neuvottelukokouksia ja saamalla näihin neuvottelukokouksiin mukaan niin Neuvostojen jäsenet kuin myöskin, ja varsinkin, ei-jäseniä, työmiehiä ja työläisnaisia, talonpoikia ja talonpoikaisnaisia. Vain tällaisen laajan käytännöllisen toiminnan kulussa voidaan nostaa tehtäviin uutta väkeä puolueettomista työläisistä ja talonpojista. Lenin-kutsunnan aalto kaupungeissa ja talonpoikaiston kasvanut poliittinen aktiivisuus puhuvat vääjäämättömästi siitä, että tämä nostamismenetelmä on antava suuria tuloksia.

6. Kaksi johtopäätöstä puolueen sisäisen elämän alalta:

a) Niinsanottu puolueen Keskuskomitean laajentamis-„periaate“ on osoittautunut oikeaksi. Kokemus on osoittanut, että Keskuskomitean laajentamisesta on

ollut valtavan suuri hyöty, että ne toverit, jotka puolsivat Keskuskomitean supistamis-„periaatetta“, olivat väärällä tiellä.

b) Nyt on kaikille selvää, että puhuessaan väitteilyn aikana puolueen rappeutumisesta oppositio oli perinpohjin väärässä. Tuskinpa puolueessamme löytyy edes yhtä vakavaa järjestöä, joka seuratessaan puolueen sisäisen elämän kulkua ja sen mahtavaa kasvua ei sanoisi, että ne henkilöt, jotka vielä aivan äsken vaakuivat puolueemme tuhoutumisesta, eivät todellisuudessa tunteneet puoluetta, olivat etäällä puolueesta ja muistuttivat hyvin paljon sellaisia ihmisiä, joita sietäisi nimittää muukalaisiksi puolueessa.

Yhteenvedo: meidän puolueemme kasvaa, se kulkee eteenpäin, se oppii hallitsemaan ja siitä tulee työväenluokan arvovaltaisin elin. Lenin-kutsunta on siitä suoranaisten osoituksena. (Jatkuvia suosionosoituksia.)

LOPPULAUSUNTO

toukokuun 27 pnä

Toverit! En havainnut puhujien puheissa vastaväitteitä Keskuskomitean organisatioselostusta vastaan. Pidän tätä osoituksena siitä, että edustajakokous yhtyy tämän toimintaselostuksen johtopäätöksiin. (Suosionosoituksia.)

Toimintaselostuksessani olin tahallani kajoamatta erimielisyyksiimme puolueen sisällä, en kajonnut niihin siksi, että en halunnut repiä auki niitä haavoja, jotka näyttivät parantuneen. Mutta sen jälkeen, kun Trotski ja Preobrazhenski kajosivat noihin kysymyksiin, tekivät useita virheitä ja esittivät haasteen, niin ei voida vaieta. Tällaisen asiaintilan vallitessa olisi vaikeneminen käsittämätöntä.

Toveri Krupskaja puhui täällä erimielisyyksiä koskevien puheiden toistamista vastaan. Minä vastustan päättäväisesti toistamista ja juuri sen vuoksi olin selostuksessani kajoamatta erimielisyyksiin. Mutta kun kerran toverit oppositiolaiset ovat niihin kajonneet ja esittäneet haasteen, niin meillä ei ole oikeutta vaieta.

Erimielisyyksistä puhuessaan Trotski ja Preobrazhenski kumpikin keskittävät edustajakokouksen huo-

miota yhteen päätöslauselmaan, joulukuun 5 päivän päätöslauselmaan, unohtaen sen, että tuon päätöslauselman lisäksi on olemassa toinenkin päätöslauselma—väittelyn tuloksista⁴³, unohtaen, että oli konferenssi ja että joulukuun 5 päivänä Keskuskomitean hyväksymän päätöslauselman jälkeen oli uusi väittelyn aalto, josta annettiin arvio XIII konferenssin erikoisessa päätöslauselmassa väittelyn tuloksista. He unohtavat sen, että XIII konferenssista vaikeneminen ei mene oppositiolle seurauksitta.

Kiinnitän edustajakokouksen huomiota siihen, että konferenssissa hyväksyttiin yksi päätöslauselma taloudellisesta politiikasta ja kaksi päätöslauselmaa puoluerakennustyöstä. Minkä vuoksi niin tehtiin? Oli olemassa yksi päätöslauselma, jonka koko puolue oli vahvistanut ja Keskuskomitea hyväksynyt joulukuun 5 päivänä, mutta sitten osoittautui välttämättömäksi antaa toinen päätöslauselma samasta kysymyksestä—pikkuporvarillisesta poikkeamasta. Mistä johtui sellainen ikävä juttu, ja miten se on selitettävissä? Se on selitettävissä siten, että koko väittelyllä oli kaksi kautta. Ensimmäinen kausi, joka päättyi joulukuun 5 päivänä yksimielisesti hyväksytyyn päätöslauselmaan, ja toinen kausi, joka päättyi päätöslauselmaan pikkuporvarillisesta poikkeamasta. Me oletimme silloin, t.s. ensimmäisellä kaudella, että joulukuun 5 päivän päätöslauselmaan ehkä päättyvät kiistat puolueessa, ja juuri sen vuoksi minä viime kerralla, XIII konferenssissa tekemässäni selostuksessa puhuin tätä kautta kosketellessani siitä, että jos oppositio olisi halunnut, niin joulukuun 5 päivän päätöslauselma olisi voinut tehdä lopun taistelusta puolueessa. Minä

puhuin siitä, ja me kaikki olimme sitä mieltä. Mutta asia on niin, että väittely ei päättynyt tuohon kauteen. Joulukuun 5 päivän päätöslauselman jälkeen ilmestyivät Trotskin kirjeet—uusi ohjelma uusine kysymyksineen, ja alkoi uusi väittelyn aalto, raivokkaampi kuin aikaisemmin. Se rikkoikin rauhanmahdollisuuden puolueessa. Se oli toinen kausi, josta oppositiolaiset nyt pyrkivät vaikenemaan, yrittävät sivuuttaa sen.

Asia on niin, että toisen kauden väittelyn ja ensimmäisen kauden väittelyn, joka heijastuu joulukuun 5 päivän päätöslauselmassa, välillä on valtavan suuri ero. Joulukuun 5 päivän päätöslauselmassa ei nostettu kysymystä kaaderien rappeutumisesta. Trotski, jonka kanssa me silloin yhdessä laadimme tuon päätöslauselman, ei edes pukahtanutkaan siitä, että kaaderit rappeutuvat. Tuon lisäyksen hän ilmeisesti säästi seuraavia esiintymisiään varten. Edelleen joulukuun 5 päivän päätöslauselmassa ei ole sellaista kysymystä, että opiskeleva nuoriso on varmin ilmapuntari. Tämänkin kysymyksen Trotski jätti ilmeisesti varalle uusia esiintymisiä varten väittelyssä. Joulukuun 5 päivän päätöslauselmassa ei puhuta siitä poikkeamasta hyökäykseen koneistoa vastaan, eikä niistä rankaisutoimenpiteiden vaatimuksista puoluekoneistoa vastaan, joista hän puhui hyvin laajasti myöhemmissä kirjeissään. Lopuksi joulukuun 5 päivän päätöslauselmassa ei ole viittaustakaan siihen, että ryhmittymät olisivat tarpeellisia, ja juuri niistä, ryhmittymistä, Trotski puhui hyvin laajasti myöhemmissä kirjeissään.

Näin valtavan suuri ero on opposition kannalla ennen joulukuun 5 päivää ja opposition johtajien kannalla joulukuun 5 päivän jälkeen.

Trotski ja Preobrazhenski yrittävät nyt vaieta toisesta ohjelmastaan väittelyn toisella kaudella, yrittävät kätkeä sen, luullen nähtävästi voivansa petkuttaa puoluetta. Ei, se ei teille onnistu! Typerällä viekkaudella ja diplomatialla te ette pysty johtamaan edustajakokousta harhaan. Olen varma siitä, että edustajakokous lausuu mielipiteensä sekä väittelyn ensimmäisestä vaiheesta, josta puhutaan joulukuun 5 päivän päätöslauselmassa, että toisesta vaiheesta, josta puhutaan konferenssin päätöslauselmassa pikkuporvarillisesta poikkeamasta.

Nämä kaksi päätöslauselmaa ovat väittelyksi nimitetyn kokonaisuuden kaksi osaa. Ken aikoo sekoittaa toisiinsa nämä kaksi osaa ja siten johtaa edustajakokousta harhaan, hän erehtyy. Puolue on varttunut ja sen tietoisuustaso kohonnut, eikä puoluetta voida petkuttaa diplomatialla. Opposition koko virhe on siinä, että se ei ymmärrä tätä.

Tarkastelkaamme, kuka on osoittautunut olevan oikeassa opposition ohjelmaa koskevissa kysymyksissä joulukuun 5 päivän jälkeen? Kuka on osoittautunut olevan oikeassa niissä neljässä uudessa kysymyksessä, joita Trotskin kirjeissä kosketellaan?

Ensimmäinen kysymys: kaaderit rappeutuvat. Kaikki me olemme vaatineet ja vaadimme tosiasioita, jotka viittaisivat kaaderien rappeutumiseen. Sellaisia tosiasioita ei meille kuitenkaan ole esitetty eikä voida esittää, sillä sellaisia tosiasioita ei ole olemassa. Ja tarkasteltuamme asiaa me kaikki olemme huomanneet, ettei meillä ole rappeutumista, mutta sitä vastoin on epäilemättömästi olemassa opposition eräiden johtohenkilöiden poikkeamista pikkuporvarillisen politiikan

suuntaan. Kuka siis on osoittautunut olevan oikeassa? Nähtävästi ei oppositio.

Toinen kysymys koskee opiskelevaa nuorisoa, joka muka on varmin ilmapuntari. Kuka on osoittautunut olevan oikeassa tässä kysymyksessä? Taaskin, nähtävästi ei oppositio. Kun tarkastelemme puolueemme kasvua tänä aikana, 200 tuhannen uuden jäsenen ottamista puolueeseen, niin osoittautuu, että ilmapuntaria ei pidä etsiä opiskelevan nuorison riveistä, vaan sitä on etsittävä proletariaatin riveistä, että puolueen ei pidä suuntautua opiskelemaan nuorisoon, vaan puolueen proletaariseen ydinjoukkoon. 200 tuhatta uutta puolueen jäsentä—siinä on ilmapuntari. Oppositio on osoittautunut olevan tässäkin väärässä.

Kolmas kysymys—rankaisut puolueitoimitsijoita vastaan, hyökkäys puoluekoneistoa vastaan. Kuka on osoittautunut olevan oikeassa? Taaskin, oikeassa ei ole oppositio. Se on käärinyt kokoon koneistoa vastaan suuntaamansa hyökkäyksen lipun ja siirtynyt puolustukseen. Te kuulitte täällä, kuinka oppositio yritti päästä pälkähästä ja perääntyi epäjärjestyksessä taistelussa puoluekoneistoa vastaan.

Neljäs kysymys koskee ryhmiä ja ryhmittymiä. Trotski on ilmoittanut, että hän vastustaa päättäväisesti ryhmittymiä. Se on erittäin hyvä. Mutta kun kerran on välttämätöntä kajota historiaan, niin sallikaa palauttaa mieliin eräitä tosiasioita. Joulukuussa meillä oli puolueen Keskuskomitean alavaliokunta sen päätöslauselman laatimiseksi, joka julkaistiin joulukuun 5 päivänä. Tähän alavaliokuntaan kuului kolme henkilöä: Trotski, Kamenev ja Stalin. Oletteko kiinnittäneet huomiotanne siihen, että tuosta joulukuun

5 päivän päätöslauselmasta on jäänyt pois lause ryhmittymistä? Siinä puhutaan ryhmien kieltämisestä, mutta ei sanota mitään ryhmittymien kieltämisestä. Vedotaan ainoastaan puolueen X edustajakokouksen tunnettuun päätökseen puolueen yhtenäisyydestä. Mistä se johtuu? Sattumastako? Se ei ole sattuma. Me Kamenevin kanssa asetimme päättäväisesti kysymyksen ryhmittymien kieltämisestä. Trotski esitti uhkavaatimuksen tapaisesti vastalauseensa ryhmittymien kieltämistä vastaan sanoen, että siinä tapauksessa hän ei voi äänestää päätöslauselman puolesta. Silloin me rajoituimme viittaamaan X edustajakokouksen päätöslauselmaan, jota Trotski ei ilmeisesti silloin ollut lukenut ja jossa puhutaan myöskin ryhmittymien kieltämisestä eikä ainoastaan ryhmien kieltämisestä. (Naurua, suosionosoituksia.) Trotski kannatti silloin ryhmittymävapautta. Hän kehui täällä joulukuun 5 päivän päätöslauselmaa. Mutta VKP(b):n Keskuskomitealle lähettämässään kirjeessä neljän päivän kuluttua puoluerakennustyötä koskevan päätöslauselman hyväksymisestä, s.o. joulukuun 9 päivänä, Trotski kirjoitti: „Erikoista levottomuutta herättää minussa Politbyroon jäsenten kerrassaan muodollinen kanta ryhmittymiä ja ryhmämuodostelmia koskevassa kysymyksessä“. Kelpaako? Osoittautuu, että henkilö, joka vannoo kannattavansa tätä päätöslauselmaa, kantaaakin mielessään erikoista levottomuutta, jota hänessä herättää Politbyroon suhde ryhmittymiä ja ryhmiä koskeviin kysymyksiin. Tämä ei näytä siltä, että hän olisi silloin kannattanut ryhmittymien kieltämistä. Ei, Trotski kannatti silloin ryhmittymien muodostamista, niiden vapautta.

Edelleen, kukapa ei muistaisi Preobrazhenskin Moskovassa esittämää tunnettua päätöslauselmaa, jossa vaadittiin tarkistamaan puolueen X edustajakouksen ratkaisema kysymys ryhmistä siinä mielessä, että poistettaisiin eräät rajoitukset? Moskovassa sen kaikki muistavat. Ja kukapa teistä ei muistaisi sitä, että Preobrazhenski vaati sanomalehtikirjoituksissaan sellaisen järjestyksen palauttamista puolueessa, joka siinä vallitsi Brestin rauhan kaudella? Me tiedämme, että Brestin kaudella puolueen oli pakko sallia ryhmien olemassaolo—sen me tiedämme vallan hyvin. Ja kukapa ei muistaisi sitä, kuinka XIII konferenssissa, hetkellä, jolloin minä ehdotin mitä yksinkertaisinta asiaa—palauttaa puolueen jäsenten mieliin yhtenäisyyttä koskevan päätöslauselman seitsemäs kohta ryhmittymien kieltämisestä, kaikki oppositiolaiset riehaantuivat, ettei tuota kohtaa otettaisi? Oppositio oli siis tässä kysymyksessä kokonaan ja täydellisesti ryhmittymävapauden kannalla luullen voitavansa tuudittaa uneen puolueen valppauden sanomalla, että oppositio ei vaadi ryhmävapautta, vaan ryhmittymävapautta. Jos meille nyt ilmoitetaan, että oppositiolaiset vastustavat ryhmittymiä, niin se on erittäin hyvä. Mutta minä en voi nimittää sitä mitenkään hyökkäykseksi heidän puoleltaan: se on perääntymistä epäjärjestyksessä, se on merkki siitä, että Keskuskomitea on oikeassa tässäkin kysymyksessä.

Näiden huomautusten jälkeen sallinette, toverit, lausua muutaman sanan eräistä periaatteellisista virheistä, joita Trotski ja Preobrazhenski tekivät puhuesaan puolueen organisatiokysymyksistä.

Trotski sanoi, että demokratian ydinajatus sisältyy sukupolvia koskevaan kysymykseen. Se ei ole totta. Se on periaatteellisesti väärin. Demokratian ydinajatus ei lainkaan sisälly siihen. Sukupolvia koskeva kysymys on toisarvoinen kysymys. Meidän puolueemme elämää kuvaavat numerotiedot puhuvat ja meidän puolueemme elämä puhuu siitä, että puolueen nuori polvi sulautuu vähitellen kaadereihin—kaaderit lisääntyvät nuorison kustannuksella. Puolue on aina ollut ja tulee pysymään tällä tiellä. Vain se, joka pitää kaadereita suljettuna kokonaisuutena, etuoikeutettuna säätyinä, joka ei laske joukkoonsa uusia jäseniä, vain se, joka pitää näitä kaadereita vanhanajan upseerikuntana, jonka mielestä kaikki muut puolueen jäsenet ovat sen „arvon alapuolella“, vain se, joka haluaa saada aikaan juovan kaaderien ja puolueen nuoren polven välille—vain se voi keskittää demokratia-kysymyksen puolueen sukupolvia koskevaksi kysymykseksi. Demokratian ydinajatus ei sisälly sukupolvia koskevaan kysymykseen, vaan se sisältyy kysymykseen puolueen jäsenten oma-aloitteisesta toiminnasta ja aktiivisesta osallistumisesta puolueen johtamistyöhön. Siten ja vain siten voidaan asettaa kysymys demokratiasta, tietenkin, ellei kysymys ole muodollis-demokraattisesta puolueesta, vaan todella proletaarisesta puolueesta, joka on katkeamattomin yhdyssitein sidottu työväenluokan joukkoihin.

Toinen kysymys. Kaikkein suurin vaara, sanoo Trotski, on puoluekoneiston byrokratisoitumisessa. Sekään ei pidä paikkaansa. Vaara ei ole siinä, vaan sellaisessa mahdollisuudessa, että puolue saattaa reaalisesti irtaantua puolueettomista joukoista. Teillä voi

olla puolue, joka on rakentanut koneistonsa demokraattisesti, mutta ellei se ole sidottu työväenluokkaan, niin tuo demokratia on tyhjämpäväistä, se ei ole minkään arvoista. Puolue on olemassa luokkaa varten. Kun se on sidottu luokkaan ja sillä on yhteydet siihen, kun se nauttii arvovaltaa ja kunnioitusta puolueettomissa joukoissa, se voi olla olemassa ja kehittyä vieläpä byrokraattisten epäkohtienkin ilmetessä. Ellei kaikkea tuota ole, niin järjestäkääpä minkälainen puoluerakenne hyvänsä—byrokraattinen tai demokraattinen—niin puolue tuhoutuu varmasti. Puolue on luokan osa, joka on olemassa luokkaa varten eikä itseään varten.

Kolmas väite, joka myöskin on periaatteellisesti virheellinen: puolue ei erehdy,—sanoo Trotski. Se ei ole totta. Puolue erehtyy useinkin. Iljitsh opetti meitä opettamaan puoluetta johtamaan oikein sen omien virheiden perusteella. Ellei puolueella olisi virheitä, niin ei olisi minkä perusteella voitaisiin opettaa puoluetta. Meidän tehtävämme on huomata nuo virheet, paljastaa niiden juuret ja osoittaa puolueelle ja työväenluokalle, miten me erehdyimme ja miten meidän on vastaisuudessa vältettävä noiden virheiden toistamista. Ilman sitä olisi puolueen kehitys mahdotonta. Ilman sitä olisi puolueen johtohenkilöiden ja kaaderien muovaaminen mahdotonta, sillä ne muovataan ja kasvatetaan taistelussa omia virheitään vastaan, taistelussa noiden virheiden voittamiseksi. Minun mielestäni Trotskin tuollainen lausunto on määrätynlainen kohteliaisuus, johon sisältyy määrätynlainen pilkantekoyritys, tosin kyllä epäonnistunut yritys.

Edelleen—Preobrazhenskista. Hän puhui puhdistuksesta. Preobrazhenski on sitä mieltä, että puhdistus

on puolueen enemmistön ase oppositiota vastaan, ja hän ei näköjään hyväksy puhdistusmenetelmiä. Tämä on periaatteellinen kysymys. Preobrazhenskin syvälinen virhe on siinä, ettei hän käsitä sitä, että puolue ei voi lujittua ilman aika-ajottaisia puhdistuksia häilyivistä aineksista. Toveri Lenin opetti, että puolue voi lujittua ainoastaan vapautumalla askel askeleelta häilyivistä aineksista, joita tunkeutuu ja tulee vielä edelleenkin tunkeutumaan puolueeseen. Me lähtisimme leninismiä vastaan, jos suhtautuisimme kielteisesti puhdistukseen yleensä. Mitä tulee nykyiseen puhdistukseen, niin missä suhteessa se on huono? Sanotaan, että on joitain virheitä. Tietenkin niitä on. Koska olisi käynyt niin, ettei suuressa työssä olisi tehty erinäisiä virheitä? Niin ei ole käynyt koskaan. Joitain virheitä voidaan tehdä ja varmasti tehdäänkin, mutta pääpiirteissään puhdistusta suoritetaan oikein. Minulle kerrottiin, miten eräät epäproletaariset ainekset intelligenttien ja toimitsijain joukosta odottelivat kauhulla ja vavisten puhdistusta. Minulle kerrottiin seuraava tapaus. Eräässä huoneessa istuu puhdistukseen joutuvaa väkeä. Solu on neuvostosolu. Toisessa huoneessa on puhdistuslautakunta. Eräs solun jäsenistä, läpäistytään puhdistuksen, syöksyy kuin pyssyn suusta huoneeseen hiestä aivan märkänä. Häntä pyydetään kertomaan, miten ovat asiat. Ja hän vastaa: „Antakaa edes hengähtää, antakaa hengähtää, en jaksa“. (N a u r u a.) Niille henkilöille, jotka tuolla tavalla kärsivät ja hikoilevat, puhdistus ehkä onkin huono juttu, mutta puolueelle se on erittäin hyvä asia. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.) Meillä on valitettavasti vielä pieni osa sellaisia puolueen jäseniä, jotka ansaitsevat kuukaudessa

1000 tai 2000 ruplaa ja joita pidetään puolueen jäseninä, vaikka he unohtavat, että puolue on olemassa. Tiedän sellaisen tapauksen, jolloin eräässä komissariaatissa, jossa työskentelee tuollaisia jäseniä, puolue-solu, johon kuului muunmuassa myöskin autonkuljettajia, lähetti autonkuljettajan suorittamaan puhdistusta, mikä aiheutti useita vastaväitteitä, sentapaisia, että autonkuljettaja ei saa puhdistaa neuvostoylimyksiä. Sellaisia tapauksia on ollut meillä Moskovassa. Sellaiset puolueen jäsenet, jotka ovat ilmeisesti irtaantuneet puolueesta, kauhtuvat eivätkä voi sulattaa sitä, että „jokin autonkuljettaja“ tulee heitä puhdistamaan. Sellaisia puolueen jäseniä on kasvatettava ja uudelleen kasvatettava, joskus jopa erottamalla puolueesta. Tärkeintä puhdistuksessa on se, että tuontapaiset ihmiset saisivat tuntea, että on olemassa isäntä, on olemassa puolue, joka voi vaatia tilinteolle puoluetta vastaan tehdyistä synneistä. Minun mielestäni isännän pitäisi välttämättä kulkea joskus, aika ajoin, luuta kourassa pitkin puolueen rivejä. (Suosionosoituksia.)

Preobrazhenski sanoo: teidän politiikkanne on oikea, mutta organisatorinen suuntanne on väärä, ja siinä on puolueen mahdollisen tuhoutumisen perussy. Se on typeryyttä, toverit. Ei voi olla siten, että puolueella olisi oikea politiikka ja että se tällöin tuhoutuisi organisatorisessa suunnassa ilmenevien epäkohtien vuoksi. Sellaista ei tapahdu koskaan. Puolue-elämän ja puolueetyön perusta ei ole niissä organisatorisissa muodoissa, jotka se hyväksyy tai voi hyväksyä kunakin ajankohtana, vaan puolueen politiikassa, sen sisä- ja ulkopolitiikassa. Jos puolueen

politiikka on oikea, jos puolue asettaa oikealla tavalla poliittiset ja taloudelliset kysymykset, joilla on ratkaiseva merkitys työväenluokalle, niin organisaatorisilla puutteellisuuksilla ei voi olla ratkaisevaa merkitystä — politiikka pelastaa. Niin on ollut aina ja niin tulee olemaan vastaisuudessakin. Henkilöt, jotka eivät ole tätä ymmärtäneet, ovat huonoja marxilaisia, he unohtavat marxilaisuuden aakkoset.

Oliko puolue oikeassa niissä kysymyksissä, joista käytiin väittelyä — taloudellista luonnetta olevissa kysymyksissä ja puoluerakennustyön kysymyksissä? Jos joku haluaa tarkastaa tämän yhdessä tuokiossa, ilman turhia sanoja, hänen on käännäyttävä puolueen ja työläisjoukkojen puoleen ja asetettava kysymys: kuinka puolueeton työväki suhtautuu puolueeseen, myötätuntoisesti vaiko ei-myötätuntoisesti? Jos opposition jäsenet olisivat asettaneet kysymyksen siten, jos he olisivat kysyneet itseltään: kuinka työväenluokka arvioi puolueen — myötätuntoisesti vaiko ei-myötätuntoisesti? — niin he olisivat ymmärtäneet, että puolue kulkee oikealla tiellä. Väittelyn tuloksia koskevien kaikkien seikkain ymmärtämisen avain on Leninkutsunnassa. Kun työväenluokka lähettää puolueeseen 200 tuhatta jäsentään valikoiden kaikkein rehellisimmät ja luotetuimmat, niin se merkitsee, että sellainen puolue on voittamaton, sillä puolueesta on itseasiassa tullut työväenluokan valinnallinen elin, joka nauttii työväenluokan jakamatonta luottamusta. Tällainen puolue tulee elämään vihollisten kauhuksi, tällainen puolue ei voi rappeutua. Oppositiomme onnettomuus on siinä, että se on ryhtynyt käsittelemään puolueen kysymyksiä ja väittelyn tuloksia koskevia

kysymyksiä muodolliselta näkökannalta, „pelkän“ koneiston näkökannalta, eikä marxilaisen näkökannalta, joka arvioi puolueen ominaispainon sitä silmälläpitäen, minkälainen onsen vaikutusjoukkojen keskuudessa, sillä puolue on olemassa joukkoja varten eikä päinvastoin. Väittelyn tulosten ymmärtämiseen johtavan yksinkertaisen ja välittömän avaimen löytämiseksi ei ole käännyttävä koneistoa koskevien jaarittelujen puoleen, vaan niiden 200 tuhannen puoleen, jotka ovat liittyneet puolueeseen ja tuoneet ilmi puolueen syvällisen demokratismin. Demokratiaa koskevat maininnat oppositiolaisten puheissa ovat tyhjänpäiväistä jaarittelua, mutta kun työväenluokka lähettää puolueeseen 200 tuhatta uutta jäsentä, niin se on todellista demokratismaa. Meidän puolueestamme on tullut työväenluokan valinnallinen elin. Osoittakaa minulle toinen sellainen puolue. Te ette voi sitä osoittaa, sillä sitä ei ole vielä olemassa. Mutta kummallinen juttu, edes näinkään mahtava puolue ei miellytä oppositiolaisiamme. Mistähän he löytävät maailmassa paremman puolueen? Pelkään, että kunpa he eivät vain joutuisi parempaa etsiessään muuttamaan Mars-tähteen. (S u o s i o n o s o i t u k s i a.)

Viimeinen kysymys — opposition pikkuporvarillisesta poikkeamasta, siitä, että syytökset pikkuporvarillisesta poikkeamasta eivät muka ole oikeudenmukaisia. Onko se totta? Ei, se ei ole totta. Mistä tuo syytös on johtunut, missä on sen perusta? Syytöksen perusta on siinä, että hillittömässä agitatioissaan puolueen sisäisen demokratian puolesta oppositiolaiset ovat tahtomattaan, tahdostaan huolimatta visinlaisena äänitorvena sille uudelle porvaristolle, joka

ei piittaa hituistakaan demokratiasta meidän puoluees-
samme, mutta haluaisi saada, kovin, kovin haluaisi
saada demokratian maahan. Se puolueen osa, joka on
nostanut melun demokratiaa koskevista kysymyksistä,
on tahtomattaan ollut äänitorvena ja väylänä sille
agitatiolle, jota uusi porvaristo harjoittaa maassa ja
jonka suuntana on tämän diktatuurin heikentäminen,
neuvostoperustuslain „laajentaminen“ ja riistäjien
poliittisten oikeuksien palauttaminen. Juuri siinä pii-
lee sen vieteri ja salaisuus, että opposition jäsenet,
jotka epäilemättä pitävät puolueesta j.n.e., j.n.e., ovat
huomaamattaan muuttuneet niiden äänitorviksi, jotka
ovat puolueen ulkopuolella ja jotka haluavat heiken-
tää ja murtaa diktatuuria.

Eivätpä menshevikit ja eserrät ole suotta myötä-
tuntoisia oppositiolle. Onko se sattuma? Ei, se ei ole
sattuma. Voimain sijoitus kansainvälisessä mitassa on
sellainen, että vallankumouksen viholliset tulevat vält-
tämättä tarttumaan jokaiseen yritykseen puolueemme
arvovallan ja diktatuurin lujisuuden heikentämiseksi
maassamme otollisena seikkana itselleen — samanteke-
vää, tekeekö tuon yrityksen oppositiomme tai teke-
vätkö sen eserrät ja menshevikit. Ken ei tätä ymmärrä,
hän ei ole ymmärtänyt puolueemme sisällä tapahtuneen
ryhmäkuntataistelun logiikkaa, hän ei ole ymmär-
tänyt sitä, että tuon taistelun tulokset eivät riipu
henkilöistä eivätkä haluista, vaan niistä tulok-
sista, jotka saadaan neuvostoainesten ja neuvosto-
vastaisten aineiden taistelun kokonaistaseessa. Juuri
tässä on sen perusta, että opposition hahmossa me
olemme tekemisissä pikkuporvarillisen poikkeaman
kanssa.

Kerran Lenin puhui puoluekurista ja riviemme lujasta yhteenliittyneisyydestä, että — „Ken vaikka vähänkin heikentää proletariaatin puolueen rautaista kuria (varsinkin proletariaatin diktatuurin aikana), hän tosiasiallisesti auttaa porvaristoa proletariaattia vastaan“ (kts. XXV osa, s. 190). Tarvitseeko vielä todistella, että oppositioon kuuluvat toverit ovat hyök-käyksillään puolueen Moskovan järjestöä ja Keskuskomiteaa vastaan heikentäneet puolueen kuria ja horjuttaneet diktatuurin perustuksia, sillä puolue on diktatuurin perusydin?

Juuri tämän vuoksi olen sitä mieltä, että XIII konferenssi oli oikeassa sanoessaan, että me olemme tässä tekemisissä pikkuporvarilliseen politiikkaan poikkeamisen kanssa. Se ei ole vielä pikkuporvarillista politiikkaa. Ei vähääkään! Lenin selitti X edustajakokouksessa, että poikkeama on vielä jotain epätäydellistä, muovautumatonta. Ellette te, oppositioon kuuluvat toverit, tule pitämään itsepintaisesti kiinni tuosta pikkuporvarillisesta poikkeamasta, noista pienistä virheistä, niin kaikki tulee korjatuksi ja puolueen toiminta edistyy. Mutta jos te tulette itsepintaisesti pitämään siitä kiinni, niin pikkuporvarillinen poikkeama voi kehittyä pikkuporvarilliseksi politiikaksi. Siis koko asia riippuu teistä, oppositioon kuuluvat toverit.

Minkälaisia ovat johtopäätökset? Johtopäätökset ovat sellaisia, että meidän on puolueen sisällä tehtävä edelleenkin työtä puolueen täydellisen yhtenäisyyden pohjalla. Katsokaa edustajakokousta, joka seisoo muurina Keskuskomitean linjan puolesta — siinä on teille puolueen yhtenäisyys. Oppositio edustaa mitätöntä

vähemmistöä puolueessamme. Siitä, että meidän puolueemme on yhtenäinen ja että se tulee olemaankin yhtenäinen, puhuu tämä edustajakokous, sen yhtenäisyys, sen luja yhteenliittyneisyys. Tuleeko meillä olemaan yhtenäisyys sen mitättömän puolueyhjän kanssa, jota nimitetään oppositioksi — se riippuu heistä. Me kannatamme sopuisaa työskentelyä opposition kanssa. Väittelyn ollessa viime vuonna kuumimmillaan me puhuimme yhteistoiminnan välttämättömyydestä opposition kanssa. Me toistamme sen vielä tässä. Mutta minä en tiedä, tuleeko tuota yhtenäisyyttä olemaan, sillä yhtenäisyys tulevaisuudessa riippuu kokonaan oppositiosta. Tässä tapauksessa on yhtenäisyys kahden tekijän, puolueen enemmistön ja vähemmistön, keskinäisen vuorovaikutuksen tulos. Enemmistö haluaa toiminnan yhtenäisyyttä. Haluaako vähemmistö sitä vilpittömästi — sitä en tiedä. Se riippuu kokonaan oppositioon kuuluvista tovereista.

Yhteenveto. Yhteenveto on sellainen, että on vahvistettava XIII konferenssin päätöslauselmat ja hyväksyttävä Keskuskomitean toiminta. En epäile sitä, etteikö edustajakokous vahvistaisi noita päätöslauselmia ja hyväksyisi Keskuskomitean poliittista ja organisatorista toimintaa. (Jatkuvia suosio-osoituksia.)

VKP(b):n XIII EDUSTAJAKOKOUKSEN YHTEENVEDOISTA

*Selostus VKP(b):n Keskuskomiteassa pidetyillä
kihlakuntakomiteain sihteerien kurseilla
kesäkuun 17 p:nä 1924*

Toverit! En ryhdy erittelemään yksityiskohtaisesti XIII edustajakokouksen päätöslauselmia. Noita päätöslauselmia on melko paljon, ne muodostavat kokonaisen kirjasen, ja niiden yksityiskohtainen eritteleminen on nyt tuskin mahdollista, varsinkin, kun minulla enem-
pää kuin teilläkään ei ole nykyään aikaa sitä varten. Sen vuoksi on mielestäni tarkoituksenmukaisempaa hahmoitella tässä selostuksessa tärkeimmät lähtökohdat ja selittää niitä siinä tarkoituksessa, että teidän olisi sitten helpompi tutkia noita päätöslauselmia kotonanne.

Niinpä siis, jos ryhdytään erittelemään XIII edustajakokouksen päätöslauselmia ja tutkitaan ne yksityiskohtaisesti, niin voidaan ne erilaiset kysymykset, joita päätöslauselmissa kosketellaan, sisällyttää neljään peruskysymykseen, jotka kulkevat punaisena lankana kaikissa päätöslauselmissa.

Mitä kysymyksiä ne ovat?

Ensimmäinen peruskysymys eli ensimmäinen kysymysten ryhmä muodostuu kysymyksistä, jotka koskevat meidän Tasavaltamme ulkoista asemaa, Tasa-

valtamme kansainvälisen aseman lujittamisen kysymyksiä.

Toinen peruskysymys eli toinen kysymysten ryhmä koskee valtion teollisuuden ja talonpoikaistalouden liittoyhteyden kysymyksiä, proletariaatin ja talonpoikaiston liiton kysymyksiä.

Kolmas kysymysten ryhmä käsittää ne kysymykset, jotka koskevat työtätekevien joukkojen kasvattamista ja uudestikasvattamista proletariaatin diktatuurin ja sosialismin hengessä. Tähän ryhmään kuuluvat sellaiset kysymykset kuin valtiokoneisto, työ talonpoikain keskuudessa, työ työtätekevien naisten keskuudessa ja työ nuorison keskuudessa.

Lopuksi neljänteen kysymysten ryhmään kuuluvat kysymykset, jotka koskevat itse puoluetta, sen sisäistä elämää, sen olemassaoloa, sen kehitystä.

Selostuksen lopussa tulen puhumaan erikseen kihlakuntatyöntekijäin tehtävistä XIII edustajakokouksen päätösten yhteydessä.

ULKOASIAT

Mitä uutta kulunut vuosi antoi Neuvosto-Venäjän kansainvälisen aseman mielessä? Mitä on se uusi ja tärkein kansainvälisessä maailmassa, joka on otettava huomioon siirryttäessä vanhasta, kuluneesta vuodesta uuteen vuoteen ja jota XIII edustajakokous ei voinut olla huomioon ottamatta?

Tämä uusi sisältyy ensinnäkin siihen, että kuluneena vuonna me havaitsimme useita yrityksiä Länsi-Euroopan muuttamiseksi sisäpolitiikassaan avoimesti fasistiseksi, mutta noilla yrityksillä ei ole ollut pohjaa, ne ovat epäonnistuneet. Jos jätetään huomioon

ottamatta Italia, jossa fasismi hajoaa, niin Euroopan tärkeimmissä maissa, Ranskassa ja Englannissa, Euroopan politiikan fasisoimisyrietykset ovat epäonnistuneet ja niiden yritysten tekijät, Poincaré ja Curzon, ovat suoraan sanoen tipahtaneet alas, joutuneet heitetyiksi yli laidan.

Ensinnäkin tämä on sitä uutta, minkä kulunut vuosi antoi meille.

Toinen, mitä kulunut vuosi antoi meille, on se, että Englannin ja Ranskan sotaisat imperialistit tekivät useita yrityksiä maamme eristämiseksi, yrityksiä, jotka menivät myttyyn. Tuskinpa voidaan epäillä sitä, etteikö Poincarén lukuisilla salajuonilla Neuvostoliittoa vastaan ja Curzonin tunnetulla uhkavaatiimuksella olisi tavoiteltu meidän maamme eristämistä. Entä miten kävi? Neuvostoliiton eristämisen asemesta tuloksena oli sen tosiasiallinen tunnustaminen. Enemmänkin, Neuvostoliiton eristämisen asemesta joutuivat eristäjät eristetyiksi, Poincaré ja Curzon joutuivat eroamaan. Meidän maamme ominaispaino osoittautui suuremmaksi kuin miltä se saattoi näyttää eräistä imperialismin vanhoista poliitikoista.

Tämä on se toinen uusi, mitä kulunut vuosi antoi meille ulkopoliitiikan alalla.

Miten tämä kaikki on selitettävissä?

Jotkut ovat taipuvaisia selittämään tämän johtuneen politiikkamme nerokkuudesta. En kiellä sitä, etteikö meidän politiikkamme olisi ollut, ellei nerokasta, niin ainakin oikeata, minkä XIII edustajakokous on vahvistanut. Mutta asiaa ei voida selittää yksinomaan sillä, että meidän politiikkamme on ollut nerokasta tai oikeaa. Tässä ei ole ollut kysymys

niinkään paljon siitä, onko meidän politiikkamme ollut oikeata, kuin siitä tilanteesta, joka viime aikoina on muodostunut Euroopassa ja josta meidän politiikkamme saavutukset ovat johtuneet. Tässä on pantava merkille kolme seikkaa.

Ensiksikin. Imperialististen valtojen voimattomuus suoriutua sotilaallisten voittojensa tuloksista ja saada Euroopassa pystytetyksi edes jossain määrin siedettävä rauha, niiden kykenemättömyys kehittyä edelleen ilman voitettujen maiden ja siirtomaiden ros vousta, ilman selkkauksia ja yhteentörmäyksiä toistensa kanssa ros votun jakamisesta. Siitä johtuu uusi aseistautuminen. Siitä johtuu uuden sodan vaara. Mutta kansanjoukot eivät halua sotaa, sillä ne eivät ole vielä unohtaneet niitä uhreja, joita ne joutuivat kantamaan kapitalistien voittojen vuoksi. Siitä johtuu kansojen kasvava tyytymättömyys sotaisan imperialismin politiikkaan.

Siinä on imperialismin sisäisen heikkouden syy. Miksi Curzon ja Poincaré ajettiin tiehensä? Siksi, että kansan keskuudessa heitä pidetään uuden sodan lietsojina. Siksi, että he avoimesti sotaisalla politiikallaan herättivät joukkojen tyytymättömyyden imperialismin vastaan yleensä ja saivat siten aikaan vaaran imperialismin.

Toiseksi. Neuvostovallan lujittuminen maan sisällä. Kapitalistiset valtiot pitivät suuntana Neuvostovallan luhistumista maan sisällä. Psalminveisaa ja laulaa, että lasten ja imeväisten kautta jumala sanoo joskus totuuden. Jos länsimaista imperialismin pidetään jumalana, niin on luonnollista, että se ei voi tulla toimeen ilman lapsukaistaan. Ja niinpä se onkin

löytänyt lapsukaisensa tunnetussa Benesissä, Tshekkoslovakian ulkoasiain ministerissä, jonka suun kautta se on julistanut, että Neuvostovallan epävakaisuuden vuoksi ei pidä kiirehtiä Tasavaltojen Liiton tunnustamista, että koska Neuvostovallan tilalle tulee piakkoin uusi porvarillis-demokraattinen valta, niin olisi parasta toistaiseksi „pidättäytyä“ „normaalisista suhteista“ Neuvostoliiton kanssa. Siten oli asia vielä äskettäin. Mutta imperialismin „totuutta“, joka julistettiin sen lapsukaisen suun kautta, riitti tuskin pariksi kuukaudeksi, sillä kuten tunnettua, kokonainen joukko valtioita vaihtoi pian „pidättäytymis“-politiikan „tunnustamis“-politiikkaan⁴⁴. Minkä vuoksi? Sen vuoksi, että on vaikea kiistää silmännähtävää asiaa vastaan, ja silmännähtävää on se, että Neuvostovalta on vankka kuin kallio. Ennen kaikkea pieneläjä, olipa hän politiikassa miten naiivi hyvänsä, ei ole voinut olla huomaamatta sitä, että Neuvostovalta on ehkä lujempi kuin mikään porvarillinen hallitus, sillä proletariaatin diktatuurin seitsemän vuoden aikana porvarillisia hallituksia on tullut ja mennyt, mutta Neuvostovalta on jäänyt paikalleen. Edelleen tuo samainen pieneläjä ei ole voinut olla huomaamatta, että meidän maamme talous edistyy, vaikkapa siitä, että meidän vientimme kasvaa askel askeleelta. Tarvitseeko vielä todistella, että nämä seikat puhuvat Neuvostoliiton puolesta eivätkä sitä vastaan? Meitä syytetään siitä, että me harjoitamme Länsi-Euroopassa propagandaa kapitalismia vastaan. Minun on sanottava, että me emme kaipaa sellaista propagandaa, se ei ole meille tarpeen. Itse Neuvostovallan olemassaolo, sen kasvu, sen aineellinen edistys ja sen eittämä-

tön lujittuminen ovat sinänsä mitä vakavinta propagandaa Euroopan työläisten keskuudessa Neuvostovallan hyväksi. Jokainen työmies, joka on tullut Neuvostomaahan ja saanut katsella meidän proletaarista järjestelmäämme, voi nähdä, mitä Neuvostovalta on ja mihin työväenluokka pystyy silloin, kun se on vallassa. Tämä juuri onkin todellista propagandaa, mutta se on tosi-asioilla harjoitettua propagandaa, joka tehoaa työläisiin paljon paremmin kuin suullinen tai lehdistön kautta harjoitettu propaganda. Meitä syytetään siitä, että me harjoitamme propagandaa Idässä. Sekin on turhaa puhetta. Meidän ei tarvitse harjoittaa propagandaa Idässä. Riippuvaisen maan tai siirtomaan minkä kansalaisen hyvänsä ei tarvitse muuta kuin saapua Neuvostomaahan ja katsella, miten ihmiset meillä hallitsevat maata, ei tarvitse muuta kuin katsella, miten musta- ja valkoihoiset, venäläiset ja ei-venäläiset, kaiken väriset ja kaikkiin kansallisuuksiin kuuluvat ihmiset ovat samoissa valjaissa ja vetävät yhdessä suuren maan hallitsemisvaunuja, tullakseen vakuuttuneeksi siitä, että tämä on ainoa maa, jossa kansojen veljeys ei ole korulause, vaan tosiasia. Me emme kaipaa minkäänlaista painetta tai suullista propagandaa silloin, kun meillä on sellainen tosiasiaan perustuva propaganda kuin Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitto.

Kolmanneksi. Neuvostovallan ominaispainon kasvu, sen nauttiman suosion kasvu kapitalististen maiden kansanjoukkojen keskuudessa, mikä johtuu ennen kaikkea siitä, että meidän maamme on maailman ainoa maa, joka pystyy harjoittamaan ja todella harjoittaa rauhanpolitiikkaa, harjoittaa sitä rehellisesti ja

julkisesti, päättäväisesti ja johdonmukaisesti eikä teko-
pyhästi. Kaikki, sekä viholliset että ystävät, myön-
tävät nyt sen, että meidän maamme on ainoa maa,
jota voidaan oikeutetusti nimittää rauhanpolitiikan
tukipyylvääksi ja lipunkantajaksi koko maailmassa.
Tarvitseeko todistella, että tämä seikka ei ole voinut
olla lisäämättä Euroopan kansanjoukkojen myötätun-
toa ja sympatiaa Neuvostovaltaa kohtaan? Oletteko
kiinnittäneet huomiotanne siihen, että eräät vallan-
pitäjät Euroopassa pyrkivät rakentamaan uransa
„ystävyydelle“ Neuvostoliiton kanssa, että eivät edes
sellaiset heistä kuin Mussolini kieltäydy joskus „tienaa-
masta“ tuolla „ystävyydellä“? Tämä on suoranaaninen
todiste siitä, että Neuvostovalta on saanut todella suu-
ren suosion kapitalististen valtioiden laajojen joukko-
jen keskuudessa. Mutta Neuvostovalta ei ole millekään
niin suuressa kiittollisuudenvelassa nauttimastaan suo-
siosta kuin rauhanpolitiikalle, jota se on harjoittanut
rehellisesti ja miehuullisesti vaikeissa oloissa sen
ollessa kapitalististen valtioiden ympäröimä.

Sellaisia ovat yleispiirtein ne seikat, joista ovat
johtuneet meidän ulkopoliittikkamme saavutukset
kuluneena vuonna.

XIII edustajakokous hyväksyi päätöslauselmassaan
Keskuskomitean politiikan ulkoisten suhteiden alalla.
Mitä se merkitsee? Se merkitsee sitä, että edustaja-
kokous velvoitti puolueen edelleenkin harjoittamaan
rauhanpolitiikkaa, päättäväisen taistelun politiikkaa
uutta sotaa vastaan, uuden aseistautumisen ja uusien
yhteentörmäysten kaikkien ja kaikenlaisten kannatta-
jain tai sukoilijain säälimättömään paljastamiseen
suunnattua politiikkaa.

LIITTOYHTEYDEN KYSYMYKSET

Mitä on liittoyhteys? Liittoyhteys on säännöllistä yhteyttä, säännöllistä vaihtoa kaupungin ja maaseudun välillä, teollisuutemme ja talonpoikaistalouden välillä, teollisuutemme valmistajien sekä talonpoikaistalouden tuottamien elintarvikkeiden ja raaka-aineiden välillä. Talonpoikaistalous ei voi elää, ei voi tulla toimeen, lähettämättä kaupungin markkinoille elintarvikkeita ja raaka-aineita ja saamatta vastineeksi kaupungista välttämättömiä tehdastuotteita ja työvälineitä. Samalla tavalla valtion teollisuus ei voi kehittyä lähettämättä talonpoikaismarkkinoille valmiiteita ja hankkimatta maaseudulta elintarvikkeita ja raaka-aineita. Meidän sosialistisen teollisuutemme toimeentulon lähteenä ovat siis sisäiset markkinat ja ennenkaikkea talonpoikaismarkkinat, talonpoikaistalous. Sen vuoksi kysymys liittoyhteydestä on kysymys meidän teollisuutemme olemassaolosta, kysymys itse proletariaatin olemassaolosta, kysymys meidän Tasavaltamme elämästä ja kuolemasta, kysymys sosialismin voitosta meidän maassamme.

Tätä liittoyhteyttä, säännöllistä yhteyttä kaupungin ja maaseudun välillä, teollisuuden ja talonpoikaistalouden välillä vaihtamalla välittömästi teollisuuden tuotteita talonpoikaistalouden tuotteisiin, me emme ole onnistuneet saamaan aikaan. Se ei ole onnistunut siksi, että meidän teollisuutemme on heikosti kehittynyt, huoltokoneistoja suurine, ympäri koko maata haarautuvine osastoineen ei meillä ole ollut ja kansantalous kokonaisuudessaan on sodan jälkeen ollut rappiotilassa. Sen vuoksi meidän oli pakko

ottaa käytäntöön niinsanottu uusi talouspolitiikka, t.s. meidän oli pakko julistaa kaupankäynnin vapaus, tavarain kiertokulun vapaus, sallia kapitalismi sekä mobilisoida miljoonien talonpoikien ja pikkuisäntien ponnistukset saadaksemme maassa aikaan vuolaan tavaravaihdon, kehittää kaupankäyntiä ja sitten, saatuumme haltuumme tärkeimmät asemat kaupan alalla, järjestää kaupan välityksellä liittoyhteys teollisuuden ja talonpoikaistalouden välillä. Tämä on liittoyhteyden aikaansaamista kiertotietä, kuten Lenin sanoi, ei suoraan, ei vaihtamalla välittömästi talonpoikaistalouden tuotteita teollisuuden tuotteisiin, vaan kaupan välityksellä.

Tehtävänä on käyttää hyväksi miljoonien pienisäntien ponnistuksia, vallata kaupankäynti, ottaa valtion ja osuusliikkeiden käsiin tärkeimmät langat maaseudun ja kaupungin huoltamisessa sekä järjestää siten teollisuuden ja talonpoikaistalouden välille katkeamaton yhteys, murtumaton liittoyhteys.

Ei voida sanoa, että tämä tehtävä olisi meille ylivoimainen. Sitä ei voida sanoa siksi, että vallassaolevalla proletariaatilla on niinsanoaksemme kaikki peruskeinot voidaakseen saada aikaan tällaisen liittoyhteyden kiertotietä kaupan välityksellä. Ensinnäkin sillä, proletariaatilla, on valta. Toiseksi, sillä on teollisuus. Kolmanneksi, sen hallussa on luotto, ja luotto on mitä suurin voima valtion käsissä. Neljänneksi, sillä on oma kauppakoneistonsa, huono tai hyvä, mutta kuitenkin sellainen, joka kehittyy ja lujittuu. Lopuksi sillä on määrätty tavaravarastot, jotka voidaan aika-ajoin heittää markkinoille tarkoituksella taltuttaa tai neutralisoida markkinain oikut, vaikuttaa hintoi-

hin j.n.e. Työväenvaltiolla on kaikki nämä keinot, ja sen vuoksi ei voida sanoa, että liittoyhteyden aikaansaaminen kaupan välityksellä olisi meille ylivoimainen tehtävä.

Siten on asianlaita liittoyhteyden järjestämisessä kaupungin ja maaseudun välillä, tämän liiton mahdollisuuksien suhteen.

Siis, mitä uutta ja tärkeätä kulunut vuosi antoi kaupungin ja maaseudun liittoyhteyden aikaansaamisen näkökannalta?

Mitä uutta aineistoa oli XIII edustajakokouksen käytettävissä sen ratkaistessa liittoyhteyttä koskevia kysymyksiä?

Uutta vuoden kuluessa tällä alalla on se, että kuluneena vuonna me ensimmäisen kerran kohtasimme käytännöllisessä työssämme laajan taistelun, laajassa mitassa käytävän taistelun sosialististen ainesten ja yksityiskapitalististen ainesten välillä kansantaloutemme sisällä ja kohdattuamme sen asetimme ensi kerran käytännölliselle pohjalle liittoyhteyttä koskevan kysymyksen kaikessa konkreettisuudessaan. Liittoyhteyttä ja kauppaa koskevat kysymykset eivät enää nousseet eteemme teorian kysymyksinä vaan välittömän käytännön päivänpolttavina kysymyksinä, jotka vaativat pikaista ratkaisua.

Kuten muistanette, Lenin sanoi jo XI edustajakokouksessa⁴⁵, että markkinain valtaaminen valtion ja osuuskuntien voimilla, kaupankäynnin tärkeimpien lankojen valtaaminen ei tule tapahtumaan rauhallisen toiminnan muodossa, vaan taistelun muodossa sosialististen ainesten ja yksityiskapitalististen ainesten välillä, että tämä toiminta tulee tapahtumaan

kiihkeän kilpailun muodossa kansantaloutemme näiden vastakkaisten ainesten välillä. Ja nyt tämä taistelu on puhjennut. Se on tullut esiin etupäässä kahdella alalla: kaupungin ja maaseudun välisen kaupan alalla sekä luoton alalla, etupäässä maaseudulla.

Minkälaisia ovat tämän taistelun tulokset?

Ensiksi. On osoittautunut, että yksityispääoma ei ole pesiytynyt tuotantoon, jossa epäonnistumisen vaara on suurempi ja pääoman kiertokulku on hitaampaa, vaan kaupankäyntiin, siihen samaan kaupankäyntiin, joka muodostaa, kuten Lenin sanoo, perusrenkaan prosessien ketjussa siirtymisaikanamme. Ja pesiydyttyään kaupankäyntiin yksityispääoma on lujittautunut siellä siinä määrin, että sen haltuun on joutunut noin 80 prosenttia koko vähittäiskaupasta ja noin 50 prosenttia koko tukku- ja vähittäiskaupasta maassa. Tämä johtuu kauppaja osuusliikekoneistojemme nuoruudesta ja keskeneräisyydestä, meidän syndikaattiemme väärästä politiikasta, jotka ovat käyttäneet väärin monopoliasemaansa ja paisuttaneet tavarain hintoja, Sisämaankaupan komissariaattimme puutteellisuuksista, jonka velvollisuutena on säännöstellä kaupankäyntiä valtion etuja silmälläpitäen, sekä vihdoin meidän silloisen neuvostorahamerkkivaluuttamme epävakaisuudesta, valuuttamme, joka löi pääasiassa talonpoikaa ja siten vähensi hänen ostokykyään.

Toiseksi. On osoittautunut, että luotto on maaseudulla kokonaisuudessaan kulakin ja koronkiskurin käsissä, että maatalouskalustoa vailla oleva vähäväkinen talonpoikaisto on pakotettu menemään velkaorjuuteen koronkiskurille, on pakotettu maksamaan hirmukorkoja ja sietämään nurisematta koronkiskurin

herruutta. Tämä johtuu siitä, että meillä ei ole vielä paikallista maatalousluoton verkostoa, joka voisi antaa talonpojalle huokeata luottoa ja työntää koronkiskurin taka-alalle, että taistelukenttä on tässä kokonaisuudessaan koronkiskurin hallussa.

Näin ollen valtion ja talonpoikaistalouden välille ovat kiilautuneet kauppias ja koronkiskuri, minkä vuoksi liittoyhteyden aikaansaaminen sosialistisen teollisuuden ja talonpoikaistalouden välille osoittautui vaikeaksi ja keskeneräiseksi. Kesällinen menekkipula viime vuonna ilmensi tätä vaikeutta ja keskeneräisyyttä.

Puolue ryhtyi heti silloin, jo ennen edustajakokousta, toimenpiteisiin menekkipulan poistamiseksi ja perustuksen laskemiseksi maatalousluotolle. Otettiin käytäntöön uusi luja valuutta, joka paransi asiaa. Suuria tavaramääriä lähetettiin markkinoille hintojen alentamistarkoituksessa, mikä samoin vaikutti suotuisasti. Sisämaankaupan komissariaatti järjestettiin uudelleen sellaisille perustoille, jotka takaavat menestyksellisen taistelun yksityispääomaa vastaan. Asetettiin kysymys kauppa- ja osuusliike-elinten uudesti järjestämisestä liittoyhteyttä silmällä pitäen. Menekkipula saatiin pääpiirteissään lopetetuksi.

Mutta puolue ei voinut rajoittua näihin toimenpiteisiin. XIII edustajakokouksen tehtävänä oli asettaa kysymys taloudellisesta liittoyhteydestä koko laajuudessaan ja viitoittaa perussuunnat tämän kysymyksen ratkaisemiseksi uudessa tilanteessa menekkipulan lopettamisen jälkeen.

Mitä XIII edustajakokous antoi meille tällä alalla?

Ensiksi. Edustajakokous antoi tunnuksen teollisuuden edelleen laajentamisesta, ennenkaikkea kevyen

teollisuuden sekä myös metalliteollisuuden, sillä on selvää, että niillä valmisteverastoilla, jotka meillä on, me emme pysty tyydyttämään talonpojan tavarannälkää. Minä en edes puhukaan työttömyyden kasvusta, joka vaatii tiukasti teollisuuden laajentamista. Teollisuuden edelleen laajentaminen on sen vuoksi kysymys elämästä ja kuolemasta (kts. edustajakokouksen päätöslauselmaa Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta ⁴⁶).

Toiseksi. Edustajakokous antoi tunnuksen talonpoikaistalouden edelleen laajentamisesta, tunnuksen avun antamisesta talonpoikaistaloudelle kyntömaan edelleen laajentamisessa. Tämäkin on välttämätön asia liittoyhteyttä varten, sillä on selvää, että talonpoikaiston etujen mukaista on tyydyttää paitsi meidän teollisuutemme tarpeet, tietenkin teollisuustuotteiden vastineeksi, myöskin ulkoisten markkinoiden tarpeet, tietenkin koneiden vastineeksi. Siitä johtuu talonpoikaistalouden edelleen laajentaminen puoluepolitiikan päiväjärjestyksessä olevana tehtävänä (kts. päätöslauselmaa „Työstä maaseudulla“ ⁴⁷).

Kolmanneksi. Edustajakokous vahvisti Sisämaankaupan kansankomissariaatin muodostamisen ja asetti kaikille kauppa- ja osuusliike-elimillemme tärkeimmäksi tehtäväksi taistelun yksityispääomaa vastaan, markkinain valtaamisen ja yksityispääoman karkoittamisen kaupan alalta taloudellista luonnetta olevilla toimenpiteillä, alentamalla tavarain hintoja ja parantamalla tavarain laatua, käyttelemällä taitavasti suuria tavaramääriä, myöntämällä huojennetuilla ehdoilla annettavaa luottoa j.n.e. (kts. päätöslauselmia „Sisämaankaupasta“ ja „Osuustoiminnasta“ ⁴⁸).

Neljänneksi. Edustajakokous asetti ja ratkaisi erittäin tärkeän kysymyksen maatalousluotosta. Kysymys ei ole ainoastaan Keskus-maatalouspankista tai maatalousluoton läänikomiteoista. Kysymys on pääasiassa luotto-osuuskunnan paikallisen verkoston järjestämisestä kihlakunnissa ja kunnissa, kysymys on luoton demokratisoimisesta, maatalousluoton tekemisestä talonpojan saatavana olevaksi, koronkiskurin antaman orjuuttavan luoton korvaamisesta valtion huokealla luotolla ja koronkiskurin laudalta lyömisestä maaseudulla. Tämä on koko meidän taloutemme mitä tärkein kysymys, jota ratkaisematta vähääkään vankka liittoyhteys proletariaatin ja talonpoikaiston välillä ei ole mahdollinen. Juuri sen vuoksi XIII edustajakokous kiinnitti erikoista huomiota tähän kysymykseen (kts. päätöslauselmaa „Työstä maaseudulla“). Keskuskomitea on saanut aikaan sen, että maatalouspankin peruspääomaan on myönnetty 40 miljoonaa ruplaa sitä silmällä pitäen, että Valtionpankin kanssa suoritettavien määrätynlaisten yhdistelmien avulla nämä 40 miljoonaa ruplaa saataisiin kohotetuksi 80 miljoonaksi ruplaksi. Minun mielestäni tuo summa voitaisiin määrättyillä voimainponnistuksilla kohottaa 100 miljoonaan ruplaan. Se ei ole tietysti kovinkaan paljon sellaiselle jättiläiselle kuin meidän Liittomme, mutta se on kuitenkin jotain siinä mielessä, että talonpojalle tehtäisiin helpommaksi taloutensa parantaminen ja tehtäisiin loppu koronkiskurin harjoittamasta velkaorjuutuksesta. Edellä minä puhuin talonpoikaiston paikallisen luotto-osuuskunnan merkityksestä vähäväkisille talonpojille, talonpoikaiston ja työväenvaltion väliselle taloudelliselle liitolle. Mutta

paikallinen luotto-osuuskunta voi olla avuksi muullekin kuin talonpojalle. Määrätyillä ehdoilla siitä voi tulla mitä suurimman avun lähde myöskin valtiolle talonpojan puolelta eikä ainoastaan talonpojalle valtion puolelta. Tosiaan, jos meillä paikkakunnilla, kihlakunnissa ja kunnissa saadaan aikaan maatalousluoton laaja verkosto ja vastaavat laitokset tulevat nauttimaan arvovaltaa talonpoikaisjoukoissa, niin talonpoikaisto ei tule ainoastaan ottamaan valtiolta, s.o. noilla laitoksilla ei tule olemaan vain aktiivisia liiketoimia, vaan talonpoikaisto tulee vielä antamaan sinne, t.s. niillä tulee olemaan myös passiivisia liiketoimia. Ei ole vaikea käsittää, että asiain kääntyessä paikallisissa luottolaitoksissa suotuisaan suuntaan niistä saattaa muodostua niin huomattavan avun lähde valtiolle minimiljoonaisen talonpoikaiston puolelta, ettei sellaiselle vedä vertoja mikään ulkomainen laina. Kuten näette, edustajakokous ei erehtynyt kiinnittäessään erikoista huomiota huokean luoton järjestämiseen maaseudulla.

Viidenneksi. Edustajakokous julisti vielä kerran ulkomaankaupan monopolin järkkymättömyyden. Mielestäni ei ole tarpeellista selittää tämän monopolin merkitystä niin teollisuudelle ja maataloudelle kuin myöskin niiden väliselle liittoyhteydelle. Ulkomaankaupan monopolin mitä tärkein merkitys ei kaipaalisätodistuksia (kts. päätöslauselmaa Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta).

Kuudenneksi. Edustajakokous vahvisti sen, että on välttämätöntä lisätä vientiä yleensä ja ennenkaikkea viljan vientiä. Minun mielestäni tämäkään päätös ei kaipa selityksiä (kts. päätöslauselmaa Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta).

Seitsemänneksi. Edustajakokous päätti ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin, että rahareformi⁴⁹, joka on helpottanut tavaranvaihtoa ja vankan yhteyden aikaan saamista teollisuuden ja talonpoikaistalouden välille, että tämä rahareformi vietäisiin loppuun saakka ja että kaikki sitä varten välttämättömät ehdot täytettäisiin niin keskuksen voimilla kuin myöskin paikkakuntien voimilla (kts. päätöslauselmaa Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta).

Sellaisia ovat XIII edustajakokouksen tunnukset liittoyhteyttä koskevasta kysymyksestä, tunnukset, joiden tarkoituksena on se, että vallataan kaupankäynti, saadaan aikaan vankka liittoyhteys teollisuutemme ja talonpoikaistalouden välille ja valmistellaan siten edellytykset kansantalouden sosialististen ainesten voitolle kapitalistisista aineksista.

TYÖTÄTEKEVIEN JOUKKOJEN KASVATTAMISTA JA UDESTIKASVATTAMISTA KOSKEVAT KYSYMYKSET

Eräs puolueen oleellisista tehtävistä proletariaatin diktatuurin kaudella on se, että pannaan käyntiin toiminta vanhojen sukupolvien udestikasvattamiseksi ja uusien sukupolvien kasvattamiseksi proletariaatin diktatuurin ja sosialismin hengessä. Vanhat tavat ja tottumukset, perinteet ja ennakkoluulot, jotka on saatu perinnöksi vanhalta yhteiskunnalta, ovat sosialismin erittäin vaarallisia vihollisia. Ne, nuo perinteet ja tavat, pitävät vallassaan työtätekevien miljoonajoukkoja, ne ovat toisinaan proletariaatin kokonaisen kerroksien vitsauksena, ne muodostavat joskus

mitä suurimman vaaran proletariaatin diktatuurin itse olemassaololle. Senvuoksi taistelu noita perinteitä ja tapoja vastaan, niiden välttämätön voittaminen toimintamme kaikilla aloilla sekä vihdoin uusien sukupolvien kasvattaminen proletaarisen sosialismin hengessä ovat niitä puolueemme lähimpiä tehtäviä, joita toteuttamatta sosialismin voitto on mahdotonta. Valtiokoneiston parantamistyö, työ maaseudulla, työ työtätekevien naisten keskuudessa ja työ nuorison keskuudessa — ne ovat puolueen toiminnan perusalvoja näiden tehtävien toteuttamiseksi.

a) **Taistelu valtiokoneiston parantamiseksi.** Edustajakokous käytti vähän aikaa valtiokoneistoa koskevaan kysymykseen. Keskuskontrollikomitean selostus taistelusta valtiokoneiston vikoja vastaan vahvistettiin ilman keskustelua. Päätöslauselma „Kontrollikomiteoiden työstä“⁵⁰ hyväksyttiin samoin ilman keskustelua. Minun mielestäni se tapahtui ajanpuutteen ja edustajakokoukselle asetettujen kysymysten runsauden vuoksi. Mutta olisi kerrassaan väärin tehdä tästä sellainen johtopäätös, että puolue ei pidä valtiokoneistoa koskevaa kysymystä mitä tärkeimpänä kysymyksenä. Päinvastoin, kysymys valtiokoneistosta on koko rakennustyömme oleellisimpia kysymyksiä. Toimiiko valtiokoneisto rehellisesti vai ottaako se lahjuksia; noudattaako se säästäväisyyttä varojen käytössä vai tuhlaako se kansan omaisuutta; onko sen työssä vilppiä vai palveleeko se valtiota uskolla ja antaumuksella; onko se taakkana työtätekeville vai työtätekevien auttamisjärjestö; juurruttaako se proletaarisen laillisuuden aatetta vai turmeleeko se väestön mieltä tämän aatteen kieltämisen hengessä; kehittykö

se edelleen valtiottomaan kommunistiseen yhteiskuntaan siirtymisen suuntaan vai kiskooko se takaisin kehnon porvarillisen valtion ummehtuneeseen byrokraatismiin, — kaikki nämä ovat sellaisia kysymyksiä, joiden oikealla ratkaisemisella on ratkaiseva merkitys puolueelle ja sosialismille. Tuskin voidaan epäillä sitä, etteikö meidän valtiokoneistomme olisi täynnä vikoja, etteikö se olisi jäykkäliikkeinen ja kallis, etteikö se olisi yhdeksältä kymmenesosaltaan byrokraattinen, etteikö valtiokoneiston byrokraatismi painaisi puoluetta ja sen järjestöjä vaikeuttaen taistelua valtiokoneiston parantamiseksi. Kuitenkin on selvää, että jos meidän valtiokoneistomme vapautuisi vaikkapa eräistä peruspuutteellisuuksistaan, niin se voisi olla proletariaatin käsissä erittäin tehokas väline laajojen väestökerrosten kasvattamiseksi ja uudestikasvattamiseksi proletariaatin diktatuurin ja sosialismin hengessä.

Juuri tämän vuoksi Lenin kiinnitti erikoista huomiota valtiokoneiston parantamiseen.

Juuri tämän vuoksi puolue on muodostanut työläisistä ja talonpojista erikoisia järjestöjä (uudestijärjestetty Työläis-talonpoikaisinspektio sekä laajennettu Keskuskontrollikomitea) taistelua varten valtiokoneistomme puutteellisuuksia vastaan.

Tehtävänä on auttaa Keskuskontrollikomiteaa sekä Työläis-talonpoikaisinspektiota niiden vaikeassa työssä valtiokoneiston parantamiseksi, yksinkertaistamiseksi, sen tekemiseksi halvemmaksi ja moraalisesti terveemmäksi ylhäältä alas asti (kts. edustajakokouksen päätöslauselmaa „Kontrollikomiteoiden työstä“).

b) **Työstä maaseudulla.** Tämä kysymys on käytännöllisen puoluetoimintamme kaikkein pulmallisimpia

ja vaikeimpia kysymyksiä. Edustajakokous hyväksyi erinomaisen päätöslauselman maaseudulla suoritettavan työmme peruslinjoista. Ei tarvitse muuta kuin verrata tätä päätöslauselmaa VIII edustajakokouksen päätöslauselmaan työstä maaseudulla⁵¹ ymmärtääkseen sen, miten suuren askeleen puolue on päässyt eteenpäin tällä alalla. Mutta olisi väärin luulla, että XIII edustajakokous käsitteli tyhjentävästi tai olisi saattanut käsitellä tyhjentävästi tänä vuonna mitä pulmallisimman kysymyksen maaseudusta. Sellaiset kysymykset kuin kollektiivitalouksien järjestämis-
muodot, neuvostotilojen uusiminen, maiden järjestelyn säännöstely keskuksessa ja reunamaissa, uudet työnjärjestelymuodot maataloudellisen osuustoiminnan yhteydessä, Liittomme erilaisten alueiden erikoisuuksien huomioiminen ja näiden erikoisuuksien huomioon ottaminen työssä — kaikki nämä kysymykset eivät ymmärrettävistä syistä voineet saada tyhjentävää ratkaisua edustajakokouksen päätöslauselmassa. Edustajakokouksen päätöslauselma on tärkeä siinä suhteessa, että viitoittaessaan toiminnan peruslinjat se helpottaa näiden kysymysten myöhempää käsittelyä. Te kai tiedätte, että Keskuskomitean täysistunto⁵² muodosti vakituisen maaseututyön valiokunnan näiden kysymysten seikkaperäistä käsittelyä varten.

Päätöslauselman keskiönä on talonpoikaisjoukkojen osuustoiminnallistuttamisen tunnus. Osuustoiminnallistuttamisen on tapahduttava kolmella linjalla: kulusosuuskuntien linjalla, maatalousosuuskuntien linjalla ja luotto-osuuskuntien linjalla. Tämä on eräs varmimpia teitä kollektivismin aatteiden ja menetelmien juurruttamiseksi talonpoikaiston keskuuteen,

sen vähäväkisten ja keskikerrosten keskuuteen (kts. edustajakokouksen päätöslauselmaa „Työstä maaseudulla“).

c) **Työstä työtätekevien naisten keskuudessa.** Sanoin jo edustajakokouksessa tekemässäni selostuksessa, että tämä työala on meillä jäänyt taka-alalle, että tämä työ on puolueelle tavattoman tärkeätä ja eräissä tapauksissa se on ratkaiseva työala uusien sukupolvien kasvattamisessa sosialismin hengessä. Ei kannata tietenkään toistaa sitä, mikä sanottiin jo edustajakokouksessa. Haluaisin vain kiinnittää huomiota siihen, että edustajakokous, jolla ei valitettavasti ollut mahdollisuutta käsitellä erikoisesti kysymystä työstä työtätekevien naisten keskuudessa, hyväksyi silti erikoisen päätöksen siitä, että „edustajakokous kiinnittää koko puolueen erikoista huomiota työläis- ja taloupoikaisnaisten keskuudessa suoritettavan työn voimistamisen välttämättömyyteen ja heidän nostamiseensa kaikkiin valinnallisiin puolue- ja neuvostoelimiin“ (kts. päätöslauselmaa Keskuskomitean toimintaselostuksen johdosta). Olen sitä mieltä, että seuraavassa edustajakokouksessa on tätä kysymystä käsiteltävä erikoisesti. Edustajakokouksen päätöksen mukaisesti Keskuskomitean täysistunto päätti heti edustajakokouksen jälkeen antaa Keskuskomiteamme Organisiatiobyroolle tehtäväksi ryhtyä erikoistoimenpiteisiin työtätekevien naisten keskuudessa suoritettavan työn kohottamiseksi asian vaatimalle tasolle.

d) **Työstä nuorison keskuudessa.** Edustajakokous kiinnitti erikoista huomiota nuorison keskuudessa tehtävään työhön. Edustajakokouksen vastaava päätöslauselma on mielestäni parhaiten laadittu ja

tyhjentävin kaikista edustajakokouksen päätöslauselmista. Senvuoksi sillä on suuri arvo puolucelle ja nuorisolle.

Nuorison merkitys— puhun työläis- ja talonpoikaisnuorisosta — on siinä, että se on mitä suotuisin maaperä tulevaisuuden rakentamiselle, että se on meidän maamme tulevaisuus ja se kantaa uumenissaan maamme tulevaisuutta. Kun meidän toiminnallamme valtiokoneistossa, talonpoikain keskuudessa ja työtätekevien naisten keskuudessa on valtavan suuri merkitys vanhojen tottumusten ja perinteiden voittamisessa, työtätekevien joukkojen vanhojen sukupolvien **uudestikasvattamisessa**, niin toiminta nuorison keskuudessa, joka on enemmän tai vähemmän vapaa näistä perinteistä ja näistä tottumuksista, saa arvaamattoman suuren merkityksen työtätekevien uusien kaaderien **kasvattamisessa** proletariaatin dik-tatuurin ja sosialismin hengessä, sillä on itsestään selvää, että maaperä on tässä erittäin suotuisa.

Tästä johtuu itse nuorisoliiton ja sen pioneerien keskuudessa toimivien haarautumien erittäin vakava merkitys.

Nuorisoliitto on työläis- ja talonpoikaisnuorison vapaaehtoinen järjestö. Sen keskiönä, sen ydinjoukkona on työläisnuoriso. Sen tukena on talonpoikaisnuoriso. Työläis- ja talonpoikaisnuorison liitto on nuorisojärjestön perusta. Proletaarisen ydinjoukon ympärille on koottava kaikki, mikä on rehellistä ja vallankumouksellista talonpoikaisnuorisossa; nuorisoliiton on saatava jäseniänsä kaikille taloudellisen ja sivistyksellisen, sotilaallisen ja hallinnollisen työn aloille; heistä on koulutettava maamme taistelijoita

ja rakentajia, uurastajia ja johtajia — sellaisia ovat nuorisoliiton tehtävät (kts. päätöslauselmaa „Työstä nuorison keskuudessa“⁵³).

PUOLUE

Tähän sisältyy neljä kysymystä: oppositiosta, Lenin-kutsunnasta, puoluejohdon demokratisoinnista, teoriasta yleensä ja leninisin propagandasta erikokoisesti.

a) **Oppositioista.** Nyt kun edustajakokous on ratkaissut kysymyksen oppositiosta ja juttu on niin muodoin lopetettu, voitaisiin asettaa kysymys: mitä oppositio on ja mistä oikeastaan käytiin taistelua väittelyn aikana? Minun mielestäni, toverit, taistelua käytiin puolueen elämästä ja kuolemasta. Oppositio ei ehkä itse sitä tajunnutkaan. Mutta kysymys ei ole siitä. Kysymys ei ole siitä, mitä päämääriä joku toveri tai joku oppositioryhmä itselleen asettaa. Kysymys on niistä objektiivisista seurauksista, jotka väistämättä aiheutuvat kysymyksessäolevan ryhmän teoista. Sillä mitä merkitsee sodan julistaminen puoluekoneistolle? Se merkitsee puolueen luhistamista. Mitä merkitsee nuorison nostattaminen kaadereita vastaan? Se merkitsee puolueen hajoittamista. Mitä merkitsee ryhmittymävapauden puolesta taistelemisen? Se merkitsee puolueen ja sen yhtenäisyyden pirstoamisyritystä. Mitä merkitsee puolueen kaaderien saattaminen huonoon maineeseen jaarittelemalla niiden rappeutumisesta? Se merkitsee yritystä kaataa puolue, katkaista sen selkäranka. Niin, toverit, kysymys oli puolueen elämästä ja kuolemasta. Siitä oikeastaan johtuikin kiihkeys meillä käydyssä väittelyssä.

Siten on myöskin selitettävissä se puolueemme historiassa ennenkuulumaton tapaus, että edustajakokous tuomitsi yksimielisesti opposition ohjelman. Mitä vakavin vaara liitti puolueen yhtenäiseksi rautarenkaaksi.

Oppositiota koskevat historialliset tiedot ovat mielenkiintoisia. Aloittakaamme vaikka puolueemme VII edustajakokouksesta. Se oli ensimmäinen edustajakokous neuvostovallan syntymisen jälkeen (vuoden 1918 alussa). Silloin meillä oli niiden samojen henkilöiden johtama oppositio, jotka olivat opposition johdossa XIII edustajakokouksessa. Kysymys oli sodasta ja rauhasta, Brestin rauhasta. Silloin opposition puolella oli yksi neljäsosa koko edustajakokousta. Se ei ollut suinkaan vähän. Eipä suotta silloin puhuttu kahtiajakautumisesta.

Kahden vuoden kuluttua puhkesi puolueessa jälleen taistelu ammattiliittokysymyksestä X edustajakokouksessa samojen henkilöiden ollessa opposition johdossa. Silloin opposition kannalla oli yksi kahdeksasosa edustajakokousta. Se on tietenkin vähemmän kuin yksi neljäsosa.

Vielä kahden vuoden kuluttua tämän jälkeen puhkeaa uusi taistelu XIII edustajakokouksessa, siinä, joka vastikään päättyi. Siinäkin oli oppositio, mutta se ei enää saanut edustajakokouksessa ainoatakaan ääntä. Kuten näette, se on jo kerrassaan paha juttu oppositiolle.

Oppositio on siis yrittänyt kolmasti käydä sotaa puolueen peruskaadereita vastaan. Ensimmäisen kerran VII edustajakokouksessa, toisen kerran X edustajakokouksessa ja kolmannen kerran XIII edustajakokouksessa, ja kärsien kaiken aikaa tappiota se on

joka kerta menettänyt väkeä vähentäen jatkuvasti armeijansa miesvahvuutta.

Mistä nämä kaikki tosiasiat puhuvat? Ensiksikin siitä, että meidän puolueemme historia viimeisten kuuden vuoden ajalta on puolueemme enemmistön yhä lujemman yhteenliittymisen historiaa puolueen peruskaaderien ympärille. Toiseksi siitä, että oppositiosta ovat sen ainekset toistensa jälkeen askel askeleelta erkaantuneet ja liittyneet puolueen perusydinjoukkoon täydentäen sen kokoonpanoa. Tästä juontuu johtopäätös: on mahdollista, että oppositiosta, jolla XIII edustajakokouksessa ei ollut edustajia (meillä ei ole suhteellisia vaaleja), mutta jolla epäilemättä on kannattajia puolueessa, erkanee joukko tovereita ja liittyy puolueen perusydinjoukkoon, kuten on tapahtunut aikaisemminkin.

Minkälaista on oltava meidän politiikkamme tällaisiin oppositiolaisiin nähden tai — täsmällisemmin sanoen — entisiin oppositiolaisiin nähden? Sen on oltava yksinomaan toverillista. On ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin, jotta helpotettaisiin näiden toverien siirtymistä puolueen perusydinjoukkoon, siirtymistä yhteiseen ja yksimieliseen työhön tämän ydinjoukon kanssa.

b) **Lenin-kutsunnasta.** En ryhdy puhumaan laajemmin siitä, että Lenin-kutsunta, t.s. se tosiasia, että puolueeseemme on hyväksytty työläisten keskuudesta 250 tuhatta uutta jäsentä, puhuu puolueemme syvästä demokraattisuudesta, siitä, että meidän puolueemme on itseasiassa työväenluokan valinnallinen elin. Tässä mielessä Lenin-kutsunnan merkitys on ehdottomasti valtavan suuri. Mutta tänään en halua

puhua siitä. Haluan kiinnittää teidän huomioltanne niihin vaarallisiin viehättymisiin, joita on ilmennyt puolueessamme viime aikoina Lenin-kutsunnan yhteydessä. Eräät sanovat, että on mentävä vielä pitemmälle ja kohotettava jäsenmäärä miljoonaan asti. Toiset haluavat mennä vieläkin pitemmälle sanoen, että olisi parempi saattaa jäsenmäärä kahteen miljoonaan asti. En epäile sitä, etteikö löytyisi kolmansia, jotka haluavat mennä vieläkin pitemmälle. Tämä on, toverit, vaarallista viehättymistä. Maailman kaikkein suurimpiakin armeijoita on tuhoutunut sen vuoksi, että ovat liiaksi viehättyneet, ovat valloittaneet paljon ja sitten, kykenemättä varmistamaan valloitusta, ovat hajonneet. Kaikkein suurimmatkin puolueet voivat tuhoutua, jos ne viehättyvät liikaa, valtaavat liian paljon ja sitten osoittautuvatkin kykenemättömiksi pitämään hallussaan, sulattamaan valtaamaansa. Päätelkää itse. Meillä on puolueessa aina 60 prosenttiin asti poliittisesti valistumattomia. 60 prosenttia poliittisesti valistumattomia—näin oli ennen Lenin-kutsuntaa, mutta pelkään, että kutsunnan jälkeen tuo prosenttimäärä nousee 80:een. Eikö olisi, toverit, aika pysähtyä? Eikö olisi aika rajoittaa kahdeksaansataan tuhanteen ja asettaa kysymys päättäväisesti ja määrätietoisesti puolueen laadullisen kokoonpanon parantamisesta, leninismin perusteiden opettamisesta Lenin-kutsunnan väelle, heidän tekemisestä valveutuneiksi leniniläisiksi? Minun mielestäni on jo aika.

c) **Puoluejohdon demokratisoinnista.** Lenin-kutsunta on osoituksena puolueemme syvällisestä demokratismistista, sen perussolujen proletaarisesta kokoonpanosta, puolueettomien miljoonajoukkojen eit-

tämättömästä luottamuksesta meidän puolueeseemme. Mutta puolueemme demokratismi ei rajoitu tähän. Tämä on vain demokratismien toinen puoli. Sen toinen puoli on siinä, että askel askeleelta demokratisoituu itse puoluejohto. Edustajakokouksessa jo puhuttiin siitä, että puoluejohtoon painopiste siirtyy yhä enemmän suppeista huippukerroksista ja byroista laajoihin järjestöihin, paikallisten ja keskusjärjestöjen täysistuntoihin, minkä lisäksi itse nämä täysistunnot laajentuvat ja parantuvat kokoonpanoltaan. Te kai tiedätte, että edustajakokous hyväksyi täydellisesti tämän suunnan johtavien järjestöjemme kehityksessä. Mistä tämä kaikki puhuu? Siitä, että meidän johtavat järjestömme alkavat ulottaa olemassaolonsa kaikki juuret proletaaristen joukkojen sankimpiin kerroksiin. On mielenkiintoista tarkastella puolueemme Keskuskomitean kehitystä viimeisten kuuden vuoden ajalta sen määrällisen ja yhteiskunnallisen kokoonpanon näkökannalta. VII edustajakokouksen aikana (1918) meidän Keskuskomiteassamme oli 15 jäsentä, joista työläisiä oli yksi (7 prosenttia) ja intelligenttejä 14 (93 prosenttia). Näin oli VII edustajakokouksen aikana. Mutta nyt, XIII edustajakokouksen jälkeen, Keskuskomiteassa on jo 54 jäsentä, joista 29 on työläistä (53 prosenttia) ja 25 intelligenttiä (47 prosenttia). Tämä on varma merkki puolueen perusjohtoon demokratisoitumisesta.

d) Teoriasta yleensä ja leninismien propagandasta erikoisesti. Eräs meidän puolueemme vaarallisia puutteellisuuksia on sen jäsenten teoreettisen tason aleneminen. Syynä on tavattoman raskas käytännöllinen työ, joka vie halun teoreettisiin opintoihin ja pitää

yllä vissinlaista vaarallista huolettomuutta — ellen sanoisi vieläkin enemmän — teorian kysymyksiin. Muutamia esimerkkejä.

Äskettäin luin sanomalehdestä erään toverin (luultavasti Kamenevin) selostuksen XIII edustajakokouksesta, jossa oli painettu mustalla valkoiselle, että puolueemme päiväjärjestyksessä olevana tunnuksena on muka „nepmanilaisen Venäjän“ muuttaminen sosialistiseksi Venäjäksi. Lisäksi — mikä on vieläkin pahempi — tuo kummallinen tunnus pannaan ei kenenkään muun kuin itsensä Leninin kontolle. Ei enempää eikä vähempää! Kuitenkin on tunnettua, ettei Lenin ole sanonut eikä ole voinut sanoa mitään sellaista, sillä, kuten tunnettua, „nepmanilaista“ Venäjää ei ole olemassakaan. Lenin on tosin puhunut „neppiläisestä“ Venäjästä. Mutta „neppiläinen“ Venäjä (s.o. Neuvosto-Venäjä, joka toteuttaa uutta talouspolitiikkaa) on kokonaan toinen asia kuin „nepmanilainen“ Venäjä (s.o. sellainen Venäjä, jonka johdossa ovat nepmanit). Ymmärtääkö Kamenev tämän periaatteellisen eron? Ymmärtää tietenkin. Minkä vuoksi hän sitten sanoa pamautti tuon kummallisen tunnuksen? Tavanomaisen huolettomuuden vuoksi teorian kysymyksiin nähden, täsmällisiin teoreettisiin määritelmiin nähden. Ja kuitenkin on hyvin luultavaa, että tuo kummallinen tunnus voi synnyttää puolueessa kokonaisen joukon väärinkäsityksiä, ellei virhettä korjata.

Vielä eräs esimerkki. Useinkin sanotaan, että meillä on „puolueen diktatuuri“. Minä, sanovat sellaiset, kannatan puolueen diktatuuria. Muistelen, että eräässä edustajakokouksemme päätöslauselmassa,

muistaakseni vieläpä XII edustajakokouksen päätöslauselmassa, päästettiin pujahtamaan tuollainen sanonta, tietenkin epähuomiossa. Nähtävästi jotkut toverit luulevat, että meillä on puolueen eikä työväenluokan diktatuuri. Mutta sehän on pötyä, toverit. Jos se olisi totta, niin silloin olisi väärässä Lenin, joka opetti meitä, että Neuvostot **toteuttavat** diktatuuria ja puolue **johtaa** Neuvostoja. Silloin olisi väärässä Lenin, joka puhui proletariaatin diktatuurista eikä puolueen diktatuurista. Jos se olisi totta, niin silloin ei tarvittaisi Neuvostoja, silloin Leninin ei olisi tarvinnut puhua XI edustajakokouksessa välttämättömyydestä „**tehdä rajat** selviksi puolue- ja neuvostoelinten välillä“. Mutta mistä ja millä tavalla tuo pöty on päässyt tunkeutumaan puolueväen keskuuteen? Viehättymisestä „puoluekantaisuuteen“, joka aiheuttaa eniten vahinkoa nimenomaan puoluekantaisuudelle ilman lainausmerkkejä, huolettomuudesta teorian kysymyksiin nähden, siitä, ettei ole tapana harkita tunnuksia ennen kuin ne pannaan liikkeelle, sillä ei tarvitse muuta kuin miettiä hetkinen ymmärtääkseen koko sen järjettömyyden, mikä syntyy siitä kun luokan diktatuuri vaihdetaan puolueen diktatuuriin. Tarvitseeko todistella, että tuo järjettömyys saattaa synnyttää puolueessa sekavuutta ja käsittämättömyyttä?

Tai vielä. Kaikille on tunnettua, että väittelyn aikana puolueemme eräs osa antoi periksi oppositiolaisten puoluevastaiselle agitatiolle leninismin organisatoorisia perusteita vastaan. Kuka bolshevikki tahansa, joka on käynyt vaikkapa lyhytaikaisenkin leninismin teorian koulun, olisi oivaltanut heti, että

opposition saarnalla ei ole mitään yhteistä leninismin kanssa. Mutta, kuten tunnettua, puolueemme eräs osa ei kyennyt heti huomaamaan opposition todellista olemusta. Mistä se johtuu? Se johtuu siitä samasta huolettomuudesta teorian suhteen, puolueemme jäsenten alhaisesta teoreettisesta tasosta.

Väittely asetti päiväjärjestykseen kysymyksen leninismin opiskelusta. Leninin kuolema kärjisti tätä kysymystä lisäten puolueen jäsenten keskuudessa mielenkiintoa teoriaan. XIII edustajakokous vain heijasti näitä mielialoja vahvistaessaan useissa päätöslauselmissa leninismin opiskelun ja propagandan välttämättömyyden. Puolueen tehtävänä on käyttää hyväksi kasvanutta mielenkiintoa teorian kysymyksiin ja ryhtyä kaikkiin toimenpiteisiin kohottaakseen vihdoin puolueen teoreettisen tason kyllin korkealle. Ei pidä unohtaa Leninin sanoja, että ilman selvää ja oikeaa teoriaa ei voi olla oikeaa käytäntöä.

KIHLAKUNTATYÖNTEKIJÄIN TEHTÄVISTÄ

Toverit! Ei ole sattuma, että olen tullut tekemään selostusta edustajakokouksesta juuri teille. En ole tullut luoksenne vain sen vuoksi, että te sitä halusitte, vaan myöskin sen vuoksi, että nykyisessä kehitysvaiheessa kihlakunta yleensä ja kihlakuntatyöntekijät erikoisesti ovat tärkeimpänä yhdysrenkaana puolueen ja talonpoikaiston välillä, kaupungin ja maaseudun välillä. Ja tähän tiedätte vallan hyvin, että liittoyhteyden aikaansaaminen kaupungin ja maaseudun välillä on nyt käytännöllisen puolue- ja valtiotyömme peruskysymys.

Edellä sanoin, että liittoyhteys valtion teollisuuden ja talonpoikaistalouden välillä on saatava aikaan kolmella peruslinjalla: kulutusosuuskuntien linjalla, maatalousosuuskuntien linjalla ja paikallisten luotto-osuuskuntien linjalla. Sanoin, että nämä kolme väylää ovat perusväyliä liittoyhteyden järjestämisessä. Mutta olisi liiaksi viehättymistä, jos luultaisiin, että meidän onnistuu nyt heti kytkeä teollisuus talonpoikaistalouden kanssa välittömästi kunnan kautta, sivuuttamalla kihlakunta. Todistelemattakin on selvää, että sitä varten meillä ei riitä voimia, taitoa eikä varoja. Sen vuoksi kaupungin ja maaseudun välisen liittoyhteyden solmukohtana pysyy nykyisenä ajankohtana kihlakunta, piirikunta. Päästäksemme lujiin asemiin kaupankäynnissä ei ole lainkaan välttämätöntä saada karkoitetuksi viimeinenkin yksityiskauppias viimeisestäkin kunnasta, — sitä varten on vain tehtävä kihlakunnasta neuvostokaupan tukikohta sitä silmälläpitäen, että kaikkien ja kaikenlaisten yksityiskauppioiden olisi pakko kiertää neuvosto-osuuskaupan ympäri samoin kuin taivaankappaleet kiertävät auringon ympäri. Luoton valtaamiseksi ei ole lainkaan välttämätöntä nyt heti saada kuntiin ja kyliin muodostetuksi luotto-osuuskuntien verkosto, — on kylliksi muodostaa tukikohta kihlakunnassa, jotta talonpoikaisto alkaisi heti loitota kulakista ja koronkiskurista. Ja niin edelleen, ynnä muuta sellaista.

Lyhyemmin sanoen: lähiaikoina kihlakunnan (piirikunnan) on muodostuttava perustukikohdaksi liittoyhteyden järjestämisessä kaupungin ja maaseudun välillä, proletariaatin ja talonpoikaiston välillä.

Miten pian tämä muodostuminen tapahtuu, — se riippuu teistä, toverit kihlakuntatyöntekijät. Teitä on nyt kolmisensataa. Se on kokonainen armeija. Teistä ja teidän tovereistanne maamme kihlakunnissa riippuu sen aikaansaaminen, että kihlakunta muodostuisi aivan lähiaikoina meidän puolue- ja valtiotyömme solmukohdaksi liittoyhteyden järjestämisessä teollisuuden ja talonpoikaistalouden välillä. Olen varma siitä, että kihlakuntatyöntekijät täyttävät velvollisuutensa puoluetta ja maata kohtaan.

*„Pravda“ № 136 ja 137;
kesäkuun 19 ja 20 pnä 1924*

TYÖLÄISKIRJEENVAIHTAJISTA

*„Rabotshi Korrespondent“ aikakauslehdelle⁵⁴
annettu haastattelu*

Työläisten osallistumisen merkitys sanomalehden toimittamiseen on ennen kaikkea siinä, että se — tuo osallistuminen — luo mahdollisuuden muuttaa niin terävän luokkataistelun asean kuin lehden kansan orjuuttamisen välikappaleesta vapautuksen välikappaleeksi. Vain työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajat voivat saada aikaan tämän suuren muutoksen.

Vain järjestyneenä voimana pystyvät työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajat olemaan lehdistön kehittämisessä proletaarisen yleisen mielipiteen ilmaisijoita ja välittäjiä, neuvostoyhteiskunnan epäkohtien paljastajia ja uupumattomia taistelijoita rakennustyömme parantamisen puolesta.

Onko työläiskirjeenvaihtajat valittava työläisten kokouksissa vai onko toimitusten valikoitava heidät? Minun mielestäni jälkimmäinen keino (toimitusten suorittama valikoiminen) on tarkoituksenmukaisempi. Työn pohjaksi on asetettava kirjeenvaihtajan riippumattomuus niistä laitoksista ja henkilöistä, joiden kanssa hän joutuu tavalla tai toisella kosketuksiin työssään, mikä ei lainkaan merkitse hänen

riippumattomuuttaan siitä näkymättömästä, mutta herkeämättä vaikuttavasta voimasta, jota nimitetään proletaariseksi yleiseksi mielipiteeksi ja jonka välittäjänä työläiskirjeenvaihtajan on oltava.

Työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajia ei saa pitää vain tulevana sanomalehtimiehenä tai tehtaiden yhteiskunnallisina työntekijöinä tuon sanan suppeassa mielessä, — he ovat ennen kaikkea neuvostoyhteiskuntamme olojen epäkohtien paljastajia, taistelijoita näiden epäkohtien poistamiseksi, proletaarisen yleisen mielipiteen päälliköitä, jotka pyrkivät suuntaamaan tämän valtavan suuren tekijän ehtymättömät voimat puolueen ja Neuvostovallan avuksi vaikeassa sosialistisessa rakennustyössä.

Tästä johtuu myös kysymys kasvatustyöstä työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajien keskuudessa. On tietenkin välttämätöntä opettaa työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajille vissi vähimmäismäärä sanomalehtitekniikkaa. Mutta se ei ole pääasia. Pääasia on se, että työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajat opiskelisivat työnsä kulussa ja kehittäisivät itsessään sen yhteiskunnallisen sanomalehtimiehen vaiston, jota ilman kirjeenvaihtaja ei voi täyttää tehtäväänsä ja jota ei voida juurruttaa millään keinotekoisella opetustyöllä tuon sanan teknillisessä mielessä.

Työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajien välittömän aatteellisen ohjauksen on kuuluttava sanomalehtien toimituksille, joilla on yhteys puolueeseen. Kirjeenvaihtajien kirjoitusten tarkastus on keskitettävä sanomalehtien toimitusten käsiin.

Työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajien vainoaminen on raakalaisuutta, porvarillisten tapojen perua.

Sanomalehden, joka vain yksin pystyy panemaan käyntiin ankaran paljastusagitacion pimeydenvoimia vastaan, on otettava huolekseen kirjeenvaihtajansa suojeleminen vainoamiselta.

Toivotan „Rabotshi Korrespondentille“ kaikkinaista menestystä.

„Rabotshi Korrespondent“ № 9,
kesäkuu 1924

J. Stalin

PUOLAN KOMMUNISTISESTA PUOLUEESTA

*Puhe Kominternin Puolan vallokunnan⁵⁵ istunnossa
heinäkuun 3 p:nä 1924*

Toverit! Minulla ei ole riittävästi aineistoa voidakseni puhua niin päättäväisesti kuin täällä eräät puhujat ovat esiintyneet. Kuitenkin sen aineiston pohjalla, jonka olen kaikesta huolimatta saanut hankituksi, ja täällä käydyn keskustelun perusteella olen muodostanut itselleni määrätyn mielipiteen, jonka haluaisin teille esittää.

Epäilemätöntä on, että Puolan kommunistinen puolue on epänormaalissa tilassa. Puolan puolueen sisällä on kriisi — se on tosiasia. Sen on tunnustanut Walecki, sen olette tunnustaneet te kaikki, se on käynyt ilmi aivan silminnähävästi, koska täällä on todettu eripuraisuus Puolan puolueen Keskuskomitean sisällä Keskuskomitean käytännönjäsenten ja Keskuskomitean johtohenkilöiden välillä. Enemminkin. Itse Puolan puolueen Keskuskomitea tunnusti täysistunnoissaan viime vuoden joulukuussa ja tämän vuoden maaliskuussa päätöslauselmissaan monien tekojensa opportunistisuuden ja tuomitsi ne liiemmittä puheitta. Pitemmälle ei kai voida mennä. Toistan, että tämä kaikki puhuu Puolan kommunistisen puolueen eittämättömästä kriisistä.

Missä on tuon kriisin syy?

Syy on Puolan kommunistisen puolueen virallisten johtohenkilöiden eräissä opportunistisissa synneissä käytännöllisessä työssä.

Sallikaa esittää muutamia esimerkkejä, jotka vahvistavat tämän väittämän.

„Venäjän“ kysymys. Eräät puolalaiset toverit sanovat, että tällä kysymyksellä, joka on ulkopoliittikan kysymys, ei ole vakavaa merkitystä Puolan puolueelle. Se ei ole totta. „Venäjän“ kysymyksellä on ratkaiseva merkitys koko vallankumoukselliselle liikkeelle niin Länessä kuin Idässäkin. Minkä vuoksi? Sen vuoksi, että Neuvostovalta Venäjällä on koko maailman vallankumouksellisen liikkeen tukikohta, linnoitus, turvapaikka. Ja jos tuossa tukikohdassa, s.o. Venäjällä, puolue ja valta alkavat horjua, niin se merkitsee, että koko vallankumouksellinen liike koko maailmassa joutuu kärsimään mitä vakavinta vahinkoa.

Väittelyn aikana meillä VKP(b):ssa alkoivat horjahtelut puolueessa. Taistelullaan puoluetta vastaan olemukseltaan opportunistinen oppositio yritti viedä puolueen horjuttamiseen ja heikentämiseen, se yritti siis viedä itse Neuvostovallan heikentämiseen, sillä meidän puolueemme on hallitseva puolue, ja se on valtiiovallan tärkein johtava perusta. On luonnollista, että horjunta VKP(b):n sisällä olisi voinut johtaa myöhemmin itse Neuvostovallan horjuttamiseen ja heikentämiseen. Neuvostovallan horjuminen taas merkitsee vahinkoa koko maailman vallankumoukselliselle liikkeelle. Juuri sen vuoksi erimielisyyksillä VKP(b):n sisällä ja yleensä VKP(b):n kohtalolla ei voi olla

olematta suoranaista merkitystä muiden maiden vallankumouksellisen liikkeen kohtaloon. Juuri sen vuoksi „Venäjän“ kysymys, vaikka se onkin Puolalle ulkoinen kysymys, on ensiluokkaisen tärkeä kysymys kaikille kommunistisille puolueille, muun muassa myöskin Puolan kommunistiselle puolueelle.

Miten siis Puolan puolueen johtajat suhtautuivat „Venäjän“ kysymykseen? Ketä he kannattivat, VKP(b):n opportunistista oppositiota vaiko sen valankumouksellista enemmistöä? Minusta on selvää, että Puolan puolueen johtajat kannattivat aivan selvästi tuota oppositiota VKP(b):n sisällä opportunistista oppositiota vastaan käydyn taistelun ensimmäisellä kaudella. En ryhdy penkomaan Warskin tai Waleckin sielua, minusta ei ole tärkeää, mitä Warski ajatteli silloin, kun hän kirjoitti Puolan kommunistisen puolueen Keskuskomitean tunnetun päätöslauselman VKP(b):ssa olevan opposition puolesta. Minusta eivät ole tärkeitä henkilöiden aiheet, vaan ennen kaikkea tuon päätöslauselman objektiiviset seuraukset. Tuon päätöslauselman objektiiviset seuraukset taas ovat siinä, että se valaa vettä opposition myllyyn. Tuo päätöslauselma oli VKP(b):n opportunistisen sivustan kannatusta. Siinä koko juttu. Kaudella, jolloin Puolan puolueen Keskuskomitea hyväksyi tuon päätöslauselman ja lähetti sen VKP(b):n Keskuskomitealle, Puolan puolueen Keskuskomitea muodosti VKP(b):n opportunistisen opposition puolalaisen osaston. Jos oletetaan, että oppositio VKP(b):ssa oli jokinlainen yhtiö, jolla piti olla haaraosastoja eri maissa, niin Puolan kommunistinen puolue oli silloin tuon yhtiön Puolan haaraosasto. Siinä on Puolan puolueen

johtohenkilöiden opportunistisen syntiinlankeemuksen ydinajatus „Venäjän“ kysymyksessä. Tämä on surullista, mutta valitettavasti tosiasia.

Saksan kysymys. „Venäjän“ kysymyksen jälkeen sillä on vakavin merkitys ensinnäkin sen vuoksi, että kaikista Euroopan maista Saksa on kaikkein lähimpänä vallankumouksen mahdollisuutta, ja toiseksi sen vuoksi, että vallankumouksellinen voitto Saksassa merkitsee voittoa koko Euroopassa. Jos jostain päin alkaa Euroopan vallankumouksellinen ravistelu, niin se alkaa Saksasta. Vain Saksa voi ottaa aloitteen tässä suhteessa, ja vallankumouksen voitto Saksassa turvaa kansainvälisen vallankumouksen voiton.

Te tiedätte, että kuluneena vuonna Saksan kommunistisessa puolueessa puhkesi taistelu sen vallankumouksellisen enemmistön ja opportunistisen vähemmistön välillä. Te tiedätte, miten suuri merkitys Saksan kommunistisen puolueen vasemmistosivustan tai oikeistosivustan voitolla on koko kansainvälisen vallankumouksen kululle. Ja miten kävi? Ketä Puolan kommunistisen puolueen Keskuskomitean johtohenkilöt kannattivat tässä taistelussa? He kannattivat Brandlerin ryhmää⁵⁶ Saksan kommunistisen puolueen vallankumouksellista enemmistöä vastaan. Sen myöntävät nyt kaikki, sekä ystävät että viholliset. Kävi aivan samoin kuin „Venäjän“ kysymyksessäkin. Jos oletetaan, että Saksassa on olemassa jonkinlainen kommunistisen puolueen opportunistisen opposition yhtiö, niin puolalaiset johtohenkilöt osoittautuvat tuon yhtiön puolalaiseksi haaraosastoksi. Se on taaskin surullista, mutta tosiasialle et mitään voi: tosiasia on tunnustettava.

Taistelumenetelmästä opportunistista oppositiota vastaan. Kostrzewa sanoo, että he, s.o. Puolan Keskuskomitean johtohenkilöt, oikeastaan kannattavat Venäjän Keskuskomiteaa ja mahdollisesti Saksankin Keskuskomiteaa sen nykyisessä kokoonpanossa, mutta he ovat eri mieltä näiden laitosten kanssa kysymyksessä, joka koskee taistelumenetelmiä oppositiota vastaan. He, nähkääs, vaativat helläkätisiä taistelumenetelmiä oppositiota vastaan. He kannattavat sotaa oppositiota vastaan, mutta sellaista sotaa, josta ei aiheutuisi uhreja. Walecki meni jopa niinkin pitkälle, että huudahti: jumala paratkoon, me kannatamme „kolmikka“! Minun on sanottava, ettei kukaan vaadi Waleckilta, että hän kaikessa myöntelisi Venäjän Keskuskomitealle. Sitten, minä en tiedä, mikä „kolmikko“ se on, jota Walecki niin vannoo kannattavansa. Hän on unohtanut, ettei kukaan ole velvollinen myöntelemään kaikessa Venäjän Keskuskomitealle. (Walecki paikaltaan: „En ole velvollinen, mutta voin sen tehdä“.) Voitte tietenkin, mutta täytyyhän ymmärtää, että sellainen menettely saattaa epämukavaan asemaan sekä Waleckin että Venäjän Keskuskomitean. Kysymys ei ole lainkaan myöntelemisestä, vaan siitä, että Venäjällä on uuden talouspolitiikan olosuhteissa syntynyt uusi porvaristo, joka pyrkii, kun sillä ei ole mahdollisuutta esiintyä avoimesti poliittisella areenalla, murtamaan kommunismin rintaman sisältäpäin etsien itselleen sankareita VKP(b):n johtohenkilöiden keskuudesta. Ja tämä seikka aiheuttaa oppositiomielialojen syntymisen VKP(b):n sisällä luoden maaperää opportunistiselle poikkeamalle. Kysymys on siis siitä, että meidän veljespuolueemme mää-

rittelisivät suhteensa tuohon seikkaan ja ottaisivat määrätyn kannan. Toistan, että kysymys on siitä eikä myöntelemisestä Venäjän Keskuskomitealle.

Mitä tulee Kostrzewan helläkätisempään menetelmään, niin minun on sanottava, ettei se kestä vähäisintäkään arvostelua. Kostrzewa kannattaa taistelua opportunistista oppositiota vastaan, mutta sellaista taistelua, joka ei saattaisi opposition johtohenkilöitä huonoon valoon. Mutta ensinnäkin historia ei tunne sellaista taistelua, joka ei aiheuttaisi joitain uhreja. Toiseksi, oppositiota ei voida voittaa, ellei oteta lukuun sitä, että voitto aiheuttaa opposition johtohenkilöiden arvovallan murtumisen,—muutoin olisi luovuttava kaikesta taistelusta oppositiota vastaan. Kolmanneksi, täydellinen voitto oppositiosta on ainoa tae kahtiajakautumista vastaan. Muita takeita ei puoluekäytäntö tunne. Siitä puhuu koko VKP(b):n historia.

Saksan sosialidemokratia kävi jo ennen sotaa, jolloin se oli ortodoksaalinen, taistelua opportunistia vastaan käyttäen sitä samaa helläkätitistä menetelmää, josta Kostrzewa täällä puhui. Mutta siten se sai aikaan sen, että opportunisti pääsi voitolle ja kahtiajakautuminen tuli kiertämättömäksi.

VKP(b) on käynyt taistelua opportunistia vastaan käyttäen koeteltua opportunististen johtohenkilöiden päättäväisen eristämisen menetelmää. Ja se sai aikaan sen, että vallankumouksellinen marxilaisuus voitti ja puolueesta tuli erikoisen yhtenäinen.

Minun mielestäni VKP(b):n opetusten on oltava meille opiksi. Kostrzewan suosittelu taistelumenetelmä on sosialidemokraattisen opportunistin perua. Siinä piilee puolueen kahtiajakautumisen vaara.

Lopuksi kysymys puolueen johtamisesta. Mikä on luonteenomainen piirre Lännen kommunististen puolueiden kehityksessä nykyisenä ajankohtana? Se on se, että puolueiden kehityksessä on noussut välittömästi kysymys käytännöllisen puolueetyön järjestämisestä uuteen, vallankumoukselliseen malliin. Kysymys ei ole siitä, että hyväksytään kommunistinen ohjelma ja julistetaan vallankumouksellisia tunnuksia. Kysymys on puolueen jokapäiväisen työn, sen käytännöllisen toiminnan uudestijärjestämisestä siihen suuntaan, että puolueen jokainen askel ja sen jokainen toimenpide johtaisivat luonnollisesti joukkojen vallankumoukselliseen kasvatukseen, vallankumouksen valmisteluun. Siinä on nyt asian ydin eikä vallankumouksellisten toimintaohjeiden hyväksymisessä.

Pruhnjak luki täällä eilen kokonaisen sarjan Puolan Keskuskomitean johtohenkilöiden hyväksymiä vallankumouksellisia päätöslauselmia. Hän luki noita päätöslauselmia voitokkain ilmein luullen, että puolueen johtaminen sisältyy kokonaan päätöslauselmien laatimiseen. Hän ei edes aavista sitä, että päätöslauselmien laatiminen on vasta ensimmäinen askel, puolueen johtamisen alku. Hän ei käsitä sitä, että johtamisen perustana ei ole päätöslauselmien laatiminen, vaan niiden täytäntöönpaneminen, niiden toteuttaminen käytännössä. Pitkässä puheessaan hän unohti sen vuoksi ilmoittaa meille noiden päätöslauselmien kohtalon, hän ei katsonut tarpeelliseksi sanoa, onko nuo päätöslauselmat pantu täytäntöön, ja nimenomaan missä määrin Puolan kommunistinen puolue on pannut ne täytäntöön. Ja kuitenkin pääasia puoluejohdossa on nimenomaan päätöslauselmien ja toiminta-

ohjeiden täytäntöönpaneminen. Häntä katsellessani minun mieleeni muistui tavallinen neuvostovirkamies, joka on „vastaamassa“ teoistaan tarkastusvaliokunnalle. „Onko se ja se toimintaohje pantu täytäntöön?“ kysyy tarkastusvaliokunta. „On ryhdytty toimenpiteisiin“, vastaa virkamies. „Nimenomaan mihin toimenpiteisiin on ryhdytty?“ kysyy tarkastusvaliokunta. „Onnannettu määräys“, vastaa virkamies. Tarkastusvaliokunta vaatii asiapaperia. Voitokkain ilmein virkamies esittää määräyksen jäljennöksen. Tarkastusvaliokunta kysyy: „Entä minkälainen on määräyksen kohtalo, onko se pantu täytäntöön ja milloin nimenomaan?“. Virkamies ilmoittaa ihmeissään, että „tietoja ei ole saatu“. Tarkastusvaliokunta saattaa tietenkin tuollaisen virkamiehen vastuuseen. Juuri tuollaista neuvostovirkamiestä muistutti minusta Pruhnjak, kun hän luki täällä voitokkain ilmein vallankumouksellisia päätöslauselmia, joiden täytäntöönpanemisesta hänellä „ei ole tietoja“. Se ei ole puolueen johtamista, vaan kaiken johtamisen pilkkaamista.

Minkälaisia ovat johtopäätökset? Johtopäätökset sisältyvät seuraavaan.

Ensiksi. Minä vastustan päättäväisesti sitä, että edessäolevassa puolueväittelyssä Puolassa vedettäisiin rajaa Puolan entisen sosialistisen puolueen ja Puolan entisen sosialidemokraattisen puolueen välille. Se olisi vaarallista puolueelle. Entiset Puolan sosialistinen puolue ja Puolan sosialidemokraattinen puolue ovat jo kauan sitten sulautuneet yhdeksi puolueeksi, ne käyvät yhdessä taistelua puolalaisia tilanherroja ja porvaristoa vastaan, ja olisi mitä pahin virhe jakaa ne nyt menneisyyden perusteella kahteen osaan.

Taistelua ei ole käytävä Puolan sosialistisen puolueen ja Puolan sosialidemokraattisen puolueen vanhaa linjaa, vaan uutta linjaa Puolan kommunistisen puolueen opportunistisen sivustan eristämiseksi. Täydellinen voitto opportunistisesta sivustasta — se on takeena kahtiajakautumista vastaan, se on puolueen yhtenäisyyden tae.

Toiseksi. Minä vastustan päättäväisesti niinsanotua karsimista, s.o. Keskuskomitean eräiden jäsenten poistamista Keskuskomitean kokoonpanosta. Yleensä minä vastustan Keskuskomitean uudestijärjestämistä ylhäältäkäsin. Yleensä on otettava huomioon, että kirurginen toimenpide, joka tehdään ilman erikoista tarvetta, jättää puolueeseen pahan jälkimaun. Toimitakoon Puolan kommunistinen puolue itse Keskuskomiteansa uudestijärjestämisen joko tulevassa edustajakokouksessa tai konferenssissa. Ei voi olla niin, ettei kasvava puolue nostaisi uusia johtajia.

Kolmanneksi. Minun mielestäni Unschlichtin esittämät käytännölliset ehdotukset ovat aivan oikeita. Olisi täysin tarkoituksenmukaista muodostaa nykyisten Organisaatiobyroon ja Poliittisen byroon tilalle, jotka ovat irtaantuneet toisistaan, yhtenäinen poliittisen ja käytännöllisen johdon keskus Puolan nykyisen Keskuskomitean jäsenistä.

Täällä on lausuttu epäilyksiä Puolan vallankumouksellisen taistelun esille nostamien uusien johtohenkilöiden teoreettisiin tietoihin ja puoluekokemukseen nähden. Olen sitä mieltä, että tuolla seikalla ei voi olla ratkaisevaa merkitystä. VKP(b):n elämässä on ollut sellaisia tapauksia, jolloin valtavan suurten aluejärjestöjen johtoon on tullut työläisiä, joilla ei

ole ollut riittävää teoreettista eikä poliittista tietomäärää. Kuitenkin nämä työläiset ovat osoittautuneet paremmiksi johtajiksi kuin monet intelligentit, joilla ei ole välttämätöntä vallankumouksellista vaistoa. On täysin mahdollista, että ensi aikoina uusien johtajien asiat eivät suju aivan tasaisesti, mutta ei hätää,—kompastuvat kerran pari, mutta sitten jo oppivatkin johtamaan vallankumouksellista liikettä. Valmiit johtajat eivät koskaan tipahda taivaasta. He varttuivat vain taistelun kulussa.

*„Bolshevik“ № 11,
syyskuun 20 pnä 1924*

KIRJE TOVERI DEMJAN BEDNYILLE

Kallis Demjan!

Kirjoitan Teille viivyteltyäni pitkän ajan. Teillä on oikeus moittia minua. Mutta Teidän on otettava huomioon, että minä olen tavaton laiskuri kirjeiden ja yleensä kirjeenvaihdon suhteen.

Kohdittain.

1. On erittäin hyvä, että Teillä on „iloinen mieliala“. „Maailman tuskan“ filosofia ei ole meidän filosofiamme. Pitäkööt tuskaa aikansa eläneet ja elämästä eroavat. Meidän filosofiamme on esittänyt melko sattuvasti amerikkalainen Whitman: „Me elämme ja meidän punainen veremme kiehuu käyttämättömien voimien tulesta“. Niin se on, Demjan.

2. „Pelkään pahoittavani mieliä, mutta terveyttäkin pitäisi hoitaa“, kirjoitatte Te. Minun neuvoni: on parempi pahoittaa parin kolmen asiakkaan mieltä kuin olla hoitamatta terveyttään taiteen kaikkien sääntöjen mukaan. Hoitakaa terveyttänne, hoitakaa, välttämättä hoitakaa terveyttänne. Olla pahoittamatta asiakkaiden mieltä — se vastaa hetken etuja. Loukata

heidän mieltään hiukkasen vakavan terveydenhoidon vuoksi — se vastaa jo pitempiäaikaisia etuja. Opportunistit oikeastaan eroavatkin vastustajistaan siinä, että he asettavat ensinmainitut edut jälkimmäisten etujen yläpuolelle. Puhumattakin on selvää, että Te ette tule jäljittelemään opportunisteja.

3. „Kihlakuntakomiteoiden sihteereille tekemänne selostuksen * amnestiasävy ei ole vailla oveluutta“, kirjoitatte Te. Oikeammin olisi sanoa, että siinä on **politiikkaa**, joka yleensä puhuen ei sulje pois myöskään vissiä oveluutta. Olen sitä mieltä, että **sen jälkeen**, kun opposition johtohenkilöt on nujerrettu perusteellisesti, me, s.o. puolue, olemme velvollisia alentamaan äänensävyä opposition rivi- ja keskinkertaisiin jäseniin nähden helpottaaksemme heidän loitonemistaan opposition johtajista. Kenraalit jätetään vaille armeijaa — siinä koko juttu. Oppositiolla on puolueessa noin neljä- tai viisikymmentä tuhatta henkilöä; suurin osa heistä haluaisi hylätä johtajansa, mutta heitä häiritsee heidän oma itserakkautensa tai niiden Keskuskomitean eräiden kannattajien työkeys ja pöyhkeys, jotka neulanpistoillaan ärsyttävät opposition rivijäseniä ja jarruttavat siten heidän siirtymistään meidän puolellemme. Selostukseni „äänensävy“ on suunnattu sellaisia Keskuskomitean kannattajia vastaan. Siten, ja vain siten, voidaan lyödä oppositio hajalle, sen jälkeen kun sen johtajat on saatettu häpeään koko maailman nähden.

4. „Kunhan sato ei meitä pettäisi“, kirjoitatte Te. Se on jo hiukan meitä pettänyt. Kun viime vuonna saimme korjatuksi yli kahden miljardin seitsemänsadan

---

* Katso tämän osan s. 254—284. *Toim.*

miljoonan sadon (kokonaissato), niin tänä vuonna odotetaan saatavan 200 miljoonaa vähemmän. Se on tietenkin isku viennille. Kadon kohdanneita talouksia on tosin nyt viisi kertaa vähemmän kuin vuonna 1921, ja me voimme suoriutua tuosta vitsauksesta ilman erikoisia ponnistuksia omin voimin. Siitä voitte olla varma. Mutta isku on kuitenkin isku. Muuten, ei ole pahaa ilman hyvääkin. Olemme päättäneet käyttää hyväksemme talonpoikaiston herkistynyttä valmeutta tehdä kaikki, mikä suinkin on mahdollista, suojellakseen itsensä **tulevaisuudessa** kuivuuden varalta, ja me pyrimme käyttämään kaikin puolin hyväksi tuota valmeutta suorittaaksemme (yhdessä talonpoikaiston kanssa) päättäväisiä toimenpiteitä maanparannustöiden alalla, parantaaksemme maanviljelyskulttuuria j.n.e. Aiomme aloittaa työn muodostamalla kaikkein välttämättömimmän maanparannusvyöhykkeen alueella Samara—Saratov—Tsaritsyn—Astrakan—Stavropol. Tähän työhön myönnämme viitisentoista tai parikymmentä miljoonaa. Seuraavana vuonna ryhdymme käsiksi eteläisiin lääneihin. Se tulee olemaan vallankumouksen alkua maataloudessamme. Paikkakuntien väki sanoo, että talonpoikaisto tulee antamaan tärnökasta apua. Ellei ukkonen jyrähdä, ei maamieskään tee ristinmerkkiä. Kuivuuden vitsaus on näköjään ollut välttämätön maatalouden kohottamiseksi korkeammalle asteelle ja meidän maamme suojelemiseksi sään oikuilta ainiaaksi. Koltshak opetti meidät järjestämään jalkaväen, Denikin opetti muodostamaan ratsuväen ja kuivuus opettaa rakentamaan maatalouden. Sellaisia ovat historian tiet. Eikä siinä ole mitään epäluonnollista.

5. „Tulkaa käymään täällä“, kirjoitatte Te. Valittavasti en voi tulla. En voi, sillä ei ole aikaa. Neuvon Teitä järjestämään „käynnin Bakussa“ — se on välttämätöntä. Tiflis ei ole niin mielenkiintoinen, vaikka se ulkonaisesti onkin viehättävämpi kuin Baku. Ellette Te ole vielä nähnyt naftatornimetsää, niin Te „ette ole nähnyt mitään“. Olen varma, että Baku antaa Teille mitä runsainta aineistoa sellaisia helmiä varten kuin „Tjaga“⁵⁷.

Meillä Moskovassa ei edustajakokousten vaihe ole vielä mennyt ohi. Puheet ja keskustelu V kongressissa ovat tietenkin hyvä asia, mutta ne ovat oikeastaan vain virallinen puoli. Paljon mielenkiintoisampia ovat olleet ne ystävälliset keskustelut Lännen (ja samoin Idän) edustajien kanssa, joita me kaikki olemme täällä käyneet. Minulla oli pitkä keskustelu saksalaisten, ranskalaisten ja puolalaisten työläisten kanssa. Erinomaista vallankumouksellista „aineistoa“! Kaikesta näkyy, että siellä, Lännessä, yltyy viha, oikea vallankumouksellinen viha porvarillista järjestelmää kohtaan. Ilomielin kuuntelin heidän yksinkertaisia, mutta voimakkaita puheitaan heidän halustaan „järjestää vallankumous venäläiseen malliin“ omassa maassaan. He ovat uusia työläisiä. Sellaisia ei meidän kongresseissamme ole vielä ollut. Vallankumous ei vielä tietenkään ole kovin lähellä, mutta että asiat kehittyvät vallankumousta kohti — sitä ei voida epäillä. Minuun teki voimakkaan vaikutuksen vielä eräs piirre näissä työläisissä: lämmin ja voimakas, miltei äidillinen rakkaus meidän maattamme kohtaan ja syvällinen, rajaton usko meidän puolueemme oikeassa olemiseen, sen kykyyn ja

mahtavuuteen. Vielä hiljattain ilmenneestä epäuskosta ei ole jällellä muuta kuin muisto. Sekään ei ole sattuma. Se myös on merkki kasvavasta vallankumouksesta.

Niin se on, Demjan.

Mutta riittääköön toistaiseksi. Puristan lujasti kät-tänne.

Teidän *J. Stalin*

15. VII. 24.

Jutkaistaan ensi kertaa

J. M. SVERDLOVISTA

On sellaisia ihmisiä, proletariaatin johtajia, joista sanomalehdissä ei pidetä ääntä ehkä sen vuoksi, että he itse eivät mielellään puhu itsestään, mutta jotka siitä huolimatta ovat vallankumouksellisen liikkeen elinvoimaa ja todellisia johtajia. J. M. Sverdlov kuului sellaisiin johtajiin.

Organisaattori aivan ytimiään myöten, organisaattori luonteeltaan, tottumuksiltaan, vallankumoukselliselta kasvatukseltaan ja vaistoltaan, organisaattori kaikella tarmokkaalla toimeliaisuudellaan — sellainen on J. M. Sverdlovin henkilöhahmo.

Mitä merkitsee johtajana ja organisaattorina oleminen meidän oloissamme, kun vallassa on proletariaatti? Se ei merkitse apulaisten valikoimista, kanslian muodostamista ja määräyksien antamista sen kautta. Johtajana ja organisaattorina oleminen meidän oloissamme merkitsee ensinnäkin työntekijöiden tuntemista, taitoa käsittää heidän hyvät ja huonot ominaisuutensa, taitoa osata suhtautua työntekijöihin ja toiseksi taitoa osata sijoittaa työntekijät niin:

1) että jokainen työntekijä tuntisi olevansa omalla paikallaan;

2) että jokainen työntekijä voisi antaa vallankumoukselle mahdollisimman paljon siitä, mitä hän yleensä pystyy antamaan henkilökohtaisten ominaisuuksiensa puolesta;

3) että työntekijäin tämänlaatuisen sijoittelun tuloksena eivät olisi työn keskeytykset, vaan tuloksena olisi koko työn sopusuhtaisuus, yhtenäisyys ja yleinen nousu;

4) että tällä tavalla järjestetyn työn yleinen suunta olisi sen poliittisen aatteen ilmausta ja toteuttamista, jota varten työntekijäin toimipaikoille sijoittelu suoritetaan.

J. M. Sverdlov oli juuri tällainen puolueemme ja valtiomme johtaja ja organisaattori.

Vuosien 1917—1918 kausi oli murroskautta puolueelle ja valtiolle. Tuolla kaudella puolueesta tuli ensi kerran hallitseva voima. Ensi kerran ihmiskunnan historiassa syntyi uusi valta — Neuvostojen valta, työläisten ja talonpoikien valta. Siihen asti illegaalisena olleen puolueen siirtäminen uusille raiteille, uuden proletaarisen valtion organisatioperusteiden luominen, puolueen ja Neuvostojen keskinäisten suhteiden organisatiomuotojen löytäminen,— turvaten puolueelle johdon ja Neuvostoille niiden normaalin kehityksen,— sellainen oli se mitä monimutkaisin organisatorinen tehtävä, joka oli silloin puolueen ratkaistavana. Puolueessa ei löydy sellaisia ihmisiä, jotka eivät tunnustaisi sitä, että J. M. Sverdlov oli eräs ensimmäisiä, ellei ensimmäinen, joka ratkaisi taitavasti ja kivuttomasti tuon organisatorisen tehtävän uuden Venäjän rakentamisen alalla.

Porvariston ideologit ja asiamiehet toistelevat mielellään kuluneita fraaseja siitä, että bolshevikit eivät osaa rakentaa, että he muka pystyvät vain hajoittamaan. J. M. Sverdlov, koko hänen toimintansa on elävä todiste, joka kumoo nuo jutut. J. M. Sverdlov ja hänen toimintansa meidän puolueessamme ei ole satunnaista. Puolue, joka on synnyttänyt niin suuren rakentajan kuin J. M. Sverdlovin, voi sanoa rohkeasti, että se osaa yhtä hyvin rakentaa uutta kuin hajoittaa vanhaa.

Minä en lainkaan väitä tuntevani täydellisesti kaikkia meidän puolueemme organisaattoreja ja rakentajia, mutta minun on sanottava, että kaikista tuntemistani epätavallisista organisaattoreista minä tunnen — Leninin jälkeen, — vain kaksi, joista meidän puolueemme voi olla ja on oltava ylpeä: I. F. Dubrovinskin, joka tuhoutui Turuhanin karkoitusalueella, ja J. M. Sverdlovin, joka paloi loppuun puolueen ja valtion rakennustyössä.

„Proletarskaja Revoljutsija“

N° 11 (34), marraskuu 1934

Allekirjoitus: J. S t a l i n

KANSAINVÄLISESTÄ TILANTEESTA

Minun mielestäni nykyisen kansainvälisen tilanteen luonnehtimiselle ei ole lainkaan välttämätöntä ottaa huomioon kaikkia jonkin verran merkittäviä tosiasioita, poikkeuksetta kaikkia nykyisen kansainvälisen tilanteen erikoisuuksia. Sitä varten on vain otettava huomioon nykyajan tilanteen tärkeimmät peruseikat. Sellaisia seikkoja on nykyään minun mielestäni kolme:

- a) porvarillis-demokraattisen „pasifismin“ „aikakauden“ alkaminen;
- b) Amerikan puuttuminen Euroopan asioihin ja Ententen Lontoon sopimus sotakorvauksista;
- c) vasemmistoainesten voimistuminen Euroopan työväenliikkeessä ja Neuvostoliiton kansainvälisen ominaispainon kasvu.

Tarkastelkaamme näitä peruseikkoja.

1. PORVARILLIS-DEMOKRAATTISEN „PASIFISMIN“ VAIHE

Entente on osoittautunut kykenemättömäksi suorittamaan sotilaallisten voittojensa tuloksista. Sen onnistui täydellisesti nujertaa Saksa ja saartaa Neuvosto-

liitto. Sen onnistui myöskin laatia Euroopan rosvous-suunnitelma. Siitä puhuvat lukemattomat Ententen valtioiden konferenssit ja sopimukset. Mutta se on osoittautunut voimattomaksi täyttämään rosvoussuunnitelmaa. Minkä vuoksi? Sen vuoksi, että Ententen maiden väliset ristiriidat ovat liian suuria. Sen vuoksi, että niiden ei ole onnistunut eikä onnistu sopia keskenään rosvotun jakamisesta. Sen vuoksi, että rosvottaviksi joutuvien maiden vastarinta käy yhä vakavammaksi. Sen vuoksi, että rosvoussuunnitelman toteuttamisessa piilee sotilaallisten yhteentörmäyksen vaara, mutta joukot eivät halua sotia. Nyt on „kaikille“ selvää, että suoranainen imperialistinen hyökkäys Ruhriin, jonka tarkoituksena on Saksan tuhoaminen, on osoittautunut vaaralliseksi itselleen imperialismille. Selvää on sekin, että avoimesti imperialistinen uhka-vaatimuspolitiikka, jonka tarkoituksena on Neuvostoliiton eristäminen, antaa vain päinvastaisia tuloksia. On muodostunut sellainen tilanne, että Poincaré ja Curzon palvellessaan uskolla ja antaumuksella imperialismia ovat siitä huolimatta „toiminnallaan“ kärjistäneet yltyvää kriisiä Euroopassa, saaneet aikaan joukkojen vastarinnan imperialismia vastaan ja sysänneet joukkoja vallankumoukseen. Siitä johtuu se, että porvariston on välttämättä siirryttävä suoran hyökkäyksen politiikasta kompromissipolitiikkaan, avoimesta imperialismista verhottuun imperialismiin, Poincarésta ja Curzonista Macdonaldiin ja Herriotiin. Maailman rosvoaminen ilman verhoa on käynyt vaaralliseksi. Työväenpuolueen Englannissa ja vasemmistoblokin Ranskassa⁵⁶ on verhottava imperialismiin alastuomutta. Siinä on „pasifismin“ ja „demokratismien“ lähde.

Jotkut luulevat, että porvaristo on tullut „pasifismiin“ ja „demokratismiin“ hyvästä tahdostaan ja niin sanoakseni vapaan valinnan perusteella eikä pakosta. Tällöin otaksutaan, että lyötyään työväenluokan hajalle ratkaisevissa taisteluissa (Italia, Saksa) porvaristo on tuntenut olevansa voittaja ja voi nyt suoda itselleen „demokratismiin“. Toisin sanoen, niin kauan kun käytiin ratkaisevia taisteluja, porvaristo tarvitsi taistelujärjestöä, fasismia, mutta nyt, kun proletariaatti on lyöty hajalle, porvaristo ei enää tarvitse fasismia ja se voi vaihtaa fasismin voittonsa parhaaseen varmentamismenetelmään, „demokratismiin“. Tästä tehdään johtopäätös, että porvariston valta on lujittunut, että „pasifismin aikakautta“ on pidettävä pitkäaikaisena ja vallankumousta Euroopassa pitkäksi ajaksi lykättynä.

Tuo olettamus on aivan väärä.

Ensinnäkään ei ole totta, että fasismi on ainoastaan porvariston taistelujärjestö. Fasismi ei ole pelkkä sotilaallis-teknillinen käsite. Fasismi on sellainen porvariston taistelujärjestö, joka nojaa sosialidemokratian aktiiviseen tukeen. Sosialidemokratia on objektiivisesti fasismin maltillinen sivusta. Ei ole syytä otaksua, että porvariston taistelujärjestö voi saavuttaa ratkaisevaa menestystä taisteluissa tai maan hallitsemisessa ilman sosialidemokratian aktiivista tukea. Yhtä vähän syytä on luulla, että sosialidemokratia voi saavuttaa ratkaisevaa menestystä taisteluissa tai maan hallitsemisessa ilman porvariston taistelujärjestön aktiivista tukea. Nämä järjestöt eivät kiellä, vaan ne täydentävät toisiaan. Ne eivät ole vastakkaisia puolia, vaan ne ovat kaksoset. Fasismi on näiden

kahden perusjärjestön muovautumaton poliittinen liitto, joka on syntynyt imperialismin sodanjälkeisen kriisin tilanteessa ja jonka tarkoituksena on taistelu proletaarista vallankumousta vastaan. Porvaristo ei voi pysyä vallassa ilman tuollaista liittoa. Sen vuoksi olisi väärin luulla, että „pasifismi“ merkitsee fasismin hävittämistä. „Pasifismi“ nykyisessä tilanteessa on fasismin pystyttämistä siten, että etualalle tuodaan sen maltillinen, sosialidemokraattinen sivusta.

Toiseksi ei ole totta, että ratkaisevat taistelut ovat jo olleet, että proletariaatti on lyöty hajalle noissa taisteluissa ja että sen vuoksi porvariston valta on lujittunut. Ratkaisevia taisteluja ei ole vielä ollut senkään vuoksi, että ei ole ollut todella bolshevistisia joukkopuolueita, jotka pystyvät johtamaan proletariaatin sen diktatuuriin. Ilman sellaisia puolueita on mahdotonta käydä ratkaisevia taisteluja diktatuurin puolesta imperialismin oloissa. Ratkaisevat taistelut Lännessä ovat vielä edessä. On ollut vasta ensimmäisiä vakavia rynnäköitä, jotka porvaristo on torjunut, ja on ollut ensimmäinen vakava voimainkoetus, joka on osoittanut, että proletariaatti ei vielä kykene kukistamaan porvaristoa ja että porvaristo ei enää voi jättää huomioimatta proletariaattia. Ja juuri sen vuoksi, että porvaristo ei enää kykene painamaan työväenluokkaa polvilleen, sen on täytynyt luopua rintamahyökkäyksestä, turvautua kiertoteihin ja kompromisseihin, turvautua „demokraattiseen pasifismiin“.

Lopuksi ei ole totta sekään, että „pasifismi“ olisi porvariston voiman eikä heikkouden merkki, että „pasifismista“ olisi seurauksena porvariston vallan lujittuminen ja vallankumouksen lykkääntyminen

epämääräiseksi ajaksi. Nykyaikainen pasifismi merkitsee II Internationalen puolueiden suoranaista tai välillistä valtaantuloa. Mutta mitä merkitsee II Internationalen puolueiden tuleminen valtaan? Se merkitsee sitä, että ne kiertämättä paljastavat itsensä imperialismin lakeijoiksi, proletariaatin pettureiksi, sillä noiden puolueiden käytännöllisestä toiminnasta hallituksessa voi olla ainoastaan yksi seuraus: niiden poliittinen vararikko, erimielisyyksien kasvaminen noiden puolueiden sisällä, niiden rappeutuminen ja hajoaminen. Mutta noiden puolueiden rappeutuminen johtaa väistämättä porvariston vallan rappeutumiseen, sillä II Internationalen puolueet ovat imperialismin tukipylväitä. Saattoiko porvaristo suostua tuohon uskallettuun kokeeseen pasifismilla ilman erikoista tarvetta, vapaasta tahdostaan? Ei tietenkään! Imperialistista sotaa seuranneena kautena porvaristo tekee toisen kokeen pasifismilla: ensimmäisen kerran heti sodan jälkeen, jolloin vallankumous näytti kolkuttavan ovelle, ja toisen kerran nyt tänä aikana, Poincarén ja Curzonin uskallettujen kokeiden jälkeen. Kuka rohkenee kieltää sitä, että tuo porvariston heittelehtiminen pasifismista alastomaan imperialismiin ja takaisin ei voi tapahtua jälkiseurauksitta imperialismille, että se sysää työväen miljoonajoukot pois tavallisilta poroporvarillisilta raiteilta, että se saa mukaan politiikkaan proletariaatin kaikkein takapajuisimmatkin kerrokset, että se helpottaa niiden vallankumouksellistumista? „Demokraattinen pasifismi“ ei tietenkään ole vielä kerenskiläisyyttä, sillä kerenskiläisyys edellyttää kaksoisvaltaa, porvarillisen vallan luhistumista ja proletaarisen vallan perusteiden syntymistä. Mutta että pasifismi merkit-

see kansanjoukkojen mitä valtavinta liikkeellesaattamista, niiden tulemista mukaan politiikkaan, että pasifismi horjuttaa porvarillista valtaa ja valmistelee maaperää vallankumouksellisille järjestyksille,— sitä tuskin voidaan epäillä. Ja juuri sen vuoksi pasifismi on johtava porvariston vallan heikkenemiseen eikä sen lujittumiseen, vallankumouksen jouduttamiseen eikä sen lykkääntymiseen epämääräiseksi ajaksi.

Tästä ei tietenkään seuraa, etteikö pasifismi olisi vakava vaara vallankumoukselle. Pasifismi johtaa porvariston vallan perusteiden horjumiseen, se valmistelee vallankumoukselle suotuisia ehtoja. Mutta pasifismi voi johtaa tällaisiin tuloksiin ainoastaan vastoin itsensä „pasifistien“ ja „demokraattien“ tahtoa, ainoastaan silloin, kun kommunistiset puolueet suorittavat tarmokasta paljastustyötä Herriotin ja Macdonaldin pasifistis-demokraattisen vallan imperialistisen ja vastavallankumouksellisen luonteen paljastamiseksi. Mitä taas tulee pasifistien ja demokraattien omaan tahtoon, mitä tulee itse imperialistien politiikkaan, niin pasifismiin suostuessaan heillä on vain yksi tarkoitusperä: joukkojen pettäminen helisevillä korulauseilla rauhasta valmistellakseen uutta sotaa, joukkojen sokaiseminen „demokratismiin“ säihkyllä lujittaakseen porvariston diktatuuria, joukkojen tuudittaminen uneen pitämällä ääntä kansakuntien ja valtioiden „suvereenisista“ oikeuksista valmistellakseen sitä menestyksellisemmin interventiota Kiinassa, verilöylyä Afganistanissa ja Sudanissa sekä Persian paloittelemista, joukkojen petkuttaminen suurialupaavalla jaarittelulla „ystävällisistä“ suhteista Neuvostoliittoon ja joistain „sopimuksista“ Neuvostovallan kanssa ottaakseen sitä

kiinteämmän yhteyden Venäjältä pois potkittuihin vastavallankumouksellisiin salaliittolaisiin rosvoesiintymisten järjestämiseksi Bielo-Venäjällä, Ukrainassa ja Gruusiassa. Porvaristo tarvitsee pasifismia naamioimista varten. Tuossa naamioimisessa on pasifismiin sisältyvä päävaara. Saavuttaako porvaristo kansan pettämistarkoituksensa — se riippuu Lännen ja Idän kommunististen puolueiden paljastustyön tarmosta, niiden taidosta repiä naamio pasifistisiin vaatteisiin pukeutuneilta imperialisteilta. Tapahtumat ja käytäntö tulevat epäilemättä toimimaan tässä suhteessa kommunistien hyväksi lyömällä kiilaa pääoman demokraattisten renkien pasifististen sanojen ja imperialististen tekojen välille. Kommunistien velvollisuus on olla jäämättä jälkeen tapahtumista ja paljastaa säälimättä II Internationalen puolueiden jokainen askel ja jokainen teko, jolla ne suorittavat renginpalvelusta imperialismille ja pettävät proletariaattia.

2. AMERIKAN PUUTTUMINEN EUROOPAN ASIOIHIN JA ENTENTEN LONTOON SOPIMUS SOTAKORVAUKSISTA

Ententen Lontoon konferenssi⁶⁹ on valheellisen ja petollisen porvarillis-demokraattisen pasifismin täydellisin ilmaus. Kun Macdonaldin ja Herriotin valtaantulon ja melun „normaalisten suhteiden pystyttämistä“ Neuvostoliiton kanssa piti verhota ja naamioida luokkien kiihkeätä taistelua Euroopassa ja porvarillisten valtioiden veristä vihaa Neuvostoliittoa kohtaan, niin Ententen Lontoon sopimuksen on verhottava ja naamioitava Englannin ja Ranskan raivokasta taiste-

lua hegemoniasta Euroopassa, kasvavaa ristiriitaa Englannin ja Amerikan välillä taistelussa herruudesta maailman markkinoilla sekä Saksan kansan yli-inhimillistä taistelua Ententen harjoittamaa sortoa vastaan. Ei ole enää sotaa luokkien välillä, on tullut vallankumouksen loppu ja nyt voidaan asia päättää luokkien yhteistoimintaan, kirkuvat Macdonaldit ja Renaudelit. Ei ole enää taistelua Ranskan ja Englannin välillä, Amerikan ja Englannin välillä, Saksan ja Ententen välillä, on tullut sodan loppu ja nyt voidaan asia päättää yleiseen rauhaan Amerikan johdolla, säästävät heitä ne, jotka ovat heidän ystäviään Lontoon sopimuksen allekirjoittamisessa ja veljiään työväenluokan pettämisessä,—pasifismin sosialidemokraattiset sankarit.

Mutta kuitenkin, mitä tapahtui Ententen Lontoon konferenssissa?

Ennen Lontoon konferenssia Ranska ratkaisi sotakorvauskysymyksen itsenäisesti, „liittolaisista“ enemmän tai vähemmän riippumattomasti, sillä Ranskalla oli sotakorvauskomiteassa taattu enemmistö. Ruhrin miehitys oli Saksan taloudellisen desorganisoinnin keino ja tae siitä, että Ranska saa Saksalta sotakorvausmaksun, kivihiiltä ja koksia Ranskan metallurgialle, kemiallisen teollisuuden puolivalmisteita ja väriaineita Ranskan kemialliselle teollisuudelle sekä Elsassin tekstiiliteollisuustuotteiden tullivapaan viennin Saksaan. Suunnitelman tarkoituksena oli aineellisen perustan luominen Ranskan sotilaalliselle ja taloudelliselle hegemonialle Euroopassa. Mutta kuten tunnettua, tuo suunnitelma ei onnistunut. Miehitysmenetelmä johti vain päinvastaisiin tuloksiin. Ranska ei saanut

enempää maksuja kuin tavaratoimituksiakaan vähääkään tyydyttävässä määrin. Vihdoin itse miehityksen alkuunpanija Poincaré joutui heitetyksi yli laidan avoimen imperialistisen politiikkansa vuoksi, jossa piili uuden sodan ja vallankumouksen vaara. Mitä tulee Ranskan hegemoniaan Euroopassa, niin se epäonnistui ei vain sen vuoksi, että miehityksen ja suoranaisen rosvouksen menetelmä poisti mahdollisuuden taloudelliselta liitolta Ranskan ja Saksan teollisuuden välillä, vaan myöskin sen vuoksi, että Englanti vastusti päättäväisesti tuollaista liittoa, sillä Englanti ei voinut olla tietämättä sitä, että Saksan kivihiilen ja Ranskan metallin yhdistäminen toisiinsa ei voi olla horjuttamatta Englannin metallurgiaa.

Mitä sitten Ententen Lontoon konferenssi antoi kaiken tämän vastikkeeksi?

Ensinnäkin konferenssi hylkäsi Ranskan itsenäisen sotakorvauskysymysten ratkaisutien ollen sitä mieltä, että selkkausluontoiset kysymykset on loppukädessä ratkaistava sovinto-oikeuskomiteassa, joka muodostetaan Ententen edustajista ja jonka johdossa ovat Amerikan edustajat.

Toiseksi, konferenssi hylkäsi Ruhrin miehityksen ja katsoi välttämättömäksi evakuation, taloudellisen (viipymättä) ja sotilaallisen (vuoden kuluttua tai ennemmin). Perustelut: Ruhrin miehitys nykyisessä vaiheessa on vaarallista Euroopan poliittisen tilan näkökannalta ja epämukava Saksan järjestetyn ja järjestelmällisen rosvouksen näkökannalta. Mutta siitä, että Entente aikoo rosvota Saksaa perusteellisesti ja järjestelmällisesti,— siitä tuskin voi olla minkäänlaista epäilystä.

Kolmanneksi, hylättyään sotilaallisen interventio konferenssi hyväksyi täydellisesti finanssi- ja taloudellisen interventio ollen sitä mieltä, että:

a) Saksaan on perustettava emissionipankki, joka on ulkomaalaisen erikoiskomissaarin valvonnan alainen;

b) valtion rautatiet siirretään yksityisten haltuun ja niitä hoidetaan ulkomaalaisen erikoiskomissaarin valvonnan alla;

c) liittoutuneiden edustajista muodostetaan niinsanottu „siirtokomitea“, joka keskittää käsiinsä kaikki Saksan valuutassa maksettavat sotakorvausmaksut, rahoittaa Saksan tavaratoimitukset maksusummista, voi sijoittaa joitain sotakorvausmaksusummia (siinä tapauksessa, että ei ole tarkoituksenmukaista siirtää niitä Ranskaan) Saksan teollisuuteen ja jolla näin muodoin on täysi mahdollisuus pitää käsissään Saksan rahamarkkinoita.

Tuskin tarvitsee todistella, että tämä on Saksan muuttamista Ententen siirtomaaksi.

Neljänneksi, konferenssi myönsi Ranskalle oikeuden saada pakollisesti Saksalta kivihiiltä ja kemiallisia tuotteita määrätyn kauden aikana, mutta samalla se teki varauksen, että Saksalla on oikeus vedota sovinto-oikeuskomiteaan ja vaatia näiden pakollisten luontaismaksujen määrän supistamista tai vieläpä niiden lopettamistakin. Siten se supisti Ranskan oikeudet olemattomiin tai miltei olemattomiin.

Kun tähän kaikkeen lisätään 800 miljoonan markan laina Saksalle, jonka englantilaiset ja etupäässä amerikkalaiset pankkiirit rahoittavat, ja kun otetaan edelleen huomioon, että konferenssissa määrällivät

pankkiirit, ennen kaikkea amerikkalaiset pankkiirit, niin saadaan täydellinen kuva: Ranskan hegemoniasta ei ole jäänyt muuta kuin rippeet jällelle, Ranskan hegemonian tilalle on tullut Amerikan hegemonia.

Sellaisia ovat Ententen Lontoon konferenssin tulokset.

Jotkut luulevat tämän perusteella, että tästä lähtien etujen ristiriitojen Euroopan sisällä täytyy kiihtyä Amerikan hegemonian edessä; että Amerika, joka on kiinnostettu pääoman viennistä Eurooppaan, pystyy panemaan Euroopan maat elämään annoksilla ja pakottaa ne istumaan kiltisti paikoillaan pankkiiriensa rikastumisen hyväksi; että tämän vuoksi voidaan rauhaa Euroopassa, tosin pakkorauhaa, pitää enemmän tai vähemmän ja lyhyemmäksi tai pitemmäksi ajaksi taattuna. Tuo otaksuma on kerrassaan väärä.

Ensinnäkin konferenssi ratkaisi Saksaa koskevan kysymyksen ilman isäntää, ilman Saksan kansaa. Voidaan tietysti „suunnitella“ Saksan muuttamista todelliseksi siirtomaaksi. Mutta se, että todella yritetään muuttaa sellainen maa kuin Saksa siirtomaaksi nykyään, jolloin takapajuisiakin siirtomaita voidaan vain vaivoin pitää aisoissa, — se merkitsee miinan sijoittamista Euroopan alle.

Toiseksi, konferenssi siirsi jonkinverran takaisin liaksi eteenpäin työntynyttä Ranskaa, minkä vuoksi muodostui luonnollisesti Englannin tosiasiallinen ylivoima Euroopassa. Mutta jos luullaan, että Ranska voi suostua Englannin ylivoimaan, niin se merkitsee sitä, ettei oteta huomioon tosiasioita, ei välitetä tosiasiaiden logiikasta, joka tavallisesti osoittautuu kaikkea muuta logiikkaa voimakkaammaksi.

Kolmanneksi, konferenssi tunnusti Amerikan hege-
monian. Mutta Amerikan pääoma on kiinnostettu
Ranskan ja Saksan teollisuuden rahoittamisesta, sen
mahdollisimman järkiperaisestä käyttämisestä esimer-
kiksi Ranskan metallurgian ja Saksan kivihiiliteollisuus-
den yhdistelemisen hengessä. Tuskin voi olla epäilystä
siitä, etteikö Amerikan pääoma käyttäisi hyväkseen
etuisuuksiaan nimenomaan tähän, sille kaikkein edul-
lisimpaan suuntaan. Mutta jos luullaan, että Englanti
suostuu tuohon tilanteeseen, niin se merkitsee sitä,
ettei tunneta Englantia, ei tiedetä sitä, miten suuressa
arvossa Englanti pitää metallurgisen teollisuutensa
etuja.

Lopuksi, Eurooppa ei ole mikään eristetty maa, se
on sidottu siirtomaihinsa, ja se elää noiden siirtomai-
den elinnesteillä. Jos luullaan, että konferenssi voi
muuttaa jotain „parempaan“ päin Euroopan ja siirto-
maiden välisissä suhteissa, että se voi pidättää tai
hidastuttaa ristiriitojen kehitystä niiden välillä, niin
se merkitsee ihmeisiin uskomista.

Minkälainen johtopäätös tästä seuraa?

Vain yksi johtopäätös: Lontoon konferenssi ei rat-
kaissut ainoatakaan vanhaa ristiriitaa Euroopassa,
mutta sitävastoin se lisäsi niihin uusia ristiriitoja,
Amerikan ja Englannin välisiä ristiriitoja. Epäilemättä
Englanti tulee vanhaan tapaan syventämään etujen
ristiriitaa Ranskan ja Saksan välillä turvatakseen poliit-
tisen ylivaltansa mantereella. Epäilemättä! Amerikka
tulee vuorostaan syventämään eturistiriitaa Englannin
ja Ranskan välillä turvatakseen hegemoniansa maail-
man markkinoilla. Me emme edes puhukaan mitä
syvimmistä ristiriidoista Saksan ja Ententen välillä.

Maaailman tapahtumat tulevat riippumaan näistä eturistiriidoista eivätkä Hughes-hirtehisen ja kaunopuheisen Herriotin „pasifistisista“ puheista. Laki imperialististen maiden epätasaisesta kehityksestä ja imperialististen sotien kiertämättömyydestä pysyy nyt voimassa vankemmin kuin koskaan ennen. Lontoon konferenssi vain naamioi noita eturistiriitoja luodakseen uusia edellytyksiä niiden ennenkuulumattomalle kärjistymiselle.

3. VALLANKUMOUKSELLISTEN AINESTEN VOIMISTUMINEN EUROOPAN TYÖVÄENLIIKKEESSÄ. NEUVOSTOLIITON NAUTTIMAN KANSAINVÄLISEN SUOSION KASVU

Erääksi „pasifistis-demokraattisen valtakomennon“ epävakaisuuden varmimmaksi merkiksi, erääksi eittämättömimmäksi merkiksi siitä, että itse tuo „valtakomento“ on työväenluokan syvissä kerroksissa tapahtuvien mitä syvällisimpien vallankumouksellisten prosessien pinnalle nostamaa vaahtoa, on katsottava vallankumouksellisen sivustan ratkaiseva voitto Saksan, Ranskan ja Venäjän kommunistisissa puolueissa, vasemmistosivustan aktiivisuuden kasvu Englannin työväenliikkeessä ja vihdoin Neuvostoliiton nauttiman suosion kasvu Lännen ja Idän työtätekevien joukkojen keskuudessa.

Lännen kommunistiset puolueet kehittyvät oma-laatusissa oloissa. Ensiksikin niiden kokoonpano ei ole yhdenlaatuista, sillä ne ovat muodostuneet entisistä

sosialidemokraateista, jotka ovat käyneet vanhan koulun, ja nuorista puolueen jäsenistä, joilla ei ole vielä riittävästi vallankumouksellista karaistusta. Toiseksi, kaaderit eivät siellä ole täysin bolshevistisiä, sillä vastuunalaisissa toimissa on muista puolueista tulleita henkilöitä, jotka eivät ole vielä ehtineet päästä lopullisesti irti sosialidemokraattisista peruista. Kolmanneksi, niillä on vastassaan sellainen kokenut vihollinen kuin ummet ja lammet kulkenut sosialidemokratia, joka yhä vieläkin on valtavan suuri poliittinen voima työväenluokan riveissä. Vihdoin niitä vastassa on sellainen mahtava vihollinen kuin Euroopan porvaristo koeteltuine valtiokoneistoineen ja kaikkivoipine lehdistöineen. Jos luullaan, että tuollaiset kommunistiset puolueet pystyvät kukistamaan Euroopan porvarillisen järjestelmän „heti huomispäivänä“, niin se merkitsee sitä, että ollaan pahasti harhassa. Sen vuoksi lähin tehtävä on siinä, että Lännen kommunistiset puolueet tehdään todella bolshevistisiksi, luodaan niissä todelliset vallankumoukselliset kaaderit, jotka pystyvät järjestämään koko käytännöllisen puolueuuden uudelleen joukkojen vallankumouksellisen kasvatuksen hengessä, vallankumouksen valmistelun hengessä.

Näin olivat Lännen kommunististen puolueiden asiat vielä aivan äskettäin. Mutta viimeisen puolen vuoden kuluessa asiat ovat alkaneet muuttua parempaan päin. Viimeinen puoli vuotta on merkillepantava siinä suhteessa, että tänä aikana on tapahtunut perusteellinen käänne Lännen kommunististen puolueiden elämässä, sosialidemokraattisten jätteidensä hävittämisen mielessä, puoluekaaderien bolshevisoimisen mielessä ja opportunististen aineiden eristämisen mielessä.

Minkälaisena vaarana sosialidemokraattiset jätteet kommunistisissa puolueissa saattavat olla vallankumoukselle, — se ilmeni silmännähtävän selvästi Saksin työväenhallituksen⁶⁰ surullisessa kokemuksessa, kun opportunistiset johtohenkilöt yrittivät muuttaa yhteisrintama-ajatuksen joukkojen vallankumouksellisen mobilisoinnin ja järjestämisen keinosta sosialidemokraattisten parlamenttisommitelmien menetelmäksi. Se oli käännekohta, joka avasi puoluejoukkojen silmät, nostatti ne opportunistisia johtajia vastaan.

Toisena kysymyksenä, joka on horjuttanut oikeistojohtajien arvovaltaa ja nostanut esiin uusia, vallankumouksellisia johtajia, on pidettävä niinsanottua „Venäjän“ kysymystä, s.o. väittelyä VKP(b):ssa. On tunnettua, että Brandlerin ryhmä Saksassa ja Souvarine'in ryhmä⁶¹ Ranskassa kannattivat päättäväisesti opportunistista oppositiota VKP(b):ssa VKP(b):n peruskaadereja vastaan, sen vallankumouksellista enemmistöä vastaan. Se oli haaste Lännen vallankumouksellisille työväenjoukoille, jotka kannattavat selvästi Neuvostovaltaa ja sen johtajaa — VKP(b):tta. Se oli haaste Lännen puoluejoukoille ja Lännen kommunististen puolueiden vallankumoukselliselle sivustalle. Ei ole ihmeteltävää, että tuo haaste päätyi Brandlerin ja Souvarine'in ryhmien täydelliseen murskaamiseen. Ei ole ihmeteltävää, että tämä asia sai vastakaikua kaikissa muissakin Lännen kommunistisissa puolueissa. Kun tähän lisätään se tosiasia, että opportunistinen virtaus VKP(b):ssa on täydellisesti eristetty, niin saadaan täysin selvä kuva. Kominternin V kongressi⁶² vain varmensi vallankumouksellisen sivustan voiton Kominternin perusjaostoissa.

Opportunististen johtajien virheillä oli epäilemättä huomattava merkitys Lännen kommunististen puolueiden bolshevisoimisen jouduttamisessa. Mutta yhtä varmaa on myöskin se, että tähän vaikuttivat muutkin, syvällisemmät syyt: pääoman menestyksellinen hyökkäys viime vuosina, työväenluokan elinehtojen huononeminen, valtavan suuren työttömien armeijan olemassaolo, kapitalismin yleisen taloudellisen epävakaisuuden tila ja vallankumouksellisen kiihtymyksen voimistuminen laajojen työväenjoukkojen keskuudessa. Työläiset kulkevat vallankumousta kohti, ja he haluavat itselleen vallankumouksellisia johtajia.

Yhteen veto. Euroopassa lähestyvän vallankumouksen tuen, Lännen todella bolshevististen puolueiden lopullisen muovautumisen prosessi on alkanut. Sellainen on yhteen veto viimeisen puolen vuoden ajalta.

Vieläkin tukalampia ja omalaatuisempia ovat Länessä ammattiliittojen kehityksen olosuhteet.

Ensinnäkin, nämä ammattiliitot ovat ahdasmielisiä „koetellun“ ammattikuntalaisen käytäntönsä puolesta ja vihamielisiä sosialismille, sillä ennen sosialistisia puolueita syntyneinä ja niiden avutta kehittyneinä ne ovat tottuneet pöyhkeilemään „riippumattomuudellaan“, ne asettavat ammattikuntaedut luokkaetujen yläpuolelle eivätkä halua tietää mistään muusta kuin „pennipolitiikasta“.

Toiseksi, ne ovat hengeltään vanhoillisia ja vihamielisiä kaikkia vallankumouksellisia aloitteita

kohtaan, sillä niiden johdossa on vanha, lahjottavissa oleva, porvariston ruokkima ammattiliittobyrokratia, joka on aina valmis panemaan ammattiliitot imperialismin palvelukseen.

Vihdoin ne, nuo ammattiliitot, ollen yhdistettyinä Amsterdamin reformistien ympärille, muodostavat sen samaisen reformismin monimiljoonaisen armeijan, johon nykyajan kapitalistinen järjestelmä nojaa.

Amsterdamin taantumuksellisten ammattiliittojen lisäksi on tietenkin vielä olemassa vallankumouksellisia ammattiliittoja, jotka kuuluvat Profinterniin⁶³. Mutta ensiksikin huomattava osa vallankumouksellisista ammattiliitoista, haluamatta saada aikaan hajaannusta ammatillisessa liikkeessä, jää edelleenkin Amsterdamin yhtymän⁶⁴ kokoonpanoon alistuen viimeksimainitun kuriin; toiseksi, Euroopan tärkeimmissä maissa (Englanti, Ranska, Saksa) amsterdamilaiset yhä vieläkin edustavat työläisten enemmistöä. Ei pidä unohtaa, että Amsterdamin yhtymään kuuluu vähintään neljätoista miljoonaa ammatillisesti järjestynyttä työläistä. Jos luullaan, että Euroopassa voidaan saada aikaan proletariaatin diktatuuri **vastoin** näiden miljoonien työläisten tahtoa, niin se merkitsee pahasti harhaan joutumista, leninismin perustalta suistumista, itsensä tuomitsemista kiertämättömään tappioon. Sen vuoksi tehtävänä on se, että valloitetaan nuo miljoonajoukot vallankumouksen ja kommunismin puolelle, vapautetaan ne taantumuksellisen ammattiliittobyrokratian vaikutuksesta tai saadaan aikaan ainakin se, että ne ottaisivat hyväntahtoisen puolueettomuuden kannan suhteessa kommunismiin.

Näin olivat asiat aivan viime aikoihin asti. Mutta viime vuosina on kuva alkanut muuttua parempaan päin. Itseensä sulkeutuneiden ja taantumuksellisten ammattiliittojen kotimaa on Englanti, joka aikoinaan oli teollisuus-kapitalistinen hegemoni maailman markkinoilla. Tuon monopolin kukistuminen liittyi finanssi-pääoman kehitykseen, jolle on luonteenomaista useiden suurimpien maiden taistelu siirtomaamonopolista. Kapitalismin imperialistinen vaihe tuo tullessaan alueen laajenemisen suppeille taantumuksellisille ammattiliitoille, mutta samalla se supistaa niiden aineellista perustaa, sillä imperialistinen ylivoitto on useiden maiden taistelun kohteena ja siirtomaat ovat yhä vähemmän taipuvaisia jäämään siirtomaa-asemaan. Ei pidä myöskään unohtaa sitä, että sota heikensi huomattavasti Euroopan tuotantoa. On tunnettua, että Euroopan tuotannon kokonaissumma tekee nykyään korkeintaan 70% sodanedellisestä tuotannosta. Siitä johtuu tuotannon supistuminen ja pääoman menestyksellinen hyökkäys työväenluokkaa vastaan. Siitä johtuu työpalkan alentaminen, 8-tuntisen työpäivän tosiasiallinen peruuttaminen ja monet epäonnistuneet puolustuslakot, jotka yhä uudelleen ovat osoittaneet, että ammattiliittobyrokratia on pettänyt työväenluokan. Siitä johtuu suunnaton työttömyys ja työväen tyytymättömyyden kasvu taantumuksellisiin ammattiliittoihin. Siitä johtuu yhteisrintama-ajatus työväenluokan taloudellisen taistelun alalla ja suunnitelma kahden ammattiliitto-Internationalen yhdistämisestä yhtenäiseksi Internationaleksi, joka pystyy järjestämään vastaiskun pääomalle. Reformistien puheet Amsterdamin Internationalen Wienin kongressissa

(kesäkuu 1924) neuvotteluista „venäläisten“ ammattiliittojen kanssa ja Englannin ammattiliittojen esittämä kehoitus trade unionien kongressissa (syyskuun alku 1924) ammattiliittojen yhtenäisyyteen on vain heijastusta joukkojen yltyvästä painostuksesta taantumukselliseen ammattiliittobyrokratiaan. Kaikkein merkillepantavimpana tässä kaikessa on pidettävä sitä tosiasiaa, että juuri Englannin ammattiliitot, jotka ovat vanhoillisuuden pesiä ja Amsterdamin tärkeintä ydinjoukkoa, ottavat itselleen aloitteen taantumuksellisten ja vallankumouksellisten ammattiliittojen yhdistämisessä. Vasemmistoainesten ilmaantuminen Englannin työväenliikkeeseen on varmin merkki, joka puhuu siitä, että „heillä siellä“ Amsterdamin ei kaikki ole hyvällä kannalla.

Eräät ovat sitä mieltä, että ammattiliittojen yhdistämiskamppailu tarvitaan nimenomaan nyt sen vuoksi, kun Amsterdaminissa on ilmaantunut vasemmistoaineksiä, joita ehdottomasti on kannatettava **kaikin** voimin ja **kaikin** keinoin. Se ei ole oikein, tai täsmällisemmin sanoen se on oikein vain osaksi. Asia on niin, että kommunistiset puolueet Lännessä muodostuvat joukkojärjestöiksi, ne muuttuvat todellisiksi bolshevistisiksi puolueiksi, ne kasvavat ja kulkevat valtaan yhdessä laajojen työväenjoukkojen tyytymättömyyden kasvun kanssa, asiat ovat siis kehittymässä proletaarista vallankumousta kohti. Mutta porvaristoa ei voida kukistaa, ellei siltä riistetä sen tukipylvästä taantumuksellisen Amsterdamin muodossa, diktatuuria ei voida valloittaa, ellei valloiteta tuota porvarillista linnoitusta Amsterdaminissa vallankumouksen puolelle. Mutta sitä ei voida saada aikaan yksipuolisella toiminnalla ulkoapäin.

Nykyisenä ajankohtana tuo tarkoitusperä voidaan saavuttaa vain sisältä- ja ulkoapäin harjoitetulla yhdistetyllä toiminnalla ammatillisen liikkeen yhtenäisyyden turvaamisen suuntaan. Juuri tämän vuoksi kysymys ammattiliittojen yhdistämisestä ja liittymisestä kansainvälisiin tuotantoyhtymiin muodostuu päivänpolttavaksi kysymykseksi. Vasemmistolaisia on tietenkin kannatettava ja sysättävä eteenpäin. Mutta todellinen vasemmistolaisten kannatus voidaan saada aikaan vain siinä tapauksessa, ettei kääritä kokoon vallankumouksellisten ammattiliittojen lippua, että Amsterdamin taantumuksellisia johtohenkilöitä tullaan ruoskimaan heidän petoksestaan ja hajoitustyöstään, että vasemmistijohtajia tullaan arvostelemaan heidän puolinaisuutensa ja epäröintinsä vuoksi taistelussa taantumuksellisia johtohenkilöitä vastaan. Vain tällainen politiikka voi valmistella ammattiliittojen todellista yhtymistä. Päinvastaisessa tapauksessa saattaa muodostua samanlainen tilanne kuin viime vuoden lokuussa muodostui Saksassa, jolloin taantumuksellinen oikeistososialidemokratia käytti menestyksellisesti hyväkseen Levin vasemmistoryhmää⁶⁵ Saksan vallankumouksellisten työläisten saartamiseksi.

Lopuksi Neuvostoliiton nauttiman suosion kasvusta porvarillisten valtioiden kansojen keskuudessa. „Pasi-fistis-demokraattisen valtakomennon“ epävakaisuuden kaikkein varminpana osoittimena on ehkä pidettävä sitä eittämätöntä tosiasiaa, että Neuvostoliiton vaikutus ja arvovalta Lännen ja Idän työtätekevien

joukkojen keskuudessa ei suinkaan heikkene, vaan päinvastoin kasvaa vuodesta toiseen, kuukaudesta toiseen. Kysymys ei ole siitä, että Neuvostoliitto „tunnustetaan“ useissa porvarillisissa valtioissa. Tuo „tunnustaminen“ sinänsä ei vielä ole mitään erikoista, sillä sen sanelevat ensinnäkin porvarillisten maitten kapitalistisen kilpailun vaatimukset, kun ne pyrkivät valtaamaan „oman paikkansa“ Neuvostoliiton markkinoilla, ja toiseksi pasifismin „ohjelma“, joka vaatii „normaalisten suhteiden“ järjestämistä Neuvostomaan kanssa, edes jonkinlaisen „sopimuksen“ allekirjoittamista Neuvostoliiton kanssa. Asia on niin, että nykyiset „demokraatit“ ja „pasifistit“ ovat lyöneet porvarilliset kilpailijansa parlamenttivaaleissa Neuvostoliiton „tunnustamis“-ohjelman ansiosta, että Macdonaldit ja Herriotit ovat tulleet valtaan ja voivat jäädä valtaan muun muassa sen ansiosta, että he lavertelevat „ystävyydestä Venäjän kanssa“, että noiden „demokraattien“ ja „pasifistien“ arvovalta on heijastusta Neuvostovallan arvovallasta kansanjoukkojen keskuudessa. On kuvaavaa, että vieläpä sellainenkin kaikille tunnettu „demokraatti“ kuin Mussolini pitää useinkin tarpeellisena keikaroida työläisten edessä „ystävyydellään“ Neuvostovaltaa kohtaan. Yhtä kuvaavaa on se, että vieläpä sellaisetkin kaikille tunnetut vieraan omaisuuden kammijat kuin Japanin nykyiset valtaherrat eivät halua elää ilman „ystävyyttä“ Neuvostoliiton kanssa. Me emme edes puhukaan Neuvostovallan valtavan suuresta arvovallasta Turkin, Persian, Kiinan ja Intian kansanjoukkojen keskuudessa.

Mistä johtuu tämä niin „diktaattorimaisen“ ja valtakumouksellisen vallan kuin Neuvostovallan ennen-

kuulumaton arvovalta ja poikkeuksellisen suuri suosio muiden valtioiden kansanjoukkojen keskuudessa?

Ensinnäkin työväenluokan vihasta kapitalismia kohtaan ja sen pyrkimyksestä vapautua kapitalismista. Porvarillisten valtioiden työläiset kannattavat Neuvostovaltaa ennen kaikkea sellaisena valtana, joka on kukistanut kapitalismin. Englannin rautatieläisten edustaja, tunnettu Bromley, lausui äskettäin trade unionien kongressissa:

„Kapitalistit tietävät, että koko maailman työläisten katseet on suunnattu Venäjään ja että jos Venäjän vallankumous voittaa, niin muiden maiden valveutuneet työläiset kysyvät itseltään: miksi emme mekin voi hävittää kapitalismia?“

Bromley ei tietenkään ole bolshevikki. Mutta se, mitä hän sanoi, on Euroopan työläisten toiveiden ja ajatusten heijastusta. Sillä tosiaankin, minkä vuoksi ei heitettäisi pois Euroopan kapitalismia, kun „venäläiset“ ovat jo seitsemättä vuotta ja vain eduksi asialle tulleet toimeen ilman kapitalisteja? Siinä on sen Neuvostovallan valtavan suosion lähde, jota se saa osakseen työväenluokan laajojen joukkojen keskuudessa. Sen vuoksi Neuvostoliiton nauttiman kansainvälisen suosion kasvu merkitsee kaikkien maiden työväenluokan vihan kasvua kapitalismia kohtaan.

Toiseksi, kansanjoukkojen vihasta sotaa kohtaan ja niiden pyrkimyksestä tehdä tyhjiksi porvariston sotilaalliset aloitteet. Kansanjoukot tietävät, että Neuvostovalta aloitti ensimmäisenä rynnistyksen imperialistista sotaa vastaan ja aloitettuaan rynnistyksen se teki lopun sodasta. Kansanjoukot näkevät, että Neuvostoliitto on ainoa maa, joka taistelee uutta sotaa vastaan.

Ne ovat myötätuntoisia Neuvostovallalle sen vuoksi, että se on kansojen välisen rauhan lipunkantaja ja luotettu turva sotaa vastaan. Sen vuoksi Neuvostovallan nauttiman kansainvälisen suosion kasvu puhuu koko maailman kansanjoukkojen vihan kasvusta imperialistista sotaa ja sen järjestäjiä kohtaan.

Kolmanneksi, riippuvaisten maiden ja siirtomaiden sorrettujen joukkojen vihasta imperialismiin iestä kohtaan ja niiden pyrkimyksestä murskata tuo ies. Neuvostovalta on ainoa valta, joka on murskannut „kotimaisen“ imperialismiin kahleët. Neuvostoliitto on ainoa maa, joka rakentaa elämäänsä kansakuntien tasa-arvoisuuden ja yhteistoiminnan perustalle. Neuvostohallitus on maailman ainoa hallitus, joka puolustaa loppuun saakka Turkin ja Persian, Afganistanin ja Kiinan, koko maailman siirtomaiden ja riippuvaisten maiden eheyttä ja riippumattomuutta, vapautta ja suvereenisuutta. Sorretut joukot ovat myötätuntoisia Neuvostoliitolle sen vuoksi, että ne näkevät siinä liittolaisen imperialismista vapautumisen asiassa. Sen vuoksi Neuvostovallan nauttiman kansainvälisen suosion kasvu merkitsee koko maailman sorrettujen kansojen vihan kasvua imperialismia kohtaan.

Sellaisia ovat tosiasiat.

Tuskin voidaan epäillä sitä, että nämä kolme vihaa eivät edistä nykyajan imperialismiin „pasifistis-demokraattisen valtakomennon“ lujittumista.

Muutama päivä sitten Amerikan ulkoasiain ministeri, „pasifisti“ ja koltshakilainen Hughes antoi mustasotnialaisen julistuksen Neuvostoliittoa vastaan. Epäilemättä Poincarén laakerit eivät suo unirauhaa Hughesille. Mutta tuskinpa tarvitsee epäillä sitä,

etteikö Hughesin mustasotnialais-pasifistinen julistus vain edistä Neuvostoliiton vaikutuksen ja arvovallan edelleen voimistumista koko maailman työtätekevien joukkojen keskuudessa.

Sellaisia ovat nykyistä kansainvälistä tilannetta luonnehtivat perusseikat.

*„Bolshevik“ № 11,
syyskuun 20 pnä 1924
Allekirjoitus: J. S t a l i n*

PUOLUEEN LÄHIMMISTÄ TEHTÄVISTÄ MAASEUDULLA

*Puhe maaseutusolujen sihteerien neuvottelukokouksessa
VKP(b):n Keskuskomiteassa ⁶⁶
lokakuun 22 pnä 1924*

PAIKKAKUNTIEN EDUSTAJAIN SELOSTUSTEN PUUTTEELLISUUDET

Toverit! Ennen kaikkea haluaisin kajota täällä kuul-
tujen toimintaselostusten puutteellisuuksiin. Minun
mielestäni peruspuutteellisuuksia oli kaksi.

Ensimmäinen puutteellisuus on se, että edustajat
puhuivat kaiken aikaa saavutuksista työssä, mutta
eivät maininneet juuri mitään maaseudulla tekemämme
työn puutteellisuuksista, vaikka niitä on ylettömästi.
Lueteltiin puoluestaazheja, milloin kukin on syntynyt,
paljonko jäseniä on solussa ja muuta sellaista, mutta
ei sanottu juuri mitään työmme puutteellisuuksista.
Kuitenkin kysymys maaseudulla tekemämme työn
puutteellisuuksista on käytännöllisen toimintamme
peruskysymys. Sen vuoksi toimintaselostuksissa oli—
suokaa anteeksi sanontani—vissinlainen byrokraatti-
suuden leima. Jokainen sivullinen kuuntelija olisi
saattanut luulla, että ihmiset ovat tulleet tänne selos-
taakseen työtään Keskuskomitealle ja sanoneet: „työ
sujuu tyydyttävästi“ tai „kaikki on hyvin“. Tämä ei

kelpaa, toverit, sillä me kaikki — niin me kuin tekin — tiedämme, ettei työssämme kaikki ole hyvin enempää teillä paikkakunnilla kuin meilläkään Keskuskomiteassa.

Toimintaselostusten toinen puutteellisuus on se, että niissä puhutaan etupäässä itse soluista, niiden mielialoista, mutta miljoonien puolueeseen kuulumattomien talonpoikien mielialat jätetään jostain syystä huomioon ottamatta. Kommunistit ovat näköjään kiinnostettuja eniten itsestään: miten heillä sujuu sisäinen elämä, paljonko on pidetty esitelmiä, minkälaista propagandaa harjoitetaan y.m.s. Kommunistit näköjään pitävät eniten silmällä itseään ja unohtavat, että heitä ympäröi puolueettomien valtameri ja että ilman näiden puolueettomien kannatusta solujen koko toiminta on vaarassa muuttua tyhjänpäiväiseksi näpertelemiseksi. Minkälaiset ovat puoluejärjestöjen ja puolueettoman joukon keskinäissuhteet, — siitä ei sanottu mitään tai ei juuri mitään. Ei saa pitää silmällä ainoastaan itseään. On pidettävä silmällä ennen kaikkea miljoonia puolueeseen kuulumattomia talonpoikia, tutkittava heidän tarpeitaan ja toivomuksiaan sekä otettava huomioon heidän vaatimuksensa ja mielialansa. Tästä johtuu toimintaselostusten kuivuus ja vissi byrokraattisuus.

Nämä kaksi peruspuutteellisuutta halusin panna merkille sitä varten, että toverit ottaisivat sen huomioon.

Vielä kerran, toverit, pyydän anteeksi suoruttani. Mutta pyydän hartaasti, että tekin sanoisitte meille suoraan totuuden puutteellisuuksista ja virheistä Keskuskomitean työssä.

Ja nyt asiaan.

PUOLUEEN PAHIN PUUTTEELLISUUS ON PUOLUETYÖN HEIKKOUS MAASEUDULLA

Mikä on puolueemme peruspuutteellisuus nykyisenä ajankohtana, uuden talouspolitiikan oloissa, jolloin talonpoikaiston poliittinen aktiivisuus on noussut ja jolloin puolueelta vaaditaan paljon enemmän kuin sanokaamme kaksi vuotta sitten?

Puolueemme peruspuutteellisuus on puolueetyömme heikkous maaseudulla, tämän työn huono järjestys ja surkuteltava tila. Mistä johtuu tämä heikkous? Miten on selitettävissä se tosiasia, että kaupungeissa puolue-työ on käynnissä täyttä vauhtia, mutta maaseudulla se ontuu kummallakin jalallaan? Eikö maatalous kehity? Eikö talonpoikien asema ole parantunut näiden kahden vuoden kuluessa elintarvikeylijäämien luovutusvelvol-lisuuden lakkauttamisen jälkeen? Eikö teollisuuden kasvu ja kaupunkilaisvalmisteiden tuonti helpota talonpoikien asemaa? Eikö kiinteä valuutta ole helpot-tanut talonpoikien asemaa? Mistä sitten johtuu puolue-työmme tällainen heikkous maaseudulla? Voidakseen vastata tähän kysymykseen on ensiksi ratkaistava toinen kysymys: mistä johtuu puolueemme voima kaupungeissa?

MISSÄ ON PUOLUEEMME VOIMA KAUPUNGEISSA?

Siis missä on puolueemme voima kaupungeissa? Meidän puolueemme perusvoima on siinä, että kaupun-geissa meillä on puolueen ympärillä puolueeseen kuulumattoman aktiivijoukon laaja piiri, johon kuuluu useita satoja tuhansia työläisiä, aktiivijoukko, joka

on yhdistävänä siltana puolueen ja työväenluokan miljoonajoukkojen välillä. Puolueemme voima kaupungeissa on siinä, ettei puolueen ja monimiljoonaisen työläisjoukon välillä ole muuria, vaan yhdistävä silta useita satoja tuhansia työläisiä käsittävän puolueettoman aktiivijoukon muodossa. Puolue ammentaa voimia tuosta aktiivijoukosta. Puolue luo itselleen joukkojen luottamuksen tuon aktiivijoukon kautta. Te tiedätte, että puoli vuotta sitten meidän puolueemme riveihin tuli yli 200 tuhatta työläistä. Mistä he tulivat? Puolueeseen kuulumattomasta aktiivijoukosta, joka ympäröi puolueemme luottamuksen ilmapiirillä ja yhdistää sen muuhun puolueettomaan joukkoon. Puolueeseen kuulumaton aktiivijoukko ei siis ole ainoastaan yhdistävä silta, vaan se on myöskin mitä rikkain voimalähde, josta puolueemme ammentaa uusia voimia. Ilman tällaista aktiivijoukkoa olisi puolueemme kehitys mahdotonta. Puolue kasvaa ja voimistuu, jos puoluetta ympäröivä laaja puolueeseen kuulumattoman aktiivijoukon kerros kasvaa ja voimistuu. Puolueemme riutuu ja kuihtuu, jos tuollaista aktiivijoukkoa ei ole.

MISSÄ ON TYÖMME HEIKKOUS MAASEUDULLA?

Siis missä on puolueetyömme heikkous maaseudulla?

Siinä, että puolueella ei ole maaseudulla talonpojista muodostunutta laajaa puolueeseen kuulumattoman aktiivijoukon kerrosta, joka voisi yhdistää sen maamme kymmeniin miljooniin työtätekeviin talonpoikiin.

Miten on asianlaita maaseudulla? Maaseudulla on ohut puoluesolujen ketju. Sitten seuraa yhtä ohut puolueelle myötämielisten puolueeseen kuulumattomien

talonpoikain ketju. Ja sen takana on puolueeseen kuulumattomien laaja valtameri, kymmeniä miljoonia talonpoikia, joita puolueeseen kuulumattoman aktiivijoukon ohut ketju ei yhdistä eikä voi yhdistää puolueeseen. Siitä oikeastaan johtuukin se, että tuo ketju ei kestä, vaan useinkin katkeaa, ja yhdistävän sillan asemesta muodostuu joskus oveton seinä puolueen ja puolueeseen kuulumattomien joukkojen välille maaseudulla.

PERUSTEHTÄVÄNÄ ON LUODA PUOLUEEN YMPÄRILLE AKTIIVIJOUKKO TALONPOJISTA

Sen vuoksi meidän puolueemme perustehtävänä maaseudulla on luoda satoja tuhansia talonpoikia käsittävä puolueeseen kuulumaton aktiivijoukko, joka voi yhdistää puolueen kymmeneen miljooniin työtätekeviin talonpoikiin. Toverit! **Joko** me muodostamme tällaisen aktiivijoukon ja siten nostamme puolueemme aseman maaseudulla samalle tasolle kuin se on kaupungissakin, ja silloin eivät mitkään kysymykset eivätkä mitkään vaikeudet ole peloittavia; **tahi** me emme muodosta tällaista aktiivijoukkoa, ja silloin koko työmme maaseudulla tulee ontumaan kummallakin jalallaan. Siinä on koko työmme painopiste nykyään. Ilman tällaista, välttämättä lukuisaa ja välttämättä **todellisista** talonpojista kokoonpantua aktiivijoukkoa meidän puolueemme on tuomittu maaseudulla kroonilliseen kivuloiisuuteen. Tämä tehtävä on tietenkin vaikea, eikä tuollaista aktiivijoukkoa voida muodostaa yhdessä vuodessa. Mutta se pitää muodostaa, ja mitä pikemmin alamme sitä muodostaa, sitä parempi.

ON ELVYTETTÄVÄ NEUVOSTOT

Mutta miten tämä aktiivijoukko on muodostettava? Miten tämä tehtävä saadaan ratkaistuksi? Jos luullaan, että se voidaan saada aikaan suullisella propagandalla tai kirja kädessä, niin ollaan pahasti harhassa. Puolueeseen kuulumattoman aktiivijoukon laaja kerros voidaan muodostaa talonpojista puolueen ympärille vain maaseudun käytännöllisten tarpeiden tyydyttämiseksi suoritettavan joukkotyön kulussa, maaseudulla suoritettavan laajan neuvostorakennustyön kulussa, saamalla talonpoikaisto mukaan kunnan, piirin, kihlakunnan ja läänin hallintoasioiden hoitoon. Neuvostot on elvytettävä, nostettava ne jaloilleen ja saatava Neuvostoihin mukaan kaikki talonpoikaiston parhaat ainekset—sellainen on se tie, jota kulkemalla voidaan muodostaa laaja aktiivijoukko puolueettomista talonpojista.

Lenin sanoi, että Neuvostot ovat työläisten ja talonpoikien liiton elin, työläisten toteuttaman talonpoikien johtamisen elin. Ja jos me siis haluamme saada aikaan sen, ettei työtätekevän talonpoikaiston poliittinen aktiivisuus luisu pois työläisten johdon alta, niin meidän on ryhdyttävä kaikkiin toimenpiteisiin saadaksemme talonpoikaiston mukaan Neuvostoihin, elvyttääksemme Neuvostot ja nostaaksemme ne jaloilleen sekä suunnataksemme talonpoikaiston poliittisen aktiivisuuden välttämättä maan hallitsemiseen. Vain tällaisen työn kulussa talonpoikaisto voi antaa puolueeseen kuulumattoman aktiivijoukon lukuisia kaadereita. Vain tällaisesta aktiivijoukosta puolue voi valikoida puolueeseen kymmeniä tuhansia jäseniä maaseudulla.

ON MUUTETTAVA SUHTAUTUMISTA TALONPOIKAISTOON

Mutta Neuvostojen elvyttämiseksi on kaiken muun lisäksi välttämätön vielä eräs ehto. Sitä varten on muutettava perinpohjin itse suhtautumista talonpoikiin. Entä mitä tämä muutos merkitsee? Sitä, että kommunisti oppisi suhtautumaan puolueeseen kuulumattomaan kuin vertaiseensa. Sitä, ettei komennella, vaan kuunnellaan herkästi puolueettomien ääntä. Sitä, ettei ainoastaan opeteta puolueettomia, vaan myöskin otetaan heiltä oppia. Ja meillä on kyllä syytä oppia puolueettomilta. Kysymys puolueeseen kuuluvien ja siihen kuulumattomien keskinäisistä suhteista on käytännöllisen puoluetyömme mitä tärkein kysymys. Lenin määrittelee tämän keskinäissuhteen yhdellä sanalla: keskinäisluottamus. Mutta puolueeseen kuulumattoman talonpojan puolelta ei voi olla luottamusta siellä, missä häneen ei osata suhtautua kuin vertaiseensa. Sellaisissa tapauksissa syntyy luottamuksen asemesta epäluottamus, ja tällöin asia päättyy useinkin siihen, että puolueen ja puolueettomien välille muodostuu oveton seinä, puolue irtaantuu joukoista ja työläisten ja talonpoikain liitto muuttuu niiden eroksi.

GRUUSIAN KAPINAN OPETUKSET

Elävänä esimerkkinä tällaisesta asiainkäänteestä on äskettäin tapahtunut Gruusian kapina⁶⁷. Sanomalehdissämme kirjoitetaan lavastusmaisista esiintymisistä Gruusiassa. Se on totta, sillä yleensä kapina Gruusiassa oli keinotekoinen eikä mikään kansan kapina. Eräillä

paikkakunnilla menshevikkien kuitenkin onnistui saada osa talonpoikaisjoukkoja mukaan kapinaan sen vuoksi, että kommunistisella puolueella oli huono yhteys joukkoihin. Kuvaavaa on, että noilla paikkakunnilla on eniten kommunistisia voimia. Noilla paikkakunnilla on suhteellisesti paljon enemmän kommunisteja kuin muilla paikkakunnilla. Ja juuri siellä ihmiset eivät huomanneet, eivät kuulleet eivätkä nähneet, että talonpoikain keskuudessa on kuohuntaa, että talonpojat valmistautuvat johonkin, että he ovat tyytymättömiä, että tuota tyytymättömyyttä on kasautunut päivästä toiseen, mutta puolue ei tiennyt siitä mitään. Niillä paikkakunnilla, joilla on eniten kommunisteja, oltiin kaikkein eniten irtaantuneita puolueettoman talonpoikaiston mielialoista, ajatuksista ja toiveista. Siinä on kysymyksen olemus.

Miten tuo mahdolltomalta tuntuva asia saattoi tapahtua? Vain siksi, että kommunistit eivät osanneet suhtautua talonpoikiin leniniläisesti, että luottamuksen ilmapiirin asemesta he loivat keskinäisen epäluottamuksen ilmapiirin ja irroittivat siten puolueen puolueettomista talonpojista. On mielenkiintoista, että eräs Gruusian aktiivisimpia työntekijöitä selittää tämän mahdolltomalta tuntuvan asian johtuneen Neuvostojen heikkoudesta paikkakunnilla ja puolueen irtaantuneisuudesta puolueettomista joukoista. „Varmaa on“, sanoo hän, „että ensiarvoisen tärkeätä syytä, jonka vuoksi meiltä saattoi jäädä huomaamatta kehkeytyvä esiintyminen, on etsittävä Neuvostojen heikkoudesta paikkakunnilla“. Lenin sanoo, että Neuvostot ovat talonpoikaiston mielialojen varmin ilmapuntari ja osoitin. Ja juuri tuota ilmapuntaria ei kommunistisen

puolueen käsissä ollut Gruusian eräissä kihlakunnissa.

Toverit, Gruusian tapahtumia on pidettävä enteellisinä. Se, mikä tapahtui Gruusiassa, saattaa toistua koko Venäjällä, elleme me muuta perinpohjin suhtautumistamme talonpoikaistoon, elleme me luo täydellisen luottamuksen ilmapiiriä puolueen ja puolueeseen kuulumattomien välillä, elleme me kuuntele puolueettomien ääntä ja vihdoin elleme saa elvytetyksi Neuvostoja avataksemme tien talonpoikaiston työtätekevien joukkojen poliittiselle aktiivisuudelle.

Joko tahi: joko me pystymme saamaan aikaan oikean leniniläisen suhtautumisen puolueettomiin talonpoikiin suunnataksemme talonpoikaiston kasvavan poliittisen aktiivisuuden neuvostorakennustyön uomaan ja turvataksemme siten työläisten johdon talonpoikain suhteen; tahi me emme pysty sitä tekemään, ja silloin joukkojen poliittinen aktiivisuus suuntautuu Neuvostojen sivu, niiden ylitse ja purkautuu sellaisiksi rosvohyökkäyksiksi kuin on Gruusiassa tapahtunut kapina.

Siten on kysymys, toverit.

TALONPOIKAISTOON ON SUHTAUDUTTAVA HUOMAAVAISESTI

Sen kuvaamiseksi, kuinka kylmäkiskoisesti joskus suhtaudutaan talonpoikiin, on sanottava muutama sana uskonnonvastaisesta propagandasta. Joskus eräät toverit pitävät talonpoikia materialisti-filosofoina, luullen, ettei tarvitse muuta kuin pitää luonnontieteellinen esitelmä, jotta saataisiin maamies vakuuttuneeksi siitä, ettei jumalaa ole olemassa. He eivät useinkaan käsitä

sitä, että maamies katselee jumalaa isännän silmin, s.o. toisinaan maamies kääntäisi mielellään selkänsäkin jumalalle, mutta häntä vaivaavat usein epäilykset: „mutta kuka sen tietää, ehkä jumala tosiaankin on olemassa; eiköhän lie parasta olla mieliksi sekä kommunistille että jumalalle, jotta talous olisi paremmassa turvassa“. Ken ei ota huomioon tätä talonpojan psykologian erikoisuutta, hän ei ole ymmärtänyt mitään puolueen jäsenten ja puolueettomien keskinäistä suhdetta koskevassa kysymyksessä, hän ei ole ymmärtänyt sitä, että uskonnonvastaisen propagandan kysymyksissä vaaditaan varovaista suhtautumista vieläpä talonpojan ennakkoluuloihinkin.

PUOLUEEN PERUSTEHTÄVÄT

Olemme siis tulleet seuraaviin johtopäätöksiin:

1) Puoluetyön peruspuutteellisuutena maaseudulla on laajan puolueettoman talonpoikaisen aktiivijoukon puuttuminen puolueen ja kymmenien miljoonien puolueeseen kuulumattomien talonpoikien välillä.

2) Puolueen lähimpänä tehtävänä on muodostaa maaseudulla puolueen ympärille tämä aktiivijoukko, josta puolue voisi ammentaa uusia voimia.

3) Tällainen aktiivijoukko voidaan muodostaa ainoastaan siten, että elvytetään Neuvostot ja saadaan talonpoikaisto mukaan maan hallintoasioiden hoitoon.

4) Neuvostojen elvyttämiseksi on muutettava perinpohjin suhtautumista puolueettomiin talonpoikiin, luovuttava komentelemisesta ja saatava aikaan keskinäisen luottamuksen ilmapiiri puolueen jäsenten ja puolueeseen kuulumattomien välillä.

Sellaisia ovat puolueen tehtävät.

TYÖEHDOT

Onko näiden tehtävien toteuttamiselle olemassa suotuisia ehtoja? On ehdottomasti. Sellaisia ehtoja — tarkoitan tärkeimpiä niistä — on kolme.

Ensinnäkin. Maalaisköyhälistön kasvava poliittinen aktiivisuus. On kiinnitettävä huomiota eräisiin maatalouden kehityksen erikoisuuksiin. Samaan aikaan kun teollisuuden kehitys liittää työläisiä lujasti yhteen, tekee lopun työväenluokan hajaantumisesta ja tekee työväenluokasta jälleen ehjän kokonaisuuden, niin maaseudulla päinvastoin maatalouden kehitys johtaa talonpoikaiston hajoamiseen ja jakautumiseen, kahden leirin muodostumiseen: kulakkien leirin, jotka pyrkivät valtaamaan haltuunsa maaseudun hallitsevat asemat, ja kulakkia vastaan liittolaisia etsivän köyhälistön leirin muodostumiseen. Epäilemätöntä on, että Neuvostojen elpyminen avaa tien maalaisköyhälistön kasvavalle aktiivisuudelle, jotta voidaan muodostaa työläisten johtama yhteisrintama kulakin, keinottelijan ja koronkiskurin puristusta vastaan.

Toiseksi. Paikallisen budjetin muodostaminen Neuvostojen elvyttämisen aineellisena perustana. Sanomattakin on selvää, että budjettia sekä verojen kantoa ja käyttöä koskevilla kysymyksillä on talonpoikaistolle ensiarvoisen tärkeä merkitys. Tämän vuoksi talonpoikaiston osallistuminen neuvostorakennustyöhön saa nyt paljon ajankohtaisemman merkityksen kuin koskaan aikaisemmin.

Kolmanneksi. Neuvostovallan ajoissa antama apu maamme nälänhätää kärsiville seuduille. Epäilemätöntä on, että tämä apu on luonut talonpoikain keskuudessa

luottamuksen ilmapiirin Neuvostovaltaa kohtaan. Tuskin tarvitsee todistella, että tämä ilmapiiri helpottaa Neuvostojen elvyttämistä.

YHTEYDEN SÄILYTTÄMINEN PUOLUEESEEN KUULUMATTOMIEN MILJONAISTEN JOUKKOJEN KANSSA — SE ON PÄÄASIA

Siis meillä on ei vain puolueemme tunnettuja lähimpiä tehtäviä maaseudulla, vaan myöskin useita suotuisia ehtoja, jotka helpottavat näiden tehtävien täyttämistä. Nyt on kysymys siitä, että käydään yksissä miehin toteuttamaan näitä tehtäviä.

Tämän yhteydessä on muistettava ne Leninin kuolemattomat sanat, että meidän puolueemme voima on elävän yhdyssiteen säilyttämisessä puolueen ja miljoonaisten puolueettomien joukkojen välillä, että mitä todellisempaa on tämä yhteys, sitä vankempia ovat meidän saavutuksemme. Hän lausui nuo sanat puolueemme XI edustajakokouksessa. Tässä ne ovat:

„Kansanjoukoissa me (kommunistit. J. St.) olemme kuitenkin vain pisara meressä, ja me voimme hallita ainoastaan silloin, kun ilmaisemme oikein sen, mitä kansa ajattelee. Ilman sitä kommunistinen puolue ei voi johtaa proletariaattia eikä proletaatti voi viedä mukanaan joukkoja, ja koko koneisto hajoaa“*68.

„Pravda“ № 242,
lokakuun 23 pnä 1924

---

* Alleviivaus minun. J. St.

PUOLUEEN TEHTÄVISTÄ MAASEUDULLA

*Puhe VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa 69
lokakuun 26 pnä 1924*

Toverit! Koska edelliset toverit puhuivat riittävän yksityiskohtaisesti työstä maaseudulla, niin minun on rajoitettava muutamii huomautuksiin nykyisen ajankohdan erikoisuuksista.

Mitkä ovat nykyisen ajankohdan erikoisuudet talonpoikien aseman näkökannalta?

Ensimmäinen erikoisuus on se, että vanha pääoma, moraalinen pääoma, jonka me hankimme taistelussa talonpoikien vapauttamiseksi tilanherran vallasta, alkaa jo kulua loppuun. Eräät toverit sanovat: „Minkähän vuoksi pidetään melua työstä talonpoikaiston keskuudessa? Mehän olemme jo monesti puhuneet talonpoikaistosta, me emme ole koskaan unohtaneet talonpoikia, — mistä sitten johtuu tämä melu talonpoikaistosta?“. Mutta nämä toverit eivät nähtävästi käsittä sitä, että se meidän puolueemme vanha moraalinen pääoma, jonka se hankki Lokakuun kaudella ja elintarvikeylijäämien luovutusvelvollisuuden lakkauttamisen kaudella, on jo kulumassa loppuun. He eivät ymmärrä sitä, että nyt me tarvitsemme uutta pääomaa. Meidän on luotava puolueelle uusi pääoma uuden taiste-

lun oloissa. Meidän on valloitettava uudelleen puolellemme talonpoikaisto. Siitä on kysymys. Sen, että me autoimme maamiestä heittämään harteiltaan tilanherat ja saamaan maata, sen, että tehtiin loppu sodasta, että ei ole enää tsaaria ja että tsaarin mukana lakaisiin pois kaikki muutkin tsaristiset skorpionit, — kaiken tämän ovat talonpojat jo ehtineet unohtaa. Tällä vanhalla pääomalla ei nyt enää eletä kauan. Ken ei ole tätä ymmärtänyt, hän ei ole ymmärtänyt mitään uudesta tilanteesta, uuden talouspolitiikan uusista oloista. Me valloitamme uudelleen talonpoikaistoa puolellemme — siinä on meidän sisäisen tilanteemme ensimmäinen erikoisuus.

Mutta tästä seuraa, että uudet keskustelut talonpoikaistosta eivät ole suinkaan tarpeettomia, vaan vieläpä ne ovat jonkunverran myöhästyneetkin.

Toinen erikoisuus on siinä, että tänä kautena ovat muuttuneet meidän perusluokkamme — työläiset ja talonpojat, — niistä on tullut toisenlaisia. Aikaisemmin proletariaatti oli luokkahajaannuksen tilassa, pirstottu, ja talonpoikaiston kiihkeimpänä toivomuksena oli saada pidetyksi hallussaan tilanherroilta poisotetut maat ja voittaa sota tilanherroja vastaan. Niin oli aikaisemmin. Nyt ovat asiat toisin. Sotaa ei enää ole. Teollisuus kasvaa. Maatalous kehittyy. Nykyinen proletariaatti ei enää ole luokkahajaannuksen tilassa, vaan se on täysiveristä proletariaattia, jonka kulttuuritaso ja vaatimukset kasvavat päivästä toiseen. Mitä tulee talonpoikaistoon, niin se ei ole enää entinen, poljettu talonpoikaisto, joka pelkäsi menettävänsä maan ja oli valmis kaikkiin uhrauksiin pelastuakseen tilanherran vallasta. Se on uusi luokka, vapaa ja aktiivinen luokka,

joka on jo unohtanut tilanherran ja huolehtii nyt siitä, että saisi halpoja tavaroita ja voisi myydä viljansa mahdollisimman kalliista hinnasta. Sen luonteenomaisena piirteenä on kasvava poliittinen aktiivisuus. Nyt ei enää voida puhua siitä, että „puolue ottaa kaikesta selvän“, että „puolue järjestää kaiken kaikkien puolesta“. Tällaisia puheita eivät nykyään ymmärtäisi talonpojat ja sitä vähemmän työläiset. Nykyään on mentävä syvemmälle joukkoihin, nykyään on selvitettävä, selitettävä ja vakuutettava enemmän kuin aikaisemmin. Nyt on valloitettava uudelleen miljoonien puolueettomien luottamus ja varmistettava tämä luottamus organisaatorisesti, ennen kaikkea Neuvostojen kautta. Sitä vaatii joukkojen kasvanut poliittinen aktiivisuus.

Mutta eivät ainoastaan luokat ole muuttuneet. On muuttunut myöskin taistelutanner, sillä siitä on tullut toisenlainen, kokonaan toisenlainen. Mistä aikaisemmin kiisteltiin? Tarvitaanko elintarvikeyliäämien luovutusvelvollisuutta vai eikö tarvita? Vielä aikaisemmin oli kysymys siitä, tarvitaanko tilanherraa vai eikö tarvita? Nykyään nämä kysymykset on jo ratkaistu, sillä nyt ei ole enää tilanherraa eikä elintarvikeyliäämien luovutusvelvollisuutta. Nykyään ei ole kysymys tilanherrasta eikä elintarvikeyliäämien luovutusvelvollisuudesta, vaan viljan hinnasta. Tämä on aivan uusi taistelutanner, erittäin laaja ja monimutkainen taistelutanner, joka vaatii vakavaa tutkimista ja vakavaa taistelua. Nykyään ei kysymys ole edes veroista, sillä maamies maksaisi veronsa, jos viljan hinnat olisivat „kyllin korkeat“ ja jos kankaiden ja muiden kaupunkituotteiden hinnat olisivat „kyllin“ alhaiset.

Nykyään on tärkeimpänä kysymyksenä markkinat sekä kaupunkitavarain ja maataloustuotteiden hintakysymys.

Homelin läänikomitean sihteeri kirjoittaa Keskuskomitealle:

„Kolmessa kunnassa väestö kieltäytyi joukkomitassa hyväksymästä veroluettelosta. Verojen maksu tapahtuu kolme kertaa hitaammin kuin sen pitäisi tapahtua. Puolueettomien kuntakonferenssit, joita on pidetty, ovat olleet niin myrskyisiä, että eräät niistä on täytynyt sulkea, ja eräissä konferensseissa on tehty korjausehdotus: pyydetään keskusta alentamaan veroja ja korottamaan viljan hintoja. En tiedä, minkälainen tilanne vallitsee muissa lääneissä, mutta meidän läänimme tilanne ei ole niiden johtopäätöksien mukainen, jotka te (s.o. minä) esitätte viimeisessä suljetussa kirjeessänne. Työntekijäimme mieliala paikkakunnilla ei ole kehuttava. Maaseutu muistuttaa ärsytettyä mehiläispesää, kaikki puhuvat verosta ja viljan hinnoista“.

Samanlaisia tietoituksia on Keskuskomitea saanut Siperiasta, maamme kaakkoisosasta, Kurskin, Tulan, Nizhnyi Novgorodin ja Uljanovskin sekä muista lääneistä.

Kaikkien näiden tietoitusten ydinajatus on se, että meidän hintapolitiikkamme alkaa ahdistaa maamiestä ja hän haluaisi heikentää tai jopa heittää poisikin tämän hintapolitiikan toteuttamisen ne vipusimet, joita ilman meidän teollisuutemme ei voisi astua askeltakaan eteenpäin. On aivankuin talonpoika sanoisi meille: „te pelkääte alentaa kaupunkituotteiden hintoja alimpaan rajaansa, te pelkääte ulkomaisten

tavaroiden tulvaa ja sen vuoksi te olette luoneet kaikenlaiset tulliesteet, jotka suojaavat nuorta teollisuuttamme kilpailulta, mutta minulla ei ole mitään tekemistä teidän teollisuutenne kanssa, minä vaadin halpoja tavaroita, tulivatpa ne mistä hyvänsä“. Tai vielä: „te pelkääte korottaa viljan hintoja varoen työpalkan horjuttamista, siksi te olette keksineet kaikenlaiset hankintaelimet, säätäneet ulkomaankaupan monopolin ja muuta sellaista, mutta minulla ei ole mitään tekemistä teidän esteittenne ja vipusimienne kanssa, minä vaadin korkeita viljan hintoja“.

Sellainen on hintapolitiikan alalla käytävän taistelun ydinajatus.

Erittäin kuvaava tässä suhteessa on viime kapina Gruusiassa. Tuo kapina oli tietenkin lavastettu, mutta eräissä kihlakunnissa, etenkin Guurian kihlakunnassa, sillä oli ehdottomasti joukkoluonne. Mitä Guurian talonpojat vaativat? Halpoja tavaroita ja korkeita maissin hintoja. Guuria sijaitsee Lännen rajalla, se näkee ulkomaisten tavaroiden hintojen olevan halpoja meidän neuvostotavaroihimme verrattuna, ja se haluaisi, että meidän tavaroidemme hintoja alennettaisiin ainakin ulkomaisten hintojen tasalle tai että maissin hintoja korotettaisiin niin korkealle, että se turvaisi neuvostotavaroiden edullisen ostamisen. Siinä on Gruusiassa tapahtuneen Guurian kapinan taloudellinen perusta. Juuri tämän vuoksi tämä kapina on kuvaava uusille taisteluolosuhteille koko Neuvostomaassa. Juuri tämän vuoksi Gruusian kapinaa ei voida rinnastaa Tambovin kapinaan, jossa kysymys oli elintarvikeylijäämien luovutusvelvollisuuden poistamisesta eikä tehdasvalmisteiden ja maataloustuotteiden hinnoista.

Tämän markkinoilla ja maaseudulla tapahtuvan uuden taistelun innoittajia neuvostomaan hintapolitiikkaa vastaan ovat kulakit, keinottelijat ja muut neuvostovastaiset ainekset. Ne, nämä ainekset, pyrkivät irtaannuttamaan talonpoikaiston miljoonajoukot työväenluokasta ja kaivamaan siten pois maaperää proletariaatin diktatuurin alta. Tämän vuoksi meidän tehtävänämmä on eristää kulakit ja keinottelijat, temmata työtätekevä talonpoikaisto heistä irti ja saada se mukaan neuvostorakennustyöhön antaen siten ulospääsyn sen poliittiselle aktiivisuudelle. Me voimme tämän tehdä ja me jo teemme sitä, sillä talonpoikaiston työtätekevät joukot ja varsinkin köyhälistö ovat kiinnostettuja liitosta työläisten kanssa, proletariaatin diktatuurin säilyttämisestä ja siis myöskin niiden taloudellisten vipusimien säilyttämisestä, joiden varassa diktatuuri pysyy pystyssä.

Mitä tarvitaan tätä varten? Ennen kaikkea on pidettävä huolta siitä, että maaseudulla muodostettaisiin talonpojista puolueen ympärille lukuisat puolueetomat kaaderit, jotka voisivat yhdistää meidän puolueemme miljooniin talonpoikiin. Ilman tätä ei kannata edes puhuakaan talonpoikaiston tempaamisesta irti kulakeista ja keinottelijoista, kymmenien miljoonien talonpoikien voittamisesta ja varmistamisesta puolueen puolelle. Tämä tehtävä on tietysti vaikea. Mutta vaikeus ei voi olla meille voittamattomana esteenä. Maaseudulle on lähetettävä meidän solujemme avuksi satoja, ehkäpä tuhansiakin kokeneita, maaseutua tuntevia työntekijöitä (tässä ei ole kysymys lukumäärästä), jotka pystyvät nostattamaan ja luomaan puolueettomien talonpoikien aktiivijoukon. Tällöin on otettava

huomioon se talonpoikien luontainen epäluottamus kaupunkilaisväkeä kohtaan, jota yhä vieläkin on olemassa maaseudulla ja joka nähtävästi ei hälvene vielä piiankaan. Te tiedätte, millä tavalla talonpoika ottaa vastaan kaupungista saapuneen tulokkaan, varsinkin, jos hän on liian nuori: „kaupungista on taaskin tullut eräs tyhjäntoimittaja, eikä kai muuta varten kuin petkuttaakseen“. Tämä johtuu siitä, että talonpoika uskoo eniten siihen, joka itse hoitaa taloutta ja yleensä on perillä taloudesta. Juuri tämän vuoksi olen sitä mieltä, että meidän toimintamme keskiönä maaseudulla tulee olla itse talonpojista kokoonpannun aktiivijoukon muodostaminen, josta puolue voisi ammentaa uusia voimia.

Mutta miten tämä voidaan saada aikaan? Minun mielestäni tätä varten on ennen kaikkea elvytettävä Neuvostot. Neuvostojen työhön on saatava mukaan kaikki se, mikä on toimeliasta, rehellistä, aloittekykyistä ja valveutunutta, etenkin entiset puna-armeijalaiset, jotka ovat kaikkein valveutuneimpia, kaikkein aloittekykyisimpiä talonpoikia. Miksi juuri Neuvostojen työhön? Ensinnäkin siksi, että Neuvostot ovat valtaelimiä, ja työtätekevän talonpoikaiston saaminen mukaan maan hallitsemistyöhön on puolueen päiväjärjestyksessä oleva tehtävä. Toiseksi siksi, että Neuvostot ovat työläisten ja talonpoikien liiton elimiä, elimiä, joiden kautta työläiset johtavat talonpoikia, ja se, että työläiset johtavat talonpoikia, on nyt tarpeellisempaa kuin koskaan ennen. Kolmanneksi siksi, että Neuvostoissa laaditaan paikallinen budjetti, ja se on talonpoikaistolle päivänpolttava kysymys. Vihdoin siksi, että Neuvostot ovat talonpoikaiston mielialojen varmin

ilmapuntari, ja talonpoikaiston ääntä on ehdottomasti kuunneltava. Maaseudulla on muitakin erittäin tärkeitä puolueen ulkopuolella olevia järjestöjä, sellaisia kuin talonpoikaiskomiteat, osuuskunnat ja nuorisoliitot. Mutta on olemassa sellainen vaara, että nämä järjestöt saattavat visseissä olosuhteissa muuttua peliksi talonpoikain liitoiksi, jotka voivat irtaantua työläisistä. Ettei tätä tapahtuisi, on näiden järjestöjen toiminta yhdistettävä Neuvostoissa, joissa talonpoikien johtaminen työläisten taholta on turvattu itse Neuvostojen rakenteen perusteella. Juuri tämän vuoksi Neuvostojen elvyttäminen on ensiarvoisen tärkeä tehtävä juuri nyt, jolloin talonpoikain järjestöt kasvavat kuin sienet sateen jälkeen.

Äskettäin pidetyssä maaseutusolujen neuvottelukouksessa minä kehoitin tovereita arvostelemaan säälimättä puolueetyömme puutteellisuuksia maaseudulla*. Se herätti määrätynlaista tyytymättömyyttä. On näköjään olemassa sellaisia kommunisteja, jotka pelkäävät arvostelua eivätkä halua paljastaa työmme puutteellisuuksia. Se on vaarallista, toverit. Sanon enemmänkin: itsearvostelun tai puolueettomien taholta tulevan arvostelun pelko on nykyään kaikkein vaarallisin tauti. Sillä joko tahi: joko me tulemme itse arvostelemaan itseämme ja annamme puolueettomien arvostella työtämme,— ja silloin voidaan luottaa siihen, että meidän työmme edistyy maaseudulla; tahi me emme salli tällaista arvostelua,— ja silloin meitä tulevat arvostelemaan tapahtumat, sellaiset kuin kapinat

---

* Kts. tämä osa, s. 330—341. *Toim.*

Kronstadtissa, Tambovissa ja Gruusiassa. Minun mielestäni ensimmäistä laatua oleva arvostelu on suotavampaa kuin toista laatua oleva arvostelu. Juuri tämän vuoksi ei meidän pidä pelätä puolueen jäsenten ja vielä vähemmän puolueeseen kuulumattomien harjoittamaa arvostelua.

*Ensi kerran julkaistu kirjassa:
J. Stalin. Talonpoikaiskysymys.
M.—L., 1925*

KIRJOITUS „DYNAMO“ TEHTAAN PUNASEEN KIRJAAN

Toivon „Dynamo“ tehtaan työläisille, kuten myöskin koko Venäjän työläisille, että teollisuutemme kehittyisi korkealle, että proletaarien luku Venäjällä kohoaisi lähiaikoina 20—30 miljoonaan, että kollektiivinen talous maaseudulla alkaisi kukoistaa ja saattaisi vaikutuksensa alaiseksi yksilöllisen talouden, että korkealle kehittynyt teollisuus ja maaseudun kollektiivinen talous liittäisivät lopullisesti tehtaiden prolaarit ja peltojen muokkaajat yhdeksi sosialistiseksi armeijaksi...

7/XI-24

J. Stalin

*Ensi kerran julkaistu
„Pravda“ lehdessä № 152,
kesäkuun 4 p:nä 1930*

ENSIMMÄISELLE RATSUVÄKIARMEIJALLE

Tervehdys mainehikkaalle Ratsuväkiarmeijalle, Krasnovin ja Denikinin, Wrangelin ja Pilsudskin valkokaartilaisten legionien kauhulle!

Tervehdys Ratsuväkiarmeijan johtajille toveri Budjonnylle, talonpoikaissyntyiselle punaiselle kenraalille, ja toveri Voroshiloville, työläissyntyiselle punaiselle kenraalille!

Ratsuväkiarmeijan sotilaat! Teidän punaisilla lipuilanne on nelivuotisen kansalaissodan rintamalla saatujen uljaiden voittojen häipymätön maine. Viisivuotisjuhlaa viettäessänne teidän on vannottava, että pysytte uskollisina näille lipuille hautaan asti, että te täytätte kunnialla velvollisuutenne sosialistista isänmaata kohtaan, kun työväenluokan tahto kutsuu teidät uusiin taisteluihin kommunismin voiton puolesta.

Teidän *J. Stalin*

„KRESTJANSKAJA GAZETALLE“

TERVEHDYS „KRESTJANSKAJA GAZETALLE“,
TYÖLÄISTEN JA TALONPOIKAIN LIITON SUUREN ASIAN
USKOLLISELLE VARTIJALLE!

„Krestjanskaja Gazeta“! Muista kolme käskyä:

1) Varjele maaseutukirjeenvaihtajiasi kuin silmäterää — he ovat armeijasi;

2) Ota mahdollisimman luja yhteys kaikkein rehellisimpiin ja tietoisimpiin talonpoikiin, varsinkin entisiin puna-armeijalaisiin, — he ovat tukesi;

3) Kylvä totuutta maaseudulla ja julista koko maailmalle, julista herkeämättä, että talonpoikien vapautus on mahdoton ilman veljellistä liittoa työläisten kanssa, että työn voitto pääomasta on mahdoton ilman sitä, että työläiset johtavat talonpoikia.

J. Stalin

„Krestjanskaja Gazeta“ № 51,
marraskuun 17 pnä 1924

TROTSKILAISUUS VAIKO LENINISMI?

*Puhe Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston
kommunistiryhmän täysistunnossa
marraskuun 19 p:nä 1924*

Toverit! Kamenevin seikkaperäisen selostuksen jälkeen minulla on vähän sanottavaa. Sen vuoksi rajoitun paljastamaan eräitä taruja, joita Trotski ja hänen hengenheimolaisensa levittävät Lokakuun kapinasta, Trotskin osuudesta kapinassa, puolueesta ja Lokakuun valmistelusta j. n. e. Tässä yhteydessä kajoan myöskin trotskilaisuuteen omalaatuisena ideologiana, joka ei sovi yhteen leninisin kanssa, sekä puolueen tehtäviin Trotskin viimeisten kirjallisten esiintymisten yhteydessä.

I

TOSIASIOITA LOKAKUUN KAPINASTA

Ennen kaikkea Lokakuun kapinasta. Puolueen jäsenten keskuudessa levitetään voimaperäisesti sellaista huhua, että Keskuskomitea kokonaisuudessaan mukavastusti kapinaa vuoden 1917 lokakuussa. Tavallisesti kerrotaan, että lokakuun 10 päivänä, jolloin Keskuskomitea teki päätöksen kapinan järjestämisestä, Keskuskomitean enemmistö esiintyi ensin kapinaa vastaan,

mutta silloin Keskuskomitean istuntoon ryntäsi muka eräs työmies ja sanoi: „Te ratkaisette kysymyksen kapinaa vastaan, mutta minä sanon teille, että kapina tulee kuitenkin, kaikesta huolimatta“. Ja niinpä Keskuskomitea sitten näistä uhkauksista pelästyneenä otti uudelleen esille kysymyksen kapinasta ja hyväksyi päätöksen kapinan järjestämisestä.

Tämä ei ole tavallista huhupuhetta, toverit. Siitä kirjoittaa kirjassaan „Kymmenen päivää“ tunnettu John Reed, joka oli etäällä meidän puolueestamme eikä tietenkään voinut tuntea lokakuun 10 päivänä pidetyn salaisen kokouksemme historiaa ja joutui tämän vuoksi herrojen Suhanovien liikkeellelaskemien juorupuheiden onkeon. Sen jälkeen tätä juttua on kerrottu ja toistettu monissa trotskilaiden kynästä lähteneissä kirjasissa, muun muassa eräässä viimeisimmässä Lokakuuta käsittelevässä kirjasessa, joka on Syrkinin kirjoittama. Näitä huhupuheita pidetään voimaperäisesti yllä Trotskin viimeaikaisissa kirjallisissa esiintymisissä.

Tuskinpa tarvitsee todistella, että kaikki nämä ja muut niiden kaltaiset arabialaiset sadut eivät vastaa todellisuutta, että mitään sellaista ei Keskuskomitean istunnossa todellisuudessa tapahtunut eikä voinutkaan tapahtua. Tämän vuoksi me voisimme sivuuttaa nämä järjettömät huhupuheet: vähänkös sitä yleensä sepitetään juttuja oppositiolaisten tai puolueesta etäällä olevien ihmisten työhuoneissa. Sillä tavalla me olemme tosin menetelleetkin tähän saakka, emme ole kiinnittäneet huomiota esimerkiksi John Reedin virheisiin emmekä ole huolehtineet näiden virheiden korjaamisesta. Mutta Trotskin viime

esiintymisten jälkeen ei enää voida sivuuttaa näitä taruja, sillä näillä taruilla pyritään nyt kasvattamaan nuorisoa, ja onnettomuudeksi on tässä suhteessa jo saavutettu joitain tuloksiakin. Tämän vuoksi minun on esitettävä näiden järjettömien huhupuheiden vastapainoksi konkreettisia tosiasioita.

Otan esille puolueemme Keskuskomitean istunnon pöytäkirjat lokakuun 10 (23) päivältä vuonna 1917. Läsä ovat: Lenin, Zinovjev, Kamenev, Stalin, Trotski, Sverdlov, Uritski, Dzierzhynski, Kollontay, Bubnov, Sokolnikov ja Lomov. Käsitellään kysymystä päivän tilanteesta ja kapinasta. Keskustelun jälkeen äänestetään toveri Leninin esittämästä kapinapäätöslauselmasta. Päätöslauselma hyväksytään 10 äänellä 2 vastaan. On kai selvää: 10 äänellä kahta vastaan Keskuskomitea päätti ryhtyä välittömään käytännölliseen työhön kapinan järjestämiseksi. Tässä samassa istunnossa Keskuskomitea valitsee poliittisen keskuksen kapinan johtamista varten, nimittäen sen Poliittiseksi byrooksi, johon tulevat: Lenin, Zinovjev, Stalin, Kamenev, Trotski, Sokolnikov ja Bubnov.

Sellaisia ovat tosiasiat.

Nämä pöytäkirjat kumoavat kerralla useita taruja. Ne kumoavat tarun siitä, että Keskuskomitean enemmistö muka vastusti kapinaa. Ne kumoavat myöskin tarun siitä, että kapinakysymyksessä Keskuskomitea oli muka hajaannuksen partaalla. Pöytäkirjoista käy selväksi, että viipymättä aloitettavan kapinan vastustajat—Kamenev ja Zinovjev—tulivat kapinan poliittisen johtamisen elimeen rinnan kapinan kannattajain kanssa. Mistään hajaannuksesta ei ollut eikä voinutkaan olla kysymystä.

Trotski väittää, että Kamenevin ja Zinovjevin persoonassa meillä oli Lokakuussa puolueemme oikeistosivusta, miltei sosialidemokraatteja. Käsittämätöntä vain on: miten saattoi tapahtua niin, että puolue siinä tapauksessa vältti hajaannuksen; miten saattoi tapahtua niin, että erimielisyydet Kamenevin ja Zinovjevin kanssa kestivät vain muutaman päivän; miten saattoi tapahtua niin, että erimielisyyksistä huolimatta puolue asetti nämä toverit mitä tärkeimpiin tehtäviin, valitsi heidät kapinan poliittiseen keskukseseen j.n.e.? Puolueessa tunnetaan kyllin hyvin Leninin armottomuus sosialidemokraattien suhteen; puolue tietää, että Lenin ei olisi hetkeäkään suostunut pitämään puolueessa, ja vielä erittäin tärkeissä tehtävissä, mielialoiltaan sosialidemokraattisia tovereita. Miten on selitettävissä, että puolue vältti hajaannuksen? Se on selitettävissä siten, että erimielisyyksistä huolimatta nämä toverit olivat vanhoja bolshevikkeja, jotka seisovivat bolshevismin yhteisellä perustalla. Mikä oli tämä yhteinen perusta? Mielipiteiden yhteisyys peruskysymyksissä: Venäjän vallankumouksen luonteesta, vallankumouksen liikkeellepanevista voimista, talonpoikaiston merkityksestä, puoluejohdon perusteista j.n.e. Ilman tällaista yhteistä perustaa olisi hajaannus ollut kiertämätön. Hajaannusta ei tapahtunut ja erimielisyydet kestivät vain muutaman päivän sen vuoksi ja ainoastaan sen vuoksi, että Kamenev ja Zinovjev olivat leniniläisiä, bolshevikkeja.

Siirtykäämme nyt taruun Trotskin erikoisesta osuudesta Lokakuun kapinassa. Trotskilaiset levittelevät voimaperäisesti sellaisia juttuja, että Trotski oli Lokakuun kapinan innoittaja ja ainoa johtaja. Näitä juttuja

levittää erikoisen voimaperäisesti Trotskin teosten niinsanottu toimittaja Lenzner. Trotski itse, sivuuttaen järjestelmällisesti puolueen, puolueen Keskuskomitean ja puolueen Pietarin komitean sekä vaieten näiden järjestöjen johtavasta merkityksestä kapinassa ja nostaan itseään kiihkeästi etualalle Lokakuun kapinan keskeisimpänä persoonana, edistää tahtoen tai tahtomattaan juttujen levittämistä Trotskin erikoisesta osuudesta kapinassa. Minä en lainkaan kiellä Trotskin eittämättömän tärkeää osuutta kapinassa. Mutta minun on sanottava, ettei Trotskilla ollut eikä voinutkaan olla mitään erikoista osuutta Lokakuun kapinassa, että ollessaan Pietarin Neuvoston puheenjohtajana hän vain täytti vastaavien puolue-elinten tahtoa, jotka johtivat Trotskin jokaista askelta. Suhanovin tapaisista poroporvareista tämä kaikki saattaa näyttää omituiselta, mutta tosiasiat, konkreettiset tosiasiat vahvistavat tämän väitteen kokonaan ja täydellisesti oikeaksi.

Ottakaamme esille Keskuskomitean seuraavan istunnon pöytäkirjat lokakuun 16 (29) päivältä vuonna 1917. Läsnä ovat Keskuskomitean jäsenet sekä Pietarikomitean edustajat ja sotilasjärjestön, tehdaskomiteoiden, ammattiliittojen ja rautatieläisten edustajat. Keskuskomitean jäsenten ohella ovat läsnä: Krylenko, Shotman, Kalinin, Volodarski, Shljapnikov, Lacis y.m. Kaikkiaan 25 henkilöä. Käsitellään kapinakysymystä puhtaasti käytännölliseltä ja organisatoriselta kannalta. 20 äänellä kahta vastaan ja kolmen pidättäytyessä hyväksytään Leninin esittämä päätöslauselma kapinasta. Valitaan käytännöllinen keskus kapinan organisatorista johtamista varten. Ketkä tulevat tähän keskuksen? Tähän keskuksen valitaan viisi henkilöä:

Sverdlov, Stalin, Dzierzhynski, Bubnov ja Uritski. Käytännöllisen keskuksen tehtävänä on johtaa kaikkia kapinan käytännöllisiä elimiä Keskuskomitean toimintaohjeiden mukaan. Näin ollen tässä Keskuskomitean istunnossa tapahtui, kuten näette, jotain „kauheata“, s.o. käytännölliseen keskuksen, jonka tehtävänä oli kapinan johtaminen, ei jostain „kummallisesta syystä“ joutunut kapinan „innoittaja“, „päähenkilö“ ja „ainoa johtaja“ Trotski. Miten tämä sopii yhteen liikkeellä olevan mielipiteen kanssa Trotskin erikoisesta osuudesta? Eikö totta, tämä kaikki on hiukan „kummallista“, niinkuin Suhanov sanoisi tai niinkuin trotskilaiset sanoisivat. Mutta kuitenkin tässä ei ole oikeastaan mitään kummallista, sillä Trotskilla ei ollut eikä voinutkaan olla mitään **erikoista** osuutta enempää puolueessa kuin Lokakuun kapinassakaan, sillä hän oli verrattain uusi henkilö puolueellemme Lokakuun kaudella. Hän, samoin kuin muutkin vastuunalaiset työntekijät, oli vain Keskuskomitean ja sen elinten tahdon täytäntöönpanija. Ken tuntee bolshevikkien puoluejohdon mekaniikkaa, hän käsittää ilman erikoista vaihua, että muulla tavalla ei saattanutkaan olla: Trotskin ei olisi tarvinnut muuta kuin rikkoa Keskuskomitean tahtoa, niin hän olisi menettänyt mahdollisuuden vaikuttaa asiainkulkuun. Puheet Trotskin erikoisesta osuudesta ovat tarua, jota palvelusintoiset „puolue“-kuomat levittelevät.

Tämä ei tietenkään merkitse sitä, etteikö Lokakuun kapinalla ollut omaa innoittajaansa. Ei, sillä oli innoittajansa ja johtajansa. Mutta se oli Lenin eikä kukaan muu, se sama Lenin, jonka päätöslauselmat Keskuskomitea hyväksyi ratkaistessaan

kapinakysymyksen, se sama Lenin, jota maanalaisuus, vastoin Trotskin väitettä, ei estänyt olemasta kapinan todellisena innoittajana. On typerää ja naurettavaa yrittää nyt maanalaisuudesta jaarittelemisella hämätä sitä eittämätöntä tosiasiaa, että kapinan innoittajana oli puolueen johtaja V. I. Lenin.

Sellaisia ovat tosiasiat.

Otaksukaamme niin, sanotaan meille, mutta ei voida kieltää sitä, että Trotski tappeli hyvin Lokakuun kaudella. Niin, se on totta, Trotski tappeli todellakin hyvin Lokakuussa. Mutta Lokakuun kaudella tappelivat hyvin muutkin eikä vain Trotski, melko hyvin tappelivat vieläpä sellaisetkin ihmiset kuin vasemmistoeserrät, jotka olivat silloin bolshevikkien rinnalla. Yleensä minun on sanottava, että voitokkaan kapinan kaudella, jolloin vihollinen on eristetty ja kapina kasvaa, on helppo tapella hyvin. Sellaisina hetkinä tulee jälkeenjääneistäkin sankareita.

Mutta proletariaatin taistelu ei ole yhtämittaista hyökkäystä, yhtämittaista voittojen sarjaa. Proletariaatin taistelussa on myöskin koettelemuksensa ja tappionsa. Todellinen vallankumouksellinen ei ole se, joka on miehuullinen voitokkaan kapinan aikana, vaan se, joka osaten taistella hyvin vallankumouksen voitokkaan hyökkäyksen aikana osaa olla miehuullinen myös vallankumouksen perääntymisen kaudella, proletariaatin tappion kaudella, se, joka ei menetä malttiaan eikä jänistä vallankumouksen vastoinkäymisten sattuessa, vihollisen menestyksen sattuessa, se, joka ei joudu pakokauhun ja toivottomuuden valtaan vallankumouksen perääntymisen kaudella. Vasemmistoeserrät tappelivat melko hyvin Lokakuun kaudella

ja tukivat bolshevikkeja. Mutta kenpä ei tietäisi sitä, että nuo „urhoolliset“ soturit joutuivat pakokauhun valtaan Brestin kaudella, jolloin Saksan imperialismin hyökkäys saattoi heidät epätoivon ja hysterian tilaan. On hyvin surullista, mutta se on eittämätön tosiasia, että Trotskilla, joka tappeli hyvin Lokakuun kaudella, ei riittänyt miehuullisuutta Brestin kaudella, vallankumouksen tilapäisten vastoinkäymisten kaudella, pysyäkseen kyllin lujana tuona vaikeana hetkenä ja ollakseen seuraamatta vasemmistoeserrien jälkiä. Kiistämätöntä on, että ajankohta oli vaikea, täytyi olla erikoisen miehuullinen ja järkkymättömän rauhallinen, säilyttääkseen mielenmalttinsa, perääntyäkseen ajoissa, hyväksyäkseen ajoissa rauhan, viedäkseen proletaarisen armeijan pois Saksan imperialismin iskun alta, säilyttääkseen talonpoikaisreservit ja, saatuaan täten hengähdysketken, iskeäkseen sitten vihollista uusin voimin. Mutta sellaista miehuullisuutta ja vallankumouksellista kestävyyttä ei Trotskilla valitettavasti ollut tuona vaikeana hetkenä.

Trotskin mielestä proletaarisen vallankumouksen perusopetus on se, että „ei jänistetä“ Lokakuun aikana. Se ei pidä paikkaansa, sillä tähän Trotskin väitteeseen sisältyy vain osanen totuutta vallankumouksen opetuksista. **Koko** totuus proletaarisen vallankumouksen opetuksista sisältyy siihen, että „ei jänistetä“ enempää vallankumouksen hyökkäyksen päivinä kuin myöskään sen perääntymisen päivinä, jolloin vihollinen on saanut yliotteen ja vallankumous kärsii vastoinkäymisiä. Vallankumous ei rajoitu Lokakuuhun. Lokakuu on vain proletaarisen vallankumouksen alkua. On huono juttu, jos jänistetään nousevan kapinan

aikana. Mutta on vielä pahempi, jos jänistetään vallankumouksen vaikeiden koettelemusten aikana, vallanoton jälkeen. Vallan pitäminen käsissään vallankumouksen toisena päivänä on yhtä tärkeätä kuin vallan ottaminen. Kun Trotski jänisti Brestin kaudella, meidän vallankumouksemme raskaiden koettelemusten kaudella, jolloin asiat kehittyivät miltei vallan „luovuttamiseen“ asti, niin hänen pitäisi ymmärtää, että Kamenevin ja Zinovjevin lokakuunaikaisilla virheillä ei tässä ole mitään tekemistä.

Näin on asianlaita Lokakuun kapinaa koskevien tarujen suhteen.

II

PUOLUE JA LOKAKUUN VALMISTELU

Siirtykäämme nyt Lokakuun valmistelua koskevaan kysymykseen.

Kun on kuunnellut Trotskia, voisi luulla, että koko maaliskuu- ja lokakuun välisellä valmistelukaudella bolshevikkien puolue ei muuta tehnytkään kuin tallasi paikoillaan, että sitä raatelivat sisäiset ristiriidat ja että se häiritäisi kaikin tavoin Leniniä, ja että ellei olisi ollut Trotskia, niin on tietämätöntä, mihin Lokakuun vallankumous olisi päätynyt. On hiukan huvittavaa kuulla noita kummallisia puheita puolueesta Trotskilta, joka julistaa samassa „esipuheessaan“ III osaan, että „proletaarisen kumouksen perusväline on puolue“, että „ilman puoluetta, puolueen sivuitse, jättämällä puolue syrjään, puolueen korvikkeen avulla proletaarinen vallankumous ei voi voittaa“, ja tällöin ei itse allahkaan voi käsittää, miten meidän vallankumouk-

semme saattoi voittaa, kun „sen perusväline“ osoitautui kelvottomaksi ja „jättämällä puolue syrjään“ ei kuulemma ole minkäänlaista voiton mahdollisuutta. Mutta Trotski ei ensimmäistä kertaa tarjoile meille kummallisuuksia. Luultavaa on, että huvittavat puheet meidän puolueestamme kuuluvat Trotskin tavanomaisiin kummallisuuksiin.

Tarkastelkaamme lyhyesti Lokakuun valmistelun historiaa kausittain.

1) **Puolueen uuden suuntautumisen kausi (maalis—huhtikuu).** Tämän kauden tärkeimmät tosiasiat ovat:

- a) tsarismmin kukistaminen;
- b) Väliaikaisen hallituksen muodostaminen (porvariston diktatuuri);
- c) työväen ja sotilaiden edustajain Neuvostojen syntyminen (proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuri);
- d) kaksoisvalta;
- e) huhtikuun mielenosoitus;
- f) ensimmäinen valtapula.

Tämän kauden luonteenomainen piirre on se tosiasia, että rinnakkain, yhdessä, samaan aikaan on olemassa sekä porvariston diktatuuri että proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuri, jolloin viimemainittu suhtautuu luottamuksellisesti ensinmainittuun, uskoo sen rauhanpyrkimykseen, antaa vapaaehtoisesti vallan porvaristolle ja tekee näin ollen itsestään sen lisäkkeen. Vakavia selkkauksia kahden diktatuurin välillä ei vielä ole. Mutta sen sijaan on olemassa „yhteydenpitokomitea“⁷⁰.

Tämä oli mitä suurin murros Venäjän historiassa ja ennenkuulumaton käänne meidän puolueemme

historiassa. Vanha, ennen vallankumousta ollut hallituksen suoranaisen kukistamisen ohjelma oli selvä ja tarkoin määritelty, mutta se ei enää sopinut taistelun uusiin ehtoihin. Nyt ei voitu enää lähteä suoraan kukistamaan hallitusta, sillä se oli sidottu Neuvostoihin, jotka olivat puolustuskannan ajajain vaikutuksen alla, ja puolue olisi joutunut käymään ylivoimaista sotaa sekä hallitusta että Neuvostoja vastaan. Mutta ei voitu harjoittaa myöskään Väliaikaisen hallituksen tukemisen politiikkaa, sillä tuo hallitus oli imperiaalismin hallitus. Puolueen oli otettava uusi suunta uusissa taisteluoloissa. Puolue (sen enemmistö) lähti tähän uuteen suuntautumiseen tunnustellen. Se hyväksyi Neuvostojen harjoittaman Väliaikaisen hallituksen painostamisen politiikan rauhan kysymyksessä eikä ryhtynyt heti ottamaan askelta eteenpäin proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuuria koskevasta vanhasta tunnuksesta uuteen tunnukseen Neuvostojen vallasta. Tämän puolinaisen politiikan tarkoituksena oli antaa Neuvostojen huomata konkreettisissa rauhan kysymyksissä Väliaikaisen hallituksen todellinen imperialistinen luonne ja siten irtaannuttaa ne viimeainitusta. Mutta se oli syvästi virheellinen kanta, sillä se synnytti pasifistisia harhakäsityksiä, valoi vettä puolustuskannan ajajain myllyyn ja vaikeutti joukkojen vallankumouksellista kasvatusta. Minäkin olin silloin tällä virheellisellä kannalla yhdessä muiden puolue-tovereiden kanssa ja luovuin siitä täydellisesti vasta huhtikuun puolivälissä yhdyttyäni Leninin teeseihin. Tarvittiin uutta suuntautumista. Tämän uuden suuntautumisen antoi puolueelle Lenin kuuluisissa Huhtikuun teeseissään⁷¹. En ryhdy laajemmin selostamaan

näitä teesejä, sillä ne ovat tunnettuja kaikille. Oliko puolueella silloin erimielisyyksiä Leninin kanssa? Oli kyllä. Miten kauan näitä erimielisyyksiä oli? Korkeintaan kaksi viikkoa. Pietarin järjestön yleiskaupunkilainen konferenssi⁷² (huhtikuun jälkipuolisko), joka hyväksyi Leninin teesit, oli käännekohta puolueemme kehityksessä. Yleisvenäläinen huhtikuun konferenssi⁷³ (huhtikuun loppu) vain vei päätökseen koko Venäjän mitassa Pietarin konferenssin työn ja liitti puolueen yhtenäisen kannan ympärille yhdeksän kymmenesosaa puolueesta.

Nyt, seitsemän vuoden kuluttua, Trotski tuo ilmi vahingonilonsa bolshevikkien entisten erimielisyyksien johdosta kuvaten nuo erimielisyydet miltei kahden puolueen väliseksi taisteluksi bolshevismin sisällä. Mutta ensinnäkin Trotski tässä jumalattomasti liioittelee ja paisuttaa asiaa, sillä bolshevikkien puolue voitti nuo erimielisyydet järkkymättä vähääkään. Toiseksi, meidän puolueemme olisi kasti eikä vallankumouksellinen puolue, ellei se sallisi keskuudessaan mielipidevivahtuksia, ja onhan tunnettua, että erimielisyyksiä meillä oli aikaisemminkin, esimerkiksi III Duuman kaudella, mikä ei kuitenkaan häirinnyt puolueemme yhtenäisyyttä. Kolmanneksi, ei liene tarpeetonta kysyä, minkälainen oli silloin itsensä Trotskin kanta, joka nyt on niin vahingoniloinen bolshevikkien entisten erimielisyyksien johdosta? Trotskin teosten niinsanottu toimittaja Lenzner vakuuttaa, että Trotskin Amerikan kirjeet (maaliskuu) „täydellisesti ennakoivat“ Leninin „Kirjeet kaukaa“⁷⁴ (maaliskuu), joista tuli Leninin Huhtikuun teesien pohja. Hän sanoo kirjaimellisesti siten: „täydellisesti ennakoivat“.

Trotski ei väitä tällaista rinnastusta vastaan, vaan hyväksyy sen näköjään kiitollisena. Mutta ensinäkään Trotskin kirjeet „eivät lainkaan muistuta“ Leninin kirjeitä enempää hengen kuin johtopäätöstensäkään puolesta, sillä ne kuvastavat täydellisesti ja kokonaisuudessaan Trotskin bolshevisminvastaista tunnusta: „ilman tsaaria, mutta työväenhallitus“, tunnusta, joka merkitsee vallankumousta ilman talonpoikaistoa. Tullakseen tästä vakuuttuneeksi ei tarvitse muuta kuin lukea nämä kaksi kirjesarjaa. Toiseksi, miten siinä tapauksessa on selitettävissä se, että Lenin katsoi tarpeelliseksi tehdä rajat selviksi Trotskin kanssa heti seuraavana päivänä ulkomailta saapumisensa jälkeen? Kukapa ei tietäisi Leninin monesti lausumaa ajatusta, että Trotskin tunnus: „ilman tsaaria, mutta työväenhallitus“ on yritys „harpata talonpoikaisliikkeen yli, joka ei ole vielä elänyt aikaansa“, että tämä tunnus merkitsee „työväenhallituksen vallanvaltaamisleikkiä“ *?

Mitä yhteistä voi olla Leninin bolshevistisilla teoilla ja Trotskin bolshevisminvastaisella kaavalla „vallanvaltaamisleikkeineen“? Ja mistä ihmisille ilmaantuukin tuo halu rinnastaa mökkipahasta Mont Blanciin? Miksi Lenznerin piti uskalletusti lisätä meidän vallankumoustamme koskevien vanhojen tarujen kasaan vielä yksi taru siitä, että Trotskin Amerikan

---

* Kts. Lenin. Teokset, XX osa, sivu 104. Kts. myös selostuksia Pietarin yleiskaupunkilaisessa konferenssissa ja VSDTP(b):n Yleisvenäläisessä konferenssissa (vuoden 1917 huhtikuun puoliväli ja loppu).

kirjeet „ennakoivat“ Leninin tunnetut „Kirjeet kaukaa“ *?

Eipä suotta sanota, että palvelushaluinen karhu on vihollista vaarallisempi.

2) **Joukkojen vallankumouksellisen mobilisoinnin kausi (touko—elokuu).** Tämän kauden tärkeimmät tosiasiat ovat:

a) huhtikuun mielenosoitus Pietarissa ja kokoomushallituksen muodostaminen „socialistien“ osanotolla;

b) Venäjän tärkeimmissä keskuksissa pidetty vapumielenosoitus „demokraattisen rauhan“ tunnuksella;

c) kesäkuun mielenosoitus Pietarissa perustunnuksineen „Alas kapitalistiministerit!“;

d) kesäkuun hyökkäys rintamalla ja Venäjän armeijan tappiot;

---

* Tällaisten tarujen joukkoon kuuluvaksi on laskettava myös hyvin laajalle levinnyt juttu siitä, että Trotski on muka kansalaissodan rintamalla saavutettujen voittojen „ainoa“ tai „pääorganisaattori“. Totuuden nimessä minun on sanottava, toverit, että tuo juttu ei lainkaan vastaa todellisuutta. En suinkaan kiellä Trotskin tärkeää osuutta kansalaissodassa. Mutta minun on sanottava kaikella päättäväisyydellä, että meidän voittojemme organisaattorin suuri kunnia kuuluu maamme eturivin työläisten suulle kollektiiville — Venäjän Kommunistiselle puolueelle eikä yksityisille henkilöille. Ei liene tarpeetonta esittää muutamia esimerkkejä. Te tiedätte, että Neuvostotasavallan päävihollisina pidettiin Koltshakia ja Denikiniä. Te tiedätte, että meidän maamme hengähti vapaasti vasta sitten, kun oli saavutettu voitto näistä vihollisista. Ja historia osoittaa, että meidän sotajoukkomme nujersivat lopullisesti nämä molemmat viholliset, siis sekä Koltshakin että Denikinin, vastoin Trotskin suunnitelmia.

Päätelkää itse.

1) **Koltshakista.** Tämä tapahtuu kesällä 1919. Meidän sotajoukkomme hyökkäivät Koltshakia vastaan ja toimivat Ufan luona.

e) heinäkuun aseellinen mielenosoitus Pietarissa ja kadettiministerien eroaminen hallituksesta;

f) vastavallankumouksellisten sotajoukkojen tuominen rintamalta, „Pravdan“ toimituksen hävitys, vastavallankumouksen taistelu Neuvostoja vastaan ja Kerenskin johtaman uuden kokoomushallituksen muodostaminen;

g) puolueemme VI edustajakokous, joka antoi tunnuksen aseellisen kapinan valmistelusta;

h) vastavallankumouksellinen Valtakunnan neuvotelukokous ja yleislakko Moskovassa;

i) Kornilovin epäonnistunut hyökkäys Pietariin, Neuvostojen elpyminen, kadettien eroaminen ja „Direktorion“ muodostaminen.

Tämän kauden luonteenomaisena piirteenä on pidettävä kriisin kärjistymistä ja sen epävakaisen tasapainon rikkoutumista, joka aikaisemmin — hyvin tai huonosti — oli olemassa Neuvostojen ja Väliaikaisen hallituksen välillä. Kaksoisvalta kävi sietämättö-

---

Keskuskomitean istunto. Trotski ehdottaa hyökkäyksen pysäyttämistä Bielaja-joelle (Ufan luona) jättäen Uralin Koltshakin käsiin, sotajoukkojen erään osan poistamista Itärintamalta ja sen siirtämistä Etelärintamalle. Keskustellaan kiivaasti. Keskuskomitea ei suostu Trotskin ehdotukseen ollen sitä mieltä, että Koltshakin käsiin ei saa jättää Uralia tehtaineen ja rautatieverkostoineen, Uralia, jossa Koltshak voi helposti toipua, koota voimansa nyrkiksi ja ilmestyä uudelleen Volgalle, — ensin on karkoitettava Koltshak Uralin harjanteen taa, Siperian aroille, ja vasta sen jälkeen ryhdyttävä siirtämään voimia etelään. Keskuskomitea hylkää Trotskin suunnitelman. Trotski ilmoittaa eroavansa. Keskuskomitea ei hyväksy eronpyyntöä. Ylipäällikkö Vaetis, Trotskin suunnitelman kannattaja, eroaa toimestaan. Hänen tilalleen tulee uusi ylipäällikkö, Kamenev. Tästä hetkestä

mäksi kummallekin puolelle. „Yhteydenpitokomitean“ hatara rakennus elää viimeisiä päiviään. „Valtapula“ ja „ministerimylläkkä“ olivat silloin ajankohdan muotisanoja. Kriisi rintamalla ja rappiotila selustassa tekevät tehtävänsä voimistaen äärimmäisiä sivustoja ja puristaen kahdelta taholta puolustuskantaa ajavia sovittelijoita. Vallankumous mobilisoi voimiaan aiheuttaen vastavallankumouksen mobilisoinnin. Vastavallankumous hoputtaa puolestaan vallankumousta saaden aikaan vallankumouksellisen nousun uusia aaltoja. Kysymys vallan siirtymisestä uuden luokan käsiin tulee päivänkysymykseksi.

Oliko meidän puolueessamme silloin erimielisyyksiä? Oli kyllä. Mutta ne olivat luonteeltaan poikkeuksetta asiallisia, vastoin Trotskin vakuutteluja, joka yrittää löytää puolueessa „oikeisto“- ja „vasemmisto“-sivustan. Toisin sanoen ne olivat sellaisia erimielisyyksiä, joita ilman ei yleensä ole olemassa tarmokasta puolue-elämää eikä todellista puoluetoimintaa.

lähtien Trotski jää syrjään välittömästi osallistumisesta Itärintaman asioihin.

2) Denikinistä. Tämä tapahtuu syksyllä 1919. Hyökkäys Denikiniä vastaan ei onnistu. „Teräsrenkas“ Mamontovin ympärillä (Mamontovin retki) aivan ilmeisesti murtuu. Denikin valtaa Kurskin. Denikin lähenee Orelia. Trotski kutsutaan Etelärintamalta Keskuskomitean istuntoon. Keskuskomitea pitää tilannetta hälyyttävänä ja päättää lähettää Etelärintamalle uusia sotilastyöntekijöitä ja kutsua pois Trotskin. Uudet sotilastyöntekijät vaativat Trotskin „puuttumattomuutta“ Etelärintaman asioihin. Trotski jää syrjään välittömästi osallistumisesta Etelärintaman asioihin. Sotatoimet Etelärintamalla, aina siihen asti, kun valloitamme Donin Rostovin ja Odessan, tapahtuvat ilman Trotskia.

Yrittäköötä kumota nämä tosiasiat.

Trotski on väärässä väittäessään, että huhtikuun mielenosoitus Pietarissa aiheutti erimielisyyksiä Keskuskomitean sisällä. Keskuskomitea oli ehdottoman yksimielinen tässä kysymyksessä tuomitessaan erään toveriryhmän yrityksen vangita Väliaikainen hallitus hetkellä, jolloin bolshevikit olivat Neuvostoissa ja armeijassa vähemmistönä. Jos Trotski olisi kirjoittanut Lokakuun „historiaa“ todellisten asiakirjojen mukaan eikä Suhanovin mukaan, niin hän olisi tullut helposti vakuuttuneeksi väitteensä virheellisyydestä.

Trotski on kerrassaan väärässä väittäessään, että „Leninin aloitteesta“ tehty yritys mielenosoituksen järjestämiseksi kesäkuun 10 päivänä kohtasi Keskuskomitean „oikeisto“-jäsenten taholta syytöksen „seikkailusta“. Jos Trotski ei olisi kirjoittanut Suhanovin mukaan, niin hän olisi varmasti tietänyt, että kesäkuun 10 päivän mielenosoitus lykättiin Leninin täydellisestä suostumuksesta, minkä lisäksi Lenin puolusti tämän lykkäämisen välttämättömyyttä laajassa puheessaan tunnetussa Pietarin komitean istunnossa (kts. Pietarin komitean pöytäkirjat⁷⁵).

Trotski on aivan väärässä puhuessaan „traagillisista“ erimielisyyksistä Keskuskomitean sisällä heinäkuun aseellisen mielenosoituksen yhteydessä. Trotski yksinkertaisesti puhuu omiaan arvellessaan, että Keskuskomitean johtavan ryhmän eräiden jäsenten „piti nähdä, että heinäkuun tapahtumat olivat vahingollista seikkailua“. Trotski, joka ei silloin vielä kuulunut Keskuskomiteaamme ja oli vain meidän neuvostoparlamenttimiehenämme, saattoi tietysti olla tietämättäkin, että Keskuskomitea piti heinäkuun mielenosoitusta vain vihollisen tunnustelemisen keinona, että Keskuskomi-

tea (ja Lenin) eivät tahtoneet eivätkä aikoneetkaan muuttaa mielenosoitusta kapinaksi ajankohdalla, jolloin pääkaupungin Neuvostot olivat vielä puolustuskannan ajajien kannalla. Täysin mahdollista on, että joku bolshevikeista todellakin ruikutti heinäkuun tappion yhteydessä. Tiedän esimerkiksi, että eräät silloin vangituista bolshevikeista olivat valmiit jopa poistumaan meidän riveistämme. Mutta päätelmien tekeminen tästä eräitä henkilöitä, muka „oikeistolaisia“, muka Keskuskomitean jäseniä, vastaan on historian säädytöntä vääristelemistä.

Trotski on väärässä väittäessään, että kornilovilaisuuden päivinä puolueemme johtavien henkilöiden erään osan keskuudessa ilmeni pyrkimystä liittoon puolustuskannan ajajien kanssa, Väliaikaisen hallituksen tukemiseen. Puhe on tietysti niistä samoista muka „oikeistolaisista“, jotka eivät suo Trotskille unirauhaa. Trotski on väärässä, sillä on olemassa sellaisia asiakirjoja kuin puolueen silloinen Pää-äänenkannattaja, joka kumoaa Trotskin väitteet. Trotski vetoaa Leninin Keskuskomitealle kirjoittamaan kirjeeseen, jossa hän varoittaa tukemasta Kerenskiä. Mutta Trotski ei ymmärrä Leninin kirjeitä, niiden merkitystä ja tarkoitusta. Toisinaan Lenin menee kirjeissään tahallaan edelle nostaen etualalle ne mahdolliset virheet, joita voidaan tehdä, ja arvostelee niitä jo etukäteen varoittaakseen puoluetta ja suojellakseen sitä virheilta, ja toisinaan hän taas paisuttaa „pikkuasian“ tehden „kärpäsestä härkäsen“ samassa kasvatuksellisessa tarkoituksessa. Puolueen johtaja, varsinkin kun hän on maanalaisessa asemassa, ei voikaan menetellä toisin, sillä hänen on nähtävä taistelu-

tovereitaan pitemmälle ja hälyytettävä jokaisen mahdollisen virheen johdosta, vieläpä „pikkuasioidenkin“ johdosta. Mutta kun Leninin tällaisista kirjeistä (ja sellaisia kirjeitä hänellä on paljon) tehdään johtopäätös „traagillisten“ erimielisyyksien olemassaolosta ja pidetään ääntä sen johdosta, niin se merkitsee, ettei ymmärretä Leninin kirjeitä, ei tunneta Leniniä. Täten nähtävästi onkin selitettävissä se, että Trotski tekee toisinaan karkeita virheitä. Lyhyemmin sanoen: Kornilovin kapinan päivinä Keskuskomiteassa ei ollut minkäänlaisia, ei kerrassaan minkäänlaisia erimielisyyksiä.

Heinäkuun tappion jälkeen Keskuskomitean ja Leninin välillä todellakin syntyi erimielisyyttä Neuvostojen kohtaloa koskevassa kysymyksessä. Tunnettu on, että Lenin, haluten keskittää puolueen huomion kapinan valmistelemiseen Neuvostojen ulkopuolella, varoitti viehättymästä Neuvostoihin ollen sitä mieltä, että Neuvostot, jotka olivat puolustuskannan ajajain saastuttamia, olivat jo muuttuneet merkityksettömiksi. Keskuskomitea ja puolueen VI edustajakokous asettuivat varovaisemmalle kannalle päätellen, ettei ole perusteita pitää Neuvostojen elpymistä mahdollisena. Kornilovin kapina osoitti, että päätelmä oli oikea. Tällä erimielisyydellä ei muuten ollut aktuaalista merkitystä puolueelle. Myöhemmin Lenin tunnusti, että VI edustajakokouksen linja oli oikea. Mielenkiintoista on, että Trotski ei tarrautunut tähän erimielisyyteen eikä paisuttanut sitä „hivittäviin“ mittoihin.

Joukkojen vallankumouksellisen mobilisation keskiönä oleva yhtenäinen ja luja puolue — sellainen on kuva puolueemme tilasta tuona kautena.

3) **Rynnäkön järjestämisen kausi (syys — lokakuu).**
Tämän kauden tärkeimmät tapahtumat:

a) Demokraattisen neuvottelukokouksen koollekutsuminen ja ajatuksen romahtaminen liitosta kadettien kanssa;

b) Moskovan ja Pietarin Neuvoston siirtyminen bolshevikkien puolelle;

c) Pohjoisen alueen Neuvostojen edustajakokous⁷⁶ ja Pietarin Neuvoston päätös sotajoukkojen poissiirtämistä vastaan;

d) puolueen Keskuskomitean päätös kapinasta ja Pietarin Neuvoston Sotilaallisen vallankumouskomitean muodostaminen;

e) Pietarin varusväen päätös Pietarin Neuvoston aseellisesta tukemisesta ja Sotilaallisen vallankumouskomitean komissaarisysteemin järjestäminen;

f) bolshevististen aseellisten voimain hyökkäys ja Väliaikaisen hallituksen jäsenten vangitseminen;

g) vallan valtaaminen Pietarin Neuvoston Sotilaallisen vallankumouskomitean toimesta ja Kansankomissaarien Neuvoston muodostaminen Neuvostojen II edustajakokouksessa.

Tämän kauden luonteenomaisena piirteenä on pidettävä kriisin nopeaa kasvua, hallitsevien piirien täydellistä hämminkiä, eserrien ja menshevikkien eristämistä ja horjuvien ainesten siirtymistä joukoittain bolshevikkien puolelle. On pantava merkille vallankumouksen taktiikan eräs omalaatuinen erikoisuus tällä kaudella. Tämä erikoisuus on se, että vallankumous pyrkii ottamaan jokaisen tai miltei jokaisen askeleen hyökkäyksessään puolustuksen varjolla. Epäilemätöntä on, että kieltäytyminen sotajoukkojen pois-

viemisestä Pietarista oli tärkeä askel vallankumouksen hyökkäyksessä, mutta siitä huolimatta tuo hyökkäys suoritettiin Pietarin puolustuksen tunnuksella ulkoisen vihollisen mahdollista hyökkäystä vastaan. Epäilemätöntä on, että Sotilaallisen vallankumouskomitean muodostaminen oli vieläkin tärkeämpi askel hyökkäyksessä Väliaikaista hallitusta vastaan, mutta siitä huolimatta se suoritettiin sotilaspiirin esikunnan toiminnan neuvostovalvonnan järjestämisen tunnuksella. Epäilemätöntä on, että varuskunnan avoin siirtyminen Sotilaallisen vallankumouskomitean puolelle ja neuvostokomissaarien verkoston järjestäminen merkitsivät kapinan alkua, mutta siitä huolimatta vallankumous otti nämä askeleet Pietarin Neuvoston puolustamisen tunnuksella vastavallankumouksen mahdollisilta hyökkäyksiltä. Vallankumous ikäänkuin verhosi hyökkäystoimensa puolustuksen verholla, jotta olisi voinut sitä helpommin saada vaikutuspiiriinsä epäröivät ja horjuvat ainekset. Nähtävästi täten onkin selitettävissä tämän kauden puheiden, artikkelien ja tunnusten ulkonaisesti puolustusluonne, joilla sisäisen olemuksensa puolesta oli siitä huolimatta sangen hyökkäävä luonne.

Oliko Keskuskomitean sisällä tänä kautena erimielisyyksiä? Oli kyllä, eivätkä ne olleet vähäarvoisia. Puhuin jo erimielisyyksistä kapinakysymyksessä. Ne näkyvät täydellisesti Keskuskomitean pöytäkirjoissa lokakuun 10 ja 16 päiväältä. Siksi en ryhdy toistamaan jo aikaisemmin sanottua. Nyt on viivähdeävä kolmessa kysymyksessä: osallistuminen esiparlamenttiin, Neuvostojen osuus kapinassa ja kapinan määräaika. Tämä on sitäkin tarpeellisempaa, kun Trotski, pyrkiessään kiihkeästi nostamaan itsensä näky-

välle paikalle, on „vahingossa“ vääristeltyt Leninin kantaa kahdessa viimeisimmässä kysymyksessä.

Epäilemätöntä on, että erimielisyyksillä esiparlamenttia koskevassa kysymyksessä oli vakava luonne. Mikä oli esiparlamentin niinsanoakseni tarkoitusperä? Sen tarkoitusperänä oli auttaa porvaristoa työntämään Neuvostot taka-alalle ja laskemaan porvarillisen parlamentarismin perusta. Saattoiko esiparlamentti täyttää tuollaisen tehtävän muodostuneessa vallankumouksellisessa tilanteessa—se on toinen kysymys. Tapahumat osoittivat, että tuota tarkoitusperää oli mahdoton toteuttaa, ja itse esiparlamentti oli kornilovilaisuuden keskenen. Mutta epäilemätöntä on, että esiparlamenttia muodostaessaan menshevikit ja eserrät asettivat juuri sellaisen tarkoitusperän. Mitä olisi merkinnyt bolshevikkien osallistuminen esiparlamenttiin tällaisissa oloissa? Ei mitään muuta kuin proletaaristen joukkojen johtamista harhaan esiparlamentin todellisen olemuksen suhteen. Tästä pääasiassa johtuukin se kiihko, jolla Lenin kirjeissään ruoskii esiparlamenttiin osallistumisen kannattajia. Osallistuminen esiparlamenttiin oli epäilemättä vakava virhe.

Mutta olisi virheellistä luulla, kuten Trotski tekee, että osallistumisen kannattajat menivät esiparlamenttiin elimellisen työn tarkoituksessa, tarkoituksessa „johtaa työväenliike“ „sosialidemokratian uomaan“. Se on aivan väärin. Se ei ole totta. Jos se olisi totta, niin puolue ei olisi voinut „käden käänteessä“ korjata tuota virhettä poistumalla mielenosoituksellisesti esiparlamentista. Meidän puolueemme elinvoimaisuus ja vallankumouksellinen voima ilmenikin muun muassa siinä, että se korjasi tuokiossa tuon virheen.

Ja nyt sallikaa minun oikaista pieni epätarkkuus, joka on päässyt pujahtamaan Trotskin teosten „toimittajan“ Lenznerin mainintaan bolshevikkiryhmän istunnosta, jossa ratkaistiin esiparlamenttia koskeva kysymys. Lenzner sanoo, että tässä istunnossa oli kaksi selostajaa—Kamenev ja Trotski. Se ei ole totta. Todellisuudessa selostajia oli neljä: kaksi esiparlamentin boikotoimisen puolesta (Trotski ja Stalin) ja kaksi siihen osallistumisen puolesta (Kamenev ja Nogin).

Vieläkin huonommin on Trotskin laita, kun hän koskettelee Leninin kantaa kapinan muotoa koskevassa kysymyksessä. Trotskin mukaan asia oli niin, että Leninin mielestä puolueen olisi pitänyt ottaa Lokakuussa valta „Neuvostosta riippumatta ja sen selän takana“. Arvostellen sitten tätä Leninin kontolle paneemaansa pötyä Trotski „huopaa ja soutaa“ päätyen lopulta armolliseen fraasiin: „Se olisi ollut virhe“. Tässä Trotski valehtelee Leninistä, hän vääristelee Leninin mielipidettä Neuvostojen merkityksestä kapinassa. Voitaisiin esittää kokonainen röykkiö asiakirjoja, jotka puhuvat siitä, että Lenin ehdotti vallanottoa Neuvostojen **kautta**, Pietarin tai Moskovon Neuvoston kautta, eikä Neuvostojen **selän takana**. Miksi Trotskille oli tarpeen tuo enemmän kuin kummallinen tarina Leninistä?

Paremmiin ei ole Trotskin laita silloinkaan, kun hän „erittelee“ Keskuskomitean ja Leninin kantaa kapinan aikaa koskevassa kysymyksessä. Puhuessaan lokakuun 10 p:nä pidetystä Keskuskomitean kuuluisasta istunnosta Trotski väittää, että tässä istunnossa „tehtiin päätös siinä mielessä, että kapinan on tapahduttava viimeistään lokakuun 15 p:nä“. Siis Keskus-

komitea määräsi kapinan lokakuun 15 päiväksi, mutta sitten itse rikkoi tuon päätöksen lykkäämällä kapinan määräajan lokakuun 25 päiväksi. Onko se totta? Ei, se ei ole totta. Keskuskomitea teki tänä kautena vain kaksi päätöstä kapinasta — lokakuun 10 p:nä ja lokakuun 16 p:nä. Luemme nämä päätöslauselmat.

Lokakuun 10 p:nä tehty Keskuskomitean päätöslauselma:

„Keskuskomitea toteaa, että niin Venäjän vallankumouksen kansainvälinen asema (laivaston kapina Saksassa äärimmäisenä ilmauksena yleismaailmallisen sosialistisen vallankumouksen kasvamisesta koko Euroopassa sekä rauhan * solmiamisen vaara imperialistien kesken vallankumouksen tukahduttamiseksi Venäjällä) kuin sotilaallinen tilannekin (Venäjän porvariston sekä Kerenskin ja Kump. ilmeinen päätös Pietarin luovuttamisesta saksalaisille) sekä myös proletaarisen puolueen saama enemmistö Neuvostoissa — kaikki tämä yhdessä talonpoikaikapinan kanssa ja kansanluottamuksen kääntyessä meidän puolueitamme kohtaan (vaalit Moskovassa), vihdoin toisen Kornilovin kapinan ilmeinen valmistelu (sotajoukkojen vieminen pois Pietarista, kasakkain tuominen Pietarin lähistölle, Minskin ympäröiminen kasakoilla j.n.e.) — kaikki tämä asettaa päiväjärjestykseen aseellisen kapinan.

Todeten siis, että aseellinen kapina on kiertämätön ja täydellisesti kypsä, Keskuskomitea kehoittaa kaikkia puoluejärjestöjä pitämään tätä ohjeenaan ja tältä näkökulmalta käsittelemään ja ratkaisemaan kaikki käytännölliset kysymykset (Pohjoisen alueen Neuvostojen edustajakokouksen kysymykset, kysymykset sotajoukkojen poistamisesta Pietarista, moskovaalaisten ja minskiläisten esiintymisestä j.n.e.)⁷⁷.

Keskuskomitean vastuunalaisten työntekijäin kanssa pitämän neuvottelukokouksen päätöslauselma lokakuun 16 p:nä:

* Ilmeisesti pitäisi olla „erillisrauhan“. J. St.

„Kokous hyväksyy ja kannattaa täydellisesti Keskuskomitean päätöslauselmaa sekä kehoittaa kaikkia järjestöjä ja kaikkia työläisiä ja sotilaita valmistautumaan kaikinpuolisesti ja mitä tarkkaimmin aseelliseen kapinaan, tukemaan Keskuskomitean tätä varten muodostamaa keskusta ja lausuu luottavansa täydellisesti siihen, että Keskuskomitea ja Neuvosto osoittavat ajoissa hyökkäykselle otollisen ajankohdan ja tarkoituksenmukaiset hyökkäyskeinot“⁷⁸.

Kuten näette, Trotskin muisti on pettänyt kapinan määrääjän ja Keskuskomitean kapinapäätöksen suhteen.

Trotski on aivan väärässä väittäessään, että Lenin aliarvioi neuvostolegaalisuuden, että Lenin ei ymmärtänyt sen seikan tärkeää merkitystä, että vallan ottaa Neuvostojen Yleisvenäläinen edustajakokous lokakuun 25 p:nä, ja että muka juuri sen vuoksi Lenin vaati vallan ottamista ennen lokakuun 25 päivää. Se ei ole totta. Lenin kehoitti ottamaan vallan ennen lokakuun 25 päivää kahdesta syystä. Ensiksikin siksi, että vastavallankumoukselliset saattoivat millä hetkellä hyvänsä luovuttaa Pietarin, mikä olisi herpaannuttanut kasvavan kapinan ja minkä vuoksi jokainen päivä oli kallis. Toiseksi siksi, että Pietarin Neuvoston tekemää virhettä, kun se avoimesti määräsi ja saattoi julkisuuteen kapinan määräpäivän (lokakuun 25.), ei voitu korjata muuten kuin todellisella kapinalla ennen tätä kapinan julkista määrääaikaa. Asia on niin, että Lenin piti kapinaa taitona, ja hän ei voinut olla tietämättä sitä, että vihollinen, joka oli saanut tietoonsa (Pietarin Neuvoston varomattomuuden vuoksi) kapinan määräpäivän, yrittää ehdottomasti valmistautua tänä päiväksi, minkä vuoksi oli välttämättömästi päästävä vihollisen edelle, s.o. aloitettava kapina ehdottomasti ennen julkista määrääaikaa. Tästä pääasiassa

johtuikin se kiihkaus, jolla Lenin kirjeissään suomi päivämäärän — lokakuun 25 päivä — fetishistejä. Tapahtumat osoittivat, että Lenin oli aivan oikeassa. Tunnettua on, että kapina aloitettiin ennen Neuvostojen Yleisvenäläistä edustajakokousta. Tunnettua on, että tosiasiallisesti valta otettiin ennen Neuvostojen Yleisvenäläisen edustajakokouksen avaamista, ja sitä ei ottanut Neuvostojen edustajakokous, vaan Pietarin Neuvosto, Sotilaallinen vallankumouskomitea. Neuvostojen edustajakokous vain otti vastaan vallan Pietarin Neuvostolta. Juuri tämän vuoksi Trotskin pitkät puheet neuvostolegaalisuuden merkityksestä ovat aivan tarpeettomia.

Porvarillista valtaa rynnäköivien ja kukistavien vallankumouksellisten joukkojen johdossa oleva toimelias ja voimakas puolue, — sellainen oli puolueemme tila tällä kaudella.

Siten on asia Lokakuun valmistelua koskevien tarujen suhteen.

III

TROTSKILAISUUS VAIKO LENINISMI?

Edellä me puhuimme puoluetta ja Leniniä vastaan suunnatuista taruista, joita Trotski ja hänen hengenheimolaisensa levittävät Lokakuun ja sen valmistelun suhteen. Me olemme paljastaneet ja kumonnet nuot tarut. Mutta herää kysymys: mitä varten Trotskille olivat tarpeen kaikki nämä tarut Lokakuusta ja Lokakuun valmistelusta, Leninistä ja Leninin puolueesta? Mitä varten tarvittiin Trotskin uusia kirjallisia esiintymisiä puoluetta vastaan? Mikä on näiden

esiintymisten ajatus, tarkoitus ja päämäärä nyt, jolloin puolue ei halua väitellä, jolloin puolueella on kädet täynnä lykkäystä sietämättömiä tehtäviä, jolloin puolueelle on tarpeen yksimielinen työ talouden kuntoonpalauttamiseksi eikä uusi taistelu vanhoista kysymyksistä? Mitä varten Trotskille oli tarpeen puolueen vetäminen taaksepäin, uusiin väittelyihin?

Trotski väittää, että kaikki tuo on välttämätöntä Lokakuun „tutkimiseksi“. Mutta eikö sitten Lokakuuta voida tutkia parhaamatta vieläkin kerran puoluetta ja sen johtajaa Leniniä? Mikä Lokakuun „historia“ se sellainen on, joka alkaa ja päättyy Lokakuun kapinan päätekijän maineen halventamisella, sen puolueen maineen halventamisella, joka järjesti ja vei läpi tuon kapinan? Ei, tässä ei ole kysymyksessä Lokakuun tutkiminen. **Sillä tavalla** ei Lokakuuta tutkita. **Sillä tavalla** ei Lokakuun historiaa kirjoiteta. Tässä on ilmeisesti toinen „ajatus“. Ja tämä „ajatus“ kaikesta päätellen on siinä, että kirjallisissa esiintymisissään Trotski tekee vielä erään (vielä erään!) yrityksen valmistella ehtoja leninismiin vaihtamiseksi salaa trotskilaisuuteen. Trotski tarvitsee „kipeästi“ puolueen ja sen kaaderien, jotka veivät läpi kapinan, maineen halventamista voidakseen sitten siirtyä puolueen maineen halventamisesta leninismiin maineen halventamiseen. Leninismiin maineen halventaminen taas on tarpeen trotskilaisuuden läpiajamiseksi „ainoana“, „proletaarisena“ (leikki pois!) ideologiana. Tämä kaikki tehdään tietenkin (tietenkin!) leninismiin lipun alla, että läpiajamisprosessi tapahtuisi „mahdollisimman kivuttomasti“.

Siinä on Trotskin viimeisimpien kirjallisten esiintymisten ydinajatus.

Siksi nuo Trotskin kirjalliset esiintymiset asettavat suoraan kysymyksen trotskilaisuudesta.

Siis, mitä on trotskilaisuus?

Trotskilaisuudessa on kolme erikoisuutta, jotka asettavat sen sovittamattomaan ristiriitaan leninisminkin kanssa.

Mitä ovat nämä erikoisuudet?

Ensiksi. Trotskilaisuus on „permanentin“ (keskeytymättömän) vallankumouksen teoria. Mutta mitä on permanentti vallankumous trotskilaisessa mielessä? Se on vallankumous ilman vähäväkisen talonpoikaiston huomioimista vallankumouksellisena voimana. Trotskin „permanentti“ vallankumous on, kuten Lenin sanoo, „hyppäämistä“ talonpoikaisliikkeen yli, „valtanvaltaamisleikkiä“. Miksi se on vaarallinen? Siksi, että sellainen vallankumous, jos sitä yritettäisiin toteuttaa, päätyisi kiertämättömään romahdukseen, sillä se repäisisi Venäjän proletariaatilta pois sen liittolaisen, s.o. vähäväkisen talonpoikaiston. Tästä johtuukin se taistelu, jota leninismi on käynyt trotskilaisuutta vastaan aina vuodesta 1905 asti.

Kuinka Trotski arvioi leninisminkin tämän taistelun näkökannalta? Hän pitää sitä teoriana, jolla on „vallankumousvastaisia piirteitä“. Mihin tuollainen äkäinen lausunto leninismistä perustuu? Siihen, että leninismi puolusti aikoinaan proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin aatetta ja sai aikaan tämän aatteen tunnustamisen.

Mutta Trotski ei rajoitu tähän äkäiseen lausuntoon. Hän menee pitemmälle väittäen, että: „Koko

leninismien rakennus on nykyään rakennettu valheelle ja väärennykselle ja kantaa itsessään oman hajoamisensa myrkyllisen lähteen“ (kts. Trotskin kirje Tshheidzelle vuonna 1913). Kuten näette, edessämme on kaksi vastakkaista linjaa.

Toiseksi. Trotskilaisuus on epäluottamusta bolshevistiseen puoluekantaisuuteen, sen yhtenäisyyteen, sen vihamielisyyteen opportunistisia aineksia kohtaan. Organisaatorisella alalla trotskilaisuus on teoriaa vallankumouksellisten ja opportunistien yhteiselämästä, heidän ryhmittymistään ja pikku ryhmistään yhden puolueen sisällä. Teille on varmaankin tunnettua Trotskin Elokuun blokin historia, jossa blokissa martovilaiset ja otzovistit, likvidaattorit ja trotskilaiset olivat keskenään onnellisessa yhteistyössä ja kuvittelivat olevansa „todellinen“ puolue. Tunnettua on, että tuo tilkku-„puolue“ piti päämääränään bolshevistisen puolueen hajoittamista. Missä olivat silloin „meidän erimielisyytemme“? Siinä, että leninismien mukaan proletaarisen puolueen kehittymisen takeena oli Elokuun blokin murskaaminen, kun taas trotskilaisuus piti blokkia „todellisen“ puolueen luomisen perustana.

Taaskin, kuten näette, kaksi vastakkaista linjaa.

Kolmanneksi. Trotskilaisuus on epäluottamusta bolshevismien johtajiin, yritys horjuttaa heidän arvovaltaansa, halventaa heidän mainettaan. En tiedä ainoatakaan toista virtausta puolueessa, joka voisi vetää vertoja trotskilaisuudelle leninismien tai puolueen keskuslaitosten johtohenkilöiden arvovallan horjuttamisen yrityksissä. Mitä maksaakaan esimerkiksi Trotskin „herttainen“ lausunto Leninistä, jonka Trotski

luonnehtii „kaiken Venäjän työväenliikkeessä olevan takapajuisen ammattimaiseksi hyväkseenkäyttäjäksi“ (kts. sama). Ja tämä ei ole likimainkaan „herttaisın“ kaikista Trotskin antamista „herttaisista“ lausunnoista.

Kuinka saattoi tapahtua, että Trotski, jolla oli harteillaan tuollainen iljettävä kuorma, osoittautui kuitenkin Lokakuun liikkeen aikana olevan bolshevikkien riveissä? Niin tapahtui siksi, että Trotski hylkäsi silloin (tosiasiallisesti hylkäsi) oman kuormansa, kätki sen kaappiin. Ilman tuota „operatiota“ olisi vakava yhteistyöskentely Trotskin kanssa ollut mahdotonta. Elokuun blokin teorian, s.o teorian yhtenäisyydestä menshevikkien kanssa, vallankumous oli jo lyönyt pirstoiksi ja heittänyt yli laidan, sillä minkälaisesta yhtenäisyydestä olisi voitu puhua silloin, kun bolshevikkien ja menshevikkien välillä oli käynnissä aseellinen taistelu? Trotskille ei jäänyt muuta keinoksi kuin tunnustaa tämän teorian kelpaamattomuus tosiasiaksi.

Sama epämiellyttävä juttu „tapahtui“ myös permanentin vallankumouksen teorian suhteen, sillä bolsheveikeista ei kukaan ajatellut vallan viipymätöntä valtaamista heti toisena päivänä helmikuun vallankumouksen jälkeen, eikä Trotski voinut olla tietämättä, että bolshevikit eivät salli hänen, Leninin sanoja käyttääkseni, „leikkiä vallan valtaamista“. Trotskille ei jäänyt muuta neuvoksi kuin tunnustaa bolshevikkien politiikka: taistelemineen vaikutusvallan puolesta Neuvostoissa, taistelemineen talonpoikaiston puolelleen voittamiseksi. Mitä tulee trotskilaisuuden kolmanteen erikoisuuteen (epäluottamus bolshevikkien johtajiin), niin kahden ensimmäisen erikoisuuden

ilmeisen romahduksen vuoksi sen oli luonnollisesti siirryttävä taka-alalle.

Saattoiko Trotski, jolla ei ollut takanaan vähääkään huomattavaa ryhmää ja joka tuli bolshevikkien luo poliittista armeijaa vailla olevana yksilönä, saattoiko hän tällaisen asiaintilan vallitessa olla piiloittamatta kuormaansa kaappiin ja olla lähtemättä bolshevikkien mukaan? Ei tietenkään!

Minkälainen opetus tästä seuraa? Yksi opetus: leninilaisten pitkäaikainen yhteistyöskentely Trotskin kanssa on mahdollinen vain sillä ehdolla, että hän hylkää täydellisesti vanhan kuormansa, että hän yhtyy täydellisesti leninismiin. Trotski kirjoittaa Lokakuun opetuksista, mutta hän unohtaa, että kaikkien muiden opetusten lisäksi on vielä eräs Lokakuun opetus, josta juuri puhuin ja jolla on trotskilaisuudelle ensiarvoinen merkitys. Trotskilaisuudelle ei olisi pahitteeksi huomioida myös tämä Lokakuun opetus.

Mutta tämä opetus on näköjään mennyt trotskilaisuuden suhteen turhaan. Asia on niin, että trotskilaisuuden vanha kuorma, joka Lokakuun liikkeen päivinä kätkettiin kaappiin, vedetään nyt menekin toivossa uudestaan päivänvaloon,—semminkin, kun markkinat meillä laajenevat. Epäilemätöntä on, että Trotskin uudet kirjalliset esiintymiset ovat yritys palata trotskilaisuuteen, „suoriutua“ leninismistä, ajaa läpi ja juurruttaa trotskilaisuuden kaikkia erikoisuuksia. Uusi trotskilaisuus ei ole pelkkää vanhan trotskilaisuuden kertaamista, vaan se on aika tavalla höyhennettyä ja rusikoitua, se on hengeltään verrattomasti lauhkeampaa ja muodoltaan kohtuullisempaa kuin vanha trotskilaisuus, mutta oleellisesti se epäilemättä säilyttää

vanhan trotskilaisuuden kaikki erikoisuudet. Uusi trotskilaisuus ei rohkene esiintyä leninismiä vastaan taistelevana voimana, vaan katsoo paremmaksi puuhailta leninisin yleisen lipun suojassa toimimalla leninisin tulkitsemisen ja parantamisen tunnuksella. Tämä sen vuoksi, että trotskilaisuus on heikko. Ei voida pitää sattumana sitä seikkaa, että uuden trotskilaisuuden esiintyminen sattui yhteen Leninin poistumisen kanssa. Leninin aikana se ei olisi rojhennut ottaa tuota uskallettua askelta.

Mitkä ovat uuden trotskilaisuuden luonteenomaiset piirteet?

1) „Permanentin“ vallankumouksen kysymyksessä. Uusi trotskilaisuus ei katso tarpeelliseksi puolustaa julkisesti „permanentin“ vallankumouksen teoriaa. Se „yksinkertaisesti“ toteaa, että Lokakuun vallankumous vahvisti täydellisesti „permanentin“ vallankumouksen ajatuksen. Tästä se tekee seuraavan johtopäätöksen: tärkeää ja hyväksyttävää leninismissä on se, mitä siinä on sodanjälkeiseltä kaudelta, Lokakuun vallankumouksen kaudelta, ja päinvastoin väärää ja kelpaamatonta leninismissä on se, mitä siinä oli ennen sotaa, ennen Lokakuun vallankumousta. Tästä johtuu trotskilaisten teoria leninisin jakamisesta kahteen osaan: sodan-edelliseen leninismiin, „vanhaan“, „kelpaamattomaan“ leninismiin proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin aatteineen, ja uuteen, sodanjälkeiseen, Lokakuun kauden leninismiin, jonka he aikovat sopeuttaa trotskilaisuuden vaatimuksiin. Tämä leninisin kahteen osaan jakamisen teoria on trotskilaisuudelle tarpeen ensimmäisenä, enemmän tai vähemmän „hyväksyttävänä“ askeleena, joka on välttämätön sitä varten, jotta

voitaisiin tehdä sille helpommaksi seuraavat askeleet taistelussa leninismiä vastaan.

Mutta leninismi ei ole eklektinen teoria, joka on liisteröity erilaisista aineksista ja joka suo mahdollisuuden hajoittaa itseään. Leninismi on vuonna 1903 syntynyt ehyt teoria, joka on käynyt läpi kolmen vallankumouksen koetuksen ja kulkee nyt eteenpäin koko maailman proletariaatin taistelulippuna.

„Bolshevismi“, sanoo Lenin, „on olemassa poliittisen ajatuksen suuntana ja poliittisena puolueena vuodesta 1903. Vain bolshevismien historia koko sen olemassaolon kaudelta voi selittää tyydyttävästi, miksi se saattoi luoda ja pitää yllä mitä vaikeimmissa olosuhteissa rautaisen kurin, joka on välttämätön proletariaatin voittoa varten“ (kts. XXV osa, s. 174).

Bolshevismi ja leninismi ovat yksi ja sama. Ne ovat saman asian kaksi eri nimitystä. Siksi leninismien kahteen osaan jakamisen teoria on leninismien hajoittamisen teoriaa, leninismien trotskilaisuuteen vaihtamisen teoriaa.

Sanomattakin on selvää, että puolue ei voi sietää tuota kummallista teoriaa.

2) **Puoluekantaisuuden kysymyksessä.** Vanha trotskilaisuus yritti horjuttaa bolshevistista puoluekantaisuutta teorialla (ja käytännöllä) yhtenäisyydestä menshevikkien kanssa. Mutta tämä teoria saattoi itsensä sellaiseen häpeään, että siitä ei haluta nykyään edes mainitakaan. Puoluekantaisuuden horjuttamiseksi nykyinen trotskilaisuus on keksinyt uuden, vähemmän häpeällisen ja melkein „demokraattisen“ teorian puolueen vanhojen kaaderien ja puolueen nuoren polven vastakkain asettamisesta. Trotskilaisuus ei tunnusta puolueemme yhtenäistä ja ehyttä historiaa. Trotski-

laisuus jakaa puolueemme historian kahteen eriarvoiseen osaan, lokakuun edelliseen ja lokakuun jälkeiseen osaan. Puolueemme historian lokakuun edellinen osa ei oikeastaan ole historiaa, vaan „esihistoriaa“, ei tärkeä tai ei ainakaan erikoisen tärkeä puolueemme valmistava kausi. Puolueemme historian lokakuun jälkeinen osa sensijaan on todellista, oikeata historiaa. Siellä — puolueemme „vanhat“, „esihistorialliset“, vähäpätöiset kaaderit. Täällä — uusi, todellinen, „historiallinen“ puolue. Tuskin tarvitsee todistella, että tuo puolueen historian originelli kaavio on puolueemme vanhojen ja uusien kaaderien välisen yhtenäisyyden horjuttamisen kaavio, bolshevistisen puoluekantaisuuden murtamisen kaavio.

Sanomattakin on selvää, että puolue ei voi sietää tuota kummallista kaaviota.

3) **Bolshevismin johtajia koskevassa kysymyksessä.** Vanha trotskilaisuus yritti halventaa Leninin mainetta enemmän tai vähemmän avoimesti, seurauksia pelkäämättä. Uusi trotskilaisuus menettelee varovaisemmin. Se pyrkii ajamaan vanhan trotskilaisuuden asiaa Leninin kehumisen varjolla, hänen ylistämisensä varjolla. Mielestäni kannattaa esittää eräitä esimerkkejä.

Puolue tuntee Leninin armottomana vallankumousmiehenä. Mutta puolue tietää myös, että Lenin oli varovainen, että hän ei pitänyt intoilijoista ja hillitsi usein lujalla kädellä terroriin viehättyviä, heidän joukossaan myös itse Trotskia. Trotski koskettelee tätä aihetta kirjassaan „Leninistä“. Mutta hänen kuvauksensa mukaan Lenin ei muuta tehnytkään kuin „jokaisessa sopivassa tilaisuudessa teroitti mieliin ajatusta terrorin kiertämättömydestä“. Syntyy sellainen

vaikutelma, että Lenin oli verenhimoisin kaikista verenhimoisista bolshevikeista.

Miksi Trotskille oli tarpeen tuo turha ja aivan perusteeton liioittelu?

Puolue tuntee Leninin esimerkillisenä puoluemiehenä, joka ei halua ratkaista kysymyksiä yksin, ilman johtavaa kollegiota, ilman valmistelua, ilman huolellista tunnustelua ja tarkastelua. Trotski koskettelee kirjassaan myös asian tätä puolta. Mutta hänellä ei synny kuvaa Leninistä, vaan jostain kiinalaisesta mandariinista, joka ratkaisee mitä tärkeimmät kysymykset työhuoneen hiljaisuudessa, mielijohteensa perusteella.

Haluatteko tietää, kuinka puolueemme ratkaisi kysymyksen Perustavan kokouksen hajoittamisesta? Kuulkaa, mitä Trotski siitä sanoo:

„Perustava kokous pitää tietysti hajoittaa, sanoi Lenin, mutta mitenkähän on vasemmistoeserrien laita?

Meitä kuitenkin rauhoitti suuresti Natanson vanhus. Hän pistäytyi luoksemme „neuvottelemaan“ ja sanoi heti ensi sanoikseen:

— Perustava kokous pitää nähtävästi hajoittaa voimalla.

— Oikein!—huudahti Lenin,—mikä on totta, niin se on totta!Mutta ovatko teikäläiset siihen suostuvaisia?

— Eräät meillä epäröivät, mutta luulen heidän loppujen lopuksi suostuvan, — vastasi Natanson“.

Sillä tavalla kirjoitetaan historiaa.

Haluatteko tietää, kuinka puolue ratkaisi kysymyksen Korkeimmasta sotaneuvostosta? Kuulkaa, mitä Trotski siitä sanoo:

„Ilman vakavia ja kokeneita sotilashenkilöitä me emme voi suoriutua tästä kaaoksesta,—sanoin minä

Vladimir Iljitshille joka kerta, kun olin käynyt esikunnassa.

— Se on nähtävästi totta. Kunpa eivät vain pettäisi...

— Pankaamme jokaisen rinnalle komissaari.

— Panemme kaksi, se on vieläkin parempi,— huudahti Lenin,— ja lujakätisiä. Eihän asia voi olla niin, ettei meillä löytyisi lujakätisiä kommunisteja.

Näin syntyi Korkeimman sotaneuvoston konstruktio“.

Sillä tavalla Trotski kirjoittaa historiaa.

Mitä varten Trotskille olivat tarpeen nämä arabialaiset sadut, jotka saattavat Leninin huonoon valoon? Puolueen johtajan V. I. Leninin ylistämiseksikö? Ei oikein siltä näytä.

Puolue tuntee Leninin aikakautemme suurimpana marxilaisena, syvällisenä teoretikkona ja mitä kokeimpana vallankumousmiehenä, jolle on vieras blanquilaiisuuden varjokin. Trotski koskettelee kirjassaan asian tätäkin puolta. Mutta hänen antamastaan kuvauksesta ei synny Lenin-jättiläinen, vaan jokin blanquilainen kääpiö, joka neuvoi puoluetta Lokakuun päivinä „ottamaan vallan omin käsin, Neuvostosta riippumatta ja sen selän takana“. Mutta minä jo sanoin, että tämä kuvaus ei vastaa todellisuutta hituistakaan.

Mitä varten Trotskille oli tarpeen tämä huutava... epätarkkuus? Eiköhän se ole yritys halventaa „hiukkasen“ Leninin mainetta?

Sellaisia ovat uuden trotskilaisuuden luonteenomaiset piirteet.

Miksi uusi trotskilaisuus on vaarallista? Siksi, että koko sisäisen olemuksensa puolesta trotskilaisuudella

on kaikki edellytykset tulla niiden ei-proletaaristen ainesten keskuksiksi ja kokoontumispaikaksi, jotka pyrkivät heikentämään ja hajoittamaan proletariaatin diktatuuria.

Entä edelleen?—kysytte te. Minkälaisia ovat puolueen lähimmät tehtävät Trotskin uusien kirjallisten esiintymisten johdosta?

Trotski esiintyy nykyään tarkoituksella halventaa bolshevismmin mainetta ja horjuttaa sen perustoja. Puolueen tehtävänä on **haudata trotskilaisuus aatteellisenä virtauksena.**

Puhutaan rankaisutoimenpiteistä oppositiota vastaan ja hajaantumismahdollisuudesta. Se on tyhjää puhetta, toverit. Meidän puolueemme on luja ja voimakas. Se ei salli minkäänlaisia hajaantumisia. Mitä tulee rankaisutoimenpiteisiin, niin vastustan niitä päätäväisesti. Me tarvitsemme nykyään laajakantoista aatteellista taistelua uudelleensyntyvää trotskilaisuutta vastaan emmekä rankaisutoimenpiteitä.

Me emme halunneet tätä kirjallista väittelyä emmekä pyrkineet siihen. Trotskilaisuus pakottaa meidät siihen leniniläisvastaisilla esiintymisillään. Mikäs siinä, me olemme valmiit, toverit.

LOKAKUUN VALLANKUMOUS JA VENÄLÄISTEN KOMMUNISTIEN TAKTIikka

Alkulause kirjaan „Tiellä Lokakuuhun“ 79

I

LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN ULKOINEN JA SISÄINEN TILANNE

Se suhteellinen helppous, jolla proletaarisen vallankumouksen Venäjällä onnistui murtaa imperialismin kahleet ja siten kukistaa porvariston valta, johtui kolmesta ulkopuolisesta seikasta.

Ensiksi siitä seikasta, että Lokakuun vallankumous alkoi aikana, jolloin kaksi imperialistista pääryhmää, englantilais-ranskalainen ja itävaltalais-saksalainen, kävi keskenään taistelua epätoivon vimmallä, hetkellä, jolloin näillä ryhmillä niiden kamppaillessa elämästä ja kuolemasta ei ollut aikaa eikä voimia kiinnittää vakavaa huomiota taisteluun Lokakuun vallankumousta vastaan. Tällä seikalla oli Lokakuun vallankumoukselle valtava merkitys, sillä se antoi tälle vallankumoukselle mahdollisuuden käyttää hyväkseen ankaria yhteentörmäyksiä imperialismin sisällä lujittaakseen ja järjestääkseen voimiaan.

Toiseksi siitä seikasta, että Lokakuun vallankumous alkoi imperialistisen sodan kestäessä, jolloin itse tapahtumain logiikka vei sodan näännyttämät ja rauhaa janoavat työtätekevät joukot proletaariseen vallankumoukseen ainoana ulospääsynä sodasta. Tällä seikalla oli Lokakuun vallankumoukselle mitä suurin merkitys, sillä se antoi tämän vallankumouksen käsiin voimakkaan asean, rauhan, teki sille helpommaksi neuvostovalankumouksen yhdistämisen vihatun sodan lopettamiseen ja hankki sille täten joukkomyötätunnon sekä Lännen työläisten että Idän sorrettujen kansojen keskuudessa.

Kolmanneksi siitä seikasta, että oli olemassa voimakas työväenliike Euroopassa ja että pitkäaikaisen imperialistisen sodan synnyttämä vallankumouksellinen kriisi kypsyi Lännessä ja Idässä. Tällä seikalla oli arvaamaton merkitys Venäjän vallankumoukselle, sillä se hankki tälle vallankumoukselle luotettavia liittolaisia Venäjän ulkopuolella sen taistelussa maailman imperialismia vastaan.

Mutta ulkopuolisten seikkojen lisäksi oli Lokakuun vallankumouksella vielä koko joukko sisäisiä suotuisia edellytyksiä, jotka helpottivat sen voittoa.

Tärkeimpinä näistä edellytyksistä on pidettävä seuraavia:

Ensiksi, Lokakuun vallankumouksella oli Venäjän työväenluokan valtavan enemmistön mitä aktiivisin kannatus.

Toiseksi, sitä kannatti ilmeisesti talonpoikaisköyhälistö ja sotilaiden enemmistö, jotka halusivat rauhaa ja maata.

Kolmanneksi, sen etunenässä, johtavana voimana oli sellainen kokenut puolue kuin bolshevikkien puolue, joka ei ollut voimakas ainoastaan kokemuksensa ja vuosien kuluessa luodun kurin puolesta, vaan myöskin laajojen yhteyksiensä vuoksi työtätekeviin joukkoihin.

Neljänneksi, Lokakuun vallankumousta vastassa olivat sellaiset verrattain helposti voitettavat viholliset kuin enemmän tai vähemmän heikko Venäjän porvaristo, talonpoikais-„mellakoiden“ kokonaan masentama tilanherrain luokka ja sodan kuluessa täysin vararikkoon joutuneet luokkasovinnon puolueet (menshevikkien ja eserrien puolueet).

Viidenneksi, sillä oli hallussaan nuoren valtion suunnattomat maa-alueet, joilla se voi vapaasti siirrellä voimiaan, peräänntyä, kun tilanne niin vaati, levähtää, kerätä voimia j.n.e.

Kuudenneksi, Lokakuun vallankumous saattoi taistelussaan vastavallankumousta vastaan luottaa siihen, että omassa maassa on riittävä määrä elintarpeita sekä poltto- ja raaka-aineita.

Näiden ulkopuolisten ja sisäisten seikkojen yhtyminen loi sen omalaatuisen tilanteen, joka määräävästi vaikutti Lokakuun vallankumouksen voiton suhteelliseen helppouteen.

Tämä ei tietenkään merkitse sitä, etteikö Lokakuun vallankumouksella olisi ollut heikkoja puoliaan ulkoisen ja sisäisen tilanteen kannalta katsoen. Mikä merkitys onkaan esimerkiksi sellaisella heikolla puolella kuin on Lokakuun vallankumouksen tunnettu yksinäisyys, sillä, että sen rinnalla ja naapurina ei ollut neuvostomaata, johon se olisi voinut nojautua? On ilmeistä, että tuleva vallankumous esimerkiksi Saksassa olisi tässä

suhteessa edullisemmassa asemassa, koska sillä tulee naapurinaan olemaan sellainen voimakas Neuvostomaa kuin meidän Neuvostoliittomme. Puhumattakaan sellaisesta Lokakuun vallankumouksen heikosta puolesta kuin proletaarisen enemmistön puuttuminen maassa.

Mutta nämä heikot puolet vain korostavat Lokakuun vallankumouksen sisäisten ja ulkopuolisten edellytysten edellämainitun omalaatuisuuden valtavaa merkitystä.

Tätä omalaatuisuutta ei saa hetkeksikään unohtaa. Se on erikoisesti muistettava tarkasteltaessa Saksan tapahtumia vuoden 1923 syksyllä. Se on erikoisesti muistettava Trotskin, joka summamutikassa rinnastaa Lokakuun vallankumouksen ja Saksan vallankumouksen sekä ruoskii hillittömästi Saksan kommunistista puoluetta sen todellisista ja luulotelluista virheistä.

„Venäjän“, sanoo Lenin, „oli vuoden 1917 konkreettisesti, historiallisesti varsin erikoislaatuisessa tilanteessa helppo alkaa sosialistinen vallankumous, kun sensijaan sen jatkaminen ja loppuunsaattaminen on Venäjälle vaikeampaa kuin Euroopan maille. Olen tullut jo vuoden 1918 alussa maininneeksi tästä seikasta, ja kaksivuotinen kokemus on sen jälkeen täysin osoittanut tämän käsityksen oikeaksi. Sellaisia erikoislaatuisia olosuhteita kuin: 1) neuvostovallankumouksen yhdistämisen mahdollisuus työläisiä ja talonpoikia tavattomasti uuvuttaneen imperialistisen sodan lopettamiseen, mikä tapahtui neuvostovallankumouksen ansiosta; 2) mahdollisuus käyttää jonkin aikaa hyväksi maailman imperialististen rosvojen kahden mahtavimman ryhmän kamppailua elämästä ja kuolemasta, mikä kamppailu esti niitä yhtymästä neuvostovihollista vastaan; 3) mahdollisuus kestää verrattain pitkä kansalaissota osittain maan jättiläismäisen laajuuden ja huonojen kulkuneuvojen vuoksi; 4) niin syvän porvarillis-demokraattisen vallankumousliikkeen ilmeneminen talonpoikaiston keskuudessa, että proletariaatin puolue otti vallankumoukselliset vaatimukset talonpoikien puolueelta (eserriltä, puolueelta, jonka

enemmistö suhtautui räikeän vihamielisesti bolshevismiin) ja toteutti ne heti, kiitos sen seikan, että proletariaatti oli vallannut valtiollisen vallan; — tällaisia erikoislaatuisia edellytyksiä ei Länsi-Euroopassa nyt ole, eikä tällaisten eikä tämäntapaisten edellytysten toistuminen ole varsin helppoa. Muun muassa juuri tämän vuoksi — muiden syiden lisäksi — on Länsi-Euroopan vaikeampi alkaa sosialistinen vallankumous kuin meidän“ (kts. XXV osa, s. 205).

Näitä Leninin sanoja ei saa unohtaa.

II

LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN KAHDESTA ERIKOISUUDESTA ELI LOKAKUU JA TROTSKIN TEORIA „PERMANENTISTA“ VALLANKUMOUKSESTA

Lokakuun vallankumouksella on kaksi erikoisuutta, joiden selittäminen on välttämätöntä ennen kaikkea siksi, että ymmärrettäisiin tämä vallankumouksen sisäinen tarkoitus ja historiallinen merkitys.

Mitkä nämä erikoisuudet ovat?

Ensiksi se seikka, että proletariaatin diktatuuri syntyi meillä valtana, joka muodostui proletariaatin ja talonpoikaiston työtätekevien joukkojen välisen liiton pohjalla proletariaatin johtaessa näitä joukkoja. Toiseksi se seikka, että proletariaatin diktatuuri lujittui meillä tuloksena sosialismin voitosta yhdessä maassa, kapitalistisesti vähän kehittyneessä maassa, kapitalismin säilyessä muissa, kapitalistisesti enemmän kehittyneissä maissa. Tämä ei tietysti merkitse sitä, etteikö Lokakuun vallankumouksella olisi muita erikoisuuksia. Mutta meille ovat tällä kertaa tärkeät juuri nämä kaksi erikoisuutta ei ainoastaan sen vuoksi,

että niissä kuvastuu selvästi Lokakuun vallankumouksen olemus, vaan myöskin siksi, että ne paljastavat erinomaisesti „permanentin vallankumouksen“ teorian opportunistisen luonteen.

Tarkastelkaamme lyhyesti näitä erikoisuuksia.

Kysymys kaupungin ja maaseudun pikkuporvariston työtätekevästä joukoista, kysymys näiden joukkojen voittamisesta proletariaatin puolelle on proletariaatin vallankumouksen mitä tärkein kysymys. Siitä, ketä kaupungin ja maaseudun työtätekevä väki kannattaa taistelussa vallasta, porvaristoa vaiko proletariaattia, kenen reservi siitä tulee, porvariston vaiko proletariaatin reservi,—riippuu vallankumouksen kohtalo ja proletariaatin diktatuurin kestävyys. Vuosien 1848 ja 1871 vallankumoukset Ranskassa joutuivat häviöön pääasiassa sen vuoksi, että talonpoikaisreservit olivat porvariston puolella. Lokakuun vallankumous voitti siksi, että se osasi ottaa pois porvaristolta sen talonpoikaisreservit, että se pystyi voittamaan nämä reservit proletariaatin puolelle ja että proletariaatti oli tässä vallankumouksessa kaupungin ja maaseudun työtätekevän väen miljoonajoukkojen ainoa johtava voima.

Joka ei tätä ole käsittänyt, se ei milloinkaan käsitä Lokakuun vallankumouksen ja proletariaatin diktatuurin luonnetta eikä meidän proletariaatin valtamme sisäpolitiikan erikoisuutta.

Proletariaatin diktatuuri ei ole pelkkä hallitseva huippukerros, jonka „kokeneen strategin“ huolekas käsi on „taitavasti“ „valikoinut“, ja joka „nojautuu järkevästi“ joihinkin määrättyihin väestökerroksiin. Proletariaatin diktatuuri on proletariaatin ja talonpoi-

kaiston työtätekevien joukkojen luokkaliitto pääoman kukistamista ja sosialismin lopullista voittoa varten sillä ehdolla, että tämän liiton johtavana voimana on proletariaatti.

Tässä ei siis ole kysymys siitä, että „hieman“ aliarvioidaan tai „hieman“ yliarvioidaan talonpoikaissiikkeen vallankumouksellisia mahdollisuuksia, kuten eräät „permanentin vallankumouksen“ diplomaattiset puolustajat nykyään mielellään sanovat. Kysymys on Lokakuun vallankumouksen tuloksena syntyneen uuden proletaarisen valtion luonteesta. Kysymys on proletaarisen vallan luonteesta, itse proletariaatin diktatuurin perusteista.

„Proletariaatin diktatuuri“, sanoo Lenin, „on proletariaatin, työtätekevien etujoukon, sekä monilukuisten ei-proletaaristen työtätekevien kerrosten (pikkuporvariston, pikkuomistajain, talonpoikaiston, sivistyneistön y.m.) tai niiden enemmistön välisen luokkaliiton erikoismuoto, liiton, joka on tehty pääomaa vastaan, liiton, jonka tarkoituksena on pääoman täydellinen kukistaminen, porvariston vastarinnan ja sen taholta tulevien valtaanpalaamisyritysten täydellinen tukahduttaminen, liiton, jonka tarkoituksena on sosialismin lopullinen luominen ja lujittaminen“ (kts. XXIV osa, s. 311).

Ja edelleen:

„Proletariaatin diktatuuri, jos tämä latinalainen, tieteellinen, historiallis-filosofinen sanonta käännetään yksinkertaisemmalle kielelle, merkitsee seuraavaa:

vain määrätty luokka, nimittäin kaupunkilais- ja yleensä tehdas- ja teollisuustyöläiset, kykenee johtamaan työtätekevien ja riistettyjen koko joukkoa taistelussa pääoman ikeen kukistamiseksi, itse kukistamisen kestäessä, taistelussa voiton säilyttämiseksi ja lujittamiseksi, luotaessa uutta, sosialistista yhteiskuntajärjestelmää, koko taistelussa luokkien täydellisen hävittämisen puolesta“ (kts. XXIV osa, s. 336).

Sellainen on Leninin esittämä teoria proletariaatin diktatuurista.

Yksi Lokakuun vallankumouksen erikoisuuksista on siinä, että tämä vallankumous on proletariaatin diktatuuria koskevan Leninin teorian klassillista toteuttamista.

Eräät toverit arvelevat, että tämä teoria on puhtaasti „venäläinen“ teoria, joka koskee vain Venäjän oloja. Se ei ole totta. Se ei ole ollenkaan totta. Puhuessaan proletariaatin johtamista ei-proletaaristen luokkien työtätekevästä joukoista Lenin ei tarkoita vain venäläisiä talonpoikia, vaan myös niiden Neuvostoliiton reunamaiden työtätekeviä aineksia, jotka vielä joku aika sitten olivat Venäjän siirtomaita. Lenin teroitti väsymättömästi mieliin, että ilman liittoa näiden muihin kansallisuuksiin kuuluvien joukkojen kanssa ei Venäjän proletariaatti voi voittaa. Kirjoituksissaan kansallisuuskysymyksestä ja puheissaan Kommunistisen Internationalen kongresseissa Lenin sanoi moneen kertaan, että maailmanvallankumouksen voitto ei ole mahdollinen ilman edistyneimpien maiden proletariaatin vallankumouksellista liittoa, vallankumouksellista blokkia orjuutettujen siirtomaiden sorrettujen kansojen kanssa. Mutta mitä ovat siirtomaat muuta kuin samoja sorrettuja työtätekevien joukkoja ja ennen kaikkea talonpoikaiston työtätekeviä joukkoja? Kukapa ei tiedä, että kysymys siirtomaiden vapauttamisesta on **asiallisesti** kysymys ei-proletaaristen luokkien työtätekevien joukkojen vapauttamisesta finanssipääoman sorrosta ja riistosta.

Mutta tästä johtuu, että Leninin teoria proletariaatin diktatuurista ei ole pelkkä „venäläinen“ teoria,

vaan sellainen teoria, joka pitää paikkansa kaikkiin maihin nähden. Bolshevismi ei ole pelkkä venäläinen ilmiö. „Bolshevismi“, sanoo Lenin, on „taktiikan esi-kuva kaikille“ (kts. XXIII osa, s. 386).

Sellaiset ovat Lokakuun vallankumouksen ensimmäisen erikoisuuden luonteenomaiset piirteet.

Miten on Trotskin „permanentin vallankumouksen“ teorian laita Lokakuun vallankumouksen tämän erikoisuuden kannalta?

Emme lähde puhumaan laajemmin Trotskin kannasta vuonna 1905, jolloin hän „yksinkertaisesti“ unohti talonpoikaiston vallankumouksellisenä voimana esittäessään tunnuksen „ilman tsaaria, mutta työväen-hallitus“, s.o. tunnuksen vallankumouksesta ilman talonpoikaistoa. Yksinpä Radekinkin, tämän „permanentin vallankumouksen“ diplomaattisen puolustajan, on nyt pakko tunnustaa, että „permanentti vallankumous“ v. 1905 merkitsi „hyppäystä ilmaan“, pois todellisuudesta. Nyt nähtävästi kaikki myöntävät, että tähän „ilmahyppyyn“ ei kannata enempää puuttua.

Emme lähde laajemmin puhumaan myöskään Trotskin kannasta sodan aikana, esimerkiksi vuonna 1915, jolloin hän kirjoituksessaan „Taistelu vallasta“, lähtien siitä, että „me elämme imperialismin aikaa“, ja että imperialismi „ei aseta porvarillista kansakuntaa vanhan järjestelmän vastakohtaksi, vaan proletariaatin porvarillisen kansakunnan vastakohtaksi“, tulee siihen tulokseen, että talonpoikaiston vallankumouksellisen merkityksen täytyy vähetä ja ettei maiden pakkoluovuttamisen tunnuksella enää ole samaa merkitystä kuin sillä oli aikaisemmin.

On tunnettua, että Lenin, eritellessään tätä Trotskin kirjoitusta, syytti häntä silloin „talonpoikaiston merkityksen“ „kieltämisestä“ sanoen, että „Trotski auttaa tosiasiallisesti venäläisiä liberaalisia työväenpoliitikoitsijoita, jotka talonpoikien merkityksen „kieltämisellä“ tarkoittavat **haluttomuutta** nostaa talonpoikia vallankumoukseen!“ (kts. XVIII osa, s. 318).

Siirtykäämme mieluummin Trotskin myöhäisempiin tätä kysymystä koskeviin teoksiin, siltä ajalta oleviin teoksiin, jolloin proletariaatin diktatuuri oli ehtinyt jo lujittua ja Trotskilla oli mahdollisuus tarkistaa käytännössä teoriansa „permanentista vallankumouksesta“ ja korjata virheensä. Ottakaamme tarkasteltavaksemme Trotskin teoksen „Vuosi 1905“ „Alkulause“, joka on kirjoitettu vuonna 1922. Tässä „Alkulauseessa“ Trotski sanoo „permanentista vallankumouksesta“ seuraavaa:

„Juuri tammikuun 9 päivän ja lokakuun lakon välisenä aikana vuonna 1905 muodostuivat kirjoittajalla ne mielipiteet Venäjän vallankumouksellisen kehityksen luonteesta, jotka saivat „permanentin vallankumouksen“ teorian nimen. Tämä outo nimitys ilmaisi sen ajatuksen, että Venäjän vallankumous, jonka edessä on välittömästi porvarilliset päämäärät, ei kuitenkaan voi pysähtyä niihin. Vallankumous ei voi ratkaista lähimpiä porvarillisia tehtäviään muuten kuin asettamalla valtaan proletariaatin. Mutta tämä viimemainittu, otettuaan vallan käsiinsä, ei voi rajoittua vallankumouksen porvarillisiin puitteisiin. Päinvastoin, juuri voittonsa turvaamiseksi täytyy proletaarisen etujoukon jo valtansa ensi aikoina tehdä mitä syvimpiä leikkauksia ei vain feodaaliseen, vaan myöskin porvarilliseen omaisuuteen. Tällöin se joutuu vihamielisiin yhteentörmäyksiin ei vain kaikkien porvariston ryhmien kanssa, jotka olivat kannattaneet sitä sen vallankumouksellisen taistelun ensi aikoina, vaan myöskin talonpoikaiston laajojen joukkojen kanssa, joiden myötävaikutuksella se oli

tullut valtaan. Ristiriitaisuudet työväenhallituksen asemassa takapajuisessa maassa, missä on valtava enemmistö talonpoikaisväestöä, voivat saada ratkaisunsa ainoastaan kansainvälisessä mittakaavassa, proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalla**.

Näin sanoo Trotski „permanentista vallankumouksesta“.

Ei tarvitse muuta kuin verrata tätä lainausta ylempänä esitettyihin Leninin teoksista otettuihin proletariaatin diktatuuria koskeviin lainauksiin, jotta ymmärrettäisiin koko se kuilu, joka erottaa Leninin proletariaatin diktatuurin teorian Trotskin „permanentin vallankumouksen“ teoriasta.

Lenin puhuu proletariaatin ja talonpoikaiston työtätekevien kerrosten liitosta proletariaatin diktatuurin perustana. Mutta Trotskilla muodostuu „vihamielisiä yhteentörmäyksiä“ „proletaarisen etujoukon“ ja „talonpoikaiston laajojen joukkojen“ välillä.

Lenin puhuu työtätekevien ja riistettyjen joukkojen johtamisesta proletariaatin taholta. Mutta Trotskilla muodostuu „ristiriitaisuuksia työväenhallituksen asemassa takapajuisessa maassa, missä on valtava enemmistö talonpoikaisväestöä“.

Leninin mukaan vallankumous ammentaa voimansa ennen kaikkea itse Venäjän työläisten ja talonpoikien keskuudesta. Mutta Trotskin mukaan voidaan tarvittavat voimat ammentaa ainoastaan „proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalla“.

Mutta miten olla, jos kansainvälisen vallankumouksen täytyykin tulla myöhästyneenä? Onko

---

* Alleviivaus minun. J. St.

meidän vallankumouksellamme minkäänlaista toivon pilkاهدusta? Trotski ei anna toivon pilkاهدustakaan, sillä „ristiriidat työväenhallituksen asemassa... voivat saada ratkaisunsa **ainoastaan...** proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalla“. Tämän suunnitelman mukaan jää meidän vallankumouksellemme ainoastaan yksi tulevaisuudennäköala: elää kituutta omissa ristiriidoissaan ja lahota paikalleen odottaessaan maailmanvallankumousta.

Mitä on proletariaatin diktatuuri Leninin mukaan?

Proletariaatin diktatuuri on valta, joka nojautuu proletariaatin ja talonpoikaiston työtätekevien joukkojen liittoon „pääoman täydellistä kukistamista“ sekä „sosialismin lopullista luomista ja lujittamista“ varten.

Mitä on proletariaatin diktatuuri Trotskin mukaan?

Proletariaatin diktatuuri on valta, joka joutuu „vihamielisiin yhteentörmäyksiin“ „talonpoikaiston laajojen joukkojen“ kanssa ja joka etsii „ristiriitaisuuksien“ ratkaisua **ainoastaan** „proletariaatin maailmanvallankumouksen areenalta“.

Miten tämä „permanentin vallankumouksen teoria“ eroaa tunnetusta menshevismien teoriasta, joka kieltää proletariaatin diktatuurin ajatuksen?

Asiallisesti ei mitenkään.

Epäilyksille ei ole tilaa. „Permanentti vallankumous“ ei ole vain yksinkertaista talonpoikaistsiikkeen vallankumouksellisten mahdollisuuksien aliarvioimista. „Permanentti vallankumous“ on sellaista talonpoikaistsiikkeen aliarvioimista, joka johtaa proletariaatin diktatuuria koskevan Leninin teorian **kieltämiseen**.

Trotskin „permanentti vallankumous“ on menshevismien muunnos.

Näin on asia Lokakuun vallankumouksen ensimmäisen erikoisuuden suhteen.

Mitkä ovat Lokakuun vallankumouksen toisen erikoisuuden luonteenomaiset piirteet?

Tutkiessaan imperialismia, varsinkin sodan aikana, Lenin tuli lakiin kapitalististen maiden taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisesta ja hyppäyksellisestä luonteesta. Tämän lain mukaan ei tuotantolaitosten, trustien, teollisuudenhaarojen ja erillisten maiden kehitys tapahdu yhtäläisesti, ei määrättyssä vuorojärjestyksessä, ei siten, että yksi trusti, yksi teollisuuden ala tai yksi maa kulkisi koko ajan edellä ja muut trustit tai maat jäisivät toinen toisensa jälkeen, — vaan hyppäyksittäin, keskeytyksin toisten maiden kehityksessä ja eteenpäin harppauksin toisten maiden kehityksessä. Tällöin jälkeenjääneiden maiden „täysin laillinen“ pyrkimys säilyttää vanhat asemansa ja eteenpäin harpanneiden maiden yhtä „laillinen“ pyrkimys vallata uusia asemia johtavat siihen, että imperialististen maiden sotilaalliset yhteentörmäykset ovat pakosta välttämättömiä. Näin oli asia esimerkiksi Saksaan nähden, joka puoli vuosisataa sitten oli Ranskaan ja Englantiin verrattuna takapajuinen maa. Samaa on sanottava Japanista Venäjään verrattuna. On kuitenkin tunnettua, että jo XX vuosisadan alussa olivat Saksa ja Japani harpanneet niin pitkälle, että ensinmainittu ehti sivuuttaa Ranskan ja alkoi maailmanmarkkinoilla työntää pois tieltään Englantia, ja Japani puolestaan Venäjää. Näistä ristiriitaisuuksista syntyikin, kuten tunnettua, äskeinen imperialistinen sota.

Tämä laki lähtee siitä, että:

1) „Kapitalismi on kasvanut yleismaailmalliseksi siirtomaaorjuutus- ja finanssikuristusjärjestelmäksi, jonka kourallinen „edistyneimpiä“ maita kohdistaa maapallon väestön suunnatonta enemmistöä vastaan“ (kts. Lenin, „Imperialismin“ ranskankielisen painoksen alkulause, XIX osa, s. 74).

2) „Tämän „saaliin“ jako tapahtuu parin kolmen maailmanmahtavan, kiireestä kantapähän asti aseistetun rosvon (Amerikan, Englannin, Japanin) kesken, jotka vetävät oman saaliinsa jaosta käytävään omaan sotaansa mukaan koko maapallon“ (sama).

3) Ristiriitojen lisääntyminen yleismaailmallisen finanssisortojärjestelmän sisällä ja sotilaallisten yhteentörmäysten kiertämättömyys johtavat siihen, että vallankumous voi helposti haavoittaa imperialismin yleismaailmallista rintamaa ja tämän rintaman murto erillisten maiden kohdalta käy todennäköiseksi.

4) Tämä murto voi kaikkein todennäköisimmin tapahtua niissä kohdin ja niissä maissa, joissa imperialistisen rintaman ketju on heikoin, s.o. missä imperialismi seisoo heikoimmin jaloillaan ja missä vallankumouksen on helpointa päästä vauhtiin.

5) Tämän vuoksi on täysin mahdollinen ja todennäköinen sosialismin voitto yhdessä maassa, vaikkapa tämä maa olisi kapitalistisesti vähemmän kehittynyt, kapitalismin säilyessä toisissa maissa, vaikkapa nämä maat olisivatkin kapitalistisesti enemmän kehittyneet.

Sellaiset ovat parilla sanalla sanottuna Leninin proletaarisen vallankumouksen teorian perusteet.

Mikä on Lokakuun vallankumouksen toinen erikoisuus?

Lokakuun vallankumouksen toinen erikoisuus on se, että tämä vallankumous on malliesimerkki siitä, miten Leninin teoriaa proletaarista vallankumouksesta on toteutettava käytännössä.

Joka ei ole käsittänyt tätä Lokakuun vallankumouksen erikoisuutta, se ei milloinkaan ymmärrä tämän vallankumouksen kansainvälistä luonnetta, sen valtavaa kansainvälistä voimaa eikä sen omalaatuista ulkopoliittikkaa.

„Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus“, sanoo Lenin, „on kapitalismin ehdoton laki. Siitä seuraa, että sosialismin voitto on mahdollinen ensi aluksi muutamissa tahi jopa yhdessäkin, erillisessä kapitalistisessa maassa. Tämän maan voittanut proletariaatti nousisi, pakkoluovutettuaan kapitalistien omaisuuden ja järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon, muuta, kapitalistista maailmaa vastaan ja vetäisi puolelleen muiden maiden sorretut luokat, nostaan näissä maissa kapinan kapitalisteja vastaan, esiintyen tarpeen vaatiessa myöskin sotavoimin riistäjäluokkia ja niiden valtioita vastaan.“ Sillä „kansakuntien vapaa yhtyminen sosialismissa ei ole mahdollista ilman sosialististen tasavaltojen enemmän tai vähemmän pitkäaikaista, sitkeää taistelua jällelle jääneitä valtioita vastaan“ (kts. XVIII osa, s. 232—233).

Kaikkien maiden opportunistit väittävät, että proletaarinen vallankumous voi alkaa, jos sen heidän teoriansa mukaan yleensä pitää missään alkaa, — vain teollisesti kehittyneissä maissa, että mitä kehittyneempiä nämä maat ovat teollisessa suhteessa, sitä suuremmat mahdollisuudet on sosialismin voitolle, ja heidän mielestään on täysin mahdotonta ja uskomatonta sosialismin voitto yhdessä maassa, varsinkin kapitalistisesti vähän kehittyneessä maassa. Lenin esitti jo sodan aikana, nojautuen imperialististen valtioiden epätasaisen kehityksen lakiin, opportunisteja vastaan

proletaarisen vallankumouksen teoriansa sosialismin voitosta yhdessä maassa, vaikkapa tämä maa olisikin kapitalistisesti vähän kehittynyt.

Tunnettua on, että Lokakuun vallankumous todisti Leninin proletaarisen vallankumouksen teorian täysin oikeaksi.

Miten on Trotskin „permanentin vallankumouksen“ laita katsottuna sen Leninin teorian kannalta, joka koskee proletaarisen vallankumouksen voittoa yhdessä maassa?

Katsokaamme Trotskin kirjasta „Meidän vallankumouksemme“ (v. 1906).

Trotski kirjoittaa:

„Ilman Euroopan proletariaatin suoranaista valtion tukea ei Venäjä työväenluokka voi pysyä vallassa eikä muuttaa väliaikaista herruuttaan pitkäaikaiseksi sosialistiseksi diktatuuriksi. Sitä ei voida hetkeäkään epäillä“.

Mistä tässä lainauksessa puhutaan? Siitä, että sosialismin voitto yhdessä maassa, tässä tapauksessa Venäjällä, on mahdotonta „ilman Euroopan proletariaatin suoranaista valtion tukea“, s.o. ennen kuin Euroopan proletariaatti ottaa vallan.

Mitä yhteistä on tällä „teorialla“ ja Leninin teoilla sosialismin voiton mahdollisuudesta „yhdessä, erillisessä kapitalistisessa maassa“?

On selvää, että niillä ei ole mitään yhteistä.

Mutta olettakaamme, että tämä Trotskin kirjanen, joka on julkaistu v. 1906, jolloin oli vaikeata määrittellä vallankumouksemme luonnetta, sisältää vahingossa sattuneita virheitä eikä täysin vastaa Trotskin mielipiteitä myöhempanä aikana. Tarkastelkaamme Trotskin toista kirjasta, hänen „Rauhan ohjelmaansa“,

joka tuli julkisuuteen Lokakuun vallankumouksen edellä v. 1917 ja on nyt (v. 1924) julkaistu uudelleen kirjassa „1917“. Tässä kirjasessa Trotski arvostelee Leninin proletaarisen vallankumouksen teoriaa sosialismin voitosta yhdessä maassa ja esittää sitä vastaan Euroopan Yhdysvaltojen tunnuksen. Hän väittää, että sosialismin voitto yhdessä maassa on mahdoton, että sosialismin voitto on mahdollinen joko vain Euroopan muutamien tärkeimpien, Euroopan Yhdysvalloiksi yhtyvien maiden (Englannin, Venäjän, Saksan) voittona tahi on yleensä mahdoton. Hän sanoo suoraan, että „voittoisa vallankumous Venäjällä tahi Englannissa ei ole ajateltavissa ilman vallankumousta Saksassa, ja päinvastoin“.

„Ainoa edes jossain määrin konkreettinen historiallinen näkökohta Yhdysvaltojen tunnusta vastaan“, sanoo Trotski, „esitettiin sveitsiläisessä „Sotsialdemokrat“-lehdessä (bolshevikkien silloinen pää-äänenkannattaja. J. St.) seuraavassa lauseessa: „Taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus on kapitalismin ehdoton laki“. Tästä „Sotsialdemokrat“ teki sen johtopäätöksen, että sosialismin voitto yhdessä maassa on mahdollinen ja ettei siis proletariaatin diktatuurin ehdoksi joka maassa tarvitse katsoa Euroopan Yhdysvaltojen muodostamista. Se, että kapitalistinen kehitys eri maissa on epätasaista, on aivan riidaton seikka. Mutta itse tämä epätasaisuus on sangen epätasaista. Englannin, Itävallan, Saksan tai Ranskan kapitalistinen taso ei ole yhtäläinen. Mutta Afrikkaan ja Aasiaan verrattuina kaikki nämä maat muodostavat kapitalistisen „Euroopan“, jossa yhteiskunnallisen vallankumouksen edellytykset ovat kypsyneet. Se, että ainoakaan maa ei saa taistelussaan „odottaa“ toisia, on alkeellinen ajatus, jonka toistaminen on hyödyllistä ja välttämätöntä, jotta rinnakkaisen kansainvälisen toiminnan aatetta ei vaihdettaisi odottavan kansainvälisen toimettomuuden aatteeseen. Muita odottamatta me aloitamme taistelun ja jatkamme sitä kansallisella maaperällä täysin varmoina siitä, että meidän aloitteemme antaa syyksen taistelulle muissa maissa; mutta ellei

tätä tapahtuisi, on toivotonta luulla — sitä todistaa niin historian kokemus kuin teoreettiset näkökohdatkin, — että esimerkiksi vallankumouksellinen Venäjä voisi pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan tai sosialistinen Saksa voisi pysyä eristettynä kapitalistisessa maailmassa“.

Kuten huomaatte, on edessämme sama teoria sosialismin samanaikaisesta voitosta Euroopan tärkeimmissä maissa, joka, kuten tavallista, ei jätä tilaa Leninin vallankumousteorialle sosialismin voitosta yhdessä maassa.

Sanomattakin on selvää, että sosialismin täyttä voittoa varten, täyden varmuuden saamiseksi siitä, että vanhaa järjestelmää ei voida palauttaa, tarvitaan useampien maiden proletaarien yhteisiä ponnistuksia. Sanomattakin on selvää, että ilman Euroopan proletariaatin vallankumouksellemme antamaa tukea Venäjän proletariaatti ei olisi voinut kestää yleistä rynnistystä sitä vastaan, samoin kuin ei vallankumouksellinen liike Länessä ilman Venäjän vallankumouksen sille antamaa tukea olisi voinut kehittyä niin nopeasti kuin se alkoi kehittyä proletariaatin diktatuurin pysyttämisen jälkeen Venäjällä. Sanomattakin on selvää, että me tarvitsemme tukea. Mutta mitä on meidän vallankumouksemme tukeminen Länsi-Euroopan proletariaatin taholta? Euroopan työläisten myötätunto vallankumoustamme kohtaan, heidän tahtonsa tehdä tyhjiksi imperialistien interventiosuunnitelmat, — onko kaikki tämä tukea, tehokasta apua? On ehdottomasti. Ilman sellaista tukea, ilman sellaista apua ei vain Euroopan työläisten, vaan myöskin siirtomaiden ja riippuvaisten maiden taholta kävisi proletariaatin diktatuurin tila Venäjällä tukalaksi. Onko tähän saakka

tämä myötätunto, tämä apu, yhdistettynä Punaisen Armeijamme apuun sekä Venäjän työläisten ja talonpoikien valmiuteen puolustaa miehuullisesti sosialistista isänmaataan,—onko kaikki tämä ollut riittävää voidaksemme torjua imperialistien rynnäköt ja hankkia itsellemme perusteelliseen rakennustyöhön tarvittavan tilanteen? On, se on ollut riittävää. Kasvaako tämä myötätunto vaiko vähenee? Kasvaa ehdottomasti. Onko meillä siis suotuisat edellytykset ei vain viedäksemme eteenpäin sosialistisen talouden järjestämistä, vaan myöskin auttaaksemme vuorostamme Länsi-Euroopan työläisiä ja sorrettuja Idän kansoja? On. Sitä todistaa kaunopuheisesti proletariaatin diktatuurin seitsenvuotinen historia Venäjällä. Voidaanko kieltää, että meillä on jo alkanut valtava työnousu? Ei, sitä ei voida kieltää.

Mikä merkitys voi kaiken tämän jälkeen olla Trotskin lausunnolla, että vallankumouksellinen Venäjä ei voisi pitää puoliaan vanhoillista Eurooppaa vastaan?

Sillä voi olla vain yksi merkitys: ensiksi, Trotski ei tunne meidän vallankumouksemme sisäistä voimaa; toiseksi, Trotski ei käsitä sen moraalisen tuen arvaamatonta merkitystä, mitä meidän vallankumouksellemme antavat Lännen työläiset ja Idän talonpojat; kolmanneksi, Trotskilta jää huomaamatta se sisällinen voimattomuus, joka nykyään jäytää imperialismia.

Innostuessaan arvostelemaan Leninin proletaarisen vallankumouksen teoriaa Trotski on epähuomiossa lyönyt itsensä perinpohjin kirjasessaan „Rauhan ohjelma“, joka ilmestyi v. 1917 ja julkaistiin uudelleen v. 1924.

Mutta ehkäpä Trotskin tämäkin kirjanen on vanhentunut, lakannut jostain syystä vastaamasta hänen

nykyisiä mielipiteitään? Katsokaamme hänen viimeisimpiä teoksiaan, jotka on kirjoitettu proletaarisen vallankumouksen voiton jälkeen yhdessä maassa, Venäjällä. Ottakaamme esimerkiksi Trotskin v. 1922 kirjoittama „Jälkilause“ „Rauhan ohjelma“-kirjasen uuteen painokseen. Tässä „Jälkilauseessa“ hän kirjoittaa:

„Eräistä lukijoista ehkä näyttänee, että Neuvostotasavaltamme lähes viisivuotinen kokemus on kumonnut sen „Rauhan ohjelmassa“ useaan kertaan toistuvan väitteen, että proletaarinen vallankumous ei voi tulla voitollisesti loppuunsaoritetuksi kansallisissa puitteissa. Mutta tällainen johtopäätös olisi perusteeton. Se tosiasia, että työläisten valtio on pysynyt pystyssä koko maailmaa vastaan yhdessä, vieläpä takapajuisessa maassa, on todistuksena proletariaatin valtavasta voimasta, joka muissa, edistyneemmissä, sivistyneemmissä maissa kykenee saamaan aikaan todella ihmeitä. Mutta vaikka olemmekin saaneet pidetyksi puolemme poliittisessa ja sotilaallisessa suhteessa valtiona, me emme ole päässeet sosialistisen yhteiskunnan luomiseen, emme lähellekään sitä... Niin kauan kuin muissa Euroopan valtioissa on vallassa porvaristo, on meidän taistelussa taloudellista eristämistä vastaan pakko pyrkiä sopimuksiin kapitalistisen maailman kanssa; samalla voidaan varmuudella sanoa, että nämä sopimukset voivat parhaassa tapauksessa auttaa meitä parantamaan joitakin taloudellisia haavoja, ottamaan jonkinlaisen askeleen eteenpäin, mutta että sosialistisen talouden todellinen nousu Venäjällä käy mahdolliseksi vasta proletariaatin voiton jälkeen * tärkeimmissä Euroopan maissa“.

Näin puhuu Trotski, tehden ilmeisesti syntiä todellisuutta vastaan ja pyrkien itsepintaisesti pelastamaan „permanentin vallankumouksen“ lopulliselta haaksirikolta.

Siis yritettäköönpä miten päin tahansa, me „emme ole päässeet“ sosialistisen yhteiskunnan luo-

---

* Alleviivaus minun. J. St.

miseen, „emme lähellekään sitä“. Siis jollakin on ollut toiveita „sopimuksista kapitalistisen maailman kanssa“, mutta näistäkään sopimuksista ei tule mitään, sillä yritettäköönpä miten päin tahansa, „sosialistisen talouden todellista nousua“ ei tule, ennenkuin proletariaatti pääsee voitolle „tärkeimmissä Euroopan maissa“.

Ja kun voittoa ei Lännessä vielä ole saatu, jää Venäjän vallankumoukselle „vaihtoehto“: joko lahota paikoilleen tahi rappeutua porvarilliseksi valtioksi.

Ilmankos Trotski on jo kahden vuoden ajan puhunut puolueemme „rappeutumisesta“.

Ilmankos Trotski viime vuonna ennusti maamme „tuhoa“.

Miten tämä omituinen „teoria“ on sovitettavissa yhteen Leninin teorian kanssa „socialismin voitosta yhdessä maassa“?

Miten on tämä omituinen „perspektiivi“ sovitettavissa yhteen sen Leninin esittämän näköalan kanssa, että uusi talouspolitiikka antaa meille mahdollisuuden „sosialistisen talouden perustan rakentamiseen“?

Miten tämä „permanentti“ toivottomuus on sovitettavissa yhteen esimerkiksi seuraavien Leninin sanojen kanssa:

„Socialismi ei ole nyt enää kaukaisen tulevaisuuden eikä minikään abstraktisen näyn tai pyhäinkuvan kysymys. Pyhäinkuvista on meillä edelleenkin entinen sangen huono käsitys. Olemme tuoneet socialismin jokapäiväiseen elämään ja tässä meidän pitää päästä selvytyteen. Se on meidän päiviemme, meidän aikakautemme tehtävä. Sallikaa minun lopuksi lausua se vakaumus, että niin vaikea kuin tämä tehtävä onkin, niin uusi kuin se onkin meidän

entiseen tehtäväämme verrattuna ja niin paljon vaikeuksia kuin se meille aiheuttaakin,— niin me kaikki yhdessä, ei huomenna, vaan muutamien vuosien kuluessa, me kaikki yhdessä [ratkaisemme tämän tehtävän hinnalla millä hyvänsä, niin että uuden talouspolitiikan (nepin) Venäjältä tulee sosialistinen Venäjä“ (kts. XXVII osa, s. 366).

Miten on tuo „permanentti“ lohduuttomuus sovitettavissa yhteen esimerkiksi seuraavien Leninin sanojen kanssa:

„Itse asiassa, valtion valta kaikkien suurten tuotantovälineiden yli, valtiovalta proletariaatin käsissä, tämän proletariaatin liitto monien miljoonain pienten ja pienimpien talonpoikien kanssa, tämän proletariaatin johdon turvaaminen talonpoikaistoon nähden j.n.e. — eikö siinä ole kaikki, mitä tarvitaan, jotta osuustoiminnasta, pelkästä osuustoiminnasta, jota me ennen kohtelimme yli-olkaisesti kuten kaupusteluhommaa ainakin ja jota meillä on määrättyssä suhteessa oikeus kohdella nyt, uuden talouspolitiikan aikana, samalla tavalla, eikö siinä ole kaikki, mikä on välttämätöntä täydellisen sosialistisen yhteiskunnan rakentamista varten? Se ei vielä ole sosialistisen yhteiskunnan rakentamista, mutta siinä on kaikki, mikä on välttämätöntä ja riittävää tätä rakentamista varten“ (kts. XXVII osa, s. 392).

Selvää on, että tässä ei ole eikä voi olla minkäänlaista yhteensovittamista. Trotskin „permanentti vallankumous“ on Leninin proletaarisen vallankumouksen teorian kieltämistä ja päinvastoin — Leninin teoria proletaarisesta vallankumouksesta on „permanentin vallankumouksen“ teorian kieltämistä.

Uskon puuttuminen vallankumouksemme voimiin ja kykyihin, uskon puuttuminen Venäjän proletariaatin voimiin ja kykyihin,— sellainen on „permanentin vallankumouksen“ teorian pohja.

Tähän saakka on tavallisesti huomioitu „permanentin vallankumouksen“ teorian yksi puoli, — uskon

puuttuminen talonpoikaisliikkeen vallankumouksellisiin mahdollisuuksiin. Oikeuden ja kohtuuden vuoksi täytyy tähän puoleen nyt lisätä vielä toinen puoli — uskon puuttuminen Venäjän proletariaatin voimiin ja kykyihin.

Miten Trotskin teoria eroaa siitä menshevismin tavallisesta teoriasta, että sosialismin voitto yhdessä maassa ja varsinkin takapajuisessa maassa on mahdoton, ellei proletaarinen vallankumous ensin voita „Länsi-Euroopan tärkeimmissä maissa“?

Asiallisesti ei mitenkään.

Epäilyksille ei ole sijaa. Trotskin „permanentin vallankumouksen“ teoria on menshevismin muunnos.

Viime aikoina on sanomalehdistöömme ilmaantunut mätää diplomaatteja, jotka ovat koettaneet vetää esille „permanentin vallankumouksen“ teoriaa jonain leninismin kanssa yhteensoveltuvana. Tietysti, sanovat he, tämä teoria osoittautui kelpaamattomaksi v. 1905. Mutta Trotskin virhe on siinä, että hän riensi silloin liian kauas edelle yrittäessään sovelluttaa vuoden 1905 tilanteeseen sellaista, jota silloin ei voitu sovelluttaa. Mutta myöhemmin, sanovat he, esimerkiksi lokakuussa vuonna 1917, jolloin vallankumouksen edellytykset olivat ehtineet täysin kypsyä, oli Trotskin teoria muka täysin paikallaan. Ei ole vaikeata arvata, että näiden diplomaattien päämies on Radek. Kuultakoon vain:

„Sota kaivoi kuilun talonpoikaiston, joka pyrki maiden valtaamiseen ja rauhaan, sekä pikkuporvarillisten puolueiden välille; sota saattoi talonpoikaiston työväenluokan ja sen etujoukon, bolševikkien puolueen johdettavaksi. Kävi mahdolliseksi ei työväenluokan ja talonpoikaiston diktatuuri, vaan talonpoikaistoon nojautuvan työväenluokan diktatuuri. Se, mitä Rosa Luxemburg ja Trotski

v. 1905 esittivät Leniniä vastaan (s.o. „permanentti vallankumous“. J. St.), osoittautui itse asiassa historiallisen kehityksen toiseksi vaiheeksi“.

Tässä on jokainen sana vääristelyä.

Ei ole totta, että sodan aikana „kävi mahdolliseksi ei työväenluokan ja talonpoikaiston diktatuuri, vaan talonpoikaistoon nojautuvan työväenluokan diktatuuri“. Itse asiassa oli vuoden 1917 helmikuun vallankumous proletariaatin ja talonpoikaiston diktatuurin toteuttamista omalaatuisesti yhteen punoutuneena porvariston diktatuurin kanssa.

Ei ole totta, että „permanentin vallankumouksen“ teorian, josta Radek häpeillen vaikenee, esittivät Rosa Luxemburg ja Trotski v. 1905. Todellisuudessa tämän teorian esittivät Parvus ja Trotski. Nyt kymmenen kuukauden kuluttua Radek oikaisee virheensä katsoen tarpeelliseksi soimata Parvusta „permanentista vallankumouksesta“. Mutta kohtuuden vuoksi olisi Radekin pitänyt soimata myöskin Parvuksen kumppania — Trotskia.

Ei ole totta, että „permanentti vallankumous“, jonka vuoden 1905 vallankumous heitti menemään, osoittautui oikeaksi „historiallisen kehityksen toisessa vaiheessa“, s.o. Lokakuun vallankumouksessa. Lokakuun vallankumouksen koko kulku, sen koko kehitys on osoittanut ja todistanut „permanentin vallankumouksen“ teorian täysin kestävämmäksi, täysin yhteensoveltumattomaksi leninismin perusteiden kanssa.

Äitelillä puheilla ja mädällä diplomatialla ei voida peittää sitä ammottavaa kuilua, joka on „permanentin vallankumouksen“ teorian ja leninismin välillä.

III

**BOLSHEVIKKIEN TAKTIIKAN
ERÄISTÄ ERIKOISUUKSISTA
LOKAKUUN VALMISTELUKAUDELLA**

Jotta voitaisiin ymmärtää bolshevikkien taktiikkaa Lokakuun valmistelukaudella, täytyy tehdä itselleen selväksi ainakin muutamia tämän taktiikan varsin tärkeitä erikoisuuksia. Se on sitäkin välttämättömämpää kun bolshevikkien taktiikkaa käsittelevissä lukuisissa kirjasissa useasti sivuutetaan juuri nämä erikoisuudet.

Mitä nämä erikoisuudet ovat?

Ensimmäinen erikoisuus. Kun kuuntelee Trotskia, niin voi tulla siihen käsitykseen, että Lokakuun valmistelun historiassa on vain kaksi kautta, tiedustelukausi ja kapinakausi, ja mitä siihen lisätään, se on pahasta. Mitä oli vuoden 1917 huhtikuun mielenosoitus? „Huhtikuun mielenosoitus, joka meni „enemmän vasemmalle“ kuin olisi pitänyt, oli tiedusteluhyökkäys joukkojen mielialan sekä joukkojen ja Neuvostojen enemmistön välisen suhteen koettelu varten“. Ja mitä on vuoden 1917 heinäkuun mielenosoitus? Trotskin mielestä „oli tälläkin kerralla asiallisesti kysymys uudesta, laajemmasta tiedustelusta liikkeen uudessa, korkeammassa vaiheessa“. Sanomattakin on selvää, että vuoden 1917 kesäkuun mielenosoitusta, joka oli järjestetty puolueemme vaatimuksesta, olisi Trotskin käsityksen mukaan pitänyt sitä suuremmalla syyllä nimittää „tiedusteluksi“.

Tämän mukaan oli bolshevikeilla jo maaliskuussa v. 1917 työläisistä ja talonpojista muodostunut valmis

poliittinen armeija, ja kun he eivät panneet sitä liikkeelle kapinaa varten huhtikuussa, kesäkuussa eikä heinäkuussa, vaan harjoittivat pelkkää „tiedustelua“, niin se johtui siitä syystä ja vain siitä syystä, että „tiedustelun tulokset“ eivät silloin antaneet suotuisaa „kuvaa“.

Kannattanee tuskin mainita, että tämä yksinkertaistettu käsitys puolueemme poliittisesta taktiikasta ei ole muuta kuin tavallisen sotataktiikan sekoittamista bolshevikkien vallankumoustaktiikkaan.

Itse asiassa olivat kaikki nämä mielenosoitukset ennen kaikkea joukkojen vaistovaraisen painostuksen tulosta, tulosta esillepyrkivästä joukkojen suuttumuksesta sotaa vastaan.

Itse asiassa oli puolueen tehtävänä silloin muodon ja johdon antaminen vaistovaraisesti syntyneille joukkojen esiintymisille bolshevikkien vallankumouksellisten tunnusten suuntaan.

Itse asiassa ei bolshevikeilla maaliskuussa vuonna 1917 ollut eikä voinut olla valmista poliittista armeijaa. Bolshevikit olivat vasta luomassa tällaista armeijaa (ja saivat sen vihdoinkin luoduksi vuoden 1917 lokakuuhun mennessä) luokkien taistelun ja yhteentörmäysten aikana huhtikuusta lokakuuhun vuonna 1917; he loivat sitä sekä huhtikuun, kesä- ja heinäkuun mielenosoitusten että piiri- ja kaupunkiduumien vaalien, Kornilovin kapinaa vastaan käydyn taistelun ja Neuvostojen valtaamisen avulla. Poliittinen armeija ei ole samaa kuin sotilaallinen armeija. Sotilasjohto ryhtyy sotaan omaten jo valmiin armeijan, mutta puolueen täytyy luoda armeijansa itse taistelun kulussa, luokkien yhteentörmäysten aikana, sitä mukaa kuin

joukot itse oman kokemuksensa perusteella vakuutautuvat siitä, että puolueen tunnukset ovat oikeat, että sen politiikka on oikea.

Jokainen tällainen mielenosoitus antoi tietysti samalla jonkinlaista valaistusta näkymättömiin voima-suhteisiin, se oli jossain määrin tiedustelua, mutta tiedustelu ei ollut tässä mielenosoituksen syy, vaan sen luonnollinen tulos.

Eritellessään ennen Lokakuun kapinaa sattuneita tapahtumia ja verratessaan niitä huhti—heinäkuun tapahtumiin, Lenin sanoo:

„Asia ei nimenomaan ole niin kuin huhtikuun 20—21 päivien, kesäkuun 9 päivän ja heinäkuun 3 päivän edellä, sillä silloin meillä oli vaistovarainen kiihtymys, johon me puolueena joko emme saaneet oretta (huhtikuun 20 päivänä) tai jota me hillitsimme ja jolle me annoimme rauhallisen mielenosoituksen muodon (kesäkuun 9 päivänä ja heinäkuun 3 päivänä). Sillä me tiesimme silloin hyvin, että Neuvostot eivät vielä olleet meidän, että talonpojat vielä uskovat lieberdanien ja tshernovien tiehen eikä bolshevikkien tiehen (kapinaan), että meidän takanamme ei siis voi olla väestön enemmistöä ja että kapina on siis eunenaikainen“ (kts. XXI osa, s. 345).

On selvää, että pelkällä „tiedustelulla“ ei pitkälle päästä.

Kysymys ei ilmeisesti ole „tiedustelusta“, vaan siitä, että:

1) koko Lokakuun valmistelukaudella puolue nojautui taistelussaan järkähtämättä vallankumouksellisen joukkoliikkeen vaistovaraiseen nousuun;

2) nojautuessaan vaistovaraiseen nousuun puolue säilytti käsissään liikkeen jakamattoman johdon;

3) sellainen liikkeen johto teki puolueelle helpommaksi poliittisen joukko-armeijan muodostamisen Lokakuun kapinaa varten;

4) sellainen politiikka ei voinut olla johtamatta siihen, että Lokakuun koko valmistelu tapahtui **yhden** puolueen, bolshevikkien puolueen johdolla;

5) sellainen Lokakuun valmistelu johti puolestaan siihen, että Lokakuun kapinan tuloksena valta joutui **yhden** puolueen, bolshevikkien puolueen käsiin.

Siis **yhden** puolueen, kommunistipuolueen, jakamaton johto Lokakuun valmistelun perusseikkana, — se on Lokakuun vallankumouksen luonteenomainen piirre, se on bolshevikkien taktiikan ensimmäinen erikoisuus Lokakuun valmistelukaudella.

Tuskin tarvitsee todistella, että ilman tätä erikoisuutta bolshevikkien taktiikassa proletariaatin diktaatturin voitto imperialismin vallitessa ei olisi ollut mahdollinen.

Tässä suhteessa Lokakuun vallankumous eroaa edukseen vuoden 1871 vallankumouksesta Ranskassa, missä vallankumouksen johdon jakoivat keskenään kaksi puoluetta, joista kumpaakaan ei voida sanoa kommunistiseksi puolueeksi.

Toinen erikoisuus. Lokakuun valmistelu tapahtui siis yhden puolueen, bolshevikkipuolueen johdolla. Mutta miten puolue suoritti tämän johtamisen, mihin suuntaan se kulki? Tämä johtaminen tapahtui **luokkasovintopuolueiden** eristämisen suuntaan, koska ne olivat vaarallisimmat ryhmittymät vallankumouksen ratkaisevien tapahtumien aikana, se tapahtui eserrien ja menshevikkien eristämisen suuntaan.

Mikä on leninismin strateginen perussääntö?

Se on sen tunnustamista, että:

1) vallankumouksen vihollisten kaikkein vaarallisin yhteiskunnallinen tuki lähenevän vallankumouksellisen ratkaisun kaudella ovat **luokkasovintopuolueet**;

2) vihollisen (tsarismien tai porvariston) kukistaminen on mahdotonta ilman näiden puolueiden eristämistä;

3) terävimmät nuolet vallankumouksen valmistelukaudella on senvuoksi suunnattava näiden puolueiden eristämiseksi, laajojen työtätekevien joukkojen irrottamiseksi niistä.

Tsarismia vastaan käydyn taistelun kaudella, porvarillis-demokraattisen vallankumouksen valmistelukaudella (1905—1916) oli tsaarinvallan vaarallisin yhteiskunnallinen tuki liberaalis-monarkistinen puolue, kadettipuolue. Miksi? Siksi, että se oli luokkasovinnon puolue, se oli puolue, joka pyrki sovintoon tsaarinvallan ja kansan enemmistön, s.o. koko talonpoikaiston, välillä. Luonnollista on, että puolueemme suuntasi silloin pääiskut kadetteja vastaan, sillä ilman kadettien eristämistä ei voitu toivoa talonpoikaiston **irtaantumista** tsarismista ja ilman tätä irtaantumista ei voitu toivoa vallankumouksen voittoa. Monet eivät tällöin käsittäneet tätä bolshevistisen strategian erikoisuutta ja syyttivät bolshevikkeja liiallisesta „kadettien kalvamisesta“ väittäen, että taistelu kadetteja vastaan jättää bolshevikeilla „varjoon“ taistelun päävihollista, tsarismia, vastaan. Mutta nämä syytökset, joilta puuttui pohja, paljastivat suoranaisen ymmärtämättömyyden bolshevistiseen strategiaan nähden, joka vaatii luokkasovintopuolueiden eristämistä sitä varten, että voitto päävihollisesta saataisiin helpommin ja nopeammin.

Tuskin tarvitsee todistella sitä, että ilman tällaista strategiaa proletariaatin hegemonia porvarillis-demokraattisessa vallankumouksessa olisi mahdoton.

Lokakuun valmistelukaudella siirtyi taistelevien voimien painopiste uudelle tasolle. Tsaaria ei enää ollut. Kadetti puolue muuttui luokkasovinnon puolueesta hallitsevaksi voimaksi, imperialismin vallassa-olevaksi voimaksi. Taistelua ei enää käyty tsarismiin ja kansan, vaan porvariston ja proletariaatin välillä. Tällä kaudella olivat imperialismin vaarallisimpana yhteiskunnallisena tukena pikkuporvarilliset demokraattiset puolueet, eserrien ja menshevikkien puolueet. Miksi? Siksi, että nämä puolueet olivat silloin luokkasovintopuolueita, sellaisia puolueita, jotka pyrkivät **sovintoon** imperialismin ja työtätekevien joukkojen välillä. Luonnollisesti suuntautuivat bolshevikkien pääiskut silloin näihin puolueisiin, sillä ilman näiden puolueiden eristämistä ei voitu odottaa työtätekevien joukkojen irtaantumista imperialismista ja ilman tätä irtaantumista ei voitu odottaa neuvostovallankumouksen voittoa. Monet eivät silloin käsittäneet tätä bolshevistisen taktiikan erikoisuutta ja syyttivät bolshevikkeja „liiallisesta vihasta“ eserriä ja menshevikkejä kohtaan sekä peruspäämäärän „unohtamisesta“. Mutta koko Lokakuun valmistelukausi on paljonpuhuvana todistuksena siitä, että vain tällaisella taktiikalla bolshevikit saattoivat taata Lokakuun vallankumouksen voiton.

Tämän kauden luonteenomainen piirre on talonpoikaiston työtätekevien joukkojen jatkuva vallankumouksellistuminen, niiden vapautuminen harhaluulostaan eserrien ja menshevikkien suhteen, niiden loitto-

neminen näistä puolueista, niiden kääntyminen suoranaiseen liittymiseen proletariaatin ympärille, ainoan loppuun saakka vallankumouksellisen voiman ympärille, joka kykeni johtamaan maan rauhaan. Tämän kauden historia on yhtäältä eserrien ja menshevikkien ja toisaalta bolshevikkien käymän taistelun historiaa talonpoikaiston työtätekevistä joukoista, näiden joukkojen voittamisesta puolelleen. Tämän taistelun kohtalon ratkaisi kokoomushallituksen kausi, Kerenskin kausi, eserrien ja menshevikkien kieltäytyminen tilanherrojen maiden pakkoluovutuksesta, eserrien ja menshevikkien taistelu sodan jatkamisen puolesta, kesäkuun hyökkäys rintamalla, kuolemanrangaistuksen käytäntöönottaminen sotilaihin nähden ja Kornilovin kapina. Ja ne ratkaisivat tämän taistelun kohtalon yksinomaan bolshevistisen strategian hyväksi. Sillä ilman eserrien ja menshevikkien eristämistä ei olisi ollut mahdollista kukistaa imperialistien hallitusta, ja ilman tämän hallituksen kukistamista ei olisi voitu päästä irti sodasta. Eserrien ja menshevikkien eristämistä tarkoittava politiikka osoittautui ainoaksi oikeaksi politiikaksi.

Siis menshevikkien ja eserrien puolueiden eristäminen peruslinjana Lokakuun valmistelun johtamisessa — sellainen on bolshevikkien taktiikan toinen erikoisuus.

Tuskin tarvitsee todistella, että ilman tätä bolshevikkien taktiikan erikoisuutta olisi työväenluokan ja talonpoikaiston työtätekevien joukkojen liitto jäänyt riippumaan ilmaan.

Kuvaavaa on, että tästä bolshevistisen taktiikan erikoisuudesta ei Trotski „Lokakuun opetuksissaan“ puhu mitään tahi ei juuri mitään.

Kolmas erikoisuus. Lokakuun valmistelun johto puolueen taholta tapahtui siis eserrien ja menshevikkien puolueiden eristämisen linjaa, laajojen työläis- ja talonpoikaisjoukkojen niistä irrottamisen linjaa. Mutta miten puolue toteutti konkreettisesti tätä eristämistä, missä muodossa, millä tunnuksella? Sitä toteutettiin joukkojen vallankumouksellisen liikkeen muodossa Neuvostojen vallan puolesta, tunnuksella „Kaikki valta Neuvostoille!“, taistelemalla Neuvostojen muuttamiseksi joukkojen mobilisoimisen elimistä kapinaelimiksi, vallan elimiksi, uuden proletaarisen valtion koneistoksi.

Miksi bolshevikit tarttuivat juuri Neuvostoihin sinä tärkeimpänä järjestöllisenä vipuna, joka kykeni helpottamaan menshevikkien ja eserrien eristämistä, viemään eteenpäin proletaarisen vallankumouksen asiaa ja johtamaan työtätekevien miljoonajoukot proletariaatin diktatuurin voittoon?

Mitä ovat Neuvostot?

„Neuvostot“, sanoi Lenin jo vuoden 1917 syyskuussa, „ovat uusi valtiokoneisto, jonka avulla ensinnäkin saadaan aikaan työläisten ja talonpoikien aseellinen voima, ja tämä voima ei ole erossa kansasta, kuten vanhan vakinaisen armeijan voima, vaan mitä kiinteimmällä tavalla siihen sidottu: sotilaallisessa suhteessa on tämä voima verrattomasti vahvempi entisiä; vallankumouksellisessa suhteessa sitä ei voida korvata millään muulla. Toiseksi, tämä koneisto tarjoaa yhteyden joukkoihin, kansan enemmistöön, niin kiinteän, katkeamattoman, helposti valvottavan ja uudistettavan, ettei mistään sellaisesta voinut olla puhuttakaan entisen valtiokoneiston aikana. Kolmanneksi, tämä koneisto, koska se valitaan ja voidaan korvata toisella kansan tahdon mukaan ilman byrokraattisia muodollisuuksia, on paljokaan demokraattisempi kuin entiset koneistot. Neljänneksi, se tarjoaa lujan yhteyden mitä erilaisimpiin ammatteihin, helpottaen siten mitä erilaisimpia ja hyvin

syvälleikäviä uudistuksia ilman byrokratiaa. Viidenneksi, se antaa muodon etujoukon järjestämislle, s.o. sorrettujen luokkien, työläisten ja talonpoikien kaikkein tietoisimman, kaikkein tarmokkaimman, edistyneimmän osan järjestämislle, ollen siten koneisto, jonka avulla sorrettujen luokkien etujoukko voi kohottaa, kasvatata, opettaa ja johtaa näiden luokkien koko suunnattoman suurta joukkoa, joka on tähän saakka ollut kokonaan poliittisen elämän ulkopuolella, historian ulkopuolella. Kuudenneksi, se antaa mahdollisuuden yhdistää parlamentarismin hyvät puolet välittömän ja suoranaisen demokratian hyviin puoliin, s.o. yhdistää kansan valitsemien edustajien persoonassa sekä lainsäätämistehtävän että lakien täytäntöönpanon. Porvarilliseen parlamentarismin verrattuna se on sellainen askel eteenpäin demokratian kehityksessä, että sillä on maailmanhistoriallinen merkitys...

Ellei vallankumouksellisten luokkien luova voima olisi luonut Neuvostoja, olisi proletaarinen vallankumous Venäjällä ollut toivotonta, sillä vanhalla koneistolla ei proletariaatti epäilemättä olisi voinut pitää valtaa käsissään ja uutta koneistoa ei heti voida luoda" (kts. XXI osa, s. 258—259).

Juuri tämän takia bolshevikit tarttuivat Neuvostoihin sinä järjestöllisenä perusrenkaana, joka kykeni helpottamaan Lokakuun vallankumouksen järjestämistä ja proletaarisen valtion uuden, voimakkaan koneiston luomista.

Tunnus „Kaikki valta Neuvostoille!“ koki sisäisen kehityksensä kannalta kaksi vaihetta: ensimmäisen (bolshevikkien heinäkuun tappioon asti, kaksoisvaltan aikana) ja toisen (Kornilovin kapinan kukistamisen jälkeen).

Ensimmäisessä vaiheessa tämä tunnus merkitsi menshevikkien ja eserrien kadettien kanssa solmiman liiton rikkomista, neuvostohallituksen muodostamista menshevikeistä ja eserristä (sillä Neuvostot olivat silloin eserräläis-menshevistisiä), vapaata agitatio-oikeutta oppositiolle (s.o. bolshevikeille) ja puolueiden

vapaata taistelua Neuvostojen sisällä luottaen siihen, että tällaisen taistelun avulla bolshevikkien onnistuu vallata Neuvostot ja muuttaa neuvostohallituksen kokoonpano vallankumouksen rauhallisen kehityksen tietä. Tämä suunnitelma ei tietenkään merkinnyt proletariaatin diktatuuria. Mutta se helpotti epäilemättä sellaisten olosuhteiden valmistelemista, jotka ovat välttämättömät diktatuurin turvaamiseksi, sillä se, asettaen valtaan menshevikit ja eserrät ja pakottaen heidät käytännössä toteuttamaan vallankumouksen-vastaista ohjelmaansa, joudutti näiden puolueiden todellisen luonteen paljastamista, joudutti niiden eristämistä, niiden irrottamista joukoista. Mutta bolshevikkien tappio heinäkuussa keskeytti tämän kehityksen kallistaen vaa'an kenraalien ja kadettien vastavallankumouksen puolelle sekä työntäen eserrät ja menshevikit viimemainitun syliin. Tämä seikka pakotti puolueen poistamaan väliaikaisesti tunnuksen „Kaikki valta Neuvostoille!“ esittääkseen sen uudelleen vallankumouksen uuden nousun oloissa.

Kornilovin kapinan kukistaminen aloitti uuden vaiheen. Tunnus „Kaikki valta Neuvostoille!“ tuli jälleen päiväjärjestykseen. Mutta nyt ei tämä tunnus merkinnyt enää samaa kuin ensimmäisessä vaiheessa. Sen sisältö muuttui perinpohjin. Nyt tämä tunnus merkitsi täyttä irtaantumista imperialismista ja vallan siirtymistä bolshevikeille, sillä Neuvostojen enemmistö oli jo bolshevistinen. Nyt tämä tunnus merkitsi vallankumouksen suoranaista lähestymistä proletariaatin diktatuuriin kapinan kautta. Enemmänkin, nyt tämä tunnus merkitsi proletariaatin diktatuurin järjestämistä ja valtiollista muodostamista.

Neuvostojen muuttamiseen valtiovallan elimiksi tähtäävän taktiikan arvaamaton merkitys oli siinä, että se irroitti työtätekevien miljoonajoukot imperia- lismista, paljasti menshevikkien ja eserrien puolueet imperialismiin välikappaleiksi ja johti nämä joukot niin sanoaksemme suorinta tietä proletariaatin dikta- tuuriin.

Siis Neuvostojen muuttamiseen valtiovallan eli- miksi tähtäävä politiikka, joka oli tärkein ehto luok- kasovintopuolueiden eristämiseksi ja proletariaatin diktatuurin voittoon viemiselle, — sellainen oli kolmas erikoisuus bolshevikkien taktiikassa Lokakuun val- mistelukaudella.

Neljäs erikoisuus. Kuva jäisi epätäydelliseksi, elleimme käsittelisi kysymystä siitä, miten ja miksi bolshevikkien onnistui muuttaa puoluetunnuksensa niiden miljoonajoukkojen tunnuksiksi, jotka veivät vallankumousta eteenpäin, miten ja miksi heidän onnistui saada ei vain etujoukko, ei vain työväenluo- kan enemmistö, vaan myöskin kansan enemmistö vakuuttumaan siitä, että heidän politiikkansa on oikea.

Asia on niin, että vallankumouksen viemiseksi voittoon, jos tämä vallankumous on todella kansan- vallankumous, joka käsittää miljoonajoukot, ei riitä vain se, että puolueen tunnukset ovat oikeat. Vallan- kumouksen voittoa varten tarvitaan vielä yksi vält- tämätön ehto, nimittäin se, että itse joukot vakuuttui- sivat omasta kokemuksestaan siitä, että nämä tunnuk- set ovat oikeat. Vasta silloin puolueen tunnukset muuttuvat joukkojen omiksi tunnuksiksi. Vasta silloin vallankumous muuttuu todella kansanvallankumouk- seksi. Yksi bolshevikkien taktiikan erikoisuuksista

Lokakuun valmistelukaudella on se, että puolue osasi arvioida oikein ne tiet ja käänteet, jotka luonnollisella tavalla lähentävät joukot puolueen tunnuksiin, vievät ne niin sanoaksemme vallankumouksen kynnykselle ja auttavat niitä siten oman kokemuksensa avulla havaitsemaan, kokeilemaan ja käsittämään, että nämä tunnukset ovat oikeat. Toisin sanoen yksi bolshevikkien taktiikan erikoisuuksia on siinä, että se ei sekoita puolueen johtamista joukkojen johtamiseen, että se näkee selvästi eron edellisenlaisen johtamisen ja jälkimmäisenlaisen johtamisen välillä, että se ei ole vain tiede puolueen johtamisesta, vaan myöskin työtätekevien miljoonajoukkojen johtamisesta.

Havainnollisena esimerkkinä tämän bolshevikkien taktiikan erikoisuuden ilmenemisestä on Perustavan kokouksen koollekutsumisesta ja hajottamisesta saatu kokemus.

Tunnettua on, että bolshevikit esittivät Neuvostojen tasavallan tunnuksen jo vuoden 1917 huhtikuussa. Tunnettua on, että Perustava kokous on porvarillinen parlamentti, joka on kokonaan ristiriidassa Neuvostojen tasavallan perusteiden kanssa. Miten saattoi tapahtua, että bolshevikit, kulkiessa Neuvostojen tasavaltaa kohti, vaativat samalla Väliaikaiselta hallitukselta Perustavan kokouksen viipymätöntä koollekutsumista? Miten saattoi tapahtua, että bolshevikit eivät vain osallistuneet vaaleihin, vaan vieläpä itse kutsuivat Perustavan kokouksen koollekin? Miten saattoi käydä niin, että bolshevikit kuukausi ennen kapinaa pitivät mahdollisena, siirryttäessä vanhoista oloista uusiin, väliaikaista Neuvostojen tasavallan ja Perustavan kokouksen yhdistelmää?

Näin „kävi“ siksi, että:

1) Perustavan kokouksen ajatus oli eräs suosituimpia ajatuksia väestön laajojen joukkojen keskuudessa;

2) Perustavan kokouksen viipymättömän koollekutsumisen tunnus helpotti Väliaikaisen hallituksen vastavallankumouksellisen luonteen paljastamista;

3) Perustavan kokouksen ajatuksen paljastamiseksi kansanjoukkojen silmissä oli välttämätöntä johtaa nämä joukot Perustavan kokouksen seinäin edustalle esittämään vaatimustaan maasta, rauhasta ja Neuvostojen vallasta, saattaen ne siten törmäämään yhteen todellisen ja elävän Perustavan kokouksen kanssa;

4) vain tällä tavoin voitiin auttaa joukkoja vakuutamaan oman kokemuksensa pohjalla Perustavan kokouksen vastavallankumouksellisuudesta ja sen hajoittamisen välttämättömyydestä;

5) kaikki tämä edellytti luonnollisesti, että sallittiin Neuvostojen tasavallan ja Perustavan kokouksen väliaikainen yhdistelmä yhtenä keinona Perustavasta kokouksesta suoriutumiseksi;

6) tällainen yhdistelmä, jos se olisi toteutettu kaiken vallan Neuvostoille siirtymisen ehdolla, olisi voinut merkitä vain Perustavan kokouksen alistamista Neuvostojen alaiseksi, sen muuttamista Neuvostojen lisäkkeeksi, sen kivutonta kuolemista.

Tuskin tarvitsee todistella, että ilman tällaista bolshevikkien politiikkaa ei Perustavan kokouksen hajoitus olisi voinut tapahtua niin vaivattomasti eikä eserrien ja menshevikkien myöhemmät esiintymiset tunnuksin „Kaikki valta Perustavalle kokoukselle!“ mennä niin perinpohjin myttyyn.

„Me osallistuimme“, sanoo Lenin, „Venäjän porvarillisen parlamentin, Perustavan kokouksen vaaleihin vuoden 1917 syys—marraskuussa. Oliko meidän taktiikkamme oikea vaiko ei?.. Eikö meillä, venäläisillä bolsheveikeilla, ollut vuoden 1917 syys—marraskuussa enemmän kuin kenellä Lännen kommunistilla tahansa oikeus olla sitä mieltä, että Venäjällä parlamentarismi oli poliittisesti aikansa elänyt? Tietysti oli, sillä eihän kysymys ole siitä, ovatko porvarilliset parlamentit olleet olemassa enemmän tai vähemmän aikaa, vaan siitä, miten valmiit (aatteellisesti, poliittisesti, käytännössä) työtätekevien laajat joukot ovat vastaanottamaan neuvostojärjestelmän ja hajoittamaan porvarillis-demokraattisen parlamentin (tahi sallimaan sen hajoittamisen). Se, että Venäjällä vuoden 1917 syys—marraskuussa kaupunkien työväenluokka, sotilaat ja talonpojat olivat useiden erikoisehtojen vuoksi harvinaisen valmiit ottamaan vastaan neuvostojärjestelmän ja hajoittamaan kaikkein demokraattisimman porvarillisen parlamentin, on aivan kiistämätön ja täysin todettu historiallinen tosiasia. Mutta siitä huolimatta bolshevikit eivät julistaneet boikottiin Perustavaa kokousta, vaan osallistuivat vaaleihin sekä ennen valtiollisen vallan valtaamista proletariaatin käsiin että sen jälkeen“ (kts. XXV osa, s. 201—202).

Miksi bolshevikit eivät julistaneet boikottiin Perustavaa kokousta? Siksi, sanoo Lenin, että

„Ei edes muutama viikko ennen Neuvostojen tasavallan voittoa, ei edes sellaisen voiton jälkeen porvarillis-demokraattiseen parlamenttiin osallistuminen tuota vahinkoa vallankumoukselliselle proletariaatille, vaan tekee sille paremmin mahdolliseksi todistaa takapajuisille joukoille, miksi sellaiset parlamentit ansaitsevat tulla hajoitetuiksi, helpottaa niiden hajoittamista, helpottaa „poliittista suoriutumista“ porvarillisesta parlamentarismista“ (sama).

Kuvaavaa on, että Trotski ei käsitä tätä bolshevis-tisen taktiikan erikoisuutta, vaan nyrpistää nenäänsä „teorialle“ Perustavan kokouksen ja Neuvostojen yhdistelmästä, selittäen sen hilferdingiläisyydeksi.

Hän ei käsitä, että sellaisen yhdistelmän salliminen kapinatunnuksen ja Neuvostojen todennäköisen voiton **ohella**, joka on yhteydessä Perustavan kokouksen koollekutsumiseen, on ainoa vallankumouksellinen taktiikka, jolla ei ole mitään yhteistä hilferdingiläisen taktiikan kanssa Neuvostojen muuttamisesta Perustavan kokouksen lisäkkeeksi, ja että joidenkin toverien tässä kysymyksessä tekemä virhe ei anna hänelle oikeutta moittia Leninin ja puolueen täysin oikeata kantaa „yhdistetystä valtiomuodosta“ määrättyillä ehdoilla (vertaa XXI osa, s. 338).

Hän ei käsitä, että ilman sitä erikoislaatuista politiikkaa, jota bolshevikit noudattivat Perustavan kokouksen suhteen, heidän ei olisi onnistunut voittaa puolelleen miljoonaisia kansanjoukkoja ja että voittamatta näitä joukkoja puolelleen he eivät olisi voineet muuttaa Lokakuun kapinaa syvällekäyväksi kansanvallankumoukseksi.

Mielenkiintoista on, että Trotski nyrpistää nenäänsä yksinpä sellaisillekin bolshevikkien kirjoituksissa esiintyvälle sanoille kuin „kansa“, „vallankumouksellinen demokratia“ y.m., pitäen niitä sopimattomina marxilaiselle.

Trotski nähtävästi unohtaa, että Lenin, joka on epäilemättä marxilainen, kirjoitti vieläpä vuoden 1917 syyskuussakin, kuukautta ennen proletariaatin diktatuurin voittoa, „koko vallan viipymättömän siirtämisen välttämättömyydestä vallankumoukselliselle demokratialle, jonka johdossa on vallankumouksellinen proletariaatti“ (kts. XXI osa, s. 198).

Trotski nähtävästi unohtaa, että Lenin, joka on epäilemättä marxilainen, esittäessään lainauksen Marxin

tunnetusta kirjeestä Kugelmannille⁸⁰ (vuoden 1871 huhtikuussa), jossa puhutaan siitä, että byrokraattis-sotilaallisen valtiokoneiston murskaaminen on jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehto mannermaalla, kirjoittaa mustalla valkoiselle seuraavat rivit:

„Erikoista huomiota ansaitsee Marxin erinomaisen syvälinen huomautus, että byrokraattis-sotilaallisen valtiokoneen murskaaminen on „jokaisen todellisen kansanvallankumouksen ennakkoehto“. Tämä „kansan“ vallankumouksen käsite näyttää merkittävästi Marxin suussa, ja venäläiset plehanovilaiset ja menshevikit, nämä Struven seuraajat, jotka haluavat, että heitä pidettäisiin marxilaisina, voisivat ehkä julistaa, että tällainen sanonta Marxilta on „hairahdus“. He ovat tehneet marxilaisuudesta niin viheliäisen-liberaalisen vääristelyn, että lukuunottamatta porvarillisen ja proletaarisen vallankumouksen vastakkain asettamista he eivät näe mitään muuta, ja tämänkin vastakkainasettamisen he käsittävät uskomattoman kuolleesti...

Euroopan mannermaalla ei proletariaatti vuonna 1871 muodostanut ainoassakaan maassa kansan enemmistöä. „Kansan“ vallankumous, joka saa liikkeeseen mukaan todellisen enemmistön, saattoi olla sitä vain ehdolla, että se käsitti sekä proletariaatin että talonpoikaiston. Molemmat luokat muodostivatkin silloin „kansan“. Molempia luokkia yhdistää se, että „byrokraattis-sotilaallinen valtiokone“ sortaa, puristaa ja riistää niitä. Tämän koneen rikkilyömistä, sen murskaamista, vaatii „kansan“, sen enemmistön, työläisten ja talonpoikien enemmistön todellinen etu, sellainen on köyhimmän talonpoikaiston ja proletariaatin vapaan liiton „ennakkoehto“, ja ilman tällaista liittoa ei demokratia ole luja eikä sosialistinen uudistaminen mahdollinen“ (kts. XXI osa, s. 395—396).

Näitä Leninin sanoja ei saa unohtaa.

Siis taito saada joukot omasta kokemuksestaan vakuuttumaan, että puolueen tunnukset ovat oikeat, viemällä nämä joukot vallankumouksellisiin aseisiin,

mikä on tärkein ehto miljoonien työtätekevien voittamiseksi puolueen puolelle,— sellainen on bolshevikkien taktiikan neljäs erikoisuus Lokakuun valmistelukaudella.

Luulen, että ylläsanottu on täysin riittävää, jotta jokainen voi selvittää itselleen tämän taktiikan luonteenomaiset piirteet.

IV

LOKAKUUN VALLANKUMOUS MAAILMANVALLANKUMOUKSEN ALKUNA JA EDELLYTYKSENÄ

Universaalinen teoria vallankumouksen samanaikaisesta voitosta Euroopan tärkeimmissä maissa, teoria sosialismin voiton mahdollisuudesta yhdessä maassa on epäilemättä osoittautunut keinotekoiseksi, elinkyvottomäksi teoriaksi. Venäjän proletaarisen vallankumouksen seitsenvuotinen historia ei puhu tuon teorian puolesta, vaan sitä vastaan. Tuota teoriaa ei suinkaan voida hyväksyä maailmanvallankumouksen kehityksen kaavioksi, sillä se on ristiriidassa ilmeisten tosiasiain kanssa. Vielä vähemmän voidaan sitä hyväksyä tunnukseksi, sillä se kahlehtii eikä päästä valloilleen eri maiden aloitteellisuutta, jotka maat saavat määrättyjen historiallisten olosuhteiden johdosta mahdollisuuden murtaa itsenäisesti pääoman rintaman, sillä se ei anna kiihoketta aktiiviseen hyökkäykseen pääomaa vastaan yksityisten maiden taholta, vaan vie passiiviseen „yleisen ratkaisun“ hetken odottamiseen, sillä se ei kasvata eri maiden proletaarien keskuudessa vallankumouksellista päättäväisyyttä, vaan

hamletmaisten epäilyjen henkeä sen suhteen, että „entä jos toiset eivät autakaan“. Lenin on aivan oikeassa sanoessaan, että proletariaatin voitto yhdessä maassa on „tyypillinen tapaus“ ja että „samanaikainen vallankumous useimmissa maissa“ voi olla vain „harvinainen poikkeus“ (kts. XXIII osa, s. 354).

Mutta Leninin vallankumousteoria ei rajoitu, kuten tunnettua, vain asian tähän puoleen. Se on samalla maailmanvallankumouksen kehityksen teoria*. Sosialismin voitto yhdessä maassa ei ole omintakeinen, itsekohteinen tehtävä. Voittaneen maan vallankumouksen ei tule pitää itseään omintakeisena suurena, vaan tukena, välineenä proletariaatin voiton jouduttamista varten kaikissa maissa. Sillä vallankumouksen voitto yhdessä maassa, tässä tapauksessa Venäjällä, ei ole vain imperialismin epätasaisen kehityksen ja lisääntyvän hajoamisen tuote. Se on samalla myös maailmanvallankumouksen alku ja edellytys.

Epäilemätöntä on, etteivät maailmanvallankumouksen kehitystiet ole niin yksinkertaiset kuin miltä saattoi näyttää aikaisemmin, ennen vallankumouksen voittoa yhdessä maassa, ennen kehittyneen imperialismin ilmaantumista, joka on „sosialistisen vallankumouksen aatto“. Sillä on ilmaantunut sellainen uusi tekijä kuin kehittyneen imperialismin olosuhteissa vaikuttava laki kapitalististen maiden epätasaisesta kehityksestä, mikä laki puhuu sotilaallisten yhteentörmäysten väistämättömyydestä, pääoman yleismaailmallisen rintaman yleisestä heikentymisestä ja sosialismin voiton mahdollisuudesta erillisissä maissa. Sillä on

---

* Kts. edellä „Leninisin perusteista“. J. St.

ilmaantunut sellainen uusi tekijä kuin valtava Neuvostomaa, joka sijaitsee Lännen ja Idän välillä, maailman finanssiriiston keskuksen ja siirtomaasorron areenan välillä ja joka jo pelkällä olemassaolollaan vallankumouksellistuttaa koko maailman.

Kaikki nämä ovat sellaisia tekijöitä (en puhu muista, vähemmän tärkeistä tekijöistä), joita ei voida olla ottamatta huomioon maailmanvallankumouksen teitä tutkittaessa.

Aikaisemmin arveltiin tavallisesti, että vallankumous tulee kehittymään sosialismin ainesten tasaisen „kypsymisen“ tietä ennen kaikkea kehittyneimmissä, „edistyneimmissä“ maissa. Nykyään täytyy tähän käsitykseen tehdä oleellisia muutoksia.

„Kansainvälisten suhteiden järjestelmä“, sanoo Lenin, „on nykyään muodostunut sellaiseksi, että Euroopassa yhtä valtiota, Saksaa, orjuuttavat voittajavaltiot. Sitten on joukko valtioita, vieläpä Lännen vanhimpia valtioita, päässyt voittonsa johdosta sellaiseen asemaan, että ne voivat käyttää tätä voittoa hyväkseen ja tehdä eräitä toisarvoisia myönnytyksiä omille sorretuille luokilleen, — mitkä myönnytykset kuitenkin viivyttävät vallankumouksiliikettä niissä ja luovat jotakin „yhteiskunnallisen rauhan“ tapaista.“

„Samaan aikaan koko joukko maita: Itä, Intia, Kiina j.n.e., suistui juuri viimeisen imperialistisen sodan johdosta lopullisesti pois raiteiltaan. Niiden kehitys suuntautui lopullisesti yleiseurooppalaisen kapitalistisen mittakaavan mukaan. Niissä alkoi yleiseurooppalainen kuuhunta. Ja koko maailmalle on nyt selvää, että ne ovat joutuneet mukaan sellaiseen kehitykseen, joka ei voi olla johtamatta koko maailman kapitalismin pulaan.“

Tämän johdosta ja tämän yhteydessä „Länsi-Euroopan kapitalististen maiden kehitys sosialismin... ei tapahdu siten kuin aikaisemmin odotimme. Se ei toteudu sosialismin tasaisen „kypsymisen“ kautta niissä, vaan siten, että toiset valtiot riistävät toisia, siten, että riistetään ensimmäistä imperialistisen sodan aikana voitettua valtiota ja samalla koko Itää. Mutta toisaalta Itä on

joutunut lopullisesti vallankumoukselliseen liikkeeseen juuri tämän ensimmäisen imperialistisen sodan vuoksi ja lopullisesti tullut vedetyksi koko maailmaa käsittävän vallankumousliikkeen pyörteeseen“ (kts. XXVII osa, s. 415—416).

Jos tähän lisätään se tosiasia, että voittajamaat eivät riistä ainoastaan voitettuja maita ja siirtomaita, vaan että myöskin osa voittajamaista joutuu kaikkein voimakkaimpien voittajamaiden, Amerikan ja Englannin, finanssiriiston piiriin; että kaikkien näiden maiden väliset ristiriidat ovat tärkeimpiä tekijöitä maailman imperialismin rappeutumisessa; että näiden ristiriitojen lisäksi on vielä olemassa ja kehittyä mitä syvimpiä ristiriitoja kussakin maassa itsessään; että kaikkia näitä ristiriitoja syventää ja kärjistää se seikka, että näiden maiden rinnalla on olemassa suuri Neuvostojen tasavalta,—jos kaikki tämä otetaan huomioon, niin kuva kansainvälisen aseman omalaatuisuudesta tulee enemmän tai vähemmän täydelliseksi.

Kaikkein todennäköisintä on, että maailmanvallankumous tulee kehittymään siten, että joukko uusia maita lohkeaa vallankumoustietä pois imperialististen valtioiden järjestelmästä, imperialististen valtioiden proletariaatin antaessa tukeaan näiden maiden proletariaatille. Näemme, että ensimmäistä poislohjennutta maata, ensimmäistä voitolle päässyttä maata tukevat jo muiden maiden työläiset ja yleensä työtätekevät joukot. Ilman tätä tukea se ei voisi pysyä pystyssä. Ei ole epäilystäkään siitä, etteikö tämä tuki tule voimistumaan ja kasvamaan. Mutta epäilystä ei ole myöskään siitä, etteikö itse maailmanvallankumouksen kehitys, itse eräiden uusien maiden imperialisminista poislohkeamisen prosessi tule tapahtumaan sitä

nopeammin ja perusteellisemmin, mitä perusteellisemmin sosialismi tulee lujittumaan ensimmäisessä voitolle päässeessä maassa, mitä pikemmin tämä maa tulee muuttumaan maailmanvallankumouksen edelleenkehittämisen tukikohdaksi, imperialismin jatkuvan hajoittamisen vivuksi.

Niin totta kuin on se väittämä, että sosialismin lopullinen voitto ensiksi vapautuneessa maassa ei ole mahdollinen ilman muutamien maiden proletaarien yhteisiä ponnistuksia, yhtä totta on sekin, että maailmanvallankumous tulee kehittymään sitä nopeammin ja perusteellisemmin, mitä tehokkaampi on ensimmäisen sosialistisen maan apu kaikkien muiden maiden työläisille ja työtätekeville joukoille.

Missä muodossa tulee tämän avun ilmetä?

Sen tulee ilmetä ensinnäkin siinä, että voitolle pääsyt maa „toteuttaa mahdollisimman paljon siitä, mikä on toteutettavissa yhdessä maassa vallankumouksen kehittämistä, tukemista ja herättämistä varten kaikissa maissa“ (kts. Lenin, XXIII osa, s. 385).

Toiseksi sen tulee ilmetä siinä, että yhden maan „voittanut proletariaatti nousi..., pakkoluovutettuaan kapitalistien omaisuuden ja järjestettyään omassa maassaan sosialistisen tuotannon, muuta, kapitalistista maailmaa vastaan, vetäen puolelleen muiden maiden sorretut luokat, nostaen näissä maissa kapinan kapitalisteja vastaan, esiintyen tarpeen vaatiessa sotavoiminkin riistäjäluokkia ja niiden valtioita vastaan“ (kts. Lenin, XVIII osa, s. 232—233).

Tämän voitolle päässeen maan taholta annettavan avun luonteenomainen erikoisuus ei ole vain siinä, että se jouduttaa muiden maiden proletaarien voittoa,

vaan myöskin siinä, että se tätä voittoa helpottaessaan turvaa samalla sosialismin lopullisen voiton ensiksi voittaneessa maassa.

Kaikkein todennäköisintä on, että maailmanvallankumouksen kehityksen kulussa syntyy yksityisissä kapitalistimaissa olevien imperialismin pesäkkeiden ja näiden maiden maailmanjärjestelmän rinnalle sosialismin pesäkkeitä yksityisissä neuvostomaissa sekä näiden pesäkkeiden maailmanjärjestelmä, ja että maailmanvallankumouksen kulun historia tulee olemaan täynnä näiden kahden järjestelmän välistä taistelua.

Sillä, sanoo Lenin, „kansakuntien vapaa yhteenliittyminen sosialismissa ei ole mahdollista ilman sosialististen tasavaltojen enemmän tai vähemmän pitkäaikaista, sitkeää taistelua jällelääneitä valtioita vastaan“ (sama).

Lokakuun vallankumouksen yleismaailmallinen merkitys ei ole vain siinä, että se on yhden maan suuri aloite imperialistisen järjestelmän murtamiseksi ja sosialismin ensimmäinen pesäke imperialististen maiden valtameressä, vaan myöskin siinä, että se muodostaa maailmanvallankumouksen ensimmäisen vaiheen ja voimakkaan tukikohdan sen edelleen laajenemiselle.

Siksi eivät väärässä ole vain ne, jotka unohtaen Lokakuun vallankumouksen kansainvälisen luonteen julistavat vallankumouksen voiton yhdessä maassa puhtaasti kansalliseksi ja vain kansalliseksi ilmiöksi. Väärässä ovat myöskin ne, jotka muistaen Lokakuun vallankumouksen kansainvälisen luonteen, ovat taipuvaisia pitämään tätä vallankumousta jonakin passiivisena, joka voi ainoastaan ottaa vastaan apua ulkopäin. Itse asiassa ei vain Lokakuun vallankumous

tarvitse apua vallankumouksen taholta muissa maissa, vaan myöskin vallankumous näissä maissa tarvitsee apua Lokakuun vallankumouksen taholta, jotta maailman imperialismin kukistamisen asiaa voitaisiin jouduttaa ja viedä eteenpäin.

Joulukuun 17 pnä 1924.

*J. Stalin. Tiellä Lokakuuhun.
Valtion kustannusl., 1925*

HUOMAUTUKSIA

¹ VKP(b):n XIII konferenssi pidettiin Moskovassa tammikuun 16—18 pnä 1924. Konferenssissa oli läsnä 128 päätösvaltaista edustajaa ja 222 edustajaa neuvottelevalla äänioikeudella. Konferenssi käsitteli puoluerakennustyön, kansainvälisen tilanteen ja lähimpiä talouspolitiikan kysymyksiä. J. V. Stalinin „Puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä“ tekemän alustuksen johdosta konferenssi hyväksyi kaksi päätöslauselmaa: „Puoluerakennustyöstä“ ja „Väittelyn yhteenvedoista ja pikkuporvarillisesta poikkeamasta puolueessa“.

Konferenssi tuomitsi trotskilaisen opposition lausuen, että opposition muodossa puolueella on vastassaan pikkuporvarillinen marxilaisuudesta poikkeaminen, ja kehoitti Keskuskomiteaa julkaisemaan 7. kohdan päätöslauselmasta „Puolueen yhtenäisyydestä“, jonka VKP(b):n X edustajakokous oli V. I. Leninin ehdotuksesta hyväksynyt. Puolueen XIII edustajakokous ja Kominternin V kongressi hyväksyivät nämä konferenssin tekemät päätökset. (Konferenssin päätöksiä kts. kirjasta „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 535—556.).— 3.

² Tarkoitetaan päätöslauselmaa puoluerakennustyöstä, joka hyväksyttiin joulukuun 5 pnä 1923 VKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon ja Keskuskontrollikomitean Puhemiehistön yhteisessä istunnossa ja julkaistiin „Pravdassa“ N:o 278 joulukuun 7 pnä 1923. VKP(b):n Keskuskomitean täysistunto, joka pidettiin tammikuun 14—15 pnä 1924, teki yhteenvedot puolueväit-

- telystä ja hyväksyi Keskuskomitean Politbyroon ja Keskuskontrollikomitean Puhemiehistön päätöslauselman puoluerakennustyöstä esitettäväksi XIII puoluekonferenssille (kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 533—540).— **5.**
- ³ Neljäkymmenen kuuden oppositiolaisen asiakirjasta kts. „NKP(b):n historia. Lyhyt oppikurssi“, 5. suomenk. painos, s. 297—298.— **30.**
- ⁴ Englannin ulkoministeri Curzon lähetti toukokuun 8 p:nä 1923 Neuvostohallitukselle uhkavaatimuksen, joka sisälsi parhaavia syytöksiä Neuvostohallitusta kohtaan. Uhkavaatimuksessa vaadittiin neuvostovaltuutettujen poiskutsumista Persiasta ja Afganistanista, pidätettyjen englantilaisten kalastusalusten vapauttamista, jotka olivat laittomasti harjoittaneet kalastusta Neuvostoliiton pohjoisilla aluevesillä, j.n.e. Siinä tapauksessa, ettei uhkavaatimuksen ehtoja 10 päivän sisällä hyväksytä, Curzon uhkasi katkaista kauppasuhteet. Curzonin uhkavaatimus loi uuden intervention vaaran. Neuvostohallitus hylkäsi Englannin hallituksen laittomat vaatimukset ilmaisten samalla olevansa täysin suostuvainen säännöstelemään kummankin maan väliset keskinäissuhteet rauhallisoin keinoin ja ryhtyi toimenpiteisiin maan puolustuskuntoisuuden lujittamiseksi.— **38.**
- ⁵ Tarkoitetaan saksalaisten sotajoukkojen hyökkäystä Neuvostoliiton alueelle kenraali Hoffmannin johdolla helmikuussa 1918 (Hoffmannin hyökkäyksestä kts. J. V. Stalin. Teokset, 4. osa, s. 42—52).— **39.**
- ⁶ Tarkoitetaan vastavallankumouksellista kapinaa Kronstadtissa vuonna 1921 ja kulakkikapinaa Tambovin läänissä vuosina 1919—1921.— **39.**
- ⁷ „Dni“ („Päivät“) — eserräläisten valkoemigranttien päivälehti; julkaistiin Berliinissä vuoden 1922 lokakuusta.— **47.**
- ⁸ „Zarja“ („Rusko“) — oikeistomenshevististen valkoemigranttien aikakauslehti; julkaistiin Berliinissä huhtikuusta 1922 tammikuuhun 1924.— **49.**

- ⁹ Neuvostojen II Yleisliittolainen edustajakokous pidettiin Moskovassa tammikuun 26 — helmikuun 2 pnä 1924. Edustajakokouksen ensimmäisessä istunnossa, joka oli omistettu V. I. Leninin muistolle, J. V. Stalin piti puheen, jossa hän vannoi bolshevikkipuolueen nimessä juhlallisen valan varjella ja täyttää Leninin antamat ohjeet. Leninin kuoleman johdosta edustajakokous hyväksyi julistuksen „Työtätekevälle ihmiskunnalle“. Leninin muiston ikuistuttamiseksi edustajakokous teki päätöksen Leninin Teosten julkaisemisesta, Petrogradin (Pietarin) kaupungin nimittämisestä Leningradiksi, surupäivän määrittämisestä, mausoleumin pystyttämistä Leninille Moskovan Punaisella torilla ja muistopatsaiden pystyttämistä liittotasavaltojen pääkaupungeissa sekä Leningradissa ja Tashkentissa. Edustajakokous käsitteli selostuksen Neuvostohallituksen toiminnasta sekä Neuvostoliiton budjettia ja Maatalouskeskuspankin perustamista koskevat kysymykset. Tammikuun 31 pnä edustajakokous vahvisti Neuvostoliiton ensimmäisen Perustuslain, joka oli laadittu J. V. Stalinin johdolla. Edustajakokous valitsi Toimeenpanevan Keskuskomitean — Liittoneuvoston ja Kansallisuuksien Neuvoston. J. V. Stalin valittiin Liittoneuvostoon. — 50.
- ¹⁰ Tarkoitetaan taloudellista ja poliittista kriisiä Saksassa vuonna 1923. Maassa puhkesi joukkojen vallankumouksellinen liike, jonka tuloksena Saksissa ja Thüringenissä muodostettiin työväen hallitus ja Hampurissa tapahtui aseellinen kapina. Vallankumouksellisen liikkeen tukahduttamisen jälkeen Saksassa voimistui kaikkialla Euroopassa porvarillinen taantumus sekä kasvoi uuden intervention vaara Neuvostotasavaltaa vastaan. — 54.
- ¹¹ „Iskra“ („Kipinä“) — ensimmäinen yleisvenäläinen illegaalinen marxilainen sanomalehti; sen perusti V. I. Lenin joulukuussa 1900 ulkomailla, josta sitä salaisesti lähetettiin Venäjälle („Iskran“ merkityksestä ja osuudesta kts. „NKP(b):n historia. Lyhyt oppikurssi“, s. 34—44). — 58.
- ¹² Tukholman puoluekokous — VSDTP:n IV („Yhdistävä“) edustajakokous pidettiin huhtikuun 10—25 (huhtikuun 23—touko-

- kuun 8) pñä 1906 (Tukholman puoluekokouksesta kts. „NKP(b):n historia. Lyhyt oppikurssi“, s. 96—98).— **61.**
- ¹³ VSDTP:n V (Lontoon) edustajakokous pidettiin huhtikuun 30 — toukokuun 19 (toukokuun 13 — kesäkuun 1) pñä 1907 (VSDTP:n V edustajakokouksesta kts. J. V. Stalin. Teokset, 2. osa, s. 53—88 ja „NKP(b):n historia. Lyhyt oppikurssi“, s. 100—103).— **62.**
- ¹⁴ Huhtikuun 3 pñä 1924 VKP(b):n Keskuskomiteassa pidettiin nuorison keskuudessa tehtävää työtä käsittelevä neuvottelukokous, johon osallistuivat puolueen Keskuskomitean jäsenet, VKNL:n Keskuskomitean jäsenet ja varajäsenet sekä edustajat VKNL:n kymmenestä suurimmasta läänijärjestöstä. Neuvottelukokous teki yhteenvedot nuorisoliiton päiväjärjestyksessä olevista tehtävistä käydystä väittelystä, joka oli alkanut vuoden 1924 alussa. Käsiteltyään neuvottelukokouksen tulokset VKP(b):n Keskuskomitea velvoitti paikallisia puolue- ja nuorisoliittojärjestöjä saamaan aikaan yhtenäisyyden ja yhdenmukaisuuden VKNL:n työssä, saamaan nuorisoliiton johtavat jäsenet yksimieliseen työhön puolueen asettamien tehtävien täyttämiseksi.— **71.**
- ¹⁵ J. V. Stalinin luennot „Leninismien perusteista“ julkaistiin „Pravdassa“ huhti- ja toukokuussa 1924. Toukokuussa 1924 ilmestyi J. V. Stalinin kirjanen „Leninistä ja leninismistä“, johon oli otettu muistelmat „Leninistä“ ja luennot „Leninismien perusteista“. J. V. Stalinin teos „Leninismien perusteista“ on otettu J. V. Stalinin kirjan „Leninismien kysymyksiä“ kaikkiin painoksiin.— **76.**
- ¹⁶ K. Marx ja F. Engels. „Kommunistisen puolueen Manifesti“. 1949, s. 86 (suomenk. painos).— **85.**
- ¹⁷ Tarkoitetaan K. Marxin lausuntoa hänen kirjeessään F. Engelsille huhtikuun 16 pñä 1856 (kts. K. Marx ja F. Engels. Valitut kirjeet. 1947, s. 86).— **91.**
- ¹⁸ Tarkoitetaan F. Engelsin artikkelia „Bakuninilaiset toiminnassa“ (kts. K. Marx ja F. Engels. Teokset, XV osa, 1933, s. 105—124).— **92.**

- ¹⁹ V. I. Lenin. „„Vasemmistolaisuus“ lastentautina kommunisteissa“ (kts. Teokset, 3. painos, XXV osa, s. 174).— **93.**
- ²⁰ V. I. Lenin. „Mitä ovat „kansan ystävät“ ja miten he taistelevat sosialidemokraatteja vastaan?“ (kts. Teokset, 4. painos, I osa, s. 278—279).— **93.**
- ²¹ II Internationalen Baselin kongressi pidettiin marraskuun 24—25 p:nä 1912. Se kutsuttiin koolle Balkanin sodan ja maailmansodan uhkan syntymisen yhteydessä. Kongressi käsitteli yhden kysymyksen — kansainvälisestä tilanteesta ja yhteisistä toimenpiteistä sotaa vastaan. Hyväksymässään manifestissa kongressi kehoitti työläisiä käyttämään proletariaatin järjestöä ja mahtia vallankumoukselliseen taisteluun sodan vaaraa vastaan ja julistamaan „sodan sodalle“.— **93.**
- ²² Kts. Karl Marx. „Pääoma“, I osa, 1935, s. XXIII.— **96.**
- ²³ Kts. F. Engels. „Ludwig Feuerbach ja saksalaisen klassillisen filosofian loppu“. 1939, s. 21.— **98.**
- ²⁴ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XIII osa.— **98.**
- ²⁵ K. Marx. „Teesit Feuerbachista“.— **100.**
- ²⁶ V. I. Lenin. „Imperialismi kapitalismin korkeimpana asteena“ (kts. Valitut teokset, I osa, s. 795—890).— **102.**
- ²⁷ J. V. Stalin viittaa V. I. Leninin vuonna 1905 kirjoittamiin artikkeleihin: „Sosialidemokratia ja väliaikainen vallankumoushallitus“, josta hän esittää lainauksen, „Proletariaatin ja talonpoikaiston vallankumouksellinen demokraattinen diktatuuri“ ja „Väliaikaisesta vallankumoushallituksesta“ (kts. V. I. Lenin. Teokset, 4. painos, 8. osa, s. 247—263, 264—274, 427—447).— **110.**
- ²⁸ K. Marx ja F. Engels. „Keskuskomitean ensimmäinen vetoamus Kommunistien Liitolle“ (kts. K. Marx ja F. Engels. Teokset, VIII osa, 1931, s. 483).— **113.**
- ²⁹ Kts. K. Marx ja F. Engels. „Kommunistisen puolueen Manifesti“, 1949, s. 6, ja Valitut kirjeet, 1947, s. 263.— **125.**

- ³⁰ Kts. F. Engels. „Talonpoikaiskysymys Ranskassa ja Saksassa“. 1922, s. 41 ja 66—67.— **143**.
- ³¹ Yleisvenäläinen maatalousosuuksuntien liitto toimi elokuusta 1921 kesäkuuhun 1929.— **145**.
- ³² Kts. V. I. Lenin. „Kullan merkityksestä nykyään ja sosialismin täydellisen voiton jälkeen“ (Teokset, 3. painos, XXVII osa, s. 79—85).— **178**.
- ³³ Päätöslauselman „Puolueen yhtenäisyydestä“ kirjoitti V. I. Lenin ja sen hyväksyi VKP(b):n X edustajakokous, joka pidettiin maaliskuun 8—16 p:nä 1921 (kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVI osa, s. 259—261, sekä myöskin „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 364—366).— **195**.
- ³⁴ VKP(b):n XIII edustajakokous — bolshevikkipuolueen ensimmäinen edustajakokous V. I. Leninin kuoleman jälkeen, pidettiin toukokuun 23—31 p:nä 1924. Edustajakokouksen työtä johti J. V. Stalin. Edustajakokouksessa oli 748 päätösvaltaista edustajaa, jotka edustivat 735.881 puolueen jäsentä, joista 241.591 oli Lenin-kutsunnassa liittynyttä ja 127.741 ennen Lenin-kutsuntaa puolueeseen liittynyttä kandidaattijäsentä. Neuvottelevan äänioikeuden omaavia edustajia oli 416. Edustajakokous käsitteli Keskuskomitean poliittisen ja organisatorisen toimintaselostuksen. Keskustarkastusvaliokunnan ja Keskuskontrollikomitean selostukset, Kominternin Toimeenpaneavassa Komiteassa olevan VKP(b):n edustajiston toimintaselostuksen, puolue-organisatorisia kysymyksiä, sisämaankauppaa ja osuustoimintaa, maaseudulla ja nuorison keskuudessa tehtävää työtä koskevia ynnä muita kysymyksiä.

Edustajakokous tuomitsi yksimielisesti trotskilaisen opposi-
tion ohjelman määrittellen sen pikkuporvarilliseksi poikkeama-
ksi marxilaisuudesta ja leninismen revisioimiseksi sekä
vahvisti XIII puoluekonferenssin päätöslauselman „Puolue-
rakennustyöstä“ ja „Väittelyn yhteenvedoista ja pikkuporva-
rillisesta poikkeamasta puolueessa“.

Edustajakokous tähdensi Lenin-kutsunnan valtavaa merkitystä ja kiinnitti puolueen huomiota työn voimistamiseen leninismien perusteiden opettamiseksi nuorille puolueen jäsenille. Edustajakokous velvoitti V. I. Leninin Instituutin valmistamaan täysin tieteellisen ja mitä huolellisimman V. I. Leninin koottujen Teosten ja hänen valittujen teostensa painoksen laajoja työtätekeviä joukkoja varten Neuvostoliiton kaikkien kansojen kielillä.— **203.**

³⁵ Yhteiskunnallisen keskinäisavun talonpoikaiskomiteoita (krest-komy) muodostettiin kyläneuvostojen ja kuntien toimeenpanevien komiteain yhteyteen Kansankomissaarien Neuvoston toukokuun 14 p:nä 1921 antaman, V. I. Leninin allekirjoittaman asetuksen mukaisesti; ne toimivat vuoteen 1933. Keskinäisavun talonpoikaiskomiteat muodostettiin tarkoituksella parantaa yhteiskunnallisen avun antamista talonpojille ja puna-armeijalaisten perheille, tarkoituksella kehittää laajojen talonpoikaisjoukkojen omatoimisuutta ja aloitteellisuutta. Säädös talonpoikain keskinäisavun yhdistyksistä, jonka VSFNT:n Yleisvenäläinen Toimeenpaneva Keskuskomitea ja Kansankomissaarien Neuvosto vahvistivat syyskuussa 1924, asetti keskinäisavun talonpoikaiskomiteain tehtäväksi auttaa myös erilaisten osuustoimintamuotojen kehittämistä ja lujittamista maaseutuväestön keskuudessa ja saada niihin mukaan maaseudun köyhien ja keskitalonpoikain joukot.— **211.**

³⁶ Toukokuun 23 p:nä 1924 pidettiin Moskovan Punaisella torilla nuorten pioneerien paraati VKP(b):n XIII edustajakokouksen ja nuorten pioneerien järjestön „V. I. Leninin nimelle omistetuksi kommunistiseksi lasten järjestöksi“ nimittämisen kunniaksi. Paraatin, johon osallistui noin 10 tuhatta pioneeria, otti vastaan VKP(b):n XIII edustajakokouksen puhemies.— **212.**

³⁷ Osakeyhtiöitä (valtion, seka- ja osuustoiminnallisia yhtiöitä) Neuvostoliitossa muodostivat Ulkomaankaupan, Sisämaankaupan ja Raha-asian kansankomissariaatit Työ- ja Puolustusneuvoston vahvistuksella. Niiden muodostamisen tarkoituksena oli varojen kokoaminen, muun muassa myöskin yksityisiltä

yrittäjiltä, kansantalouden nopeampaa kuntoonpalauttamista ja tavaravaihdon kehittämistä varten.

Sekayhtiöt osakeyhtiöiden eräänä muotona pyrkivät saamaan ulkolaista pääomaa vientitavaroiden valmistamista varten maan sisällä ja niiden realisoimista varten ulkomailla sekä kansantalouden kuntoonpalauttamiseksi välttämättömien tuotteiden maahantuomista varten. Sekayhtiöt toimivat Ulkomaankaupan kansankomissariaatin valvonnan alaisina. Osakeyhtiöt olivat olemassa uuden talouspolitiikan ensimmäisellä kaudella.— **233.**

³⁸ „Krestjanskaja Gazeta“ („Talonpoikaiston Lehti“)—NKP(b):n Keskuskomitean äänenkannattaja, joukkolehti maaseutua varten; ilmestyi marraskuusta 1923 helmikuuhun 1939.— **234.**

³⁹ Köyhien talonpoikain komiteat — komnezamy (komitety nezamozhnyh seljan), jotka yhdistivät Ukrainan vähämaisia ja maattomia talonpoikia, muodostettiin köyhien ja keskitalonpoikain etujen puolustamisen tarkoituksessa. Ne olivat olemassa vuodesta 1920 lähtien, ja ne lakkautettiin yleisen kollektivisoinnin toteuttamisen jälkeen vuonna 1933. Olemassaolonsa ensimmäisellä kaudella (1920—1921) köyhien talonpoikain komiteat olivat poliittisia järjestöjä, jotka auttoivat Neuvostojen vallan lujittamista maaseudulla. Uuden talouspolitiikan käytäntöönottamisen jälkeen köyhien talonpoikain komiteat muutettiin tuotannollistyyppisiksi yhteiskunnalliseksi järjestöiksi, joiden perustehtävänä oli talonpoikain saaminen mukaan erilaisiin maataloudellisiin kollektiiveihin. Köyhien talonpoikain komiteat olivat puolueen ja valtion politiikan aktiivisia toteuttajia maaseudulla.— **234.**

⁴⁰ Alueelliset sotajoukko-osastot muodostettiin Neuvostoliiton Toimeenpanevan Keskuskomitean ja Kansankomissaarien Neuvoston elokuun 8 p:nä 1923 antaman asetuksen perusteella rinnan olemassaolleiden Punaisen Armeijan kaaderijoukkojen kanssa. Alueelliset joukkomuodostelmat järjestettiin miliisi-perustoille, ja niiden tarkoituksena oli antaa työtätekeville sotilasvalmennus lyhytaikaisten koulutusharjoitusten kautta.— **235.**

- 41 Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVII osa, s. 219—272.
— **235.**
- 42 Tarkoitetaan V. I. Leninin kirjasta „Luontaisverosta“ (kts. Teokset, 3. painos, XXVI osa, s. 317—352).— **236.**
- 43 Tarkoitetaan päätöslauselmaa „Väittelyn yhteenvedoista ja pikkuporvarillisesta poikkeamasta puolueessa“, jonka VKP(b):n XIII konferenssi hyväksyi tammikuun 18 pnä 1924 J. V. Stalinin „Puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä“ tekemän alustuksen johdosta (kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 540—545).— **339.**
- 44 Neuvostoliiton tunnustamisen politiikka kapitalististen maiden puolelta ilmeni diplomaattisten suhteiden järjestämisessä Neuvostoliiton kanssa—Englanti, Italia, Norja ja Itävalta järjestivät ne helmikuussa 1924, Kreikka ja Ruotsi maaliskuussa, Tanska kesäkuussa, Ranska lokakuussa, Japani ja eräät muut valtiot tammikuussa 1925.— **258.**
- 45 Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVII osa, s. 219—272.
— **263.**
- 46 Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 566—568.— **266.**
- 47 Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 589—598.— **266.**
- 48 Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 582—588.— **266.**
- 49 Rahareformi — arvonsa menettäneiden neuvosto-paperirahojen vaihtaminen lujaan kultakatteiseen tshervonetsiin; Neuvostohallitus suoritti reformin vuoden 1924 kuluessa.— **269.**
- 50 Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 578—582.— **270.**

- ⁵¹ Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 307—311.— **272.**
- ⁵² Tarkoitetaan VKP(b):n Keskuskomitean täysistuntoa, joka pidettiin kesäkuun 2 pnä 1924 puolueen XIII edustajakokouksen jälkeen. J. V. Stalin valittiin VKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon, Orgbyroon ja Sihteeristön jäseneksi sekä valittiin jälleen VKP(b):n Keskuskomitean pääsihteeriksi. Täysistunto käsitteli kysymystä VKP(b):n edustajistosta Kominternin Toimeenpaneavassa Komiteassa ja Kominternin V kongressissa sekä työpalkkaa, metalliteollisuutta, kuivuutta y.m. koskevia kysymyksiä. Maaseudulla tehtävän työn kysymysten yksityiskohtaista käsittelyä varten tehtiin päätös VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon vakinaisen maaseututyönvaliokunnan muodostamisesta. Täysistunnon toimeksiannosta Keskuskomitean Politbyroo muodosti valiokunnan, jonka kokoonpanoon tulivat V. M. Molotov (puheenjohtaja), J. V. Stalin, M. I. Kalinin, L. M. Kaganovitsh, N. K. Krupskaja y.m. VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon päätöksellä syyskuussa 1924 valiokunta muutettiin VKP(b):n Keskuskomitean yhteydessä toimivaksi maaseututyön neuvottelukokoukseksi.— **272.**
- ⁵³ Kts. „NKP(b) edustajakokousten, konferenssien ja Keskuskomitean täysistuntojen päätöslauselmissa ja päätöksissä“, I osa, 1941, s. 610—617.— **275.**
- ⁵⁴ „Rabotshí Korrespondent“ („Työläiskirjeenvaihtaja“) — kuukausilehti, ilmestyi tammikuusta 1924 kesäkuuhun 1941. Tammikuusta 1925 se ilmestyi nimellä „Työläis-talonpoikaiskirjeenvaihtaja“.— **285.**
- ⁵⁵ Puolan valiokunta muodostettiin Kominternin V kongressissa, joka pidettiin Moskovassa kesäkuun 17—heinäkuun 8 pnä 1924. J. V. Stalin oli kongressin tärkeimpien valiokuntien jäsenenä ja Puolan valiokunnan puheenjohtaja. Valiokunnan esittämä päätöslauselma Puolan kysymyksestä hyväksyttiin yksimielisesti Kominternin Toimeenpaneavan Komitean laajennetun

täysistunnon ensimmäisessä istunnossa heinäkuun 12 pnä 1924.— 288.

- ⁵⁶ Brandlerin ryhmä — oikeisto-opportunistinen ryhmä Saksan kommunistisessa puolueessa. Ryhtymällä periaatteettomaan yhteistoimintaan Saksan sosialidemokratian johtohenkilöiden kanssa brandlerilaiset myötävaikuttivat siihen, että Saksan työväenluokka kärsi tappion vuoden 1923 vallankumouksellisissa tapahtumissa. Kominternin V kongressi (1924) tuomitsi Brandlerin ryhmän antautumislinjan. Kominternin Toimeenpanevan Komitean V laajennetun täysistunnon päätöksellä huhtikuun 4 pnä 1925 Brandlerin ryhmältä kiellettiin puuttuminen Saksan kompuolueen asioihin ja osallistuminen Kominternin toimintaan. Vuonna 1929 Brandler erotettiin kommunistisen puolueen riveistä ryhmäkuntalaisen toimintansa takia.— 291.
- ⁵⁷ Tarkoitetaan D. Bednyin runoa „Tjaga“ (kts. D. Bednyi. Kootut teokset, 1928, IX osa, s. 86—93).— 301.
- ⁵⁸ „Vasemmistoblokki“ Ranskassa — Edouard Herriotin johtamien radikaalien ja radikaalisosialistien blokki, joka tuli valtaan toukokuussa 1924. Peitellen itseään „vasemmistolaisilla“ korulauseilla „vasemmistoblokin“ hallitus auttoi käytännössä aktiivisesti Ranskan imperialismia sen sisä- ja ulkopolitiikassa. Herriotin hallitus pysyi vallassa vuoden 1925 huhtikuuhun asti.— 307.
- ⁵⁹ Ententen Lontoon konferenssi pidettiin heinäkuun 16 — elokuun 16 pnä 1924, ja siihen osallistuivat Englanti, Ranska, Amerikan Yhdysvallat ja eräät muut maat. Konferenssi oli kutsuttu koolle käsittelemään ja ratkaisemaan Saksalta perittävien sotakorvausten kysymystä.— 312.
- ⁶⁰ Saksin työväenhallitus muodostettiin lokakuun 11 pnä 1923 sen joukkoluontoisen vallankumouksellisen liikkeen tuloksena, joka oli levinnyt yli koko Saksan. Siihen tuli 5 sosialidemokraattia ja 2 kommunistia. Hallituksen johdossa oli „vasemmisto“-sosialidemokraatti Zeigner. Saksin hallitukseen tulleet kommunistit harjoittivat Saksan kommunistisen puolueen brandleri-

laisen johdon antautumispolitiikkaa ja yhdessä „vasemmisto“-sosiaalidemokraattien kanssa tekivät tyhjäksi proletariaatin aseistamisen ja vallankumouksen kehittämisen asian Saksassa. Lokakuun 30 p:nä 1923 valtakunnan sotajoukot hajottivat Saksin työvänehallituksen.— 320.

⁶¹ Souvarine'in ryhmä — opportunistinen ryhmä Ranskan kompuolueen sisällä. Ryhmää johti Trotskin kiihkeä kannattaja Souvarine. Kannattaen trotskilaista oppositiota VKP(b):ssa Souvarine'in ryhmä parjasi Ranskan kommunistista puoluetta sekä Kominternia ja rikkoi törkeästi puoluekuria. Vuonna 1924 Kominternin Toimeenpanevan Komitean IV laajennettu täysistunto tyydytti Ranskan kompuolueen vaatimuksen Souvarine'in erottamisesta Ranskan kompuolueesta, ja vuonna 1926 Kominternin Toimeenpanevan Komitean VII laajennettu täysistunto erotti hänet Kommunistisen Internationalen riveistä hänen vastavallankumouksellisen propagandansa vuoksi.— 320.

⁶² Kominternin V Maailmankongressi pidettiin Moskovassa kesäkuun 17 — heinäkuun 8 p:nä 1924. Kongressissa oli läsnä 510 edustajaa, jotka edustivat 60 järjestöä 49 maasta.

Kongressi käsitteli kysymykset Kominternin Toimeenpanevan Komitean toiminnasta, maailman taloudellisesta tilanteesta, taloudellisesta tilanteesta Neuvostoliitossa ja väittelystä VKP(b):ssa, fasismista, taktiikasta ammatillisessa liikkeessä, tuotantosoluista, eri maiden puolueiden kysymyksiä, ohjelma-, kansallisuus-, agraari- ja muita kysymyksiä. J. V. Stalin oli kongressin puhemiehistön ja sen tärkeimpien valiokuntien jäsen — poliittisen ja ohjelmavaliokunnan sekä sen valiokunnan, joka laati päätöslauselman leninismistä — ja Puolan valiokunnan puheenjohtaja. Kominternin V kongressi kannatti yksimielisesti bolshevikkipuoluetta sen taistelussa trotskilaisuutta vastaan. Kongressi vahvisti VKP(b):n XIII konferenssin ja XIII edustajakokouksen päätöslauselman „Väittelyn yhteenvedoista ja pikkuporvarillisesta poikkeamasta puolueessa“ ja päätti julkaista sen kongressin päätöksenä. Kongressi teki päätöksen kapitalististen maiden kommunististen puolueiden

- lujittamisesta, niiden bolshevisoimisesta ja tekemisestä todella joukkopuolueiksi, jotka nojautuvat ammattiliittoihin.— 320.
- ⁶³ Profintern — Punainen Ammattiliittointernationale; muodostui vuonna 1921 ja toimi vuoden 1937 loppuun. Profintern yhdisti vallankumoukselliset ammattiliitot ja oli Kommunistisen Internationalen kannalla.— 322.
- ⁶⁴ Amsterdamin yhtymä (Amsterdamin Internationale)—Ammattiliittojen kansainvälinen yhtymä; muodostettiin kansainvälisessä kongressissa Amsterdamissa heinäkuussa 1919. Siihen kuuluivat eräiden Länsi-Euroopan maiden ja Pohjois-Amerikan Yhdysvaltojen reformistiset ammattiliitot. Ohjelmassaan ja taktiikassaan se oli kommunistille vihamielisellä, vallankumousvastaisella kannalla. Amsterdamin yhtymä lakkautti olemassaolonsa sen jälkeen, kun Ammattiliittojen ensimmäisessä maailmankongressissa (syys — lokakuu 1945) muodostettiin Maailman ammattiliittofederatio.— 322.
- ⁶⁵ Levin vasemmistoryhmä — ryhmä Saksan sosialidemokraattisen puolueen sisällä. Lokakuussa 1923, jolloin muodostettiin Saksin työvänehallitus, Levin ryhmä, peläten menettävänsä vaikutusvaltansa työläisjoukkojen keskuudessa, ilmoitti olevansa suostuvainen yhteistyöskentelyyn kommunistien kanssa, mutta todellisuudessa se verhosi sosialidemokratian vastavallankumouksellista politiikkaa ja auttoi porvaristoa proletariaatin vallankumouksellisen liikkeen tukahduttamisessa.— 325.
- ⁶⁶ Maaseutusolujen sihteerien neuvottelukokous VKP(b):n Keskuskomiteassa pidettiin lokakuun 21—24 p:nä 1924. Neuvottelukokouksessa oli läsnä 62 työntekijää paikkakunnilta, heidän joukossaan 4 edustajaa keskusalueilta ja läänikomiteista, 15 piirikunta- ja piirikomiteoista, 17 kuntakomiteoista, 11 kyläsoluista, 11 nuorisoliittosoluista ja 4 talonpoikaisnaisten kuntaorganisaattoria. Neuvottelukokous kuuli V. M. Molotovin alustuksen „Maaseutusolujen lähimmistä tehtävistä“, M. I. Kalininin selostuksen „Uusi asetus keskinäisavun talonpoikaiskomiteoista“, L. M. Kaganovitshin alustuksen „Alemmasta neuvostokoneistosta“, N. K. Krupskajan alustuksen „Politi-

nen valistustyö maaseudulla“, selostukset paikkakunnilta ja muista kysymyksistä. J. V. Stalin osallistui neuvottelukokouksen työhön ja piti lokakuun 22 päivän istunnossa puheen „Puolueen lähimmistä tehtävistä maaseudulla“.— **330.**

⁶⁷ Tarkoitetaan vastavallankumouksellista kapinaa Gruusiassa elokuun lopulla 1924, jonka järjestivät gruusialaiset menshevikit ja porvarilliset natsionalistit II Internationalen johtajien ja ulkovaltioiden asiamiesten avustamina. Gruusian työläisten ja työtätekevän talonpoikaiston aktiivisella avustuksella kapina likvidoitiin nopeasti.— **336.**

⁶⁸ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXVII osa, s. 256.— **341.**

⁶⁹ VKP(b):n Keskuskomitean täysistunto pidettiin lokakuun 25—27 p:nä 1924. Täysistunto käsitteli taloudellisia kysymyksiä ja V. M. Molotovin alustuksen „Lähimmät tehtävät työssä maaseudulla“. Täysistunto teki päätöksen „Lähimmistä tehtävistä työssä maaseudulla“, jossa se antoi puoluejärjestöille lisäohjeita kehitellen puolueen XIII edustajakokouksen päätöstä työstä maaseudulla. J. V. Stalin johti täysistunnon työtä ja piti lokakuun 26 päivän istunnossa puheen „Puolueen tehtävistä maaseudulla“.— **342.**

⁷⁰ „Yhteydenpitokomitean“, johon kuuluivat Tsheidze, Steklov, Suhanov, Filippovski ja Skobelev (myöhemmin siihen tulivat Tshernov ja Tsereteli), työväen ja sotilaiden edustajain Pietarin Neuvoston menshevikki-eserräläinen Toimeenpaneva Komitea valitsi maaliskuun 7 p:nä 1917 yhteyden ottamiseksi Väliaikaisen hallituksen kanssa, siihen „vaikuttamiseksi“ ja sen toiminnan „kontrolloimiseksi“. Tosiasiassa „yhteydenpitokomitea“ auttoi Väliaikaisen hallituksen porvarillisen politiikan toteuttamista ja pidatti työläisjoukkoja aktiivisesta vallankumouksellisesta taistelusta kaiken vallan Neuvostoille siirtämisen puolesta. „Yhteydenpitokomitea“ oli olemassa vuoden 1917 toukokuuhun asti, jolloin menshevikkien ja eserrien edustajia meni välittömästi Väliaikaiseen hallitukseen.— **363.**

⁷¹ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XX osa, s. 87—90.— **364.**

- ⁷² VSDTP(b):n Pietarin yleiskaupunkilainen konferenssi pidettiin huhtikuun 27 — toukokuun 5 (huhtikuun 14—22) pnä vuonna 1917. Konferenssissa oli läsnä 57 edustajaa. Konferenssin työhön osallistuivat V. I. Lenin ja J. V. Stalin. V. I. Lenin teki selostuksen päivän tilanteesta. Selostuksen pohjana olivat hänen Huhtikuun teesinsä. J. V. Stalin oli sen valiokunnan jäsen, joka laati päätöslauselman V. I. Leninin selostuksen johdosta.— **365.**
- ⁷³ Bolshevikkien VII Yleisvenäläisestä huhtikuun konferenssista kts. „NKP(b):n historia. Lyhyt oppikurssi“, s. 209—213.— **365.**
- ⁷⁴ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XX osa, s. 13—47.— **365.**
- ⁷⁵ Kts. „V. I. Leninin puhe VSDTP(b):n Pietarin komitean istunnossa kesäkuun 24 (11) pnä 1917 mielenosoituksen peruuttamisen johdosta“ (Teokset, 3. painos, XX osa, s. 526—527).— **370.**
- ⁷⁶ Pohjoisen alueen työväen ja sotilaiden edustajain Neuvostojen edustajakokous pidettiin lokakuun 24—26 (11—13) pnä 1917 Pietarissa bolshevikkien johdolla. Edustajakokouksessa oli edustajia Pietarista, Moskovasta, Kronstadtista, Novgorodista, Räävelistä, Helsingistä, Viipurista ja muista kaupungeista — yhteensä 94 edustajaa, niistä bolshevikkeja 51. Edustajakokous teki päätöksen kaiken vallan Neuvostoille viipymättömän siirtämisen välttämättömyydestä keskuksessa sekä paikkakunnilla, kutsui talonpoikia tukemaan taistelua Neuvostojen vallan puolesta sekä kehoitti itse Neuvostoja aktiivisiin tekoihin ja muodostamaan Sotilaallisia vallankumouskomiteoita vallankumouksen sotilaallisen puolustuksen järjestämiseksi. Edustajakokous muodosti Pohjoisen aluekomitean ja antoi sen tehtäväksi Neuvostojen II Yleisvenäläisen edustajakokouksen koollekutsumisen valmistelemisen ja kaikkien alueneuvostojen toiminnan yhdistämisen.— **373.**
- ⁷⁷ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXI osa, s. 330.— **377.**
- ⁷⁸ Kts. V. I. Lenin. Teokset, 3. painos, XXI osa, s. 333.— **378.**
- ⁷⁹ J. V. Stalinin kirja „Tiellä Lokakuuhun“ ilmestyi kahtena painoksena tammi- ja toukokuussa 1925. Tässä kirjassa jul-

kaistut artikkelit ja puheet on otettu J. V. Stalinin Teosten 3. osaan. Esipuheen tekijä sai valmiiksi joulukuussa 1924, ja se julkaistiin täydellisenä vain kirjassa „Tiellä Lokakuuhun“. Suuri osa esipuheesta on julkaistu yleisotsikolla „Lokakuun vallankumous ja venäläisten kommunistien taktiikka“ erilaisten kokoelmien ja erillisten kirjasten lisäksi myös J. V. Stalinin kirjan „Leninisin kysymyksiä“ kaikissa painoksissa. Osa esipuheesta on tekijän huomautuksena artikkeliin „Federalismia vastaan“ julkaistu J. V. Stalinin Teosten 3. osassa.— 391.

⁸⁰ Kts. K. Marx ja F. Engels. Valitut kirjeet. 1947, s. 262 — 264.— 430.

ELÄMÄKERRALLISIA TIETOJA

1924

- Tammikuun 4.** VKP(b):n Krasnaja Presnjan piirikonferenssi valitsee J. V. Stalinin edustajaksi Moskovan läänin puoluekonferenssiin.
- Tammikuun 9.** J. V. Stalin antaa Venäjän sähkösanomatoimiston kirjeenvaihtajalle haastattelun puolueen sisäistä tilaa koskevasta väittelystä.
- Tammikuun 14—15.** J. V. Stalin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon työtä.
- Tammikuun 14.** J. V. Stalin tekee VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa selostuksen XIII puoluekonferenssille esitettävän päätöslauseلمان luonnoksesta „Puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä“.
- Tammikuun 15.** VKP(b):n Keskuskomitean täysistunto vahvistaa J. V. Stalinin alustamaan VKP(b):n XIII konferenssissa kysymyksen „Puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä“.
- Tammikuun 16—18.** J. V. Stalin johtaa VKP(b):n XIII konferenssin työtä.

- Tammikuun 16.** J. V. Stalin valitaan VKP(b):n XIII konferenssissa konferenssin puhemiehistöön.
- Tammikuun 17.** J. V. Stalin tekee VKP(b):n XIII konferenssissa alustuksen „Puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä“.
- Tammikuun 18.** J. V. Stalin esittää VKP(b):n XIII konferenssissa loppulausunnan alustukseen „Puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä“.
- Tammikuun 19.** J. V. Stalin valitaan Neuvostojen XI Yleisvenäläisessä edustajakokouksessa edustajakokouksen puhemiehistöön.
- Tammikuun 21** Kuoli V. I. Lenin (Gorkissa).
kello 6.50 illalla.
- Kello 9.30 illalla.** J. V. Stalin matkustaa yhdessä VKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon muiden jäsenten kanssa Gorkiin.
- Tammikuun 22.** J. V. Stalin tekee korjauksia Neuvostojen XI Yleisvenäläisen edustajakokouksen vetoomukseen „Neuvostoliiton kaikille työtätekeville“ V. I. Leninin kuoleman johdosta.
- Sähkösanomassaan Bukharan kommunistisen puolueen Keskuskomitealle J. V. Stalin tiedottaa V. I. Leninin kuolemasta, kehoittaa noudattamaan työläisten ja talonpoikain liiton lujittamisen leniniläistä linjaa ja liittymään entistä kiinteämmin Neuvostovallan ympärille.
- Tammikuun 23** J. V. Stalin kantaa yhdessä VKP(b):n Keskuskomitean jäsenten kanssa V. I. Leninin ruumisarkun Leninin asunnosta Gorkissa.
kello 9 aamulla.
- Kello 1.30—2.45** J. V. Stalin kantaa yhdessä Neuvostojen II Yleisliittolaisen ja XI Yleisvenäläisen edustajakokouksen edustajain, puolueen Keskuskomitean ja hallituksen jäsenten, työläisten ja eri järjes-

töjen edustajain kanssa V. I. Leninin ruumisarkun Paveletskin asemalta Liittojen Talolle.

- Kello 6.10 illalla.** J. V. Stalin on kunniavartiossa V. I. Leninin arkun ääressä Liittojen Talon Pylvässalissa.
- Tammikuun 25.** „Pravda“ lehden numerossa 20 julkaistiin J. V. Stalinin allekirjoittama VKP(b):n Keskuskomitean vetoamus kaikille puoluejärjestöille, laitoksille ja lehdille, jossa kehoitettiin säilyttämään ja luovuttamaan kaikki V. I. Leniniä koskeva aineisto VKP(b):n Keskuskomitean V. I. Lenin Instituutille.
- Tammikuun 26 kello 8.24—8.40 illalla.** J. V. Stalin piti Neuvostojen II Yleisliittolaisen edustajakokouksen suruistunnossa puheen „Leninin kuoleman johdosta“ ja vannoi bolshevikkipuolueen nimessä valan varjella ja täyttää Leninin antamat ohjeet.
- Tammikuun 27 kello 8 aamulla.** J. V. Stalin on kunniavahdissa V. I. Leninin ruumisarkun ääressä Liittojen Talon Pylvässalissa.
- Kello 8.30 aamulla.** J. V. Stalin on V. I. Leninin ruumisarkun ääressä Liittojen Talon Pylvässalissa.
- Kello 9 aamulla.** J. V. Stalin kantaa yhdessä työläisten edustajain kanssa V. I. Leninin ruumisarkun Liittojen Talosta.
- Kello 4 päivällä.** Surukokouksen päätyttyä Punaisella torilla J. V. Stalin, V. M. Molotov ynnä muut nostavat V. I. Leninin ruumisarkun jalustalta ja kantavat sen hautaholviin.
- Tammikuun 28.** J. V. Stalin pitää puheen Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean Kremlin koulun kurssilaisten illanvietossa, joka oli omistettu V. I. Leninin muistolle.

- Tammikuun 29.** J. V. Stalin valitaan Neuvostojen XI Yleisvenäläisen edustajakokouksen istunnossa Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean jäseneksi.
- Tammikuun 29, 31.** J. V. Stalin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon työtä.
- Tammikuun 30.** J. V. Stalin valitaan Neuvostojen II Yleisliittolaisen edustajakokouksen puhemiehistön jäseneksi.
- Helmikuun 2.** J. V. Stalin valitaan Neuvostojen II Yleisliittolaisen edustajakokouksen istunnossa SNTL:n Toimeenpanevan Keskuskomitean Liittoneuvoston jäseneksi.
- J. V. Stalin valitaan SNTL:n Toimeenpanevan Keskuskomitean II kokoonpanon ensimmäisen sessian istunnossa SNTL:n Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistön jäseneksi.
- J. V. Stalin valitaan Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean XI kokoonpanon ensimmäisen sessian istunnossa Yleisvenäläisen Toimeenpanevan Keskuskomitean Puhemiehistön jäseneksi.
- Helmikuun 3.** J. V. Stalin puhuu VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon istunnossa Punaisen Armeijan tilaa tutkineen valiokunnan selostuksen johdosta.
- Maaliskuun 5, 12.** J. V. Stalinin kehoituksesta SNTL:n Toimeenpanevan Keskuskomitean toimikunta V. I. Leninin muiston ikuisuttamiseksi pitää neuvottelukokouksen maan huomattavien oppineiden kanssa V. I. Leninin ruumiin säilyttämistä koskevasta kysymyksestä.
- Maaliskuun 25.** J. V. Stalin sai valmiiksi „Leninismin seminaarin suunnitelman“. „Leninismin seminaarin

suunnitelma" julkaistiin aikakauslehti „Krasnaja Molodjozh“ („Punainen Nuorisio“) 1. numerossa toukokuussa 1924.

- Maaliskuun 27.** J. V. Stalin puhuu VKP(b):n Keskuskomitean Politbyroon istunnossa sisämaankaupasta ja kulutusosuuskunnista tehdyn selostuksen johdosta.
- Maaliskuun 31—
huhtikuun 2.** J. V. Stalin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon työtä.
- Huhtikuun 1.** J. V. Stalin puhuu VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa sisämaankaupasta ja kulutusosuuskunnista tehdyn selostuksen johdosta.
- Huhtikuun 2.** J. V. Stalin puhuu VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa selostuksen johdosta, jonka M. I. Kalinin teki työstä maaseudulla.
- Huhtikuun 3.** „Pravda“ lehden numerossa 76 julkaistiin J. V. Stalinin allekirjoittama VKP(b):n Keskuskomitean tiedoitus VKP(b):n sääntömääräisen XIII edustajakokouksen koollekutsumisesta toukokuun 20 päiväksi 1924.
- J. V. Stalin pitää puheen VKP(b):n Keskuskomiteassa pidetyssä nuorisotyön neuvottelukokouksessa.
- Huhtikuun alku.** J. V. Stalin pitää Sverdlovin Yliopistossa luennot „Leninismin perusteista“.
- Huhtikuun 28.** J. V. Stalin lähettää yhdessä muiden vanhojen bakulaisten kanssa tervehdyksen kommunistisen puolueen Bakun järjestölle sen 25-vuotispäivänä.
- Toukokuun 9.** J. V. Stalin tiedoittaa sähkösanomalla Itämeren Laivaston Vallankumoukselliselle Sotaneuvostolle, että edessäolevan XIII puoluekokouksen valmistelutöiden vuoksi hän ei voi ottaa vas-

- taan kutsua laivaston juhlaan. Sähkösanoma julkaistiin „Krasnyi Baltiski Flot“ („Punainen Itämeren Laivasto“) lehden 106. numerossa toukokuun 15 pnä 1924.
- Toukokuun 11.** Leningradin läänin XX puoluekonferenssi valitsee J. V. Stalinin Leningradin läänikomitean jäseneksi ja edustajaksi VKP(b):n XIII edustajakokoukseen.
- Toukokuun 15.** Taka-Kaukaasian kommunististen järjestöjen III edustajakokous valitsee J. V. Stalinin edustajaksi VKP(b):n XIII edustajakokoukseen.
- Toukokuun 18.** Moskovan läänin XII puoluekonferenssi valitsee J. V. Stalinin edustajaksi VKP(b):n XIII edustajakokoukseen.
- Toukokuun 23—31.** J. V. Stalin johtaa VKP(b):n XIII edustajakokousta, joka oli puolueen ensimmäinen edustajakokous V. I. Leninin kuoleman jälkeen.
- Toukokuun 23.** J. V. Stalin ottaa yhdessä VKP(b):n XIII edustajakokouksen puhemiehistön jäsenten kanssa vastaan XIII edustajakokouksen kunniaksi järjestetyn nuorten pioneerien paraatin Moskovan Punaisella torilla.
- J. V. Stalin lahjoittaa S. M. Kiroville kirjan „Leninistä ja leninismistä“, johon oli kirjoitettu omistuskirjoitus: „Ystävälleni ja rakkaalle veljelleni tekijältä. J. Stalin“.
- Toukokuun 24.** J. V. Stalin tekee VKP(b):n XIII edustajakokouksessa Keskuskomitean organisatoorisen toimintaselostuksen.
- Toukokuun 27.** J. V. Stalin esittää VKP(b):n XIII edustajakokouksessa loppulausunnon Keskuskomitean organisatooriseen toimintaselostukseen.
- Toukokuun 29.** J. V. Stalin valittiin VKP(b):n XIII edustajakokouksessa nuorisotyön valiokuntaan.

- Toukokuun 31.** J. V. Stalin valittiin VKP(b):n XIII edustajakokouksen istunnossa VKP(b):n Keskuskomitean jäseneksi.
- Kesäkuun 2.** J. V. Stalin valittiin VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa Politbyroon, Orgbyroon ja Sihteeristön jäseneksi sekä jälleen VKP(b):n Keskuskomitean pääsihteeriksi.
- Kesäkuun 4.** „Bakinski Rabotshi“ („Bakun Työmies“) lehden 125. numerossa julkaistiin J. V. Stalinin ja VKP(b):n XIII edustajakokouksen puhemiehistön muiden jäsenten allekirjoittama tervehdys Bakun työläisille uuden naftasuihkulähteen avaamisen johdosta Surahanyssa.
- Kesäkuun 12.** VKP(b):n Keskuskomitean Politbyroo vahvistaa J. V. Stalinin Keskuskomitean täysistunnon maaseututyönvaliokunnan jäseneksi.
- Kesäkuun 17.** J. V. Stalin tekee VKP(b):n Keskuskomitean järjestämällä kihlakuntakomiteain sihteerien kursseilla selostuksen „VKP(b):n XIII edustajakokouksen yhteenvedoista“.
- Kesäkuun 17 — heinäkuun 8.** J. V. Stalin osallistuu Kommunistisen Internationalen V kongressin työhön.
- Kesäkuun 17.** J. V. Stalin valitaan Kominternin V kongressin puhemiehistön jäseneksi.
- Kesäkuun 19.** Kominternin V kongressi valitsee J. V. Stalinin kongressin valiokuntien jäseneksi: valiokuntaan, joka laati päätöslauselman leninismistä, sekä poliittiseen ja ohjelmavaliokuntaan.
- Kesäkuun 20.** J. V. Stalin vahvistettiin Kominternin V kongressin istunnossa Puolan valiokunnan puheenjohtajaksi.
- Kesäkuun 27.** J. V. Stalin vahvistetaan VKP(b):n Keskuskomitean Politbyroossa Keskuskomitean työläis- ja

talonpoikaisnaisten keskuudessa tehtävän työn valiokuntaan.

- Kesäkuu.** Aikakauslehden „Rabotshi Korrespondent“ („Työläiskirjeenvaihtaja“) 6. numerossa julkaistiin J. V. Stalinin tälle aikakauslehdelle antama haastattelu työläis- ja maaseutukirjeenvaihtajain tehtävistä.
- Heinäkuun 1—3.** J. V. Stalin johtaa Kominternin V kongressin Puolan valiokunnan istuntoja.
- Heinäkuun 8.** J. V. Stalin pitää Kominternin V kongressin Puolan valiokunnan istunnossa puheen „Puolan kommunistisesta puolueesta“.
- Heinäkuun 5.** J. V. Stalin allekirjoittaa yhdessä Kominternin V kongressin puhemiehistön muiden jäsenten kanssa kongressin hyväksymän „Kommunistisen Internationalen Manifestin maailman proletariaatille“.
- Heinäkuun 8.** J. V. Stalin valittiin Kominternin Toimeenpanevan Komitean ja Toimeenpanevan Komitean Puhemiehistön jäseneksi.
- Heinäkuun 15.** J. V. Stalin kirjoittaa kirjeen Demjan Bednyille.
- Heinäkuun 25.** „Pravda“ lehden 167. numerossa julkaistiin J. V. Stalinin allekirjoittama VKP(b):n Keskuskomitean vetoamus kaikille puoluejärjestöille taistelutoimenpiteistä kuivuutta ja kuivuuden seurauksia vastaan.
- Heinäkuun 28.** J. V. Stalin pitää VKP(b):n Keskuskomitean Orgbyroon istunnossa puheen Orgbyroon valiokunnan Punaisessa Armeijassa suoritettavasta työstä tekemän selostuksen johdosta.
- Heinäkuun 31.** J. V. Stalin antaa Manuilskille kirjoittamassaan kirjeessä lausunnon Kominternin V kongressin

- päätöslauselmista Keski-Euroopan ja Balkanin niemimaan kansallisuuskysymyksestä sekä Idän ja siirtomaakysymyksistä.
- Heinäkuun.** J. V. Stalin tekee korjausehdotuksia Kominternin Toimeenpanevan Komitean vetoamukseen „Puolan kommunistisen puolueen kaikille järjestöille“.
- Elokuun 2.** J. V. Stalin kirjoitti kirjoituksen „J. M. Sverdlovista“.
- Elokuun 4.** J. V. Stalin puhuu VKP(b):n Keskuskomitean Orgbyroon istunnossa Orgbyroon pioneeriliikkeen valiokunnan selostuksen johdosta.
- Elokuun 11.** J. V. Stalin puhuu VKP(b):n Keskuskomitean Orgbyroon istunnossa Lenin-kutsunnan kasvatuskysymyksiä käsitelleen valiokunnan selostuksen johdosta.
- Elokuun 16—20.** J. V. Stalin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon työtä.
- Syyskuun 12.** J. V. Stalin sai valmiiksi artikkelinsa „Kansainvälisestä tilanteesta“. Artikkelin julkaistiin „Pravda“ lehden 214. numerossa syyskuun 20 p:nä ja aikakauslehden „Bolshevik“ 11. numerossa.
- Lokakuun 20.** J. V. Stalin keskustelee aikakauslehden „Junie Stroiteli“ („Nuoret Rakentajat“) nuorten kirjenvaihtajain kanssa.
- Lokakuun 21—24.** J. V. Stalin osallistuu VKP(b):n Keskuskomiteassa pidettyyn maaseutusolujen sihteerien neuvottelukokoukseen.
- Lokakuun 22.** J. V. Stalin pitää VKP(b):n Keskuskomiteassa maaseutusolujen sihteerien neuvottelukokouksessa puheen „Puolueen lähimmistä tehtävistä maaseudulla“.

- Lokakuun 25—27.** J. V. Stalin johtaa VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnon työtä.
- Lokakuun 26.** J. V. Stalin pitää VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa puheen „Puolueen tehtävistä maaseudulla“.
- Ennen marraskuun 7.** J. V. Stalin ottaa vastaan „Dynamo“ tehtaan työläisten lähetystön, joka kutsui hänet tehtaan kollektiivin juhlaistuntoon Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen seitsemäntenä vuosipäivänä.
- Marraskuun 7.** J. V. Stalin pitää puheen „Dynamo“ tehtaan kollektiivin juhlaistunnossa, joka oli omistettu Lokakuun Suuren sosialistisen vallankumouksen seitsemännelle vuosipäivälle ja muistotaulun paljastamiselle V. I. Leninin tällä tehtaalla vuonna 1921 käynnin muistoksi. J. V. Stalin kirjoittaa merkinnän „Dynamo“ tehtaan Punaiseen kirjaan.
- Marraskuun 15.** J. V. Stalin kirjoittaa tervehdyksen Ensimmäiselle ratsuväkiarmeijalle sen viisivuotispäivän johdosta.
- Marraskuun 16.** J. V. Stalin kirjoittaa VKP(b):n Keskuskomitean toimeksiannosta Saksan kommunistisen puolueen Keskuskomitealle edessäolevien valtiopäivävaalien johdosta kirjeen, jossa paljastaa Saksan vastavallankumouksellisen sosialidemokratian petturimaisen osuuden.
- Marraskuun 17.** „Krestjanskaja Gazetan“ („Talonpoikaiston Lehden“) 51. numerossa julkaistiin J. V. Stalinin tervehdys „Krestjanskaja Gazetalle“ sen ensimmäisen vuosipäivän johdosta.
- Marraskuun 19.** J. V. Stalin pitää Ammattiliittojen Yleisliittolaisen Keskusneuvoston kommunistiryhmän

- täysistunnossa puheen „Trotskilaisuus vaiko leninismi?“.
- Marraskuun 20.** VKP(b):n Keskuskomitea vahvistaa J. V. Stalinin VKP(b):n Keskuskomitean V. I. Leninin Instituutin Neuvoston jäseneksi.
- Marraskuun 29.** J. V. Stalin lähettää VKP(b):n Keskuskomitean nimessä Ukrainan KP(b):n Keskuskomitealle kirjeen trotskilaisuutta vastaan käytävän taistelun johdosta.
- Joulukuun 8.** J. V. Stalin puhuu VKP(b):n Keskuskomitean Orgbyroon istunnossa Lenin-kutsunnan kasvatuskysymyksiä käsitelleen valiokunnan selostuksen johdosta.
- Joulukuun 17.** J. V. Stalin sai valmiiksi esipuheen kirjaan „Tiellä Lokakuuhun“.
- Joulukuun 19.** J. V. Stalin allekirjoittaa VKP(b):n Keskuskomitean kiertokirjeen kaikille puoluejärjestöille VKP(b):n XIII edustajakokouksen sisämaankaupan kysymyksistä tekemien päätösten horjumattomasta toteuttamisesta käytännössä.

SISÄLTÖ

	Sivu
<i>Esipuhe</i>	V
VÄITTELYSTÄ. <i>Venäjän sähkösanomatoimiston kirjeenvaihtajalle annettu haastattelu tammikuun 9 pnä 1924</i>	1
VKP(b):n XIII KONFERENSSI <i>tammikuun 16—18 pnä 1924</i>	3—49
1. Alustus puoluerakennustyön lähimmistä tehtävistä <i>tammikuun 17 pnä</i>	5
2. Loppulausunto <i>tammikuun 18 pnä</i>	2
LENININ KUOLEMAN JOHDOSTA. <i>Puhe Neuvostojen II Yleislittolaisessa edustajakokouksessa tammikuun 26 pnä 1924</i>	50
LENINISTÄ <i>Puhe Kremlin kurssilaisten illanvietossa tammikuun 28 pdivändä 1924</i>	57—70
Vuorikotka	57
Vaativattomuus	59
Logiikan voima	60
Ei pidä valitella	61
Ei pidä pöyhkeillä	62
Periaatteellisuus	63

Usko joukkoihin	65
Vallankumouksen nero	67
RISTIRIIDOISTA KOMMUNISTISESSA NUORISOLII- TOSSA. <i>Puhe VKP(b):n Keskuskomiteassa pide-</i> <i>tyssä neuvottelukokouksessa nuorison keskuudessa</i> <i>tehtävän työn kysymyksistä huhtikuun 3 pnä 1924</i>	
	71
LENINISMIN PERUSTEISTA. <i>Sverdlovin yliopistossa</i> <i>pidetyt luennot</i>	
	76—201
I. Leninismin historialliset juuret	79
II. Metodi	87
III. Teoria	96
IV. Proletariaatin diktatuuri	117
V. Talonpoikaiskysymys	131
VI. Kansallisuuskysymys	148
VII. Strategia ja taktiikka	160
VIII. Puolue	180
IX. Työtyyli	198
VKP(b):n XIII EDUSTAJAKOKOUS <i>toukokuun 23—</i> <i>31 pnä 1924</i>	
	203—253
Keskuskomitean organisatoorinen toimintaselostus <i>toukokuun 24 pnä</i>	
	205—237
1. Puoluetta luokkaan yhdistävät joukkojärjestöt	206
2. Valtiokeino	212
3. Puolueen kokoonpano, Lenin-kutsunta	216
4. Puolueen johtavien elinten kokoonpano, Kaaderit ja nuori polvi	219
5. Puolueen työ agitation ja propagandan alalla	222
6. Puolueen toiminta työntekijöiden luetteloinnin, sijoittelun ja toimipaikoille nostamisen alalla	224
7. Puolueen sisäinen elämä	225
8. Johtopäätökset	227
Loppulausunto <i>toukokuun 27 pnä</i>	238

VKP(b):n XIII EDUSTAJAKOKOUKSEN YHTEENVE- DOISTA. <i>Selostus VKP(b):n Keskuskomiteassa pidetyillä kihlakuntakomiteain sihteerien kurs- seilla kesäkuun 17 pnä 1924 . . . . .</i>	254—284
Ulkoasiat	255
Liittoyhteyden kysymykset	261
Työtätekevien joukkojen kasvattamista ja uudesti- kasvattamista koskevat kysymykset	269
Puolue	275
Kihlakuntatyöntekijäin tehtävistä	282
TYÖLÄISKIRJEENVAIHTAJISTA. „ <i>Rabotshi Korres- pondent</i> “ aikakauslehdelle annettu haastattelu . .	285
PUOLAN KOMMUNISTISESTA PUOLUEESTA. <i>Puhe Kominternin Puolan valiokunnan istunnossa hei- näkuun 3 pnä 1924 . . . . .</i>	288
KIRJE TOVERI DEMJAN BEDNYILLE <i>heinäkuun 15 pnä 1924 . . . . .</i>	298
J. M. SVERDLOVISTA	303
KANSAINVÄLISESTÄ TILANTEESTA	306—329
1. Porvarillis-demokraattisen „pasifismin“ vaihe .	306
2. Amerikan puuttuminen Euroopan asioihin ja Ententen Lontoon sopimus sotakorvauksista . .	312
3. Vallankumouksellisten ainesten voimistuminen Euroopan työväenliikkeessä. Neuvostoliiton nauttiman kansainvälisen suosion kasvu . . .	318
PUOLUEEN LÄHIMMISTÄ TEHTÄVISTÄ MAASEU- DULLA. <i>Puhe maaseutusolujen sihteerien neuvot- telukokouksessa VKP(b):n Keskuskomiteassa loka- kuun 22 pnä 1924 . . . . .</i>	330—341

Paikkakuntien edustajain selostusten puutteellisuudet	330
Puolueen pahin puutteellisuus on puolue työn heikkous maaseudulla	332
Missä on puolueemme voima kaupungeissa?	—
Missä on työemme heikkous maaseudulla?	333
Perustehtävänä on luoda puolueen ympärille aktiivijoukko talonpojista	334
On elvytettävä Neuvostot	335
On muutettava suhtautumista talonpoikaistoon . .	336
Gruusian kapinan opetukset	—
Talonpoikaistoon on suhtauduttava huomaavaisesti	338
Puolueen perustehtävät	339
Työehdot	340
Yhteyden säilyttäminen puolueeseen kuulumattomien miljoonaisten joukkojen kanssa — se on pääasia	341
PUOLUEEN TEHTÄVISTÄ MAASEUDULLA. Puhe VKP(b):n Keskuskomitean täysistunnossa lokakuun 26 pnä 1924	342
KIRJOITUS „DYNAMO“ TEHTAAN PUNAISEEN KIRJAAN marraskuun 7 pnä 1924	351
ENSIMMÄISELLE RATSUVÄKIARMEIJALLE	352
„KRESTJANSKAJA GAZETALLE“	353
TROTSKILAISUUS VAIKO LENINISMI? Puhe Neuvostoliiton Ammattiliittojen Keskusneuvoston kommunistiryhmän täysistunnossa marraskuun 19 pnä 1924	354—390
I. Tosiasioita Lokakuun kapinasta	354
II. Puolue ja Lokakuun valmistelu	362
III. Trotskilaisuus vaiko leninismi?	379

LOKAKUUN VALLANKUMOUS JA VENÄLÄISTEN KOMMUNISTIEN TAKTIikka. <i>Alkuvuuse kirjaun</i>	
<i>„Tietä Lokakuuhun“</i>	391—487
I. Lokakuun vallankumouksen ulkoinen ja sisäi- nen tilanne	391
II. Lokakuun vallankumouksen kahdesta erikoi- suudesta eli Lokakuu ja Trotskin teoria „per- manentista“ vallankumouksesta	398
III. Bolshevikkien taktiikan eräistä erikoisuuksista Lokakuun valmistelukaudella	415
IV. Lokakuun vallankumous maailmanvallanku- mouksen alkuna ja edellytyksenä	431
<i>Huomautuksia</i>	438
<i>Eidmükerrallisia tietoja (1924)</i>	454

Karjalais-Suomalainen SNT
Kulttuuriasiain ministeriön
Poligrafizdatin
Sortavalan kirjapaino
Sortavala, Karjalankatu, 32
